Dr. Constantin Crişu

CODUL PENAL

*

PROCEDURĂ PENALĂ

*

68 LEGI SPECIALE

JURIS
ARGESSIS

Scanned with OKEN Scanner

Dr. Constantin Crişu

CODUL PENAL
*
CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ
*
68 LEGI SPECIALE
CARE PREVĂD SANCȚIUNI PENALE

cu modificările până la data de 14 mai 2004 aduse prin Legea nr. 159/2004 de aprobare şi modificare a O.U.G. nr. 109/2003

EDITURA
JURIS ARGESSIS

Scanned with OKEN Scanner

Consilier ştiinţific editorial:
Prof. dr. Constantin Crişu

Copertă şi tehnoredactare computerizată
Ana Ionescu

Toate drepturile asupra acestei lucrări aparţin
Editurii "JURIS ARGESSIS"

Editura "JURIS ARGESSIS"
Curtea de Argeş, str. 1 Mai nr. 29, jud. Argeş
tel/fax 0248 721114; 0248 721110
0745 055524, 0744 632949
e-mail crisu@pitesti.ro

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

I. CODUL PENAL 7

Indice alfabetic 153

II. CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ 185

Indice alfabetic 439

III. LEGI SPECIALE CARE PREVĂD SANCȚIUNI PENALE

1. ACTIVITATEA BANCARĂ *(LEGEA NR. 58/1998)* 475

2. ACTIVITĂȚI NUCLEARE *(LEGEA. NR. 111/1996)* 476

3. ACTIVITĂȚI COMERCIALE ILICITE *(LEGEA NR. 12/1990)* 478

4. ALEGEREA AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE *(LEGEA NR. 67/2004)* 480

5. APELE *(LEGEA NR. 107/1996)* 482

6. ARHIVELE NAȚIONALE *(LEGEA NR. 16/1996)* 486

7. ARMELE CHIMICE *(LEGEA NR. 56/1997)* 486

8. AUDIOVIZUALUL *(LEGEA NR. 504/2002)* 488

9. AUTORITATEA ELECTORALĂ *(LEGEA NR. 68/1992)* 488

10. ASIGURAREA UNUI CLIMAT DE ORDINE ȘI LEGALITATE *(DECRET – LEGE NR. 41/1990)* 490

11. BANII. SPĂLARE *(LEGEA NR. 656/2002)* 491

12. CADASTRU *(LEGEA NR. 7/1996)* 492

13. CIRCULAȚIA PE DRUMURILE PUBLICE *(O.U.G. NR. 195/2002)* 492

14. CODUL SILVIC *(LEGEA NR. 26/1996)* 496

Scanned with OKEN Scanner

15. CODUL VAMAL (*LEGEA NR. 141/1997*) 499

16. CONVIEŢUIRE SOCIALĂ. ÎNCĂLCAREA ORDINII ŞI LINIŞTII PUBLICE (*LEGEA NR. 61/1991*) 500

17. COOPERAŢIA DE CONSUM ŞI COOPERAŢIA DE CREDIT (*LEGEA NR. 109/1996*) 502

18. CONCURENŢA (*LEGEA NR. 21/1996*) 502

19. CONSTRUCŢII. AUTORIZARE (*LEGEA NR. 50/1991*) 503

20. CONSTRUCŢII. CALITATE (*LEGEA NR. 10/1995*) 503

21. CARTEA DE IDENTITATE (*LEGEA NR. 105/1996*) 504

22. CONCURENŢA NELOIALĂ (*LEGEA NR. 11/1991*) 504

23. CONFLICTELE COLECTIVE DE MUNCĂ (*LEGEA NR. 168/1999*) 507

24. CONTABILITATE (*LEGEA NR. 82/1991*) 508

25. CONTROLUL AVERII DEMNITARILOR, MAGISTRAŢILOR, A UNOR PERSOANE CU FUNCŢII DE CONDUCERE ŞI DE CONTROL ŞI A FUNCŢIONARILOR PUBLICI (*LEGEA NR. 115/1996*) 508

26. CORUPŢIE. DEMNITĂŢI ŞI FUNCŢII PUBLICE ŞI MEDIUL DE AFACERI. PREVENIRE ŞI SANCŢIONARE (*LEGEA NR. 161/2003*) 509

27. CORUPŢIE. PREVENIRE, DESCOPERIRE ŞI SANCŢIONARE (*LEGEA NR. 78/2000*) 511

28. CORUPŢIE. PROCEDURĂ URGENTĂ. JUDECARE (*LEGEA NR. 83/1992*) 519

29. CRIMINALITATEA ORGANIZATĂ. PREVENIRE ŞI COMBATERE (*LEGEA NR. 39/2003*) 520

30. DATORIA PUBLICĂ (*LEGEA NR. 81/1999*) 521

31. DEMNITARI. DECLARAREA ŞI CONTROLUL AVERII (*LEGEA NR. 115/1996*) 522

Scanned with OKEN Scanner

32. DESENELE ȘI MODELELE INDUSTRIALE (*LEGEA NR. 129/1992*) 522
33. DONAREA DE SÂNGE (*LEGEA NR. 4/1995*) 523
34. DREPTUL DE AUTOR ȘI DREPTURILE CONEXE (*LEGEA NR. 8/1996*) 524
35. EVAZIUNEA FISCALĂ (*LEGEA NR. 87/1994*) 526
36. FONDUL FUNCIAR (*LEGEA NR. 18/1991*) 528
37. FONDUL CINEGETIC. PROTECȚIA VÂNATULUI (*LEGEA NR. 103/1996*) 529
38. FONDUL SILVIC ȘI FORESTIER NAȚIONAL (*O.G. NR. 96/1998*) 531
39. FRONTIERA DE STAT A ROMÂNIEI (*O.U.G. NR. 105/2001*) 532
40. GESTIONARI. ANGAJARE. RĂSPUNDERE (*LEGEA NR. 22/1969*) 533
41. INVENȚIE. BREVET. TITLU DE PROTECȚIE (*LEGEA NR. 64/1991*) 534
42. ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCIARE (*LEGEA NR. 84/1996*) 535
43. JOCURI DE NOROC. AUTORIZARE (*O.U.G. NR. 69/1998*) 535
44. LOCUINȚE. OCUPARE ABUZIVĂ (*DECRET-LEGE NR. 24/1990*) 535
45. MATERII EXPLOZIVE (*LEGEA NR. 126/1995*) 536
46. MĂSURI DE OCROTIRE (*DECRET – LEGE NR. 88/1990*) 536
47. MĂRCILE ȘI INDICAȚIILE GEOGRAFICE (*LEGEA NR. 84/1998*) 537
48. MEDIUL. PROTECȚIE (*LEGEA NR. 137/1995*) 538
49. PISCICULTURA ȘI PESCUITUL (*LEGEA NR. 192/2001*) 542
50. PRELEVAREA ȘI TRANSPLANTUL DE ȚESUTURI ȘI ORGANE UMANE (*LEGEA NR. 2/1998*) 543

Scanned with OKEN Scanner

51. PROTECŢIA MUNCII (LEGEA NR. 90/1996) 544

52. PROTECŢIA PERSOANELOR ÎNCADRATE ÎN MUNCĂ (LEGEA NR. 130/1999) 545

53. RECHIZIŢIILE DE BUNURI ŞI PRESTĂRILE DE SERVICII ÎN INTERES PUBLIC (LEGEA NR. 132/1997) 546

54. REGISTRUL COMERŢULUI (LEGEA NR. 26/1990) 546

55. RESPONSABILITATEA MINISTERIALĂ (LEGEA NR. 115/1999) 546

56. REZERVELE DE STAT (LEGEA NR. 82/1992) 550

57. SINDICATE. FEDERAŢII. FORME DE ASOCIERE (LEGEA NR. 54/2003) 551

58. SIGURANŢA NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI (LEGEA NR. 51/1991) ... 551

59. SPECULA. URMĂRIRE, JUDECARE ŞI PEDEPSIRE (DECRETUL-LEGE NR. 15/1990) 552

60. SOCIETĂŢILE COMERCIALE (LEGEA NR. 31/1990) 553

61. STAREA DE ASEDIU ŞI STAREA DE URGENŢĂ (O.U.G. NR. 1/1999 557

62. STRĂINI. REGIMUL ÎN ROMÂNIA (O.U.G. NR. 194/2002) 557

63. SUBSTANŢE STUPEFIANTE (LEGEA NR. 73/ 1969) 558

64. ŞOMAJUL. PROTECŢIE SOCIALĂ (LEGEA NR. 76/2002) 558

65. TOPOGRAFII. CIRCUITE INTEGRATE (LEGEA NR. 16/1995) 559

66. VALORI MOBILIARE ŞI BURSELE DE VALORI (O.U.G. NR. 28/2002) 559

67. VIA ŞI VINUL (LEGEA NR. 244/2002) 559

68. ZONELE LIBERE (LEGEA NR. 84/1992) 560

Scanned with OKEN Scanner

CODUL PENAL

A fost publicat în B. of nr. 79 - 79 bis din 21 iunie 1968 şi a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1969.

Prin Legea nr. 6/1973 i-au fost aduse modificări importante şi a fost republicat la 23 aprilie 1973 (B. of. nr. 55-56 din 23 aprilie 1973)

Prin art. III al Legii nr. 140 din 5 noiembrie 1996 (M. of. din 14 noiembrie 1996), s-a dispus să fie republicat, dispoziţie finalizată la 16 aprilie 1997 (M. of. nr. 65 din 16 aprilie 1997).

Curtea Constituţională, prin Decizia 214 din 16 iunie 1997, constată că prevederile art. II alin. 1 din Legea nr. 140/1996 sunt neconstituţionale.

Prin Legea nr. 168 din 23 octombrie 1997 a fost modificat art. 2 din Legea nr. 140/1996, iar textul acestui articol, astfel cum a fost modificat, îl prezentăm în nota de la finalul acestui cod.

Următoarele modificări şi abrogări au fost aduse prin:

*- **Legea nr. 143/2000 a abrogat** art. 312 C. pen.*

*- **Legea nr. 197/2000;***

*- **O.U.G. nr. 207/2000 a modificat** art. 81 alin. 3, art. 86^1 alin 3, art. 86^7 alin. 3, art. 91, art. 146, şi art. 209 alin. 2 şi a **introdus** alin. 3 la art. 209 C. pen. (M. of. nr. 594 din 22 noiembrie 2000),*

*- **O.U.G. nr. 10/2001 a modificat** art. 209 alin. 3 lit. a şi a **introdus** la acest articol alin. 5 (M. of. nr. 62 din 6 februarie 2001)*

*- **O.U.G. nr. 89/2001 a introdus** alin. 4 şi 5 la art. 201, alin. 3 la art. 202; a **modificat** art. 197 alin. 1, 2 şi 3, art. 198, art. 201 alin. 2 şi 3 şi art. 204; a **abrogat** art. 200 (M. of. nr. 338 din 26 iunie 2001)*

Scanned with OKEN Scanner

- ***Legea nr. 456/2001*** *a* ***modificat*** *şi* ***aprobat*** *O.U.G. nr. 207/2000 (M. of. nr. 410 din 25 iulie 2001)*

- ***Legea nr. 20/2002,*** *a* ***modificat*** *şi* ***aprobat*** ***O.U.G. nr. 10/2001*** *(M. of. nr. 59 din 28 ianuarie 2002).*

- ***Legea nr. 61/2002,*** *a* ***modificat*** *şi* ***aprobat*** ***O.U.G. nr. 89/2001*** *(M. of. nr. 65 din 30 ianuarie 2002).*

- ***Legea nr. 169/2002,*** *a* ***modificat*** *art. 53 pct. 1 lit. c, art. 63 alin. 2 şi 3, art. 76 alin. 1 lit. e şi f, art. 182, art. 184 alin. 1 şi 2, art. 189, art. 192 alin. 1 şi 2, art. 211 alin. 2, art. 272, art. 279 alin. 1 şi 3, art. 310, art. 311, art. 321, art. 329, a* ***introdus*** *alin 2^1 la art. 44, alin. 4^1 la art. 184, alin. 2^1 la art. 211, alin. 3^1 la art. 279 (M. of. nr. 261 din 18 aprilie 2002)*

- ***O.U.G. nr. 58/2002, a modificat şi completat*** *art. 205 alin. 1, art. 206 alin. 1, art. 239 alin. 1, art. 239^1, a* ***abrogat*** *art. 238 (M. of. nr. 351 din 27 mai 2002)*

- ***O.U.G. nr. 93/2002,*** *aprobată de Legea nr. 574/2002, a* ***modificat*** *art. 64 alin. 1 lit. c, art. 297 alin. 1, art. 313 alin. 1 şi 3 şi a* ***introdus*** *alin. 4, 5 şi 6 la art. 313 (M. of. nr. 453 din 27 iunie 2002)*

- ***O.U.G. nr. 143/2002,*** *aprobată de Legea nr. 45/2003, a* ***modificat*** *art. 197 alin. 3, art. 198, art. 201 alin. 2 şi 3, art. 202 alin. 1 şi 2, art. 306, art. 329 alin. 3 şi a* ***introdus*** *alin. 3^1 şi 3^2 la art. 201 şi alin 2^1 la art. 202 (M. of. nr. 804 din 5 noiembrie 2002)*

Această ediţie prezintă textul Codului penal astfel cum a fost republicat la 16 aprilie 1997, fiind operate toate modificările, completările şi abrogările intervenite după republicare.

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

PARTEA GENERALĂ

		Art.
TITLUL I.	LEGEA PENALĂ ŞI LIMITELE EI DE APLICARE	1 - 16
Capitolul I.	Dispoziţii preliminare	1 - 2
Capitolul II.	Limitele aplicării legii Penale	3 - 16
Secţiunea I	*Aplicarea legii penale în spaţiu*	3 - 9
Secţiunea a II-a	*Aplicarea legii penale în timp*	10 - 16
TITLUL II.	INFRACŢIUNEA	17 - 51
Capitolul I.	Dispoziţii generale	17 - 19
Capitolul II.	Tentativa	20 - 22
Capitolul III.	Participaţia	23 - 31
Capitolul IV.	Pluralitatea de infracţiuni	32 - 43
Capitolul V.	Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei	44 - 51
TITLUL III.	PEDEPSELE	52 - 89
Capitolul I.	Dispoziţii generale	52
Capitolul II.	Categoriile şi limitele generale ale pedepselor	53
Capitolul III.	Pedepsele principale	54 - 63[1]
Secţiunea I	*Detenţiunea pe viaţă*	54 - 55[2]
Secţiunea a II-a	*Închisoarea*	56 - 62
Secţiunea a III-a	*Amenda*	63 - 63[1]
Capitolul IV.	Pedepsele complementare şi pedepsele accesorii	64 - 71
Secţiunea I	*Pedepsele complementare*	64 - 70
Secţiunea a II-a	*Pedepsele accesorii*	71
Capitolul V.	Individualizarea pedepselor	72 - 89
Secţiunea I	*Dispoziţii generale*	72
Secţiunea a II-a	*Circumstanţele atenuante şi agravante*	73 - 80
Secţiunea a III-a	*Suspendarea condiţionată a executării pedepsei*	81 - 86

Scanned with OKEN Scanner

Secțiunea a III¹-a Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere 86¹-86⁶
Secțiunea a III²-a Executarea pedepsei la locul de muncă ..... 86⁷ - 86¹¹
Secțiunea a IV-a Calculul pedepselor ..... 87 - 89

TITLUL IV. ÎNLOCUIREA RĂSPUNDERII PENALE ..... 90 - 98

TITLUL V. MINORITATEA ..... 99 -110¹

TITLUL VI. MĂSURILE DE SIGURANȚĂ ..... 111 - 118¹
Capitolul I. Dispoziții generale 111- 112
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță 113- 118¹

TITLUL VII. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA PENALĂ SAU CONSECINȚELE CONDAMNĂRII ..... 119 - 139
Capitolul I. Amnistia şi grațierea 119- 120
Capitolul II. Prescripția 121- 130
Capitolul III. Lipsa plângerii prealabile şi împăcarea părților 131- 132
Capitolul IV. Reabilitarea 133- 139

TITLUL VIII. ÎNȚELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN LEGEA PENALĂ ..... 140 - 154

PARTEA SPECIALĂ

TITLUL I. INFRACȚIUNI CONTRA SIGURANȚEI STATULUI ..... 155 - 173

TITLUL II. INFRACȚIUNI CONTRA PERSOANEI ..... 174 - 207
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții, integrității corporale şi sănătății ..... 174 - 188
Secțiunea I Omuciderea ..... 174 - 179
Secțiunea a II-a Lovirea şi vătămarea integrității corporale sau a sănătății ..... 180 - 184
Secțiunea a III-a Avortul ..... 185 - 188
Capitolul II. Infracțiuni contra libertății persoanei ..... 189 - 196

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul III.	Infracțiuni privitoare la viața sexuală	197 - 204
Capitolul IV.	Infracțiuni contra demnității	205 - 207
TITLUL III.	INFRACȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI	208 - 222
TITLUL IV.	INFRACȚIUNI CONTRA AVUTULUI PUBLIC *(Abrogat)*	223 - 235
TITLUL V.	INFRACȚIUNI CONTRA AUTORITĂȚILOR	236 - 245
TITLUL VI.	INFRACȚIUNI CARE ADUC ATINGERE UNOR ACTIVITĂȚI DE INTERES PUBLIC SAU ALTOR ACTIVITĂȚI REGLEMENTATE DE LEGE	246 - 281
Capitolul I.	Infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul	246 - 258
Capitolul II.	Infracțiuni care împiedică înfăptuirea justiției	259 - 272
Capitolul III.	Infracțiuni contra siguranței circulației pe căile ferate	273 - 278
Capitolul IV.	Infracțiuni privitoare la regimul stabilit pentru unele activități reglementate de lege	279 - 281
TITLUL VII.	INFRACȚIUNI DE FALS	282 - 294
Capitolul I.	Falsificarea de monede timbre sau alte valori	282 - 285
Capitolul II.	Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare	286 - 287
Capitolul III.	Falsuri în înscrisuri	288 - 294
TITLUL VIII.	INFRACȚIUNI LA REGIMUL STABILIT PENTRU ANUMITE ACTIVITĂȚI ECONOMICE	295 - 302^2
TITLUL IX.	INFRACȚIUNI CARE ADUC ATINGERE UNOR RELAȚII PRIVIND CONVIEȚUIREA SOCIALĂ	303 - 330
Capitolul I.	Infracțiuni contra familiei	303 - 307
Capitolul II.	Infracțiuni contra sănătății publice	308 - 313
Capitolul III.	Infracțiuni privitoare la asistența celor în primejdie	314 - 316

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul IV.	Alte infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	317 - 330
TITLUL X.	INFRACȚIUNI CONTRA CAPACITĂȚII DE APĂRARE A ROMÂNIEI	331 - 355
Capitolul I.	Infracțiuni săvârșite de militari	331 - 347
Secțiunea I	*Infracțiuni contra ordinii și disciplinei militare*	331 - 337
Secțiunea a II-a	*Infracțiuni pe câmpul de luptă*	338 - 339
Secțiunea a III-a	*Infracțiuni specifice aviației și marinei militare*	340 - 347
Capitolul II.	Infracțiuni săvârșite de militari sau de civili	348 - 352
Capitolul III.	Infracțiuni săvârșite de civili	353 - 355
TITLUL XI.	INFRACȚIUNI CONTRA PĂCII ȘI OMENIRII	356 - 361
DISPOZIȚII FINALE		362-363

Scanned with OKEN Scanner

PARTEA GENERALĂ

TITLUL I

LEGEA PENALĂ ŞI LIMITELE EI DE APLICARE

Capitolul I

Dispoziţii preliminare

Art. 1. Scopul legii penale - Legea penală apără, împotriva infracţiunilor, România, suveranitatea, independenţa, unitatea şi indivizibilitatea statului, persoana, drepturile şi libertăţile acesteia, proprietatea, precum şi întreaga ordine de drept.

Art. 2. Legalitatea incriminării - Legea prevede care fapte constituie infracţiuni, pedepsele ce se aplică infractorilor şi măsurile ce se pot lua în cazul săvârşirii acestor fapte.

Capitolul II

Limitele aplicării legii penale

Secţiunea I

Aplicarea legii penale în spaţiu

Art. 3. Teritorialitatea legii penale - Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite pe teritoriul României.

Art. 4. Personalitatea legii penale - Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării, dacă făptuitorul este cetăţean român, sau dacă, neavând nici o cetăţenie, are domiciliul în ţară.

Art. 5. Realitatea legii penale – (1) Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării, contra siguranţei statului român sau contra vieţii unui cetăţean român, ori prin care s-a adus o vătămare gravă integrităţii corporale sau sănătăţii unui cetăţean român,

Scanned with OKEN Scanner

când sunt săvârşite de către un cetăţean străin sau de o persoană fără cetăţenie care nu domiciliază pe teritoriul ţării.

(2) Punerea în mişcare a acţiunii penale pentru infracţiunile prevăzute în alineatul precedent se face numai cu autorizarea prealabilă a procurorului general.

Art. 6. Universalitatea legii penale – (1) Legea penală se aplică şi altor infracţiuni decât celor prevăzute în art. 5 alin. (1), săvârşite în afara teritoriului ţării, de un cetăţean străin sau de o persoană fără cetăţenie care nu domiciliază pe teritoriul ţării, dacă:

a) fapta este prevăzută ca infracţiune şi de legea penală a ţării unde a fost săvârşită;

b) făptuitorul se află în ţară.

(2) Pentru infracţiunile îndreptate împotriva intereselor statului român sau contra unui cetăţean român, infractorul poate fi judecat şi în cazul în care s-a obţinut extrădarea lui.

(3) Dispoziţiile alineatelor precedente nu se aplică în cazul când, potrivit legii statului în care infractorul a săvârşit infracţiunea, există vreo cauză care împiedică punerea în mişcare a acţiunii penale sau continuarea procesului penal ori executarea pedepsei, sau când pedeapsa a fost executată ori este considerată ca executată. Când pedeapsa nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, se procedează potrivit dispoziţiilor legale privitoare la recunoaşterea hotărârilor străine.

Art. 7. Legea penală şi convenţiile internaţionale – Dispoziţiile cuprinse în art. 5 şi 6 se aplică dacă nu se dispune altfel printr-o convenţie internaţională.

Art. 8. Imunitatea de jurisdicţie - Legea penală nu se aplică infracţiunilor săvârşite de către reprezentanţii diplomatici ai statelor străine

Scanned with OKEN Scanner

sau de către alte persoane care, în conformitate cu convenţiile internaţionale, nu sunt supuse jurisdicţiei penale a statului român.

Art. 9. Extrădarea – Extrădarea se acordă sau poate fi solicitată pe bază de convenţie internaţională, pe bază de reciprocitate şi, în lipsa acestora, în temeiul legii.

Secţiunea a II-a

Aplicarea legii penale în timp

Art. 10. Activitatea legii penale - Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite în timpul cât ea se află în vigoare.

Art. 11. Neretroactivitatea legii penale - Legea penală nu se aplică faptelor care, la data când au fost săvârşite, nu erau prevăzute ca infracţiuni.

Art. 12. Retroactivitatea legii penale – (1) Legea penală nu se aplică faptelor săvârşite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz executarea pedepselor, a măsurilor de siguranţă şi a măsurilor educative, pronunţate în baza legii vechi, precum şi toate consecinţele penale ale hotărârilor judecătoreşti privitoare la aceste fapte, încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

(2) Legea care prevede măsuri de siguranţă sau măsuri educative se aplică şi infracţiunilor care nu au fost definitiv judecate până la data intrării în vigoare a legii noi.

Art. 13. Aplicarea legii penale mai favorabile – (1) În cazul în care de la săvârşirea infracţiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea cea mai favorabilă.

(2) Când legea anterioară este mai favorabilă, pedepsele complementare care au corespondent în legea penală nouă se aplică în conţinutul şi în limitele prevăzute de

Scanned with OKEN Scanner

aceasta, iar cele care nu mai sunt prevăzute în legea penală nouă nu se mai aplică.

[1]**Art. 14. Aplicarea obligatorie a legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive** – (1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai uşoară, sancţiunea aplicată, dacă depăşeşte maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită, se reduce la acest maxim.

(2) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detenţiune pe viaţă şi până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeaşi faptă pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul închisorii prevăzut pentru acea infracţiune.

(3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu amenda, fără a se putea depăşi maximul special prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înlătura în totul sau în parte executarea amenzii.

(4) Pedepsele complementare, măsurile de siguranţă precum şi măsurile educative neexecutate şi neprevăzute în legea nouă, nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de această lege.

(5) Când o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de

---

[1] *Potrivit art. 2 din Decretul - Lege nr. 6/1990 toate dispoziţiile privind pedeapsa cu moartea din Codul penal, Codul de procedură penală şi alte acte normative, sunt considerate că se referă la pedeapsa detenţiunii pe viaţă (M. of. nr. 4 din 8 ianuarie 1990).*

Scanned with OKEN Scanner

pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispozițiilor alineatelor precedente.

Art. 15. Aplicarea facultativă a legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive – (1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, iar sancțiunea aplicată este mai mică decât maximul special prevăzut de legea nouă, ținându-se seama de infracțiunea săvârșită, de persoana condamnatului, de conduita acestuia după pronunțarea hotărârii sau în timpul executării pedepsei și de timpul executat din pedeapsă, se poate dispune fie menținerea, fie reducerea pedepsei. Pedeapsa aplicată nu poate fi coborâtă sub limita ce ar rezulta din reducerea acestei pedepse proporțional cu micșorarea maximului special prevăzut pentru infracțiunea săvârșită.

(2) Dispozițiile art. 14 alin. (5) se aplică și în cazul condamnărilor arătate în prezentul articol, executate până la data intrării în vigoare a legii noi, pedeapsa din hotărâre reducându-se cu o treime.

Art. 16. Aplicarea legii penale temporare - Legea penală temporară se aplică infracțiunii săvârșite în timpul când era în vigoare, chiar dacă fapta nu a fost urmărită sau judecată în acel interval de timp.

TITLUL II
INFRACȚIUNEA

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 17. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii – (1) Infracțiunea este fapta care prezintă pericol social, săvârșită cu vinovăție și prevăzută de legea penală.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale.

Art. 18. Pericolul social al faptei - Faptă care prezintă pericol social în înțelesul legii penale este orice acțiune sau inacțiune prin care se aduce atingere uneia dintre valorile arătate în art. 1, și pentru sancționarea căreia este necesară aplicarea unei pedepse.

[1]Art. 18[1]. Faptă care nu prezintă pericolul social al unei infracțiuni – (1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă prin atingerea minimă adusă uneia din valorile apărate de lege și prin conținutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanță, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni.

(2) La stabilirea în concret a gradului de pericol social se ține seama de modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce, precum și de persoana și conduita făptuitorului.

(3) În cazul faptelor prevăzute în prezentul articol, procurorul sau instanța aplică una din sancțiunile cu caracter administrativ prevăzute în art. 91.

Art. 19. Vinovăția – (1) Vinovăție există când fapta care prezintă pericol social este săvârșită cu intenție sau din culpă.

1. Fapta este săvârșită cu intenție când infractorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte;

b) prevede rezultatul faptei sale si, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.

2. Fapta este săvârșită din culpă când infractorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă,

[1] *Introdus prin Legea nr. 6/1973*

Scanned with OKEN Scanner

socotind fără temei că el nu se va produce;

b) nu prevede rezultatul faptei sale, deşi trebuia şi putea să-l prevadă.

(2) Fapta constând într-o acţiune săvârşită din culpă constituie infracţiune numai atunci când în lege se prevede în mod expres aceasta.

(3) Fapta constând într-o inacţiune constituie infracţiune fie că este săvârşită cu intenţie, fie din culpă, afară de cazul în care legea sancţionează numai săvârşirea ei cu intenţie.

Capitolul II

Tentativa

Art. 20. Conţinutul tentativei – (1) Tentativa constă în punerea în executare a hotărârii de a săvârşi infracţiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu şi-a produs efectul.

(2) Există tentativă şi în cazul în care consumarea infracţiunii nu a fost posibilă datorită insuficienţei sau defectuozităţii mijloacelor folosite, ori datorită împrejurării că în timpul în care s-au săvârşit actele de executare, obiectul lipsea de la locul unde făptuitorul credea că se află.

(3) Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracţiunii este datorită modului cum a fost concepută executarea.

Art. 21. Pedepsirea tentativei – (1) Tentativa se pedepseşte numai când legea prevede expres aceasta.

(2) Tentativa se sancţionează cu o pedeapsă cuprinsă între jumătatea minimului şi jumătatea maximului prevăzute de lege pentru infracţiunea consumată, fără ca minimul să fie mai mic decât minimul general al pedepsei. În cazul când pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă, se aplică pedeapsa închisorii de la 10 la 25 de ani.

Art. 22. Desistarea şi împiedicarea rezultatului – (1) Este apărat de pedeapsă

Scanned with OKEN Scanner

făptuitorul care s-a desistat ori a împiedicat mai înainte de descoperirea faptei producerea rezultatului.

(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul desistării sau împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracțiune, se aplică pedeapsa pentru acea infracțiune.

Capitolul III
Participația

Art. 23. Participanții - Participanți sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în calitate de autori, instigatori sau complici.

Art. 24. Autorul - Autor este persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală.

Art. 25. Instigatorul – Instigator este persoana care, cu intenție, determină pe o altă persoană să săvârșească o faptă prevăzută de legea penală.

Art. 26. Complicele – Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Este de asemenea complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârșirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârșirea faptei promisiunea nu este îndeplinită.

Art. 27. Pedeapsa în caz de participație - Instigatorul și complicele la o faptă prevăzută de legea penală săvârșită cu intenție se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ține seama de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii, precum și de dispozițiile art. 72.

Art. 28. Circumstanțele personale și reale – (1) Circumstanțele privitoare la persoana unui participant nu se răsfrâng asupra celorlalți.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Circumstanțele privitoare la faptă se răsfrâng asupra participanților, numai în măsura în care aceştia le-au cunoscut sau le-au prevăzut.

Art. 29. Instigarea neurmată de executare – (1) Actele de instigare neurmate de executarea faptei, precum şi actele de instigare urmate de desistarea autorului ori de împiedicarea de către acesta a producerii rezultatului, se sancționează cu o pedeapsă între minimul special al pedepsei pentru infracțiunea la care s-a instigat şi minimul general. În cazul când pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de la 2 la 10 ani.

(2) Actele arătate în alineatul precedent nu se sancționează, dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea la care s-a instigat este de 2 ani sau mai mică, afară de cazul când actele îndeplinite de autor până în momentul desistării constituie altă faptă prevăzută de legea penală.

Art. 30. Împiedicarea săvârşirii faptei – Participantul nu se pedepsește dacă în cursul executării, dar înainte de descoperirea faptei, împiedică consumarea acesteia. Dacă actele săvârşite până în momentul împiedicării constituie o altă faptă prevăzută de legea penală, participantului i se aplică pedeapsa pentru această faptă.

Art. 31. Participația improprie – (1) Determinarea, înlesnirea sau ajutorarea în orice mod, cu intenție, la săvârşirea din culpă de către o altă persoană, a unei fapte prevăzute de legea penală, se sancționează cu pedeapsa pe care legea o prevede pentru fapta comisă cu intenție.

(2) Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenție, la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, de către o persoană care comite acea faptă fără vinovăție, se sancționează cu

Scanned with OKEN Scanner

pedeapsa prevăzută de lege pentru această infracțiune.

(3) Dispozițiile art. 28-30 se aplică în mod corespunzător.

Capitolul IV

Pluralitatea de infracțiuni

Art. 32. Formele pluralității - Pluralitatea de infracțiuni constituie, după caz, concurs de infracțiuni sau recidivă.

Art. 33. Concursul de infracțiuni - Concursul de infracțiuni există:

a) când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna dintre ele. Există concurs chiar dacă una dintre infracțiuni a fost comisă pentru săvârșirea sau ascunderea altei infracțiuni;

b) când o acțiune sau inacțiune, săvârșită de aceeași persoană, datorită împrejurărilor în care a avut loc și urmărilor pe care le-a produs, întrunește elementele mai multor infracțiuni.

Art. 34. Pedeapsa principală în caz de concurs de infracțiuni – (1) În caz de concurs de infracțiuni se stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte, iar dintre acestea se aplică pedeapsa după cum urmează:

a) când s-a stabilit o pedeapsă cu detențiune pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, se aplică pedeapsa detențiunii pe viață;

b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, care poate fi sporită până la maximul ei special, iar când acest maxim nu este îndestulător, se poate adăuga un spor de până la 5 ani;

c) când s-au stabilit numai amenzi, se aplică pedeapsa cea mai mare, care poate fi sporită până la maximul ei special, iar dacă acest maxim nu este îndestulător, se poate

Scanned with OKEN Scanner

adăuga un spor de până la jumătate din acel maxim;

d) când s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare şi o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se poate adăuga amenda, în totul sau în parte;

e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare şi mai multe pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii potrivit dispoziţiei de la lit. b), la care se poate adăuga amenda, potrivit dispoziţiei de la lit. c).

(2) Prin aplicarea dispoziţiilor din alineatul precedent nu se poate depăşi totalul pedepselor stabilite de instanţă pentru infracţiunile concurente.

Art. 35 Pedeapsa complementară şi măsurile de siguranţă în caz de concurs de infracţiuni – (1) Dacă pentru una din infracţiunile concurente s-a stabilit şi o pedeapsă complementară, aceasta se aplică alături de pedeapsa închisorii.

(2) Dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de natură diferită, sau chiar de aceeaşi natură dar cu conţinut diferit, acestea se aplică alături de pedeapsa închisorii.

(3) Dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut, se aplică cea mai grea dintre acestea.

(4) Măsurile de siguranţă de natură deosebită, luate în cazul infracţiunilor concurente, se cumulează.

Art. 36 Contopirea pedepselor pentru infracţiuni concurente – (1) Dacă infractorul condamnat definitiv este judecat ulterior pentru o infracţiune concu-rentă, se aplică dispoziţiile art. 34 şi 35.

(2) Dispoziţiile art. 34 şi 35 se aplică şi în cazul în care, după ce o hotărâre de condamnare a rămas definitivă, se constată că cel condamnat suferise şi o altă condamnare

Scanned with OKEN Scanner

definitivă pentru o infracțiune concurentă.

(3) Dacă infractorul a executat în totul sau în parte pedeapsa aplicată prin hotărârea anterioară, ceea ce s-a executat se scade din durata pedepsei aplicate pentru infracțiunile concurente.

(4) Dispozițiile privitoare la aplicarea pedepsei în caz de concurs de infracțiuni se aplică și în cazul în care condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.

Art. 37. Recidiva – (1) Recidivă există în următoarele cazuri:

a) când după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de 6 luni, cel condamnat săvârșește din nou o infracțiune cu intenție, înainte de începerea executării pedepsei, în timpul executării acesteia sau în stare de evadare, iar pedeapsa prevăzută de lege pentru a doua infracțiune este închisoarea mai mare de un an;

b) când după executarea unei pedepse cu închisoare mai mare de 6 luni, după grațierea totală sau a restului de pedeapsă, ori după împlinirea termenului de prescripție a executării unei asemenea pedepse, cel condamnat săvârșește din nou o infracțiune cu intenție pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de un an;

c) când după condamnarea la cel puțin trei pedepse cu închisoare până la 6 luni sau după executare, după grațierea totală sau a restului de pedeapsă, ori după prescrierea executării a cel puțin trei asemenea pedepse, cel condamnat săvârșește din nou o infracțiune cu intenție pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de un an.

(2) Există recidivă și în cazurile în care una dintre pedepsele prevăzute la alin. (1) este detențiunea pe viață.

(3) Pentru stabilirea stării de recidivă în cazurile

Scanned with OKEN Scanner

prevăzute în alin.(1) lit. a) şi b) şi alin. (2), se poate ţine seama şi de hotărârea de condamnare pronunţată în străinătate, pentru o faptă prevăzută şi de legea română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit dispoziţiilor legii.

Art. 38. Condamnările care nu atrag starea de recidivă – **(1)** La stabilirea stării de recidivă nu se ţine seama de hotărârile de condamnare privitoare la:

a) infracţiunile săvârşite în timpul minorităţii;

[1]**a**[1]) infracţiunile săvârşite din culpă;

b) infracţiunile amnistiate;

c) faptele care nu mai sunt prevăzute ca infracţiuni de legea penală.

(2) De asemenea, nu se ţine seama de condamnările pentru care a intervenit reabilitarea, sau în privinţa cărora s-a împlinit termenul de reabilitare.

[1] *Introdus prin Legea 6/1973*

Art. 39. Pedeapsa în caz de recidivă – **(1)** În cazul recidivei prevăzute în art. 37 alin. (1) lit. a), pedeapsa stabilită pentru infracţiunea săvârşită ulterior şi pedeapsa aplicată pentru infracţiunea anterioară se contopesc potrivit dispoziţiilor art. 34 şi 35. Sporul prevăzut în art. 34 alin. (1) lit. b) se poate mări până la 7 ani.

(2) Dacă pedeapsa anterioară a fost executată în parte, contopirea se face între pedeapsa ce a mai rămas de executat şi pedeapsa aplicată pentru infracţiunea săvârşită ulterior.

(3) În cazul săvârşirii unei infracţiuni după evadare, prin pedeapsa anterioară se înţelege pedeapsa care se execută, cumulată cu pedeapsa aplicată pentru evadare.

(4) În cazul recidivei prevăzute la art. 37 alin. (1) lit. b), se poate aplica o pedeapsă până la maximul special. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un

Scanned with OKEN Scanner

spor până la 10 ani, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult două treimi din maximul special.

(5) În cazul recidivei prevăzute în art. 37 lit. c) se aplică în mod corespunzător dispozițiile din alineatele precedente.

(6) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată sau considerată ca executată, se descoperă că cel condamnat se află în stare de recidivă, instanța aplică dispozițiile din alin. (1) în cazul recidivei prevăzute în art. 37 lit. a) şi dispozițiile din alin. (4) în cazul recidivei prevăzute în art. 37 lit. b).

(7) Dispozițiile alineatului precedent se aplică şi în cazul în care condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.

Art. 40. Pedeapsa în unele cazuri în care nu există recidivă - Când după condamnarea definitivă cel condamnat săvârşeşte din nou o infracțiune, înainte de începerea executării pedepsei, în timpul executării acesteia sau în stare de evadare, şi nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru starea de recidivă, pedeapsa se aplică potrivit regulilor pentru concursul de infracțiuni.

Art. 41. Unitatea infracțiunii continuate şi a celei complexe – (1) În cazul infracțiunii continuate şi al infracțiunii complexe nu există pluralitate de infracțiuni.

(2) Infracțiunea este continuată când o persoană săvârşeşte la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiaşi rezoluții, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiaşi infracțiuni.

(3) Infracțiunea este complexă când în conținutul său intră, ca element sau ca circumstanță agravantă, o acțiune sau inacțiune care constituie prin ea însăşi o faptă prevăzută de legea penală.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 42. Pedeapsa pentru infracţiunea continuată – Infracţiunea continuată se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită, la care se poate adăuga un spor potrivit dispoziţiilor art. 34.

Art. 43. Recalcularea pedepsei pentru infracţiunea continuată sau complexă - Dacă infractorul condamnat definitiv pentru o infracţiune continuată sau complexă este judecat ulterior şi pentru alte acţiuni sau inacţiuni care intră în conţinutul aceleiaşi infracţiuni, ţinându-se seama de infracţiunea săvârşită în întregul ei, se stabileşte o pedeapsă corespunzătoare, care nu poate fi mai uşoară decât cea pronunţată anterior.

Capitolul V

Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei

Art. 44. Legitimă apărare – (1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, săvârşită în stare de legitimă apărare.

(2) Este în stare de legitimă apărare acela care săvârşeşte fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat şi injust, îndreptat împotriva sa, a altuia sau împotriva unui interes public şi care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

[1](2[1])Se prezumă că este în legitimă apărare, şi acela care săvârşeşte fapta pentru a respinge pătrunderea fără drept a unei persoane prin violenţă, viclenie, efracţie sau prin alte asemenea mijloace, într-o locuinţă, încăpere, dependinţă sau loc împrejmuit ţinând de acestea.

(3) Este de asemenea în legitimă apărare şi acela care din cauza tulburării sau temerii a depăşit limitele unei apărări proporţionale cu gravitatea pericolului şi cu împrejurările în care s-a produs atacul.

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 45. Starea de necesitate – (1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de necesitate.

(2) Este în stare de necesitate acela care săvârșește fapta pentru a salva de la un pericol iminent și care nu putea fi înlăturat altfel, viața, integritatea corporală sau sănătatea sa, a altuia sau un bun important al său ori al altuia sau un interes obștesc.

(3) Nu este în stare de necesitate persoana care în momentul când a săvârșit fapta și-a dat seama că pricinuiește urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Art. 46. Constrângerea fizică și constrângerea morală – (1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, săvârșită din cauza unei constrângeri fizice căreia făptuitorul nu i-a putut rezista.

(2) De asemenea, nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, săvârșită din cauza unei constrângeri morale, exercitată prin amenințare cu un pericol grav pentru persoana făptuitorului ori a altuia, și care nu putea fi înlăturat în alt mod.

Art. 47. Cazul fortuit - Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, al cărei rezultat este consecința unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.

Art. 48. Iresponsabilitatea - Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă făptuitorul, în momentul săvârșirii faptei, fie din cauza alienației mintale, fie din alte cauze, nu putea să-și dea seama de acțiunile sau inacțiunile sale, ori nu putea fi stăpân pe ele.

Art. 49. Beția – (1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă făptuitorul, în momentul săvârșirii faptei, se găsea, datorită unor împrejurări

Scanned with OKEN Scanner

independente de voința sa, în stare de beție completă produsă de alcool sau de alte substanțe.

(2) Starea de beție voluntară completă produsă de alcool sau de alte substanțe nu înlătură caracterul penal al faptei. Ea poate constitui, după caz, o circumstanță atenuantă sau agravantă.

Art. 50. Minoritatea făptuitorului - Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, săvârșită de un minor care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condițiile legale pentru a răspunde penal.

Art. 51. Eroarea de fapt – (1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, când făptuitorul, în momentul săvârșirii acesteia, nu cunoștea existența unei stări, situații sau împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei.

(2) Nu constituie o circumstanță agravantă împrejurarea pe care infractorul nu a cunoscut-o în momentul săvârșirii infracțiunii.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică și faptelor săvârșite din culpă pe care legea penală le pedepsește, numai dacă necunoașterea stării, situației sau împrejurării respective nu este ea însăși rezultatul culpei.

(4) Necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii penale nu înlătură caracterul penal al faptei.

TITLUL III
PEDEPSELE

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 52. Pedeapsa și scopul ei – (1) Pedeapsa este o măsură de constrângere și un mijloc de reeducare a condamnatului. Scopul pedepsei este prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

(2) Prin executarea pedepsei se urmărește formarea unei atitudini corecte față de

Scanned with OKEN Scanner

muncă, față de ordinea de drept și față de regulile de conviețuire socială. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească persoana condamnatului.

Capitolul II

Categoriile și limitele generale ale pedepselor

Art. 53. Felurile pedepselor - Pedepsele sunt principale, complementare și accesorii.

1. Pedepsele principale sunt:

a) detențiunea pe viață

b) închisoarea de la 15 zile la 30 de ani.

[1]c) amenda de la 1.000.000 lei la 500.000.000 lei.

2. Pedepsele complementare sunt:

a) interzicerea unor drepturi de la unu la 10 ani;

b) degradarea militară;

3. Pedeapsa accesorie este interzicerea unor drepturi anume prevăzute de lege.

Capitolul III

Pedepsele principale

[2]Secțiunea I

Detențiunea pe viață

Art. 54. Regimul detențiunii pe viață – **(1)** Detențiunea pe viață se execută în penitenciare anume destinate pentru aceasta sau în secții speciale ale celorlalte penitenciare.

(2) Regimul executării pedepsei detențiunii pe viață este reglementat în Legea pentru executarea pedepselor.

Art. 55. Neaplicarea pedepsei detențiunii pe viață – **(1)** Pedeapsa detențiunii pe viață nu se aplică aceluia care, la data pronunțării hotărârii de condamnare, a împlinit vârsta

[1] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

[2] *Introdusă prin Legea 140/1996. Art. 54 și 55 erau abrogate prin Decretul-Lege nr. 6/1990.*

Scanned with OKEN Scanner

de 60 de ani. În acest caz, în locul pedepsei detenţiunii pe viaţă se aplică pedeapsa închisorii pe timp de 25 de ani şi pedeapsa interzicerii unor drepturi pe durata ei maximă.

(2) În cazul în care cel condamnat la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a împlinit vârsta de 60 de ani în timpul executării pedepsei, detenţiunea pe viaţă se înlocuieşte cu închisoarea pe timp de 25 de ani.

Art. 55.[1] Liberarea condiţionată – (1) Cel condamnat la pedeapsa detenţiunii pe viaţă poate fi liberat condiţionat după executarea efectivă a 20 de ani de detenţiune, dacă este stăruitor în muncă, disciplinat şi dă dovezi temeinice de îndreptare, ţinându-se seama şi de antecedentele sale penale.

(2) Condamnatul trecut de vârsta de 60 de ani pentru bărbaţi şi 55 de ani pentru femei, poate fi liberat condiţionat după executarea efectivă a 15 ani de detenţiune dacă sunt îndeplinite şi celelalte condiţii prevăzute în alin. (1).

(3) Pedeapsa se consideră executată, dacă în termen de 10 ani de la liberare, cel condamnat nu a săvârşit din nou o infracţiune. Dacă în acest interval de timp cel liberat a comis din nou o infracţiune, se aplică, în mod corespunzător, dispoziţiile art. 61.

Art. 55[2]. Calculul pedepsei în caz de comutare sau înlocuire - În cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detenţiunii pe viaţă cu pedeapsa închisorii, perioada de detenţiune executată se consideră ca parte executată din pedeapsa închisorii.

Secţiunea II

Închisoarea

Art. 56. Regimul general al executării pedepsei – (1) Regimul executării pedepsei închisorii se întemeiază pe obligaţia condamnaţilor de a presta o muncă utilă, dacă sunt apţi pentru aceasta, pe

acțiunea educativă ce trebuie desfășurată față de condamnați, pe respectarea de către aceștia a disciplinei muncii și a ordinii interioare a locurilor de deținere, precum și pe stimularea și recompensarea celor stăruitori în muncă, disciplinați și care dau dovezi temeinice de îndreptare.

(2) Toate aceste mijloace trebuie folosite în așa fel încât să conducă la reeducarea celor condamnați.

(3) După împlinirea vârstei de 60 de ani pentru bărbați și de 55 de ani pentru femei, condamnații nu au obligația de a munci în timpul executării pedepsei; ei pot fi admiși la muncă dacă cer aceasta.

Art. 57. Regimul de deținere – (1) Executarea pedepsei închisorii se face, potrivit dispozițiilor legii privind executarea pedepselor, în locuri de deținere anume destinate.

(2) Femeile condamnate la pedeapsa închisorii execută această pedeapsă separat de condamnații bărbați.

(3) Minorii condamnați la pedeapsa închisorii execută pedeapsa separat de condamnații majori sau în locuri de deținere speciale, asigurându-li-se posibilitatea de a continua învățământul general obligatoriu și de a dobândi o pregătire profesională potrivit cu aptitudinile lor.

Art. 58. Regimul de muncă – (1) Munca prestată de condamnat este remunerată, cu excepția muncilor cu caracter gospodăresc necesare locului de deținere. Prin legea privind executarea pedepselor se stabilesc cazurile în care și aceste din urmă munci sunt remunerate.

(2) Normele, timpul de muncă și remunerația muncii condamnaților sunt cele stabilite prin lege.

(3) Din remunerația muncii condamnatului o parte revine acestuia, iar cealaltă parte revine administrației locului de deținere. Aceste părți, precum și modul de folosire a

lor se stabilesc prin legea privind executarea pedepselor.

Art. 59. Liberarea condiționată – (1) După ce a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau cel puțin trei pătrimi în cazul închisorii mai mari de 10 ani, condamnatul care este stăruitor în muncă, disciplinat și dă dovezi temeinice de îndreptare, ținându-se seama și de antecedentele sale penale, poate fi liberat condiționat înainte de executarea în întregime a pedepsei.

(2) În calculul fracțiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (1) se ține seama de partea din durata pedepsei care poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. În acest caz însă, liberarea condiționată nu poate fi acordată înainte de executarea efectivă a cel puțin jumătate din durata pedepsei când aceasta nu depășește 10 ani și a cel puțin două treimi când pedeapsa este mai mare de 10 ani.

(3) Când condamnatul execută mai multe pedepse cu închisoare care nu se contopesc fracțiunile de pedeapsă arătate în alin. (1) se socotesc în raport de totalul pedepselor.

(4) În aplicarea dispozițiilor alineatelor precedente se are în vedere durata pedepsei pe care o execută condamnatul.

[1]Art. 59[1] Liberarea condiționată în cazul infracțiunilor săvârșite din culpă – (1) Cel condamnat pentru săvârșirea uneia sau mai multor infracțiuni din culpă, poate fi liberat condiționat înainte de executarea în întregime a pedepsei, după ce a executat cel puțin jumătate din durata pedepsei în cazul închisorii care nu depășește 10 ani sau cel puțin două treimi în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă îndeplinește și celelalte condiții prevăzute în art. 59 alin.(1).

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

(2) Dispozițiile art. 59 alin. (2) se aplică în mod corespunzător, liberarea condiționată neputând fi acordată înainte de executarea efectivă a cel puțin o treime din durata pedepsei când aceasta nu depășește 10 ani și a cel puțin jumătate când pedeapsa este mai mare de 10 ani.

(3) În cazul în care pedeapsa ce se execută este rezultată din concursul între infracțiuni săvârșite din culpă și infracțiuni intenționate, se aplică dispozițiile art. 59.

(4) Dispozițiile art. 59 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 60. Liberarea condiționată în cazuri speciale – (1) Condamnatul care, din cauza sănătății sau din alte cauze nu a fost niciodată folosit la muncă ori nu mai este folosit, poate fi liberat condiționat după executarea fracțiunilor de pedeapsă arătate în art. 59 sau, după caz, în art. 59^1, dacă dă dovezi temeinice de disciplină și de îndreptare.

(2) Cei condamnați în timpul minorității, când ajung la vârsta de 18 ani, precum și condamnații trecuți de vârsta de 60 de ani pentru bărbați și de 55 de ani pentru femei, pot fi liberați condiționat, după executarea unei treimi din durata pedepsei în cazul închisorii care nu depășește 10 ani sau a unei jumătăți în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă îndeplinesc celelalte condiții prevăzute în art. 59 alin. (1).

(3) Persoanele prevăzute în alin. (2), condamnate pentru săvârșirea unei infracțiuni din culpă, pot fi liberate condiționat după executarea unei pătrimi din durata pedepsei în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau a unei treimi în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă îndeplinesc celelalte condiții prevăzute în art. 59 alin.(1).

(4) Dacă pedeapsa ce se execută este rezultată din concursul între infracțiuni

Scanned with OKEN Scanner

săvârşite din culpă şi infracţiuni intenţionate, se aplică dispoziţiile privind liberarea condiţionată în cazul infracţiunilor intenţionate.

(5) Când condamnatul execută mai multe pedepse cu închisoare, care nu se contopesc, fracţiunile de pedeapsă se socotesc în raport cu totalul pedepselor.

(6) În toate cazurile, la calculul fracţiunii de pedeapsă se ţine seama de partea din durata pedepsei considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate.

(7) Dispoziţiile art. 59 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 61. Efectele liberării condiţionate – (1) Pedeapsa se consideră executată dacă în intervalul de timp de la liberare şi până la împlinirea duratei pedepsei, cel condamnat nu a săvârşit din nou o infracţiune. Dacă în acelaşi interval cel liberat a comis din nou o infracţiune, instanţa, ţinând seama de gravitatea acesteia, poate dispune fie menţinerea liberării condiţionate, fie revocarea. În acest din urmă caz, pedeapsa stabilită pentru infracţiunea săvârşită ulterior şi restul de pedeapsă ce a mai rămas de executat din pedeapsa anterioară se contopesc, putându-se aplica un spor până la 5 ani.

(2) Revocarea este obligatorie în cazul când fapta săvârşită este o infracţiune contra siguranţei statului, o infracţiune contra păcii şi omenirii, o infracţiune de omor, o infracţiune săvârşită cu intenţie care a avut ca urmare moartea unei persoane sau o infracţiune prin care s-au produs consecinţe deosebit de grave.

Art. 62. Executarea pedepsei într-o închisoare militară – (1) Executarea pedepsei închisorii care nu depăşeşte 2 ani, de către militarii în termen, se face într-o închisoare militară în cazurile prevăzute de lege, precum şi în cazurile în care

Scanned with OKEN Scanner

instanța judecătorească, ținând seama de împrejurările cauzei și de persoana condamnatului, dispune aceasta.

(2) Dacă militarul condamnat a executat jumătate din durata pedepsei și a dat dovezi temeinice de îndreptare, partea din durata pedepsei ce a mai rămas de executat se reduce cu o treime, iar dacă s-a evidențiat în mod deosebit, reducerea poate depăși o treime, putând cuprinde chiar tot restul pedepsei.

(3) Dacă în timpul executării pedepsei militarul condamnat devine inapt serviciului, este liberat condiționat.

(4) Dacă în timpul executării pedepsei militarul condamnat săvârșește din nou o infracțiune, instanța care pronunță condamnarea pentru această infracțiune face, după caz, aplicarea art. 39 alin. (1) și (2) sau a art. 40. Pedeapsa astfel stabilită se execută într-un loc de deținere.

(5) După executarea pedepsei potrivit alin. (1) – (3) sau după grațierea totală ori după grațierea restului de pedeapsă, cel condamnat este reabilitat de drept.

(6) Dispozițiile alineatelor precedente sunt aplicabile și celor care au devenit militari în termen după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

(7) În cazul în care, înainte de începerea executării pedepsei într-o închisoare militară, condamnatul a fost trecut în rezervă, pedeapsa se execută într-un loc de deținere.

Secțiunea a III-a

Amenda

[1]**Art. 63. Stabilirea amenzii** – (1) Pedeapsa amenzii constă în suma de bani pe care infractorul este condamnat să o plătească.

(2) Ori de câte ori legea prevede că o infracțiune se pedepsește numai cu amendă, fără a-i arăta limitele, minimul

---

[1] *Alin 2 și 3 au fost modificate prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

special al acesteia este de 1.500.000 lei, iar maximul de 100.000.000 lei.

(3) Când legea prevede pedeapsa amenzii fără a-i arăta limitele, alternativ cu pedeapsa închisorii de cel mult un an, minimul special al amenzii este de 3.000.000 lei şi maximul special de 150.000.000 lei, iar când prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii mai mare de un an, minimul special este de 5.000.000 lei şi maximul special de 300.000.000 lei.

(4) În caz de aplicare a cauzelor de atenuare sau de agravare a pedepselor, amenda nu poate să depăşească limitele generale arătate în art. 53 pct. 1 lit. c).

(5) Amenda se stabileşte ţinându-se seama de dispoziţiile art. 72, fără a-l pune însă pe infractor în situaţia de a nu-şi putea îndeplini îndatoririle privitoare la întreţinerea, creşterea, învăţătura şi pregătirea profesională a persoanelor faţă de care are aceste obligaţii legale.

Art. 63[1]. Înlocuirea pedepsei amenzii - Dacă cel condamnat se sustrage cu rea-credinţă de la executarea amenzii, instanţa poate înlocui această pedeapsă cu pedeapsa închisorii în limitele prevăzute pentru infracţiunea săvârşită, ţinând seama de partea din amendă care a fost achitată.

Capitolul IV

Pedepsele complementare şi pedepsele accesorii

Secţiunea I

Pedepsele complementare

Art. 64. Interzicerea unor drepturi – (1) Pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi constă în interzicerea unuia sau unora din următoarele drepturi:

a) dreptul de a alege şi de a fi ales în autorităţile publice sau în funcţii elective publice;

Scanned with OKEN Scanner

b) dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat;

[1]c) dreptul de a ocupa o funcție sau de a exercita o profesie ori de a desfășura o activitate, de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul pentru săvârșirea infracțiunii;

d) drepturile părintești;

e) dreptul de a fi tutore sau curator.

(2) Interzicerea drepturilor prevăzute la lit. b) nu se poate pronunța decât pe lângă interzicerea drepturilor prevăzute la lit. a), afară de cazul când legea dispune astfel.

Art. 65. Aplicarea pedepsei interzicerii unor drepturi – (1) Pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea de cel puțin 2 ani și instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana infractorului, această pedeapsă este necesară.

(2) Aplicarea pedepsei interzicerii unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă.

(3) Condiția arătată în alin. (1) cu privire la cuantumul pedepsei principale trebuie să fie îndeplinită și în cazul în care aplicarea pedepsei prevăzute în acel alineat este obligatorie.

Art. 66. Executarea pedepsei interzicerii unor drepturi - Executarea pedepsei interzicerii unor drepturi începe după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală sau a restului de pedeapsă, ori după prescripția executării pedepsei.

Art. 67. Degradarea militară – (1) Pedeapsa complementară a degradării militare constă în pierderea gradului și a dreptului de a purta uniformă.

(2) Degradarea militară se aplică în mod obligatoriu condamnaților militari și

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 93/2002*

Scanned with OKEN Scanner

rezerviști, dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea mai mare de 10 ani sau detențiunea pe viață.

(3) Degradarea militară poate fi aplicată condamnaților militari și rezerviști pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, dacă pedeapsa principală stabilită este de cel puțin 5 ani și de cel mult 10 ani.

Art. 68 – 70. *Abrogate (Legea 140/1996)*

Secțiunea a II-a

Pedepsele accesorii

Art. 71. Conținutul și executarea pedepsei accesorii – (1) Pedeapsa accesorie constă în interzicerea tuturor drepturilor prevăzute în art. 64.

(2) Condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață sau a închisorii atrage de drept interzicerea drepturilor arătate în alineatul precedent din momentul în care hotărârea de condamnare a rămas definitivă și până la terminarea executării pedepsei, până la grațierea totală sau a restului de pedeapsă, ori până la împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică și în cazul când s-a dispus executarea pedepsei la locul de muncă, cu excepțiile prevăzute de art 86^8, interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64 lit. d) și e) fiind lăsată la aprecierea instanței.

Capitolul V

Individualizarea pedepselor

Secțiunea I

Dispoziții generale

Art. 72. Criteriile generale de individualizare – (1) La stabilirea și aplicarea pedepselor se ține seama de dispozițiile părții generale a acestui cod, de limitele de pedeapsă fixate în partea specială, de gradul de pericol social al faptei săvârșite, de persoana infractorului și de împreju-

Scanned with OKEN Scanner

rările care atenuează sau agravează răspunderea penală.

(2) Când pentru infracțiunea săvârșită legea prevede pedepse alternative, se ține seama de dispozițiile alineatului precedent atât pentru alegerea uneia dintre pedepsele alternative, cât și pentru proporționalizarea acesteia.

Secțiunea a II-a

Circumstanțele atenuante și agravante

Art. 73. Circumstanțele atenuante - Următoarele împrejurări constituie circumstanțe atenuante:

a) depășirea limitelor legitimei apărări sau ale stării de necesitate;

b) săvârșirea infracțiunii sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoții, determinate de o provocare din partea persoanei vătămate, produsă prin violență, printr-o atingere gravă a demnității persoanei sau prin altă acțiune ilicită gravă.

Art. 74. Împrejurări care pot constitui circumstanțe atenuante – (1) Următoarele împrejurări pot constitui circumstanțe atenuante:

a) conduita bună a infractorului înainte de săvârșirea infracțiunii;

b) stăruința depusă de infractor pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau a repara paguba pricinuită;

c) atitudinea infractorului după săvârșirea infracțiunii, rezultând din prezentarea sa în fața autorității, comportarea sinceră în cursul procesului, înlesnirea descoperirii sau arestării participanților.

(2) Împrejurările enumerate în prezentul articol au caracter exemplificativ.

Art. 75. Circumstanțe agravante – (1) Următoarele împrejurări constituie circumstanțe agravante:

a) săvârșirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună;

Scanned with OKEN Scanner

[1]b) săvârşirea infracţiunii prin acte de cruzime, prin violenţe asupra membrilor familiei ori prin metode sau mijloace care prezintă pericol public;

c) săvârşirea infracţiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor;

d) săvârşirea infracţiunii din motive josnice;

e) săvârşirea infracţiunii în stare de beţie anume provocată în vederea comiterii faptei;

f) săvârşirea infracţiunii de către o persoană care a profitat de situaţia prilejuită de o calamitate.

(2) Instanţa poate reţine ca circumstanţe agravante şi alte împrejurări care imprimă faptei un caracter grav.

Art. 76. Efectele circumstanţelor atenuante – (1) În cazul în care există circumstanţe atenuante, pedeapsa principală se reduce sau se schimbă, după cum urmează:

a) când minimul special al pedepsei închisorii este de 10 ani sau mai mare pedeapsa se coboară sub minimul special, dar nu mai jos de 3 ani;

b) când minimul special al pedepsei închisorii este de 5 ani sau mai mare, pedeapsa se coboară sub minimul special, dar nu mai jos de un an;

c) când minimul special al pedepsei închisorii este de 3 ani sau mai mare, pedeapsa se coboară sub minimul special, dar nu mai jos de 3 luni;

d) când minimul special al pedepsei închisorii este de un an sau mai mare, pedeapsa se coboară sub acest minim, până la minimul general;

[2]e) când minimul special al pedepsei închisorii este de 3 luni sau mai mare, pedeapsa se coboară sub acest minim, până la minimul general, sau se aplică o amendă care nu poate fi mai mică de 2.500.000 lei, iar când minimul special este sub 3 luni, se

[1] *Modificat prin Legea nr. 197/2000*

[2] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

aplică o amendă care nu poate fi mai mică de 2.000.000 lei;

[1]f) când pedeapsa prevăzută de lege este amenda, aceasta se coboară sub minimul ei special, putând fi redusă până la 1.500.000 lei în cazul când minimul special este de 5.000.000 lei sau mai mare, ori până la minimul general, când minimul special este sub 5.000.000 lei.

(2) În cazul infracțiunilor contra siguranței statului, al infracțiunilor contra păcii și omenirii, al infracțiunii de omor, al infracțiunilor săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea unei persoane, sau al infracțiunilor prin care s-au produs consecințe deosebit de grave, dacă se constată că există circumstanțe atenuante, pedeapsa închisorii poate fi redusă cel mult până la o treime din minimul special.

(3) Când există circumstanțe atenuante, pedeapsa complementară privativă de drepturi prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită poate fi înlăturată.

Art. 77. Circumstanțele atenuante în cazul pedepsei detențiunii pe viață - Când pentru infracțiunea săvârșită legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață, dacă există circumstanțe atenuante se aplică pedeapsa închisorii de la 10 la 25 de ani.

Art. 78. Efectele circumstanțelor agravante - În cazul în care există circumstanțe agravante se poate aplica o pedeapsă până la maximul special. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un spor până la 5 ani, care nu poate depăși o treime din acest maxim, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult jumătate din maximul special.

Art. 79. Indicarea circumstanțelor - Orice împrejurare reținută ca circumstanță atenuantă sau ca circumstanță

[1] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

agravantă trebuie arătată în hotărâre.

Art. 80. Concursul între cauzele de agravare şi de atenuare – (1) În caz de concurs între cauzele de agravare şi cauzele de atenuare, pedeapsa se stabileşte ţinându-se seama de circumstanţele agravante, de circumstanţele atenuante şi de starea de recidivă.

(2) În caz de concurs între circumstanţele agravante şi atenuante, coborârea pedepsei sub minimul special nu este obligatorie.

(3) În cazul aplicării concomitente a dispoziţiilor cu privire la circumstanţe agravante, recidivă şi la concurs de infracţiuni, pedeapsa închisorii nu poate depăşi 25 de ani, dacă maximul special pentru fiecare infracţiune este de 10 ani sau mai mic, şi 30 de ani, dacă maximul special pentru cel puţin una din infracţiuni este mai mare de 10 ani.

Secţiunea a III-a

Suspendarea condiţionată a executării pedepsei

Art. 81. Condiţiile de aplicare a suspendării condiţionate – (1) Instanţa poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei pe o anumită durată, dacă sunt întrunite următoarele condiţii:

a) pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 3 ani sau amendă;

b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de 6 luni, în afară de cazul când condamnarea intră în vreunul dintre cazurile prevăzute în art. 38;

c) se apreciază că scopul pedepsei poate fi atins chiar fără executarea acesteia.

(2) Suspendarea condiţionată a executării pedepsei poate fi acordată şi în caz de concurs de infracţiuni, dacă pedeapsa aplicată este închisoare de cel mult 2 ani şi sunt întrunite condiţiile prevăzute în alin. (1) lit. b) şi c).

Scanned with OKEN Scanner

[1](3) Suspendarea condiționată a executării pedepsei nu poate fi dispusă în cazul infracțiunilor intenționate pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 15 ani, precum și în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 182, art. 183, art. 197 alin. 1 și 2 și art. 267[1] alin. 1 și 2.

[2](4) In cazul condamnării pentru o infracțiune prin care s-a produs o pagubă, instanța poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numai dacă până la pronunțarea hotărârii, paguba a fost integral reparată sau plata despăgubirii este garantată de o societate de asigurare.

(5) Suspendarea condiționată a executării pedepsei nu atrage suspendarea executării măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărârea de condamnare.

(6) Suspendarea condiționată a executării pedepsei trebuie motivată.

Art. 82. Termenul de încercare – (1) Durata suspendării condiționate a executării pedepsei constituie termen de încercare pentru condamnat și se compune din cuantumul pedepsei închisorii aplicate, la care se adaugă un interval de timp de 2 ani.

(2) În cazul când pedeapsa a cărei executare a fost suspendată este amenda, termenul de încercare este de un an.

(3) Termenul de încercare se socotește de la data când hotărârea prin care s-a pronunțat suspendarea condiționată a executării pedepsei a rămas definitivă.

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 207/2000. și apoi prin Legea nr. 456/2001 care aprobă ordonanța citată.*

[2] *Curtea Constituțională a declarat neconstituțional acest alineat, sub motivarea că „accesul inculpatului la unele măsuri de politică penală neprivative de libertate, la care el este îndreptățit din punctul de vedere al politicii penale și al dreptului penal, nu-i poate fi interzis pe criterii străine justiției penale, cum ar fi acoperirea integrală a prejudiciului." (v. decizia nr. 463 din 13 noiembrie 1997, M. of. nr. 53 din 6 februarie 1998).*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 83. Revocarea în cazul săvârşirii unei infracţiuni – (1) Dacă în cursul termenului de încercare cel condamnat a săvârşit din nou o infracţiune, pentru care s-a pronunţat o condamnare definitivă chiar după expirarea acestui termen, instanţa revocă suspendarea condiţionată, dispunând executarea în întregime a pedepsei, care nu se contopeşte cu pedeapsa aplicată pentru noua infracţiune.

(2) Revocarea suspendării pedepsei nu are loc însă, dacă infracţiunea săvârşită ulterior a fost descoperită după expirarea termenului de încercare.

(3) Dacă infracţiunea ulterioară este săvârşită din culpă, se poate aplica suspendarea condiţionată a executării pedepsei chiar dacă infractorul a fost condamnat anterior cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei. În acest caz nu mai are loc revocarea primei suspendări.

(4) La stabilirea pedepsei pentru infracţiunea săvârşită după rămânerea definitivă a hotărârii de suspendare nu se mai aplică sporul prevăzut de lege pentru recidivă.

Art. 84. Revocarea în cazul neexecutării obligaţiilor civile - Dacă până la expirarea termenului de încercare condamnatul nu a îndeplinit obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, instanţa poate dispune revocarea suspendării executării pedepsei, afară de cazul când cel condamnat dovedeşte că nu a avut putinţa de a îndeplini acele obligaţii.

Art. 85. Anularea suspendării pentru infracţiuni săvârşite anterior – (1) Dacă se descoperă că cel condamnat mai săvârşise o infracţiune înainte de pronunţarea hotărârii prin care s-a dispus suspendarea sau până la rămânerea definitivă a acesteia, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea termenului de încercare, suspendarea condiţionată a executării pedepsei se anulează, aplicându-se, după caz, dispo-

Scanned with OKEN Scanner

zițiile privitoare la concursul de infracțiuni sau recidivă.

(2) Anularea suspendării executării pedepsei nu are loc, dacă infracțiunea care ar fi putut atrage anularea a fost descoperită după expirarea termenului de încercare.

(3) În cazurile prevăzute în alin. (1), dacă pedeapsa rezultată în urma contopirii nu depășește 2 ani, instanța poate aplica dispozițiile art. 81. În cazul când se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, termenul de încercare se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a pronunțat anterior suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Art. 86. Reabilitarea în cazul suspendării condiționate a executării pedepsei - Dacă condamnatul nu a săvârșit din nou o infracțiune înăuntrul termenului de încercare și nici nu s-a pronunțat revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art. 83 și 84, el este reabilitat de drept.

[1]Secțiunea III[1]

Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere

Art. 86[1]. Condițiile de aplicare a suspendării executării pedepsei sub supraveghere – (1) Instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 4 ani;

b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, afară de cazurile când condamnarea intră în vreunul dintre cazurile prevăzute în art. 38;

c) se apreciază, ținând seama de persoana condamnatului, de comportamentul său după comiterea faptei, că pronunțarea condamnării consti-

[1] *Introdusă prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

tuie un avertisment pentru acesta şi, chiar fără executarea pedepsei, condamnatul nu va mai săvârşi infracţiuni.

(2) Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi acordată şi în cazul concursului de infracţiuni, dacă pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 3 ani şi sunt întrunite condiţiile prevăzute în alin. (1) lit. b şi c.

[1](3) Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere nu poate fi dispusă în cazul infracţiunilor intenţionate pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 15 ani, precum şi în cazul infracţiunilor prevăzute la art. 182, art. 183, art. 197 alin. 1 şi 2 şi art. 267[1] alin. 1 şi 2. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi dispusă în cazul infracţiunii de furt calificat prevăzute la art. 209 alin. 3, dacă pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 2 ani.

[2](4) Dispoziţiile art. 81 alin. (4) şi (5) se aplică şi în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

Art. 86[2]. Termenul de încercare – (1) Termenul de încercare în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere se compune din cuantumul pedepsei închisorii aplicate, la care se adaugă un interval de timp, stabilit de instanţă, între 2 şi 5 ani.

(2) Dispoziţiile art. 82 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Art. 86[3]. Măsurile de supraveghere şi obligaţiile condamnatului – (1) Pe durata termenului de încercare,

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 207/2000 şi apoi prin Legea nr. 456/2001 care aprobă ordonanţa citată.*

[2] *Introdus prin Legea nr. 140/1996 Curtea Constituţională a declarat acest alineat neconstituţional, în măsura în care face trimitere la aplicarea art. 81 alin. 4 C. pen., pentru aceleaşi considerente care au stat şi la baza declarării neconstituţionalităţii art. 81 alin. 4 C. pen. (v. decizia nr. 25 din 10 februarie 1998, M. of. nr. 143 din 8 aprilie 1998).*

Scanned with OKEN Scanner

condamnatul trebuie să se supună următoarelor măsuri de supraveghere:

a) să se prezinte, la datele fixate, la judecătorul desemnat cu supravegherea lui sau la alte organe stabilite de instanță;

b) să anunțe, în prealabil, orice schimbare de domiciliu, reședință sau locuință și orice deplasare care depășește 8 zile, precum și întoarcerea;

c) să comunice și să justifice schimbarea locului de muncă;

d) să comunice informații de natură a putea fi controlate mijloacele lui de existență.

(2) Datele prevăzute la alin. (1) lit. b), c) și d) se comunică persoanelor sau organelor stabilite la lit. a).

(3) Instanța poate să impună condamnatului respectarea uneia sau a mai multora din următoarele obligații:

a) să desfășoare o activitate sau să urmeze un curs de învățământ ori de calificare;

b) să nu schimbe domiciliul sau reședința avută ori să nu depășească limita teritorială stabilită, decât în condițiile fixate de instanță;

c) să nu frecventeze anumite locuri stabilite;

d) să nu intre în legătură cu anumite persoane;

e) să nu conducă nici un vehicul sau anumite vehicule;

f) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire, în special în scopul dezintoxicării.

(4) Supravegherea executării obligațiilor stabilite de instanță conform alin. 3 lit. a) – f) se face de organele prevăzute la alin. (1) lit. a) și aceleași organe sesizează instanța în caz de neîndeplinire a obligațiilor pentru luarea măsurilor în condițiile art. 86^4 alin. (2).

Art. 86^4. Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere – (1) Dispozițiile art. 83 și 84 se aplică în mod corespunzător și în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

(2) Dacă cel condamnat nu îndeplineşte măsurile de supraveghere prevăzute de lege ori obligaţiile stabilite de instanţă aceasta poate să revoce suspendarea executării pedepsei dispunând executarea în întregime a pedepsei, sau să prelungească termenul de încercare cu cel mult 3 ani.

Art. 86[5]. Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere – (1) Dispoziţiile art. 85 alin. (1) şi (2) se aplică în mod corespunzător şi în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

(2) În cazurile prevăzute în art. 85 alin. (1), dacă pedeapsa rezultată în urma contopirii nu depăşeşte 3 ani, instanţa poate aplica dispoziţiile art. 86[1]. În cazul când se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, termenul de încercare se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a pronunţat anterior suspendarea condiţionată a executării pedepsei.

Art. 86[6]. Reabilitarea în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere - Dacă cel condamnat nu a săvârşit din nou o infracţiune înăuntrul termenului de încercare şi nici nu s-a pronunţat revocarea suspendării executării pedepsei în baza art. 86[4], el este reabilitat de drept.

[1]Secţiunea a III[2]-a

Executarea pedepsei la locul de muncă

Art. 86[7]. Condiţiile de aplicare – (1) În cazul în care instanţa, ţinând seama de gravitatea faptei, de împrejurările în care a fost comisă, de conduita profesională şi generală a făptuitorului şi de posibilităţile acestuia de reeducare, apreciază că sunt suficiente temeiuri ca scopul pedepsei să fie atins fără privare de libertate, poate

[1] *Introdusă prin Legea nr. 104/1992*

Scanned with OKEN Scanner

dispune executarea pedepsei în unitatea în care condamnatul îşi desfăşoară activitatea sau în altă unitate, în toate cazurile cu acordul scris al unităţii şi dacă sunt întrunite următoarele condiţii:

a) pedeapsa aplicată este închisoare de cel mult 5 ani;

b) cel în cauză nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, afară de cazul când condamnarea intră în vreunul din cazurile prevăzute în art. 38.

(2) Executarea pedepsei la locul de muncă poate fi dispusă şi în caz de concurs de infracţiuni, dacă pedeapsa aplicată pentru concursul de infracţiuni este de cel mult 3 ani închisoare şi sunt întrunite celelalte condiţii prevăzute în alineatul precedent.

[1](3) Executarea pedepsei la locul de muncă nu poate fi dispusă în cazul infracţiunilor intenţionate pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 15 ani, precum şi în cazul infracţiunilor prevăzute la art. 182, art. 183, art. 197 alin. 1 şi 2 şi art. 267[1] alin. 1 şi 2. Executarea pedepsei la locul de muncă poate fi dispusă în cazul infracţiunii de furt calificat prevăzute la art. 209 alin. 3, dacă pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 2 ani.

(4) Dispoziţiile alin. (1) şi (2) se aplică şi în cazul în care condamnatul nu desfăşoară o activitate la data aplicării pedepsei.

Art. 86[8] Modul de executare – (1) Pe durata executării pedepsei, condamnatul este obligat să îndeplinească toate îndatoririle la locul de muncă, cu următoarele limitări ale drepturilor ce-i revin potrivit legii:

a) din totalul veniturilor cuvenite, potrivit legii, pentru munca prestată, cu excepţia sporurilor acordate pentru activitatea desfăşurată în

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 207/2000 şi apoi prin Legea nr. 456/2001 care aprobă ordonanţa citată.*

locuri de muncă cu condiții vătămătoare sau periculoase, se reține o cotă de 15 - 40%, stabilită potrivit legii, în raport cu cuantumul veniturilor și cu îndatoririle condamnatului pentru întreținerea altor persoane, care se varsă la bugetul statului. În cazul condamnatului minor, limitele reținerii se reduc la jumătate;

b) drepturile de asigurări sociale se stabilesc în procentele legale aplicate la venitul net cuvenit condamnatului, după reținerea cotei prevăzute la lit. a;

c) durata executării pedepsei nu se consideră vechime în muncă;

d) nu se poate schimba locul de muncă la cererea condamnatului, decât prin hotărârea instanței de judecată;

e) condamnatul nu poate fi promovat;

f) condamnatul nu poate ocupa funcții de conducere, iar în raport cu fapta săvârșită nu poate ocupa funcții care implică exercițiul autorității de stat, funcții instructiv-educative ori de gestiune.

(2) Pe durata pedepsei, condamnatului i se interzice dreptul electoral de a fi ales.

(3) Instanța poate dispune ca cel condamnat să respecte și una sau mai multe din obligațiile prevăzute în art. 86^3.

(4) Pedeapsa se execută la locul de muncă în baza mandatului de executare a pedepsei.

(5) Pe timpul executării pedepsei în unitatea în care cel condamnat își desfășoară activitatea la data aplicării pedepsei, contractul de muncă se suspendă.

(6) În cazul executării pedepsei într-o altă unitate decât cea în care își desfășura activitatea condamnatul la data aplicării pedepsei, contractul de muncă încheiat încetează. Pedeapsa se execută fără a se încheia contract de muncă.

(7) Dispozițiile alin. (6) se aplică în mod corespunzător și în cazul condamnatului care

Scanned with OKEN Scanner

nu desfăşoară o activitate la data aplicării pedepsei

(8) În cazul în care cel condamnat la executarea pedepsei la locul de muncă a devenit militar în termen în cursul judecăţii sau după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, pedeapsa se execută la locul de muncă, după trecerea în rezervă a acestuia.

Art. 86[9]. Revocarea executării pedepsei la locul de muncă – (1) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus executarea pedepsei la locul de muncă, cel condamnat săvârşeşte din nou o infracţiune, înainte de începerea executării pedepsei sau în timpul executării acesteia, instanţa revocă executarea pedepsei la locul de muncă. Pedeapsa se aplică potrivit dispoziţiilor art. 39 alin. (1) şi (2) sau, după caz, ale art. 40.

(2) Dacă infracţiunea ulterioară este săvârşită din culpă, instanţa poate dispune şi pentru această infracţiune executarea pedepsei la locul de muncă. În acest caz, revocarea nu mai are loc şi pedeapsa se aplică potrivit regulilor pentru concursul de infracţiuni.

(3) Dacă condamnatul se sustrage de la prestarea activităţii în cadrul unităţii sau nu-şi îndeplineşte în mod corespunzător îndatoririle ce-i revin la locul de muncă ori nu respectă măsurile de supraveghere sau obligaţiile stabilite prin hotărârea de condamnare, instanţa poate să revoce executarea pedepsei la locul de muncă, dispunând executarea pedepsei într-un loc de deţinere.

(4) Când condamnatul nu mai poate presta munca din cauza pierderii totale a capacităţii de muncă, instanţa revocă executarea pedepsei la locul de muncă şi, ţinând seama de împrejurările care au determinat incapacitatea de muncă şi de dispoziţiile art. 72, dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei chiar dacă nu sunt

Scanned with OKEN Scanner

întrunite condițiile prevăzute la art. 81 sau 86^1.

(5) Dacă executarea pedepsei la locul de muncă se revocă potrivit alin. (1) sau (3), pedeapsa aplicată sau, după caz, restul de pedeapsă rămas neexecutat, se execută într-un loc de deținere.

Art. 86^{10}. Anularea executării pedepsei la locul de muncă – (1) Dacă cel condamnat mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii și aceasta se descoperă mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată la locul de muncă sau considerată executată, instanța, dacă nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 86^7, anulează executarea pedepsei la locul de muncă.

(2) Anularea se dispune și în cazul în care hotărârea de condamnare pentru infracțiunea descoperită ulterior se pronunță după ce pedeapsa a fost executată la locul de muncă sau considerată ca executată. Pedeapsa se stabilește, după caz, potrivit regulilor de la concursul de infracțiuni sau recidivă.

(3) La scăderea pedepsei executate în întregime sau în parte, ori, după caz, la contopirea pedepselor, se aplică dispozițiile privitoare la pedeapsa închisorii, fără a se ține seama dacă una din pedepse se execută la locul de muncă. Pedeapsa astfel stabilită se execută într-un loc de deținere.

Art. 86^{11}. Încetarea executării pedepsei – (1) Dacă cel condamnat a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei, a dat dovezi temeinice de îndreptare, a avut o bună conduită, a fost disciplinat și stăruitor în muncă, instanța poate dispune încetarea executării pedepsei la locul de muncă, la cererea conducerii unității unde condamnatul își desfășoară activitatea sau a condamnatului.

(2) Pedeapsa se consideră executată dacă în intervalul de timp de la încetarea executării pedepsei la locul de muncă și

Scanned with OKEN Scanner

până la împlinirea duratei pedepsei, cel condamnat nu a săvârşit din nou o infracţiune. Dacă în acelaşi interval condamnatul a comis din nou o infracţiune, instanţa poate dispune revocarea încetării executării pedepsei la locul de muncă, dispoziţiile art. 61 şi 86^{10} alin. 3 fiind aplicabile in mod corespunzător.

Secţiunea a IV-a

Calculul pedepselor

Art. 87. Durata executării – (1) Durata executării pedepsei închisorii se socoteşte din ziua în care condamnatul începe să execute hotărârea definitivă de condamnare.

(2) Ziua în care începe executarea pedepsei şi ziua în care încetează se socotesc în durata executării.

(3) Timpul în care condamnatul, în cursul executării pedepsei, se află bolnav în spital, intră în durata executării, afară de cazul în care şi-a provocat în mod voit boala, iar această împrejurare se constată în cursul executării pedepsei.

(4) În durata executării pedepsei închisorii la locul de muncă nu intră timpul în care condamnatul lipseşte de la locul de muncă.

Art. 88. Computarea reţinerii şi a arestării preventive – (1) Timpul reţinerii şi al arestării preventive se scade din durata pedepsei închisorii pronunţate. Scăderea se face atunci când condamnatul a fost urmărit sau judecat, în acelaşi timp ori în mod separat, pentru mai multe infracţiuni concurente, chiar dacă a fost scos de sub urmărire, s-a încetat urmărirea penală sau a fost achitat ori s-a încetat procesul penal pentru fapta care a determinat reţinerea sau arestarea preventivă.

(2) Scăderea reţinerii şi a arestării preventive se face şi în caz de condamnare la amendă, prin înlăturarea în totul sau în parte a executării amenzii.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 89. Computarea privațiunii de libertate executată în afara țării - În cazul infracțiunilor săvârșite în condițiile art. 4, 5 sau 6, partea din pedeapsă precum și reținerea și arestarea preventivă executate în afara teritoriului țării se scad din durata pedepsei aplicate pentru aceeași infracțiune de instanțele române.

TITLUL IV
ÎNLOCUIREA RĂSPUNDERII PENALE

Art. 90. Condițiile înlocuirii – **(1)** Instanța poate dispune înlocuirea răspunderii penale cu răspunderea care atrage o sancțiune cu caracter administrativ, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoare de cel mult un an sau amendă ori s-au săvârșit infracțiunile prevăzute în art. 208, 213, 215 alin. (1), 215[1] alin. (1), 217 alin. (1), 219 alin. (1), dacă valoarea pagubei nu depășește 100.000 lei, sau infracțiunea prevăzută în art. 249, dacă valoarea pagubei nu depășește 500.000 lei;

b) fapta, în conținutul ei concret și în împrejurările în care a fost săvârșită, prezintă un grad de pericol social redus și nu a produs urmări grave;

c) paguba pricinuită prin infracțiune a fost integral reparată până la pronunțarea hotărârii;

d) din atitudinea făptuitorului după săvârșirea infracțiunii rezultă că acesta regretă fapta;

e) sunt suficiente date că făptuitorul poate fi îndreptat fără a i se aplica o pedeapsă;

(2) Înlocuirea răspunderii penale nu se poate dispune dacă făptuitorul a mai fost anterior condamnat sau i s-au mai aplicat de două ori sancțiuni cu caracter administrativ. Condamnarea se consideră inexistentă în situațiile prevăzute de art. 38.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 91. Sancțiunile cu caracter administrativ - Când instanța dispune înlocuirea răspunderii penale, aplică una dintre următoarele sancțiuni cu caracter administrativ:

a) mustrarea;

b) mustrarea cu avertisment;

[1]c) amendă de la 100.000 la 10.000.000 lei.

Art. 92 - 97. *Abrogate (Legea nr. 140/1996)*

Art. 98. Înlocuirea în caz de pluralitate de infractori sau de infracțiuni – (1) În caz de participație, înlocuirea răspunderii penale poate avea loc numai pentru acei făptuitori față de care sunt îndeplinite condițiile prevăzute în prezentul titlu.

(2) Înlocuirea răspunderii penale poate fi dispusă și în cazul concursului de infracțiuni, dacă pentru fiecare infracțiune aflată în concurs sunt îndeplinite condițiile de înlocuire a răspunderii penale.

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 207/2000*

TITLUL V
MINORITATEA

Art. 99. Limitele răspunderii penale – (1) Minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu răspunde penal.

(2) Minorul care are vârsta între 14 și 16 ani răspunde penal, numai dacă se dovedește că a săvârșit fapta cu discernământ.

(3) Minorul care a împlinit vârsta de 16 ani răspunde penal.

Art. 100. Consecințele răspunderii penale – (1) Față de minorul care răspunde penal se poate lua o măsură educativă ori i se poate aplica o pedeapsă. La alegerea sancțiunii se ține seama de gradul de pericol social al faptei săvârșite, de starea fizică, de dezvoltarea intelectuală și morală, de comportarea lui, de condițiile în care a fost crescut și în care a trăit și de orice alte elemente de natură să caracterizeze persoana minorului.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Pedeapsa se aplică numai dacă se apreciază că luarea unei măsuri educative nu este suficientă pentru îndreptarea minorului.

Art. 101. Măsurile educative - Măsurile educative care se pot lua față de minori sunt:

a) mustrarea;

b) libertatea supravegheată;

c) internarea într-un centru de reeducare;

d) internarea într-un institut medical - educativ.

Art. 102. Mustrarea – Măsura educativă a mustrării constă în dojenirea minorului, în arătarea pericolului social al faptei săvârşite, în sfătuirea minorului să se poarte în aşa fel încât să dea dovadă de îndreptare, atrăgându-i-se totodată atenția că dacă va săvârşi din nou o infracțiune, se va lua față de el o măsură mai severă sau i se va aplica o pedeapsă.

Art. 103. Libertatea supravegheată – (1) Măsura educativă a libertății supravegheate constă în lăsarea minorului în libertate pe timp de un an, sub supraveghere deosebită. Supravegherea poate fi încredințată, după caz, părinților minorului, celui care l-a înfiat[1] sau tutorelui. Dacă aceştia nu pot asigura supravegherea în condiții satisfăcătoare, instanța dispune încredințarea supravegherii minorului, pe acelaşi interval de timp, unei persoane de încredere, de preferință unei rude mai apropiate, la cererea acesteia, ori unei instituții legal însărcinate cu supravegherea minorilor.

(2) Instanța pune în vedere, celui căruia i s-a încredințat supravegherea, îndatorirea de a veghea îndeaproape asupra minorului,

---

[1] *Termenul de „înfiere" din Codul familiei şi din orice alte acte normative a fost înlocuit prin termenul „adopție" prin Legea nr. 48/1991 (M. of. nr. 147 din 17 iulie 1991). Această lege a fost abrogată prin O.U.G. nr. 25/1997, însă semnificația termenilor a fost păstrată.*

Scanned with OKEN Scanner

în scopul îndreptării lui. De asemenea, i se pune în vedere că are obligația să înștiințeze instanța de îndată, dacă minorul se sustrage de la supravegherea ce se exercită asupra lui sau are purtări rele, ori a săvârșit din nou o faptă prevăzută de legea penală.

(3) Instanța poate să impună minorului respectarea uneia sau mai multora din următoarele obligații:

a) să nu frecventeze anumite locuri stabilite;

b) să nu intre în legătură cu anumite persoane;

c) să presteze o activitate neremunerată într-o instituție de interes public fixată de instanță cu o durată între 50 și 200 de ore, de maxim 3 ore pe zi, după programul de școală, în zilele nelucrătoare și în vacanță.

(4) Instanța atrage atenția minorului asupra consecințelor comportării sale.

(5) După luarea măsurii libertății supravegheate, instanța încunoștințează școala unde minorul învață sau unitatea unde este angajat, și, după caz, instituția la care prestează activitatea stabilită de instanță.

(6) Dacă înăuntrul termenului prevăzut în alin. (1) minorul se sustrage de la supravegherea ce se exercită asupra lui sau are purtări rele, ori săvârșește o faptă prevăzută de legea penală, instanța revocă libertatea supravegheată și ia față de minor măsura internării într-un centru de reeducare. Dacă fapta prevăzută de legea penală constituie infracțiune, instanța ia măsura internării sau aplică o pedeapsă.

(7) Termenul de un an prevăzut de alin. (1) curge de la data punerii în executare a libertății supravegheate.

Art. 104. Internarea într-un centru de reeducare – (1) Măsura educativă a internării într-un centru de reeducare se ia în scopul reeducării minorului, căruia i se asigură posibilitatea de a dobândi învățătura necesară și

Scanned with OKEN Scanner

o pregătire profesională potrivit cu aptitudinile sale.

(2) Măsura internării se ia față de minorul în privința căruia celelalte măsuri educative sunt neîndestulătoare.

Art. 105. Internarea într-un institut medical-educativ – Măsura internării într-un institut medical-educativ se ia față de minorul care, din cauza stării sale fizice sau psihice, are nevoie de un tratament medical și de un regim special de educație.

Art. 106. Durata măsurilor – (1) Măsurile prevăzute în art. 104 și 105 se iau pe timp nedeterminat, însă nu pot dura decât până la împlinirea vârstei de 18 ani. Măsura prevăzută în art. 105 trebuie să fie ridicată de îndată ce a dispărut cauza care a impus luarea acesteia. Instanța, dispunând ridicarea măsurii prevăzute în art. 105, poate, dacă este cazul, să ia față de minor măsura internării într-un centru de reeducare.

(2) La data când minorul devine major, instanța poate dispune prelungirea internării pe o durată de cel mult 2 ani, dacă aceasta este necesară pentru realizarea scopului internării.

Art. 107. Liberarea minorului înainte de a deveni major - Dacă a trecut cel puțin un an de la data internării în centrul de reeducare și minorul a dat dovezi temeinice de îndreptare, de sârguință la învățătură și la însușirea pregătirii profesionale, se poate dispune liberarea acestuia înainte de a deveni major.

Art. 108. Revocarea liberării sau a internării minorului – (1) Dacă în perioada liberării acordate potrivit articolului precedent, minorul are o purtare necorespunzătoare, se poate dispune revocarea liberării.

(2) Dacă în perioada internării într-un centru de reeducare sau într-un institut medical-educativ ori a liberă-

Scanned with OKEN Scanner

rii înainte de a deveni major, minorul săvârşeşte din nou o infracţiune pentru care se apreciază că este cazul să i se aplice pedeapsa închisorii, instanţa revocă internarea. În cazul când nu este necesară o pedeapsă, se menţine măsura internării şi se revocă liberarea.

Art. 109. Pedepsele pentru minori – (1) Pedepsele ce se pot aplica minorului sunt închisoarea sau amenda prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită. Limitele pedepselor se reduc la jumătate. În urma reducerii, în nici un caz minimul pedepsei nu va depăşi 5 ani.

(2) Când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa detenţiunii pe viaţă, se aplică minorului închisoarea de la 5 la 20 de ani.

(3) Pedepsele complementare nu se aplică minorului.

(4) Condamnările pronunţate pentru fapte săvârşite în timpul minorităţii nu atrag incapacităţi sau decăderi.

Art. 110. Suspendarea condiţionată a executării pedepsei - În caz de suspendare condiţionată a executării pedepsei aplicate minorului, termenul de încercare se compune din durata pedepsei închisorii, la care se adaugă un interval de timp de la 6 luni la 2 ani, fixat de instanţă. Dacă pedeapsa aplicată este amenda, termenul de încercare este de 6 luni.

[1]Art. 110[1]. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau sub control – (1) Odată cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei închisorii aplicate minorului în condiţiile art. 110, instanţa poate dispune, pe durata termenului de încercare, dar până la împlinirea vârstei de 18 ani, încredinţarea supravegherii minorului unei persoane sau instituţii din cele arătate în art.

[1] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

103, putând stabili, totodată, pentru minor, una sau mai multe obligații dintre cele prevăzute în art. 103 alin. (3), iar după împlinirea vârstei de 18 ani, respectarea de către acesta a măsurilor de supraveghere ori a obligațiilor prevăzute în art. 86^3.

(2) Dispozițiile art. 81 alin (3) și (4), art. 82 alin. (3), art. 83, 84, și 86 se aplică în mod corespunzător.

(3) Sustragerea minorului de la îndeplinirea obligațiilor prevăzute în art. 103 alin. (3) poate atrage revocarea suspendării condiționate. În cazul neîndeplinirii măsurilor de supraveghere ori a obligațiilor stabilite de instanță, potrivit art. 86^3, se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 86^4 alin (2).

(4) Dispozițiile alineatelor precedente se aplică în mod corespunzător și în caz de liberare condiționată a minorului.

TITLUL VI
MĂSURILE DE SIGURANȚĂ

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 111. Scopul măsurilor de siguranță – (1) Măsurile de siguranță au ca scop înlăturarea unei stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală.

(2) Măsurile de siguranță se iau față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(3) Măsurile de siguranță se pot lua chiar dacă făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă, cu excepția măsurii prevăzute în art. 112 lit. d).

Art. 112. Felurile măsurilor de siguranță - Măsurile de siguranță sunt:

a) obligarea la tratament medical;

b) internarea medicală;

c) interzicerea de a ocupa o funcție sau de a exercita o

Scanned with OKEN Scanner

profesie, o meserie ori o altă ocupație;

d) interzicerea de a se afla în anumite localități;

e) expulzarea străinilor;

f) confiscarea specială;

[1]**g)** interdicția de a reveni în locuința familiei pe o perioadă determinată.

Capitolul II

Regimul măsurilor de siguranță

Art. 113. Obligarea la tratament medical – **(1)** Dacă făptuitorul, din cauza unei boli ori a intoxicării cronice prin alcool, stupefiante sau alte asemenea substanțe, prezintă pericol pentru societate, poate fi obligat a se prezenta în mod regulat la tratament medical până la însănătoșire.

(2) Când persoana față de care s-a luat această măsură nu se prezintă regulat la tratament, se poate dispune internarea medicală.

(3) Dacă persoana obligată la tratament este condamnată la pedeapsa detențiunii pe viață sau la pedeapsa închisorii, tratamentul se efectuează și în timpul executării pedepsei.

(4) Măsura obligării la tratament medical poate fi luată în mod provizoriu și în cursul urmăririi penale sau judecății.

Art. 114. Internarea medicală – **(1)** Când făptuitorul este bolnav mintal sau toxicoman și se află într-o stare care prezintă pericol pentru societate, se poate lua măsura internării într-un institut medical de specialitate, până la însănătoșire.

(2) Această măsură poate fi luată în mod provizoriu și în cursul urmăririi penale sau al judecății.

Art. 115. Interzicerea unei funcții sau profesii – **(1)** Când făptuitorul a săvârșit fapta datorită incapacității, nepregătirii sau altor cauze care îl fac impropriu pentru

[1] *Introdus prin Legea nr. 197/2000*

Scanned with OKEN Scanner

ocuparea unei anumite funcții, ori pentru exercitarea unei profesii, meserii sau alte ocupații, se poate lua măsura interzicerii de a ocupa acea funcție sau de a exercita acea profesie, meserie ori ocupație.

(2) Această măsură poate fi revocată la cerere, după trecerea unui termen de cel puțin un an, dacă se constată că temeiurile care au impus luarea ei au încetat. O nouă cerere nu se poate face decât după trecerea unui termen de cel puțin un an de la data respingerii cererii anterioare.

Art. 116. Interzicerea de a se afla în anumite localități – (1) Când persoana condamnată la pedeapsa închisorii de cel puțin un an a mai fost condamnată pentru alte infracțiuni, dacă instanța constată că prezența acesteia în localitatea unde a săvârșit infracțiunea sau în alte localități, constituie un pericol grav pentru societate, poate lua față de această persoană măsura interzicerii de a se afla în acea localitate sau în alte localități anume determinate prin hotărârea de condamnare.

(2) Condiția ca făptuitorul să fi fost condamnat anterior pentru alte infracțiuni nu se cere, când se pronunță o condamnare mai mare de 5 ani.

(3) Această măsură poate fi luată pe o durată până la 5 ani și poate fi prelungită dacă pericolul social subzistă. Prelungirea nu poate depăși durata măsurii luate inițial.

(4) În cazul infracțiunilor de furt, tâlhărie, speculă, ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice, cerșetorie, prostituție, viol, relații sexuale între persoane de același sex și perversiune sexuală, măsura de siguranță poate fi luată oricare ar fi pedeapsa aplicată, durata sau cuantumul acesteia și chiar dacă făptuitorul nu a mai fost condamnat anterior pentru alte infracțiuni.

(5) Măsura de siguranță poate fi revocată la cerere sau din oficiu, după trecerea unui termen de cel puțin un an, dar numai dacă temeiurile care au

Scanned with OKEN Scanner

impus luarea ei au încetat. O nouă cerere nu se poate face decât după trecerea unui termen de cel puțin un an de la data respingerii cererii anterioare.

Art. 117. Expulzarea – (1) Cetățeanului străin care a comis o infracțiune i se poate interzice rămânerea pe teritoriul țării.

(2) Dispoziția alineatului precedent se aplică şi persoanei fără cetățenie care nu are domiciliul în țară.

(3) În cazul în care expulzarea însoţeşte pedeapsa închisorii, aducerea la îndeplinire a expulzării are loc după executarea pedepsei.

(4) Persoanele prevăzute în prezentul articol nu vor fi expulzate dacă există motive serioase de a se crede că riscă să fie supuse la tortură în statul în care urmează a fi expulzate.

Art. 118. Confiscarea specială - Sunt supuse confiscării speciale:

a) lucrurile produse prin fapta prevăzută de legea penală;

b) lucrurile care au servit sau care au fost destinate să servească la săvârşirea unei infracțiuni, dacă sunt ale infractorului;

c) lucrurile care au fost date pentru a determina săvârşirea unei infracțiuni sau pentru a răsplăti pe infractor;

d) lucrurile dobândite în mod vădit prin săvârşirea infracțiunii, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate şi în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia;

e) lucrurile deținute în contra dispozițiilor legale.

[1]Art. 118[1]. Interdicția de a reveni în locuința familiei pe o perioadă determinată - Când persoana condamnată la pedeapsa închisorii de cel puțin un an pentru loviri sau orice alte acte de violență cauzatoare de suferințe fizice şi psihice, săvârşite asupra membrilor familiei, dacă

[1] *Introdus prin Legea nr. 197/2000*

instanța constată că prezența acesteia în locuința familiei constituie un pericol grav pentru ceilalți membri ai familiei, poate lua față de această persoană măsura interzicerii de a reveni în locuința familiei, la cererea părții vătămate. Această măsură poate fi luată pe o durată de până la 2 ani.

TITLUL VII
CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA PENALĂ SAU CONSECINȚELE CONDAMNĂRII

Capitolul I
Amnistia și grațierea

Art. 119. Efectele amnistiei – (1) Amnistia înlătură răspunderea penală pentru fapta săvârșită. Dacă intervine după condamnare, ea înlătură și executarea pedepsei pronunțate, precum și celelalte consecințe ale condamnării. Amenda încasată anterior amnistiei nu se restituie.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță, măsurilor educative și asupra drepturilor persoanei vătămate.

Art. 120. Efectele grațierii – (1) Grațierea are ca efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai ușoară.

(2) Grațierea are efecte și asupra pedepselor a căror executare este suspendata condiționat. În acest caz, partea din termenul de încercare care reprezintă durata pedepsei pronunțate de instanță se reduce în mod corespunzător. Dacă suspendarea condiționată este revocată sau anulată, se execută numai partea de pedeapsă rămasă negrațiată.

(3) Grațierea nu are efecte asupra pedepselor complementare, afară de cazul când se dispune altfel prin actul de grațiere.

(4) Grațierea nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și măsurilor educative.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul II
Prescripția

Art. 121. Prescripția răspunderii penale – (1) Prescripția înlătură răspunderea penală.

(2) Prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul infracțiunilor contra păcii și omenirii.

Art. 122. Termenele de prescripție a răspunderii penale – (1) Termenele de prescripție a răspunderii penale sunt:

a) 15 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 15 ani;

b) 10 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depășește 15 ani;

c) 8 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depășește 10 ani;

d) 5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani;

e) 3 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii care nu depășește un an sau amenda.

(2) Termenele arătate în prezentul articol se socotesc de la data săvârșirii infracțiuni. În cazul infracțiunilor continue termenul curge de le data încetării acțiunii sau inacțiunii, iar în cazul infracțiunilor continuate, de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni.

Art. 123. Întreruperea cursului prescripției – (1) Cursul termenului prescripției prevăzute în art. 122 se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuie comunicat învinuitului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal.

Scanned with OKEN Scanner

(2) După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.

(3) Întreruperea cursului prescripției produce efecte față de toți participanții la infracțiune, chiar dacă actul de întrerupere privește numai pe unii dintre ei.

Art. 124. Prescripția specială - Prescripția înlătură răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut în art. 122 este depășit cu încă jumătate.

Art. 125. Prescripția executării pedepsei – (1) Prescripția înlătură executarea pedepsei principale.

(2) Prescripția nu înlătură executarea pedepsei principale pronunțate pentru infracțiunile contra păcii și omenirii.

Art. 126. Termenele de prescripție a executării pedepsei – (1) Termenele de prescripție a executării pedepsei sunt:

a) 20 de ani, când pedeapsa care urmează a fi executată este detențiunea pe viață sau închisoarea mai mare de 15 ani;

b) 5 ani, plus durata pedepsei ce urmează a fi executată, dar nu mai mult de 15 ani, în cazul celorlalte pedepse cu închisoarea;

c) 3 ani, în cazul când pedeapsa este amenda.

(2) Termenul de prescripție a executării sancțiunilor cu caracter administrativ prevăzute în art. 18^1 și în art. 91 este de un an.

(3) Termenele arătate în alin. (1) se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă, iar cele arătate în alin. (2) curg de la rămânerea definitivă a hotărârii sau, după caz, de la data când poate fi pusă în executa-re, potrivit legii, ordonanța prin care s-a aplicat sancțiunea.

(4) În cazul revocării suspendării condiționate a executării pedepsei, a suspendării executării pedepsei sub supraveghere sau, după caz, a executării la locul de muncă, termenul de prescripție începe

Scanned with OKEN Scanner

să curgă de la data când hotărârea de revocare a rămas definitivă.

(5) Măsurile de siguranță nu se prescriu.

Art. 127. Întreruperile cursului prescripției executării – (1) Cursul termenului prescripției prevăzute în art. 126 se întrerupe prin începerea executării pedepsei sau prin săvârșirea din nou a unei infracțiuni.

(2) Sustragerea de la executare, după începerea executării pedepsei, face să curgă un nou termen de prescripție de la data sustragerii.

Art. 128. Suspendarea cursului prescripției – (1) Cursul termenului prescripției prevăzute în art. 122 este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal.

(2) Cursul termenului prescripției prevăzute în art. 126 este suspendat în cazurile și condițiile prevăzute în Codul de procedură penală.

(3) Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

Art. 129. Termenele de prescripție pentru minori - Termenele de prescripție a răspunderii penale și a executării pedepsei se reduc la jumătate pentru cei care la data săvârșirii infracțiunii erau minori.

[1]Art. 130. Prescripția executării pedepsei care a înlocuit pedeapsa detențiunii pe viață - Executarea pedepsei închisorii, atunci când aceasta înlocuiește pedeapsa detențiunii pe viață, se prescrie în 20 de ani. Termenul de prescripție curge de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detențiunea pe viață.

---

[1] *Art. 130, privind prescripția executării pedepsei care a înlocuit pedeapsa cu moartea, a fost abrogat prin Decret-lege nr. 6/1990, și reintrodus în actuala redactare prin Legea nr. 140/1996.*

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul III

Lipsa plângerii prealabile şi împăcarea părţilor

Art. 131. Lipsa plângerii prealabile – (1) În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, lipsa acestei plângeri înlătură răspunderea penală.

(2) Retragerea plângerii prealabile, de asemenea, înlătură răspunderea penală.

(3) Fapta care a adus vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut sau se menţine numai de către una dintre ele.

(4) Fapta atrage răspunderea penală a tuturor participanţilor la săvârşirea ei, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut sau se menţine cu privire numai la unul dintre ei.

(5) În cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exerciţiu ori cu capacitate de exerciţiu restrânsă, acţiunea penală se pune în mişcare şi din oficiu.

Art. 132. Împăcarea părţilor – (1) Împăcarea părţilor în cazurile prevăzute de lege înlătură răspunderea penală şi stinge şi acţiunea civilă.

(2) Împăcarea este personală şi produce efecte numai dacă intervine până la rămânerea definitivă a hotărârii.

(3) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu împăcarea se face numai de reprezentanţii lor legali. Cei cu capacitate de exerciţiu restrânsă se pot împăca cu încuviinţarea persoanelor prevăzute de lege. Împăcarea produce efecte şi în cazul în care acţiunea penală a fost pusă în mişcare din oficiu.

Capitolul IV

Reabilitarea

Art. 133. Efectele reabilitării – (1) Reabilitarea face să înceteze decăderile şi interdicţiile precum şi

Scanned with OKEN Scanner

incapacitățile care rezultă din condamnare.

(2) Reabilitarea nu are ca urmare obligația de reintegrare în funcția din care infractorul a fost scos în urma condamnării, ori de rechemare în cadrele permanente ale forțelor armate sau de redare a gradului militar pierdut.

(3) De asemenea, reabilitarea nu are efecte asupra măsurilor de siguranță, cu excepția celei prevăzute în art. 112 lit. d).

Art. 134. Reabilitarea de drept - Reabilitarea are loc de drept în cazul condamnării la amendă sau la pedeapsa închisorii care nu depășește un an, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârșit nici o altă infracțiune.

Art. 135. Reabilitarea judecătorească – (1) Condamnatul poate fi reabilitat la cerere, de instanța judecătorească:

a) în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de un an, până la 5 ani, după trecerea unui termen de 4 ani, la care se adaugă jumătate din durata pedepsei pronunțate;

b) în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani până la 10 ani, după trecerea unui termen de 5 ani, la care se adaugă jumătate din durata pedepsei pronunțate;

c) în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, după trecerea unui termen de 7 ani, la care se adaugă jumătate din durata pedepsei pronunțate;

d) în cazul pedepsei detențiunii pe viață comutate sau înlocuite cu pedeapsa închisorii, după trecerea unui termen de 7 ani, la care se adaugă jumătate din durata pedepsei cu închisoare.

(2) Procurorul general poate dispune, în cazuri excepționale, reducerea termenelor prevăzute în acest articol.

Art. 136. Calculul termenului de reabilitare – (1) Termenele prevăzute de art. 134 și art. 135 se socotesc de la data când a luat sfârșit

executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris.

(2) Pentru cei condamnați la pedeapsa cu amendă termenul curge din momentul în care amenda a fost achitată sau executarea ei s-a stins în alt mod.

(3) În caz de grațiere totală sau grațiere a restului de pedeapsă, termenul curge de la data actului de grațiere.

Art. 137. Condițiile reabilitării judecătorești – (1) Cererea de reabilitare judecătorească se admite dacă cel condamnat întrunește următoarele condiții:

a) nu a suferit o nouă condamnare în intervalul prevăzut în art. 135;

b) își are asigurată existența prin muncă sau prin alte mijloace oneste, precum și în cazul când are vârsta de a fi pensionat sau este incapabil de muncă;

c) a avut o bună conduită;

d) a achitat în întregime cheltuielile de judecată și despăgubirile civile la plata cărora a fost obligat, afară de cazul când partea vătămată a renunțat la despăgubiri, sau când instanța constată că cel condamnat și-a îndeplinit în mod regulat obligațiile privitoare la dispozițiile civile din hotărârea de condamnare.

(2) Când instanța constată că nu este îndeplinită condiția de la lit. d), dar aceasta nu se datorează relei-voințe a condamnatului, poate dispune reabilitarea.

Art. 138. Reînnoirea cererii de reabilitare – (1) În caz de respingere a cererii de reabilitare, nu se poate face o nouă cerere decât după un termen de 3 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, după un termen de 2 ani în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani și după un termen de un an în celelalte cazuri; aceste termene se socotesc de la data respingerii cererii.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Condițiile arătate în art. 137 trebuie să fie îndeplinite și pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere.

(3) Când respingerea cererii se bazează pe lipsă de forme, ea poate fi reînnoită potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală.

Art. 139. Anularea reabilitării - Reabilitarea judecătorească va fi anulată când după acordarea ei s-a descoperit că cel reabilitat mai suferise o altă condamnare, care dacă ar fi fost cunoscută, ducea la respingerea cererii de reabilitare.

TITLUL VIII
ÎNȚELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN LEGEA PENALĂ

Art. 140. Dispoziții generale - Ori de câte ori legea penală folosește un termen sau o expresie din cele arătate în prezentul titlu, înțelesul acestora este cel prevăzut în articolele următoare, afară de cazul când legea penală dispune altfel.

Art. 141. Legea penală - Prin "lege penală" se înțelege orice dispoziție cu caracter penal cuprinsă în legi sau decrete.

Art. 142. Teritoriul - Prin termenul "teritoriu" din expresiile "teritoriul României" și "teritoriul țării" se înțelege întinderea de pământ și apele cuprinse între frontiere, cu subsolul și spațiul aerian, precum și marea teritorială cu solul, subsolul și spațiul aerian al acesteia.

Art. 143. Infracțiune săvârșită pe teritoriul țării – (1) Prin "infracțiune săvârșită pe teritoriul țării" se înțelege orice infracțiune comisă pe teritoriul arătat în art. 142 sau pe o navă ori aeronavă română.

(2) Infracțiunea se consideră săvârșită pe teritoriul țării și atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sau o aeronavă română s-a efectuat numai un act de executare ori s-a produs rezultatul infracțiunii.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 144. Săvârşirea unei infracţiuni - Prin "săvârşirea unei infracţiuni" sau "comiterea unei infracţiuni" se înţelege săvârşirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepseşte ca infracţiune consumată sau ca tentativă, precum şi participarea la comiterea acestora ca autor, instigator sau complice.

Art. 145. Public - Prin termenul "public" se înţelege tot ce priveşte autorităţile publice, instituţiile publice, instituţiile sau alte persoane juridice de interes public, administrarea folosirea sau exploatarea bunurilor proprietate publică, serviciile de interes public, precum şi bunurile de orice fel care, potrivit legii sunt de interes public.

[1]**Art. 146. Consecinţe deosebit de grave** - Prin "consecinţe deosebit de grave", se înţelege o pagubă materială mai mare de 2.000.000.000 lei, sau o perturbare deosebit de gravă a activităţii, cauzată unei autorităţi publice sau oricăreia dintre unităţile la care se referă art. 145, ori altei persoane juridice sau fizice.

Art. 147. Funcţionar public şi funcţionar – (1) Prin "funcţionar public" se înţelege orice persoană care exercită, permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei unităţi dintre cele la care se referă art. 145.

(2) Prin "funcţionar" se înţelege persoana menţionată în alin. 1, precum şi orice salariat care exercită o însărcinare în serviciul unei alte persoane juridice decât cele prevăzute în acel alineat.

Art. 148. *Abrogat (Legea 140/1996)*

Art. 149. Rude apropiate – (1) "Rude apropiate" sunt ascendenţii şi descen-

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 207/2000 şi apoi prin Legea nr. 456/2001 care aprobă ordonanţa citată.*

Scanned with OKEN Scanner

denții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin înfiere, potrivit legii, astfel de rude.

(2) Dispozițiile din legea penală privitoare la rude apropiate, în limitele prevăzute de alineatul precedent, se aplică în caz de înfiere cu efecte depline, persoanei înfiate cât și descendenților acesteia și în raport cu rudele firești, iar în caz de înfiere cu efecte restrânse, înfiatului cât și descendenților acestuia și în raport cu rudele înfietorului.

[1]Art. 149[1]. Membru de familie - Prin membru de familie se înțelege soțul sau ruda apropiată, dacă aceasta din urmă locuiește și gospodărește împreună cu făptuitorul.

Art. 150. Secrete de stat și înscrisuri oficiale – (1) "Secrete de stat" sunt documentele și datele care prezintă în mod vădit acest caracter, precum și cele declarate sau calificate astfel prin hotărâre a Guvernului.

(2) "Înscris oficial" este orice înscris care emană de la o unitate din cele la care se referă art. 145, sau care aparține unei asemenea unități.

Art. 151. Arme – (1) "Arme" sunt instrumentele, piesele sau dispozitivele astfel declarate prin dispoziții legale.

(2) Sunt asimilate armelor orice alte obiecte de natură a putea fi folosite ca arme și care au fost întrebuințate pentru atac.

Art. 152. Faptă săvârșită în public - Fapta se consideră săvârșită "în public" atunci când a fost comisă:

a) într-un loc care prin natura sau destinația lui este totdeauna accesibil publicului, chiar dacă nu este prezentă nici o persoană;

b) în orice alt loc accesibil publicului, dacă sunt de față două sau mai multe persoane;

c) în loc neaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută

[1] *Introdus prin Legea nr. 197/2000*

Scanned with OKEN Scanner

şi dacă acest rezultat s-a produs faţă de două sau mai multe persoane;

d) într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepţia reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relaţiilor dintre persoanele participante;

e) prin orice mijloace cu privire la care făptuitorul şi-a dat seama că fapta ar putea ajunge la cunoştinţa publicului.

Art. 153 Timp de război - "Timp de război" este intervalul de timp de la data declarării mobilizării sau de la începerea operaţiilor de război până la trecerea armatei la starea de pace.

Art. 154. Calculul timpului – (1) La calcularea timpului ziua se socoteşte de 24 de ore şi săptămâna de 7 zile.

(2) Luna şi anul se socotesc împlinite cu o zi înainte de ziua corespunzătoare datei de la care au început să curgă.

PARTEA SPECIALĂ

TITLUL I

INFRACŢIUNI CONTRA SIGURANŢEI STATULUI

Art. 155. Trădarea - Fapta cetăţeanului român sau a persoanei fără cetăţenie, domiciliată pe teritoriul statului român, de a intra în legătură cu o putere sau cu o organizaţie străină ori cu agenţi ai acestora, în scopul de a suprima sau ştirbi unitatea şi indivizibilitatea, suveranitatea sau independenţa statului, prin acţiuni de provocare de război contra ţării sau de înlesnire a ocupaţiei militare străine, ori de subminare economică sau politică a statului, ori de aservire faţă de o putere străină, sau de ajutare a unei puteri străine pentru desfăşurarea unei activităţi duşmănoase împotriva siguranţei statului, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare

Scanned with OKEN Scanner

de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 156. Trădarea prin ajutarea inamicului – (1) Fapta cetăţeanului român sau a persoanei fără cetăţenie domiciliată pe teritoriul statului român, care, în timp de război:

a) predă teritorii, oraşe, poziţii de apărare, depozite ori instalaţii ale forţelor armate române sau care servesc apărării;

b) predă nave, aeronave, maşini, aparate, armament sau orice alte materiale, care pot sluji purtării războiului;

c) procură duşmanului oameni, valori şi materiale de orice fel;

d) trece de partea inamicului sau efectuează alte acţiuni, care sunt de natură să favorizeze activitatea duşmanului, ori să slăbească puterea de luptă a forţelor armate române sau a armatelor aliate,

se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează cetăţeanul român sau persoana fără cetăţenie domiciliată pe teritoriul statului român, care, în timp de război, luptă sau face parte din formaţii de luptă împotriva statului român sau a aliaţilor săi.

Art. 157. Trădarea prin transmitere de secrete – (1) Transmiterea secretelor de stat unei puteri sau organizaţii străine ori agenţilor acestora, precum şi procurarea de documente sau date ce constituie secrete de stat, ori deţinerea de asemenea documente de către acei care nu au calitatea de a le cunoaşte, în scopul transmiterii lor unei puteri sau organizaţii străine ori agenţilor acestora, săvârşite de un cetăţean român sau de o persoană fără cetăţenie domiciliată pe teritoriul statului român, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare

Scanned with OKEN Scanner

de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Aceleaşi fapte, dacă privesc alte documente sau date care prin caracterul şi importanţa lor fac ca fapta săvârşită să pericliteze securitatea statului, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 20 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 158. Acţiunile duşmănoase contra statului - Faptele prevăzute în art. 155 şi în art. 156, săvârşite de un cetăţean străin sau de o persoană fără cetăţenie care nu domiciliază pe teritoriul statului român, se pedepsesc cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 159. Spionajul - Faptele prevăzute în art. 157, săvârşite de un cetăţean străin sau de o persoană fără cetăţenie care nu domiciliază pe teritoriul statului român, se pedepsesc cu detenţiune pe viaţă, sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 160. Atentatul care pune în pericol securitatea statului - Atentatul săvârşit contra vieţii, integrităţii corporale ori sănătăţii unei persoane care îndeplineşte o activitate importantă de stat sau altă activitate publică importantă, în împrejurări care fac ca fapta să pună în pericol siguranţa statului, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 161. Atentatul contra unei colectivităţi - Atentatul săvârşit contra unei colectivităţi prin otrăviri în masă, provocare de epidemii sau prin orice alt mijloc, de natură să slăbească puterea de stat, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 162. Subminarea puterii de stat – (1) Acţiunea armată de natură să slăbească puterea de stat se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de

Scanned with OKEN Scanner

ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Orice alte acţiuni violente săvârşite de mai multe persoane împreună, de natură să atragă aceleaşi urmări, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 20 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 163. Actele de diversiune - Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare, în întregime sau în parte, prin explozii, incendii sau orice alt mod, a uzinelor, instalaţiilor industriale, maşinilor, căilor de comunicaţie, mijloacelor de transport, mijloacelor de telecomunicaţie, construcţiilor, produselor industriale sau agricole ori a altor bunuri, dacă fapta este de natură să aducă în orice mod atingere securităţii statului, se pedepsesc cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

[1]**Art. 164.** *Abrogat (Decretul-lege nr. 12/1990)*

[1] *Reglementa infracţiunea de sabotaj.*

Art. 165. Subminarea economiei naţionale – (1) Fapta de a folosi o unitate din cele la care se referă art. 145, ori de a împiedica activitatea normală a acesteia, dacă fapta este de natură să submineze economia naţională, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă fapta prevăzută în alineatul precedent a produs pagube importante economiei naţionale, pedeapsa este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 166. Propaganda în favoarea statului totalitar – (1) Propaganda în vederea instaurării unui stat totalitar, săvârşită prin orice mijloace, în public, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Propaganda constă în răspândirea în mod sistematic, sau în apologia unei idei, concepţii sau doctrine cu

Scanned with OKEN Scanner

intenţia de a convinge şi de a atrage noi adepţi.

[1]**Art. 166[1]. Acţiuni împotriva ordinii constituţionale** – (1) Iniţierea, organizarea, săvârşirea sau sprijinirea de acţiuni care pot pune în pericol sub orice formă ordinea constituţională, caracterul naţional, suveran, independent, unitar şi indivizibil al statului român, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Fapta de a îndemna publicul la săvârşirea faptelor prevăzute în alin.(1) se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(3) Dacă fapta prevăzută în alin. (2) a avut ca urmare săvârşirea infracţiunii care s-a îndemnat, pedeapsa este cea prevăzută de lege pentru acea infracţiune.

(4) Întreprinderea oricărei acţiuni pentru schimbarea prin violenţă a ordinii constituţionale se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 167. Complotul – (1) Iniţierea sau constituirea unei asociaţii sau grupări în scopul săvârşirii vreuneia dintre infracţiunile prevăzute în art. 155 - 163, 165 şi 166[1] ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a unei astfel de asociaţii sau grupări, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Pedeapsa pentru complot nu poate fi mai mare decât sancţiunea prevăzută de lege pentru cea mai gravă dintre infracţiunile care intră în scopul asociaţiei sau grupării.

(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) au fost urmate de săvârşirea unei infracţiuni, se aplică regulile de la concursul de infracţiuni.

(4) Nu se pedepseşte persoana care, săvârşind fapta prevăzută în alin. (1) sau (3), o denunţă mai înainte de a fi fost descoperită.

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 168. Compromiterea unor interese de stat – Distrugerea, alterarea ori ascunderea unui document sau înscris în care sunt stabilite drepturi ale statului român în raport cu o putere străină, dacă fapta este de natură a compromite interesele de stat, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

[1]Art. 168[1]. Comunicarea de informaţii false - Comunicarea sau răspândirea, prin orice mijloace, de ştiri, date sau informaţii false ori de documente falsificate, dacă fapta este de natură să aducă atingere siguranţei statului sau relaţiilor internaţionale ale României, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

Art. 169. Divulgarea secretului care pericliteză securitatea statului – (1) Divulgarea unor documente sau a unor date care constituie secrete de stat ori a altor documente sau date, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă fapta este de natură să pună în pericol securitatea statului, se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Deţinerea în afara îndatoririlor de serviciu a unui document ce constituie secret de stat, dacă fapta este de natură să pună în pericol securitatea statului, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(3) Cu pedeapsa prevăzută în alin. (2) se sancţionează deţinerea în afara îndatoririlor de serviciu a altor documente în vederea divulgării, dacă fapta este de natură să pună în pericol securitatea statului.

(4) Dacă faptele prevăzute în alineatele precedente sunt săvârşite de orice altă persoană, pedeapsa este închisoare de la 1 la 7 ani .

Art. 170. Nedenunţarea – (1) Omisiunea de a denunţa de îndată săvârşirea vreuneia dintre infracţiunile prevăzute

[1] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

în art. 155 - 163, 165, 166[1] şi 167 se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Omisiunea de a denunţa, săvârşită de soţ sau o de rudă apropiată, nu se pedepseşte.

(3) Nu se pedepseşte persoana care mai înainte de a se fi început urmărirea penală pentru infracţiunea nedenunţată, încunoştinţează autorităţile competente despre acea infracţiune sau care, chiar după ce s-a început urmărirea penală ori după ce vinovaţii au fost descoperiţi, a înlesnit arestarea acestora.

Art. 171. Infracţiuni contra reprezentantului unui stat străin – (1) Infracţiunile contra vieţii, integrităţii corporale, sănătăţii, libertăţii sau demnităţii, săvârşite împotriva reprezentantului unui stat străin, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârşită, al cărei maxim se sporeşte cu 2 ani.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la dorinţa exprimată de guvernul străin.

Art. 172. Unele cauze de nepedepsire sau de reducere a pedepsei – (1) Participantul la infracţiunile prevăzute în prezentul titlu nu se pedepseşte, dacă denunţă în timp util săvârşirea infracţiunii, astfel ca să fie împiedicată consumarea ei, sau dacă împiedică el însuşi consumarea infracţiunii şi apoi o denunţă.

(2) Participantul care, după ce urmărirea penală a început ori infractorii au fost descoperiţi, înlesneşte arestarea acestora, se sancţionează cu o pedeapsă ale cărei limite se reduc la jumătate.

Art. 173. Sancţionarea tentativei, tăinuirii şi favorizării – (1) Tentativa infracţiunilor prevăzute în prezentul titlu se pedepseşte.

(2) Se consideră tentativă şi producerea sau procurarea mijloacelor ori instrumentelor, precum şi luarea de măsuri în vederea comiterii infracţiuni-

Scanned with OKEN Scanner

lor prevăzute în art. 156, 157, 159 - 163, 165, 166, 166[1] şi art. 158 raportat la infracţiunea de trădare prin ajutorarea inamicului.

(3) Tăinuirea şi favorizarea privitoare la infracţiunile din acest titlu se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(4) Pedeapsa aplicată tăinuitorului sau favorizatorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru autor.

(5) Tăinuirea şi favorizarea săvârşite de soţ sau de o rudă apropiată în cazul infracţiunilor prevăzute în art. 155-163, 165, 166[1] şi 167 se pedepsesc. Limitele pedepsei prevăzute în alin. (3) se reduc la jumătate, iar în cazul celorlalte infracţiuni, tăinuirea şi favorizarea nu se pedepsesc.

TITLUL II
INFRACŢIUNI CONTRA PERSOANEI

Capitolul I
Infracţiuni contra vieţii, integrităţii corporale şi sănătăţii

Secţiunea I
Omuciderea

Art. 174. Omorul – (1) Uciderea unei persoane se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 175. Omorul calificat – (1) Omorul săvârşit în vreuna din următoarele împrejurări:

a) cu premeditare;

b) din interes material;

c) asupra soţului sau unei rude apropiate;

d) profitând de starea de neputinţă a victimei de a se apăra;

e) prin mijloace ce pun în pericol viaţa mai multor persoane;

f) în legătură cu îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau publice ale victimei;

Scanned with OKEN Scanner

g) pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la urmărire sau arestare, ori de la executarea unei pedepse;

h) pentru a înlesni sau ascunde săvârşirea altei infracţiuni;

i) în public,

se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 176. Omorul deosebit de grav – (1) Omorul săvârşit în vreuna din următoarele împrejurări:

a) prin cruzimi;

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) de către o persoană care a mai săvârşit un omor;

d) pentru a săvârşi sau ascunde săvârşirea unei tâlhării sau piraterii;

e) asupra unei femei gravide,

f) asupra unui magistrat, poliţist, jandarm ori asupra unui militar, în timpul sau în legătură cu îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau publice ale acestora, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 177. Pruncuciderea – Uciderea copilului nounăscut, săvârşită imediat după naştere de către mama aflată într-o stare de tulburare pricinuită de naştere, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Art. 178. Uciderea din culpă – (1) Uciderea din culpă a unei persoane se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Uciderea din culpă ca urmare a nerespectării dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii, ori pentru efectuarea unei anume activităţi, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(3) Când uciderea din culpă a unei persoane este săvârşită de un conducător de

Scanned with OKEN Scanner

vehicul cu tracțiune mecanică, având în sânge o îmbibație alcoolică ce depășește limita legală, sau care se află în stare de ebrietate, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani.

(4) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta săvârșită din culpă, de orice altă persoană în exercițiul profesiei sau meseriei și care se află în stare de ebrietate.

(5) Dacă prin fapta săvârșită s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, la maximul pedepselor prevăzute în alineatele precedente se poate adăuga un spor până la 3 ani.

Art. 179. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii – (1) Fapta de a determina sau de a înlesni sinuciderea unei persoane, dacă sinuciderea sau încercarea de sinucidere a avut loc, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Când fapta prevăzută în alineatul precedent s-a săvârșit față de un minor sau față de o persoană care nu era în stare să-și dea seama de fapta sa, ori nu putea fi stăpână pe actele sale, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

Secțiunea II

Lovirea și vătămarea integrității corporale sau a sănătății

Art. 180. Lovirea sau alte violențe – (1) Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice se pedepsesc cu închisoare de la 1 lună la 3 luni sau cu amendă.

[1](1[1]). Faptele prevăzute la alin. 1 săvârșite asupra membrilor familiei se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă.

(2) Lovirea sau actele de violență care au pricinuit o vătămare ce necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 20 de zile se

[1] *Introdus prin Legea nr. 197/2000*

Scanned with OKEN Scanner

pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

[2](2[1]) Faptele prevăzute la alin. 2 săvârşite asupra membrilor familiei se pedepsesc cu închisoare de la unu la 2 ani sau cu amendă.

[1](3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. În cazul faptelor prevăzute la alin. 1[1] şi 2[1], acţiunea penală se pune în mişcare şi din oficiu.

[1](4) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală producându-şi efectele şi în cazul în care acţiunea penală a fost pusă în mişcare din oficiu.

Art. 181. Vătămarea corporală - (1) Fapta prin care s-a pricinuit integrităţii corporale sau sănătăţii o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 60 de zile se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

[2](1[1]) Fapta prevăzută la alin. 1 săvârşită asupra membrilor familiei se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. În cazul faptelor prevăzute la alin. 1[1], acţiunea penală se pune în mişcare şi din oficiu.

[3](3) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală producându-şi efectele şi în cazul în care acţiunea penală a fost pusă în mişcare din oficiu.

[4]**Art. 182. Vătămarea corporală gravă** – (1) Fapta prin care s-a pricinuit integrităţii corporale sau sănătăţii o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mult de 60 de zile, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Dacă fapta a produs vreuna din următoarele

[1] *Modificat prin Legea nr. 197/2000*

[2] *Introdus prin Legea nr. 197/2000*
[3] *Modificat prin Legea nr. 197/2000*
[4] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

consecinţe: pierderea unui simţ sau organ, încetarea funcţionării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, sluţirea, avortul, ori punerea în primejdie a vieţii persoanei, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 10 ani.

(3) Când fapta a fost săvârşită în scopul producerii consecinţelor prevăzute la alin. 1 şi 2, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani.

(4) Tentativa faptei prevăzute în alin. 3 se pedepseşte.

Art. 183. Loviturile sau vătămările cauzatoare de moarte - Dacă vreuna dintre faptele prevăzute în art. 180 - 182 a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoare de la 5 la 15 ani.

[1]Art. 184. Vătămarea corporală din culpă – (1) Fapta prevăzută la art. 180 alin. 2 şi 2[1], care a pricinuit o vătămare ce necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mari de 10 zile, precum şi cea prevăzută la art. 181, săvârşite din culpă, se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

(2) Dacă fapta a avut vreuna din urmările prevăzute la art. 182 alin. 1 sau 2, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amendă.

(3) Când săvârşirea faptei prevăzute în alin. (1) este urmarea nerespectării dispoziţiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii, ori pentru îndeplinirea unei anumite activităţi, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amenda.

(4) Fapta prevăzută în alin. (2) dacă este urmarea nerespectării dispoziţiilor legale sau a măsurilor de prevedere arătate în alineatul precedent se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

---

[1]Alin 1 şi 2 au fost modificate prin Legea nr. 169/2002

Scanned with OKEN Scanner

[1](4[1]) Dacă faptele prevăzute la alin. 3 şi 4 sunt săvârşite de către o persoană care se află în stare de ebrietate, pedeapsa este închisoarea de la unu la 3 ani, în cazul alin. 3, şi închisoarea de la unu la 5 ani, în cazul alin. 4.

(5) Pentru faptele prevăzute în alin. (1) şi (3), acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.

Secţiunea III

Avortul

[2]**Art. 185. Provocarea ilegală a avortului** – (1) Întreruperea cursului sarcinii, prin orice mijloace, săvârşită în vreuna dintre următoarele împrejurări:

a) în afara instituţiilor medicale sau cabinetelor medicale autorizate în acest scop;

b) de către o persoană care nu are calitatea de medic de specialitate;

c) dacă vârsta sarcinii a depăşit patrusprezece săptămâni,

se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Întreruperea cursului sarcinii, săvârşită în orice condiţii, fără consimţământul femeii însărcinate, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Dacă prin faptele prevăzute în alin. (1) şi (2) s-a cauzat femeii însărcinate vreo vătămare corporală gravă, pedeapsa este închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă fapta a avut ca urmare moartea femeii însărcinate, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(4) În cazul în care fapta prevăzută în alin. (2) şi (3) a fost săvârşită de medic, pe

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 169/2002*

[2] *Art. 185 - 188, care reglementau avortul, au fost abrogate prin Decretul – lege. nr. 1/1989, iar prin Legea nr. 140/1996 s-a reintrodus art. 185 cu actuala reglementare.*

Scanned with OKEN Scanner

lângă pedeapsa închisorii se va aplica şi interdicţia exercitării profesiei de medic, potrivit art. 64 lit. c).

(5) Tentativa se pedepseşte.

(6) Nu se pedepseşte întreruperea cursului sarcinii efectuată de medic:

a) dacă întreruperea cursului sarcinii este necesară pentru a salva viaţa, sănătatea sau integritatea corporală a femeii însărcinată, de la un pericol grav şi iminent şi care nu putea fi înlăturat altfel;

b) în cazul prevăzut în alin. (1) lit. c), când întreruperea cursului sarcinii se impunea din motive terapeutice, potrivit dispoziţiilor legale;

c) în cazul prevăzut în alin. (2), când femeia însărcinată s-a aflat în imposibilitatea de a-şi exprima voinţa, iar întreruperea cursului sarcinii se impunea din motive terapeutice potrivit dispoziţiilor legale.

Art. 186 - 188. *Abrogate (Decretul-Lege nr. 1/1989)*

Capitolul II

Infracţiuni contra libertăţii persoanei

[1]Art. 189. Lipsirea de libertate în mod ilegal – (1) Lipsirea de libertate a unei persoane în mod ilegal se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(2) În cazul în care fapta este săvârşită prin simularea de calităţi oficiale, prin răpire, de o persoană înarmată, de două sau mai multe persoane împreună sau dacă în schimbul eliberării se cere un folos material sau orice alt avantaj, precum şi în cazul în care victima este minoră sau este supusă unor suferinţe ori sănătatea sau viaţa îi este pusă în pericol, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani.

(3) Cu pedeapsa închisorii de la 7 la 15 ani se sancţionează şi lipsirea de libertate a unei persoane săvârşită în scopul de a o obliga la practicarea prostituţiei.

[1] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

(4) Dacă pentru eliberarea persoanei se cere, în orice mod, ca statul, o persoană juridică, o organizaţie internaţională interguvernamentală sau un grup de persoane să îndeplinească sau să nu îndeplinească un anumit act, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani.

(5) Dacă faptele prevăzute la alin. 1-4 se săvârşesc de către o persoană care face parte dintr-un grup organizat, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani, în cazul alin. 1, închisoarea de la 7 la 18 ani, în cazul alin. 2 şi 3, închisoarea de la 10 la 20 de ani, în cazul alin. 4.

(6) Dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 de ani.

(7) Tentativa faptelor prevăzute la alin. 1-4 se pedepseşte.

(8) Constituie tentativă şi producerea sau procurarea mijloacelor, a instrumentelor sau luarea de măsuri în vederea comiterii faptei prevăzute la alin. 4.

Art. 190. Sclavia – (1) Punerea sau ţinerea unei persoane în stare de sclavie, precum şi traficul de sclavi, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 191. Supunerea la muncă forţată sau obligatorie - Fapta de a supune o persoană, în alte cazuri decât cele prevăzute de dispoziţiile legale, la prestarea unei munci contra voinţei sale sau la o muncă obligatorie, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

[1]**Art. 192. Violarea de domiciliu** – (1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, într-o locuinţă, încăpere, dependinţă sau loc împrejmuit ţinând de acestea, fără consimţământul persoanei care le foloseşte,

[1] *Alin. 1 şi 2 au fost modificate prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

sau refuzul de a le părăsi la cererea acesteia, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani.

(2) În cazul în care fapta se săvârşeşte de o persoană înarmată, de două sau mai multe persoane împreună, în timpul nopţii sau prin folosire de calităţi mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(3) Pentru fapta prevăzută în alin. (1), acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.

Art. 193. Ameninţarea – (1) Fapta de a ameninţa o persoană cu săvârşirea unei infracţiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva ei, a soţului ori a unei rude apropiate, dacă este de natură să o alarmeze, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăşi sancţiunea prevăzută de lege pentru infracţiunea, care a format obiectul ameninţării.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(3) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.

Art. 194. Şantajul – (1) Constrângerea unei persoane prin violenţă sau ameninţare, să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, dacă fapta este comisă spre a dobândi în mod injust un folos, pentru sine sau pentru altul, se pedepseşte cu închisoare de 6 luni la 5 ani.

(2) Când constrângerea constă în ameninţarea cu darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare, compromiţătoare pentru persoana ameninţată, pentru soţul acesteia sau pentru o rudă apropiată, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Art. 195. Violarea secretului corespondenţei – (1) Deschiderea unei corespondenţe adresate altuia,

Scanned with OKEN Scanner

ori interceptarea unei convorbiri sau comunicări efectuate prin telefon, telegraf sau prin alte mijloace de transmitere la distanță, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează sustragerea, distrugerea sau reținerea unei corespondențe, precum și divulgarea conținutului unei corespondențe, chiar atunci când a fost trimisă deschisă sau a fost deschisă din greșeală, ori divulgarea conținutului unei convorbiri sau comunicări interceptate, chiar în cazul în care făptuitorul a luat cunoștință de aceasta din greșeală sau din întâmplare.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Art. 196. Divulgarea secretului profesional – (1) Divulgarea, fără drept, a unor date, de către acela căruia i-au fost încredințate, sau de care a luat cunoștință în virtutea profesiei ori funcției, dacă fapta este de natură a aduce prejudicii unei persoane, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(3) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Capitolul III
Infracțiuni privitoare la viața sexuală

Art. 197. Violul - [1](1) Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex, prin constrângerea acesteia sau profitând de imposibilitatea ei de a se apăra ori de a-și exprima voința, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 197/2000, și apoi prin O.U.G. nr. 89/2001*

Scanned with OKEN Scanner

[1](2) Pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi, dacă:

a) fapta a fost săvârşită de două sau mai multe persoane împreună;

b) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau în tratamentul făptuitorului;

[2]b[1]) victima este membru al familiei;

c) s-a cauzat victimei o vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii.

[3](3) Pedeapsa este închisoarea de la 10 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi, dacă victima nu a împlinit vârsta de 15 ani, iar dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(4) Acţiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(5) *Abrogat (Legea nr. 197/2000)*

[4]**Art. 198. Actul sexual cu un minor** – (1) Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de acelaşi sex, care nu a împlinit vârsta de 15 ani, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de acelaşi sex între 15-18 ani, dacă fapta este săvârşită de tutore sau curator ori de către supraveghetor, îngrijitor, medic curant, profesor sau educator, folosindu-se de calitatea sa, ori dacă făptuitorul a abuzat de încrederea victimei sau de autoritatea ori influenţa sa asupra acesteia.

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 89/2001*
[2] *Introdus prin Legea nr. 197/2000*
[3] *Modificat prin O.U.G. nr. 143/2002*
[4] *Modificat prin O.U.G. nr. 89/2001, iar apoi alin. 2 a fost modificat prin Legea nr. 61/2002. Prin O.U.G. nr. 143/2002 a fost modificat tot articolul*

Scanned with OKEN Scanner

(3) Dacă actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de acelaşi sex, care nu a împlinit vârsta de 18 ani, a fost determinat de oferirea sau darea de bani ori alte foloase de către făptuitor, direct sau indirect, victimei, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi.

(4) Dacă faptele prevăzute în alin. 1-3 au fost săvârşite în scopul producerii de materiale pornografice, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă pentru realizarea acestui scop s-a folosit constrângerea, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi.

(5) Când fapta prevăzută în alin. 1 a fost săvârşită în împrejurările prevăzute în art. 197 alin. 2 lit. b) ori dacă faptele prevăzute în alin. 1-4 au avut urmările prevăzute în art. 197 alin. 2 lit. c), pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi.

(6) Dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 199. Seducţia – (1) Fapta aceluia care, prin promisiuni de căsătorie, determină o persoană de sex feminin mai mică de 18 ani de a avea cu el raport sexual, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.

Art. 200. *Abrogat (O.U.G. nr. 89/2001)*

[1]Art. 201. Perversiunea sexuală – (1) Actele de perversiune sexuală săvârşite în public sau dacă au produs scandal public se pedepsesc cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Actele de perversiune sexuală cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 15 ani se pedepsesc cu închisoare de la

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 89/2001 şi apoi prin Legea nr. 61/2002. Alin 2 şi 3 au fost modificate prin O.U.G. nr. 143/2002*

Scanned with OKEN Scanner

3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi actele de perversiune sexuală cu o persoană între 15-18 ani, dacă fapta este săvârşită de tutore sau curator ori de către supraveghetor, îngrijitor, medic curant, profesor sau educator, folosindu-se de calitatea sa, ori dacă făptuitorul a abuzat de încrederea victimei sau de autoritatea ori influenţa sa asupra acesteia.

[1](3[1]) Dacă actele de perversiune sexuală cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani au fost determinate de oferirea sau darea de bani ori alte foloase de către făptuitor, direct sau indirect, victimei, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi.

[1](3[2]) Dacă faptele prevăzute în alin. 2, 3 şi 3[1] au fost săvârşite în scopul producerii de materiale pornografice, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă pentru realizarea acestui scop s-a folosit constrângerea, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi.

(4) Actele de perversiune sexuală cu o persoană în imposibilitate de a se apăra ori de a-şi exprima voinţa sau prin constrângere se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

(5) Dacă fapta prevăzută în alin. 1-4 are ca urmare vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă are ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 202. Corupţia sexuală – [2](1) Actele cu caracter obscen săvârşite asupra unui minor sau în prezenţa unui

[1] *Introdus prin O.U.G. nr. 143/2002*

[2] *Modificat prin O.U.G. nr. 143/2002*

Scanned with OKEN Scanner

minor se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

[1](2) Când actele prevăzute în alin. 1 se săvârşesc în cadrul familiei, pedeapsa este închisoarea de la unu la 7 ani.

[2](2[1]) Dacă faptele prevăzute în alin. 1 şi 2 au fost săvârşite în scopul producerii de materiale pornografice, maximul special al pedepsei se majorează cu 2 ani.

[3](3) Ademenirea unei persoane în vederea săvârşirii de acte sexuale cu un minor de sex diferit sau de acelaşi sex se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

Art. 203. Incestul - Raportul sexual între rude în linie directă sau între fraţi şi surori se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

[4]**Art. 203[1]. Hărţuirea sexuală** - Hărţuirea unei persoane prin ameninţare sau constrângere, în scopul de a obţine satisfacţii de natură sexuală, de către o persoană care abuzează de autoritatea sau influenţa pe care i-o conferă funcţia îndeplinită la locul de muncă se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

[5]**Art. 204. Sancţionarea tentativei** - Tentativa infracţiunilor prevăzute în art. 197, 198 şi 201-203 se pedepseşte.

Capitolul IV

Infracţiuni contra demnităţii

Art. 205. Insulta - [6](1) Atingerea adusă onoarei ori reputaţiei unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, se pedepseşte cu amendă.

(2) Aceeaşi pedeapsă se aplică şi în cazul când se atribuie unei persoane un

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 197/2000 şi modificat prin O.U.G. nr. 143/2002*
[2] *Introdus prin O.U.G. nr. 143/2002*
[3] *Introdus prin O.U.G. nr. 89/2001*
[4] *Introdus prin Legea nr. 61/2002*
[5] *Modificat prin O.U.G. nr. 89/2001*
[6] *Modificat prin O.U.G. nr. 58/2002*

Scanned with OKEN Scanner

defect, boală sau infirmitate care, chiar reale de-ar fi, nu ar trebui relevate.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Art. 206. Calomnia – [1](1) Afirmarea sau imputarea în public, prin orice mijloace, a unei fapte determinate privitoare la o persoană, care, dacă ar fi adevărată, ar expune acea persoană la o sancțiune penală, administrativă sau disciplinară, ori disprețului public, se pedepsește cu închisoare de la 2 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(3) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Art. 207. Proba veritații - Proba veritații celor afirmate sau imputate este admisibilă, dacă afirmarea sau imputarea a fost săvârșită pentru apărarea unui interes legitim. Fapta cu privire la care s-a făcut proba veritații nu constituie infracțiunea de insultă sau calomnie.

TITLUL III
INFRACȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI

Art. 208. Furtul – (1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept, se pedepsește cu închisoare de la unu la 12 ani.

(2) Se consideră bunuri mobile și orice energie care are o valoare economică, precum și înscrisurile.

(3) Fapta constituie furt chiar dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau deținerea legitimă a altei persoane.

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 58/2002*

Scanned with OKEN Scanner

(4) De asemenea, constituie furt luarea în condițiile alin. (1) a unui vehicul, cu scopul de a-l folosi pe nedrept.

Art. 209. Furtul calificat – (1) Furtul săvârșit în următoarele împrejurări:

a) de două sau mai multe persoane împreună;

b) de o persoană având asupra sa o armă sau o substanță narcotică;

c) de către o persoană mascată, deghizată sau travestită;

d) asupra unei persoane aflate în imposibilitate de a-și exprima voința sau de a se apăra;

e) într-un loc public;

f) într-un mijloc de transport în comun;

g) în timpul nopții;

h) în timpul unei calamități;

i) prin efracție, escaladare, sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani.

[1](2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și furtul privind:

a) un bun care face parte din patrimoniul cultural;

b) un act care servește pentru dovedirea stării civile, pentru legitimare sau identificare.

[2](3) Furtul privind următoarele categorii de bunuri:

a) țiței, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane-cisternă;

b) componente ale sistemelor de irigații;

c) componente ale rețelelor electrice;

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 207/2000*

[2] *Introdus prin O.U.G. nr. 207/2000, și modificat prin O.U.G. nr. 10/2001, Legea nr. 456/2001 și apoi prin Legea nr. 20/2002.*

Prin Legea nr. 465/2001 s-a statuat că: „infracțiunile prevăzute la art. 209 alin. 3 din Codul penal se urmăresc și se judecă potrivit procedurii stabilite la art. 467-479 din Codul de procedură penală."

Scanned with OKEN Scanner

d) un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situații de urgență publică;

e) un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenție la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene, ori în caz de dezastru;

f) instalații de siguranță și dirijare a traficului feroviar, rutier, naval, aerian și componente ale acestora, precum și componente ale mijloacelor de transport aferente;

g) bunuri prin însușirea cărora se pune în pericol siguranța traficului și a persoanelor pe drumurile publice;

h) cabluri, linii, echipamente și instalații de telecomunicații, radiocomunicații, precum și componente de comunicații.

se pedepsește cu închisoare de la 4 la 18 ani.

(4) Furtul care a produs consecințe deosebit de grave se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

[1](5) În cazul prevăzut la alin. 3 lit. a), sunt considerate tentativă și efectuarea de săpături pe terenul aflat în zona de protecție a conductei de transport al țițeiului, gazolinei, condensatului, etanului lichid, benzinei, motorinei, altor produse petroliere sau gazelor naturale, precum și deținerea, în acele locuri sau în apropierea depozitelor, cisternelor sau vagoanelor-cisternă, a ștuțurilor, instalațiilor sau oricăror altor dispozitive de prindere ori perforare.

Art. 210. Pedepsirea unor furturi la plângerea prealabilă – (1) Furtul săvârșit între soți ori între rude apropiate sau de către un minor în paguba tutorelui său, ori de către cel care locuiește împreună cu persoana vătămată sau este găzduit de

[1] *Introdus prin O.U.G. nr. 10/2001 și modificat prin Legea 20/2002, care aprobă ordonanța citată.*

aceasta, se urmăreşte numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(2) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.

Art. 211. Tâlhăria – (1) Furtul săvârşit prin întrebuinţare de violenţe sau ameninţări, ori prin punerea victimei în stare de inconştienţă sau neputinţa de a se apăra, precum şi furtul urmat de întrebuinţarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracţiunii, ori pentru ca făptuitorul să–şi asigure scăparea, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 18 ani.

[1](2) Tâlhăria săvârşită în următoarele împrejurări:

a) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;

b) în timpul nopţii;

c) într-un loc public sau într-un mijloc de transport, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 de ani.

[2](2[1]) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 20 de ani, dacă tâlhăria a fost săvârşită:

a) de două sau mai multe persoane împreună;

b) de o persoană având asupra sa o armă, o substanţă narcotică ori paralizantă;

c) într-o locuinţă sau în dependinţe ale acesteia;

d) în timpul unei calamităţi;

e) a avut vreuna din urmările arătate în art. 182.

(3) Tâlhăria care a produs consecinţe deosebit de grave sau care a avut ca urmare moartea victimei se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 212. Pirateria – (1) Jefuirea prin acte de violenţă săvârşite în scopuri personale, de echipajul sau pasagerii unei nave împotriva persoanelor sau bunurilor care se găsesc pe acea navă ori împotriva altei nave, dacă navele se află în marea liberă sau într-un loc

[1] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

[2] *Introdus prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

care nu este supus jurisdicției nici unui stat, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 18 ani.

(2) Dacă pirateria a avut vreuna dintre urmările arătate în art. 182, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 20 ani.

(3) Pirateria, care a produs consecințe deosebit de grave sau a avut ca urmare moartea victimei, se pedepsește cu închisoare de la 15 la 25 ani și interzicerea unor drepturi.

(4) Dispozițiile alineatelor precedente se aplică în mod corespunzător și când infracțiunea de piraterie s-a comis pe o aeronavă sau între aeronave și nave.

Art. 213. Abuzul de încredere – (1) Însușirea unui bun mobil al altuia, deținut cu orice titlu, sau dispunerea de acest bun pe nedrept, ori refuzul de a-l restitui se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 4 ani sau cu amendă.

[1](2) Dacă bunul este proprietate privată, cu excepția cazului în care acesta este în întregime sau în parte al statului, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Art. 214. Gestiunea frauduloasă – (1) Pricinuirea de pagube unei persoane, cu rea - credință, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor acesteia, de către cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau conservării acelor bunuri, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Gestiunea frauduloasă săvârșită în scopul de a dobândi un folos material, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

---

[1] *Curtea Constituțională constată că dispoziția "cu excepția cazului când acesta este în întregime sau în parte al statului", prevăzută la art. 213 alin. 2 din Codul penal, este neconstituțională (Decizia nr. 177 din 15 decembrie 1998, M. of. nr. 77 din 24 februarie 1999)*

Scanned with OKEN Scanner

(3) Dacă bunul este proprietate privată, cu excepția cazului în care acesta este în întregime sau în parte proprietatea statului, acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 215. Înșelăciunea – (1) Inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust și dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 12 ani.

(2) Înșelăciunea săvârșită prin folosire de nume sau calități mincinoase ori de alte mijloace frauduloase, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(3) Inducerea sau menținerea în eroare a unei persoane, cu prilejul încheierii sau executării unui contract, săvârșită în așa fel încât fără această eroare cel înșelat nu ar fi încheiat sau executat contractul în condițiile stipulate, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în alineatele precedente, după distincțiile acolo arătate.

(4) Emiterea unui cec asupra unei instituții de credit sau unei persoane știind că pentru valorificarea lui nu există provizia sau acoperirea necesară, precum și fapta de a retrage, după emitere, provizia, în totul sau în parte, ori de a interzice trasului de a plăti înainte de expirarea termenului de prezentare, în scopul arătat în alin. (1), dacă s-a pricinuit o pagubă posesorului cecului, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în alin. (2).

(5) Înșelăciunea care a avut consecințe deosebit de grave se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de

Scanned with OKEN Scanner

ani, şi interzicerea unor drepturi.

[1]Art. 215[1]. Delapidarea – (1) Însuşirea, folosirea sau traficarea, de către un funcţionar, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri, pe care le gestionează sau le administrează, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 15 ani

(2) În cazul în care delapidarea a avut consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 216. Însuşirea bunului găsit – (1) Fapta de a nu preda în termen de 10 zile un bun găsit autorităţilor sau celui care l-a pierdut, sau de a dispune de acel bun ca de al său, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi însuşirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparţine altuia, ajuns din eroare în posesia făptuitorului.

Art. 217. Distrugerea – (1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuinţare a unui bun aparţinând altuia, sau împiedicarea luării măsurilor de conservare ori de salvare a unui astfel de bun, precum şi înlăturarea măsurilor luate, se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 3 ani sau cu amendă.

(2) În cazul în care bunul are o deosebită valoare artistică, ştiinţifică, istorică, arhivistică sau o altă asemenea valoare, pedeapsa este închisoarea de la unu la 10 ani.

(3) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare a unei conducte petroliere sau de gaze, a unui cablu de înaltă tensiune, a echipamentelor sau instalaţiilor de telecomunicaţii sau pentru difuzarea programelor de radio şi televiziune ori a sistemelor de alimentare cu apă şi a conductelor magistrale de alimentare cu

[1] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

apă, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 10 ani.

(4) Dacă distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare se săvârșește prin incendiere, explozie ori prin orice alt asemenea mijloc și dacă rezultă pericol public, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 15 ani.

(5) Dispozițiile prevăzute în alin. (2), (3) și (4) se aplică chiar dacă bunul aparține făptuitorului.

(6) Dacă bunul este proprietate privată, cu excepția cazurilor în care este în parte sau în întregime al statului, acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Art. 218. Distrugerea calificată – (1) Dacă faptele prevăzute în articolul 217 au avut consecințe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi, iar dacă au avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este detențiunea pe viață sau închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dezastrul constă în distrugerea sau degradarea unor mijloace de transport în comun, de mărfuri sau persoane, ori a unor instalații sau lucrări și care a avut ca urmare moartea sau vătămarea gravă a integrității corporale ori sănătății mai multor persoane.

Art. 219. Distrugerea din culpă – (1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în starea de neîntrebuințare, din culpă, a unui bun, chiar dacă acesta aparține făptuitorului, în cazul în care fapta este săvârșită prin incendiere, explozie sau orice alt asemenea mijloc și dacă rezultă pericol public, se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează distrugerea ori degradarea din culpă a unei conducte petroliere sau de

Scanned with OKEN Scanner

gaze, a unui cablu de înaltă tensiune, a echipamentelor sau instalațiilor de telecomunicații sau pentru difuzarea programelor de radio şi televiziune ori a sistemelor de alimentare cu apă şi a conductelor magistrale de alimentare cu apă, dacă au avut ca urmare aducerea în stare de neîntrebuințare a acestora.

(3) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare, din culpă, a unui bun, chiar dacă acesta aparține făptuitorului, în cazul în care a avut consecințe deosebit de grave, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 6 ani, iar dacă a avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani.

(4) Când dezastrul ori consecințele deosebit de grave s-au produs ca urmare a părăsirii postului, sau a săvârşirii oricărei alte fapte de către personalul de conducere a unui mijloc de transport în comun, ori de către personalul care asigură direct securitatea unor asemenea transporturi, pedeapsa este închisoare de la 5 la 15 ani.

Art. 220. Tulburarea de posesie – (1) Ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, a unui imobil aflat în posesia altuia, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) se săvârşeşte prin violență sau prin amenințare, ori prin desființarea sau strămutarea semnelor de hotar a unui imobil aflat în posesia altuia, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

(3) Dacă fapta prevăzută în alin. (2) se săvârşeşte de două sau mai multe persoane împreună, pedeapsa este închisoarea de la 1 la 7 ani.

(4) Dacă imobilul se află în posesia unei persoane private, cu excepția cazului în care acesta este în parte sau în întregime al statului, acțiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părți-

Scanned with OKEN Scanner

lor înlătură răspunderea penală.

Art. 221. Tăinuirea – (1) Primirea, dobândirea sau transformarea unui bun, ori înlesnirea valorificării acestuia, cunoscând că bunul provine din săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă prin aceasta s-a urmărit obţinerea pentru sine ori pentru altul a unui folos material, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 7 ani, fără ca sancţiunea aplicată să poată depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea din care provine bunul tăinuit.

(2) Tăinuirea săvârşită de soţ sau de o rudă apropiată nu se pedepseşte.

Art. 222. Sancţionarea tentativei - Tentativa infracţiunilor prevăzute în art. 208 - 212, 215, 215[1], 217 şi 218 se pedepseşte.

TITLUL IV
INFRACŢIUNI CONTRA AVUTULUI PUBLIC

Art. 223 – 235. *Abrogate (Legea nr. 140/1996)*

TITLUL V
INFRACŢIUNI CONTRA AUTORITĂŢILOR

Art. 236. Ofensa adusă unor însemne – (1) Orice manifestare prin care se exprimă dispreţ pentru însemnele României se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Manifestarea prin care se exprimă dispreţ pentru emblemele sau semnele de care se folosesc autorităţile se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

[1]Art. 236[1]. Defăimarea ţării sau a naţiunii - Manifestările publice săvârşite cu intenţia de a defăima ţara sau naţiunea română, se

[1] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

[1]**Art. 237.** *Abrogat (Decretul-lege nr. 1/1989).*

Art. 238. *Abrogat (O.U.G. nr. 58/2002).*

Art. 239. Ultrajul – [2](1) Insulta sau calomnia săvârşită nemijlocit ori prin mijloace de comunicare directă contra unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exerciţiul funcţiunii ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

[3](2) Ameninţarea săvârşită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă contra unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exerciţiul funcţiunii ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 4 ani.

(3) Lovirea sau orice acte de violenţă, precum vătămarea corporală săvârşite împotriva persoanei prevăzute în alin. (1), aflată în exerciţiul funcţiunii, ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 7 ani, iar dacă s-a produs vătămarea corporală gravă, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani.

(4) Dacă faptele prevăzute în alineatele precedente sunt săvârşite împotriva unui magistrat, poliţist sau jandarm ori alt militar, maximul special al pedepsei se majorează cu 3 ani.

[4]**Art. 239[1]. Cazuri speciale de pedepsire** - În cazul infracţiunilor prevăzute în art. 180-182, 189 şi 193 săvârşite împotriva soţului, copiilor sau părinţilor persoanelor prevăzute în art. 239 alin. 4, în scop de

---

[1] *Reglementa infracţiunea de defăimare a unei organizaţii.*
[2] *Modificat prin O.U.G. nr. 58/2002*
[3] *Introdus prin O.U.G. nr. 58/2002*
[4] *Introdus prin Legea nr. 140/1996 şi modificat prin O.U.G. nr. 58/2002*

Scanned with OKEN Scanner

intimidare sau de răzbunare pentru acte sau fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, maximul pedepsei se majorează cu o treime.

Art. 240. Uzurparea de calități oficiale-Folosirea fără drept a unei calități oficiale, însoțită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

Art. 241. Portul nelegal de decorații sau semne distinctive – (1) Purtarea, fără drept, de decorații, de uniforme sau de semne distinctive ale unui organ de stat, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

(2) Purtarea, fără drept, de uniforme, grade sau insigne militare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Dacă fapta prevăzută în alineatul precedent se săvârșește în timp de război, pedeapsa este închisoarea de la 1 la 5 ani.

Art. 242. Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri – (1) Sustragerea ori distrugerea unui dosar, registru, document sau orice alt înscris, care se află în păstrarea ori în deținerea unui organ sau unei instituții de stat ori a unei alte unități din cele la care se referă art. 145, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 5 ani.

(2) Distrugerea din culpă a vreunuia dintre înscrisurile prevăzute de alineatul precedent, care prezintă o valoare artistică, științifică, istorică, arhivistică sau o altă asemenea valoare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) și (2) sunt săvârșite de un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu, maximul pedepselor prevăzute în aceste alineate se majorează cu un an.

(4) Tentativa infracțiunii prevăzute în alin. (1) se pedepsește.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 243. Ruperea de sigilii – (1) Înlăturarea ori distrugerea unui sigiliu legal aplicat se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(2) Dacă fapta a fost săvârşită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amenda.

Art. 244. Sustragerea de sub sechestru – (1) Sustragerea unui bun care este legal sechestrat se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(2) Dacă fapta a fost săvârşită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amendă.

[1]**Art. 245.** ***Abrogat*** *(Decretul - lege nr. 12/1990)*

TITLUL VI

INFRACȚIUNI CARE ADUC ATINGERE UNOR ACTIVITĂȚI DE INTERES PUBLIC SAU ALTOR ACTIVITĂȚI REGLEMENTATE DE LEGE

Capitolul I

Infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul

Art. 246. Abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor - Fapta funcționarului public, care, în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu ştiinţă, nu îndeplineşte un act sau îl îndeplineşte în mod defectuos şi prin aceasta cauzează o vătămare intereselor legale ale unei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

Art. 247. Abuzul în serviciu prin îngrădirea unor drepturi - Îngrădirea, de către un funcționar public, a folosinței sau a exercițiului drepturilor vreunui cetățean, ori crearea pentru acesta a unor situații de inferioritate pe temei de naționalitate, rasă, sex sau religie, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

---

[1] *Reglementa trecerea frauduloasă a frontierei.*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 248. Abuzul în serviciu contra intereselor publice - Fapta funcționarului public, care, în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu știință, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituții de stat ori al unei alte unități din cele la care se referă art. 145 sau o pagubă patrimoniului acesteia, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

[1]Art. 248[1] Abuzul în serviciu în formă calificată - Dacă faptele prevăzute în art. 246, 247 și 248 au avut consecințe deosebit de grave, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 249. Neglijența de serviciu – **(1)** Încălcarea din culpă, de către un funcționar public, a unei îndatoririi de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă s-a cauzat o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituții de stat ori al unei alte unități din cele la care se referă art. 145, sau o pagubă patrimoniului acesteia ori o vătămare importantă intereselor legale ale unei persoane, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută în alin. (1), dacă a avut consecințe deosebit de grave, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 10 ani.

Art. 250. Purtarea abuzivă – **(1)** Întrebuințarea de expresii jignitoare față de o persoană, de către un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Lovirea sau alte acte de violență săvârșite în condițiile alin. (1) se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 251. *Abrogat (Decretul-lege nr. 12/1990)*

Art. 252. Neglijența în păstrarea secretului de stat - Neglijența care are drept urmare distrugerea, alterarea, pierderea sau sustragerea unui document ce constituie secret de stat, precum și neglijența care a dat prilej altei persoane să afle un asemenea secret, dacă fapta este de natură să aducă atingere intereselor statului, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

Art. 253. *Abrogat (Decretul-lege nr. 9/1989)*

Art. 254. Luarea de mită – (1) Fapta funcționarului care, direct sau indirect, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin, ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase sau nu o respinge, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini, ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu, sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Fapta prevăzută în alin. (1), dacă a fost săvârșită de un funcționar cu atribuții de control, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri care au făcut obiectul luării de mită se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

Art. 255. Darea de mită – (1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în modurile și scopurile arătate în art. 254, se pedepsesc cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

(2) Fapta prevăzută în alineatul precedent nu constituie infracțiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita.

(3) Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță autorității fapta mai înainte ca

Scanned with OKEN Scanner

organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea infracțiune.

(4) Dispozițiile art. 254 alin. (3) se aplică în mod corespunzător, chiar dacă oferta nu a fost urmată de acceptare.

(5) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat în cazurile arătate în alin. (2) şi (3).

Art. 256. Primirea de foloase necuvenite – (1) Primirea de către un funcționar, direct sau indirect, de bani ori de alte foloase, după ce a îndeplinit un act în virtutea funcției sale şi la care era obligat în temeiul acesteia, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

Art. 257. Traficul de influență – (1) Primirea ori pretinderea de bani sau alte foloase, ori acceptarea de promisiuni, de daruri, direct sau indirect, pentru sine ori pentru altul, săvârşită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar pentru a-l determina să facă ori să nu facă un act ce intră în atribuțiile sale de serviciu, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 10 ani.

(2) Dispozițiile art. 256 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Art. 258. Faptele săvârşite de alți funcționari – Dispozițiile art. 246 - 250 privitoare la funcționari publici se aplică şi celorlalți funcționari, în acest caz maximul pedepsei reducându-se cu o treime.

Capitolul II

Infracțiuni care împiedică înfăptuirea justiției

Art. 259. Denunțarea calomnioasă – (1) Învinuirea mincinoasă făcută prin denunț sau plângere, cu privire la săvârşirea unei infracțiuni de

Scanned with OKEN Scanner

către o anume persoană, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Producerea ori ticluirea de probe mincinoase, în sprijinul unei învinuiri nedrepte, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

(3) Dacă cel care a săvârşit fapta declară mai înainte de punerea în mişcare a acţiunii penale faţă de persoana în contra căreia s-a făcut denunţul sau plângerea, ori împotriva căreia s-au produs probele, că denunţul, plângerea sau probele sunt mincinoase, pedeapsa se reduce potrivit art. 76.

Art. 260. Mărturia mincinoasă – (1) Fapta martorului care într-o cauză penală, civilă, disciplinară sau în orice altă cauză în care se ascultă martori, face afirmaţii mincinoase, ori nu spune tot ce ştie privitor la împrejurările esenţiale asupra cărora a fost întrebat, se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Fapta prevăzută în alineatul precedent nu se pedepseşte dacă, în cauzele penale mai înainte de a se produce arestarea inculpatului, ori în toate cauzele mai înainte de a se fi pronunţat o hotărâre sau de a se fi dat o altă soluţie ca urmare a mărturiei mincinoase, martorul îşi retrage mărturia.

(3) Dacă retragerea mărturiei a intervenit în cauzele penale după ce s-a produs arestarea inculpatului sau în toate cauzele după ce s-a pronunţat o hotărâre sau s-a dat o altă soluţie ca urmare a mărturiei mincinoase, instanţa va reduce pedeapsa potrivit art. 76.

(4) Dispoziţiile alin. (1) - (3) se aplică în mod corespunzător şi expertului sau interpretului.

Art. 261. Încercarea de a determina mărturia mincinoasă – (1) Încercarea de a determina o persoană prin constrângere ori corupere să dea declaraţii mincinoase într-

Scanned with OKEN Scanner

o cauză penală, civilă, disciplinară sau în orice altă cauză în care se ascultă martori, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Dispoziţiile din alineatul precedent se aplică şi în cazul în care fapta este săvârşită faţă de un expert sau de un interpret.

[1]Art. 261[1]. Împiedicarea participării în proces – (1) Împiedicarea participării într-o cauză penală, civilă, disciplinară sau în orice altă cauză, a unui martor, expert, interpret sau apărător, săvârşită prin violenţă, ameninţare sau prin orice alt mijloc de constrângere îndreptat împotriva sa ori a soţului ori a unei rude apropriate, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 7 ani.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 262. Nedenunţarea unor infracţiuni – (1) Omisiunea de a denunţa de îndată săvârşirea vreuneia dintre infracţiunile prevăzute în art. 174, 175, 176, 211, 212, 215[1], 217 alin (2) – (4), art. 218 alin. (1), şi art. 276 alin. (3), se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

(2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârşită de soţ sau de o rudă apropiată, nu se pedepseşte.

(3) Nu se pedepseşte persoana care, mai înainte de a se fi început urmărirea penală pentru infracţiunea nedenunţată, încunoştinţează autorităţile competente despre acea infracţiune sau care, chiar după ce s-a început urmărirea penală ori după ce vinovaţii au fost descoperiţi, a înlesnit arestarea acestora.

Art. 263. Omisiunea sesizării organelor judiciare – (1) Fapta funcţionarului public, care, luând cunoştinţă de săvârşirea unei infracţiuni în legătură cu serviciul în cadrul căruia îşi îndeplineşte sarcinile, omite sesizarea de îndată a procurorului sau a

[1] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

organului de urmărire penală, potrivit legii de procedură penală, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 5 ani.

(2) Dacă fapta este săvârşită de către un funcţionar public cu atribuţii de conducere sau de control, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 7 ani.

Art. 264. Favorizarea infractorului – (1) Ajutorul dat unui infractor fără o înţelegere stabilită înainte sau în timpul săvârşirii infracţiunii, pentru a îngreuna sau zădărnici urmărirea penală, judecata sau executarea pedepsei, ori pentru a asigura infractorului folosul sau produsul infracţiunii, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 7 ani.

(2) Pedeapsa aplicată favorizatorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru autor.

(3) Favorizarea săvârşită de soţ sau de o rudă apropiată nu se pedepseşte.

Art. 265. Omisiunea de a încunoştinţa organele judiciare – (1) Fapta de a nu aduce la cunoştinţa organelor judiciare a unor împrejurări care, dacă ar fi cunoscute, ar duce la stabilirea nevinovăţiei unei persoane trimise în judecată sau condamnate pe nedrept ori la eliberarea unei persoane ţinute în arest preventiv pe nedrept, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Fapte prevăzută în alineatul precedent nu se pedepseşte dacă prin aducerea la cunoştinţă, persoana care are această obligaţie ar produce un prejudiciu pentru ea, pentru soţul său sau pentru o rudă apropiată.

Art. 266. Arestarea nelegală şi cercetarea abuzivă – (1) Reţinerea sau arestarea nelegală, ori supunerea unei persoane la executarea unei pedepse, măsuri de siguranţă sau educative, în alt mod decât cel prevăzut prin dispoziţiile

Scanned with OKEN Scanner

legale, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Întrebuinţarea de promisiuni, ameninţări sau violenţe împotriva unei persoane aflate în curs de cercetare, anchetă penală ori de judecată, pentru obţinerea de declaraţii, se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi întrebuinţarea de promisiuni, ameninţări sau violenţe faţă de un martor, expert sau interpret.

Art. 267. Supunerea la rele tratamente - Supunerea la rele tratamente a unei persoane aflate în stare de reţinere, deţinere ori în executarea unei măsuri de siguranţă sau educative, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

[1]Art. 267[1]. Tortura – (1) Fapta prin care se provoacă unei persoane, cu intenţie, o durere sau suferinţe puternice, fizice ori psihice, îndeosebi cu scopul de a obţine de la acea persoană sau de la o persoană terţă informaţii sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terţă persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a face presiuni asupra ei ori de a intimida sau de a face presiuni asupra unei terţe persoane, sau pentru oricare alt motiv bazat pe o formă de discriminare oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere sau astfel de suferinţe sunt aplicate se către un agent al autorităţii publice sau de orice altă persoană care acţionează cu titlu oficial sau la instigarea ori cu consimţământul expres sau tacit al unor asemenea persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a avut vreuna din urmările arătate în art. 181 sau 182, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(3) Tortura care a avut ca urmare moartea victimei se pedepseşte cu detenţiune pe

[1] *Introdus prin Legea nr 20/1990*

Scanned with OKEN Scanner

viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani.

(4) Tentativa se pedepseşte.

(5) Nici o împrejurare excepțională, oricare ar fi ea, fie că este vorba de stare de război sau de amenințări cu războiul, de instabilitate politică internă sau de oricare altă stare de excepție, nu poate fi invocată pentru a justifica tortura; de asemenea, nu poate fi invocat nici ordinul superiorului sau al unei autorități publice.

(6) Faptele prevăzute în alin. (1) nu constituie infracțiunea de tortură dacă durerea sau suferințele rezultă exclusiv din sancțiuni legale şi sunt inerente acestor sancțiuni sau ocazionate de ele.

Art. 268. Represiunea nedreaptă - Fapta de a pune în mişcare acțiunea penală, de a dispune arestarea, de a trimite în judecată sau de a condamna pe o persoană, ştiind că este nevinovată, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Art. 269. Evadarea – (1) Evadarea din starea legală de reținere sau deținere se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.

(2) Dacă fapta este săvârşită prin folosire de violențe, de arme sau de alte instrumente, ori de către două sau mai multe persoane împreună, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 8 ani.

(3) Pedeapsa aplicată pentru infracțiunea de evadare se adaugă la pedeapsa ce se execută, fără a putea depăşi maximul general al închisorii.

(4) Tentativa se pedepseşte.

Art. 270. Înlesnirea evadării – (1) Înlesnirea prin orice mijloace a evadării se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani, iar dacă fapta s-a săvârşit de către o persoană care avea îndatorirea de a păzi pe cel care a evadat, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Înlesnirea evadării în condițiile art. 269 alin. (2) se pedepsește cu închisoare de la 2 la 8 ani, iar dacă fapta este săvârșită de o persoană care avea îndatorirea de a păzi pe cel care a evadat, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(3) Înlesnirea evadării unei persoane reținute, arestate sau condamnate pentru o infracțiune pentru care legea prevede o pedeapsă mai mare de 10 ani, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani, iar dacă fapta este săvârșită de o persoană care avea îndatorirea de a păzi pe cel care a evadat, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani.

(4) Înlesnirea evadării săvârșită din culpă, de către o persoană care avea îndatorirea de a păzi pe cel evadat, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani.

(5) Tentativa la faptele prevăzute în alin. (1), (2) și (3) se pedepsește.

Art. 271. Nerespectarea hotărârilor judecătorești – (1) Împotrivirea la executarea unei hotărâri judecătorești, prin amenințare față de organul de executare, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani, iar dacă fapta a fost săvârșită prin acte de violență, pedeapsa este de la unu la 7 ani.

(2) Împiedicarea unei persoane de a folosi o locuință ori parte dintr-o locuință sau imobil, deținute în baza unei hotărâri judecătorești, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Dacă fapta prevăzută în alin. (2) se săvârșește prin amenințare, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani, iar dacă fapta a fost săvârșită prin acte de violență, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

(4) Nerespectarea hotărârilor judecătorești, prin sustragerea de la executarea măsurilor de siguranță prevăzute în art. 112 lit. c) și d), se pedepsește cu închisoare de la

1 lună la 3 luni sau cu amendă.

[1]**Art. 272. Reținerea sau distrugerea de înscrisuri** - Reținerea sau distrugerea unui înscris emis de un organ de urmărire penală, de o instanță de judecată sau de un alt organ de jurisdicție, ori împiedicarea în orice mod ca un înscris destinat unuia dintre organele susarătate să ajungă la acesta, când astfel de înscrisuri sunt necesare soluționării unei cauze, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

Capitolul III

Infracțiuni contra siguranței circulației pe căile ferate

Art. 273. Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă, din culpă – (1) Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă, din culpă, de către angajații căilor ferate, dacă aceasta ar fi putut pune în pericol siguranța circulației mijloacelor de transport ale căilor ferate, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Când fapta prevăzută în alineatul precedent a avut ca urmare o tulburare în activitatea de transport pe calea ferată, sau un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 7 ani, iar în cazul în care s-a produs o catastrofă de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani.

Art. 274. Neîndeplinirea cu ştiință a îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă – (1) Neîndeplinirea cu ştiință a îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă de către angajații căilor ferate, dacă aceasta ar putea pune în pericol siguranța circulației mijloacelor de transport ale căilor ferate, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

[1] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

(2) Dacă îndeplinirea defectuoasă sau neîndeplinirea cu știință arătată în alin. (1) a avut ca urmare o tulburare în activitatea de transport pe calea ferată sau un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani, iar în cazul când s-a produs o catastrofă de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 275. Părăsirea postului și prezența la serviciu în stare de ebrietate – (1) Părăsirea postului, în orice mod și sub orice formă, de angajații care asigură direct siguranța circulației mijloacelor de transport ale căilor ferate, dacă prin aceasta s-ar fi putut pune în pericol siguranța circulației mijloacelor de transport se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează exercitarea atribuțiilor de serviciu în stare de ebrietate de către angajații care asigură direct siguranța circulației mijloacelor de transport ale căilor ferate.

(3) Când prin faptele prevăzute în alineatele precedente s-a produs o tulburare în activitatea de transport pe calea ferată sau un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani, iar în cazul când s-a produs o catastrofă de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 276. Distrugerea și semnalizarea falsă – (1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare a liniei ferate sau a instalațiilor de cale ferată, ori așezarea de obstacole pe linia ferată, dacă prin aceasta s-ar fi putut pune în pericol siguranța mijloacelor de transport ale căilor ferate, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează săvârșirea de acte de semnalizare falsă sau săvârșirea oricăror alte acte de

Scanned with OKEN Scanner

natură a induce în eroare personalul căilor ferate în timpul executării serviciului, dacă aceste fapte ar fi putut expune la un pericol de accident sau de catastrofă de cale ferată.

(3) În cazul când faptele prevăzute în alineatele precedente au avut ca urmare o tulburare în activitatea de transport pe calea ferată sau un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă au produs o catastrofă de cale ferată, pedeapsa este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(4) Săvârşirea din culpă a faptelor arătate în alin. (1), (2) şi (3) se pedepseşte în cazul alin. (1) şi (2) cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar în cazul alin. (3), cu închisoare de la 3 la 7 ani dacă s-a produs o tulburare în activitatea de transport pe calea ferată sau un accident de cale ferată, şi închisoare de la 10 la 15 ani dacă s-a produs o catastrofă de cale ferată.

(5) Dacă vreuna din faptele prevăzute în acest articol este săvârşită de către un angajat al căilor ferate, la maximul pedepsei prevăzute pentru fapta comisă, se poate adăuga un spor până la 2 ani, fără a se putea depăşi maximul general al pedepsei.

(6) Tentativa la faptele prevăzute în alin. (1) – (3) se pedepseşte.

Art. 277. Accidentul şi catastrofa de cale ferată – (1) Accidentul de cale ferată constă în distrugerea sau degradarea importantă adusă materialului rulant de cale ferată sau altor instalaţii feroviare în cursul circulaţiei sau manevrei mijloacelor de transport ale căilor ferate.

(2) Catastrofa de cale ferată constă în deraierea, răsturnarea sau prăbuşirea unui mijloc de transport al căilor ferate, sau în producerea unui alt asemenea rezultat, precum şi în ciocnirea a două mijloace

Scanned with OKEN Scanner

de transport ale căilor ferate cu un alt vehicul, dacă s-au produs urmări deosebit de grave prin moartea sau vătămarea integrității corporale a unor persoane, ori prin distrugerea sau degradarea mijloacelor de transport ale căilor ferate, a instalațiilor de cale ferată sau a mărfurilor încredințate pentru transport.

Art. 278. Punerea în mișcare a acțiunii penale - Acțiunea penală pentru faptele prevăzute în art. 273 alin. (1), 274 alin. (1) și 275 alin. (1) și (2) se pune în mișcare numai la sesizarea organelor competente ale căilor ferate.

Capitolul IV

Infracțiuni privitoare la regimul stabilit pentru unele activități reglementate de lege

[1]Art. 279. Nerespectarea regimului armelor și muniților – (1) Deținerea, portul, confecționarea, transportul, precum și orice operație privind circulația armelor și muniților sau funcționarea atelierelor de reparat arme, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 8 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și nedepunerea armei sau muniției în termenul fixat de lege la organul competent, de către cel căruia i s-a respins cererea de prelungire a valabilității permisului.

(3) Se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani:

a) deținerea, înstrăinarea sau portul, fără drept, de arme ascunse ori de arme militare, precum și a muniției pentru astfel de arme;

b) deținerea, înstrăinarea sau portul, fără drept, a mai multor arme cu excepția celor prevăzute la lit. a), precum și a armelor de panoplie, ori muniției respective în cantități mari.

[1] *Alin. 1 și 3 au fost modificate prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

[1](3[1]) Portul de arme, fără drept, în localul unităților de stat sau al altor unități la care se referă art. 145, la întruniri publice ori în localuri de alegeri, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani.

(4) Tentativa se pedepsește.

[2]**Art. 279[1]. Nerespectarea regimului materialelor nucleare sau a altor materii radioactive** – (1) Primirea, deținerea, folosirea, cedarea, modificarea, înstrăinarea, dispersarea, expunerea, transportul sau deturnarea materialelor nucleare ori a altor materii radioactive, precum și orice alte operațiuni privind circulația acestora, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) au produs pericol public sau au avut vreuna dintre urmările arătate în art. 181 sau 182 ori au cauzat o pagubă materială, pedeapsa este închisoarea de la 4 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Sustragerea ori distrugerea materialelor nucleare sau a altor materii radioactive se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

(4) Dacă faptele prevăzute în alin. (3) au produs pericol public sau au avut vreuna dintre urmările arătate în art. 181 sau 182, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 20 ani și interzicerea unor drepturi.

(5) În cazul în care faptele prevăzute în alin. (1) și (3) au avut consecințe deosebit de grave, pedeapsa este închisoare de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este detențiunea pe viață sau închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

(6) Amenințarea, adresată unui stat, unei organizații internaționale sau unei

[1] *Introdus prin Legea nr. 169/2002*
[2] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*

Scanned with OKEN Scanner

persoane fizice ori juridice, cu folosirea materialelor nucleare sau a altor materii radioactive, în scopul de a provoca vătămarea corporală sau moartea unor persoane ori pagube materiale, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(7) Dacă fapta prevăzută în alin. (6) este condiţionată de îndeplinirea sau neîndeplinirea unui act sau când prin ameninţare, sub orice formă, se pretinde a se da ori a se preda materiale nucleare sau alte materii radioactive, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(8) Tentativa se pedepseşte.

Art. 280. Nerespectarea regimului materiilor explozive – (1) Producerea, experimentarea, prelucrarea, deţinerea, transportul sau folosirea materiilor explozive sau orice alte operaţiuni privind aceste materii fără drept se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Sustragerea materiilor explozive se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Când faptele prevăzute în alin. (1) şi (2) privesc o cantitate mai mare de 1 kg echivalent trotil sau când cantitatea de exploziv este însoţită de materiale de iniţiere, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(4) Faptele prevăzute în alin. (1) şi (2), dacă au produs pericol public sau au avut vreuna dintre urmările arătate în art. 181 sau 182, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi. Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi fapta prevăzută în alin. (1), dacă a cauzat o pagubă materială.

(5) În cazul în care faptele prevăzute în alineatele precedente au avut consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor

Scanned with OKEN Scanner

drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(6) Ameninţarea, adresată unui stat, unei organizaţii internaţionale sau unei persoane fizice ori juridice, cu folosirea materiilor explozive în scopul de a provoca vătămarea corporală sau moartea unor persoane ori pagube materiale se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(7) Fapta de ameninţare cu folosirea materiilor explozive, săvârşită în condiţiile arătate în art. 279[1] alin. (7), se sancţionează cu pedeapsa prevăzută în acel alineat.

(8) Tentativa se pedepseşte.

[1]Art. 280[1]. Nerespectarea regimului de ocrotire a unor bunuri – (1) Înstrăinarea, ascunderea sau orice altă faptă prin care se pricinuieşte pierderea pentru patrimoniul cultural naţional sau pentru fondul arhivistic naţional a unui bun care, potrivit legii, face parte din acel patrimoniu sau fond, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Dacă pierderea bunului pentru patrimoniul sau pentru fondul prevăzut în alineatul precedent a fost pricinuită prin săvârşirea unei fapte care constituie prin ea însăşi o altă infracţiune, pedeapsa este cea prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită, al cărei maxim se majorează cu 3 ani.

(3) Fapta prevăzută în alin. 1 nu se pedepseşte, iar în cazul faptelor prevăzute în alin. (2) pedeapsa nu se majorează, dacă înainte ca hotărârea să fi rămas definitivă, făptuitorul înlătură rezultatul infracţiunii făcând ca bunul să reintre în acel patrimoniu sau fond.

Art. 281. Exercitarea fără drept a unei profesii - Exercitarea fără drept a unei profesii sau a oricărei alte

[1] *Introdus prin Decretul nr. 365/1966*

Scanned with OKEN Scanner

activități pentru care legea cere autorizație, ori exercitarea acestora în alte condiții decât cele legale, dacă legea specială prevede că săvârșirea unor astfel de fapte se sancționează potrivit legii penale, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

TITLUL VII
INFRACȚIUNI DE FALS

Capitolul I
Falsificarea de monede timbre sau alte valori

Art. 282. Falsificarea de monede sau de alte valori – (1) Falsificarea de monedă metalică, monedă de hârtie, titluri de credit public, cecuri, titluri de orice fel pentru efectuarea plăților, emise de instituția bancară ori de alte instituții de credit competente, sau falsificarea oricăror alte titluri ori valori asemănătoare, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează punerea în circulație, în orice mod, a valorilor falsificate arătate în alineatul precedent, sau deținerea lor în vederea punerii în circulație.

(3) Dacă faptele prevăzute în alineatele precedente ar fi putut cauza o pagubă importantă sistemului financiar, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani, interzicerea unor drepturi, iar dacă au cauzat o pagubă importantă sistemului financiar, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

(4) Tentativa se pedepsește.

Art. 283. Falsificarea de timbre, mărci sau de bilete de transport – (1) Falsificarea de timbre, mărci poștale, plicuri poștale, cărți poștale, bilete ori foi de călătorie sau transport, cupoane răspuns internațional, ori punerea în circulație a unor astfel de

Scanned with OKEN Scanner

valori falsificate, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 284. Falsificarea de valori străine - Dispoziţiile cuprinse în acest capitol se aplică şi în cazul când infracţiunea priveşte monede sau timbre ale altor state ori alte valori străine.

Art. 285. Deţinerea de instrumente în vederea falsificării de valori – Fabricarea ori deţinerea de instrumente sau materiale cu scopul de a servi la falsificarea valorilor sau titlurilor enumerate în art. 282 - 284 se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Capitolul II

Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare

Art. 286. Falsificarea instrumentelor oficiale – (1) Falsificarea unui sigiliu, unei ştampile sau a unui instrument de marcare de care se folosesc unităţile la care se referă art. 145 se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 287. Folosirea instrumentelor oficiale false – (1) Folosirea instrumentelor false arătate în art. 286 se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

(2) Folosirea fără drept a unui sigiliu ori a unei ştampile cu stema ţării se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă.

Capitolul III

Falsuri în înscrisuri

Art. 288. Falsul material în înscrisuri oficiale – (1) Falsificarea unui înscris oficial prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod, de natură să producă

Scanned with OKEN Scanner

consecințe juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

(2) Falsul prevăzut în alineatul precedent, săvârșit de un funcționar în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(3) Sunt asimilate cu înscrisurile oficiale biletele, tichetele sau orice alte imprimate producătoare de consecințe juridice.

(4) Tentativa se pedepsește.

Art. 289. Falsul intelectual – (1) Falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un funcționar aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu, prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului, ori prin omisiunea cu știință de a insera unele date sau împrejurări, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 290. Falsul în înscrisuri sub semnătură privată – (1) Falsificarea unui înscris sub semnătură privată prin vreunul din modurile arătate în art. 288, dacă făptuitorul folosește înscrisul falsificat ori îl încredințează altei persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecințe juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 291. Uzul de fals - Folosirea unui înscris oficial ori sub semnătură privată, cunoscând că este fals, în vederea producerii unei consecințe juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani când înscrisul este oficial, și cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă când înscrisul este sub semnătură privată.

Art. 292. Falsul de declarații - Declararea necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ sau instituții

Scanned with OKEN Scanner

de stat ori unei alte instituții dintre cele la care se referă art. 145, în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine sau pentru altul, atunci când, potrivit legii ori împrejurărilor, declarația făcută servește pentru producerea acelei consecințe, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 293. Falsul privind identitatea – (1) Prezentarea sub o identitate falsă ori atribuirea unei asemenea identități altei persoane, pentru a induce sau menține în eroare un organ sau instituție de stat sau o altă unitate dintre cele la care se referă art. 145, în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine ori pentru altul, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează încredințarea unui înscris, care servește pentru dovedirea stării civile ori pentru legitimație sau identificare, spre a fi folosit fără drept.

Art. 294. Falsul prin folosirea emblemei Crucii Roșii – (1) Folosirea fără drept a emblemei sau denumirii "Crucea Roșie" ori a unei embleme sau denumiri asimilate acesteia, precum și folosirea oricărui semn sau oricărei denumiri care constituie o imitație a vreunei asemenea embleme ori denumiri, dacă fapta a cauzat pagube materiale, se pedepsesc cu închisoarea de la o lună la un an sau cu amendă.

(2) Dacă fapta se săvârșește în timp de război, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

TITLUL VIII
INFRACȚIUNI LA REGIMUL STABILIT PENTRU ANUMITE ACTIVITĂȚI ECONOMICE

Art. 295. Specula – Săvârșirea uneia dintre următoarele fapte:

a) cumpărarea în scop de revânzare a produselor industriale sau agricole, care potrivit dispoziţiilor legale nu pot face obiectul comerţului particular;

b) cumpărarea de produse industriale sau agricole, în scop de prelucrare în vederea revânzării, dacă ceea ce ar rezulta din prelucrare nu poate face, potrivit dispoziţiilor legale, obiectul comerţului particular se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani;

c) - d) *Abrogate (Legea nr. 12/1990)*

Art. 296. Înşelăciunea la măsurătoare – (1) Înşelarea prin folosirea unui instrument de măsurat inexact, ori prin folosirea frauduloasă a unui instrument de măsurat exact se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 5 ani.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 297. Înşelăciunea cu privire la calitatea mărfurilor – [1](1) Falsificarea ori substituirea de mărfuri sau orice alte produse, precum şi expunerea spre vânzare sau vânzarea de asemenea bunuri, cunoscând că sunt falsificate ori substituite, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 7 ani.

(2) Dacă mărfurile sau produsele au devenit, prin falsificare sau substituire, vătămătoare sănătăţii, sunt aplicabile dispoziţiile art. 313.

(3) Tentativa se pedepseşte.

Art. 298. Divulgarea secretului economic – (1) Divulgarea unor date sau informaţii care nu sunt destinate publicităţii, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă fapta este de natură să producă pagube, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută în alineatul precedent este săvârşită de altă persoană, oricare ar fi modul prin care a ajuns să cunoască datele sau

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 93/2002*

Scanned with OKEN Scanner

informaţiile, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

Art. 299. Contrafacerea obiectului unei invenţii – Contrafacerea sau folosirea, fără drept, a obiectului unei invenţii se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 300. Punerea în circulaţie a produselor contrafăcute - Punerea în circulaţie a produselor realizate ca urmare a contrafacerii sau folosirii fără drept a obiectului unei invenţii se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

Art. 301. Concurenţa neloială – Fabricarea ori punerea în circulaţie a produselor care poartă denumiri de origine ori indicaţii de proveniență false, precum şi aplicarea pe produsele puse în circulaţie de menţiuni false privind brevetele de invenţii, ori folosirea unor nume comerciale sau a denumirilor organizaţiilor de comerţ ori industriale, în scopul de a induce în eroare pe beneficiari, se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă.

Art. 302. Nerespectarea dispoziţiilor privind operaţii de import sau export - Efectuarea, fără autorizaţie, a oricăror acte sau fapte care potrivit dispoziţiilor legale sunt considerate operaţiuni de import-export sau tranzit, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

[1]Art. 302[1]. Deturnarea de fonduri – (1) Schimbarea destinaţiei fondurilor băneşti sau a resurselor materiale, fără respectarea prevederilor legale, dacă fapta a cauzat o perturbare a activităţii economico-financiare sau a produs o pagubă unui organ ori unei instituţii de stat sau unei alte unităţi dintre cele la care se referă art. 145, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

---

[1] *Introdus prin Decretul nr. 99/1983 şi modificat prin Legea nr. 140/1996.*

Scanned with OKEN Scanner

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a avut consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 302². Nerespectarea dispoziţiilor privind importul de deşeuri şi reziduuri – (1) Efectuarea oricăror operaţiuni de import de deşeuri ori reziduuri de orice natură sau de alte mărfuri periculoase pentru sănătatea populaţiei şi pentru mediul înconjurător, precum şi introducerea, în orice mod, sau tranzitarea acestora pe teritoriul ţării, fără respectarea dispoziţiilor legale, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Dacă faptele prevăzute în alineatul precedent au pus în pericol sănătatea sau integritatea corporală a unui număr mare de persoane, au avut vreuna dintre urmările arătate în art. 182 ori au cauzat o pagubă materială importantă, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi, iar în cazul în care s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane ori pagube importante economiei naţionale, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Tentativa se pedepseşte.

TITLUL IX
INFRACŢIUNI CARE ADUC ATINGERE UNOR RELAŢII PRIVIND CONVIEŢUIREA SOCIALĂ

Capitolul I
Infracţiuni contra familiei

Art. 303. Bigamia – (1) Încheierea unei noi căsătorii de către o persoană căsătorită se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Persoana necăsătorită care se căsătoreşte cu o persoană pe care o ştie căsătorită se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

Scanned with OKEN Scanner

(3) Faptele prevăzute în prezentul articol nu se sancționează dacă prima sau cea de-a doua căsătorie este declarată nulă pentru alt motiv decât bigamia.

Art. 304. Adulterul – (1) Fapta persoanei căsătorite de a avea relații sexuale afară de căsătorie se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a soțului nevinovat.

(3) Soțul nevinovat poate cere oricând încetarea urmăririi penale sau a procesului penal, iar după rămânerea definitivă a hotărârii, încetarea executării pedepsei.

(4) Proba adulterului se poate face numai prin proces-verbal de constatare a infracțiunii flagrante sau prin scrisori care emană de la soțul vinovat.

(5) Urmărirea sau procesul penal încetează și în caz de moarte a soțului care a făcut plângerea precum și în caz de anulare a căsătoriei soțului vinovat.

(6) Urmărirea penală nu poate începe dacă fapta a fost comisă după îndemnul sau încurajarea celuilalt soț, sau dacă viața conjugală era întreruptă în fapt și soții trăiau despărțiți.

(7) Dispozițiile art. 27 nu sunt aplicabile.

Art. 305. Abandonul de familie – [1](1) Săvârșirea de către persoana care are obligația legală de întreținere, față de cel îndreptățit la întreținere, a uneia dintre următoarele fapte:

a) părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor, expunându-l la suferințe fizice sau morale;

b) neîndeplinirea cu rea-credință a obligației de întreținere prevăzută de lege;

c) neplata cu rea-credință, timp de două luni, a pensiei de întreținere stabilită pe cale judecătorească,

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 197/2000*

Scanned with OKEN Scanner

se pedepseşte, în cazurile prevăzute la lit. a) şi b), cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă, iar în cazul prevăzut la lit. c), cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(3) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.

(4) Dacă părţile nu s-au împăcat, dar în cursul judecăţii inculpatul îşi îndeplineşte obligaţiile, instanţa, în cazul când stabileşte vinovăţia pronunţă împotriva inculpatului o condamnare cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei, chiar dacă nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 81.

(5) Revocarea suspendării condiţionate nu are loc decât în cazul când, în cursul termenului de încercare, condamnatul săvârşeşte din nou infracţiunea de abandon de familie.

[1]**Art. 306. Relele tratamente aplicate minorului** - Punerea în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinţi sau de către orice persoană căreia minorul i-a fost încredinţat spre creştere şi educare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi

Art. 307. Nerespectarea măsurilor privind încredinţarea minorului – (1) Reţinerea de către un părinte a copilului său minor, fără consimţământul celuilalt părinte sau al persoanei căreia i-a fost încredinţat minorul potrivit legii, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta persoanei căreia i s-a încredinţat minorul prin hotărâre judecătorească, spre creştere şi educare, de a împiedica în

[1] *Modificat prin Legea nr. 197/2000 şi apoi prin O.U.G. nr. 143/2002*

Scanned with OKEN Scanner

mod repetat pe oricare dintre părinți să aibă legături personale cu minorul, în condițiile stabilite de părți sau de către organul competent.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Capitolul II

Infracțiuni contra sănătății publice

Art. 308. Zădărnicirea combaterii bolilor – Nerespectarea măsurilor privitoare la prevenirea sau combaterea bolilor molipsitoare, dacă a avut ca urmare răspândirea unei asemenea boli, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă.

Art. 309. Contaminarea venerică şi transmiterea sindromului imuno-deficitar dobândit – (1) Transmiterea unei boli venerice prin raport sexual, prin relații sexuale între persoane de acelaşi sex, de către o persoană care ştie că suferă de o astfel de boală, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Transmiterea sindromului imuno-deficitar dobândit - SIDA - de către o persoană, care ştia că suferă de această boală se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 15 ani.

(3) Instanța de judecată va dispune măsura de siguranță a obligării la tratament medical.

[1]Art. 309[1] Sustragerea de la tratament medical - Sustragerea de la executarea măsurii de siguranță a obligării la tratament medical, în cazul infracțiunii de contaminare venerică, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

[2]Art. 310. Răspândirea bolilor la animale sau plante – Nerespectarea măsurilor privitoare la prevenirea sau combaterea bolilor molipsitoare la animale sau plante ori a

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 140/1996*
[2] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

dăunătorilor, dacă a avut ca urmare răspândirea unei asemenea boli ori a dăunătorilor sau alte urmări grave, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

[1]**Art. 311. Infectarea apei** - Infectarea prin orice mijloace a surselor şi reţelelor de apă, dacă este dăunătoare sănătăţii oamenilor, animalelor sau plantelor, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.

[2]**Art. 312. Traficul de stupefiante** – **(1)** Producerea, deţinerea sau orice operaţiune privind circulaţia produselor ori substanţelor stupefiante sau toxice, cultivarea în scop de prelucrare a plantelor care conţin astfel de substanţe ori experimentarea produselor sau substanţelor toxice, toate acestea fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă fapta prevăzută în alin. 1 a fost săvârşită organizat, pedeapsa este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Prescrierea de către medic, fără a fi necesar, a produselor sau substanţelor stupefiante, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani, iar organizarea sau îngăduirea consumului de asemenea produse ori substanţe în locuri anumite se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(4) Tentativa se pedepseşte.

[3]**Art. 313. Falsificarea de alimente sau alte produse** – **(1)** Prepararea de alimente ori băuturi falsificate, alterate sau interzise consumului, vătămătoare sănătăţii, expunerea spre vânzare sau vânzarea unor

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

[2] *Prin Legea nr. 143/2000 se abrogă dispoziţiile art. 312 C. pen., în ceea ce priveşte produsele sau substanţele stupefiante, precum şi alte dispoziţii contrare, în această materie urmând a se aplica dispoziţiile respectivei legi.*

[3] *O.U.G. nr. 93/2002 modifică alin. 1 şi 3 şi introduce alin. 4, 5 şi 6*

Scanned with OKEN Scanner

astfel de alimente sau băuturi, cunoscând că sunt falsificate sau alterate ori interzise consumului, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează falsificarea sau substituirea altor mărfuri sau produse, dacă prin falsificare sau substituire acestea au devenit vătămătoare sănătăţii.

(3) Punerea în consum public de carne sau produse din carne, provenite din tăieri de animale sustrase controlului veterinar, dacă a avut ca urmare îmbolnăvirea unei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani, iar dacă a avut ca urmare moartea, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(4) Dacă prin faptele prevăzute în alin. 1 sau 2 s-au produs vătămări uneia sau mai multor persoane care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 20 de zile, pedeapsa este închisoarea de la 4 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă necesită îngrijiri medicale de cel mult 60 de zile, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi.

(5) În cazul în care prin faptele prevăzute în alin. 1 sau 2 s-au produs vătămări uneia sau mai multor persoane care necesită pentru vindecare mai mult de 60 de zile de îngrijiri medicale ori vreuna din consecinţele prevăzute în art. 182 alin. 1, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă a avut ca urmare moartea, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(6) Tentativa infracţiunilor prevăzute la alin. 1 şi 2 se pedepseşte.

Capitolul III

Infracţiuni privitoare la asistenţa celor în primejdie

Art. 314. Punerea în primejdie a unei persoane în

Scanned with OKEN Scanner

neputință de a se îngriji – [1](1) Părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor, în orice mod, a unui copil sau a unei persoane care nu are putința de a se îngriji, de către acela care o are sub pază sau îngrijire, punându-i în pericol iminent viața, sănătatea sau integritatea corporală, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani.

(2) Este apărată de pedeapsă persoana care după săvârșirea faptei, își reia de bună voie îndatoririle.

Art. 315. Lăsarea fără ajutor - Omisiunea de a da ajutorul necesar sau de a înștiința autoritatea, de către cel care a găsit o persoană a cărei viață, sănătate sau integritate corporală este în primejdie și care este lipsită de putința de a se salva, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Art. 316. Lăsarea fără ajutor prin omisiunea de înștiințare - Neînștiințarea autorității de către cel ce găsește o persoană abandonată sau pierdută, care are nevoie de ajutor, fiindu-i pusă în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

Capitolul IV

Alte infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială

Art. 317. Propaganda naționalist-șovină – Propaganda naționalist-șovină, atâțarea urii de rasă sau naționalitate, dacă fapta nu constituie infracțiunea prevăzută în art. 166, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Art. 318. Împiedicarea libertății cultelor – (1) Împiedicarea sau tulburarea libertății de exercitare a vreunui cult religios, care este organizat și funcționează potrivit legii, se pedepsește cu

[1] *Modificat prin Legea nr. 197/2000*

Scanned with OKEN Scanner

închisoare de la 1 lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta de a obliga o persoană, prin constrângere, să participe la serviciile religioase ale vreunui cult, sau să îndeplinească un act religios legat de exercitarea unui cult.

Art. 319. Profanarea de morminte - Profanarea prin orice mijloace a unui mormânt, a unui monument sau a unei urne funerare ori a unui cadavru, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

Art. 320. Tulburarea folosinţei locuinţei – (1) Fapta prin care se tulbură în mod repetat folosinţa locuinţei locatarilor dintr-un imobil, ori prin care se împiedică normala folosinţă a locuinţei, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(3) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.

Art. 321. Ultrajul contra bunelor moravuri şi tulburarea liniştii publice. – [1](1) Fapta persoanei care, în public, săvârşeşte acte sau gesturi, proferează cuvinte ori expresii, sau se dedă la orice alte manifestări prin care se aduce atingere bunelor moravuri sau se produce scandal public ori se tulbură, în alt mod, liniştea şi ordinea publică, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Dacă prin fapta prevăzută la alin. 1 s-au tulburat grav liniştea şi ordinea publică, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Art. 322. Încăierarea – (1) Participarea la o încăierare între mai multe persoane se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Dacă în cursul încăierării s-a cauzat o

[1] *Modificat prin Legea nr. 169/2002*

Scanned with OKEN Scanner

vătămare gravă a integrității corporale sau sănătății unei persoane, cel care a săvârșit această faptă se pedepsește pentru infracțiunea săvârșită, al cărei maxim se reduce cu un an. Ceilalți participanți la încăierare se pedepsesc cu pedeapsa prevăzută în alin. (1).

(3) În cazul prevăzut în alin. (2), dacă nu se cunoaște care dintre participanți au săvârșit faptele arătate în acel alineat, se aplică tuturor închisoarea de la 6 luni la 5 ani, când s-a cauzat vătămarea integrității corporale sau a sănătății. În cazul în care s-a cauzat moartea, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 15 ani.

(4) Nu se pedepsește cel care a fost prins în încăierare împotriva voinței sale, sau care a încercat să despartă pe alții, să respingă un atac ori să apere pe altul.

Art. 323. Asocierea pentru săvârșirea de infracțiuni – (1) Fapta de a se asocia sau de a iniția constituirea unei asocieri în scopul săvârșirii uneia sau mai multor infracțiuni, altele decât cele arătate în art. 167, ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a unei astfel de asocieri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani, fără a se putea depăși pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea ce intră în scopul asocierii.

(2) Dacă fapta de asociere a fost urmată de săvârșirea unei infracțiuni, se aplică celor care au săvârșit infracțiunea respectivă pedeapsa pentru acea infracțiune, în concurs cu pedeapsa prevăzută în alin. (1).

(3) Nu se pedepsesc persoanele prevăzute în alin. (1), care denunță autorităților asocierea mai înainte de a fi fost descoperită și de a se fi început săvârșirea infracțiunii care intră în scopul asocierii.

Art. 324. Instigarea publică și apologia infracțiunilor – (1) Fapta de a îndemna publicul prin grai,

Scanned with OKEN Scanner

scris sau prin orice alte mijloace, de a nu respecta legile, ori de a săvârşi fapte ce constituie infracţiuni, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la săvârşirea căreia s-a instigat.

(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) este săvârşită de un funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat ori de către o persoană din cele prevăzute în art. 160, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la săvârşirea căreia s-a instigat.

(3) Dacă instigarea publică a avut ca urmare săvârşirea infracţiunii la care s-a instigat, pedeapsa este cea prevăzută de lege pentru acea infracţiune.

(4) Purtarea în public a unei uniforme, embleme, insigne sau altor asemenea semne distinctive neautorizate, în scopurile arătate în alin. (1), se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

(5) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează lăudarea în public a celor care au săvârşit infracţiuni sau a infracţiunilor săvârşite de aceştia.

Art. 325. Răspândirea de materiale obscene - Fapta de a vinde sau a răspândi, precum şi de a confecţiona ori deţine în vederea răspândirii, obiecte, desene, scrieri sau alte materiale cu caracter obscen, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.

Art. 326. Cerşetoria - Fapta persoanei care, având capacitatea de a munci, apelează în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor material, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 ani.

Art. 327. Vagabondajul - Fapta persoanei care nu are locuinţă statornică şi nici mijloace de trai şi care, deşi are capacitatea de a munci, nu exercită în mod obişnuit o ocupaţie sau profesie, ori nu

Scanned with OKEN Scanner

prestează nici o altă muncă pentru întreţinerea sa, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 ani.

Art. 328. Prostituţia - Fapta persoanei care îşi procură mijloacele de existenţă sau principalele mijloace de existenţă, practicând în acest scop raporturi sexuale cu diferite persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

[1]Art. 329. Proxenetismul – (1) Îndemnul ori înlesnirea practicării prostituţiei sau tragerea de foloase de pe urma practicării prostituţiei de către o persoană se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Recrutarea unei persoane pentru prostituţie ori traficul de persoane în acest scop, precum şi constrângerea la prostituţie se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Dacă fapta prevăzută în alin. 1 sau 2 este săvârşită faţă de un minor sau prezintă un alt caracter grav, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi.

(4) Banii, valorile sau orice alte bunuri care au servit sau au fost destinate să servească, direct sau indirect, la comiterea infracţiunii prevăzute la alin. 1-3 şi cele care au fost dobândite prin săvârşirea acesteia se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

(5) Tentativa se pedepseşte.

Art. 330. Jocul de noroc – (1) Organizarea sau îngăduirea jocurilor de noroc pentru public, fără autorizare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează organizarea sau îngăduirea în mod obişnuit

---

[1] Modificat prin Legea nr. 169/2002 iar alin 3 a fost modificat prin O.U.G. nr. 143/2002

Scanned with OKEN Scanner

a jocurilor de noroc, într-o casă particulară, în scopul de a realiza foloase materiale.

TITLUL X
INFRACȚIUNI CONTRA CAPACITĂȚII DE APĂRARE A ROMÂNIEI

Capitolul I
Infracțiuni săvârşite de militari

Secţiunea I
Infracţiuni contra ordinii şi disciplinei militare

Art. 331. Absența nejustificată – (1) Absența nejustificată de la unitate sau serviciu, care a depăşit 24 de ore dar nu mai mult de 3 zile, a militarului, în termen sau concentrat, până la gradul de sergent inclusiv, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an.

(2) Pedeapsa aplicată militarului în termen se execută într-o închisoare militară.

(3) În timp de război, absența nejustificată a oricărui militar de la unitate sau serviciu, care a depăşit 4 ore dar nu mai mult de 24 de ore, se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Art. 332. Dezertarea – (1) Absența nejustificată de la unitate sau serviciu, care depăşeşte 3 zile, a oricărui militar, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 7 ani.

(2) În timp de război, absența nejustificată a oricărui militar de la unitate sau serviciu, care a depăşit 24 de ore, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani.

Art. 333. Călcarea de consemn – (1) Călcarea regulilor serviciului de gardă, de pază, de însoțire sau de securitate, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancționează şi părăsirea comenzii sau oricărui alt post de către militar.

(3) Călcarea consemnului de către santinela aflată în

Scanned with OKEN Scanner

serviciul de gardă sau de pază pe lângă depozitele de armament, muniții sau materiale explozive, la frontieră ori în alte posturi de un deosebit interes militar sau de stat, ori dacă fapta ar fi putut avea urmări grave, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

(4) Faptele de mai sus săvârşite în timp de război se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 12 ani.

Art. 334. Insubordonarea – (1) Refuzul de a executa un ordin cu privire la îndatoririle de serviciu se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.

(2) Dacă fapta este săvârşită de un ofițer, de un maistru militar sau subofițer, de un militar angajat, de doi sau mai mulți militari împreună ori în fața trupei adunate sau dacă fapta are urmări grave, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) În timp de război, pedeapsa pentru fapta prevăzută în alin. (1) este închisoarea de la 2 la 7 ani, iar pentru fapta prevăzută în alin. 2, de la 3 la 12 ani.

Art. 335. Lovirea sau insulta superiorului – (1) Lovirea superiorului de către inferior sau a şefului de către subordonat se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani.

(2) În cazul în care cel lovit se găseşte în exercițiul atribuțiilor de serviciu, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Insulta superiorului de către inferior sau a şefului de către subordonat se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an.

(4) Dacă faptele de mai sus sunt săvârşite în timp de război, maximul pedepselor se sporeşte cu 2 ani.

Art. 336. Lovirea sau insulta inferiorului – (1) Lovirea inferiorului ori subordonatului de către superior sau şef se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Insulta inferiorului ori subordonatului de către superior sau şef, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni.

(3) Dispoziţiile alin. (1) şi (2) nu se aplică în timp de război, dacă faptele au fost determinate de o necesitate militară.

Art. 337. Punerea în mişcare a acţiunii penale – Acţiunea penală pentru infracţiunile din prezenta secţiune se pune în mişcare numai la sesizarea comandantului.

Secţiunea a II-a

Infracţiuni pe câmpul de luptă

Art. 338. Capitularea – (1) Predarea în mâinile inamicului de către comandant a forţelor militare pe care le comandă, lăsarea în mâinile duşmanului, distrugerea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare de către comandant a mijloacelor de luptă sau a altor mijloace necesare pentru purtarea războiului, fără ca aceasta să fi fost determinată de condiţiile de luptă, se pedepsesc cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 339. Părăsirea câmpului de luptă – (1) Părăsirea câmpului de luptă sau refuzul de a acţiona, săvârşite în timpul luptei, ori predarea în captivitate, sau săvârşirea altor asemenea fapte de natură a servi cauza duşmanului, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Secţiunea a III-a

Infracţiuni specifice aviaţiei şi marinei militare

Art. 340. Zborul neautorizat – (1) Zborul cu o aeronavă aparţinând forţelor

Scanned with OKEN Scanner

armate ale statului român, fără prealabilă autorizare, precum şi nerespectarea regulilor de zbor, dacă prin aceasta se periclitează securitatea zborului în spaţiul aerian sau a aeronavei, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută în alineatul precedent a cauzat urmări grave, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani, iar dacă a cauzat un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 341. Părăsirea navei – (1) Părăsirea unei nave militare în caz de naufragiu, de către comandant, mai înainte de a-şi fi exercitat până la capăt îndatoririle de serviciu, precum şi de către orice persoană ce face parte din echipajul navei, fără ordinul comandantului, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Aceeaşi faptă săvârşită în timp de război se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 342. Părăsirea comenzii – (1) Părăsirea comenzii de către comandantul unei nave sau al unei grupări de nave militare, în situaţii ce ar fi putut periclita nava sau navele militare ori echipajul acesteia, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) În cazul în care părăsirea comenzii s-a săvârşit în timpul luptei, de către comandantul unei nave sau al unei grupări de nave militare, pedeapsa este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 343. Neluarea măsurilor necesare în operaţiile navale - Fapta comandantului unei nave militare sau grupări de nave militare care fără a fi fost oprit prin vreun ordin, sau fără a fi fost împiedicat de misiunea specială pe care o avea, nu ia măsurile necesare să atace, să

Scanned with OKEN Scanner

lupte împotriva duşmanului, să ajute o navă a statului român sau a unei ţări aliate urmărită de duşman ori angajată în luptă, sau nu ia măsurile necesare pentru a distruge un convoi duşman, ori nu urmăreşte navele de război sau comerciale ale duşmanului, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 344. Coborârea pavilionului - Coborârea pavilionului în timpul luptei, în scopul de a servi cauza duşmanului, săvârşită de către comandantul unei nave militare sau al unei grupări de nave militare, precum şi de către orice altă persoană abarcată, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 345. Coliziunea – (1) Fapta comandantului unei nave militare sau a oricărei persoane aflate la bordul navei, prin care s-a cauzat, din culpă, o coliziune sau punerea pe uscat a navei, dacă fapta a avut ca urmare avarierea gravă a navei sau alte urmări grave, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) În cazul în care fapta prevăzută în alineatul precedent a fost săvârşită cu intenţie, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) În timp de război, fapta prevăzută în alin. (2) se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 346. Sancţionarea tentativei - Tentativa infracţiunilor prevăzute în art. 340, 341, 342, 344 şi 345 alin. (2) şi (3) se pedepseşte.

Art. 347. Infracţiuni privitoare la aeronave – Dispoziţiile art. 341 - 346 se aplică în mod corespunzător şi în ce priveşte aeronavele militare.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul II

Infracțiuni săvârşite de militari sau de civili

Art. 348. Sustragerea de la serviciul militar – (1) Fapta persoanei care îşi provoacă vătămări integrității corporale sau sănătății, simulează o boală sau infirmitate, foloseşte înscrisuri false sau orice alte mijloace, în scopul de a se sustrage de la serviciul militar, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani, iar în timp de război cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(2) Acțiunea penală se pune în mişcare numai la sesizarea comandantului.

Art. 349. Defetismul – Răspândirea sau publicarea în timp de război de zvonuri sau informații false, exagerate sau tendențioase relative la situația economică şi politică a țării, la starea morală a populației în legătură cu declararea şi mersul războiului, precum şi săvârşirea altor asemenea fapte de natură să slăbească rezistența morală a populației, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 350. Jefuirea celor căzuți pe câmpul de luptă – (1) Jefuirea pe câmpul de luptă a morților sau răniților de obiectele aflate asupra lor se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancționează fapta arătată în alineatul precedent, care, fără să fie săvârşită pe câmpul de luptă, este urmarea unor operații de război.

Art. 351. Folosirea emblemei Crucii Roşii în timpul operațiilor militare - Folosirea, fără drept, în timp de război şi în legătură cu operațiile militare, a emblemei ori denumirii de "Crucea Roşie" sau a celor asimilate acesteia, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Art. 352. Sustragerea de la rechiziții militare – (1) Refuzul nejustificat de a pune la dispoziția forțelor armate

Scanned with OKEN Scanner

bunurile legal rechiziționate, sustragerea de la îndeplinirea acestor obligații, ori nedeclararea la recensământ a bunurilor supuse rechiziționării, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani.

(2) În cazul când fapta se săvârșește în timp de război, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

Capitolul III

Infracțiuni săvârșite de civili

Art. 353. Sustragerea de la recrutare – (1) Sustragerea de la recrutare în timp de pace se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

(2) Sustragerea de la recrutare în timp de război se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

Art. 354. Neprezentarea la încorporare sau concentrare – (1) Neprezentarea la încorporare sau concentrare în termen de 3 zile de la încunoștințare, iar dacă termenul de prezentare fixat este mai mare de 3 zile, neprezentarea la acest termen a celui chemat de autoritatea militară, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și neprezentarea celor încorporați sau concentrați la unitatea la care au fost repartizați.

(3) În timp de mobilizare sau război, precum și în caz de chemare urgentă, expres prevăzută în ordinul de chemare, termenele de prezentare vor fi cele specificate în ordin. În caz de neprezentare, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(4) Termenele de prezentare prevăzute în alineatele precedente se sporesc cu 10 zile în cazul în care cei chemați se află în străinătate.

Art. 355. Punerea în mișcare a acțiunii penale - Acțiunea penală pentru infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pune în

mişcare numai la sesizarea comandantului.

TITLUL XI
INFRACŢIUNI CONTRA PĂCII ŞI OMENIRII

Art. 356. Propaganda pentru război - Propaganda pentru război, răspândirea de ştiri tendenţioase sau inventate, de natură să servească aţâţării la război, sau orice alte manifestări în favoarea dezlănţuirii unui război, săvârşite prin grai, scris, radio, televiziune, cinematograf sau prin alte asemenea mijloace, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 357. Genocidul – (1) Săvârşirea în scopul de a distruge în întregime sau în parte o colectivitate sau un grup naţional, etnic, rasial sau religios, a vreuneia dintre următoarele fapte:

a) uciderea membrilor colectivităţii sau grupului;

b) vătămarea gravă a integrităţii fizice sau mintale a membrilor colectivităţii sau grupului;

c) supunerea colectivităţii ori grupului la condiţii de existenţă sau tratament de natură să ducă la distrugere fizică;

d) luarea de măsuri tinzând la împiedicarea naşterilor în sânul colectivităţii sau grupului;

e) transferarea forţată a copiilor aparţinând unei colectivităţi sau unui grup, în altă colectivitate sau în alt grup,

se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă fapta este săvârşită în timp de război, pedeapsa este detenţiunea pe viaţă.

(3) Înţelegerea în vederea săvârşirii infracţiunii de genocid se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 358. Tratamentele neomenoase – (1) Supunerea la tratamente neomenoase a răni-

Scanned with OKEN Scanner

ților ori bolnavilor, a membrilor personalului civil sanitar sau al Crucii Roșii ori al organizațiilor asimilate acesteia, a naufragiaților, a prizonierilor de război și în general a oricărei alte persoane căzute sub puterea adversarului, ori supunerea acestora la experiențe medicale sau științifice care nu sunt justificate de un tratament medical în interesul lor, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 20 ani și interzicerea unor drepturi

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează săvârșirea față de persoanele arătate în alineatul precedent a vreuneia din următoarele fapte:

a) constrângerea de a servi în forțele armate ale adversarului;

b) luarea de ostateci;

c) deportarea;

d) dislocarea sau lipsirea de libertate fără temei legal;

e) condamnarea sau execuția fără o judecată prealabilă efectuată de către un tribunal constituit în mod legal și care să fi judecat cu respectarea garanțiilor judiciare fundamentale prevăzute de lege.

(3) Torturarea, mutilarea sau exterminarea celor prevăzuți în alin. (1) se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

(4) Dacă faptele prevăzute în prezentul articol sunt săvârșite în timp de război, pedeapsa este detențiunea pe viață.

Art. 359. Distrugerea unor obiective și însușirea unor bunuri – (1) Distrugerea în întregime sau în parte:

a) a clădirilor, a oricăror alte construcții sau a navelor care servesc ca spitale;

b) a mijloacelor de transport de orice fel afectate unui serviciu sanitar sau de Cruce Roșie, ori al organizațiilor asimilate acesteia, pentru transportul răniților, bolnavilor, materialelor sanitare sau al materialelor Crucii Roșii sau ale organizațiilor asimilate acesteia;

Scanned with OKEN Scanner

c) a depozitelor de materiale sanitare,

dacă toate acestea poartă semnele distinctive reglementare, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează însuşirea sub orice formă, nejustificată de o necesitate militară şi săvârşită în proporţii mari, a mijloacelor sau materialelor destinate pentru ajutorul ori îngrijirea răniţilor sau bolnavilor căzuţi sub puterea adversarului.

(3) Tot astfel se sancţionează distrugerea în întregime sau în parte, ori însuşirea sub orice formă, nejustificată de vreo necesitate militară şi săvârşită în proporţii mari, a oricăror alte bunuri.

Art. 360. Distrugerea, jefuirea sau însuşirea unor valori culturale – (1) Distrugerea sub orice formă, fără necesitate militară, de monumente sau construcţii care au o valoare artistică, istorică ori arheologică, de muzee, mari biblioteci, arhive de valoare istorică sau ştiinţifică, opere de artă, manuscrise, cărţi de valoare, colecţii ştiinţifice sau colecţii importante de cărţi, de arhive, ori de reproduceri ale bunurilor de mai sus şi în general a oricăror valori culturale ale popoarelor, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează jefuirea sau însuşirea sub orice formă a vreuneia dintre valorile culturale arătate în prezentul articol, de pe teritoriile aflate sub ocupaţie militară.

Art. 361. Sancţionarea tentativei, tăinuirii şi favorizării – (1) Tentativa infracţiunilor prevăzute în prezentul titlu se pedepseşte.

(2) Tăinuirea şi favorizarea privitoare la infracţiunile din acest titlu se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(3) Tăinuirea şi favorizarea săvârşite de soţ sau de o rudă apropiată în cazul infracţiunilor prevăzute în art.

Scanned with OKEN Scanner

357 şi 358 alin. (3) şi (4) se pedepsesc. Limitele pedepsei prevăzute în alin. (2) se reduc la jumătate, iar în cazul celorlalte infracţiuni, tăinuirea şi favorizarea nu se pedepsesc.

DISPOZIŢII FINALE

Art. 362. Dispoziţiile din partea generală a acestui cod se aplică şi faptelor sancţionate penal prin legi speciale, afară de cazul când legea dispune altfel.

Art. 363. Prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 1969.

NOTĂ:

[1]**Art. II.** Dispoziţiile prezentei legi cu privire la liberarea condiţionată nu se aplică persoanelor condamnate care au săvârşit infracţiunea înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi.

Dispoziţiile alin. (1) sunt aplicabile de la data intrării în vigoare a Legii nr. 140/1996.

Dispoziţiile art. 39 alin. 6 sunt aplicabile şi în cazul în care condamnarea la pedeapsa cu moartea a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau a închisorii.

[2]**Art. III.** Urmărirea penală şi judecarea infracţiunii prevăzute la art. 209 alin. 3 lit. a) din Codul penal al României, republicat, cu modificările ulterioare, se fac în procedură urgentă potrivit dispoziţiilor Legii nr. 83/1992 privind procedura urgentă de urmărire şi judecare pentru unele infracţiuni de corupţie.

[3] **Art. II.** Faptelor prevăzute în art. 200 alin. 2-4, aflate în curs de urmărire sau de judecată, dacă sunt prevăzute în alte texte din Codul penal sau din legi speciale, li se aplică aceste texte.

În cazul în care s-a pronunţat o hotărâre de condamnare definitivă pentru faptele prevăzute în art. 200 alin. 2-4 şi pedeapsa este în curs de executare, dacă aceste fapte sunt prevăzute în alte texte din Codul penal sau din legi speciale, instanţa de executare, din oficiu sau la cererea procurorului ori a celui condamnat, va proceda de îndată la încadrarea faptelor în aceste texte.

---

[1] *Disp. prev. de Legea nr. 168/1997.*

[2] *Disp. prev. de O.U.G. nr. 10/2001.*

[3] *Disp. prev. de O.U.G. nr. 89/2001. Curtea Constituţională constată neconstituţionalitatea dispoziţiilor alin. 2 al art. II şi, prin extindere, şi a disp. alin. 1 al aceluiaşi articol din O.U.G. nr. 89/2000, aceste disp. contravin prevederilor art. 15 alin. 2 din Constituţie (dec. nr. 303 din 8 nov. 2001, M. of. nr. 809 din 17 dec. 2001)*

Scanned with OKEN Scanner

INDICELE ALFABETIC AL CODULUI PENAL

A

Abandonul de familie, 305.

Absența nejustificată, 331, 332.

Abuzul, de încredere, 213;

Abuzul în serviciu, contra intereselor publice, 248;

- în serviciu contra intereselor persoanelor, 246;

- în serviciu prin îngrădirea unor drepturi, 247.

Accident de cale ferată, 247, 275, 276, 277.

Acte, care servesc pentru dovedirea stării civile, pentru legitimare sau identificare, furt, 209.

- de diversiune, 163,

- cu caracter obscen săvârşite asupra unor minori. Corupția sexuală, 202.

Activitatea legii penale, 10.

Activități pentru care legea cere autorizație. Exercitarea fără drept sau alte condiții, 281.

Acțiune armată de natură să albească puterea de stat. Subminarea puterii de stat, 162.

Acțiunea penală, care se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Efectele lipsei plângerii sau a retragerii acesteia, 131, 180, 181, 184 alin. 1 şi 3, 192 alin. 1, 193, 195, 196, 197, alin. 1, 205, 206, 210, 213, 217 alin. 1, 220, 304, 305, 307, 320;

- punerea în mişcare numai cu autorizația procurorului general, 5.;

- punerea în mişcare la dorința exprimată de un guvern străin, 171;

- punerea în mişcare împotriva unei persoane nevinovate. Represiune nedereaptă, 268;

- punerea în mişcare numai la sesizare comandantului, 331, 336, 337, 348, 353-355;

- punerea în mişcare numai la sesizarea organelor căilor ferate, 273 alin. 1, 274 alin., 275 alin. 1 şi 2, 278.

Acțiuni dușmănoase contra statului, 158.

Aderare, la o asociație sau grupare în scopul săvârşirii unor infracțiuni contra securității statului. Complot, 167;

- la asocierea unor persoane

Scanned with OKEN Scanner

pentru a desfăşura o activitate cu caracter fascist sau antidemocratic. Complot, 167;
- la asocierea în scopul săvârşirii de infracţiuni altele decât cele prevăzute de art. 167, 323.

Aducerea în stare de neîntrebuinţare, a unor bunuri. Distrugere, 217-219;
- a uzinelor, instalaţiilor industriale, maşinilor etc. Acte de diversiune, 163;
- de către comandant a mijloacelor de luptă. Capitulare, 338.

Adulter, 304.

Aeronavă, aparţinând forţelor armate. Zbor neutorizat, 340;
- militară. Infracţiuni privitoare la aeronave, 347;
- piraterie săvârşită de persoane aflate pe o aeronavă, 212;
- română. Infracţiunea săvârşită pe aceasta, 143.

Ajutarea cu intenţie la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală din culpă. Participaţie improprie, 31.

Alcoolică, îmbibaţie. Şofer care comite uciderea din culpă, 178.

Alcool. Intoxicare cu alcool sau alte substanţe. Obligarea la tratament medical, 113.

Alienaţie mintală. Faptă săvârşită într-o astfel de stare. Iresponsabilitate mintală, 48.

Alte infracţiuni care aduc atingerea unor relaţii privind convieţuirea socială, 317-330.

Alterarea, documentelor în care sunt stabilite drepturi ale statului român. Compromiterea unor interese de stat, 168;
- unui document ce constituie secret de stat, ca urmare a neglijenţei, 252.

Amendă, pedeapsă, 63, 63^1, 53
- înlocuirea pedepsei amenzii, 63^1;
- sancţiune cu caracter administrativ, 92;
- termen de prescripţie, 122, 126;
- termen pentru reabilitarea de drept, 134;
- efectele amnistiei asupra amenzii încasate, 119.

Ameninţare, 193;
- arestarea nelegală şi cercetarea abuzivă, 266;
- şantaj, 194;
- cu un pericol grav. Constrângerea morală, 46;
- tâlhărie, 211;
- nerespectarea hotărârilor judecătoreşti, 271;
- tulburare de posesie, 220;
- săvârşită contra funcţionarului. Ultraj, 239;
- săvârşită contra statului, 189, 279^1, 280.

Scanned with OKEN Scanner

Amnistie, efecte, 119;
- infracțiunile amnistiate nu constituie primul termen al recidivei, 38.

Anularea executării pedepsei la locul de muncă 86^{10};
- reabilitării, 139;
- suspendării executării pedepsei pentru infracțiuni săvârșite anterior, 85.

Apărarea persoanei sau a intereselor obștești. Legitimă apărare. Stare de necesitate, 44, 45.

Aplicarea, facultativă a legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive, 15;
- legii penale în spațiu, 3-9;
- legii penale în timp, 10-16;
-legii penale mai favorabile, 13;
- legii penale temporare, 16;
- obligatorie a legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive, 14;
- muncii corecționale. Condiții, 86^{1};
- pedepsei complementare în caz de concurs de infracțiuni, 35;
- pedepsei interzicerii unor drepturi, 65, 54, 55.

Apologia infracțiunilor și instigarea publică, 324.

Arestarea, nelegală, 266;
- preventivă. Computare, 88;
- unei persoane nevinovate. Represiune nedreaptă, 268.

Arme, evadare. Înlesnirea evadării, 269, 270;
- furt calificat, 209;
- tâlhărie, 211;
- înțeles în legea penală, 151;
- nerespectarea regimului armelor și muniților, 279.

Ascunderea, documentelor în care sunt stabilite drepturi ale statului român. Compromiterea unor interese de stat, 168;
- săvârșirii infracțiunii. Omor calificat, 175;
- săvârșirii unei tâlhării sau piraterii. Omor deosebit de grav, 176.

Asociație. Complot, 167.

Asocierea, pentru a desfășura o activitate cu caracter fascist sau antidemocratic. Complot, 167;
- pentru săvârșirea de infracțiuni, 323.

Atac material, direct, imediat și injust. Legitimă apărare, 44.

Atentatul, care pune în pericol securitatea statului, 160;
- contra unei colectivități, 161.

Atingerea, adusă onoarei sau reputației unei persoane. Insulta, 205;
- minimă adusă unei valori apărate de legea penală, 18^{1}.

Atitudinea infractorului după săvârșirea infracțiunii. Circum-

Scanned with OKEN Scanner

stanţă atenuantă, 74.
Autor, 24, 23, 144;
- care determină la săvârşirea unei infracţiuni din culpă, sau săvârşeşte fapta fără vinovăţie, 31;
- desistare, ori împiedicarea producerii rezultatului. Instigare neurmată de executare, 29.
Autoritate publică, 145;
- falsificarea sigiliilor, ştampilelor sau instrumentelor de marcare a acestora, 286;
- falsul în declaraţii, 292;
- înscrisul emanat de la aceasta este înscris oficial, 150;
- prezentarea sub o identitate falsă la aceasta. Falsul privind identitatea, 293;
- sustragerea sau distrugerea unor înscrisuri păstrate de aceasta, 242;
- tulburare însemnată adusă acesteia, 248-249.
Avortul, agravante, 185;
- cauze de nepedepsire, 185;
- provocarea avortului fără consimţământul femeii însărcinate, 185;
- provocarea ilegală a avortului. Condiţii de existenţă ale infracţiunii, 185;
- tentativa, 185.

B

Bani, falsificare, 282;
- confiscarea lor în cazul săvârşirii unor infracţiuni, 254-257.
Beneficiari. Inducere în eroare. Concurenţă neloială, 301.
Beţia. Cauză care înlătură caracterul penal al faptei. Circumstanţă atenuantă sau agravantă, 49;
- anume provocată. Circumstanţă agravantă, 75;
- voluntară completă. 49.
Bigamia, 303.
Bilete de călătorie sau transport, falsificare, 283.
Boală, obligarea la tratament medical, 113;
- molipsitoare. Zădărnicirea combaterii, 308;
- molipsitoare. Răspândirea la animale sau plante, 310;
- venerică. Contaminare, 309.
Brevete de invenţii. Menţiuni false aplicate pe produsele puse în circulaţie. Concurenţa neloială, 301.
Bun mobil. Energia cu valoare economică şi înscrisurile. Furt, 208.
Bune moravuri. Ultraj contra lor, 321.
Bunuri, apărare contra unui pericol iminent. Starea de necesitate, 45;

Scanned with OKEN Scanner

- de o deosebită valoare artistică, istorică, arhivistică. Distrugerea lor, 217;
- exceptate de la confiscare, 70;
- legal rechiziţionate. Sustragerea de la rechiziţii militare, 352.

C

Calamitate, circumstanţă agravantă, 75;
- furtul calificat, 209.
Calculul, pedepselor, 55^2, 87-89;
- termenului de reabilitare, 136;
- timpului, 154.
Calitatea, mărfurilor. Înşelăciune, 297;
- oficială. Uzurpare, 240.
Calomnia, 206;
- săvârşită contra funcţionarului. Ultrajul, 239.
Capitularea, 338.
Carne sau produse din carne provenite din tăieri sustrase controlului veterinar. Falsificare de alimente, 313.
Catastrofă de cale ferată, 277, 273-276.
Cauze care înlătură, caracterul penal al faptei, 44-51;
- răspunderea penală sau consecinţele condamnării, 119-139.
Cazul fortuit, 47.
Cazuri de neaplicare a muncii corecţionale, 86^2.
Călcare de consemn, 333.
Cărţi poştale. Falsificare, 283.
Căsătoria, cauză de nepedepsire, 197-198;
- nulă. Bigamia, 303.
Cecuri, emitere fără acoperire, 215;
- falsificare, 282.
Centru de reeducare a minorilor, 104, 101, 103, 106, 107, 108.
Cercetarea abuzivă, 266.
Cerşetorie, 326.
Cetăţean român, autor al infracţiunilor de trădare, 155, 156, 157;
- aplicare legii penele a României pentru infracţiunile săvârşite în afara teritoriului ţării, 4;
- victimă a unor infracţiuni săvârşite în afara teritoriului ţării, 5,6.
Cetăţean străin, care în afara teritoriul ţării săvârşeşte infracţiuni contra statului sau persoanei, 5, 6;
- autor al infracţiunilor de acţiuni duşmănoase contra statului şi spionaj, 158, 159;
- expulzare, 117.
Chei adevărate sau chei mincinoase. Folosire. Furt calificat, 209. .....
Cheltuieli de judecată. Achita-

Scanned with OKEN Scanner

re. Condiție a reabilitării judecătorești, 137.

Circulația produselor stupefiante sau toxice. Trafic de stupefiante, 312.

Circumstanțe agravante, 75, 49, 78, 80;

- arătarea lor în hotărâre, 79.

Circumstanțe atenuante, 73, 49, 74, 76, 77, 80.

Circumstanțe personale și reale. Efecte, 28.

Coborârea pavilionului, 344.

Coliziunea, 345.

Comiterea unei infracțiuni. Înțeles, 144.

Complici, 26, 23, 144;

- când sunt apărați de pedeapsă și când sunt pedepsiți, 30, 304;

- sancționare, 27, 30.

Complotul, 167.

Compromiterea unor interese de stat, 168.

Comutarea pedepsei într-o pedeapsă mai ușoară, prin grațiere, 120.

Computarea reținerii și arestării preventive, 88.

Concentrare sau încorporare. Neprezentare, 354.

Concurența neloială, 301.

Concurs de infracțiuni, 33, 32;

- aplicarea pedepselor complimentare, 35;

- contopirea pedepselor, 36;

- în cazul complotului, 167;

- înlocuirea răspunderii penale, 98;

- executarea pedepsei la locul de muncă, 86^{7}, 86^{9}, 86^{10};

- măsurile de siguranță de natură deosebită se cumulează, 35;

- regulile privind concursul de infracțiuni se aplică și atunci când nu există starea de recidivă, 40;

- sancționare, 34;

- suspendarea condiționată a executării pedepsei, 81, 85.

Concurs între cauzele de agravare și de atenuare, 80.

Condamnarea, fără o judecată prealabilă a persoanelor căzute sub puterea adversarului. Tratamente neomenoase, 358;

- unei persoane nevinovate. Represiune nedreaptă, 268.

Condamnat, bolnav în spital. Timp de spitalizare. Calcul, 87;

- care se sustrage de la locul unde execută pedeapsa la locul de muncă, 86^{9};

- care dă dovezi temeinice de îndreptare. Liberare condiționată, 59, 59^{1}, 60, 62;

- care are obligația de a munci, 56;

- regimul de deținere și de muncă, 57, 58;

- stăruință în muncă, 56, 59.

Scanned with OKEN Scanner

Condamnările pentru care s-a obţinut reabilitarea nu constituie primul termen al recidivei, 38.

Conducător de vehicul cu tracţiune mecanică, ucidere din culpă, 178.

Conduita bună, a infractorului înainte de săvârşirea infracţiunii. Circumstanţă atenuantă, 74;

- a condamnatului. Încetarea executării pedepsei la locul de muncă, 86^{11}.

Confiscarea, banilor, valorilor sau a bunurilor care au format obiectul infracţiunii, 254-257;

- specială. Măsură de siguranţă, 112, 118.

Consecinţe, grave, 340;

- deosebit de grave ca urmare a săvârşirii infracţiunii, 146, 209, 211, 215, 215^{1}, 218, 219, 249^{1},250;

- juridice. Producerea ca urmare a săvârşirii falsului, 288, 290-293.

Constituirea unei asociaţii sau grupări în scopul de a săvârşi infracţiuni contra statului. Complot, 167.

Constrângerea, de a servi în forţele armate ale adversarului. Tratamente neomenoase, 358;

- fizică şi morală, 46;

- unei persoane de a participa la serviciile religioase ale unui cult, 318;

- în cazul unor infracţiuni privind viaţa sexuală, 197, 201.

Contaminarea venerică, 309.

Conţinutul concret al faptei. Stabilirea gradului de pericol al faptei, 18^{1}.

Contopirea de pedepse, în cazul concursului de infracţiuni, 34, 36;

- în cazul recidivei, 39;

- în cazul revocării sau anulării executării pedepsei la locul de muncă, 86^{9}, 86^{10};

- liberarea condiţionată, 61.

Contrafacerea obiectului unei invenţii, 299, 300.

Convenţii internaţionale, Extrădare, 9;

- imunitate de jurisdicţie, 8.

Corespondenţa adresată altuia. Violarea secretului corespondenţei, 195.

Corupţia sexuală, 202.

Crucea Roşie, folosirea emblemei în timpul operaţiilor militare, 351;

- personal. Supunerea la tratamente neomenoase, 358;

- sau alte embleme. Falsificare, 294.

Cruzime, infracţiuni săvârşite cu cruzimi, 75, 176.

Culpă, formă de vinovăţie, 19, 51;

Scanned with OKEN Scanner

- liberarea condiționată în cazul infracțiunilor săvârșite din culpă, 59[1];
- participație improprie, 31;
- săvârșirea unei fapte din culpă, de către cel ce execută o pedeapsă la locul de muncă, 86[9];
- infracțiunile săvârșite din culpă nu constituie primul termen al recidivei, 38.

Culte. Împiedicarea libertății cultelor, 318.

Cultivarea în scop de prelucrare a plantelor care conțin substanțe stupefiante sau toxice. Trafic de stupefiante, 312.

Cupoane răspuns internațional. Falsificare, 383.

Custode, ruperea de sigilii, 243;
- sustragere sub sechestru

D

Darea de mită, 255.

Darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare compromițătoare pentru persoana amenințată. Șantaj, 194.

Decăderi pentru minori. Condamnările anterioare nu atrag decăderi, 109.

Decorații sau semne distincte. Port nelegal, 241.

Defetismul, 349.

Degradarea, 217, 218;
- din culpă, 219;
- uzinelor, instalațiilor industriale, mașinilor etc. Acte de diversiune, 163;
- militară, 67, 53.

Delapidarea, 215[1].

Denunțarea calomnioasă, 259.

Deportarea persoanelor, căzute sub puterea adversarului, 358.

Desistarea, 22, 29.

Desființarea semnelor de hotar, 220.

Despăgubiri civile. Achitarea lor în cazul când se cere reabilitarea, 137.

Determinarea cu intenție la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, din culpă. Participație improprie, 31.

Deturnarea de fonduri, 302[1].

Deținerea, de arme și muniții, fără drept, 279;
- de materiale nucleare și alte materii radioactive, 279[1];
- de valori falsificate în vederea punerii in circulație, 282;
- de instrumente în vederea falsificării de valori, 285;
- fără drept de materii explozive, 280;
- în afara îndatoririlor de serviciu a unor documente ce constituie secrete de stat, 169;
- substanțelor stupefiante sau

Scanned with OKEN Scanner

toxice, 312.
Deţinuţi care nu au obligaţia de a munci, 56.
Dezastru ca urmare a distrugerii, 218, 219, 340.
Dezertare, 332.
Dezincriminare, 12, 38.
Discernământ în cazul săvârşirii infracţiunii de un minor între 14 şi 16 ani, 99.
Dislocarea persoanelor căzute sub puterea adversarului, 358.
Dispoziţii, finale, 362, 363;
- generale, 17-19;
- preliminare, 1, 2.
Distrugerea, 217, 218;
- clădirilor, a construcţiilor depozitelor, sau a navelor ce servesc de spitale, 359;
- corespondenţei adresate altcuiva, 195;
- documentelor în care sunt stabilite drepturi al statului român, Compromiterea unor interese de stat, 168;
- de dosare, 242;
- de înscrisuri emise de organele judiciare, 272;
- din culpă, 219;
- unui document ce constituie secret de stat ca urmare a neglijenţei, 252;
- fizică a membrilor colectivităţii sau grupului. Genocid, 357;
- materialelor sanitare sau a mijloacelor de transport ale Crucii Roşii, ori alte bunuri, 359;
- mijloacelor de luptă de către comandant, 338;
- sigiliilor legal aplicate, 243;
- şi semnalizarea falsă, 276;
- uzinelor, instalaţiilor industriale, maşinilor etc. Acte de diversiune, 163;
- unor valori culturale, 360.
Divulgarea, corespondenţei sau a convorbirilor interceptate, 195;
- datelor sau informaţiilor nedestinate publicităţii, 298;
- secretului de stat, 169;
- secretului economic, 298;
- secretului profesional, 196.
Drepturile persoanei vătămate. Amnistia, 119.
Dubla incriminare, 6.
Durata, executării pedepsei închisorii. Calcul, 87;
- măsurilor cu caracter educativ, 106;
- unor măsuri de siguranţă, 116.

E

Ebrietate, părăsirea postului şi prezenţa la serviciu în stare de ebrietate, 275;
- uciderea din culpă săvârşită de un conducător de vehicul în stare de ebrietate, 178.
Economie naţională. Sub-

minare, 165.

Efectele grațierii, 120.

Efracție. Furt, 209.

Embleme sau semne de care se folosesc autoritățile. Ofensa lor, 236.

Embleme neautorizate. Purtare în public. Instigare publică, 324.

Energia cu valoare economică. Bun mobil. Furt, 208.

Eroare de fapt și eroare de drept, 51.

Escaladare. Furt., 209.

Evadare, 269;

- săvârșirea unei noi infracțiuni. recidivă, 37;

- înlesnirea acesteia, 270;

- săvârșirea unei noi infracțiuni. Ce se înțelege prin pedeapsă anterioară, 39.

Executarea pedepsei, interzicerii unor drepturi, 66;

- la locul de muncă, 86^{7}-86^{11};

- la locul de muncă. Condiții, 86^{7};

- înlăturarea in caz de amnistie, 119;

- înlăturarea în caz de grațiere, 120;

- modul de calcul, 87;

- într-o unitate militară disciplinară, 62, 331.

Execuția fără o judecată prealabilă a persoanelor căzute sub puterea adversarului, 358.

Exercitarea, comerțului fără autorizație, 295;

- fără drept a unei profesii sau a oricărei activități, 281.

Experimentarea produselor sau substanțelor toxice. Trafic de stupefiante, 312.

Expert, cercetarea abuzivă, 266;

- mărturie mincinoasă, 260.

Export, operații. Efectuarea fără autorizație, 302.

Expresii. Înțeles în legea penală, 140.

Expulzarea străinilor. Măsură de siguranță, 117, 112.

Expunerea spre vânzare de produselor sau mărfuri falsificate ori substituite, 297.

Exterminarea persoanelor căzute sub puterea adversarului, 368.

Extrădarea, 9, 6.

F

Fabricarea, fără drept a materiilor explozive, 280;

- de instrumente pentru a servi la falsificare, 285;

- produselor care poartă denumiri de origine ori indicații de proveniență false, 301.

Falsificarea, de alimente sau

alte produse, 313;
- de mărfuri sau alte produse, 297;
- de monede sau alte valori, 282;
- de timbre, mărci sau alte bilete de transport, 283;
- de valori străine, 284;
- instrumentelor oficiale, 286.
Falsul, intelectual, 289;
- în declarații, 292;
- în înscrisuri sub semnătură privată, 290;
- material în înscrisuri oficiale, 288;
- prin folosirea emblemei Crucii Roşii, 294;
- privind identitatea, 293.
Faptă, care nu prezintă pericol social al unei infracțiuni, 18^1;
- săvârşită prin acțiune sau inacțiune. Sancționare, 19;
- discriminantă. Nu constituie primul termen al recidivei, 38;
- săvârşită de alți salariați. Infracțiune de serviciu. Sancționare, 258.
Favorizarea infractorului, 26, 173, 264, 361.
Felul executării pedepsei la locul de muncă, 86^3;
- măsurilor de siguranță, 112.
Femeie, gravidă. Omor săvârşit asupra acesteia, 176;
- executarea închisorii, 57.
Foi de călătorie sau transport. Falsificare, 283.
Foloase necuvenite. Primire, 256.
Folosirea, fără drept a emblemei Crucii Roşii, 294;
- emblemei Crucii Roşii în timpul operațiunilor militare, 351;
- fără drept a obiectului unei invenții, 299;
- instrumentelor oficiale false, 287;
- unor nume comerciale sau a denumirilor organizațiilor de comerț ori industriale. Concurența neloială, 301;
- unei locuințe. Împiedicare, 271;
- fără drept de materiale explozive, 280;
- fără drept de materiale nucleare sau a altor materii radioactive, 279^1;
- fără drept a unei calități oficiale. Uzurpare, 240;
- unor mijloace frauduloase. Sustragerea de la serviciul militar, 348.
Funcție, ce impune exercițiul autorității de stat. Ultrajul, 239;
- interzicerea de a o ocupa, 115, 112.
Funcționar, 147, 215^1, 254, 256, 257, 258, 288, 289.
Funcționar public, 147, 239, 242, 246-250, 258, 263, 324;

Scanned with OKEN Scanner

- subiect pasiv al infracțiunii de ultraj, 239.
Furt, 208, 209, 210.

G

Genocid, 357.
Gestiune frauduloasă, 214.
Grade, militare. Purtare fără drept, 241;
- militare pierdute, Reabilitare, 133.
Grațiere, efecte, 120;
- executarea interzicerii unor drepturi, 66;
- executarea pedepsei într-o unitate militară disciplinară. Reabilitarea de drept, 62;
- săvârșirea din nou a unei infracțiuni. Recidivă, 37;
- calculul termenului de reabilitare, 136.
Grupare. Complot, 167.

H

Hotar. Semne. Strămutare, 220.
Hotărâri, judecătorești. Nerespectare, 271, 307;
- străine. Recunoaștere, 6.

I

Import, operații. Efectuarea fără autorizație, 302.
Imunitate de jurisdicție, 8.
Incapacități. Încetarea prin reabilitare, 133.
Incestul, 203.
Incriminare. Legalitatea acesteia, 2.
Indicarea circumstanțelor atenuante sau agravante, 79.
Individualizarea pedepselor. Criterii generale, 72.
Inducerea în eroare a beneficiarilor. Concurența neloială, 301.
Infectarea apei, 311.
Informații false în timp de război. Răspândire. Defetism, 349.
Infracțiune, trăsăturile ei esențiale, 17-19;
- complexă, 41, 43;
- continuată, 41-43;
- continuă sau continuată. Calculul termenului de prescripție, 122;
- săvârșită pe teritoriul țării. Înțeles, 143;
- amnistiată. Recidiva, 38;
- asociere pentru comiterea de infracțiuni, 323;
- contra reprezentantului unui stat străin, 171;
- nedenunțare, 262, 170;
- privitoare la aeronave, 247;
- săvârșire sau comitere. Înțeles,

Scanned with OKEN Scanner

144;
- săvârşite după evadare. Pedeapsă anterioară. Înţeles, 39;
- săvârşite în afara teritoriului ţării, 4;
- săvârşite în circumstanţe agravante, 75;
- săvârşite în timpul minorităţii. Recidiva, 38;
- săvârşite pe teritoriul ţării, 143, 3.

Iniţierea, unei asociaţii sau grupări în scopul de a săvârşi infracţiuni contra statului. Complot, 167;
- constituirii unei asocieri în scopul de a săvârşi infracţiuni, 323.

Insigne militare. Purtarea fără drept, 241.

Instigare, publică şi apologia infracţiunilor, 324;
- neurmată de executare. Sancţionare, 29.

Instigatori, 25, 23, 27, 144;
- sancţionare, 27, 30, 304;
- circumstanţele reale şi personale. Efecte, 28;
- participaţie improprie. Sancţionare, 31;
- participaţie, 23, 144.

Institut medical-educativ pentru minori, 105.

Instituţii publice, 145.

Instrumente de autentificare sau marcare. Falsificare. Folosire, 286, 287.

Insubordonare, 334.

Insulta, 205;
- săvârşită contra funcţionarului public. Ultrajul, 239;
- sau lovirea inferiorului, 336;
- sau lovirea superiorului, 335.

Intenţie, 19, 25, 26.

Interdicţii. Încetarea prin reabilitare, 133.

Interes, legitim. Apărare, 207;
- public. Legitimă apărare. Stare de necesitate, 44, 45;
- material. Omor calificat, 175;
- al statului. Atingerea lor prin neglijenţă, 252.

Internarea medicală, 114, 112.

Internarea minorilor într-un institut medical-educativ, 105, 101, 106, 108;
- într-un centru de reeducare, 104, 101, 103, 106, 107, 108;
- revocare, 108.

Interpret. Cercetare abuzivă, 266;
- mărturie mincinoasă, 260.

Interzicerea, unei funcţii sau profesii, 115, 112;
- de a se afla în anumite localităţi, 116, 112;
- unor drepturi, 64, 53, 55;
- unor drepturi. Aplicare, 65;
- unor drepturi. Executare, 66;

Scanned with OKEN Scanner

- exercitării profesiei de medic, 185.

Intoxicarea cronică cu alcool sau alte substanţe, 113.

Invenţii. Contrafacerea obiectului unei invenţii, 299, 300.

Iresponsabilitate, 48.

- internarea medicală, 114, 112.

Î

Îmbibaţie alcoolică. Şofer. Ucidere din culpă, 178.

Împăcarea părţilor. Efecte, 132, 180, 181, 184, 192, 193, 195, 196, 199, 205, 206, 210, 213, 217, 220, 305, 307.

Împiedicarea, folosinţei locuinţei, 271;

- libertăţii cultelor, 318;

- participării în proces, 261^1;

- săvârşirii faptei, 30.

Împotrivire la executarea unor hotărâri judecătoreşti, 271.

Încăierarea, 322.

Încercarea de a determina mărturia mincinoasă, 261.

Încetarea executării pedepsei la locul de muncă, 86^{11}.

Închisoare: Vezi pedeapsa închisorii.

Încorporare sau concentrare. Neprezentare. 354.

Încredinţarea supravegherii minorului, 103, 110.

Îndeplinirea, defectuoasă a îndatoririlor de serviciu de către funcţionarii căilor ferate, 273, 274;

- defectuoasă a îndatoririlor de serviciu. Neglijenţa în serviciu, 249;

- îndatoririlor de serviciu sau publice de către victimă. Omor calificat, 175.

Îngăduirea consumului de substanţe stupefiante în anumite locuri, 312.

Înlăturarea, rezultatului infracţiunii. Circumstanţe atenuante, 74;

- stării de pericol. Măsuri de siguranţă, 111.

Înlesnirea descoperirii sau arestării participanţilor. Circumstanţe atenuante, 74;

- cu intenţie a săvârşirii unei fapte prevăzute de legea penală, din culpă. Participaţie improprie, 31;

- săvârşirii altei infracţiuni. Omor calificat, 175;

- evadării, 270;

- sinuciderii, 179.

Înlocuirea, răspunderii penale. Participaţie, 98;

- răspunderii penale. Sancţiuni cu caracter administrativ, 91;

- pedepsei amenzii, 63^1.

Scanned with OKEN Scanner

În public, 152, 166, 175, 201, 206, 321, 324.
Înscris, bun mobil. Furt, 208;
- emis de un organ judiciar. Reținere sau distrugere, 272;
- oficial. Înțeles, 150;
- oficial. Falsificare, 288;
- oficial. Uz de fals, 291;
- sub semnătură privată. Uz de fals, 291;
- care servesc pentru dovedirea stării civile, legitimare sau identificare, Încredințare spre folosire, 293;
- fals. Folosirea în scopul sustragerii de la serviciul militar, 348.
Însemnele României. Exprimarea de dispreț, 236.
Înstrăinarea de arme și de muniții, fără drept, 279.
Însușirea, unor valori culturale, 360;
- fără necesități militare a mijloacelor destinate ajutorului răniților, 359;
- bunului găsit, 216.
Înșelăciunea, 215;
- cu privire la calitatea mărfurilor, 279;
- la măsurătoare, 296.
Întrebuințarea de violențe, amenințări etc. față de cei aflați în curs de urmărire, 266.
Întreruperea cursului prescripției, 123, 127.
Înțelegerea în vederea săvârșirii infracțiunii de genocid, 357.

J

Jefuirea, celor căzuți pe câmpul de luptă, 350;
- unor valori culturale, 360.
Jocul de noroc, 330.
Jurisdicție. Imunitate, 8.

L

Lăsarea fără ajutor, 315;
- prin omisiune de înștiințare, 316.
Lăsarea în mâinile dușmanului a mijloacelor de luptă. Capitulare, 338.
Lăudarea în public a celor ce au săvârșit infracțiuni. Apologia infracțiunilor, 324.
Legalitatea incriminării. 2.
Legea penală, activitate, 10;
- aplicarea în spațiu, 3-9;
- aplicare în timp, 10;
- înțeles, 141;
- mai favorabilă. Aplicare, 13-15;
- neretroactivitate, 11;
- personalitate, 4;
- realitate, 5;
- retroactivitate, 12;

Scanned with OKEN Scanner

- română. Neaplicare în cazul convenţiilor internaţionale, 8;
- scop, 1;
- temporară, 16;
- teritorialitate, 3;
- universalitate, 6.

Lege privind executarea pedepselor, 57, 58.

Legi succesive, 12.

Legitima apărare, 44;
- depăşirea limitelor. Circumstanţă atenuantă, 73.

Legitim interes. Apărare, 207.

Liberarea condiţionată, 55^1, 59, 59^1,60, 61, 62, 110.

Liberarea minorului, înainte de a deveni major, 107, 108;
- revocare, 108.

Libertatea, cultelor. Împiedicare, 318;
- supravegheată, 103, 101.

Linişte publică. Tulburarea gravă, 321.

Lipsa plângerii prealabile, 131.

Lipsirea de libertate în mod ilegal, 189.

Loc public, furt calificat, 209;
- tâlhărie, 211.

Localităţi. Interzicerea de a se afla, 116, 112.

Locuinţă. Împiedicarea folosinţei, 271;
- tulburarea folosinţei, 320.

Lovirea, sau insulta inferiorului, 336;
- sau insulta superiorului, 335;
- sau vătămarea cauzatoare de moarte, 183;
- şi alte violenţe, 180, 335, 336;
- ultraj, 239.

Luarea, de măsuri pentru împiedicarea naşterilor în sânul colectivităţii sau grupului. Genocid, 357;
- de mită, 254;
- de ostateci, 358.

Lucruri care pot forma obiectul confiscării speciale, 118.

M

Maistru militar. Insubordonare, 334.

Manifestări prin grai, scris, radio, televiziune, cinematograf în favoarea dezlănţuirii unui război, 356.

Martori. Cercetare abuzivă, 266.

Materiale cu caracter obscen. Răspândire, 325.

Materii explozive sau radioactive, nerespectarea regimului, 280.

Mărci poştale. Falsificare, 283.

Mărfuri. Calitate. Înşelăciune, 297.

Mărturie mincinoasă, 260.

Măsuri de influenţă

obştească, 91.
Măsuri de siguranţă, 112;
- confiscarea specială, 112, 118;
- concurs de infracţiuni, 35;
- efectele amnistiei, 119;
- efectele graţierii, 120;
- efectele suspendării condiţionate, 81;
- expulzarea străinilor, 117, 112;
- internarea medicală, 114, 112;
- interzicerea unei funcţii sau profesii, 115, 112;
- interzicerea de a se afla în anumite localităţi, 116, 112;
- prescripţie, 126;
- obligarea la tratament medical, 113, 112;
- provizorii în cursul urmăririi şi a judecăţii, 113, 114;
- reabilitare, 133;
- supunere la rele tratamente, 267;
- scop, 111;
- aplicarea retroactivă, 12;
- arestarea nelegală şi cercetarea abuzivă, 266;
- sustragere de la executare, 271.
Măsuri educative, 101;
- internarea minorului într-un centru de reeducare, 104, 101, 106-108;
- internarea minorului într-un institut medical-educativ, 105, 106, 108;
- libertatea supravegheată, 103, 101;
- mustrare, 102, 101;
- amnistie. Efecte, 119;
- efecte. Graţiere, 120;
- supunerea la rele tratamente, 267;
- aplicarea retroactivă, 12;
- arestarea nelegală şi cercetarea abuzivă, 266.
Medic, interdicţia exercitării profesiei, 185;
- prescriere fără necesitate de substanţe stupefiante, 312.
Mijloace, de transport în comun. Furt calificat, 209;
- cè pun in pericol viaţa mai multor persoane. Omor calificat, 175.
Militari, degradare, 67;
- executarea pedepsei în unităţi militare disciplinare, 62, 331.
Minori, furt săvârşit în paguba tutorelui, 210;
- condamnări care atrag incapacităţi sau decăderi, 109;
- corupţie sexuală, 202;
- determinarea, înlesnirea sau ajutarea la sinucidere, 179;
- răspunderea lor penală, 99;
- rele tratamente aplicate minorului, 306;
- reţinerea minorului de către un părinte fără consimţământul

Scanned with OKEN Scanner

celuilalt părinte, 307.

Minori care răspund penal. Aplicarea măsurilor educative, 100;

- aplicarea pedepsei închisorii, 109;

- încredinţarea supravegherii acestora, 103, 110;

- infracţiuni săvârşite de un major cu un minor. Circumstanţă agravantă, 75;

- suspendarea condiţionată a executării pedepsei. Liberarea condiţionată, 110;

- termenul de prescripţie a răspunderii penale şi a executării pedepsei, 129.

Minoritatea făptuitorului, cauză care înlătură caracterul penal al faptei, 50;

- infracţiunile săvârşite în timpul minorităţii. Recidivă, 38.

Mită, darea de mită, 255;

- luarea de mită, 254.

Monedă, sau alte valori. Falsificare, 282;

- străină. Falsificare, 284.

Morminte. Profanare, 319.

Motive josnice. Circumstanţă agravantă, 75.

Muniţii. Nerespectarea regimului armelor şi muniţiilor, 279.

Mustrarea, sancţiune cu caracter administrativ, 91;

- cu avertisment. Sancţiune cu caracter administrativ, 91;

- măsură educativă pentru minori, 102, 101.

Mutilarea persoanelor căzute sub puterea adversarului. Tratamente neomenoase, 358.

N

Narcotice, furt calificat, 209.

- tâlhărie, 211.

Naţionalist-şovină. Propagandă, 317.

Naţionalitate. Crearea unor situaţii de inferioritate pe temei de naţionalitate. Abuz în serviciu, 247.

Navă, infracţiune săvârşită pe aceasta, 143;

- militară. Părăsire, 341;

- piraterie, 212.

Neaplicarea pedepsei cu executare la locul de muncă, 86^7.

Nedeclararea la recensământ a bunurilor supuse rechiziţionării, 352.

Nedepunerea armei sau muniţiei, 279.

Nedenunţare, 170, 262.

Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu, de către angajaţii căilor ferate, 273, 274;

- de către un funcţionar public, 249.

Neglijenţa, în păstrarea

Scanned with OKEN Scanner

secretului de stat, 252;
- în serviciu, 249.
Neluarea măsurilor necesare în operațiile navale, 343.
Neprezentarea, la încorporare sau concentrare, 354;
- la tratamentul medical. Consecințe, 113.
Neputința victimei de a se apăra, omor calificat, 175;
- tâlhărie, 211.
Nerespectarea, dispozițiilor privind operații de import sau export, 302;
- hotărârilor judecătorești, 271;
- regimului armelor și munițiilor, 279;
- regimului de ocrotire a unor bunuri, 280[1];
- regimului materiilor explozive, 280;
- regimului materialelor nucleare sau a altor materiale radioactive, 279[1].
Neretroactivitatea legii penale, 11.

O

Obligarea la tratament medical, 113, 112.
Obligația, condamnaților de a munci. Excepții, 56;
- instanței în cazul luării măsurii libertății supravegheate, 103;
- civilă. Neexecutare. Revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei, 84.
Obstacole pe căile ferate. Așezare, 276.
Ocupare fără drept a unui imobil aflat în posesia altuia, 220.
Ofensă adusă unor însemne, 236.
Omisiunea, de a încunoștința organele judiciare, 265;
- sesizării organelor judiciare, 263.
Omorul, 174;
- calificat, 175;
- deosebit de grav, 176.
Omuciderea 174-179.
Operații de război. Jefuirea în timpul acestora, 350.
Ordine de drept, apărare, 1;
- formarea unei atitudini corecte față de aceasta, 52.
Organizarea consumului de stupefiante în anumite locuri, 312.

P

Pagubă, adusă patrimoniului. Reparare integrală. Suspendarea condiționată a executării pedepsei, 81;
- importantă adusă economiei naționale, 165;
- importantă adusă sistemului

Scanned with OKEN Scanner

financiar prin falsificare de monedă, 282;
- stăruința infractorului de a o repara sau de a înlătura rezultatul infracțiunii, 74, 94;
- produse prin divulgarea secretului economic, 298;
- materiale. Producere prin folosirea emblemei Crucii Roșii, 294.
Participanți, 23-26;
- care denunță săvârșirea infracțiunii ori înlesnesc arestarea făptuitorului, 172;
- sancționare, 27, 30, 304;
- efectele circumstanțelor personale și reale, 28;
- înlesnirea descoperirii și arestării participanților. Circumstanță atenuantă, 74;
- împiedicarea consumării infracțiunii. Nepedepsire, 30;
- efectele întreruperii prescripției, 123.
- la încăierare. Sancționare, 322;
- răspundere. Plângerea. prealabilă, 131;
Participația, improprie, 31;
- înlocuirea răspunderii penale, 98.
Părăsirea, câmpului de luptă, 339;
- comenzii, 342, 333;
- navei, 341;
- postului de angajații care asigură direct siguranța circulației mijloacelor de transport ale căilor ferate, 275.
Părți, împăcare. Înlăturarea răspunderii penale, 132, 180, 181, 184, 192, 193, 195, 196, 199, 205, 206, 210, 213, 217, 220, 305, 307, 320;
- căsătorie între ele. Cauză de nepedepsire, 197, 198.
Pedeapsa amenzii, 63, 63[1], 53;
- amenda încasată anterior amnistiei, 119;
- calculul termenului de reabilitare, 134;
- computarea reținerii și deținerii, 88;
- efectele circumstanțelor atenuante, 76;
- concursul de infracțiuni. Contopire, 34;
- prescripția executării pedepsei, 126;
- prescripția răspunderii penale, 122;
- reabilitare de drept, 134;
- reducere. Lege mai favorabilă, 14;
- suspendarea condiționată a executării, 81;
- suspendarea condiționată a executării. Termenul de încercare, 82, 110;
- înlocuire, 63[1].
Pedeapsa cu detențiunea pe

Scanned with OKEN Scanner

viaţă, aplicabilitate, 155-163, 165, 167, 176, 267[1], 276 alin 3, 279[1], 280, 312, 338, 339, 341 alin. 2, 342 alin. 2, 343, 344, 345 alin. 3, 357, 358 alin. 3;
- efectele circumstanţelor atenuante, 77, 109;
- înlocuire, 14;
- liberarea condiţionată, 55[1];
- neaplicare, 55;
- regimul executării, 54;
- termenul de prescripţie a răspunderii penale, 122;
- sancţionarea instigării neurmată de executare, 29.

Pedeapsa închisorii, 53;
- aplicarea legii mai favorabile pedepselor definitive, 14, 15;
- pedepse accesorii, 71;
- computarea reţinerii şi a arestării preventive, 88, 89;
- concurs de infracţiuni. Pedepse complementare, 35;
- efectele circumstanţelor agravante, 78;
- efectele circumstanţelor atenuante, 76;
- efectele liberării condiţionate, 61;
- în concurs cu expulzarea. Executare, 117;
- în concurs cu obligarea la tratament medical. Executare, 113;
- liberare condiţionată, 59, 60;
- limita maximă pentru înlocuirea răspunderii penale, 95, 96;
- limite pentru aplicarea degradării militare, 67;
- limita pentru aplicarea pedepselor complementare, 65;
- limita pentru existenţa stării de recidivă, 37;
- militari. Reguli speciale de executare, 62;
- aplicare faţă de minorul internat care săvârşeşte o nouă infracţiune, 108;
- termenele de prescripţie a executării pedepsei, 126;
- termenele de prescripţie a răspunderii penale, 122;
- limite. Reabilitarea de drept, 134;
- limite. Reabilitarea judecătorească, 135;
- limite. Reînnoirea cererii de reabilitare, 138;
- suspendarea condiţionată a executării. Anulare, 85;
- limita maximă. Suspendarea condiţionată a executării, 81;
- suspendarea condiţionată a executării. Revocare, 83, 84;
- suspendarea condiţionată a executării. Termenul de încercare, 82, 110.

Pedepse, în unele cazuri când nu există starea de recidivă, 40;
- principale în caz de concurs

Scanned with OKEN Scanner

de infracţiuni, 34;
- accesorii, 53, 71;
- alternative, 72;
- contopire, 36;
- executare. Calculul, 87;
- pentru minori, 109.

Pedepse complementare, 64-70, 53;
- aplicarea legii mai favorabile, 13;
- efectele circumstanţelor atenuante, 76;
- efectele comutării pedepsei cu detenţiunea pe viaţă în pedeapsa închisorii, 120;
- în cazul concursului de infracţiuni, 35;
- în cazul înlocuirii pedepsei cu detenţiunea pe viaţă, 54, 55;
- neaplicarea faţă de minori, 109.

Pericol, grav ameninţare, 46;
- grav pentru persoana sau drepturile celui atacat. Legitimă apărare, 44;
- grav pentru societate. Făptuitor. Măsură de siguranţă, 116;
- iminent pentru viaţă, integritate corporală, sănătate, un bun important sau un interes public, 45;
- pentru viaţă, sănătate, integritate corporală a persoanei abandonate sau pierdute, 316;
- public în caz de distrugere, 217, 219;
- public. Săvârşirea infracţiunii prin metode sau mijloace care reprezintă pericol public, 75;
- social al faptei. Necesitatea aplicării unei pedepse, 18;
- social al faptei. Trăsătură a infracţiunii, 17, 18;
- social redus. Înlocuirea răspunderii penale, 96;
- social. Stabilirea în concret a gradului acestuia, 18^1;
- stare. Înlăturare, 111.

Persoană, care a mai săvârşit un omor. Omorul deosebit de grav, 176;
- care nu poate să-şi dea seama de faptele sale sau nu poate fi stăpână pe ele. Iresponsabilitate, 48;
- căzută sub puterea adversarului. Supunerea la experienţe medicale sau ştiinţifice. Tratamente neomenoase, 358;
- cu atribuţii de control sau cu funcţii de conducere. Omisiunea sesizării organelor judiciare, 263;
- lipsită de capacitate de exerciţiu sau cu capacitate de exerciţiu restrânsă, 131, 132;
- omor comis asupra a două sau mai multe persoane, 176;
- juridică de interes public, 145.

Persoană fără cetăţenie, cu domiciliul în ţară. Autor al infracţiunii de trădare, 155, 156;
- cu domiciliul în ţară.

Scanned with OKEN Scanner

Aplicarea legii penale a României pentru infracţiunile săvârşite în afara teritoriului ţării, 4;
- nedomiciliată în ţară. Autor al infracţiunii de acţiuni duşmănoase contra statului şi spionaj, 158, 159;
- nedomiciliată în ţară. Expulzare, 117;
- nedomiciliată în România care săvârşeşte anumite infracţiuni, în afara teritoriului ţării, 5, 6.
Personalitatea legii penale, 4.
Perturbare deosebit de gravă cauzată unei organizaţii prevăzute de art. 145. Neglijenţa în serviciu, 249.
Perversiunea sexuală, 201.
Pierderea unui document ce constituie secret de stat ca urmare a neglijenţei, 252.
Pirateria, 212;
- sau ascunderea săvârşirii ei. Omor deosebit de grav, 176.
Plicuri poştale. Falsificare, 283.
Pluralitatea de infracţiuni, 32-43;
- înlocuirea răspunderii penale, 98.
Plângerea prealabilă. Lipsa acesteia, 131.
Portul, de arme fără drept, 279;
- nelegal de decoraţii sau semne distinctive, 241.
Predarea în mâinile inamicului de către comandant a forţelor militare pe care le comandă. Capitulare, 338.
Prelucrarea fără drept de materii explozive, 280.
Prelungirea internării minorului. Condiţii, 106.
Premeditare. Omor calificat, 175.
Prescripţia, executării pedepsei, 126, 130;
- răspunderii penale, 121, 122;
- săvârşirea unei noi infracţiuni. Recidivă, 37;
- întreruperea cursului prescripţiei executării pedepsei, 127;
- Întreruperea cursului prescripţiei răspunderii penale, 123;
- termene. Minori, 129;
- durata pedepselor accesorii, 71;
- executarea pedepselor complimentare după prescripţia executării pedepsei, 66;
- specială, 124;
- suspendarea prescripţiei executării pedepsei, 128.
Prevenirea săvârşirii de infracţiuni. Scopul pedepsei, 52.
Prezentarea infractorului în faţa autorităţii. Circumstanţă atenuantă, 74.
Primirea de foloase necuvenite, 256.

Scanned with OKEN Scanner

Proba, adulterului, 304;
- veritații, 207.

Producerea, rezultatului faptei. Împiedicare. Desistare, 22;
- sau ticluirea de probe mincinoase. Denunțarea calomnioasă, 259;
- substanțelor stupefiante sau toxice. Trafic de stupefiante, 312.

Produse sau mărfuri care au devenit vătămătoare sănătății, 297.

Profanare de morminte, 319.

Profesii, exercitarea fără drept sau în alte condiții, 281;
- sau funcții. Interzicere, 115, 112.

Promisiuni. Folosire. Arestarea nelegală și cercetarea abuzivă, 266.

Propagandă, cu caracter fascist, 166;
- naționalist-șovină, 317;
- pentru război, 356.

Proprietate. Apărare, 1.

Prostituția, 328.

Provocare, 73.

Proxenetismul, 329.

Public. Înțeles, 145.

Publicarea în timp de război de zvonuri sau informații false, 349.

Punerea în consumul public de carne sustrasă controlului veterinar, 313.

Punerea în circulație, a produselor contrafăcute, 300;
- a produselor care poartă denumiri de origine ori indicații de proveniență false, 301;
- de valori falsificate, 282, 283.

Punerea în mișcare a acțiunii penale cu autorizarea procurorului general, 5;
- împotriva unei persoane nevinovate, 268;
- la dorința guvernului străin, 171;
- la cererea comandantului, 337, 348, 355;
- la sesizarea organelor căilor ferate, 278.

Punerea în primejdie, a unei persoane în neputința de a se îngriji, 314;
- gravă a minorului. Rele tratamente aplicate acestuia, 306.

Punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra. Tâlhărie, 211.

Purtarea, fără drept de decorații, uniforme sau semne distinctive, 241;
- în public de uniforme, embleme, sau alte asemenea semne distinctive neautorizate, 324;
- abuzivă, 250.

R

Radioactive, materii. Neres-

Scanned with OKEN Scanner

pectarea regimului, 279[1].
Raport sexual cu o minoră, 198;
- cauzarea de vătămări grave a integrității corporale sau sănătății, 197, 198;
- transmiterea unei boli venerice, 309.
Răspândirea, bolilor la animale sau plante, 310;
- de materiale obscene, 325;
- de ştiri tendenţioase sau inventate, 356;
- în timp de război de zvonuri sau informaţii false. Defetism, 349.
Răspundere penală, înlăturare în caz de amnistie, 119;
- înlăturarea în caz de graţiere, 120;
- înlocuire, 90-98;
- a minorilor, 99.
Reabilitare, anulare, 139;
- calculul termenului, 136;
- condamnările pentru care s-a obţinut reabilitarea nu constituie primul termen al recidivei, 38;
- de drept, 134, 62, 86;
- efecte, 133.
Reabilitarea judecătorească, 135;
- condiţii, 137;
- calculul termenelor, 136;
- reducerea termenelor de către procurorul general, 135;
- reînnoirea cererii de reabilitare, 138.
Realitatea legii penale, 5.
Recalcularea pedepsei în cazul infracţiunilor continuate sau complexe, 43.
Rechiziţii militare. Sustragere, 352.
Recidiva, 37, 32, 39;
- concursul între recidivă şi alte cauze care atenuează sau agravează răspunderea, 80;
- condamnări care nu atrag starea de recidivă, 38;
- descoperire după condamnarea definitivă, 39, 86[6];
- anularea suspendării executării pedepsei, pentru infracţiuni săvârşite anterior, 85.
Reciprocitate în caz de extrădare, 9.
Recrutare. Sustragere, 353.
Recunoaşterea hotărârilor străine, 6.
Refuzul nejustificat de a pune la dispoziţia forţelor armate bunurile legal rechiziţionate, 352.
Regimul, de deţinere şi de executare a pedepselor, 54, 57;
- de muncă al deţinuţilor, 58.
Rele tratamente aplicate, deţinuţilor, 267;
- minorului, 306.
Repararea pagubei produsă prin infracţiune, 74, 81.

Represiunea nedreaptă, 268.
Reprezentanții, diplomatici. Imunitate, 8;
- legali. Împăcare, 132.
Reținere, computare, 88;
- de înscrisuri emise de organele judiciare, 272;
- de corespondențe adresate altuia, 195;
- nelegală, 266.
Retragerea plângerii prealabile. Efecte, 131.
Retroactivitatea legii penale, 12.
Revocarea, liberării sau internării minorului, 108;
- interzicerii exercitării unei funcții sau profesii, 115;
- liberării condiționate, 61;
- suspendării condiționate a executării pedepsei, 83, 84, 126, 305;
- executării pedepsei la locul de muncă, 86^9, 126.
Rude apropiate, înțeles, 149;
- amenințare, 193;
- darea în vileag a unor date compromițătoare, 194;
- favorizare, 173, 264, 361;
- furt între ele, 210;
- încredințarea minorului, 103;
- nedenunțarea unor infracțiuni, 170, 262;
- omorul calificat, 175;
- tăinuire, 173, 221, 361.
Ruperea de sigilii, 243.

S

Sancțiune cu caracter administrativ, 92, 18^1.
Sentinelă. Călcare de consemn, 333.
Săvârșirea infracțiunii, de către un infractor major împreună cu un minor. Circumstanță agravantă, 75;
- de o persoană care a profitat de o calamitate. Circumstanță agravantă, 75, 209;
- de trei sau mai multe persoane împreună. Circumstanță agravantă, 75;
- înțeles, 144;
- din motive josnice. Circumstanță agravantă, 75;
- prin acte de cruzime. Circumstanță agravantă, 75.
- prin mijloace ce produc pericol public. Circumstanță agravantă, 75, 219;
- în stare de beție anume provocată. Circumstanță agravantă, 75;
- învinuire mincinoasă, 259.
Săvârșirea unei tâlhării sau pirateriei. Omor deosebit de grav, 176.
Scandal public. Ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice, 321.

Scanned with OKEN Scanner

Sclavia, 190.
Scopul legii penale, 1.
Scopul măsurilor de siguranță, 111.
Sechestru. Sustragerea de sub sechestru, 244.
Secrete de stat, divulgarea secretelor care periclitează securitatea statului, 169;
- neglijența în păstrarea secretului de stat, 252;
- înțeles, 150;
- transmiterea unei puteri străine, 157.
Secret economic. Divulgare, 298.
Secret profesional. Divulgare, 196.
Sancțiune, 199.
Semne, de care se folosesc autoritățile. Ofensă adusă unor însemne, 236;
- de hotar. Desființare sau strămutare, 220;
- distinctive neautorizate. Purtare în public, 324;
- distinctive, uniforme ori decorații. Purtare fără drept, 241.
Sesizarea, comandantului. Punerea în mișcare a acțiunii penale, 337, 348, 355;
- organelor competente ale căilor ferate. Punerea în mișcare a acțiunii penale, 278.
Sigilii, falsificare, 286;
- folosire fără drept, 287;
- rupere, 243.
Siguranța mijloacelor de transport ale căilor ferate. Punerea în pericol, 276.
Sinuciderea, victimei ca urmare a unei infracțiuni, 197, 201;
- determinare sau înlesnire, 179.
Sistem financiar. Cauzarea unei pagube importante, 282.
Situația economică și politică a țării. Răspândirea de știri sau zvonuri. Defetism, 349.
Soț, amenințare, 193;
- darea în vileag a unor date compromițătoare. Șantaj, 194;
- favorizare, 173, 264, 361;
- furt între soți, 210;
- nedenunțarea unor infracțiuni, 170, 262;
- nevinovat. Încetarea procesului penal. Adulter, 304;
- omor calificat, 175;
- tăinuire, 173, 221, 361.
Specula, 295.
Spionajul, 159.
Sprijinirea, unei asociații sau grupări în scopul săvârșirii unor infracțiuni contra statului. Complot, 167;
- asocierii unor persoane pentru desfășurarea unei activități cu caracter fascist sau antidemocratic. Complot, 167;
- asocierii în scopul săvârșirii

Scanned with OKEN Scanner

de infracțiuni, 323.

Stabilirea în concret a gradului de pericol social al infracțiunii, 18^1.

Stare de necesitate, 45.

Stăruința depusă de infractor pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau a repara paguba, 74, 95.

Străini. Expulzare, 117, 112.

Stupefiante, Intoxicare cronică, 113;

- trafic, 312.

Subminarea, economiei naționale, 165;

- puterii de stat, 162.

Subofițer. Insubordonare. 334.

Substanțe narcotice, furt calificat, 209;

- tâlhărie, 211.

Substituirea de mărfuri ori alte produse. Înșelăciune cu privire la calitatea mărfurilor, 297.

Supravegherea minorului. Încredințare, 103, 110.

Supunerea, colectivității sau grupului la condiții de existență de natură să ducă la exterminarea lor fizică. Genocid, 357;

- la muncă forțată sau obligatorie, 191;

- la rele tratamente, 267.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei, 81, 86^5;

- anularea suspendării, 85;

- condiții de aplicare, 81;

- concurs de infracțiuni, 81;

- prescripție, 122;

- efectele grațierii asupra termenului de încercare, 120;

- reabilitarea de drept, 86, 110;

- revocare, 83, 84;

- termenul de încercare, 82, 85, 110;

- abandon de familie, 305.

Suspendarea cursului prescripției, 128.

Sustragerea, de corespondență, 195;

- de la executarea măsurilor de siguranță, 271;

- cu rea-credință de la executarea amenzii, 63^1;

- de la rechiziții militare, 352;

- de la recrutare, 353;

- de la serviciul militar, 348;

- de sub sechestru, 244;

- proprie sau a altei persoane de la urmărire, arestare ori executarea unei pedepse. Omor calificat, 175;

- unui document ce constituie secret de stat, ca urmare a neglijenței, 252;

- sau distrugerea de înscrisuri, 242.

Ş

Şantaj, 194.

Scanned with OKEN Scanner

Şovină. Propagandă naţionalist-şovină, 317.

Ştampile, falsificare, 286;
- folosire fără drept, 287.

Ştiri tendenţioase sau inventate. Răspândire, 356.

T

Tăinuirea, 173, 221, 361;
- săvârşită între soţi sau de o rudă apropiată, 173, 221, 361.

Tentativa, 20;
- desistarea şi împiedicarea rezultatului, 22;
- pedepsire, 21;
- se pedepseşte: 155-176, 182, 185, 190, 197, 198, 201-203, 208-212, 215, 215[1], 217, 218, 242, 261[1], 267[1], 269, 270, 276, 279, 279[1], 280, 282, 283, 286, 288-290, 296, 297, 302[1], 312, 329, 338-342, 344, 345, 356-360.

Teritorialitatea legii penale, 3.

Teritoriul ţării. Înţeles, 142.

Termen, înţeles în legea penală, 140;
- de încercare. Săvârşirea unei noi infracţiuni. Sancţionare, 83.

Ticluirea de probe mincinoase în sprijinul unei învinuiri nedrepte. Denunţare calomnioasă, 259.

Timbre, falsificare, 283;
- străine. Falsificare, 284.

Timpul, calcul. Înţeles, 154;
- nopţii. Furt calificat, 209;
- nopţii. Tâlhărie, 211;
- **Timp de război**, înţeles, 153;
- absenţă nejustificată, 331;
- călcarea de consemn, 333;
- coborârea pavilionului, 344;
- coliziunea, 345;
- defetism, 349;
- dezertarea, 332;
- falsul prin folosirea emblemei Crucii Roşii, 294;
- folosirea unor mijloace frauduloase în scopul sustragerii de la serviciul militar, 348;
- insubordonarea, 334;
- lovirea sau insultarea superiorului ori inferiorului, 335, 336;
- neprezentarea la încorporare sau concentrare, 354;
- părăsirea comenzii, 342;
- părăsirea navei, 341;
- port de decoraţii sau semne distinctive fără drept, 241;
- sustragerea de la rechiziţiile militare, 352;
- sustragerea de la recrutare, 353;
- trădare prin ajutarea inamicului, 156.

Titluri de credit. Falsificare, 282.

Tâlhăria, 211;
- săvârşirea sau ascunderea săvârşirii ei. Omor deosebit de grav, 176.

Scanned with OKEN Scanner

Tortura, 267[1];
- persoanelor căzute sub puterea adversarului, 358.

Traficul, de influenţă, 257;
- de stupefiante, 312.

Transferarea forţată a copiilor aparţinând unei colectivităţi sau grup. Genocid, 357.

Transmiterea unei boli venerice, 309.

Transportul, fără drept de arme şi muniţii, 279;
- fără drept de materii explozive, 280;
- fără drept de materiale nucleare sau radioactive, 279[1].

Tranzit, operaţii. Efectuarea fără autorizaţie, 302.

Tratament, medical. Obligare. Măsură de siguranţă, 113, 112;
- neomenoase, 358;
- rele aplicate minorului, 306.

Trădarea, 155;
- prin ajutarea inamicului, 156;
- prin transmiterea de secrete, 157.

Trăsăturile esenţiale ale infracţiunii, 17-19.

Trimiterea în judecată a unei persoane nevinovate, 268.

Tulburarea, de posesie, 220;
- folosinţei locuinţei, 320;
- libertăţii de exercitare a unui cult, 318;
- liniştii publice, 321;
- pricinuită de naştere, 177.

Tutore, furt, 210;
- încredinţarea supravegherii minorului, 103.

U

Ucidere, din culpă, 178;
- membrilor colectivităţii sau grupului. Genocid, 357.

Ultraj, 239;
- contra bunelor moravuri şi tulburarea liniştii publice, 321.

Uniforme, sau semne distinctive. Purtare fără drept, 241;
- neautorizate. Purtare în public, 324.

Unitate, de infracţiune, 41;
- militară disciplinară. Executarea pedepsei, 62, 331.

Universalitatea legii penale, 6.

Urmări grave, Călcare de consemn. Insubordonare, 333, 334;
- în cazul răspândirii bolilor la animale sau plante, 310;
- deosebit de grave. Catastrofă, 277.

Uzul de fals, 291.

Uzurparea de calităţi oficiale, 240.

V

Vagabondajul, 327.

Valori, confiscarea lor în cazul

Scanned with OKEN Scanner

săvârşirii unor infracţiuni, 254, 255, 256, 257;
- falsificare, 282;
- falsificate. Punere în circulaţie, 282, 283;
- străine. Falsificare, 284.
Vătămare corporală, 181;
- din culpă, 184;
- gravă, 182;
- sustragerea de la serviciul militar, 348;
- ultrajul, 239.
Vătămarea, gravă a integrităţii fizice sau mintale a membrilor colectivităţii sau grupului. Genocid, 357;
- integrităţii corporale. Perversiunea sexuală, 201;
- intereselor legale ale persoanelor, 246.
Vânzarea de mărfuri sau produse, cunoscând că sunt falsificate, 297.
Vinovăţie, 19, 17.
Viol, 197.
Violarea, de domiciliu, 192;
-secretului corespondenţei, 195.
Violenţă, arestarea nelegală şi cercetarea abuzivă, 266;
- evadare, 269, 270;
- nerespectarea hotărârilor judecătoreşti, 271;
- piraterie, 212;
- purtare abuzivă, 250;
- şantaj, 194;
- tâlhărie, 211;
- tulburarea de posesie, 220;
- ultrajul, 239.

Z

Zădărnicirea combaterii bolilor, 308.
Zborul neautorizat, 340.
Zvonuri sau informaţii false în timp de război. Răspândire sau publicare. Defetism, 349.

Scanned with OKEN Scanner

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ

- *publicat în B. of. nr. 145–146 din 12 noiembrie 1968;*
- *republicat în B. of. nr. 58 – 59 din 26 aprilie 1973;*
- *republicat în M. of. nr. 78 din 30 aprilie 1997.*

NOTĂ:

Codul de procedură penală a fost adoptat la 12 noiembrie 1968 şi a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1969. El a înlocuit Codul de procedură penală din 1936, revăzut şi republicat în 1948 şi supus, în decursul timpului, unor substanţiale modificări.

Acest Cod a înlocuit, la rândul său, Codul de procedură penală din anul 1864, elaborat sub influenţa directă a Codului de instrucţie criminală francez, din anul 1808 şi republicat în 1832 sub titlul de: "Code d' instruction criminelle".

După ultima republicare Curtea Constituţională s-a pronunţat asupra constituţionalităţii unor texte şi a reţinut că articolele: 17 alin (1) şi (2), 18 alin. (2), 146, 149, 159, 257, 278, 300 alin. (3), 504 alin. (1) sunt neconstituţionale numai în limitele prevăzute de respectivele decizii.

Scanned with OKEN Scanner

Ultimele modificări, completări şi abrogări au intervenit prin:

- ***O.U.G. nr. 207/2000*** *(M. of., Partea I, nr. 594 din 22 noiembrie 2000),* ***modificată şi aprobată prin Legea nr. 456/2001*** *(M. of., Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001)*
- ***Legea nr. 296/2001*** *(M. of., Partea I, nr. 326 din 18 iunie 2001)*
- ***Legea nr. 704/2001*** *(M. of., Partea I, nr. 807 din 17 dec. 2001)*
- ***Legea nr. 756/2001*** *(M. of., Partea I, nr. 2 din 4 ianuarie 2002)*
- ***Legea nr. 169/2002*** *(M. of., Partea I, nr. 261 din 18 aprilie 2002)*
- ***O.U.G. nr. 58/2002*** *(M. of., Partea I, nr. 351 din 27 mai 2002)*
- ***Legea nr. 281/2003*** *(M. of., Partea I, nr. 468 din 1 iulie 2003)*
- ***O.U.G. nr. 66/2003*** *(M. of., Partea I, nr. 502 din 11 iulie 2003)* ***aprobată*** *prin Legea nr. 359/2003 (M. of., Partea I, nr. 635 din 5 septembrie 2003)*
- ***O.U.G. nr. 109/2003*** *(M. of., Partea I, nr. 748 din 26 octombrie 2003),* ***modificată şi aprobată*** *prin legea din mai 2004.*

Prezentăm textul republicat, la data de 30 aprilie 1997 în care am operat modificările, completările şi abrogările intervenite ulterior acestei date.

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

PARTEA GENERALĂ

		Art.
TITLUL I.	REGULILE DE BAZĂ ŞI ACŢIUNILE ÎN PROCESUL PENAL	1 - 24
Capitolul I	Scopul şi regulile de bază ale procesului penal	1 - 8
Capitolul II	Acţiunea penală şi acţiunea civilă în procesul penal	9 - 24
Secţiunea I.	*Acţiunea penală*	9 -13
Secţiunea a II-a	*Aţiunea civilă*	14 - 22
Secţiunea a III-a	*Părţile în procesul penal*	23 - 24
TITLUL II.	COMPETENŢA	25 - 61
Capitolul I	Felurile competenţei	25 - 45
Secţiunea I	*Competenţa după materie şi după calitatea persoanei*	25 - 29
Secţiunea a II-a	*Competenţa teritorială*	30 - 31
Secţiunea a III-a	*Competenţa în caz de invizibilitate şi conexitate*	32 - 38
Secţiunea a IV-a	*Dispoziţii comune*	39 - 45
Capitolul II	Incompatibilitatea şi strămutarea	46 - 61
Secţiunea I	*Incompatibilitatea*	46 - 54
Secţiunea a II-a	*Strămutarea judecării cauzei penale*	55 - 61
TITLUL III.	PROBELE ŞI MIJLOACELE DE PROBĂ	62 - 135
Capitolul I	Dispoziţii generale	62 - 68
Capitolul II	Mijloace de probă	69- 135
Secţiunea I	*Declaraţiile învinuitului sau ale inculpatului*	69 - 74
Secţiunea a II - a.	*Declaraţiile părţii vătămate, ale părţii civile şi ale părţii responsabile civilmente*	75 - 77
Secţiunea a III -a.	*Declaraţiile martorilor*	78 - 86
Secţiunea a IV -a.	*Confruntarea*	87 - 88
Secţiunea a V –a	*Înscrisurile*	89 – 91
Secţiunea a V¹-a.	*Interceptările şi înregistrările audio sau video*	91^1 – 91^6
Secţiunea a VI -a.	*Martorii asistenţi*	92 - 93
Secţiunea a VII -a.	*Mijloace de probă*	94 - 95
Secţiunea a VIII-a	*Ridicarea de obiecte şi înscrisuri. Efectuarea percheziţiilor*	96 - 111

Scanned with OKEN Scanner

Secțiunea a IX -a. Constatarea tehnico-științifică și constatarea medico-legală ..... 112 - 115
Secțiunea a X -a. Expertizele ..... 116 - 127
Secțiunea a XI -a. Folosirea interpreților 128
Secțiunea a XII –a Cercetarea la fața locului și reconstituirea ..... 129 - 131
Secțiunea a XIII-a Comisia rogatorie si delegarea ..... 132 - 135
TITLUL IV. MĂSURILE PREVENTIV E ȘI ALTE MĂSURI PROCESUALE ..... 136 - 170
Capitolul I Măsurile preventive ..... 136 - 160[10]
Secțiunea I. Dispoziții generale ..... 136 - 142
Secțiunea a II – a. Reținerea ..... 143 - 144
Secțiunea a III-a. Obligarea de a nu părăsi localitatea 145
Secțiunea a III[1]-a. Obligarea de a nu părăsi țara ..... 145[1]
Secțiunea a IV -a. Arestarea preventivă ..... 146 – 160[d]
§ 1. Arestarea învinuitului ..... 146 - 147
§ 2. Arestarea inculpatului ..... 148 – 160[d]
Secțiunea a IV[1] -a. Dispoziții speciale pentru minori ..... 160[e] – 160[h]
Secțiunea a V-a. Liberarea provizorie sub control judiciar și liberarea provizorie pe cauțiune ..... 160[1] - 160[10]
§ 1. Liberarea provizorie sub control judiciar ..... 160[2] - 160[3]
§ 2. Liberarea provizorie pe cauțiune ..... 160[4] – 160[5]
§ 3. Dispoziții comune ..... 160[6] - 160[10]
Capitolul II Alte măsuri procesuale ..... 161 - 170
Secțiunea I. Luarea măsurilor de ocrotire și de siguranță ..... 161 - 162
Secțiunea a II-a. Măsurile asiguratorii, restituirea lucrărilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii ..... 163 - 170
TITLUL V ACTE PROCESUALE ȘI PROCEDURALE COMUNE ..... 171 - 199
Capitolul I Asistența juridică și reprezentarea ..... 171 - 174
Capitolul II Citarea. Comunicarea actelor procedurale, mandatul de aducere ..... 175 - 184
Capitolul III Termenele ..... 185 - 188
Capitolul IV Cheltuielile judiciare ..... 189 - 193
Capitolul V Modificarea actelor procedurale, îndreptarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite ..... 194 - 196
Capitolul VI Nulitățile 197

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul VII Amenda judiciară ..... 198 - 199

PARTEA SPECIALĂ

TITLUL I URMĂRIREA PENALĂ ..... 200 - 286
Capitolul I. Dispoziții generale ..... 200 - 205
Capitolul II. Competența organelor de urmărire penală ..... 206 - 215
Capitolul III. Supravegherea exercitată de procuror în activitatea de urmărire penală ..... 216 - 220
Capitolul IV. Efectuarea urmăririi penale ..... 221 - 260
Secțiunea I. Sesizarea organelor de urmărire penală ..... 221 - 227
Secțiunea a II-a. Desfășurarea urmăririi penale ..... 228 - 238
Secțiunea a III-a. Suspendarea urmăririi penale ..... 239 - 241
Secțiunea a IV–a. Încetarea urmăririi penale ..... 242 - 248
Secțiunea a V-a. Scoaterea de sub urmărirea penală 249- 249¹
Secțiunea a VI-a. Procedura prezentării materialului de urmărire pen. ..... 250 - 254
Secțiunea a VII-a. Terminarea urmăririi penale ..... 255 - 260
§ 1. Urmărire fără punerea în mișcare a acțiunii penale ..... 255 - 257
§ 2. Urmărire cu acțiune penală pusă în mișcare ..... 258 - 260
Capitolul V. Trimiterea în judecată ..... 261 - 269
Capitolul VI. Reluarea urmăririi penale ..... 270 - 274
Capitolul VII. Plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală ..... 275 – 278¹
Capitolul VIII. Procedura plângerii prealabile ..... 279 - 286
TITLUL II JUDECATA ..... 287 - 414²
Capitolul I. Dispoziții generale ..... 287 - 312
Capitolul II. Judecata în primă instanță ..... 313 - 360
Secțiunea I. Desfășurarea judecării cauzelor ..... 313 - 342
Secțiunea a II-a. Deliberarea și hotărârea instanței ..... 343 - 360
Capitolul III. Căile de atac ordinare ..... 361 - 385¹⁹
Secțiunea I. Apelul ..... 361 - 385
Secțiunea a II-a. Recursul ..... 385¹ – 385¹⁹
Capitolul IV. Căile extraordinare de atac ..... 386 - 414²
Secțiunea I. Contestația în anulare ..... 386 - 392
Secțiunea a II-a. Revizuirea ..... 393 – 408
Secțiunea a III-a. Recursul în anulare și recursul în interesul legii ..... 409 - 414²
TITLUL III EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR PENALE ..... 415 - 464

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul I. Dispoziții generale ..... 415 - 419
Capitolul II. Punerea în executare a hotărârilor ..... 420 - 446
Secțiunea I. *Punerea în executare a pedepselor principale* ..... *420 - 425*
Secțiunea a II-a. *Punerea în executare a pedepselor complementare* .. *426 - 428*
Secțiunea a III-a. *Punerea în executare a măsurilor de siguranță* ..... *429 – 439¹*
Secțiunea a IV-a. *Punerea în executare a dispozițiilor privind înlocuirea răspunderii penale* ..... *440 - 441*
Secțiunea a IV¹-a. *Punerea în executare a dispozițiilor prin care s-au aplicat sancțiunile prevăzute în art 18¹ din Codul Penal* *441¹*
Secțiunea a V-a. *Punerea în executare a amenzii judiciare şi a cheltuielilor judiciare avansate de stat* ..... *442 - 443*
Secțiunea a VI-a. *Punerea în executare a dispozițiilor civile din hotărâre* .... *444 - 446*
Capitolul III. Alte dispoziții privind executarea ..... 447 - 459
Secțiunea I. *Schimbări în executarea unor hotărâri* ..... *447 - 452*
Secțiunea a II–a. *Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață* ..... *453 - 454*
Secțiunea a III-a. *Întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață* ..... *455 - 457*
Secțiunea a IV-a. *Înlăturarea sau modificarea pedepsei* ..... *458 - 459*
Capitolul IV. Dispoziții comune ..... 460 - 464
TITLUL IV PROCEDURI SPECIALE ..... 465 - 522
Capitolul I. Urmărirea şi judecarea unor infracțiuni flagrante 465-479
Capitolul II. Procedura în cauzele cu infractori minori 480-493
Capitolul III. Procedura reabilitării judecătoreşti 494-503
Capitolul IV. Repararea pagubei materiale sau a daunei morale în cazul condamnării pe nedrept sau al privării ori restrângerii de libertate în mod nelegal 504-507
Capitolul V. Procedura în caz de dispariție a înscrisurilor judiciare 508-512
Capitolul VI. Asistența judiciară internațională ..... 513 – 522¹
Secțiunea I. *Dispoziții generale* *513*
Secțiunea a II-a. *Comisia rogatorie* *514-518*
Secțiunea a III-a. *Recunoaşterea hotărârilor penale sau a altor acte judiciare străine* *519-522*
Secțiunea a IV-a. *Rejudecarea în caz de extrădare* *522¹*
DISPOZIȚII FINALE 523-524

Scanned with OKEN Scanner

PARTEA GENERALĂ

TITLUL I
REGULILE DE BAZĂ ŞI ACŢIUNILE ÎN PROCESUL PENAL

Capitolul I
Scopul şi regulile de bază ale procesului penal

Art. 1. Scopul procesului penal – (1) Procesul penal are ca scop constatarea la timp şi în mod complet a faptelor care constituie infracţiuni, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală.

(2) Procesul penal trebuie să contribuie la apărarea ordinii de drept, la apărarea persoanei, a drepturilor şi libertăţilor acesteia, la prevenirea infracţiunilor, precum şi la educarea cetăţenilor în spiritul respectării legilor.

Art. 2. Legalitatea şi oficialitatea procesului penal – (1) Procesul penal se desfăşoară atât în cursul urmăririi penale cât şi în cursul judecăţii, potrivit dispoziţiilor prevăzute de lege.

(2) Actele necesare desfăşurării procesului penal se îndeplinesc din oficiu, afară de cazul când prin lege se dispune altfel.

Art. 3. Aflarea adevărului - În desfăşurarea procesului penal trebuie să se asigure aflarea adevărului cu privire la faptele şi împrejurările cauzei, precum şi cu privire la persoana făptuitorului.

Art. 4. Rolul activ – Organele de urmărire penală şi instanţele de judecată sunt obligate să aibă rol activ în desfăşurarea procesului penal.

[1]Art. 5. Garantarea libertăţii persoanei - (1) În tot cursul procesului penal este garantată libertatea persoanei.

---

[1] *Alin 2-4 modificate prin Legea nr. 281/2003*

(2) Nici o persoană nu poate fi reținută, arestată sau privată de libertate în alt mod și nici nu poate fi supusă vreunei forme de restrângere a libertății decât în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

(3) Dacă cel împotriva căruia s-a luat măsura arestării preventive sau s-a dispus internarea medicală ori o măsură de restrângere a libertății consideră că aceasta este ilegală are dreptul, în tot cursul procesului penal, să se adreseze instanței competente, potrivit legii.

(4) Orice persoană care a fost, în cursul procesului penal, privată de libertate sau căreia i s-a restrâns libertatea, ilegal sau pe nedrept, are dreptul la repararea pagubei suferite, în condițiile prevăzute de lege.

(5) În tot cursul procesului penal, învinuitul sau inculpatul arestat preventiv poate cere punerea în libertate provizorie, sub control judiciar sau pe cauțiune.

[1]**Art. 5[1]. Respectarea demnității umane** - Orice persoană care se află în curs de urmărire penală sau de judecată trebuie tratată cu respectarea demnității umane. Supunerea acesteia la tortură sau la tratamente cu cruzime, inumane ori degradante, este pedepsită prin lege.

[2]**Art. 5[2]. Prezumția de nevinovăție** - Orice persoană este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre penală definitivă.

Art. 6. Garantarea dreptului de apărare - (1) Dreptul de apărare este garantat învinuitului, inculpatului și celorlalte părți în tot cursul procesului penal.

(2) În cursul procesului penal, organele judiciare sunt obligate să asigure părților deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prevăzute de lege și să administreze probele necesare în apărare.

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 32/1990*
[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1](3) Organele judiciare au obligaţia să încunoştinţeze, de îndată şi mai înainte de a-l audia, pe învinuit sau pe inculpat despre fapta pentru care este cercetat, încadrarea juridică a acesteia şi să-i asigure posibilitatea pregătirii şi exercitării apărării.

(4) Orice parte are dreptul să fie asistată de apărător în tot cursul procesului penal.

(5) Organele judiciare au obligaţia să încunoştinţeze pe învinuit sau inculpat, înainte de a i se lua prima declaraţie, despre dreptul de a fi asistat de un apărător, consemnându-se aceasta în procesul verbal de ascultare. În condiţiile şi în cazurile prevăzute de lege, organele judiciare sunt obligate să ia măsuri pentru asigurarea asistenţei juridice a învinuitului sau a inculpatului, dacă acesta nu are apărător ales.

[1]**Art. 7. Limba în care se desfăşoară procesul penal** - (1) În procesul penal procedura judiciară se desfăşoară în limba română.

(2) În faţa organelor judiciare se asigură părţilor şi altor persoane chemate în proces folosirea limbii materne, actele procedurale întocmindu-se în limba română.

[1]**Art. 8. Folosirea limbii oficiale prin interpret** – Părţilor care nu vorbesc sau nu înţeleg limba română ori nu se pot exprima li se asigură, în mod gratuit, posibilitatea de a lua cunoştinţă de piesele dosarului, dreptul de a vorbi, precum şi dreptul de a pune concluzii în instanţă, prin interpret.

Capitolul II

Acţiunea penală şi acţiunea civilă în procesul penal

Secţiunea I

Acţiunea penală

Art. 9. Obiectul şi exercitarea acţiunii penale – (1) Acţiunea penală are ca obiect

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârşit infracţiuni.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare prin actul de inculpare prevăzut de lege.

(3) Acţiunea penală se poate exercita în tot cursul procesului penal.

Art. 10. Cazurile în care punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale este împiedicată – (1) Acţiunea penală nu poate fi pusă în mişcare, iar când a fost pusă în mişcare nu mai poate fi exercitată dacă:

a) fapta nu există;

b) fapta nu este prevăzută de legea penală;

[1]b[1]) fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni;

c) fapta nu a fost săvârşită de către învinuit sau inculpat;

d) faptei îi lipseşte unul din elementele constitutive ale infracţiunii;

e) există vreuna din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei;

f) lipseşte plângerea prealabilă a persoanei vătămate, autorizarea sau sesizarea organului competent ori altă condiţie prevăzută de lege, necesară pentru punerea în mişcare a acţiunii penale;

g) a intervenit amnistia sau prescripţia ori decesul făptuitorului;

h) a fost retrasă plângerea prealabilă ori părţile s-au împăcat, în cazul infracţiunilor pentru care retragerea plângerii sau împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală;

i) s-a dispus înlocuirea răspunderii penale;

[2]i[1]) există o cauză de nepedepsire prevăzută de lege;

j) există autoritate de lucru judecat. Împiedicarea produce efecte chiar dacă faptei definitiv judecate i s-ar da o altă încadrare juridică.

(2) În cazul prevăzut la lit. f, acţiunea penală poate fi pusă

[1] *Introdus prin Legea nr. 7/1973*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

în mişcare ulterior în condiţii legale.

Art. 11. Clasarea, scoaterea de sub urmărire, încetarea urmăririi penale, achitarea şi încetarea procesului penal – Când se constată existenţa vreunuia din cazurile prevăzute în art. 10:

1. În cazurile urmăririi penale procurorul, la propunerea organului de cercetare penală sau din oficiu, dispune:

a) clasarea, când nu există învinuit în cauză;

b) scoaterea de sub urmărire, în cazurile prevăzute în art. 10 lit. a - e, când există învinuit sau inculpat în cauză.

c) încetarea urmăririi penale, în cazurile prevăzute în art. 10 lit. f - h şi j, când există învinuit sau inculpat în cauză.

2. În cursul judecăţii instanţa pronunţă:

a) achitarea în cazurile prevăzute în art. 10 lit. a - e;

b) încetarea procesului penal în cazurile prevăzute în art. 10 lit. f - j.

Art. 12. Sesizarea altor organe decât cele judiciare – În cazurile arătate în art. 10 lit. b, d şi e, procurorul care dispune clasarea sau scoaterea de sub urmărire, ori instanţa de judecată care pronunţă achitarea, dacă apreciază că fapta ar putea atrage măsuri ori sancţiuni altele decât cele prevăzute de legea penală, sesizează organul competent.

[1]**Art. 13. Continuarea procesului penal în caz de amnistie, prescripţie sau retragere a plângerii prealabile ori de existenţă a unei cauze de nepedepsire** - **(1)** În caz de amnistie, prescripţie sau retragere a plângerii prealabile, precum şi în cazul existenţei unei cauze de nepedepsire, învinuitul sau inculpatul poate cere continuarea procesului penal.

(2) Dacă se constată vreunul din cazurile prevăzute în art. 10 lit. a - e, procurorul dispune scoaterea de sub urmărire, iar instanţa de judecată pronunţă achitarea.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1](3) Dacă nu se constată vreunul din cazurile prevăzute în art. 10 lit. a) – e), procurorul dispune încetarea urmăririi penale, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 10 lit. i) și i[1]), iar instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal.

Secțiunea a II - a

Acțiunea civilă

Art. 14. Obiectul și exercitarea acțiunii civile - (1) Acțiunea civilă are ca obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului, precum și a părții responsabile civilmente.

(2) Acțiunea civilă poate fi alăturată acțiunii penale din cadrul procesului penal, prin constituirea persoanei vătămate ca parte civilă.

(3) Repararea pagubei se face potrivit dispozițiilor legii civile:

a) în natură, prin restituirea lucrului, prin restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, prin desființarea totală ori parțială a unui înscris și prin orice alt mijloc de reparare;

b) prin plata unei despăgubiri bănești, în măsura în care repararea în natură nu este cu putință.

(4) De asemenea, se acordă despăgubiri bănești pentru folosul de care a fost lipsită partea civilă.

[2](5) Acțiunea civilă poate avea ca obiect și tragerea la răspundere civilă pentru repararea daunelor morale, potrivit legii civile.

Art. 15. Constituirea ca parte civilă – (1) Persoana vătămată se poate constitui parte civilă în contra învinuitului sau inculpatului și a persoanei responsabile civilmente.

(2) Constituirea ca parte civilă se poate face în cursul urmăririi penale, precum și în fața instanței de judecată până la citirea actului de sesizare.

(3) Calitatea de parte civilă a persoanei care a suferit o

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

vătămare prin infracțiune nu înlătură dreptul acestei persoane de a participa în calitate de parte vătămată în aceeași cauză.

(4) Acțiunea civilă este scutită de taxa de timbru.

Art. 16. Partea responsabilă civilmente – (1) Introducerea în procesul penal a persoanei responsabile civilmente poate avea loc, la cerere sau din oficiu, fie în cursul urmăririi penale, fie în fața instanței de judecată până la citirea actului de sesizare.

(2) Persoana responsabilă civilmente poate interveni în procesul penal până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță, luând procedura din stadiul în care se află în momentul intervenției.

(3) Partea responsabilă civilmente are, în ce privește acțiunea civilă, toate drepturile pe care legea le prevede pentru învinuit sau inculpat.

[1]**Art. 17. Exercitarea din oficiu a acțiunii civile** - (1) Acțiunea civilă se pornește și se exercită și din oficiu, când cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă.

(2) În acest scop, organul de urmărire penală sau instanța de judecată va cere persoanei vătămate ca, prin reprezentantul său legal ori, după caz, persoanei care îi încuviințează actele, să prezinte situația cu privire la întinderea pagubei materiale și a daunelor morale, precum și date cu privire la faptele prin care acestea au fost pricinuite.

(3) Instanța este obligată să se pronunțe din oficiu asupra reparării pagubei și a daunelor morale, chiar dacă persoana vătămată nu este constituită parte civilă.

Art. 18. Susținerea acțiunii civile de către procuror - (1) Procurorul poate susține în fața instanței acțiunea civilă pornită de persoana vătămată.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1](2) Când cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, procurorul, când participă la judecată, este obligat să susțină interesele civile ale acesteia, chiar dacă nu este constituită parte civilă.

Art. 19. Acțiunea adresată instanței civile - [1](1) Persoana vătămată care nu s-a constituit parte civilă în procesul penal poate introduce la instanța civilă acțiune pentru repararea pagubei materiale și a daunelor morale pricinuite prin infracțiune.

(2) Judecata în fața instanței civile se suspendă până la rezolvarea definitivă a cauzei penale.

(3) De asemenea, poate să pornească acțiune în fața instanței civile persoana vătămată care s-a constituit parte civilă sau pentru care s-a pornit din oficiu acțiune civilă în procesul penal, dar acesta a fost suspendat. În caz de reluare a procesului penal, acțiunea introdusă la instanța civilă se suspendă.

(4) Persoana vătămată care a pornit acțiunea în fața instanței civile poate să părăsească această instanță și să se adreseze organului de urmărire penală sau instanței de judecată, dacă punerea în mișcare a acțiunii penale a avut loc ulterior sau procesul penal a fost reluat după suspendare. Părăsirea instanței civile nu poate avea loc dacă aceasta a pronunțat o hotărâre chiar nedefinitivă.

Art. 20. Cazuri speciale de rezolvare a acțiunii civile - (1) Persoana vătămată constituită parte civilă în procesul penal poate să pornească acțiune în fața instanței civile, dacă instanța penală, prin hotărârea rămasă definitivă, a lăsat nesoluționată acțiunea civilă.

[1](2) În cazurile în care acțiunea civilă a fost exercitată din oficiu, dacă se constată din probe noi că paguba și daunele morale nu au fost

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

integral reparate, diferența poate fi cerută pe calea unei acțiuni la instanța civilă.

[1](3) De asemenea, persoana vătămată se poate adresa cu acțiune la instanța civilă pentru repararea pagubelor materiale și a daunelor morale care s-au născut ori s-au descoperit după pronunțarea hotărârii penale de prima instanță.

Art. 21. Exercitarea acțiunii civile de către sau față de succesori – (1) Acțiunea civilă rămâne în competența instanței penale în caz de deces al uneia din părți, introducându-se în cauză moștenitorii acesteia.

(2) Dacă una din părți este o persoană juridică, în caz de reorganizare a acesteia, se introduce în cauză organizația succesoare în drepturi, iar în caz de desființare sau de dizolvare se introduc în cauză lichidatorii.

Art. 22. Autoritatea hotărârii penale în civil și efectele hotărârii civile în penal – (1) Hotărârea definitivă a instanței penale are autoritate de lucru judecat în fața instanței civile care judecă acțiunea civilă, cu privire la existența faptei, a persoanei care a săvârșit-o și a vinovăției acesteia.

(2) Hotărârea definitivă a instanței civile prin care a fost soluționată acțiunea civilă nu are autoritate de lucru judecat în fața organului de urmărire penală și a instanței penale, cu privire la existența faptei penale, a persoanei care a săvârșit-o și a vinovăției acesteia.

Secțiunea a III - a

Părțile în procesul penal

Art. 23. Inculpatul – Persoana împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală este parte în procesul penal și se numește inculpat.

Art. 24. Alte părți în procesul penal – (1) Persoana care a suferit prin fapta penală o vătămare fizică, morală sau materială, dacă participă în procesul

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

penal, se numeşte parte vătămată.

(2) Persoana vătămată care exercită acţiunea civilă în cadrul procesului penal se numeşte parte civilă.

(3) Persoana chemată în procesul penal să răspundă, potrivit legii civile, pentru pagubele provocate prin fapta învinuitului sau inculpatului, se numeşte parte responsabilă civilmente.

TITLUL II
COMPETENŢA

Capitolul I
Felurile competenţei

Secţiunea I
Competenţa după materie şi după calitatea persoanei

Art. 25. Competenţa judecătoriei - (1) Judecătoria judecă în prima instanţă toate infracţiunile, cu excepţia celor date prin lege în competenţa altor instanţe.

[1](2) Judecătoria soluţionează şi alte cazuri, anume prevăzute de lege.

[2]**Art. 26. Competenţa tribunalului militar** - (1) Tribunalul militar:

1. judecă în primă instanţă:

a) infracţiunile prevăzute în art. 331-352 din Codul penal, precum şi alte infracţiuni săvârşite în legătură cu îndatoririle de serviciu, comise de militari până la gradul de colonel inclusiv, cu excepţia celor date în competenţa altor instanţe;

b) infracţiunile prevăzute de Codul penal în art. 348-354, săvârşite de civili;

2. judecă şi soluţionează şi alte cauze anume prevăzute de lege.

Art. 27. Competenţa tribunalului - Tribunalul:

1. judecă în prima instanţă:

[3]**a)** infracţiunile prevăzute de Codul penal în art. 174-177, 179, art. 189 alin. 3, art. 190,

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*
[3] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

art. 197 alin. 3, art. 209 alin. 3 şi 4, art. 211 alin. 2, 2[1] şi 3, art. 212, art. 215 alin. 5, art. 215[1] alin. 2, art. 252, 254, 255, 257, 266-270, 273-276 când s-a produs o catastrofă de cale ferată, art. 279[1], 298, 312 şi 317, precum şi infracţiunea de contrabandă, dacă a avut ca obiect arme, muniţii sau materii explozive ori radioactive;

b) infracţiunile săvârşite cu intenţie, care au avut ca urmare moartea unei persoane;

c) infracţiunile privind siguranţa naţională a României prevăzute de legi speciale;

d) infracţiunea de spălare a banilor, precum şi infracţiunile privind traficul şi consumul ilicit de droguri;

e) infracţiunea de bancrută frauduloasă, dacă fapta priveşte sistemul bancar;

f) alte infracţiuni date prin lege în competenţa sa;

2. ca instanţă de apel, judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunţate de judecătorii în prima instanţă, cu excepţia celor privind infracţiunile menţionate în art. 279 alin. 2 lit. a);

3. ca instanţă de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor penale pronunţate de judecătorii, în cazul infracţiunilor menţionate în art. 279 alin. 2 lit. a), precum şi în alte cazuri anume prevăzute de lege;

[1]**4.** soluţionează conflictele de competenţă ivite între judecătoriile din circumscripţia sa, precum şi alte cazuri anume prevăzute de lege.

[1]**Art. 28. Competenţa tribunalului militar teritorial** - Tribunalul militar teritorial:

1. judecă în primă instanţă:

a) infracţiunile menţionate în art. 27 pct. 1 lit. a) - e), săvârşite în legătură cu îndatoririle de serviciu, de militari până la gradul de colonel inclusiv;

b) alte infracţiuni date prin lege în competenţa sa;

2. ca instanţă de apel, judecă apelurile împotriva hotărârilor pronunţate în primă

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

instanță de tribunalele militare, cu excepția infracțiunilor menționate în art. 279 alin. 2 lit. a) și a infracțiunilor contra ordinii și disciplinei militare sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani;

3. ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de tribunalele militare în cazul infracțiunilor menționate în art. 279 alin. 2 lit. a) și a infracțiunilor contra ordinii și disciplinei militare sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani, precum și în alte cazuri anume prevăzute de lege;

4. soluționează conflictele de competență ivite între tribunalele militare din circumscripția sa, precum și alte cazuri anume prevăzute de lege.

[1]Art. 28[1]. Competența Curții de Apel - Curtea de Apel:

1. judecă în primă instanță;

a) infracțiunile prevăzute de Codul penal în art. 155 - 173 și 356 - 361;

b) infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii și tribunale, de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe, precum și de notarii publici;

[2]c) infracțiunile săvârșite de judecătorii, procurorii și controlorii financiari ai camerelor de conturi județene, precum și de controlorii financiari de la Curtea de Conturi;

d) alte infracțiuni date prin lege în competența sa;

e) - f) *Abrogate (Legea nr. 281/2003)*

2. ca instanță de apel, judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de tribunale;

3. ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor penale pronunțate de tribunale în apel, precum și în alte cazuri anume prevăzute de lege;

[2]4. soluționează conflictele de competență ivite între tribunale sau între judecătorii și tribunale din circumscripția sa

[1] *Introdus prin Legea nr. 45/1993*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

ori între judecătorii din circumscripția unor tribunale diferite aflate în circumscripția Curții, precum și alte cazuri anume prevăzute de lege.

[1]**5.** soluționează cererile prin care s-a solicitat extrădarea sau transferul persoanelor condamnate în străinătate.

[2]**Art. 28[2]. Competența Curții Militare de Apel** - Curtea Militară de Apel:

1. judecă în primă instanță:

[3]**a)** infracțiunile prevăzute de Codul penal în art. 155-173 și art. 356-361, săvârșite de militari;

b) infracțiunile săvârșite de judecătorii tribunalelor militare și ai tribunalelor militare teritoriale, precum și de procurorii militari de la parchetele militare de pe lângă aceste instanțe;

c) alte infracțiuni date prin lege în competența sa;

2. ca instanță de apel, judecă apelurile împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de tribunalele militare teritoriale;

3. ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de tribunalele militare teritoriale în apel, precum și în alte cazuri anume prevăzute de lege;

[3]**4.** soluționează conflictele de competență ivite între tribunalele militare teritoriale sau între tribunalele militare și tribunalele militare teritoriale ori între tribunalele militare din raza de competență a unor tribunale militare teritoriale diferite, precum și alte cazuri anume prevăzute de lege.

Art. 29. Competența Curții Supreme de Justiție - Curtea Supremă de Justiție:

1. judecă în primă instanță:

a) infracțiunile săvârșite de senatori și deputați;

b) infracțiunile săvârșite de membrii Guvernului;

[3]**c)** infracțiunile săvârșite de judecătorii Curții Constituționale, de membrii, judecătorii și procurorii Curții de Conturi,

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Introdus prin Legea nr. 45/1993*
[3] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

de Preşedintele Consiliului Legislativ şi de Avocatul Poporului;

[1]**d)** infracţiunile săvârşite de mareşali, amirali, generali şi chestori;

e) infracţiunile săvârşite de şefii cultelor religioase organizate în condiţiile legii şi de ceilalţi membri ai Înaltului Cler, care au cel puţin rangul de arhiereu sau echivalent al acestuia;

[1]**f)** infracţiunile săvârşite de judecătorii şi magistraţii asistenţi de la Curtea Supremă de Justiţie, de judecătorii de la curţile de apel şi Curtea Militară de Apel, precum şi de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanţe şi de procurorii Parchetului Naţional Anticorupţie;

g) alte cauze date prin lege în competenţa sa;

2. ca instanţă de recurs, judecă:

a) recursurile împotriva hotărârilor penale pronunţate, în primă instanţă, de curţile de apel şi Curtea Militară de Apel;

b) recursurile împotriva hotărârilor penale pronunţate, ca instanţe de apel, de curţile de apel şi Curtea Militară de Apel;

[1]**c)** recursurile împotriva hotărârilor penale pronunţate, în primă instanţă, de secţia penală a Curţii Supreme de Justiţie, precum şi alte cazuri prevăzute de lege;

3. judecă recursurile în interesul legii;

4. judecă recursurile în anulare;

5. soluţionează:

a) conflictele de competenţă în cazurile în care Curtea Supremă de Justiţie este instanţa superioară comună;

b) cazurile în care cursul justiţiei este întrerupt;

c) cererile de strămutare.

[2]**d)** alte cazuri anume prevăzute de lege.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Secţiunea a II - a

Competenţa teritorială

Art. 30. Competenţa pentru infracţiunile săvârşite în ţară - (1) Competenţa după teritoriu este determinată de:

a) locul unde a fost săvârşită infracţiunea;

b) locul unde a fost prins făptuitorul;

c) locul unde locuieşte făptuitorul;

d) locul unde locuieşte persoana vătămată.

(2) Judecarea cauzei revine aceleia dintre instanţele competente potrivit alin. 1, în a cărei rază teritorială s-a efectuat urmărirea penală.

[1](3) Când urmărirea penală se efectuează de către Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie sau de către parchetele de pe lângă curţile de apel ori de pe lângă tribunale sau de către un organ de cercetare central ori judeţean, procurorul, prin rechizitoriu, stabileşte căreia dintre instanţele prevăzute în alin. 1 îi revine competenţa de a judeca, ţinând seama ca, în raport cu împrejurările cauzei, să fie asigurată buna desfăşurare a procesului penal.

(4) Prin "locul săvârşirii infracţiunii" se înţelege locul unde s-a desfăşurat activitatea infracţională, în totul sau în parte, ori locul unde s-a produs rezultatul acesteia.

Art. 31. Competenţa pentru infracţiunile săvârşite în străinătate - [1](1) Infracţiunile săvârşite în afara teritoriului ţării se judecă, după caz, de către instanţele civile sau militare în a căror circumscripţie îşi are domiciliul sau locuieşte făptuitorul. Dacă acesta nu are domiciliul şi nici nu locuieşte în România, iar fapta este de competenţa judecătoriei, se judecă de Judecătoria sectorului 2, iar în celelalte cazuri de instanţa competentă după materie şi calitatea persoanei, din municipiul Bucureşti, afară de cazul când prin lege se dispune altfel.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(2) Infracțiunea săvârșită pe o navă este de competența instanței în a cărei rază teritorială se află primul port român în care ancorează nava, afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.

(3) Infracțiunea săvârșită pe o aeronavă este de competența instanței în a cărei rază teritorială se află primul loc de aterizare pe teritoriul român.

(4) Dacă nava nu ancorează într-un port român sau dacă aeronava nu aterizează pe teritoriul român, competența este cea prevăzută de alin. 1, afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.

Secțiunea a III - a

Competența în caz de indivizibilitate și conexitate

Art. 32. Reunirea cauzelor - În caz de indivizibilitate sau de conexitate, judecata în primă instanță, dacă are loc în același timp pentru toate faptele și pentru toți făptuitorii, se efectuează de aceeași instanță.

Art. 33. Cazurile de indivizibilitate - Este indivizibilitate:

a) când la săvârșirea unei infracțiuni au participat mai multe persoane;

b) când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite prin același act;

c) în cazul infracțiunii continuate sau în orice alte cazuri când două sau mai multe acte materiale alcătuiesc o singură infracțiune.

Art. 34. Cazurile de conexitate - Este conexitate:

a) când două sau mai multe infracțiuni sunt săvârșite prin acte diferite, de una sau de mai multe persoane împreună, în același timp și în același loc;

b) când două sau mai multe infracțiuni sunt săvârșite în timp ori în loc diferit, după o prealabilă înțelegere între infractori;

c) când o infracțiune este săvârșită pentru a pregăti, a

Scanned with OKEN Scanner

înlesni sau a ascunde comiterea altei infracţiuni, ori este săvârşită pentru a înlesni sau a asigura sustragerea de la răspundere penală a făptuitorului altei infracţiuni;

d) când între două sau mai multe infracţiuni există legătură şi reunirea cauzelor se impune pentru o bună înfăptuire a justiţiei.

Art. 35. Competenţa în caz de indivizibilitate sau conexitate - (1) În caz de indivizibilitate sau conexitate, dacă competenţa în raport cu diferiţii făptuitori ori diferitele fapte aparţine, potrivit legii, mai multor instanţe de grad egal, competenţa de a judeca toate faptele şi pe toţi făptuitorii revine instanţei mai întâi sesizate, iar dacă competenţa după natura faptelor sau după calitatea persoanelor aparţine unor instanţe de grad diferit, competenţa de a judeca toate cauzele reunite revine instanţei superioare în grad.

(2) Dacă dintre instanţe una este civilă, iar alta militară, competenţa revine instanţei militare.

[1](3) Dacă instanţa civilă este superioară în grad, competenţa revine instanţei militare echivalente în grad cu instanţa civilă. Dacă instanţa civilă superioară este Curtea Supremă de Justiţie, competenţa revine acesteia.

(4) Competenţa de a judeca cauzele reunite rămâne dobândită instanţei, chiar dacă pentru fapta sau pentru făptuitorul care a determinat competenţa acestei instanţe s-a dispus încetarea procesului penal ori s-a pronunţat achitarea.

(5) Tăinuirea, favorizarea infractorului şi nedenunţarea unor infracţiuni sunt de competenţa instanţei care judecă infracţiunea la care acestea se referă.

Art. 36. Instanţa competentă a hotărî reunirea cauzelor – (1) Reunirea cauzelor se hotărăşte de instanţa căreia îi revine competenţa de judecată, potrivit dispoziţiilor art. 35.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(2) În cazul prevăzut în art. 35 alin. 3, reunirea cauzelor se hotărăşte de instanţa civilă, care trimite dosarul instanţei militare căreia îi revine competenţa.

Art. 37. Cazuri speciale – (1) În cazurile de indivizibilitate prevăzute în art. 33 lit. a) şi b), precum şi în cele de conexitate, cauzele sunt reunite dacă ele se află în faţa primei instanţe de judecată, chiar după desfiinţarea hotărârii cu trimitere de către instanţa de apel sau după casarea cu trimitere de către instanţa de recurs.

(2) Cauzele se reunesc şi la instanţele de apel, precum şi la cele de recurs, de acelaşi grad, dacă se află în acelaşi stadiu de judecată.

(3) În cazul de invizibilitate prevăzut în art. 33 lit. c, cauzele trebuie să fie reunite întotdeauna.

Art. 38. Disjungerea - În cazul de indivizibilitate prevăzut în art. 33 lit. a, precum şi în toate cazurile de conexitate, instanţa poate dispune, în interesul unei bune judecăţi, disjungerea cauzei, astfel ca judecarea unora dintre infractori sau dintre infracţiuni să se facă separat.

Secţiunea a IV - a

Dispoziţii comune

Art. 39. Excepţii de necompetenţă – (1) Excepţia de necompetenţă materială şi cea de necompetenţă după calitatea persoanei pot fi ridicate în tot cursul procesului penal, până la pronunţarea hotărârii definitive.

(2) Excepţia de necompetenţă teritorială poate fi ridicată numai până la citirea actului de sesizare în faţa primei instanţe de judecată.

(3) Excepţiile de competenţă pot fi ridicate de procuror, de oricare din părţi, sau puse în discuţia părţilor din oficiu.

Art. 40. Competenţa în caz de schimbare a calităţii

Scanned with OKEN Scanner

inculpatului - [1](1) Când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța rămâne competentă a judeca chiar dacă inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, în cazurile când:

a) fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu ale făptuitorului;

b) s-a dat o hotărâre în primă instanță.

[2](2). Dobândirea calității după săvârșirea infracțiunii nu determină schimbarea competenței, cu excepția infracțiunilor săvârșite de persoanele prevăzute în art. 29 pct. 1

Art. 41. Competența în caz de schimbare a încadrării juridice sau a calificării – (1) Instanța sesizată cu judecarea unei infracțiuni rămâne competentă a o judeca chiar dacă constată, după efectuarea cercetării judecătorești, că infracțiunea este de competența instanței inferioare.

(2) Schimbarea calificării faptei printr-o lege nouă, intervenită în cursul judecării cauzei, nu atrage incompetența instanței de judecată, afară de cazul când prin acea lege s-ar dispune altfel.

Art. 42. Declinarea de competență – (1) Instanța de judecată care își declină competența trimite dosarul instanței de judecată arătată ca fiind competentă prin hotărârea de declinare.

(2) Dacă declinarea a fost determinată de competența materială sau după calitatea persoanei, instanța căreia i s-a trimis cauza poate folosi actele îndeplinite și poate menține măsurile dispuse de instanța desesizată.

(3) În cazul declinării pentru necompetență teritorială, actele îndeplinite ori măsurile dispuse se mențin.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(4) Hotărârea de declinare a competenței nu este supusă apelului și nici recursului.

Art. 43. Conflictul de competență – (1) Când două sau mai multe instanțe se recunosc competente a judeca aceeași cauză ori își declină competența, conflictul pozitiv sau negativ de competență se soluționează de instanța ierarhic superioară comună.

(2) Când conflictul de competență se ivește între o instanță civilă și una militară, soluționarea conflictului este de competența Curții Supreme de Justiție.

(3) Instanța ierarhic superioară comună este sesizată în caz de conflict pozitiv, de către instanța care s-a declarat cea din urmă competentă, iar în caz de conflict negativ, de către instanța care și-a declinat cea din urmă competența.

(4) În toate cazurile, sesizarea se poate face și de procuror sau de părți.

(5) Până la soluționarea conflictului pozitiv de competență judecata se suspendă.

(6) Instanța care și-a declinat competența ori s-a declarat competentă cea din urmă ia măsurile și efectuează actele ce reclamă urgență.

(7) Instanța ierarhic superioară comună hotărăște asupra conflictului de competență cu citarea părților.

(8) Când instanța sesizată cu soluționarea conflictului de competență constată că acea cauză este de competența altei instanțe decât cele între care a intervenit conflictul și față de care nu este instanță superioară comună trimite dosarul instanței superioare comune.

(9) Instanța căreia i s-a trimis cauza prin hotărârea de stabilire a competenței nu se mai poate declara necompetentă, afară de cazul în care, în urma noii situații de fapt ce rezultă din completarea cercetării judecătorești, se constată că fapta constituie o infracțiune dată prin lege în competența altei instanțe.

Scanned with OKEN Scanner

(10) Instanța căreia i s-a trimis cauza aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 42 alin. 2.

Art. 44. Chestiuni prealabile – (1) Instanța penală este competentă să judece orice chestiune prealabilă de care depinde soluționarea cauzei, chiar dacă prin natura ei acea chestiune este de competența altei instanțe.

(2) Chestiunea prealabilă se judecă de către instanța penală, potrivit regulilor și mijloacelor de probă privitoare la materia căreia îi aparține acea chestiune.

(3) Hotărârea definitivă a instanței civile, asupra unei împrejurări ce constituie o chestiune prealabilă în procesul penal, are autoritate de lucru judecat în fața instanței penale.

Art. 45. Dispoziții care se aplică și la urmărirea penală - (1) Dispozițiile cuprinse în art. 30 - 36, 38, 40, 42, 44 se aplică în mod corespunzător și în cursul urmăririi penale.

[1](1[1]) Prevederile art. 35 alin. 4 nu se aplică în cazul în care scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale a fost dispusă de un procuror militar.

[1](1[2]) Declinarea de competență se dispune prin ordonanță.

(2) Când nici unul din locurile arătate în art. 30 alin. 1 nu este cunoscut, competența revine organului de urmărire penală care a fost mai întâi sesizat.

(3) În caz de sesizări simultane, precăderea se stabileşte în ordinea enumerării de la art. 30 alin. 1.

(4) Dacă în raport cu vreunul din criteriile arătate în art. 30 alin. 1 sunt competente mai multe organe de urmărire penală, competența revine organului care a fost mai întâi sesizat.

(5) Urmărirea penală a infracțiunilor săvârşite în condițiile prevăzute în art. 31 se efectuează de către organul de urmărire penală din raza

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

teritorială a instanței competente să judece cauza.

(6) Conflictul de competență între doi sau mai mulți procurori se rezolvă de către procurorul superior comun acestora. Când conflictul se iveşte între două sau mai multe organe de cercetare penală, competența se stabileşte de către procurorul care exercită supravegherea asupra activității de cercetare penală a acestor organe.

Capitolul II

Incompatibilitatea şi strămutarea

Secţiunea I

Incompatibilitatea

Art. 46. Rudenia între judecători - Judecătorii care sunt soți sau rude apropiate între ei nu pot face parte din acelaşi complet de judecată.

Art. 47. Judecătorul care s-a pronunțat anterior - (1) Judecătorul care a luat parte la soluționarea unei cauze nu mai poate participa la judecarea aceleiaşi cauze într-o instanță superioară, sau la judecarea cauzei după desființarea hotărârii cu trimitere în apel sau după casarea cu trimitere în recurs.

(2) De asemenea, nu mai poate participa la judecarea cauzei judecătorul care şi-a exprimat anterior părerea cu privire la soluția care ar putea fi dată în acea cauză.

Art. 48. Alte cauze de incompatibilitate - Judecătorul este de asemenea incompatibil de a judeca, dacă în cauza respectivă:

[1]**a)** a pus în mişcare acțiunea penală sau a dispus trimiterea în judecată ori a pus concluzii în fond în calitate de procuror la instanța de judecată sau a emis mandatul de arestare preventivă în cursul urmăririi penale;

b) a fost reprezentant sau apărător al vreuneia din părți;

c) a fost expert sau martor;

d) există împrejurări din care rezultă că este interesat

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

sub orice formă, el, soţul sau vreo rudă apropiată.

[1]**Art. 49. Incompatibilitatea procurorului, a organului de cercetare penală, a magistratului-asistent şi a grefierului** - (1) Dispoziţiile art. 46 se aplică procurorului şi magistratului asistent sau, după caz, grefierului de şedinţă, când cauza de incompatibilitate există între ei sau între vreunul dintre ei şi unul dintre membrii completului de judecată.

(2) Dispoziţiile privind cazurile de incompatibilitate prevăzute în art. 48 lit. b) - d) se aplică procurorului, persoanei care efectuează cercetarea penală, magistratului asistent şi grefierului de şedinţă.

[2](3) Procurorul care a participat ca judecător la soluţionarea cauzei în primă instanţă nu poate pune concluzii la judecarea ei în căile de atac.

(4) Persoana care a efectuat urmărirea penală este incompatibilă să procedeze la completarea sau refacerea acesteia, când completarea sau refacerea este dispusă de instanţă.

Art. 50. Abţinerea - (1) Persoana incompatibilă este obligată să declare, după caz, preşedintelui instanţei, procurorului care supraveghează cercetarea penală sau procurorului ierarhic superior, că se abţine de a participa la procesul penal cu arătarea cazului de incompatibilitate ce constituie motivul abţinerii.

(2) Declaraţia de abţinere se face de îndată ce persoana obligată la aceasta a luat cunoştinţă de existenţa cazului de incompatibilitate.

Art. 51. Recuzarea - (1) În cazul în care persoana incompatibilă nu a făcut declaraţie de abţinere, poate fi recuzată atât în cursul urmăririi penale cât şi în cursul judecăţii, de oricare dintre părţi, de îndată ce partea a aflat de existenţa cazului de incompatibilitate.

(2) Recuzarea se formulează oral sau în scris, cu

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

arătarea cazului de incompatibilitate ce constituie motivul recuzării.

Art. 52. Procedura de soluționare în cursul judecății - [1](1) Abținerea sau recuzarea judecătorului, procurorului, magistratului-asistent sau grefierului se soluționează de un alt complet, în ședință secretă, fără participarea celui ce declară că se abține sau care este recuzat.

(2) Examinarea declarației de abținere sau a cererii de recuzare se face de îndată, ascultându-se procurorul când este prezent în instanță, iar dacă se găsește necesar, și părțile, precum și persoana care se abține sau a cărei recuzare se cere.

(3) Când abținerea sau recuzarea privește cazul prevăzut în art. 46 și 49 alin. 1, instanța, admițând recuzarea, stabilește care dintre persoanele arătate în menționatele texte nu va lua parte la judecarea cauzei.

(4) În caz de admitere a abținerii sau a recuzării, se va stabili în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse se mențin.

[1](5) Abținerea sau recuzarea care privește întreaga instanță trebuie să cuprindă indicarea concretă a cazului de incompatibilitate în care se află fiecare judecător și se soluționează de instanța ierarhic superioară. Aceasta, în cazul când găsește întemeiată abținerea sau recuzarea, desemnează pentru judecarea cauzei o instanță egală în grad cu instanța în fața căreia s-a produs abținerea sau recuzarea.

[2](5[1]) În cauzele în care sunt inculpați arestați preventiv, când se recuză întreaga instanță, instanța ierarhic superioară competentă să soluționeze cererea de recuzare, înainte de a se pronunța asupra recuzării, dispune cu privire la arestarea preventivă în condițiile prevăzute de lege.

(6) Încheierea prin care s-a admis sau s-a respins abținerea, ca și ceea prin care s-a admis

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

recuzarea, nu sunt supuse nici unei căi de atac.

[1](7) Încheierea prin care s-a respins recuzarea poate fi atacată numai cu recurs, în termen de 48 de ore din momentul pronunțării, și dosarul se înaintează, de îndată, instanței de recurs. Recursul se judecă în termen de 3 zile din momentul primirii, în camera de consiliu, cu participarea părților.

Art. 53. Procedura de soluționare în cursul urmăririi penale - [2](1) În cursul urmăririi penale, asupra abținerii sau recuzării persoanei care efectuează cercetarea penală ori a procurorului se pronunță procurorul care supraveghează cercetarea penală sau procurorul ierarhic superior.

(2) Cererea de recuzare privitoare la persoana care efectuează cercetarea penală se adresează fie acestei persoane, fie procurorului. În cazul în care cererea este adresată persoanei care efectuează cercetarea penală, aceasta este obligată să o înainteze împreună cu lămuririle necesare, în termen de 24 ore, procurorului, fără a întrerupe cursul cercetării penale.

(3) Procurorul este obligat să soluționeze cererea în cel mult 3 zile, printr-o ordonanță.

(4) Cererea de recuzare care privește pe procuror se soluționează în același termen și în aceleași condiții de procurorul ierarhic superior.

(5) Abținerea se soluționează potrivit dispozițiilor din alin. 3 și 4, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 54. Incompatibilitatea expertului și interpretului – (1) Dispozițiile art. 48, 50, 51, 52 și 53 se aplică în mod corespunzător expertului și interpretului.

(2) Calitatea de expert este incompatibilă cu aceea de martor în aceeași cauză. Calitatea de martor are întâietate.

(3) Participarea ca expert sau ca interpret de mai multe

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003 și modificat prin Legea din mai 2004*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

ori în aceeaşi cauză nu constituie un motiv de recuzare.

Secţiunea a II - a

Strămutarea judecăţii cauzei penale

Art. 55. Temeiul strămutării - Curtea Supremă de Justiţie strămută judecarea unei cauze de la instanţa competentă la o altă instanţă egală în grad, în cazul în care, apreciind temeinicia motivelor de strămutare, consideră că prin aceasta se asigură desfăşurarea normală a procesului.

Strămutarea poate fi cerută de partea interesată, de procuror sau de ministrul justiţiei.

Art. 56. Cererea şi efectele ei - (1) Cererea de strămutare se adresează Curţii Supreme de Justiţie şi trebuie motivată. Înscrisurile pe care se sprijină cererea se alătură la aceasta, când sunt deţinute de partea care cere strămutarea.

(2) În cerere se face menţiune dacă în cauză se găsesc arestaţi.

(3) Suspendarea judecării cauzei poate fi dispusă de preşedintele Curţii Supreme de Justiţie la primirea cererii, sau de către Curtea Supremă de Justiţie după ce aceasta a fost investită.

[1](4) Cererea făcută de procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie suspendă de drept judecarea cauzei.

Art. 57. Procedura de informare - (1) Preşedintele Curţii Supreme de Justiţie cere, pentru lămurirea instanţei, informaţii de la preşedintele instanţei ierarhic superioare celei la care se află cauza a cărei strămutare se cere, comunicându-i totodată termenul fixat pentru judecarea cererii de strămutare.

(2) Când Curtea Supremă de Justiţie este instanţa ierarhic superioară, informaţiile se cer Ministerului Justiţiei.

(3) În cazul introducerii unei noi cereri de strămutare cu privire la aceeaşi cauză,

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

cererea de informaţii este facultativă.

Art. 58. Înştiinţarea părţilor - (1) Preşedintele instanţei ierarhic superioare celei la care se află cauza ia măsuri pentru încunoştinţarea părţilor despre introducerea cererii de strămutare, despre termenul fixat pentru soluţionarea acesteia, cu menţiunea că părţile pot trimite memorii şi se pot prezenta la termenul fixat pentru soluţionarea cererii.

(2) În informaţiile trimise Curţii Supreme de Justiţie se face menţiune expresă despre efectuarea încunoştinţărilor, ataşându-se şi dovezile de comunicare a acestora.

(3) Când în cauza a cărei strămutare se cere sunt arestaţi, preşedintele dispune desemnarea unui apărător din oficiu.

Art. 59. Examinarea cererii - (1) Examinarea cererii de strămutare se face în şedinţă secretă.

(2) Când părţile se înfăţişează, se ascultă şi concluziile acestora

Art. 60. Soluţionarea cererii - (1) Curtea Supremă de Justiţie dispune, fără arătarea motivelor, admiterea sau respingerea cererii.

(2) În cazul în care găseşte cererea întemeiată, dispune strămutarea judecării cauzei, hotărând totodată în ce măsură actele îndeplinite în faţa instanţei de la care s-a strămutat cauza se menţin.

(3) Această instanţă va fi înştiinţată de îndată despre admiterea cererii de strămutare.

(4) Dacă instanţa la care se află cauza a cărei strămutare se cere a procedat între timp la judecarea cauzei, hotărârea pronunţată este desfiinţată prin efectul admiterii cererii de strămutare.

Art. 61. Repetarea cererii – Strămutarea cauzei nu poate fi cerută din nou, afară de cazul când noua cerere se întemeiază pe împrejurări ne-cunoscute Curţii Supreme de Jus-

Scanned with OKEN Scanner

tiție la soluționarea cererii anterioare sau ivite după aceasta.

TITLUL III
PROBELE ŞI MIJLOACELE DE PROBĂ

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 62. Lămurirea cauzei prin probe - În vederea aflării adevărului, organul de urmărire penală şi instanța de judecată sunt obligate să lămurească cauza sub toate aspectele, pe bază de probe.

Art. 63. Probele şi aprecierea lor - (1) Constituie probă orice element de fapt care serveşte la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârşit-o şi la cunoaşterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei.

[1](2) Probele nu au valoare mai dinainte stabilită. Aprecierea fiecărei probe se face de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată în urma examinării tuturor probelor administrate, în scopul aflării adevărului.

Art. 64. Mijloacele de probă - (1) Mijloacele de probă prin care se constată elementele de fapt ce pot servi ca probă sunt: declarațiile învinuitului sau ale inculpatului, declarațiile părții vătămate, ale părții civile şi ale părții responsabile civilmente, declarațiile martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, mijloacele materiale de probă, constatările tehnico-ştiințifice, constatările medico-legale şi expertizele.

[2](2) Mijloacele de probă obținute în mod ilegal nu pot fi folosite în procesul penal.

Art. 65. Sarcina administrării probelor - (1) Sarcina administrării probelor în procesul penal revine organului

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

de urmărire penală şi instanţei de judecată.

(2) La cererea organului de urmărire penală ori a instanţei de judecată, orice persoană care cunoaşte vreo probă sau deţine vreun mijloc de probă este obligată să le aducă la cunoştinţă sau să le înfăţişeze.

[1]**Art. 66. Dreptul de a proba lipsa de temeinicie a probelor** - (1) Învinuitul sau inculpatul beneficiază de prezumţia de nevinovăţie şi nu este obligat să-şi dovedească nevinovăţia. Învinuitul sau inculpatul beneficiază de prezumţia de nevinovăţie şi nu este obligat să-şi dovedească nevinovăţia.

(2) În cazul în care există probe de vinovăţie, învinuitul sau inculpatul are dreptul să probeze lipsa lor de temeinicie.

Art. 67. Concludenţa şi utilitatea probei - (1) În cursul procesului penal părţile pot propune probe şi cere administrarea lor.

(2) Cererea pentru administrarea unei probe nu poate fi respinsă, dacă proba este concludentă şi utilă.

(3) Admiterea sau respingerea cererii se face motivat.

Art. 68. Interzicerea mijloacelor de constrângere - (1) Este oprit[2] a se întrebuinţa violenţe, ameninţări ori alte mijloace de constrângere, precum şi promisiuni sau îndemnuri, în scopul de a se obţine probe.

(2) De asemenea, este oprit de a determina o persoană să săvârşească sau să continue săvârşirea unei fapte penale, în scopul obţinerii unei probe.

Capitolul II

Mijloacele de probă

Secţiunea I

Declaraţiile învinuitului sau ale inculpatului

Art. 69. Declaraţiile învinuitului sau ale inculpatului -

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Interzis*

Scanned with OKEN Scanner

Declarațiile învinuitului sau ale inculpatului făcute în cursul procesului penal pot servi la aflarea adevărului, numai în măsura în care sunt coroborate cu fapte și împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor existente în cauză.

Art. 70. Întrebări și lămuriri prealabile - (1) Învinuitul sau inculpatul, înainte de a fi ascultat, este întrebat cu privire la nume, prenume, poreclă, data și locul nașterii, numele și prenumele părinților, cetățenie, studii, situația militară, loc de muncă, ocupație, adresă, antecedente penale și alte date pentru stabilirea situației sale personale.

[1](2) Învinuitului sau inculpatului i se aduce apoi la cunoștință fapta care formează obiectul cauzei, dreptul de a avea un apărător, precum și dreptul de a nu face nici o declarație, atrăgându-i-se totodată atenția că ceea ce declară poate fi folosit și împotriva sa. Dacă învinuitul sau inculpatul dă o declarație, i se pune în vedere să declare tot ce știe cu privire la faptă și la învinuirea ce i se aduce în legătură cu aceasta.

[1](3) Dacă învinuitul sau inculpatul consimte să dea o declarație, organul de urmărire penală, înainte de a-l asculta îi cere să dea o declarație, scrisă personal, cu privire la învinuirea ce i se aduce.

Art. 71. Modul de ascultare - (1) Fiecare învinuit sau inculpat este ascultat separat.

(2) În cursul urmăririi penale, dacă sunt mai mulți învinuiți sau inculpați, fiecare este ascultat fără să fie de față ceilalți.

(3) Învinuitul sau inculpatul este mai întâi lăsat să declare tot ce știe în cauză.

(4) Ascultarea învinuitului sau inculpatului nu poate începe cu citirea sau reamintirea declarațiilor pe care acesta le-a dat anterior în cauză.

(5) Învinuitul sau inculpatul nu poate prezenta ori citi o declarație scrisă de mai înainte,

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

însă se poate servi de însemnări asupra amănuntelor greu de reținut.

Art. 72. Întrebări cu privire la faptă - După ce învinuitul sau inculpatul a făcut declarația, i se pot pune întrebări cu privire la fapta care formează obiectul cauzei şi la învinuirea ce i se aduce. De asemenea, este întrebat cu privire la probele pe care înțelege să le propună.

Art. 73. Consemnarea declarațiilor - [1](1) Declarațiile învinuitului sau inculpatului se consemnează în scris. În fiecare declarație se va consemna, totodată, ora începerii şi ora încheierii ascultării învinuitului sau inculpatului. Declarația scrisă se citeşte acestuia, iar dacă cere, i se dă să o citească. Când este de acord cu conținutul ei, o semnează pe fiecare pagină şi la sfârşit.

(2) Când învinuitul sau inculpatul nu poate sau refuză să semneze, se face mențiune în declarația scrisă.

(3) Declarația scrisă este semnată şi de organul de urmărire penală care a procedat la ascultarea învinuitului sau inculpatului ori de președintele completului de judecată şi de grefier, precum şi de interpret când declarația a fost luată printr-un interpret.

(4) Dacă învinuitul sau inculpatul revine asupra vreuneia din declarațiile sale sau are de făcut completări, rectificări sau precizări, acestea se consemnează şi se semnează în condițiile arătate în prezentul articol.

[1]**Art. 74. Ascultarea învinuitului sau inculpatului la locul unde se află** - Ori de câte ori învinuitul sau inculpatul se găseşte în imposibilitate de a se prezenta pentru a fi ascultat, organul de urmărire penală sau instanța de judecată procedează la ascultarea acestuia la locul unde se află, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Secţiunea a II - a

Declaraţiile părţii vătămate, părţii civile şi ale părţii responsabile civilmente

Art. 75. Declaraţiile celorlalte părţi din proces - Declaraţiile părţii vătămate, ale părţii civile şi ale părţii responsabile civilmente făcute în cursul procesului penal pot servi la aflarea adevărului, numai în măsura în care sunt coroborate cu fapte sau împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor existente în cauză.

Art. 76. Explicaţii prealabile - (1) Organul de urmărire penală sau instanţa de judecată are obligaţia să cheme, spre a fi ascultate, persoana care a suferit o vătămare prin infracţiune, precum şi persoana civilmente responsabilă.

[1](2) Înainte de ascultare, persoanei vătămate i se pune în vedere că poate participa în proces ca parte vătămată, iar dacă a suferit o pagubă materială sau o daună morală, că se poate constitui parte civilă. De asemenea, i se atrage atenţia că declaraţia de participare în proces ca parte vătămată sau de constituire ca parte civilă se poate face în tot cursul urmăririi penale, iar în faţa primei instanţe de judecată, până la citirea actului de sesizare.

Art. 77. Modul de ascultare – Ascultarea părţii vătămate, a părţii civile şi a părţii responsabile civilmente se face potrivit dispoziţiilor privitoare la ascultarea învinuitului sau inculpatului, care se aplică în mod corespunzător.

Secţiunea a III - a

Declaraţiile martorilor

Art. 78. Martorul – Persoana care are cunoştinţă despre vreo faptă sau despre vreo împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în procesul penal poate fi ascultată în calitate de martor.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 79. Ascultarea persoanei obligate a păstra secretul profesional – (1) Persoana obligată a păstra secretul profesional nu poate fi ascultată ca martor cu privire la faptele şi împrejurările de care a luat cunoştinţă în exerciţiul profesiei, fără încuviinţarea persoanei sau a unităţii faţă de care este obligată a păstra secretul.

(2) Calitatea de martor are întâietate faţă de calitatea de apărător, cu privire la faptele şi împrejurările pe care acesta le-a cunoscut înainte de a fi devenit apărător sau reprezentant al vreuneia dintre părţi.

Art. 80. Ascultarea soţului şi a rudelor apropiate – (1) Soţul şi rudele apropiate ale învinuitului sau inculpatului nu sunt obligate să depună[1] ca martori.

(2) Organele judiciare vor aduce aceasta la cunoştinţa persoanelor arătate în alineatul precedent, de îndată ce au fost îndeplinite dispoziţiile alin. 3 din art. 84.

Art. 81. Martor minor - Minorul poate fi ascultat ca martor. Până la vârsta de 14 ani ascultarea lui se face în prezenţa unuia din părinţi ori a tutorelui sau a persoanei căreia îi este încredinţat minorul spre creştere şi educare.

Art. 82. Persoana vătămată – Persoana vătămată poate fi ascultată ca martor, dacă nu este constituită parte civilă sau nu participă în proces ca parte vătămată.

Art. 83. Obligaţia de prezentare - Persoana chemată ca martor este obligată să se înfăţişeze la locul, ziua şi ora arătate în citaţie şi are datoria să declare tot ce ştie cu privire la faptele cauzei.

Art. 84. Întrebări prealabile – (1) Martorul este întrebat mai întâi despre nume, prenume, etate, adresă şi ocupaţie.

(2) În caz de îndoială asupra identităţii martorului,

[1] *Să se prezinte*

aceasta se stabileşte prin orice mijloc de probă.

(3) Martorul va fi apoi întrebat dacă este soţ sau rudă a vreuneia dintre părţi şi în ce raporturi se află cu acestea, precum şi dacă a suferit vreo pagubă de pe urma infracţiunii.

Art. 85. Jurământul martorului – (1) Înainte de a fi ascultat, martorul depune următorul jurământ: "Jur că voi spune adevărul şi că nu voi ascunde nimic din ceea ce ştiu. Aşa să-mi ajute Dumnezeu!"

(2) În timpul depunerii jurământului, martorul ţine mâna pe cruce sau pe biblie.

(3) Referirea la divinitate din formula jurământului se schimbă potrivit credinţei religioase a martorului.

(4) Martorului de altă religie decât cea creştină nu îi sunt aplicabile prevederile alin. 2. Martorul fără confesiune va depune următorul jurământ: "Jur pe onoare şi conştiinţă că voi spune adevărul şi nu voi ascunde nimic din ceea ce ştiu".

(5) Martorii care din motive de conştiinţă sau confesiune nu depun jurământul vor rosti în faţa instanţei următoarea formulă: "Mă oblig că voi spune adevărul şi că nu voi ascunde nimic din ceea ce ştiu".

(6) Situaţiile la care se referă alin. 3, 4 şi 5 se reţin de organul judiciar pe baza afirmaţiilor făcute de martor.

(7) După depunerea jurământului sau după rostirea formulei prevăzută în alin. 5, se va pune în vedere martorului că, dacă nu va spune adevărul, săvârşeşte infracţiunea de mărturie mincinoasă.

(8) Despre toate acestea se face menţiune în declaraţia scrisă.

(9) Minorul care nu a împlinit 14 ani nu depune jurământ; i se atrage însă atenţia să spună adevărul.

Art. 86. Modul şi limitele ascultării martorului – (1) Martorului i se face cunoscut obiectul cauzei şi i se arată care sunt faptele sau împrejurările

Scanned with OKEN Scanner

pentru dovedirea cărora a fost propus ca martor, cerându-i-se să declare tot ce ştie cu privire la acestea.

(2) După ce martorul a făcut declaraţii, i se pot pune întrebări cu privire la faptele şi împrejurările care trebuie constatate în cauză, cu privire la persoana părţilor, precum şi în ce mod a luat cunoştinţă despre cele declarate.

(3) Dispoziţiile art. 71 - 74 se aplică în mod corespunzător şi la ascultarea martorului.

[1]Art. 86[1]. Protecţia datelor de identificare a martorului – (1) Dacă există probe sau indicii temeinice că prin declararea identităţii reale a martorului sau a localităţii acestuia de domiciliu ori de reşedinţă ar fi periclitată viaţa, integritatea corporală sau libertatea lui sau a altei persoane, martorului i se poate încuviinţa să nu declare aceste date, atribuindu-i-se o altă identitate sub care urmează să apară în faţa organului judiciar.

(2) Această măsură poate fi dispusă de către procuror în cursul urmăririi penale, iar în cursul judecăţii de instanţă, la cererea motivată a procurorului, a martorului sau a oricărei alte persoane îndreptăţite.

(3) Datele despre identitatea reală a martorului se consemnează într-un proces-verbal, care va fi păstrat, la sediul parchetului care a efectuat sau a supravegheat efectuarea urmăririi penale sau, după caz, la sediul instanţei, într-un loc special, în plic sigilat, în condiţii de maximă siguranţă. Procesul-verbal va fi semnat de cel care a înaintat cererea, precum şi de cel care a dispus măsura.

(4) Documentele privind identitatea reală a martorului vor fi prezentate procurorului sau, după caz, completului de judecată, în condiţii de strictă confidenţialitate.

(5) În toate cazurile, documentele privind identitatea reală a martorului vor fi introduse în dosarul penal numai după ce procurorul, prin

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

ordonanţă sau, după caz, instanţa, prin încheiere, a constatat că a dispărut pericolul care a determinat luarea măsurilor de protecţie a martorului.

(6) Declaraţiile martorilor cărora li s-a atribuit o altă identitate, redate în procesul verbal al procurorului potrivit art. 86^2 alin. 5, precum şi declaraţia martorului consemnată în cursul judecăţii şi semnată de procurorul care a fost prezent la ascultarea martorului şi de preşedintele completului de judecată, potrivit art. 86^2 alin. 6, teza I, pot servi la aflarea adevărului numai în măsura în care sunt coroborate cu fapte şi împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor existente în cauză.

(7) Pot fi audiaţi ca martori cărora li s-a atribuit o altă identitate şi investigatorii sub acoperire.

(8) Dispoziţiile prevăzute în alin. 1 – 6 se aplică şi experţilor.

[1]Art. 86^2. Modalităţi speciale de ascultare a martorului - (1) În situaţiile prevăzute în art. 86^1, dacă există mijloace tehnice corespunzătoare, procurorul sau, după caz, instanţa poate admite ca martorul să fie ascultat fără a fi prezent fizic la locul unde se află organul de urmărire penală sau în sala în care se desfăşoară şedinţa de judecată, prin intermediul mijloacelor tehnice prevăzute în alineatele următoare.

(2) Luarea declaraţiei martorului, în condiţiile arătate în alin. 1, se face în prezenţa procurorului.

(3) Martorul poate fi ascultat prin intermediul unei reţele de televiziune cu imaginea şi vocea distorsionate, astfel încât să nu poată fi recunoscut.

(4) Declaraţia martorului ascultat, în condiţiile arătate în alin. 1 şi 2, se înregistrează prin mijloace tehnice video şi audio şi se redă integral în formă scrisă.

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(5) În cursul urmăririi penale, se întocmeşte un proces-verbal în care se redă cu exactitate declaraţia martorului şi acesta se semnează de procurorul care a fost prezent la ascultarea martorului şi de organul de urmărire penală şi se depune la dosarul cauzei. Declaraţia martorului, transcrisă, va fi semnată şi de acesta şi va fi păstrată în dosarul depus la parchet, într-un loc special, în plic sigilat, în condiţii de maximă siguranţă.

(6) În cursul judecăţii, declaraţia martorului va fi semnată de procurorul care a fost prezent la ascultarea martorului şi de preşedintele completului de judecată. Declaraţia martorului, transcrisă, va fi semnată şi de martor, fiind păstrată în dosarul depus la instanţă, în condiţiile prevăzute în alin. 5.

(7) Casetele video şi audio pe care a fost înregistrată declaraţia martorului, în original, sigilate cu sigiliul parchetului sau, după caz, al instanţei de judecată în faţa căreia s-a făcut declaraţia se păstrează în condiţiile prevăzute în alin. 5. Casetele video şi audio înregistrate în cursul urmăririi penale vor fi înaintate la terminarea urmăririi penale instanţei competente, împreună cu dosarul cauzei, şi vor fi păstrate în aceleaşi condiţii.

(8) Dispoziţiile art. 78, 85 şi 86 alin. 1 şi 2 se aplică în mod corespunzător.

[1]Art. 86[3]. Verificări privind mijloacele de ascultare a martorilor - Instanţa de judecată poate admite, la cererea procurorului, a părţilor sau din oficiu, efectuarea unei expertize tehnice privind mijloacele prin care au fost audiaţi martorii, în condiţiile prevăzute în art. 86[2].

[1]Art. 86[4]. Audierea martorilor sub 16 ani în anumite cauze - În cauzele privind infracţiunile de violenţă între membrii aceleiaşi familii, instanţa poate dispune ca martorul sub 16 ani să nu fie audiat în şedinţa de judecată, admi-

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

ţându-se prezentarea unei audieri efectuate în prealabil, prin înregistrări audio-video, în condiţiile art. 86^2 alin. 2, 4, 5 şi 7.

[1]**Art. 86^5. Protejarea deplasărilor martorului** - (1) Procurorul care efectuează sau supraveghează cercetarea penală ori, după caz, instanţa de judecată poate dispune ca organele poliţiei să supravegheze domiciliul sau reşedinţa martorului ori să-i asigure o reşedinţă temporară supravegheată, precum şi să-l însoţească la sediul parchetului sau al instanţei şi înapoi la domiciliu sau reşedinţă.

(2) Măsurile prevăzute în alin. 1 vor fi ridicate de procuror sau, după caz, de instanţă, când se constată că pericolul care a impus luarea lor a încetat.

Secţiunea a IV - a

Confruntarea

Art. 87. Obiectul confruntării - Când se constată că există contraziceri între declaraţiile persoanelor ascultate în aceeaşi cauză, se procedează la confruntarea acelor persoane, dacă aceasta este necesară pentru lămurirea cauzei.

Art. 88. Procedura confruntării - (1) Persoanele confruntate sunt ascultate cu privire la faptele şi împrejurările în privinţa cărora declaraţiile date anterior se contrazic.

(2) Organul de urmărire penală sau instanţa de judecată poate încuviinţa ca persoanele confruntate să-şi pună reciproc întrebări.

(3) Declaraţiile date de persoanele confruntate se consemnează în proces-verbal.

Secţiunea a V - a

Înscrisurile

Art. 89. Mijloacele de probă scrise - Înscrisurile pot servi ca mijloace de probă, dacă în conţinutul lor se arată fapte sau împrejurări de natură să contribuie la aflarea adevărului.

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1]**Art. 89[1]. Formularele folosite în faza de urmărire penală** - Formularele în care urmează a se consemna orice declarație, în faza de urmărire penală, vor fi în prealabil înregistrate și înseriate, ca formulare cu regim special, iar după completare vor fi introduse în dosarul cauzei.

Art. 90. Procesul-verbal ca mijloc de probă - (1) Procesele verbale încheiate de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată sunt mijloace de probă.

(2) De asemenea, sunt mijloace de probă procesele verbale și actele de constatare încheiate de alte organe, dacă legea prevede aceasta.

Art. 91. Cuprinsul și forma procesului–verbal – (1) Procesul-verbal trebuie să cuprindă:

a) data și locul unde este încheiat;

b) numele, prenumele și calitatea celui care îl încheie;

c) numele, prenumele, ocupația și adresa martorilor asistenți, când există;

d) descrierea amănunțită a celor constatate, precum și a măsurilor luate;

e) numele, prenumele, ocupația și adresa persoanelor la care se referă procesul- verbal, obiecțiile și explicațiile acestora;

f) mențiunile prevăzute de lege pentru cazurile speciale.

(2) Procesul-verbal trebuie semnat pe fiecare pagină și la sfârșit de cel care îl încheie, precum și de persoanele arătate la lit. c și e. Dacă vreuna din aceste persoane nu poate sau refuză să semneze, se face mențiunea despre aceasta.

[2]Secțiunea V[1]

Interceptările și înregistrările audio sau video

Art. 91[1]. Condițiile și cazurile de interceptare și

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] ***Secțiunea a V[1] – a** a fost introdusă prin Legea nr. 141/1996, iar prin Legea nr. 281/2003 a fost modificat titlul și conținutul secțiunii.*

Scanned with OKEN Scanner

înregistrare a convorbirilor sau comunicărilor – (1) Interceptările şi înregistrările pe bandă magnetică sau pe orice alt tip de suport ale unor convorbiri sau comunicări se vor efectua cu autorizarea motivată a instanţei, la cererea procurorului, în cazurile şi în condiţiile prevăzute de lege, dacă sunt date sau indicii temeinice privind pregătirea sau săvârşirea unei infracţiuni pentru care urmărirea penală se efectuează din oficiu, iar interceptarea şi înregistrarea se impun pentru aflarea adevărului. Autorizaţia se dă de către preşedintele instanţei căreia i-ar reveni competenţa să judece cauza în primă instanţă, în camera de consiliu. Interceptarea şi înregistrarea convorbirilor se impun pentru aflarea adevărului, atunci când stabilirea situaţiei de fapt sau identificarea făptuitorului nu poate fi realizată în baza altor probe.

(2) Interceptarea şi înregistrarea convorbirilor sau comunicărilor pot fi autorizate în cazul infracţiunilor contra siguranţei naţionale prevăzute de Codul penal şi de alte legi speciale, precum şi în cazul infracţiunilor de trafic de stupefiante, trafic de arme, trafic de persoane, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede sau alte valori, în cazul infracţiunilor prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea şi sancţionarea faptelor de corupţie ori al unor alte infracţiuni grave care nu pot fi descoperite sau ai căror făptuitori nu pot fi identificaţi prin alte mijloace ori în cazul infracţiunilor care se săvârşesc prin mijloace de comunicare telefonică sau prin alte mijloace de telecomunicaţii.

(3) Autorizarea se dă pentru durata necesară înregistrării, până la cel mult 30 de zile.

(4) Autorizarea poate fi prelungită în aceleaşi condiţii, pentru motive temeinic justificate, fiecare prelungire neputând depăşi 30 de zile.

Scanned with OKEN Scanner

Durata maximă a înregistrărilor autorizate este de 4 luni.

(5) Măsurile dispuse de instanță vor fi ridicate înainte de expirarea duratei pentru care au fost autorizate, îndată ce au încetat motivele care le-au justificat.

(6) Înregistrările prevăzute în alin. 1 pot fi făcute și la cererea motivată a persoanei vătămate privind comunicările ce-i sunt adresate, cu autorizarea instanței de judecată.

(7) Autorizarea interceptării și a înregistrării convorbirilor sau comunicărilor se face prin încheiere motivată, care va cuprinde: indiciile concrete și faptele care justifică măsura; motivele pentru care măsura este indispensabilă aflării adevărului; persoana, mijlocul de comunicare sau locul supus supravegherii; perioada pentru care este autorizată interceptarea și înregistrarea.

Art. 91[2]. Organele care efectuează interceptarea și înregistrarea – (1) Procurorul procedează personal la interceptările și înregistrările prevăzute în art. 91[1] sau poate dispune ca acestea să fie efectuate de organul de cercetare penală. Persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări sunt obligate să păstreze secretul operațiunii efectuate, încălcarea acestei obligații fiind pedepsită potrivit Codului penal.

(2) În caz de urgență, când întârzierea obținerii autorizării prevăzute în art. 91[1] alin. 1 ar aduce grave prejudicii activității de urmărire, procurorul poate dispune, cu titlu provizoriu, prin ordonanță motivată, interceptarea și înregistrarea pe bandă magnetică sau pe orice alt tip de suport a convorbirilor sau comunicărilor, comunicând aceasta instanței imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore.

(3) Instanța trebuie să se pronunțe în cel mult 24 de ore asupra ordonanței procurorului și, dacă o confirmă și este necesar, va dispune autorizarea pe mai departe a interceptării și înregistrării, în condițiile art.

Scanned with OKEN Scanner

91^1 alin. 1-3. Dacă instanța nu confirmă ordonanța procurorului, ea trebuie să dispună încetarea, de îndată, a interceptărilor și înregistrărilor și distrugerea celor efectuate.

(4) Instanța dispune, până la terminarea urmăririi penale, aducerea la cunoștință, în scris, persoanelor ale căror convorbiri sau comunicări au fost interceptate și înregistrate, datele la care s-au efectuat acestea.

Art. 91^3. Certificarea înregistrărilor – (1) Despre efectuarea interceptărilor și înregistrărilor menționate în art. 91^1 și 91^2, procurorul sau organul de cercetare penală întocmește un proces-verbal în care se menționează autorizația dată de instanță pentru efectuarea acestora, numărul sau numerele posturilor telefonice între care s-au purtat convorbirile, numele persoanelor care le-au purtat, dacă sunt cunoscute, data și ora fiecărei convorbiri în parte și numărul de ordine al benzii magnetice sau al oricărui alt tip de suport pe care se face imprimarea.

(2) Convorbirile înregistrate sunt redate integral în formă scrisă și se atașează la procesul-verbal, cu certificarea pentru autenticitate de către organul de cercetare penală, verificat și contrasemnat de procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală în cauză. În cazul în care procurorul procedează la interceptări și înregistrări, certificarea pentru autenticitate se face de către acesta, iar verificarea și contrasemnarea de către procurorul ierarhic superior. Corespondențele în altă limbă decât cea română sunt transcrise în limba română, prin intermediul unui interpret. La procesul-verbal se atașează banda magnetică sau orice alt tip de suport, care conține înregistrarea convorbirii, sigilată cu sigiliul organului de urmărire penală.

(3) Banda magnetică sau orice alt tip de suport cu înregistrarea convorbirii, redarea scrisă a acesteia și procesul-

Scanned with OKEN Scanner

verbal se înaintează instanței care, după ce ascultă procurorul și părțile, hotărăște care din informațiile culese prezintă interes în cercetarea și soluționarea cauzei, încheind un proces-verbal în acest sens. Convorbirile sau comunicările care conțin secrete de stat sau profesionale nu se menționează în procesul-verbal. Dacă săvârșirea unor infracțiuni are loc prin convorbiri sau comunicări care conțin secrete de stat, consemnarea se face în procese-verbale separate, iar dispozițiile art. 97 alin. 3 se aplică în mod corespunzător.

(4) Banda magnetică sau orice alt tip de suport, însoțită de transcrierea integrală și copii de pe procesele-verbale, se păstrează la grefa instanței în locuri speciale, în plic sigilat.

(5) Instanța poate aproba la cererea motivată a inculpatului, a părții civile sau a avocatului acestora, consultarea părților din înregistrare și din transcrierea integrală, depuse la grefă, care nu sunt consemnate în procesul-verbal.

(6) Instanța dispune prin încheiere distrugerea înregistrărilor care nu au fost folosite ca mijloace de probă în cauză. Celelalte înregistrări vor fi păstrate până la arhivarea dosarului.

(7) Înregistrarea convorbirilor dintre avocat și justițiabil nu poate fi folosită ca mijloc de probă.

Art. 91[4]. Alte înregistrări – Condițiile și modalitățile de efectuare a interceptărilor și înregistrărilor prevăzute în art. 91[1]–91[3] sunt aplicabile, în mod corespunzător, și în cazul înregistrării de convorbiri efectuate prin alte mijloace de telecomunicație, autorizate în condițiile legii.

Art. 91[5]. Înregistrările de imagini -Dispozițiile art. 91[1] și 91[2] se aplică în mod corespunzător și în cazul înregistrării de imagini, iar procedura de certificare a acestora este cea prevăzută în art. 91[3], cu excepția redării în formă scrisă, după caz.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 91[6]. Verificarea mijloacelor de probă – (1) Mijloacele de probă prevăzute în prezenta secţiune pot fi supuse expertizei tehnice la cererea procurorului, a părţilor sau din oficiu.

(2) Înregistrările prevăzute în prezenta secţiune, prezentate de părţi, pot servi ca mijloace de probă, dacă nu sunt interzise de lege.

Secţiunea a VI - a

Martorii asistenţi

Art. 92. Prezenţa martorilor asistenţi – (1) Când legea prevede că la efectuarea unui act procedural este necesară prezenţa unor martori asistenţi, numărul acestora trebuie să fie de cel puţin doi.

(2) Nu pot fi martori asistenţi minorii sub 14 ani, persoanele interesate în cauză şi cei ce fac parte din aceeaşi unitate cu organul care efectuează actul procedural.

Art. 93. Stabilirea identităţii martorilor asistenţi – Organul care procedează la efectuarea unui act procedural în prezenţa martorilor asistenţi este obligat să constate şi să consemneze în procesul-verbal pe care îl încheie date privind identitatea martorilor asistenţi, menţionând şi observaţiile pe care aceştia au fost invitaţi să le facă cu privire la cele constatate şi la desfăşurarea operaţiilor la care asistă.

Secţiunea a VII - a

Mijloacele materiale de probă

Art. 94. Obiectele ca mijloc de probă - Obiectele care conţin sau poartă o urmă a faptei săvârşite, precum şi orice alte obiecte care pot servi la aflarea adevărului, sunt mijloace materiale de probă.

Art. 95. Corpuri delicte - Sunt de asemenea mijloace materiale de probă obiectele care au fost folosite sau au fost destinate să servească la

Scanned with OKEN Scanner

săvârşirea unei infracţiuni, precum şi obiectele care sunt produsul infracţiunii.

Secţiunea a VIII - a

Ridicarea de obiecte şi înscrisuri. Efectuarea percheziţiilor

Art. 96. Ridicarea de obiecte şi înscrisuri - Organul de urmărire penală sau instanţa de judecată are obligaţia să ridice obiectele şi înscrisurile ce pot servi ca mijloc de probă în procesul penal.

Art. 97. Predarea obiectelor şi înscrisurilor - [1](1) Orice persoană fizică sau persoană juridică, în posesia căreia se află un obiect sau un înscris ce poate servi ca mijloc de probă, este obligată să-l prezinte şi să-l predea sub luare de dovadă organului de urmărire penală sau instanţei de judecată, la cererea acestora.

(2) Dacă organul de urmărire penală sau instanţa de judecată apreciază că şi o copie de pe un înscris poate servi ca mijloc de probă, reţine numai copia.

[1](3) Dacă obiectul sau înscrisul are caracter secret sau confidenţial, prezentarea sau predarea se face în condiţii care să asigure păstrarea secretului sau a confidenţialităţii.

Art. 98. Reţinerea şi predarea corespondenţei şi a obiectelor - [1](1) Instanţa de judecată, la propunerea procurorului, în cursul urmăririi penale, sau din oficiu, în cursul judecăţii, poate dispune ca orice unitate poştală sau de transport să reţină şi să predea scrisorile, telegramele şi oricare altă corespondenţă, ori obiectele trimise de învinuit sau inculpat, ori adresate acestuia, fie direct, fie indirect.

[2](1[1]) Măsura prevăzută în alin. 1 se dispune dacă sunt întrunite condiţiile arătate în art. 91[1] alin. 1 şi potrivit procedurii acolo prevăzute.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1](1[2]) Reținerea și predarea scrisorilor, telegramelor și a oricăror alte corespondențe ori obiecte la care se referă alin. 1, pot fi dispuse, în scris, în cazuri urgente și temeinic justificate și de procuror, care este obligat să informeze de îndată despre aceasta instanța.

(2) Corespondența și obiectele ridicate care nu au legătură cu cauza se restituie destinatarului.

Art. 99. Ridicarea silită de obiecte sau de înscrisuri - (1) Dacă obiectul sau înscrisul cerut nu este predat de bunăvoie, organul de urmărire penală sau instanța de judecată dispune ridicarea silită.

(2) În cursul judecății dispoziția de ridicare silită a obiectelor sau înscrisurilor se comunică procurorului; care ia măsuri de aducere la îndeplinire prin organul de cercetare penală.

[2]**Art. 100. Percheziția -** (1) - Când persoana căreia i s-a cerut să predea vreun obiect sau vreun înscris dintre cele arătate în art. 98 tăgăduiește existența sau deținerea acestora, precum și ori de câte ori există indicii temeinice că efectuarea unei percheziții este necesară pentru descoperirea și strângerea probelor, se poate dispune efectuarea acesteia.

(2) Percheziția poate fi domiciliară sau corporală.

(3) Percheziția domiciliară poate fi dispusă numai de judecător, prin încheiere motivată, în cursul urmăririi penale, la cererea procurorului, sau în cursul judecății.

(4) Percheziția domiciliară se dispune în cursul urmăririi penale în camera de consiliu, fără citarea părților. Participarea procurorului este obligatorie.

(5) Percheziția corporală poate fi dispusă, după caz, de

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003 și apoi prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

organul de cercetare penală, de procuror sau de judecător.

(6) Percheziția domiciliară nu poate fi dispusă înainte de începerea urmăririi penale.

[1]**Art. 101. Percheziția domiciliară în cursul urmăririi penale** - Percheziția dispusă în cursul urmăririi penale, potrivit art. 100, se efectuează de procuror sau de organul de cercetare penală, însoțiți, după caz, de lucrători operativi.

Art. 102. Percheziția domiciliară în cursul judecății - (1) Instanța poate proceda la efectuarea percheziției cu ocazia unei cercetări locale.

(2) În celelalte cazuri, dispoziția instanței de judecată de a se efectua o percheziție se comunică procurorului, în vederea efectuării acesteia.

[1]**Art. 103. Timpul de efectuare a percheziției** – Ridicarea de obiecte și înscrisuri, precum și percheziția domiciliară se pot face între orele 6^{00} –20^{00}, iar în celelalte ore numai în caz de infracțiune flagrantă sau când percheziția urmează a se efectua într-un local public. Percheziția începută între orele 6^{00}–20^{00} poate continua și în timpul nopții.

Art. 104. ***Procedura percheziției*** - [2](1) Organul judiciar care urmează a efectua percheziția este obligat ca, în prealabil, să se legitimeze și, în cazurile prevăzute de lege, să prezinte autorizația dată de judecător.

(2) Ridicarea de obiecte și înscrisuri precum și percheziția domiciliară se fac în prezența persoanei de la care se ridică obiecte ori înscrisuri, sau la care se efectuează percheziția, iar în lipsa acesteia, în prezența unui reprezentant, a unui membru al familiei, sau a unui vecin, având capacitate de exercițiu.

[1](3) Aceste operațiuni se efectuează de organul judiciar

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003 și apoi prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

în prezența unor martori asistenți.

(4) Când persoana la care se face percheziția este reținută ori arestată, va fi adusă la percheziție. În cazul în care nu poate fi adusă, ridicarea de obiecte și înscrisuri precum și percheziția domiciliară se fac în prezența unui reprezentant ori a unui membru de familie, iar în lipsa acestora, a unui vecin, având capacitate de exercițiu.

Art. 105. Efectuarea percheziției domiciliare – (1) Organul judiciar care efectuează percheziția are dreptul să deschidă încăperile sau alte mijloace de păstrare în care s-ar putea găsi obiectele sau înscrisurile căutate, dacă cel în măsură să le deschidă refuză aceasta.

(2) Organul judiciar este obligat să se limiteze la ridicarea numai a obiectelor și înscrisurilor care au legătură cu fapta săvârșită; obiectele sau înscrisurile a căror circulație sau deținere este interzisă se ridică totdeauna.

(3) Organul judiciar trebuie să ia măsuri ca faptele și împrejurările din viața personală a celui la care se efectuează percheziția și care nu au legătură cu cauza, să nu devină publice.

Art. 106. Efectuarea percheziției corporale – (1) Percheziția corporală se efectuează de organul judiciar care a dispus-o, cu respectarea dispozițiilor art. 104 alin. 1, sau de persoana desemnată de acest organ.

(2) Percheziția corporală se face numai de o persoană de același sex cu cea percheziționată.

Art. 107. Identificarea și păstrarea obiectelor – (1) Obiectele sau înscrisurile se prezintă persoanei de la care sunt ridicate și celor care asistă, pentru a fi recunoscute și a fi însemnate de către acestea spre neschimbare, după care se etichetează și se sigilează.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Obiectele care nu pot fi însemnate ori pe care nu se pot aplica etichete şi sigilii se împachetează sau se închid, pe cât posibil laolaltă, după care se aplică sigilii.

(3) Obiectele care nu pot fi ridicate se sechestrează şi se lasă în păstrare fie celui la care se află, fie unui custode.

(4) Probele pentru analiză se iau cel puţin în dublu şi se sigilează. Una din probe se lasă celui de la care se ridică, iar în lipsa acestuia, uneia din personale arătate în art. 108 alin. final.

Art. 108. Procesul-verbal de percheziţie şi de ridicare a obiectelor şi înscrisurilor – (1) Despre efectuarea percheziţiei şi ridicarea de obiecte şi înscrisuri se întocmeşte proces-verbal.

(2) Procesul-verbal trebuie să cuprindă, în afară de menţiunile prevăzute în art. 91 şi următoarele menţiuni: locul, timpul şi condiţiile în care înscrisurile şi obiectele au fost descoperite şi ridicate, enumerarea şi descrierea lor amănunţită, pentru a putea fi recunoscute.

(3) În procesul verbal se face menţiune şi despre obiectele care nu au fost ridicate, precum şi de acelea care au fost lăsate în păstrare.

(4) Copie de pe procesul-verbal se lasă persoanei la care s-a făcut percheziţia sau de la care s-au ridicat obiectele şi înscrisurile, ori reprezentantului acesteia sau unui membru al familiei, iar în lipsă, celor cu care locuieşte sau unui vecin şi, dacă este cazul, custodelui.

Art. 109. Măsuri privind obiectele ridicate – (1) Organul de urmărire penală sau instanţa de judecată dispune ca obiectele ori înscrisurile ridicate care constituie mijloace de probă să fie, după caz, ataşate la dosar sau păstrate în alt mod.

(2) Obiectele şi înscrisurile ridicate, care nu sunt ataşate la dosar, pot fi fotografiate. În acest caz fotografiile se vizează şi se ataşează la dosar.

Scanned with OKEN Scanner

(3) Până la soluționarea definitivă a cauzei, mijloacele materiale de probă se păstrează de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată la care se găsește dosarul.

(4) Obiectele și înscrisurile predate sau ridicate în urma percheziției și care nu au legătură cu cauza se restituie persoanei căreia îi aparțin. Obiectele supuse confiscării nu se restituie.

(5) Obiectele ce servesc ca mijloc de probă, dacă nu sunt supuse confiscării, pot fi restituite persoanei căreia îi aparțin, chiar înainte de soluționarea definitivă a procesului, afară de cazul când prin această restituire s-ar putea stânjeni aflarea adevărului. Organul de urmărire penală sau instanța de judecată pune în vedere persoanei căreia i-au fost restituite obiectele, că este obligată să le păstreze până la soluționarea definitivă a cauzei.

Art. 110. Conservarea sau valorificarea obiectelor ridicate - Obiectele ce servesc ca mijloc de probă, dacă sunt dintre acelea arătate în art. 165 alin. 2 și dacă nu este cazul a fi restituite, se conservă sau se valorifică potrivit dispozițiilor acestui articol.

[1]Art. 111. Dispoziții speciale privind unitățile publice și alte persoane juridice - Dispozițiile din prezenta secțiune se aplică în mod corespunzător și atunci când actele procedurale se efectuează la o unitate din cele la care se referă art. 145 din Codul penal sau la o altă persoană juridică, dispoziții care se completează după cum urmează:

a) organul judiciar se legitimează și, după caz, înfățișează reprezentantului unității publice sau al altei persoane juridice autorizația dată;

b) ridicarea de obiecte și înscrisuri precum și percheziția se efectuează în prezența reprezentantului unității;

c) atunci când este obligatorie prezența martorilor

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

asistenți, aceştia pot face parte din personalul unității;

d) copie de pe procesul-verbal se lasă reprezentantului unității.

Secţiunea a IX - a

Constatarea tehnico-ştiinţifică şi constatarea medico-legală

Art. 112. Folosirea unor specialişti – (1) Când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt şi este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, organul de urmărire penală poate folosi cunoştințele unui specialist sau tehnician, dispunând, din oficiu sau la cerere, efectuarea unei constatări tehnico-ştiințifice.

(2) Constatarea tehnico-ştiințifică se efectuează, de regulă, de către specialişti sau tehnicieni care funcționează în cadrul ori pe lângă instituția de care aparține organul de urmărire penală. Ea poate fi efectuată şi de către specialişti sau tehnicieni care funcționează în cadrul altor organe.

Art. 113. Obiectul şi materialul constatării tehnico – ştiințifice – (1) Organul de urmărire penală care dispune efectuarea constatării tehnico-ştiințifice stabileşte obiectul acesteia, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă şi termenul în care urmează a fi efectuată lucrarea.

(2) Constatarea tehnico-ştiințifică se efectuează asupra materialelor şi datelor puse la dispoziție sau indicate de către organul de urmărire penală. Celui însărcinat cu efectuarea constatării nu i se pot delega şi nici acesta nu-şi poate însuşi atribuții de organ de urmărire penală sau de organ de control.

(3) Specialistul sau tehnicianul însărcinat cu efectuarea lucrării, dacă socoteşte că materialele puse la dispoziție ori datele indicate sunt insuficiente, comunică acesta organului de urmărire penală, în vederea completării lor.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 114. Constatarea medico-legală – (1) În caz de moarte violentă, de moarte a cărei cauză nu se cunoaşte ori este suspectă, sau când este necesară o examinare corporală asupra învinuitului ori persoanei vătămate pentru a constata pe corpul acestora existenţa urmelor infracţiunii, organul de urmărire penală dispune efectuarea unei constatări medico-legale şi cere organului medico-legal, căruia îi revine competenţa potrivit legii, să efectueze această constatare.

(2) Exhumarea în vederea constatării cauzelor morţii se face numai cu încuviinţarea procurorului.

Art. 115. Raportul de constatare tehnico-ştiinţifică sau medico-legală – (1) Operaţiile şi concluziile constatării tehnico-ştiinţifice sau medico-legale se consemnează într-un raport.

(2) Organul de urmărire penală sau instanţa de judecată, din oficiu sau la cererea oricăreia dintre părţi, dacă apreciază că raportul tehnico-ştiinţific ori medico-legal nu este complet sau concluziile acestuia nu sunt precise, dispune refacerea sau completarea constatării tehnico-ştiinţifice ori medico-legale, sau efectuarea unei expertize.

(3) Când refacerea sau completarea constatării tehnico-ştiinţifice ori medico-legale este dispusă de instanţa de judecată, raportul se trimite procurorului, pentru ca acesta să ia măsuri în vederea completării sau refacerii lui.

Secţiunea a X - a

Expertizele

Art. 116. Ordonarea efectuării expertizei - Când pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări ale cauzei, în vederea aflării adevărului, sunt necesare cunoştinţele unui expert, organul de urmărire penală ori instanţa de judecată dispune, la cerere sau din oficiu, efectuarea unei expertize.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 117. Expertiza obligatorie – (1) Efectuarea unei expertize psihiatrice este obligatorie în cazul infracțiunii de omor deosebit de grav, precum și atunci când organul de urmărire penală sau instanța de judecată are îndoială asupra stării psihice a învinuitului sau inculpatului.

(2) Expertiza în aceste cazuri se efectuează în instituții sanitare de specialitate. În vederea efectuării expertizei, organul de cercetare penală cu aprobarea procurorului sau instanța de judecată dispune internarea învinuitului ori inculpatului pe timpul necesar. Această măsură este executorie și se aduce la îndeplinire, în caz de opunere, de organele de poliție.

(3) De asemenea, efectuarea unei expertize este obligatorie pentru a se stabili cauzele morții, dacă nu s-a întocmit un raport medico-legal.

Art. 118. Procedura expertizei – (1) Expertiza se efectuează potrivit dispozițiilor din prezentul cod, afară de cazul când prin lege se dispune altfel. Dispozițiile art. 113 se aplică în mod corespunzător.

(2) Expertul este numit de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată, cu excepția expertizei prevăzute în art. 119 alin. 2.

(3) Fiecare dintre părți are dreptul să ceară ca un expert recomandat de ea să participe la efectuarea expertizei.

Art. 119. Experți oficiali – (1) Dacă există experți medico-legali sau experți oficiali în specialitatea respectivă, nu poate fi numit expert o altă persoană, decât dacă împrejurările deosebite ar cere aceasta.

(2) Când expertiza urmează să fie efectuată de un serviciu medico-legal, de un laborator de expertiză criminalistică sau de orice institut de specialitate, organul de urmărire penală ori instanța de judecată se adresează acestora pentru efectuarea expertizei.

Scanned with OKEN Scanner

(3) Când serviciul medico-legal ori laboratorul de expertiză criminalistică sau institutul de specialitate consideră necesar ca la efectuarea expertizei să participe sau să-şi dea părerea şi specialişti de la alte instituţii, poate folosi asistenţa sau avizul acestora.

Art. 120. Lămuriri date expertului şi părţilor - (1) Organul de urmărire penală sau instanţa de judecată, când dispune efectuarea unei expertize, fixează un termen la care sunt chemate părţile, precum şi expertul, dacă acesta a fost desemnat de organul de urmărire penală sau de instanţă.

(2) La termenul fixat se aduce la cunoştinţă părţilor şi expertului obiectul expertizei şi întrebările la care expertul trebuie să răspundă şi li se pune în vedere că au dreptul să facă observaţii cu privire la aceste întrebări şi că pot cere modificarea sau completarea lor.

(3) Părţile mai sunt încunoştinţate că au dreptul să ceară numirea şi a câte unui expert recomandat de fiecare dintre ele, care să participe la efectuarea expertizei.

(4) După examinarea obiecţiilor şi cererilor făcute de părţi şi expert, organul de urmărire penală sau instanţa de judecată pune în vedere expertului termenul în care urmează a fi efectuată expertiza. încunoştinţându-l totodată dacă la efectuarea acesteia urmează să participe părţile.

(5) *Abrogat (Legea nr. 281/2003)*

Art. 121. Drepturile expertului – (1) Expertul are dreptul să ia cunoştinţă de materialul dosarului necesar pentru efectuarea expertizei. În cursul urmăririi penale cercetarea dosarului se face cu încuviinţarea organului de urmărire.

(2) Expertul poate cere lămuriri organului de urmărire penală sau instanţei de judecată cu privire la anumite fapte ori împrejurări ale cauzei.

(3) Părţile, cu încuviinţarea şi în condiţiile stabilite de organul de urmărire penală sau

Scanned with OKEN Scanner

de instanța de judecată, pot da expertului explicațiile necesare.

Art. 122. Raportul de expertiză – (1) După efectuarea expertizei, expertul întocmește un raport scris.

(2) Când sunt mai mulți experți se întocmește un singur raport de expertiză. Dacă sunt deosebiri de păreri, opiniile separate sunt consemnate în cuprinsul raportului sau într-o anexă.

(3) Raportul de expertiză se depune la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată care a dispus efectuarea expertizei.

Art. 123. Conținutul raportului - Raportul de expertiză cuprinde:

a) partea introductivă, în care se arată organul de urmărire penală sau instanța de judecată care a dispus efectuarea expertizei, data când s-a dispus efectuarea acesteia, numele și prenumele expertului, data și locul unde a fost efectuată, data întocmirii raportului de expertiză, obiectul acesteia și întrebările la care expertul urma să răspundă, materialul pe baza căruia expertiza a fost efectuată și dacă părțile care au participat la aceasta au dat explicații în cursul expertizei;

b) descrierea în amănunt a operațiilor de efectuare a expertizei, obiecțiile sau explicațiile părților, precum și analiza acestor obiecții ori explicații în lumina celor constatate de expert;

c) concluziile, care cuprind răspunsurile la întrebările puse și părerea expertului asupra obiectului expertizei.

Art. 124. Suplimentul de expertiză – (1) Când organul de urmărire penală sau instanța de judecată constată, la cerere sau din oficiu, că expertiza nu este completă, dispune efectuarea unui supliment de expertiză fie de către același expert, fie de către altul.

(2) De asemenea, când se socotește necesar, se cer expertului lămuriri suplimentare în scris, ori se dispune che-

Scanned with OKEN Scanner

marea lui spre a da explicații verbale asupra raportului de expertiză. În acest caz, ascultarea expertului se face potrivit dispozițiilor privitoare la ascultarea martorilor.

(3) Lămuririle suplimentare în scris pot fi cerute și serviciului medico-legal, laboratorului de expertiză criminalistică ori institutului de specialitate care a efectuat expertiza.

Art. 125. Efectuarea unei noi expertize - Dacă organul de urmărire penală sau instanța de judecată are îndoieli cu privire la exactitatea concluziilor raportului de expertiză, dispune efectuarea unei noi expertize.

Art. 126. Lămuriri cerute la institutul de emisiune - În cazurile privitoare la infracțiunea de falsificare de monedă sau de alte valori, organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate cere lămuriri institutului de emisiune.

Art. 127. Prezentarea scriptelor de comparație – (1) În cauzele privind infracțiuni de fals în înscrisuri, organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate ordona să fie prezentate scripte de comparație.

(2) Dacă scriptele se găsesc în depozite publice, autoritățile în drept sunt obligate a le elibera.

(3) Dacă scriptele se găsesc la un particular care nu este soț sau rudă apropiată cu învinuitul sau inculpatul, organul de urmărire penală ori instanța de judecată îi pune în vedere să le prezinte.

(4) Scriptele de comparație trebuie vizate de organul de urmărire penală sau de președintele completului de judecată și semnate de acela care le prezintă.

(5) Organul de urmărire penală ori instanța de judecată poate dispune ca învinuitul sau inculpatul să prezinte o piesă scrisă cu mâna sa, ori să scrie după dictarea ce i s-ar face.

(6) Dacă învinuitul sau inculpatul refuză, se face mențiune în procesul verbal.

Scanned with OKEN Scanner

Secţiunea a XI - a

Folosirea interpreţilor

Art. 128. Cazurile şi procedura de folosire a interpreţilor - [1](1) Când una din părţi sau o altă persoană care urmează să fie ascultată nu cunoaşte limba română ori nu se poate exprima, organul de urmărire penală sau instanţa de judecată îi asigură în mod gratuit folosirea unui interpret. Interpretul poate fi desemnat sau ales de părţi; în acest din urmă caz, el trebuie să fie un interpret autorizat, potrivit legii.

(2) Dispoziţiile alineatului precedent se aplică în mod corespunzător şi în cazul când unele dintre înscrisurile aflate în dosarul cauzei sau prezentate în instanţă sunt redactate într-o altă limbă decât cea română.

(3) Dispoziţiile art. 83, 84 şi 85 se aplică în mod corespunzător şi interpretului.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Secţiunea a XII - a

Cercetarea la faţa locului şi reconstituirea

Art. 129. Cercetarea la faţa locului – (1) Cercetarea la faţa locului se efectuează atunci când este necesar să se facă constatări cu privire la situaţia locului săvârşirii infracţiunii, să se descopere şi să se fixeze urmele infracţiunii, să se stabilească poziţia şi starea mijloacelor materiale de probă şi împrejurările în care infracţiunea a fost săvârşită.

(2) Organul de urmărire penală efectuează cercetarea la faţa locului în prezenţa martorilor asistenţi, afară de cazul când aceasta nu este posibil. Cercetarea la faţa locului se face în prezenţa părţilor, atunci când este necesar. Neprezentarea părţilor încunoştinţate nu împiedică efectuarea cercetării.

(3) Când învinuitul sau inculpatul este reţinut ori arestat, dacă nu poate fi adus la cercetare, organul de urmărire

Scanned with OKEN Scanner

penală îi pune în vedere că are dreptul să fie reprezentat şi îi asigură, la cerere, reprezentarea.

(4) Instanța de judecată efectuează cercetarea la fața locului cu citarea părților și în prezența procurorului, când participarea acestuia la judecată este obligatorie.

(5) Organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate interzice persoanelor care se află ori vin la locul unde se efectuează cercetarea, să comunice între ele sau cu alte persoane, ori să plece înainte de terminarea cercetării.

Art. 130. Reconstituirea – (1) Organul de urmărire penală sau instanța de judecată, dacă găseşte necesar pentru verificarea şi precizarea unor date, poate să procedeze la reconstituirea la fața locului, în întregime sau în parte, a modului şi a condițiilor în care a fost săvârşită fapta.

(2) Reconstituirea se face în prezența învinuitului sau inculpatului. Dispozițiile art. 129 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Art. 131. Procesul-verbal de cercetare la fața locului – (1) Despre efectuarea cercetării la fața locului se încheie proces-verbal, care trebuie să cuprindă, în afara mențiunilor arătate în art. 91, descrierea amănunțită a situației locului, a urmelor găsite, a obiectelor examinate şi a celor ridicate, a poziției şi stării celorlalte mijloace materiale de probă, astfel încât acestea să fie redate cu precizie şi pe cât posibil cu dimensiunile respective.

(2) În caz de reconstituire a modului în care a fost săvârşită fapta, se consemnează amănunțit şi desfăşurarea reconstituirii.

(3) În toate cazurile se pot face schițe, desene sau fotografii, ori alte asemenea lucrări, care se vizează şi se anexează la procesul-verbal.

Scanned with OKEN Scanner

Secţiunea a XIII - a

Comisia rogatorie şi delegarea

Art. 132. Condiţii pentru dispunerea comisiei rogatorii – (1) Când un organ de urmărire penală sau o instanţă de judecată nu are posibilităţi să asculte un martor, să facă o cercetare la faţa locului, să procedeze la ridicarea unor obiecte sau să efectueze orice alt act procedural, se poate adresa unui alt organ de urmărire penală ori unei alte instanţe, care are posibilitatea să le efectueze.

(2) Punerea în mişcare a acţiunii penale, luarea măsuri-lor preventive, încuviinţarea de probatorii, precum şi dispune-rea celorlalte acte procesuale sau măsuri procesuale nu pot forma obiectul comisiei rogatorii.

(3) Comisia rogatorie se poate adresa numai unui organ sau unei instanţe egale în grad.

Art. 133. Conţinutul comisiei rogatorii – (1) Rezoluţia sau încheierea prin care s-a dispus comisia rogatorie trebuie să conţină toate lămuririle referitoare la îndeplinirea actului care face obiectul acesteia, iar în cazul când urmează să fie ascultată o persoană, se vor arăta şi întrebările ce trebuie să i se pună.

(2) Organul de urmărire penală sau instanţa de judecată care efectuează comisia rogatorie poate pune şi alte întrebări, dacă necesitatea acestora rezultă în cursul ascultării.

Art. 134. Drepturile părţilor în cazul comisiei rogatorii – (1) Când comisia rogatorie s-a dispus de instanţa de judecată, părţile pot formula în faţa acesteia întrebări, care vor fi transmise instanţei ce urmează a efectua comisia rogatorie.

(2) Totodată, oricare dintre părţi poate cere să fie citată la efectuarea comisiei rogatorii.

(3) Când inculpatul este arestat, instanţa care urmează a efectua comisia rogatorie dispune desemnarea unui

Scanned with OKEN Scanner

apărător din oficiu, care îl va reprezenta.

Art. 135. Delegarea – (1) Organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate dispune, în condițiile arătate în art. 132, efectuarea unui act de procedură și prin delegare. Delegarea poate fi dată numai unui organ sau unei instanțe de judecată ierarhic inferioare.

(2) Dispozițiile privitoare la comisia rogatorie se aplică în mod corespunzător și în caz de delegare.

TITLUL IV
MĂSURILE PREVENTIVE ŞI ALTE MĂSURI PROCESUALE

Capitolul I
Măsurile preventive

Secţiunea I
Dispoziţii generale

[1]Art. 136. Scopul şi categoriile măsurilor preventive – (1) În cauzele privitoare la infracțiuni pedepsite cu detențiune pe viață sau cu închisoare, pentru a se asigura buna desfășurare a procesului penal ori pentru a se împiedica sustragerea învinuitului sau inculpatului de la urmărirea penală, de la judecată ori de la executarea pedepsei, se poate lua față de acesta una din următoarele măsuri preventive:

a) reținerea;

b) obligarea de a nu părăsi localitatea;

c) obligarea de a nu părăsi țara;

d) arestarea preventivă.

(2) Scopul măsurilor preventive poate fi realizat și prin liberarea provizorie sub control judiciar sau pe cauțiune.

(3) Măsura prevăzută în alin. 1 lit. a) poate fi luată de organul de cercetare penală sau de procuror.

(4) Măsurile prevăzute în alin. 1 lit. b) și c) se pot lua de procuror, în cursul urmăririi penale, sau de instanța de judecată, în cursul judecății.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1](5) Măsura prevăzută în alin. 1 lit. d) poate fi luată de judecător.

(6) Măsura arestării preventive nu poate fi dispusă în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede alternativ pedeapsa amenzii.

(7) Liberarea provizorie se dispune de instanța de judecată.

(8) Alegerea măsurii ce urmează a fi luată se face ținându-se seama de scopul acesteia, de gradul de pericol social al infracțiunii, de sănătatea, vârsta, antecedentele și alte situații privind persoana față de care se ia măsura.

Art. 137. Cuprinsul actului prin care se ia măsura preventivă - Actul prin care se ia măsura preventivă trebuie să arate fapta care face obiectul învinuirii sau inculpării, textul de lege în care aceasta se încadrează, pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită și temeiurile concrete care au determinat luarea măsurii preventive.

Art. 137[1]. Aducerea la cunoștință a motivelor luării măsurilor preventive și a învinuirii - (1) Persoanei reținute sau arestate i se aduc, de îndată, la cunoștință, motivele reținerii sau ale arestării. Învinuirea se aduce la cunoștința celui arestat, în cel mai scurt termen, în prezența unui avocat.

[2](2) Când se dispune arestarea preventivă a învinuitului sau inculpatului, judecătorul încunoștințează despre măsura luată, în termen de 24 de ore, un membru al familiei acestuia ori o altă persoană pe care o desemnează învinuitul sau inculpatul, consemnându-se aceasta într-un proces-verbal.

[3](3) Cel reținut poate să ceară să fie încunoștințat despre măsura luată un membru de familie sau una din persoanele arătate în alin. 2.

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003, și apoi prin O.U.G. nr. 109/2003*

[3] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Atât cererea celui reținut cât și încunoștințarea se consemnează într-un proces verbal. În mod excepțional, dacă organul de cercetare penală apreciază că acest lucru ar afecta urmărirea penală, informează pe procuror, care va decide cu privire la înștiințarea solicitată de reținut.

[1]**Art. 138. Sesizarea procurorului pentru luarea unor măsuri preventive - (1)** Dacă organul de cercetare penală consideră că este cazul să se ia una din măsurile prevăzute în art. 136 alin. 1 lit. b) - d), înaintează în acest sens un referat motivat procurorului.

(2) În cazul măsurilor prevăzute în art. 136 alin. 1 lit. b) și c), procurorul este obligat să se pronunțe în termen de 24 de ore.

(3) În cazul măsurii prevăzute în art. 136 alin. 1 lit. d), procurorul, dacă apreciază că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, procedează, după caz, potrivit art. 146 sau 149[1].

Art. 139. Înlocuirea sau revocarea măsurilor preventive - (1) Măsura preventivă luată se înlocuiește cu altă măsură preventivă, când s-au schimbat temeiurile care au determinat luarea măsurii.

(2) Când nu mai există vreun temei care să justifice menținerea măsurii preventive, aceasta trebuie revocată din oficiu sau la cerere.

[1]**(3)** În cazul în care măsura preventivă a fost luată, în cursul urmăririi penale, de instanță sau de procuror, organul de cercetare penală are obligația să-l informeze de îndată pe procuror despre schimbarea sau încetarea temeiurilor care au motivat luarea măsurii preventive.

[2]**(3[1])** Când măsura preventivă a fost luată, în cursul urmăririi penale, de procuror sau de instanță, procurorul, dacă apreciază că informațiile

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Alin. 3[1] - 3[5] au fost introduse prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

primite de la organul de cercetare penală justifică înlocuirea sau revocarea măsurii, dispune aceasta, sau după caz, sesizează instanța.

(3[2]) Procurorul este obligat să sesizeze și din oficiu instanța, pentru înlocuirea sau revocarea măsurii preventive luate de către aceasta, când constată el însuși că nu mai există temeiul care a justificat luarea măsurii.

(3[3]) Măsura preventivă se revocă din oficiu și când a fost luată cu încălcarea prevederilor legale dispunându-se, în cazul reținerii și arestării preventive, punerea de îndată în libertate a învinuitului sau inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză.

[1](3[4]) De asemenea, dacă instanța constată, pe baza unei expertize medico-legale, că cel arestat preventiv suferă de o boală care nu poate fi tratată în rețeaua medicală a Direcției Generale a Penitenciarelor, dispune, la cerere sau din oficiu, revocarea măsurii arestării preventive.

(3[5]) Măsura arestării preventive poate fi înlocuită cu una din măsurile prevăzute de art. 136 alin. 1 lit. b) și c).

(4) Dispozițiile alineatelor precedente se aplică chiar dacă organul judiciar urmează să-și decline competența.

[2]Art. 140. Încetarea de drept a măsurilor preventive - (1) Măsurile preventive încetează de drept:

a) la expirarea termenelor prevăzute de lege sau stabilite de organele judiciare;

b) în caz de scoatere de sub urmărire, de încetare a urmăririi penale sau de încetare a procesului penal ori de achitare.

(2) Măsura arestării preventive încetează de drept și atunci când, înainte de pronunțarea unei hotărâri de condamnare în primă instanță, durata arestării a atins jumătatea maximului pedepsei prevă-

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

[2] *Alin. 2 și 3 au fost modificate prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

zute de lege pentru infracțiunea care face obiectul învinuirii, fără a se putea depăși, în cursul urmăririi penale maximele prevăzute în art. 159 alin. 13, precum și în alte cazuri anume prevăzute de lege.

[1](3) În cazurile arătate în alin. 1 și 2, instanța de judecată, din oficiu sau la sesizarea procurorului, ori procurorul în cazul reținerii, din oficiu sau în urma informării organului de cercetare penală, are obligația să dispună punerea de îndată în libertate a celui reținut sau arestat, trimițând administrației locului de deținere o copie de pe dispozitiv sau ordonanță ori un extras cuprinzând următoarele mențiuni: datele necesare pentru identificarea învinuitului sau inculpatului, numărul mandatului de arestare, numărul și data ordonanței, ale încheierii sau hotărârii prin care s-a dispus liberarea, precum și temeiul legal al liberării.

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

[2]**Art. 140[1]. Plângerea împotriva ordonanței organului de cercetare penală sau a procurorului privind măsura reținerii** - (1) Împotriva ordonanței organului de cercetare penală prin care s-a luat măsura preventivă a reținerii se poate face plângere, înainte de expirarea celor 24 de ore de la luarea măsurii, la procurorul care supraveghează cercetarea penală, iar împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat această măsură se poate face plângere, înainte de expirarea a 24 de ore, la prim-procurorul parchetului sau, după caz, la procurorul ierarhic superior, în condițiile art. 278 alin. 1 și 2.

(2) Procurorul se pronunță prin ordonanță înainte de expirarea celor 24 de ore de la luarea măsurii reținerii.

(3) Când consideră că măsura reținerii este ilegală sau nu este justificată, procurorul dispune revocarea ei.

[2] *Introdus prin Legea nr. 32/1990 și modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1]**Art. 140[2]. Plângerea împotriva ordonanței procurorului privind măsurile preventive prevăzute în art. 136 lit. b) şi c)** – (1) Împotriva ordonanței procurorului prin care se dispune luarea măsurii obligării de a nu părăsi localitatea sau a măsurii obligării de a nu părăsi țara, învinuitul sau inculpatul poate face plângere în termen de 3 zile de la luarea măsurii, la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță.

(2) Plângerea se va soluționa în camera de consiliu.

(3) Citarea învinuitului sau inculpatului este obligatorie. Neprezentarea acestuia nu împiedică judecarea plângerii.

(4) Participarea procurorului la judecarea plângerii este obligatorie.

(5) Dosarul va fi înaintat instanței în termen de 24 de ore, iar plângerea se soluționează în termen de 3 zile.

(6) Instanța se pronunță în aceeaşi zi, prin încheiere.

(7) Când consideră că măsura preventivă este ilegală sau nu este justificată, instanța dispune revocarea ei.

(8) Plângerea învinuitului sau inculpatului împotriva ordonanței procurorului prin care s-a dispus luarea măsurii preventive nu este suspensivă de executare.

(9) Dosarul se restituie procurorului în termen de 24 de ore de la soluționarea plângerii.

[2]**Art. 140[3]. Calea de atac împotriva încheierii pronunțate de instanță în cursul urmăririi penale privind arestarea preventivă** – (1) Împotriva încheierii prin care se dispune, în timpul urmăririi penale, luarea măsurii arestării preventive a învinuitului sau inculpatului, împotriva încheierii prin care se dispune revocarea, înlocuirea, încetarea sau prelungirea arestării preventive, precum şi împotriva încheierii

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003 iar alin. 1 modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

de respingere a propunerii de arestare preventivă, învinuitul sau inculpatul şi procurorul pot face recurs la instanţa superioară în termen de 24 de ore de la pronunţare, pentru cei prezenţi, şi de la comunicare, pentru cei lipsă.

(2) *Abrogat (O.U.G. nr. 109/2003)*

(3) Învinuitul sau inculpatul arestat va fi adus în faţa instanţei şi va fi ascultat în prezenţa apărătorului său. În cazul în care acesta se află internat în spital şi din cauza stării sănătăţii nu poate fi adus în faţa instanţei sau în alte cazuri în care deplasarea sa nu este posibilă, recursul va fi examinat în lipsa inculpatului, dar numai în prezenţa apărătorului, căruia i se dă cuvântul pentru a pune concluzii.

(4) Participarea procurorului la judecarea recursului este obligatorie.

(5) Dosarul va fi înaintat instanţei de recurs în termen de 24 de ore, iar recursul se soluţionează în termen de 48 de ore, în cazul arestării învinuitului, şi în 3 zile, în cazul arestării inculpatului.

(6) Instanţa se pronunţă în aceeaşi zi, prin încheiere.

(7) Când consideră că măsura preventivă este ilegală sau nu este justificată, instanţa dispune revocarea ei şi punerea de îndată în libertate a învinuitului sau inculpatului, dacă acesta nu este arestat în altă cauză.

[1](8) Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea măsurii arestării preventive sau prin care s-a constatat încetarea de drept a acestei măsuri nu este suspensiv de executare.

(9) Dosarul se restituie instanţei a cărei încheiere a fost atacată în termen de 24 de ore de la soluţionarea recursului.

[2]**Art. 141. Calea de atac împotriva încheierii pronunţate de instanţă în cursul judecăţii privind măsurile preventive** – (1) Încheierea dată în primă instanţă şi în apel prin care se dispune luarea,

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*
[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

revocarea, înlocuirea, încetarea sau menținerea unei măsuri preventive ori prin care se constată încetarea de drept a arestării preventive poate fi atacată separat cu recurs, de procuror sau de inculpat. Termenul de recurs este de 24 de ore și curge de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.

(2) Dosarul va fi înaintat instanței de recurs în termen de 24 de ore, iar recursul se judecă în 3 zile. Instanța de recurs va restitui dosarul primei instanțe în termen de 24 de ore de la soluționarea recursului.

(3) Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea sau menținerea unei măsuri preventive ori prin care s-a constatat încetarea de drept a arestării preventive nu este suspensiv de executare.

Art. 142. Ținerea separată a unor categorii de infractori - În timpul reținerii și arestării, minorii se țin separat de majori, iar femeile separat de bărbați.

Secțiunea a II - a

Reținerea

Art. 143. Condițiile reținerii - [1](1) Măsura reținerii poate fi luată de organul de cercetare penală față de învinuit, dacă sunt probe sau indicii temeinice că a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală. Organul de cercetare penală este obligat să încunoștințeze, de îndată, pe procuror cu privire la luarea măsurii reținerii.

[2](1[1]) Organul de cercetare penală va aduce la cunoștința învinuitului că are dreptul să-și angajeze apărător. De asemenea, i se aduce la cunoștință că are dreptul de a nu face nici o declarație, atrăgându-i-se atenția că ceea ce declară poate fi folosit și împotriva sa.

(1[2]) Măsura reținerii poate fi luată și de procuror, în condițiile alin. 1 și 1[1], caz în care

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Alin 1[1] și 1[2] au fost introduse prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

este încunoştinţat conducătorul parchetului din care face parte.

(2) Măsura reţinerii se ia în cazurile prevăzute în art. 148, oricare ar fi limitele pedepsei cu închisoare prevăzute de lege pentru fapta săvârşită.

(3) Sunt indicii temeinice atunci când din datele existente în cauză rezultă presupunerea că persoana faţă de care se efectuează urmărirea penală a săvârşit fapta.

[1]**Art. 144. Durata reţinerii** - (1) Măsura reţinerii poate dura cel mult 24 de ore. Din durata măsurii reţinerii se deduce timpul cât persoana a fost privată de libertate ca urmare a măsurii administrative a conducerii la sediul poliţiei prevăzută în art. 31 lit. b) din Legea nr. 218/2002 privind organizarea şi funcţionarea Poliţiei Române.

(2) În ordonanţa prin care s-a dispus reţinerea trebuie să se menţioneze ziua şi ora la care reţinerea a început, iar în ordonanţa de punere în libertate, ziua şi ora la care reţinerea a încetat.

(3) Când organul de cercetare penală consideră că este necesar a se lua măsura arestării preventive, înaintează procurorului, în primele 10 ore de la reţinerea învinuitului, o dată cu încunoştinţarea la care se referă art. 143 alin. 1, un referat motivat. Procurorul, dacă apreciază că sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege pentru luarea măsurii arestării preventive, procedează, înăuntrul termenului prevăzut în alin. 1, potrivit art. 146.

[2](4) Când măsura reţinerii este luată de procuror, dacă acesta consideră că este necesar a se lua măsura arestării preventive, procedează, în termen de 10 ore de la luarea măsurii reţinerii, potrivit art. 146.

[1] *Alin. 1 şi 3 au fost modificate prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Secţiunea a III - a

Obligarea de a nu părăsi localitatea

Art. 145. Conţinutul măsurii - [1](1) Măsura obligării de a nu părăsi localitatea constă în îndatorirea impusă învinuitului sau inculpatului de procuror, în cursul urmăririi penale, ori de instanţa de judecată, în cursul judecăţii, de a nu părăsi localitatea în care locuieşte, fără încuviinţarea organului care a dispus această măsură. Măsura poate fi luată numai dacă sunt întrunite condiţiile prevăzute în art. 143 alin. 1.

[2](2) În cursul urmăririi penale, durata măsurii prevăzute în alin. 1 nu poate depăşi 30 de zile, afară de cazul când ea este prelungită în condiţiile legii. Măsura obligării de a nu părăsi localitatea poate fi prelungită în cursul urmăririi penale, în caz de necesitate şi numai motivat. Prelungirea se dispune de instanţa căreia i-ar reveni competenţa să judece cauza în fond, fiecare prelungire neputând să depăşească 30 de zile. Dispoziţiile art. 159 alin. 7-9 se aplică în mod corespunzător. Durata maximă a măsurii prevăzute în alin. 1 în cursul urmăririi penale este de un an. În mod excepţional, când pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea de 10 ani ori mai mare, durata maximă a obligării de a nu părăsi localitatea este de 2 ani.

[3](2[1]) Copia ordonanţei procurorului sau, după caz, a încheierii instanţei, rămasă definitivă, se comunică învinuitului sau inculpatului, respectiv secţiei de poliţie în a cărei rază teritorială locuieşte învinuitul sau inculpatul.

(3) În caz de încălcare a măsurii aplicate se poate lua împotriva învinuitului sau inculpatului una din celelalte măsuri preventive, dacă sunt înde-

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003 şi apoi prin O.U.G. nr. 109/2003*
[3] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

plinite condiţiile prevăzute de lege pentru luarea acelor măsuri.

[1]Secţiunea III[1]

Obligarea de a nu părăsi ţara

Art. 145[1]. Obligarea de a nu părăsi ţara – (1) Măsura obligării de a nu părăsi ţara constă în îndatorirea impusă învinuitului sau inculpatului, de procuror, în cursul urmăririi penale, sau de instanţa de judecată în cursul judecăţii, de a nu părăsi ţara fără încuviinţarea organului care a dispus această măsură.

(2) Dispoziţiile art. 145 se aplică în mod corespunzător şi în cazul măsurii obligării de a nu părăsi ţara.

(3) Copia ordonanţei procurorului sau, după caz, a încheierii instanţei, rămasă definitivă, se comunică, după caz, învinuitului sau inculpatului şi secţiei de poliţie în a cărei rază teritorială locuieşte acesta, organelor competente să elibereze paşaportul, precum şi organelor de frontieră. Organele în drept refuză eliberarea paşaportului sau, după caz, ridică provizoriu paşaportul pe durata măsurii.

Secţiunea a IV - a

Arestarea preventivă

§ 1. Arestarea învinuitului

[2]**Art. 146. Arestarea învinuitului în cursul urmării penale** - (1) Dacă sunt întrunite condiţiile prevăzute în art. 143 şi există probe din care rezultă vreunul dintre cazurile prevăzute în art. 148, procurorul, din oficiu sau la sesizarea organului de cercetare penală, când consideră că în interesul urmăririi penale este necesară arestarea învinuitului, numai după ascultarea acestuia în prezenţa

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003 şi apoi prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

apărătorului, prezintă dosarul cauzei, cu propunerea motivată de luare a măsurii arestării preventive a învinuitului, președintelui instanței sau judecătorului delegat de acesta.

(2) Dosarul se prezintă președintelui instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond sau al instanței corespunzătoare în a cărei circumscripție se află locul de detenție ori judecătorului delegat de președintele instanței.

(3) La prezentarea dosarului de către procuror, președintele instanței sau judecătorul delegat de acesta fixează ziua și ora de soluționare a propunerii de arestare preventivă, până la expirarea celor 24 de ore de reținere, în cazul în care învinuitul este reținut. Ziua și ora se comunică atât apărătorului ales sau numit din oficiu, cât și procurorului, acesta din urmă fiind obligat să asigure prezența în fața judecătorului a învinuitului reținut.

(4) Propunerea de arestare preventivă se soluționează în camera de consiliu de un singur judecător, indiferent de natura infracțiunii.

(5) Învinuitul este adus în fața judecătorului și va fi asistat de apărător.

(6) Dispozițiile art. 149[1] alin. 6 și ale art. 150 se aplică în mod corespunzător.

(7) Participarea procurorului este obligatorie.

(8) După ascultarea învinuitului, judecătorul, de îndată, admite sau respinge propunerea de arestare preventivă, prin încheiere motivată.

(9) Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în alin. 1, judecătorul dispune, prin încheiere, arestarea preventivă a învinuitului, arătând în concret temeiurile care justifică luarea măsurii arestării preventive și fixând durata acesteia, care nu poate depăși 10 zile.

(10) Totodată, judecătorul, admițând propunerea, emite, de urgență, mandatul de arestare a învinuitului. Mandatul cuprinde în mod corespunzător mențiunile arătate în art. 151 alin. 3 lit. a)-c), e) și j), precum și numele și prenumele învi-

Scanned with OKEN Scanner

nuitului şi durata pentru care este dispusă arestarea preventivă a acestuia.

(11) Dispoziţiile art. 152 alin. 1 se aplică în mod corespunzător.

(12) Împotriva încheierii se poate face recurs în termen de 24 de ore de la pronunţare, pentru cei prezenţi, şi de la comunicare, pentru cei lipsă.

Art. 147. Arestarea învinuitului la instanţa de judecată - Instanţa de judecată, în situaţiile arătate în partea specială, titlul II, poate dispune arestarea învinuitului în cazurile şi condiţiile prevăzute în art. 146. Când s-a dispus arestarea, preşedintele completului de judecată emite mandatul de arestare a învinuitului. Învinuitul arestat, este trimis de îndată procurorului împreună cu mandatul de arestare.

§ 2. Arestarea inculpatului

Art. 148. Condiţiile şi cazurile în care se dispune arestarea inculpatului - (1) Măsura arestării inculpatului poate fi luată dacă sunt întrunite condiţiile prevăzute în art. 143 şi numai în vreunul din următoarele cazuri:

a) identitatea sau domiciliul inculpatului nu pot fi stabilite din lipsa datelor necesare;

[1]b) infracţiunea este flagrantă, iar pedeapsa închisorii prevăzute de lege este mai mare de un an;

c) inculpatul a fugit ori s-a ascuns în scopul de a se sustrage de la urmărire sau de la judecată, ori a făcut pregătiri pentru asemenea acte, precum şi dacă în cursul judecăţii sunt date că inculpatul urmăreşte să se sustragă de la executarea pedepsei;

d) sunt date suficiente că inculpatul a încercat să zădărnicească aflarea adevărului, prin influenţarea vreunui martor sau expert, distrugerea ori alterarea mijloacelor materiale de probă sau prin alte asemenea fapte;

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1]e) inculpatul a comis din nou o infracţiune ori din datele existente rezultă necesitatea împiedicării săvârşirii unei alte infracţiuni;

f) inculpatul este recidivist;

g) *Abrogat (Legea nr. 281/2003)*

[1]h) inculpatul a săvârşit o infracţiune pentru care legea prevede pedeapsa detenţiunii pe viaţă alternativ cu pedeapsa închisorii sau pedeapsa închisorii mai mare de 4 ani şi există probe certe că lăsarea sa în libertate prezintă un pericol concret pentru ordinea publică;

[1]i) există date sau indicii suficiente care justifică temerea că inculpatul va exercita presiuni asupra persoanei vătămate sau că va încerca o înţelegere frauduloasă cu acesta.

[1](2) În cazurile prevăzute la alin. 1 lit. c) - f) şi i), măsura arestării inculpatului poate fi luată numai dacă pedeapsa prevăzută de lege este detenţiune pe viaţă sau închisoare mai mare de 2 ani.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Art. 149. Durata arestării inculpatului - [2](1) Durata arestării inculpatului în cursul urmăririi penale nu poate depăşi 30 de zile, afară de cazul când ea este prelungită în condiţiile legii. Termenul curge de la data emiterii mandatului, când arestarea a fost dispusă după ascultarea inculpatului, iar în cazul când arestarea a fost dispusă în lipsa acestuia, termenul curge de la data punerii în executare a mandatului de arestare.

(2) Când o cauză este trecută pentru continuarea urmăririi penale de la un organ de urmărire la altul, mandatul de arestare emis anterior rămâne valabil. Durata arestării se calculează potrivit dispoziţiilor alineatului precedent.

(3) *Abrogat (Legea nr. 281/2003)*

[3]Art. 149[1]. Arestarea inculpatului în cursul urmă-

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003 şi apoi prin O.U.G. nr. 109/2003*

[3] *Introdus prin Legea nr. 281/2003 şi modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

ririi penale – (1) Procurorul, din oficiu sau la sesizarea organului de cercetare penală, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art. 143 și există vreunul dintre cazurile prevăzute în art. 148, când consideră că în interesul urmăririi penale este necesară arestarea inculpatului, numai după ascultarea acestuia în prezența apărătorului, prezintă dosarul cauzei, cu propunerea motivată de luare a măsurii arestării preventive a inculpatului, președintelui instanței sau judecătorului delegat de acesta.

(2) Dosarul se prezintă președintelui instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond sau al instanței corespunzătoare în a cărei circumscripție se află locul de detenție ori judecătorului delegat de președintele instanței.

(3) Cu ocazia prezentării dosarului de către procuror, președintele instanței sau judecătorul delegat de acesta fixează ziua și ora de soluționare a propunerii de arestare preventivă, până la expirarea mandatului de arestare preventivă a învinuitului devenit inculpat sau, dacă acesta este reținut, până la expirarea celor 24 de ore de reținere. Ziua și ora se comunică atât apărătorului ales sau numit din oficiu cât și procurorului, acesta din urmă fiind obligat să asigure prezența în fața judecătorului a inculpatului arestat sau reținut.

(4) Propunerea de arestare preventivă se soluționează în camera de consiliu de un singur judecător, indiferent de natura infracțiunii.

(5) Inculpatul este adus în fața judecătorului și va fi asistat de apărător.

(6) În cazul în care inculpatul se află în stare de reținere sau de arestare potrivit art. 146 și din cauza stării sănătății ori din cauză de forță majoră sau stare de necesitate nu poate fi adus în fața judecătorului, propunerea de arestare va fi examinată în lipsa inculpatului, în prezența apărătorului, căruia i se dă cuvântul pentru a formula concluzii.

Scanned with OKEN Scanner

(7) Dispozițiile art. 150 se aplică în mod corespunzător.

(8) Participarea procurorului este obligatorie.

(9) Judecătorul admite sau respinge propunerea de arestare preventivă, prin încheiere motivată.

(10) În cazul în care sunt întrunite condițiile prevăzute în alin. 1, judecătorul dispune, prin încheiere, arestarea preventivă a inculpatului, arătând temeiurile care justifică luarea măsurii arestării preventive și fixând durata acesteia, care nu poate depăși 30 de zile.

(11) Arestarea inculpatului nu poate fi dispusă decât pentru zilele care au rămas după scăderea din 30 de zile a perioadei în care acesta a fost anterior reținut sau arestat. Arestarea preventivă a inculpatului se dispune înainte de expirarea duratei arestării învinuitului.

(12) Dispozițiile art. 146 alin. 10 și art. 152 alin. 1 se aplică în mod corespunzător.

(13) Împotriva încheierii se poate face recurs, în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.

(14) Dispozițiile alineatelor precedente se aplică și în cazul în care procurorul pune în mișcare acțiunea penală înainte de expirarea duratei mandatului de arestare a învinuitului. Mandatul de arestare a învinuitului încetează la data emiterii mandatului de arestare a inculpatului.

[1]**Art. 150. Ascultarea inculpatului** - (1) Măsura arestării inculpatului poate fi luată numai după ascultarea acestuia de către procuror și de către judecător, afară de cazul când inculpatul este dispărut, se află în străinătate ori se sustrage de la urmărire sau de la judecată ori se află în una dintre situațiile prevăzute în art. 149[1] alin. 6.

(2) În cazul în care inculpatul este dispărut, se află în străinătate ori se sustrage de la urmărire sau de la judecată, când mandatul a fost emis fără

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003 și alin. 1 prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

ascultarea inculpatului, acesta va fi ascultat imediat ce a fost prins ori s-a prezentat.

[1]Art. 151. Conținutul mandatului de arestare – (1) După întocmirea hotărârii prin care s-a dispus arestarea inculpatului, judecătorul emite de îndată mandat de arestare.

(2) Dacă prin aceeaşi hotărâre s-a dispus arestarea mai multor inculpați, se emite mandat de arestare separat pentru fiecare dintre ei.

(3) În mandatul de arestare trebuie să se arate:

a) instanța care a dispus luarea măsurii arestării inculpatului;

b) data şi locul emiterii;

c) numele, prenumele şi calitatea persoanei care a emis mandatul de arestare;

d) datele privitoare la persoana inculpatului, prevăzute în art. 70, şi codul numeric personal;

e) arătarea faptei ce formează obiectul inculpării şi denumirea infracțiunii;

f) încadrarea juridică a faptei şi pedeapsa prevăzută de lege;

g) temeiurile concrete care determină arestarea;

h) ordinul de a fi arestat inculpatul;

i) indicarea locului unde urmează a fi deținut cel arestat;

j) semnătura judecătorului.

[1]Art. 152. Executarea mandatului - (1) Când mandatul de arestare a fost emis după ascultarea inculpatului, judecătorul care a emis mandatul înmânează un exemplar al mandatului persoanei arestate, iar un alt exemplar îl trimite organului de poliție pentru a fi predat la locul de deținere o dată cu arestatul.

(2) Când măsura arestării a fost dispusă în lipsa inculpatului potrivit art. 150, mandatul emis se înaintează în dublu exemplar organului de poliție, pentru executare.

(3) Organul de poliție procedează la arestarea persoanei arătate în mandat, căreia îi predă un exemplar al manda-

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

tului şi o conduce la judecătorul care a emis mandatul.

(4) Judecătorul procedează la ascultarea inculpatului, iar dacă acesta ridică obiecţii care necesită o rezolvare urgentă, fixează de îndată termen de judecată.

[1]**Art. 153. Obiecţii în ceea ce priveşte identitatea** - (1) Dacă cel arestat ridică obiecţii în contra executării mandatului numai în ceea ce priveşte identitatea, este condus în faţa instanţei locului unde a fost găsit, care, dacă este necesar, cere relaţii judecătorului care a emis mandatul.

(2) Până la rezolvarea obiecţiilor, instanţa, dacă apreciază că nu există pericol de dispariţie, dispune punerea în libertate a persoanei împotriva căreia s-a executat mandatul.

(3) Dacă instanţa constată că persoana adusă nu este cea arătată în mandat, o pune imediat în libertate, iar dacă constată că obiecţiile sunt nefondate, dispune executarea mandatului, procedându-se potrivit art. 152 alin. 3.

(4) În cazurile prevăzute în alin. 1-3, instanţa dispune prin încheiere, ce se trimite şi judecătorului care a emis mandatul.

Art. 154. Negăsirea persoanei prevăzute în mandat - Când persoana prevăzută în mandat nu a fost găsită, organul însărcinat cu executarea încheie un proces-verbal, prin care constată aceasta şi înştiinţează organul judiciar care a emis mandatul, precum şi organele competente pentru darea în urmărire.

[2]**Art. 155. Prelungirea duratei arestării în cursul urmăririi penale** - (1) Arestarea inculpatului dispusă de instanţă poate fi prelungită, în cursul urmăririi penale, motivat, dacă temeiurile care au determinat arestarea iniţială impun în continuare privarea

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003. Alin. 1 a fost modificat prin O.U.G. nr. 66/2003*

Scanned with OKEN Scanner

de libertate sau există temeiuri noi care să justifice privarea de libertate.

(2) În cazul prevăzut în alin. 1, prelungirea duratei arestării inculpatului poate fi dispusă de instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond sau de instanța corespunzătoare în a cărei circumscripție se află locul de deținere.

[1]**Art. 156. Propunerea pentru prelungirea arestării dispuse în cursul urmăririi penale** - (1) Prelungirea duratei arestării prevăzute în art. 155 se dispune pe baza propunerii motivate a organului care efectuează urmărirea penală.

(2) Propunerea organului de cercetare penală este avizată de procurorul care exercită supravegherea și înaintată de acesta, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării, instanței prevăzute în art. 155 alin. 2.

(3) Dacă arestarea a fost dispusă de o instanță inferioară celei competente să acorde prelungirea, propunerea se înaintează instanței competente.

(4) Propunerea se anexează la adresa de sesizare a instanței. În cuprinsul adresei se pot arăta și alte motive care justifică prelungirea arestării decât cele cuprinse în propunere.

(5) Când în aceeași cauză se găsesc mai mulți inculpați arestați pentru care durata arestării preventive expiră la date diferite, procurorul care sesizează instanța pentru unul din inculpați va sesiza, totodată, instanța și cu privire la ceilalți inculpați.

Art. 157 - 158. *Abrogate (Legea nr. 45/1993)*

[1]**Art. 159. Procedura prelungirii arestării dispuse în cursul urmăririi penale** - (1) Dosarul cauzei va fi depus de procuror, o dată cu sesizarea instanței, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

arestării preventive şi va putea fi consultat de apărător.

[1](2) Propunerea de prelungire a arestării se soluţionează în camera de consiliu, de un singur judecător, indiferent de natura infracţiunii.

(3) Inculpatul este adus în faţa instanţei şi va fi asistat de apărător.

(4) În cazul în care inculpatul arestat se află internat în spital şi din cauza stării sănătăţii nu poate fi adus în faţa instanţei sau în alte cazuri deosebite în care deplasarea sa nu este posibilă, propunerea va fi examinată în lipsa inculpatului, dar numai în prezenţa apărătorului, căruia i se dă cuvântul pentru a pune concluzii.

(5) Participarea procurorului este obligatorie.

(6) În cazul în care instanţa acordă prelungirea, aceasta nu va putea depăşi 30 de zile.

(7) Instanţa soluţionează propunerea şi se pronunţă asupra prelungirii arestării preventive, în termen de 24 de ore de la primirea dosarului şi comunică încheierea celor lipsă de la judecată în acelaşi termen.

(8) Încheierea prin care s-a hotărât asupra prelungirii arestării poate fi atacată cu recurs de procuror sau de inculpat în termen de 24 de ore de la pronunţare, pentru cei prezenţi, sau de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul se soluţionează înainte de expirarea duratei arestării preventive.

(9) Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus prelungirea arestării preventive nu este suspensiv de executare.

(10) Inculpatul este adus la judecarea recursului.

(11) Măsura dispusă de instanţă se comunică administraţiei locului de deţinere, care este obligată să o aducă la cunoştinţa inculpatului.

(12) Dacă încheierea primei instanţe care se pronunţă asupra prelungirii arestării preventive nu este atacată cu recurs, instanţa este obligată să restituie dosarul

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

procurorului în termen de 24 de ore de la expirarea termenului de recurs.

[1](13) Judecătorul poate acorda şi alte prelungiri, fiecare neputând depăşi 30 de zile. Dispoziţiile alineatelor precedente se aplică în mod corespunzător. Durata totală a arestării preventive în cursul urmăririi penale nu poate depăşi un termen rezonabil, şi nu mai mult de 180 de zile.

[2]**Art. 160. Menţinerea arestării inculpatului la primirea dosarului** – (1) Când procurorul dispune, prin rechizitoriu, trimiterea în judecată a inculpatului aflat în stare de arest, dosarul se înaintează instanţei competente cu cel puţin 5 zile înainte de expirarea mandatului de arestare sau, după caz, a duratei pentru care a fost dispusă prelungirea arestării.

(2) Instanţa, în camera de consiliu, procedează potrivit art. 300[1].

[3]**Art. 160[a]. Arestarea inculpatului în cursul judecăţii** – (1) Arestarea preventivă a inculpatului poate fi dispusă în cursul judecăţii, prin încheiere motivată, dacă sunt întrunite condiţiile prevăzute în art. 143 şi există vreunul dintre cazurile prevăzute de art. 148.

(2) Încheierea poate fi atacată separat cu recurs. Termenul de recurs este de 24 de ore şi curge de la pronunţare, pentru cei prezenţi, şi de la comunicare, pentru cei lipsă. Dosarul va fi înaintat instanţei de recurs în termen de 24 de ore, iar recursul se judecă în 3 zile. Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus arestarea nu este suspensiv de executare.

(3) Dispoziţiile art. 151 se aplică şi în cazul arestării inculpatului în cursul judecăţii.

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003 şi apoi prin O.U.G. nr. 109/2003*

[3] *Introdus prin Legea nr. 281/2003 şi modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1](4) Față de inculpatul care a mai fost anterior arestat în aceeași cauză, în cursul urmăririi penale sau al judecății, se poate dispune din nou această măsură, dacă au intervenit elemente noi care fac necesară privarea sa de libertate.

[2]**Art. 160[b]. Verificări privind arestarea inculpatului în cursul judecății** – (1) În cursul judecății, instanța verifică periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, legalitatea și temeinicia arestării preventive.

(2) Dacă instanța constată că temeiurile care au determinat arestarea preventivă au încetat sau că nu există temeiuri noi care să justifice privarea de libertate, dispune, prin încheiere, revocarea arestării preventive și punerea de îndată în libertate a inculpatului.

(3) Când instanța constată că temeiurile care au determinat arestarea impun în continuare privarea de libertate sau că există temeiuri noi care justifică privarea de libertate, instanța dispune, prin încheiere motivată, menținerea arestării preventive.

(4) Încheierea poate fi atacată cu recurs, prevederile art. 160[a] alin. 2 aplicându-se în mod corespunzător.

[3]**Art. 160[c].** *Abrogat (O.U.G. nr. 109/2003)*

[3]**Art. 160[d].** *Abrogat (O.U.G. nr. 109/2003)*

[4]Secțiunea IV[1]

Dispoziții speciale pentru minori

[5]**Art. 160[e]. Dispoziții generale** – Reținerea și arestarea preventivă a minorului se fac potrivit dispozițiilor prevăzute în secțiunile I, II și IV, cu derogările și completările din prezenta secțiune.

---

[1] *Rectificat prin rectificarea din 29 octombrie 2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003 și modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

[3] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[4] *Secțiunea IV[1] a fost introdusă prin Legea nr. 281/2003*

[5] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 160[1]. Drepturile proprii şi regimul special pentru minori – (1) Minorilor reţinuţi sau arestaţi preventiv li se asigură, pe lângă drepturile prevăzute de lege pentru deţinuţii preventiv ce au depăşit 18 ani, drepturi proprii şi un regim special de detenţie preventivă, în raport cu particularităţile vârstei lor, astfel încât măsurile privative de libertate, luate faţă de minori în scopul bunei desfăşurări a procesului penal ori a împiedicării sustragerii lor de la urmărirea penală, judecată ori de la executarea pedepsei, să nu prejudicieze dezvoltarea fizică, psihică sau morală a minorului.

(2) Învinuiţilor sau inculpaţilor minori, reţinuţi sau arestaţi preventiv, li se asigură în toate cazurile asistenţă juridică obligatorie, organele judiciare fiind obligate să ia măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu dacă minorul nu şi-a ales unul şi pentru ca acesta să poată lua contact direct cu minorul arestat şi să comunice cu el.

(3) Atunci când se dispune reţinerea sau arestarea preventivă a unui învinuit sau inculpat minor se încunoştinţează despre aceasta imediat, în cazul reţinerii, şi în termen de 24 de ore în cazul arestării, părinţii, tutorele, persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află minorul, alte persoane pe care le desemnează acesta, iar în caz de arestare, şi serviciul de reintegrare socială a infractorilor şi de supraveghere a executării sancţiunilor neprivative de libertate de pe lângă instanţa căreia i-ar reveni să judece în primă instanţă cauza, consemnându-se aceasta într-un proces-verbal.

(4) În timpul reţinerii sau arestării preventive, minorii se ţin separat de majori, în locuri anume destinate minorilor arestaţi preventiv.

(5) Respectarea drepturilor şi a regimului special prevăzute de lege pentru minorii reţinuţi sau arestaţi preventiv este asigurată prin controlul unui judecător anume desemnat de preşedintele instanţei, prin

Scanned with OKEN Scanner

vizitarea locurilor de deținere preventivă de către procuror, precum și prin controlul altor organisme abilitate de lege să viziteze deținuții preventiv.

Art. 160[g]. Reținerea minorului la dispoziția organului de cercetare penală sau a procurorului – (1) În mod cu totul excepțional, minorul între 14 și 16 ani, care răspunde penal, poate fi reținut la dispoziția procurorului sau a organului de cercetare penală, cu înștiințarea și sub controlul procurorului, pentru o durată ce nu poate depăși 10 ore, dacă există date certe că minorul a comis o infracțiune pedepsită de lege cu detențiunea pe viață sau închisoare de 10 ani sau mai mare.

(2) Reținerea poate fi prelungită numai dacă se impune, prin ordonanță motivată, de procuror, pentru o durată de cel mult 10 ore.

Art. 160[h]. Arestarea preventivă a minorului – (1) Minorul între 14 și 16 ani nu poate fi arestat preventiv decât dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta de care este învinuit este detențiunea pe viață sau închisoarea de 10 ani sau mai mare și o altă măsură preventivă nu este suficientă.

[1](2) Durata arestării inculpatului minor între 14 și 16 ani este, în cursul urmăririi penale, de cel mult 15 zile, iar verificarea legalității și temeiniciei arestării preventive se efectuează în cursul judecății periodic, dar nu mai târziu de 30 de zile. Prelungirea acestei măsuri în cursul urmăririi penale sau menținerea ei în cursul judecății nu poate fi dispusă decât în mod excepțional. Arestarea preventivă a minorului în cursul urmăririi penale nu poate să depășească, în total, un termen rezonabil și nu mai mult de 60 de zile, fiecare prelungire neputând depăși 15 zile. În mod excepțional, când pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață sau închisoarea de 20 de ani sau mai mare, arestarea preventivă

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

a inculpatului minor între 14 şi 16 ani în cursul urmăririi penale poate fi prelungită până la 180 de zile.

[1](3) Inculpatul minor mai mare de 16 ani poate fi arestat preventiv în cursul urmăririi penale pe o durată de cel mult 20 de zile. Durata măsurii preventive poate fi prelungită în cursul urmăririi penale, de fiecare dată cu 20 de zile. Arestarea preventivă a inculpatului minor în cursul urmăririi penale nu poate să depăşească, în total, un termen rezonabil şi nu mai mult de 90 de zile. În mod excepţional, când pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea de 10 ani ori mai mare, arestarea preventivă a inculpatului minor în cursul urmăririi penale poate fi prelungită până la 180 de zile. Verificarea legalităţii şi temeiniciei arestării preventive a inculpatului minor mai mare de 16 ani în cursul judecăţii se efectuează periodic, dar nu mai târziu de 40 de zile.

(4) Durata arestării învinuitului minor este de cel mult 3 zile.

Secţiunea a V - a

Liberarea provizorie sub control judiciar şi liberarea provizorie pe cauţiune

[2]Art. 160[1]. Modalităţile liberării provizorii - În tot cursul procesului penal, învinuitul sau inculpatul arestat preventiv poate cere punerea sa în libertate provizorie, sub control judiciar sau pe cauţiune.

§ 1. Liberarea provizorie sub control judiciar

Art. 160[2]. Condiţiile liberării - [2](1) Liberarea provizorie sub control judiciar se poate acorda în cazul infracţiunilor săvârşite din culpă, precum şi în cazul infracţiunilor intenţionate pentru care legea

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

prevede pedeapsa închisorii ce nu depăşeşte 12 ani.

[1](2) Liberarea provizorie sub control judiciar nu se acordă în cazul în care învinuitul sau inculpatul este recidivist ori când există date din care rezultă necesitatea de a-l împiedica să săvârşească alte infracţiuni sau că acesta va încerca să zădărnicească aflarea adevărului prin influenţarea unor martori sau experţi, alterarea ori distrugerea mijloacelor de probă sau prin alte asemenea fapte.

(3) Organul judiciar dispune ca, pe timpul liberării provizorii, inculpatul să respecte una sau mai multe din următoarele obligaţii:

a) să nu depăşească limita teritorială fixată decât în condiţiile stabilite de organul judiciar;

b) să comunice organului judiciar orice schimbare de domiciliu sau reşedinţă;

c) să nu meargă în locuri anume stabilite;

d) să se prezinte la organul de urmărire penală sau, după caz, la instanţa de judecată ori de câte ori este chemat;

e) să nu intre în legătură cu anumite persoane determinate;

f) să nu conducă nici un autovehicul sau anumite autovehicule;

g) să nu exercite o profesie de natura aceleia de care s-a folosit la săvârşirea faptei.

[2]**Art. 160[2a]. Organul care dispune liberarea provizorie** – Liberarea provizorie sub control judiciar se dispune, atât în cursul urmăririi penale, cât şi în cursul judecăţii de instanţa de judecată.

[1]**Art. 160[2b]. Organul care efectuează controlul respectării obligaţiilor** - Controlul modului în care învinuitul sau inculpatul respectă obligaţiile stabilite de instanţă revine judecătorului delegat cu executarea, precum şi procurorului şi organului de poliţie.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1]**Art. 160[3]. Modificarea sau ridicarea controlului judiciar** - (1) Controlul judiciar instituit de instanță poate fi oricând modificat sau ridicat de aceasta, în total sau în parte, pentru motive temeinice.

§ 2. Liberarea provizorie pe cauțiune

[1]**Art. 160[4]. Condițiile liberării** - (1) Liberarea provizorie pe cauțiune se poate acorda de instanța de judecată, atât în cursul urmăririi penale, cât și al judecății, la cerere, când s-a depus cauțiunea și sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 160[2] alin. 1 și 2.

(2) Pe timpul liberării provizorii, învinuitul sau inculpatul este obligat să se prezinte, la chemarea instanței, să comunice orice schimbare de domiciliu sau reședință și să respecte obligațiile prevăzute în art. 160[2] alin. 3 pe care instanța le dispune.

Art. 160[5]. Cauțiunea - [1](1) Cauțiunea garantează respectarea de către învinuit sau inculpat a obligațiilor ce-i revin în timpul liberării provizorii.

(2) Cuantumul cauțiunii este de cel puțin 10.000.000 lei.

[1](3) Consemnarea cauțiunii se face pe numele învinuitului sau inculpatului și la dispoziția instanței care a stabilit cuantumul cauțiunii.

(4) Cauțiunea se restituie când:

a) se revocă liberarea provizorie pentru cazul prevăzut în art. 160[10] alin. 1 lit. a);

[1]b) se constată de instanță, prin încheiere, că nu mai există temeiurile care au justificat măsura arestării preventive.

c) se dispune scoaterea de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, achitarea sau încetarea procesului penal;

d) se pronunță pedeapsa amenzii sau pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării ori cu suspendarea executării sub

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

supraveghere sau cu executarea la locul de muncă;

e) se dispune condamnarea la pedeapsa închisorii.

[1]f) cererea de liberare provizorie a fost respinsă potrivit art. 160^{8a} alin. 6.

(5) Cauțiunea nu se restituie, în cazul prevăzut la lit. e), când liberarea provizorie s-a revocat potrivit dispozițiilor art. 160^{10} alin. 1 lit. b).

(6) Cauțiunea se face venit la bugetul statului la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

(7) În cazurile prevăzute la lit. b) - e) se dispune și încetarea stării de liberare provizorie.

§ 3. Dispoziții comune

[2]**Art. 160^{6}. Cererea de liberare provizorie și organul competent să o rezolve** - (1) Cererea de liberare provizorie poate fi făcută, atât în cursul urmăririi penale, cât și în cursul judecății de către învinuit sau inculpat, soțul ori rudele apropiate ale acestuia.

(2) Cererea trebuie să cuprindă numele, prenumele, domiciliul și calitatea persoanei care o face, precum și mențiunea cunoașterii dispozițiilor legii privitoare la cazurile de revocare a liberării provizorii.

(3) În cazul liberării provizorii pe cauțiune, cererea trebuie să cuprindă și obligația depunerii cauțiunii și mențiunea cunoașterii dispozițiilor legii privind cazurile de nerestituire a cauțiunii.

(4) Rezolvarea cererii, în cursul urmăririi penale, revine instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond, iar în cursul judecății instanței sesizate cu judecarea cauzei.

(5) Cererea depusă la organul de cercetare penală, la procuror ori la administrația locului de deținere se înaintează, în termen de 24 de ore, instanței competente.

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1]**Art. 160[7]. Măsurile premergătoare examinării cererii** - (1) Instanța verifică dacă cererea de liberare provizorie cuprinde mențiunile prevăzute în art. 160[6] alin. 2 și 3 și, dacă este cazul, ia măsuri pentru completarea acesteia. Când cererea este depusă la instanță înaintea termenului de judecată, aceste obligații revin președintelui, care procedează și la încunoștințarea persoanei care a făcut cererea despre termenul de judecare a cererii.

(2) Când cererea este făcută de o altă persoană decât învinuitul sau inculpatul, din cele arătate în art. 160[6] alin. 1, instanța întreabă pe învinuit sau pe inculpat dacă își însușește cererea, iar declarația acestuia se consemnează pe cerere.

[1]**Art. 160[8]. Examinarea și admiterea în principiu a cererii** - (1) Instanța examinează, de urgență, cererea, verificând dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru admisibilitatea în principiu a acesteia.

(2) În cazul cererii de liberare pe cauțiune, dacă instanța constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, stabilește cuantumul cauțiunii și termenul în care cauțiunea trebuie depusă, încunoștințând despre aceasta persoana care a făcut cererea. După depunerea dovezii de consemnare a cauțiunii, instanța admite în principiu cererea și fixează termenul pentru soluționarea ei.

(3) Dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege și dovada de consemnare a cauțiunii nu a fost depusă, cererea se respinge.

[2]**Art. 160[8a]. Soluționarea cererii** - (1) Soluționarea cererii se face după ascultarea învinuitului sau a inculpatului, a concluziilor apărătorului, precum și cele ale procurorului.

(2) În cazul în care se constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege și

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

cererea este întemeiată, instanța admite cererea și dispune punerea în libertate provizorie a învinuitului sau inculpatului.

(3) Instanța, în cazul admiterii cererii de liberare provizorie, stabilește și obligațiile ce urmează a fi respectate de învinuit sau inculpat.

(4) Copia dispozitivului încheierii rămase definitive ori un extras al acesteia se trimite administrației locului de deținere și organului de poliție în a cărui rază teritorială locuiește învinuitul sau inculpatul. Persoanele interesate se încunoștințează.

(5) Administrația locului de deținere este obligată să ia măsuri pentru punerea de îndată în libertate a învinuitului sau inculpatului.

(6) În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, când cererea este neîntemeiată sau când a-ceasta a fost făcută de către o altă persoană și nu a fost însușită de învinuit sau de inculpat, instanța respinge cererea.

[1]**Art. 160[9]. Recursul împotriva încheierilor privind liberarea provizorie** - (1) Împotriva încheierii prin care s-a admis ori s-a respins cererea de liberare provizorie se poate face recurs de către învinuit sau inculpat ori de către procuror, la instanța superioară.

(2) Termenul de recurs este de 24 de ore și curge de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.

(3) Dosarul va fi înaintat instanței de recurs în termen de 24 de ore.

(4) Recursul se judecă în termen de 2 zile.

(5) Recursul se va soluționa în camera de consiliu.

(6) Învinuitul sau inculpatul este adus la judecarea recursului. Participarea procurorului este obligatorie.

(7) Instanța se pronunță în aceeași zi asupra admiterii sau respingerii recursului.

(8) Recursul împotriva încheierii prin care s-a respins

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

cererea de liberare provizorie nu este suspensiv de executare.

(9) Dosarul se restituie în termen de 24 de ore de la soluționarea recursului.

(10) Dispozițiile alineatelor precedente se aplică în mod corespunzător și în cazul modificării sau ridicării controlului judiciar.

[1]**Art. 160[10]. Revocarea liberării** - (1) Liberarea provizorie poate fi revocată dacă:

a) se descoperă fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la data admiterii cererii de liberare provizorie și care justifică arestarea învinuitului sau inculpatului;

b) învinuitul sau inculpatul nu îndeplinește, cu rea-credință, obligațiile ce-i revin potrivit art. 160[2] alin. 3 și 160[4] alin. 2 sau încearcă să zădărnicească aflarea adevărului ori săvârșește din nou, cu intenție, o infracțiune pentru care este urmărit sau judecat.

(2) Revocarea liberării provizorii se dispune de instanță, prin încheiere, cu ascultarea învinuitului sau inculpatului asistat de apărător. Revocarea se dispune și în lipsa învinuitului sau inculpatului, când acesta, fără motive temeinice, nu se prezintă la chemarea făcută.

(3) În caz de revocare a liberării provizorii, instanța dispune arestarea preventivă a învinuitului sau inculpatului și emite un nou mandat de arestare.

(4) Împotriva încheierii instanței prin care s-a dispus revocarea liberării provizorii se poate face recurs.

(5) Dispozițiile art. 160[9] se aplică în mod corespunzător.

Capitolul II

Alte măsuri procesuale

Secțiunea I

Luarea măsurilor de ocrotire și de siguranță

Art. 161. Măsurile de ocrotire în caz de reținere sau de arestare preventivă -

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Când măsura reținerii sau a arestării preventive a fost luată față de un învinuit sau inculpat în a cărui ocrotire se află un minor, o persoană pusă sub interdicție, o persoană căreia i s-a instituit curatela, ori o persoană care datorită vârstei, bolii sau altei cauze are nevoie de ajutor, trebuie să fie înștiințată autoritatea competentă în vederea luării măsurilor de ocrotire. Obligația de încunoștințare revine organului judiciar care a luat măsura reținerii ori a arestării preventive.

Art. 162. Luarea măsurilor de siguranță - [1](1) Dacă procurorul, în cursul urmăririi penale, constată că învinuitul sau inculpatul se află în vreuna din situațiile arătate în art. 113 sau 114 din Codul penal, sesizează instanța care, dacă este cazul, dispune luarea, în mod provizoriu, a măsurii de siguranță corespunzătoare. În cursul judecății măsura de siguranță corespunzătoare este dispusă, de asemenea, în mod provizoriu de instanța de judecată.

[2](1[1]) Instanța dispune luarea măsurilor de siguranță prevăzute în alin. 1 numai după ascultarea învinuitului ori inculpatului și în prezența apărătorului și a procurorului.

[1](2) Instanța ia măsuri pentru aducerea la îndeplinire a internării medicale provizorii și, totodată, sesizează comisia medicală competentă să avizeze internarea bolnavilor mintali și a toxicomanilor periculoși.

(3) Măsura internării provizorii durează până la confirmarea acesteia de către instanța de judecată.

(4) Confirmarea se face pe baza avizului comisiei medicale.

(5) În cazul în care s-a dispus internarea medicală, se vor lua și măsurile prevăzute în art. 161.

(6) Hotărârea instanței de judecată prin care s-a confirmat măsura internării poate fi

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

atacată separat cu recurs. Recursul nu suspendă executarea.

Secţiunea a II - a

Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor şi restabilirea situaţiei anterioare săvârşirii infracţiunii

Art. 163. Măsurile asigurătorii - [1](1) Măsurile asigurătorii se iau în cursul procesului penal de procuror sau de instanța de judecată și constau în indisponibilizarea prin instituirea unui sechestru a bunurilor mobile și imobile, în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune, precum și pentru garantarea executării pedepsei amenzii.

(2) Măsurile asigurătorii în vederea reparării pagubei se pot lua asupra bunurilor învinuitului sau inculpatului și ale persoanei responsabile civilmente, până la concurența valorii probabile a pagubei.

(3) Măsurile asigurătorii pentru garantarea executării pedepsei amenzii se iau numai asupra bunurilor învinuitului sau inculpatului.

(4) Nu pot fi sechestrate bunuri care aparțin unei unități din cele la care se referă art. 145 din Codul penal, precum și cele exceptate de lege.

(5) Măsurile asigurătorii în vederea reparării pagubei se pot lua la cererea părții civile sau din oficiu.

(6) Luarea măsurilor asigurătorii este obligatorie:

a) *Abrogată (Legea nr. 281/2003)*;

b) în cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă;

Art. 164. Organele care aduc la îndeplinire măsurile asigurătorii - (1) Ordonanța de luare a măsurii asigurătorii se aduce la îndeplinire de către organul de urmărire penală care a luat măsura.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(2) Încheierea instanței judecătorești prin care s-a dispus luarea măsurii asigurătorii se aduce la îndeplinire prin executorul judecătoresc.

[1](3) Măsurile asigurătorii dispuse de procuror sau de instanța de judecată pot fi aduse la îndeplinire și prin organele proprii de executare ale unității păgubite în cazul în care aceasta este una din cele la care se referă art. 145 din Codul penal.

(4) În cazurile în care urmărirea penală se efectuează de către procuror, acesta poate dispune ca măsura asiguratorie luată să fie adusă la îndeplinire de către secretarul parchetului.

Art. 165. Procedura sechestrului - (1) Organul care procedează la aplicarea sechestrului este obligat să identifice și să evalueze bunurile sechestrate, putând recurge în caz de necesitate și la experți.

(2) Bunurile perisabile, obiectele din metale sau pietre prețioase, mijloacele de plată străine, titlurile de valoare internă, obiectele de artă și de muzeu, colecțiile de valoare precum și sumele de bani care fac obiectul sechestrului, vor fi ridicate în mod obligatoriu.

(3) Bunurile perisabile se predau unităților comerciale cu capital majoritar de stat, potrivit profilului activității, care sunt obligate să le primească și să le valorifice de îndată.

(4) Metalele sau pietrele prețioase ori obiectele confecționate cu acestea și mijloacele de plată străine se depun la cea mai apropiată instituție bancară competentă.

(5) Titlurile de valoare interne, obiectele de artă sau de muzeu și colecțiile de valoare se predau spre păstrare instituțiilor de specialitate.

(6) Obiectele prevăzute în alin. 4 și 5 se predau în termen de 48 de ore de la ridicare. Dacă obiectele sunt strict necesare urmăririi penale, depunerea se face ulterior, dar nu mai târziu de 48 de ore de la rezolvarea cauzei de către

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

procuror, după terminarea urmăririi penale.

[1](7) Obiectele sechestrate se păstrează până la ridicarea sechestrului.

(8) Sumele de bani rezultate din valorificarea făcută potrivit alin. 3 şi 7, precum şi sumele de bani ridicate potrivit alin. 2, se consemnează, după caz, pe numele învinuitului, inculpatului sau persoanei responsabile civilmente, la dispoziţia organului care a dispus instituirea sechestrului, căruia i se predă recipisa de consemnare a sumei, în termen de cel mult trei zile de la ridicarea banilor ori de la valorificarea bunurilor.

(9) Dacă există pericol de înstrăinare, celelalte bunuri mobile sechestrate vor fi puse sub sigiliu sau ridicate, putându-se numi un custode.

Art. 166. Procesul-verbal de sechestru şi inscripţia ipotecară – (1) Organul care aplică sechestru încheie proces-verbal despre toate actele efectuate potrivit art. 165, descriind amănunţit bunurile sechestrate, cu indicarea valorii lor. În procesul-verbal se arată bunurile exceptate de lege de la urmărire, găsite la persoana căreia i s-a aplicat sechestru. De asemenea, se consemnează obiecţiile părţilor sau ale altor persoane interesate.

(2) Un exemplar de pe procesul-verbal se lasă persoanei căreia i s-a aplicat sechestrul, iar în lipsă, celor cu care locuieşte, administratorului, portarului, ori celui care în mod obişnuit îl înlocuieşte sau unui vecin. În cazul când parte din bunuri ori totalitatea lor au fost predate unui custode, se lasă acestuia o copie de pe procesul-verbal. Un exemplar se înaintează şi organului care a dispus luarea măsurii asigurătorii, în termen de 24 de ore de la încheierea procesului-verbal.

(3) Pentru bunurile imobile sechestrate, organul care a dispus instituirea sechestrului cere organului competent luarea inscripţiei ipotecare

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

asupra bunurilor sechestrate, anexând copii de pe actul prin care s-a dispus sechestrul şi un exemplar al procesului-verbal de sechestru.

Art. 167. Poprirea – Sumele de bani datorate cu orice titlu învinuitului, inculpatului sau părţii responsabile civilmente de către o a treia persoană, ori de către cel păgubit, sunt poprite în mâinile acestora şi în limitele prevăzute de lege, de la data primirii actului prin care se înfiinţează sechestrul. Aceste sume vor fi consemnate de debitori, după caz, la dispoziţia organului care a dispus poprirea sau a organului de executare, în termen de cinci zile de la scadenţă, recipisele urmând a fi predate aceluiaşi organ în 24 de ore de la consemnare.

Art. 168. Contestarea măsurilor asigurătorii - [1](1) În contra măsurii asigurătorii luate şi a modului de aducere la îndeplinire a acesteia, învinuitul sau inculpatul, partea responsabilă civilmente, precum şi orice altă persoană interesată se pot plânge procurorului sau instanţei de judecată, în orice fază a procesului penal.

(2) Hotărârea instanţei de judecată poate fi atacată separat cu recurs. Recursul nu suspendă executarea.

(3) După soluţionarea definitivă a procesului penal, dacă nu s-a făcut plângere împotriva aducerii la îndeplinire a măsurii asigurătorii, se poate face contestaţie potrivit legii civile.

Art. 169. Restituirea lucrurilor - [1](1) Dacă procurorul sau instanţa de judecată constată că lucrurile ridicate de la învinuit sau inculpat, sau de la orice persoană care le-a primit spre a le păstra, sunt proprietatea persoanei vătămate ori au fost luate pe nedrept din posesia sau deţinerea sa, dispune restituirea acestor lucruri persoanei vătămate. Orice altă persoană care pretinde un drept asupra lucrurilor ridicate poate cere, potrivit dispoziţiilor art.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

168, stabilirea acestui drept şi restituirea.

(2) Restituirea lucrurilor ridicate are loc numai dacă prin aceasta nu se stinghereşte aflarea adevărului şi justa soluţionare a cauzei şi cu obligaţia pentru cel căruia îi sunt restituite să le păstreze până la rămânerea definitivă a hotărârii.

[1]Art. 170. Restabilirea situaţiei anterioare - (1) Procurorul sau instanţa de judecată poate lua măsuri de restabilire a situaţiei anterioare săvârşirii infracţiunii, când schimbarea acelei situaţii a rezultat în mod vădit din comiterea infracţiunii, iar restabilirea este posibilă.

TITLUL V
ACTE PROCESUALE ŞI PROCEDURALE COMUNE

Capitolul I
Asistenţa juridică şi reprezentarea

Art. 171. Asistenţa învinuitului sau a inculpatului - (1) Învinuitul sau inculpatul are dreptul să fie asistat de apărător în tot cursul urmăririi penale şi al judecăţii, iar organele judiciare sunt obligate să-i aducă la cunoştinţă acest drept.

[1](2) Asistenţa juridică este obligatorie când învinuitul sau inculpatul este minor, militar în termen, militar cu termen redus, rezervist concentrat sau mobilizat, elev al unei instituţii militare de învăţământ, internat într-un centru de reeducare sau într-un institut medical educativ, când este arestat chiar în altă cauză ori când organul de urmărire penală sau instanţa apreciază că învinuitul sau inculpatul nu şi-ar putea face singur apărarea, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege.

[1](3) În cursul judecăţii, asistenţa juridică este obligatorie şi în cauzele în care legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mare.

(4) Când asistenţa juridică este obligatorie, dacă învinuitul sau inculpatul nu şi-a ales un

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

apărător, se iau măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu.

[1](4[1]) Când asistența juridică este obligatorie, dacă apărătorul ales nu se prezintă nejustificat la două termene consecutive, după caz, la data stabilită pentru efectuarea unui act de urmărire penală sau la termenul de judecată fixat, îngreunând astfel în mod voit desfăşurarea şi soluționarea procesului penal, organul judiciar desemnează un apărător din oficiu care să-l înlocuiască, acordându-i timpul necesar pentru pregătirea apărării, care nu poate fi mai mic de 3 zile, cu excepția soluționării cererilor privind arestarea preventivă, unde termenul nu poate fi mai mic de 24 de ore.

(5) Delegația apărătorului desemnat din oficiu încetează la prezentarea apărătorului ales.

[2](6) Dacă la judecarea cauzei apărătorul lipseşte şi nu poate fi înlocuit în condițiile alin. 4[1], cauza se amână.

Art. 172. Drepturile apărătorului - (1) În cursul urmăririi penale, apărătorul învinuitului sau inculpatului are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală şi poate formula cereri şi depune memorii. Lipsa apărătorului nu împiedică efectuarea actului de urmărire penală, dacă există dovada că apărătorul a fost încunoştințat de data şi ora efectuării actului.

(2) Când asistența juridică este obligatorie, organul de urmărire penală va asigura prezența apărătorului la ascultarea inculpatului.

(3) În cazul în care apărătorul învinuitului sau inculpatului este prezent la efectuarea unui act de urmărire penală, se face mențiunea despre aceasta, iar actul este semnat şi de apărător.

[1](4) Persoana reținută sau arestată are dreptul să ia contact cu apărătorul, asigu-

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

rându-i-se confidențialitatea convorbirilor.

(5) Luarea de contact cu apărătorul nu poate fi interzisă la prelungirea duratei arestării de către instanța de judecată, iar la prezentarea materialului de urmărire penală aceasta este obligatorie.

(6) Apărătorul are dreptul de a se plânge, potrivit art. 275, dacă cererile sale nu au fost acceptate; în situațiile prevăzute în alin. 2, 4 și 5, procurorul este obligat să rezolve plângerea în cel mult 48 de ore.

(7) În cursul judecății apărătorul are dreptul să asiste pe inculpat, să exercite drepturile procesuale ale acestuia, iar în cazul când inculpatul este arestat, să ia contact cu acesta.

(8) Apărătorul ales sau desemnat din oficiu este obligat să asigure asistența juridică a învinuitului sau inculpatului. Pentru nerespectarea acestei obligații, organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate sesiza conducerea baroului de avocați, spre a lua măsuri.

Art. 173. Asistența celorlalte părți - [1](1) Apărătorul părții vătămate, al părții civile și al părții responsabile civilmente are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală și poate formula cereri și depune memorii.

(2) În cursul judecății apărătorul exercită drepturile părții pe care o asistă.

(3) Când instanța apreciază că din anumite motive partea vătămată, partea civilă sau partea responsabilă civilmente nu și-ar putea face singură apărarea, dispune din oficiu sau la cerere luarea măsurilor pentru desemnarea unui apărător.

[1]Art. 174. Reprezentarea - (1) În cursul judecății învinuitul și inculpatul, precum și celelalte părți pot fi reprezentați, cu excepția cazurilor în care prezența învinuitului sau inculpatului este obligatorie.

(2) În cazurile în care legea admite reprezentarea învinuitului sau inculpatului,

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

instanța de judecată, când apreciază necesară prezența învinuitului sau inculpatului, dispune aducerea lui.

Capitolul II

Citarea, comunicarea actelor procedurale, mandatul de aducere

Art. 175. Modul de citare - (1) Chemarea unei persoane în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată se face prin citație scrisă. Citarea se poate face și prin notă telefonică sau telegrafică.

(2) Citațiile se înmânează de agenți anume însărcinați cu îndeplinirea acestei atribuții sau prin mijlocirea serviciului poștal.

Art. 176. Conținutul citației - (1) Citația este individuală și trebuie să cuprindă următoarele mențiuni:

a) denumirea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată care emite citația, sediul său, data emiterii și numărul dosarului;

b) numele, prenumele celui citat, calitatea în care este citat și indicarea obiectului cauzei;

c) adresa celui citat, care trebuie să cuprindă în orașe și municipii: localitatea, județul, strada, numărul și apartamentul unde locuiește, iar în comune: județul, comuna și satul.

În citație se menționează, când este cazul, orice alte date necesare pentru stabilirea adresei celui citat;

d) ora, ziua, luna și anul, locul de înfățișare, precum și invitarea celui citat să se prezinte la data și locul indicat, cu arătarea consecințelor legale în caz de neprezentare.

(2) Citația se semnează de cel care o emite.

Art. 177. Locul de citare - (1) Învinuitul sau inculpatul se citează la adresa unde locuiește, iar dacă acesta nu este cunoscută, la adresa locului său de muncă, prin serviciul de

Scanned with OKEN Scanner

personal al unității la care lucrează.

(2) Dacă printr-o declarație dată în cursul procesului penal învinuitul sau inculpatul a indicat un alt loc pentru a fi citat, el este citat la locul indicat.

(3) În caz de schimbare a adresei arătată în declarația învinuitului sau inculpatului, acesta este citat la noua sa adresă, numai dacă a încunoștințat organul de urmărire penală ori instanța de judecată de schimbarea intervenită, sau dacă organul judiciar apreciază pe baza datelor obținute potrivit art. 180 că s-a produs o schimbare de adresă.

(4) Dacă nu se cunoaşte adresa unde locuieşte învinuitul sau inculpatul şi nici locul său de muncă, citația se afişează la sediul consiliului local în a cărui rază teritorială s-a săvârşit infracțiunea. Când activitatea infracțională s-a desfăşurat în mai multe locuri, citația se afişează la sediul consiliului local în a cărui rază teritorială se află organul care efectuează urmărirea penală.

(5) Bolnavii aflați în spital sau într-o casă de sănătate se citează prin administrația acestora.

(6) Deținuții se citează la locul de deținere, prin administrația acestuia.

(7) Militarii încazarmați se citează la unitatea din care fac parte, prin comandantul acesteia.

[1](8) Dacă învinuitul sau inculpatul locuieşte în străinătate, citarea se face prin scrisoare recomandată, în afară de cazul în care, prin lege, se dispune altfel. Avizul de primire a scrisorii recomandate, semnat de destinatar, ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii de citare.

[1](9) Citarea altor persoane decât învinuitul sau inculpatul se face potrivit dispozițiilor din prezentul articol. Unitățile la care se referă art. 145 din Codul penal şi alte persoane juridice se citează la sediul acestora, iar în cazul

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

neidentificării sediului, citația se afișează la sediul consiliului local în a cărui rază teritorială s-a săvârșit infracțiunea.

Art. 178. Înmânarea citației - (1) Citația se înmânează personal celui citat, care va semna dovada de primire.

(2) Dacă persoana citată nu vrea să primească citația, sau primind-o nu voiește sau nu poate să semneze dovada de primire, agentul lasă citația celui citat ori, în cazul refuzului de primire, o afișează pe ușa locuinței acestuia, încheind despre aceasta proces-verbal.

[1](2[1]) În cazul în care scriesoarea recomandată prin care se citează un învinuit sau inculpat ce locuiește în străinătate nu poate fi înmânată datorită refuzului primirii ei sau din orice alt motiv, precum și în cazul în care statul destinatarului nu permite citarea prin poștă a cetățenilor săi, citația se va afișa la sediul parchetului sau al instanței, după caz.

(3) Când citația se face potrivit art. 177 alin. 1 partea finală, alin. 5, 6 și 7, unitățile acolo arătate sunt obligate a înmâna de îndată citația persoanei citate sub luare de dovadă, certificându-i semnătura sau arătând motivul pentru care nu s-a putut obține semnătura acesteia. Dovada este predată agentului procedural, iar acesta o înaintează organului de urmărire penală sau instanței de judecată care a emis citația.

[2](4) Citația destinată unei unități din cele la care se referă art. 145 din Codul penal sau altei persoane juridice se predă la registratură sau funcționarului însărcinat cu primirea corespondenței. Dispozițiile alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Art. 179. Înmânarea citației altor persoane – (1) Dacă persoana citată nu se află acasă, agentul înmânează citația soțului, unei rude sau oricărei persoane care locuiește cu

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

ea, ori care în mod obişnuit îi primeşte corespondenţa. Citaţia nu poate fi înmânată unui minor sub 14 ani sau unei persoane lipsite de uzul raţiunii.

(2) Dacă persoana citată locuieşte într-un imobil cu mai multe apartamente sau într-un hotel, în lipsa persoanei arătate în alin. 1, citaţia se predă administratorului, portarului ori celui care în mod obişnuit îl înlocuieşte.

(3) Persoana care primeşte citaţia semnează dovada de primire, iar agentul, certificând identitatea şi semnătura, încheie proces-verbal. Dacă aceasta nu voieşte sau nu poate semna dovada de primire, agentul afişează citaţia pe uşa locuinţei, încheind proces-verbal.

(4) În lipsa persoanelor arătate în alin. 1 şi 2, agentul este obligat să se intereseze când poate găsi persoana citată pentru a-i înmâna citaţia. Când nici pe această cale nu se poate ajunge la înmânare, agentul afişează citaţia pe uşa locuinţei persoanei citate, încheind proces-verbal.

(5) În cazul când persoana citată locuieşte într-un imobil cu mai multe apartamente sau într-un hotel, dacă în citaţie nu s-a indicat apartamentul ori camera în care locuieşte, agentul este obligat să facă investigaţii pentru a afla aceasta. Dacă investigaţiile au rămas fără rezultat, agentul afişează citaţia pe uşa principală a clădirii, încheind proces-verbal şi făcând menţiune despre împrejurările care au făcut imposibilă înmânarea citaţiei.

Art. 180. Cercetări în vederea înmânării citaţiei - Dacă persoana citată şi-a schimbat adresa, agentul afişează citaţia pe uşa locuinţei arătate în citaţie şi se informează pentru aflarea noii adrese, menţionând în procesul-verbal datele obţinute.

Art. 181. Dovada de primire şi procesul - verbal de predare a citaţiei – (1) Dovada de primire a citaţiei trebuie să cuprindă numărul dosarului, denumirea organului de urmărire penală sau a instanţei

Scanned with OKEN Scanner

care a emis citația, numele, prenumele și calitatea persoanei citate, precum și data pentru care este citată. De asemenea, trebuie să cuprindă data înmânării citației, numele, prenumele, calitatea și semnătura celui ce înmânează citația, certificarea de către acesta a identității și semnăturii persoanei căreia i s-a înmânat citația, precum și arătarea calității acesteia.

(2) Ori de câte ori cu prilejul predării sau afișării unei citații se încheie un proces-verbal, acesta va cuprinde în mod corespunzător și mențiunile arătate în alineatul precedent.

Art. 182. Comunicarea altor acte procedurale - Comunicarea celorlalte acte de procedură se face potrivit dispozițiilor prevăzute în prezentul capitol.

Art. 183. Mandatul de aducere - (1) O persoană poate fi adusă în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată pe baza unui mandat de aducere, întocmit potrivit dispozițiilor art. 176, dacă fiind anterior citată nu s-a prezentat, iar ascultarea ori prezența ei este necesară.

(2) Învinuitul sau inculpatul poate fi adus cu mandat chiar înainte de a fi chemat prin citație, dacă organul de urmărire penală sau instanța constată motivat că în interesul rezolvării cauzei se impune această măsură.

[1](3) Persoanele aduse cu mandat, potrivit alin. 1 și 2, nu pot rămâne la dispoziția organului judiciar decât timpul strict necesar pentru audierea lor, în afară de cazul când s-a dispus reținerea ori arestarea preventivă a acestora.

[1](4) Persoana adusă cu mandat de aducere este ascultată de îndată de către organul judiciar.

Art. 184. Executarea mandatului de aducere - (1) Mandatul de aducere se execută prin organele poliției.

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1](2) Dacă persoana arătată în mandatul de aducere nu poate fi adusă din motive de boală, cel însărcinat cu executarea mandatului constată aceasta printr-un proces-verbal, care se înaintează de îndată organului de urmărire penală ori instanței de judecată.

[2](2[1]) Dispozițiile alin. 2 se aplică şi în cazul în care persoana arătată în mandat, cu excepția învinuitului sau inculpatului, nu poate fi adusă din orice altă cauză.

(3) Dacă cel însărcinat cu executarea mandatului de aducere nu găseşte persoana prevăzută în mandat la adresa indicată, face cercetări şi dacă acestea au rămas fără rezultat, încheie un proces-verbal care va cuprinde mențiuni despre cercetările făcute.

[1](3[1]) Dacă învinuitul sau inculpatul refuză să se supună mandatului sau încearcă să fugă, va fi constrâns la aceasta.

(4) Executarea mandatelor de aducere privind pe militari se face prin comandantul unității militare sau prin comandantul garnizoanei.

Capitolul III
Termenele

Art. 185. Consecințele nerespectării termenului – (1) Când pentru exercitarea unui drept procesual legea prevede un anumit termen, nerespectarea acestuia atrage decăderea din exercițiul dreptului şi nulitatea actului făcut peste termen.

(2) Când o măsură procesuală nu poate fi luată decât pe un anumit termen, expirarea acestuia atrage de drept încetarea efectului măsurii.

(3) Pentru celelalte termene procedurale se aplică, în caz de nerespectare, dispozițiile privitoare la nulități.

Art. 186. Calculul termenelor procedurale – (1) La calcularea termenelor procedu-

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

rale se porneşte de la ora, ziua, luna sau anul menţionat în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazul când legea dispune altfel.

(2) La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se socoteşte ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlineşte.

(3) Termenele socotite pe luni sau pe ani expiră, după caz, la sfârşitul zilei corespunzătoare a ultimei luni ori la sfârşitul zilei sau lunii corespunzătoare din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acelei luni.

(4) Când ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârşitul primei zile lucrătoare care urmează.

Art. 187. Acte considerate ca făcute în termen – (1) Actul depus înăuntrul termenului prevăzut de lege la administraţia locului de deţinere ori la unitatea militară sau la oficiul poştal prin scrisoare recomandată este considerat ca făcut în termen. Înregistrarea sau atestarea făcută de către administraţia locului de deţinere pe actul depus, recipisa oficiului poştal, precum şi înregistrarea ori atestarea făcută de unitatea militară pe actul depus, servesc ca dovadă a datei depunerii actului.

(2) Cu excepţia căilor de atac, actul efectuat de procuror este considerat ca făcut în termen, dacă data la care a fost trecut în registrul de ieşire al parchetului este înăuntrul termenului cerut de lege pentru efectuarea actului.

[1]**Art. 188. Calcularea termenelor în cazul măsurilor preventive** - În calcularea termenelor privind măsurile preventive, ora sau ziua de la care începe şi cea la care se sfârşeşte termenul intră în durata acestuia.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul IV
Cheltuielile judiciare

Art. 189. Acoperirea cheltuielilor judiciare - (1) Cheltuielile necesare pentru efectuarea actelor de procedură, administrarea probelor, conservarea mijloacelor materiale de probă, retribuirea apărătorilor precum şi orice alte cheltuieli ocazionate de desfăşurarea procesului penal se acoperă din sumele avansate de stat sau plătite de părţi.

[1](2) Cheltuielile judiciare prevăzute în alin. 1, avansate de stat, sunt cuprinse distinct, după caz, în bugetul de venituri şi cheltuieli al Ministerului Justiţiei, Ministerului Public şi Ministerului de Interne.

Art. 190. Sumele cuvenite martorului, expertului şi interpretului - (1) Martorul, expertul şi interpretul chemaţi de organul de urmărire penală ori de instanţa de judecată au dreptul la restituirea cheltuielilor de transport, întreţinere, locuinţă şi altor cheltuieli necesare, prilejuite de chemarea lor.

[2](2) Martorul, expertul şi interpretul care sunt salariaţi au dreptul şi la venitul de la locul de muncă, pe durata lipsei de la serviciu pricinuită de chemarea la organul de urmărire penală sau la instanţa de judecată.

[2](3) Martorul care nu este salariat, dar are venit din muncă, este îndreptăţit să primească şi o compensare.

(4) Expertul şi interpretul au dreptul şi la o retribuţie pentru îndeplinirea însărcinării date, în cazurile şi condiţiile prevăzute prin dispoziţii legale.

(5) Sumele acordate potrivit alineatelor 1, 3 şi 4 se plătesc pe baza dispoziţiilor luate de organul care a dispus chemarea şi în faţa căruia s-a prezentat martorul, expertul sau interpretul, din fondul cheltuielilor judiciare special alocat. Aceste sume se plătesc martorului imediat după

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

înfățișare, iar expertului și interpretului, după ce și-au îndeplinit însărcinările.

[1](6) Suma care reprezintă venitul arătat în alin. 2 se plătește de cel la care lucrează martorul, expertul sau interpretul.

Art. 191. Plata cheltuielilor avansate de stat în caz de condamnare - [1](1) În caz de condamnare, inculpatul este obligat la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat, cu excepția cheltuielilor privind interpreții desemnați de organele judiciare, potrivit legii, precum și în cazul în care s-a dispus acordarea de asistență gratuită, care rămân în sarcina statului.

(2) Când sunt mai mulți inculpați condamnați, instanța hotărăște partea din cheltuielile judiciare datorată de fiecare. La stabilirea acestei părți se ține seama, pentru fiecare dintre inculpați, de măsura în care a provocat cheltuielile judiciare.

(3) Partea responsabilă civilmente, în măsura în care este obligată solidar cu inculpatul la repararea pagubei, este obligată în mod solidar cu acesta și la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat.

Art. 192. Plata cheltuielilor avansate de stat în celelalte cazuri - (1) În caz de achitare sau de încetare a procesului penal în fața instanței de judecată, cheltuielile judiciare avansate de stat sunt suportate după cum urmează:

1. În caz de achitare, de către:

a) partea vătămată, în măsura în care cheltuielile au fost determinate de aceasta;

b) partea civilă căreia i s-a respins în totul pretențiile civile, în măsura în care cheltuielile au fost determinate de această parte;

c) inculpat, în cazul când, deși achitat, a fost totuși obligat la repararea pagubei.

2. În caz de încetare a procesului penal, de către:

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1]a) inculpat, dacă s-a dispus înlocuirea răspunderii penale sau există o cauză de nepedepsire;

b) ambele părți, în caz de împăcare;

c) partea vătămată, în caz de retragere a plângerii.

[1]3. În caz de amnistie, prescripție sau retragere a plângerii, precum și în cazul existenței unei cauze de nepedepsire, dacă inculpatul cere continuarea procesului penal, cheltuielile judiciare sunt suportate de către:

a) partea vătămată, atunci când în cauză se face aplicația art. 13 alin. 2;

b) inculpat, atunci când în cauză se face aplicația art. 13 alin. 3.

(2) În cazul declarării apelului ori recursului sau al introducerii oricărei alte cereri, cheltuielile judiciare sunt suportate de către persoana căreia i s-a respins ori și-a retras apelul, recursul sau cererea.

(3) În toate celelalte cazuri, cheltuielile judiciare avansate de stat rămân în sarcina acestuia.

(4) În cazul când mai multe părți sunt obligate la suportarea cheltuielilor judiciare, instanța hotărăște partea din cheltuielile judiciare datorate de fiecare.

(5) Dispozițiile prevăzute la pct. 1 lit. a, precum și la pct. 2 și 3, se aplică în mod corespunzător și în caz de clasare, de scoatere de sub urmărire sau de încetare a urmăririi penale.

[2](6) Cheltuielile pentru plata interpreților desemnați de organele judiciare, potrivit legii, pentru asistarea părților rămân, în toate cazurile, în sarcina statului.

Art. 193. Plata cheltuielilor judiciare făcute de părți - (1) Inculpatul este obligat să plătească părții vătămate în caz de condamnare, precum și părții civile căreia i s-a admis

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

acțiunea civilă, cheltuielile judiciare făcute de acestea.

(2) Când acțiunea civilă este admisă numai în parte, instanța poate obliga pe inculpat la plata totală sau parțială a cheltuielilor judiciare.

(3) În caz de renunțare la acțiunea civilă, instanța se pronunță asupra cheltuielilor la cererea părților.

(4) În situațiile prevăzute în alin. 1 și 2, când sunt mai mulți condamnați, ori dacă există și parte responsabilă civilmente, se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 191 alin. 2 și 3.

(5) În caz de achitare, partea vătămată este obligată să plătească inculpatului și părții responsabile civilmente cheltuielile judiciare făcute de aceștia, în măsura în care au fost provocate de partea vătămată.

(6) În celelalte cazuri privind restituirea cheltuielilor judiciare făcute de părți în cursul procesului penal, instanța stabilește obligația de restituire potrivit legii civile.

Capitolul V

Modificarea actelor procedurale, îndreptarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite

Art. 194. Modificări în acte procedurale - (1) Orice adăugire, corectură ori suprimare făcută în cuprinsul unui act procedural este ținută în seamă, numai dacă aceste modificări sunt confirmate în scris, în cuprinsul sau la sfârșitul actului, de către cei care l-au semnat.

(2) Modificările neconfirmate dar care nu schimbă înțelesul frazei, rămân valabile.

(3) Locurile nescrise în cuprinsul unei declarații trebuie barate, astfel încât să nu se poată face adăugiri.

Art. 195. Îndreptarea erorilor materiale - (1) Erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se îndreaptă de însuși organul de urmărire penală sau de instanța de judecată care a întocmit

Scanned with OKEN Scanner

actul, la cererea celui interesat ori din oficiu.

(2) În vederea îndreptării erorii, părţile pot fi chemate spre a da lămuriri.

(3) Despre îndreptarea efectuată organul de urmărire penală sau instanţa de judecată, după caz, întocmeşte un proces verbal sau o încheiere, făcându-se menţiune şi la sfârşitul actului corectat.

Art. 196. Înlăturarea unor omisiuni vădite - Dispoziţiile art. 195 se aplică şi în cazul când organul de urmărire penală sau instanţa, ca urmare a unei omisiuni vădite, nu s-a pronunţat asupra sumelor pretinse de martori, experţi, interpreţi, apărători, potrivit art. 189 sau 190, precum şi cu privire la restituirea lucrurilor sau la ridicarea măsurilor asigurătorii.

Capitolul VI
Nulităţile

Art. 197. Încălcările care atrag nulitatea - (1) Încălcările dispoziţiilor legale care reglementează desfăşurarea procesului penal atrag nulitatea actu-lui, numai atunci când s-a adus o vătămare care nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act.

(2) Dispoziţiile relative la competenţa după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanţei, la compunerea acesteia, şi la publicitatea şedinţei de judecată sunt prevăzute sub sancţiunea nulităţii. De asemenea, sunt prevăzute sub sancţiunea nulităţii şi dispoziţiile relative la participarea procurorului, prezenţa inculpatului şi asistarea acestuia de către apărător, când sunt obligatorii potrivit legii, precum şi la efectuarea anchetei sociale în cauzele cu infractori minori.

(3) Nulitatea prevăzută în alin. 2 nu poate fi înlăturată în nici un mod. Ea poate fi

Scanned with OKEN Scanner

invocată în orice stare a procesului şi se ia în considerare chiar din oficiu.

(4) Încălcarea oricărei alte dispoziţii legale decât cele prevăzute în alin. 2 atrage nulitatea actului în condiţiile alin. 1, numai dacă a fost invocată în cursul efectuării actului când partea este prezentă sau la primul termen de judecată cu procedura completă când partea a lipsit la efectuarea actului. Instanţa ia în considerare din oficiu încălcările, în orice stare a procesului, dacă anularea actului este necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluţionare a cauzei.

Capitolul VII
Amenda judiciară

[1]**Art. 198. Abateri judiciare** - (1) Următoarele abateri săvârşite în cursul procesului penal se sancţionează cu amendă judiciară de la 500.000 lei la 2.000.000 lei:

a) neîndeplinirea sau îndeplinirea greşită ori cu întârziere a lucrărilor de citare sau de comunicare a actelor procedurale, de transmitere a dosarelor, precum şi a oricăror alte lucrări, dacă prin acestea s-au provocat întârzieri în desfăşurarea procesului penal;

b) neîndeplinirea ori îndeplinirea greşită a îndatoririlor de înmânare ori de comunicare a citaţiilor sau a celorlalte acte procedurale, precum şi neexecutarea mandatelor de aducere.

(2) Lipsa nejustificată a apărătorului, ales sau desemnat din oficiu, când asistenţa juridică a învinuitului sau inculpatului este obligatorie potrivit legii, se sancţionează cu amendă judiciară de la 1.000.000 lei la 2.500.000 lei.

(3) Următoarele abateri săvârşite în cursul procesului penal se sancţionează cu amendă judiciară de la 1.000.000 lei la 10.000.000 lei:

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

a) lipsa nejustificată a martorului, expertului sau interpretului legal citat;

b) tergiversarea de către expert sau interpret a îndeplinirii însărcinărilor primite;

c) neîndeplinirea de către orice persoană a obligației de prezentare, la cererea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, a obiectelor ori înscrisurilor cerute de acestea, precum și neîndeplinirea aceleiași obligații de către conducătorul unității sau de cel însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei obligații;

d) nerespectarea obligației de păstrare prevăzută în art. 109 alin. 5;

e) neluarea de către conducătorul unității în cadrul căreia urmează a se efectua o expertiză a măsurilor necesare pentru efectuarea acesteia sau pentru efectuarea la timp a expertizei;

f) neîndeplinirea, în mod nejustificat, de către organul de cercetare penală a dispozițiilor date de procuror, potrivit legii, sau neprezentarea, în mod nejustificat, procurorului, a dosarelor ori actelor de urmărire penală, în termenul prevăzut de lege;

g) necomunicarea, în mod nejustificat, procurorului, în termenul prevăzut de lege, de către organul de cercetare penală, a începerii urmăririi penale, precum și neexecutarea, de către acesta, în termenul și condițiile prevăzute de lege, a dispozițiilor scrise ale procurorului sau ale instanței de judecată;

h) nerespectarea de către oricare dintre părțile și persoanele care asistă la ședința de judecată a măsurilor luate de către președintele completului de judecată potrivit art. 298.

(4) Amenzile judiciare aplicate de procuror sau de instanța de judecată constituie venituri la bugetul de stat și se cuprind distinct în bugetul Ministerului Justiției, potrivit legii.

(5) Aplicarea amenzii judiciare nu înlătură răspunderea penală, în cazul în care fapta constituie infracțiune.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 199. Procedura privitoare la amenda judiciară – (1) Amenda se aplică de organul de urmărire penală, prin ordonanță, iar de instanța de judecată, prin încheiere.

(2) Persoana amendată poate cere scutirea de amendă ori reducerea amenzii. Cererea de scutire sau de reducere se poate face în termen de 10 zile de la comunicarea ordonanței ori a încheierii de amendare.

(3) Dacă persoana amendată justifică de ce nu a putut îndeplinii obligația sa, organul de urmărire penală sau instanța de judecată, apreciind, dispune scutirea sau reducerea amenzii.

PARTEA SPECIALĂ

TITLUL I
URMĂRIREA PENALĂ

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 200. Obiectul urmăririi penale - Urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea făptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

Art. 201. Organele de urmărire penală - (1) Urmărirea penală se efectuează de către procurori și de către organele de cercetare penală.

(2) Organele de cercetare penală sunt:

[1]a) organele de cercetare ale poliției judiciare;

b) organele de cercetare speciale.

[1](3) Ca organe de cercetare ale poliției judiciare funcționează lucrători specializați din Ministerul de Interne anume desemnați de ministrul de interne, cu avizul favorabil al procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, și își desfășoară activitatea sub

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

autoritatea procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție sau sunt desemnați și funcționează în alt mod, potrivit unor legi speciale.

Art. 202. Rolul activ al organului de urmărire penală – (1) Organul de urmărire penală este obligat să strângă probele necesare pentru aflarea adevărului și pentru lămurirea cauzei sub toate aspectele, în vederea justei soluționări a acesteia. Organul de urmărire adună probele atât în favoarea cât și în defavoarea învinuitului sau inculpatului.

(2) Îndatoririle prevăzute de alineatul precedent se îndeplinesc chiar dacă învinuitului sau inculpatul recunoaște fapta.

(3) Organul de urmărire penală este obligat să explice învinuitului sau inculpatului precum și celorlalte părți drepturile lor procesuale.

(4) Organul de urmărire penală este de asemenea obligat să strângă date cu privire la împrejurările care au determinat, înlesnit sau favorizat săvârșirea infracțiunii, precum și orice alte date de natură să servească la soluționarea cauzei.

Art. 203. Ordonanțele organului de urmărire penală – (1) În desfășurarea urmăririi penale, organul de urmărire dispune asupra actelor sau măsurilor procesuale prin ordonanță, acolo unde legea prevede aceasta, iar în celelalte cazuri prin rezoluție motivată.

(2) Ordonanța trebuie să fie motivată și să cuprindă totdeauna data și locul întocmirii, numele, prenumele și calitatea celui care o întocmește, cauza la care se referă, obiectul actului sau măsurii procesuale, temeiul legal al acesteia și semnătura celui care a întocmit-o. Ordonanța va cuprinde de asemenea mențiunile speciale prevăzute de lege pentru anumite acte sau măsuri.

(3) Când organul de cercetare penală consideră că este cazul să fie luate anumite măsuri, face propuneri motivate.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 204. Efectuarea unor acte de urmărire în incinta unor unități – (1) Orice act de urmărire penală în incinta unei unități dintre cele la care se referă art. 145 din Codul penal se poate efectua numai cu consimțământul conducerii acelei unități sau cu autorizația procurorului.

(2) În caz de infracțiuni flagrante, consimțământul sau autorizația nu este necesară.

Art. 205. Păstrarea unor acte de urmărire penală - Când legea prevede că un act sau o măsură procesuală trebuie să fie încuviințată, autorizată sau confirmată de procuror, un exemplar al ordonanței sau al actului procesual rămâne la procuror.

Capitolul II

Competența organelor de urmărire penală

Art. 206. – *Abrogat (Decretul-lege nr. 12/1990)*

[1]**Art. 207. Competența organelor de cercetare ale poliției judiciare** – Cercetarea penală se efectuează de organele de cercetare ale poliției judiciare, pentru orice infracțiune care nu este dată, în mod obligatoriu, în competența altor organe de cercetare penală.

Art. 208. Competența organelor de cercetare penală speciale – (1) Cercetarea penală se efectuează și de următoarele organe speciale:

[1]**a)** ofițerii anume desemnați de către comandanții unităților militare corp apar-te și similare, pentru militarii în subordine. Cercetarea poate fi efectuată și personal de către comandant;

b) ofițerii anume desemnați de către șefii comenduirilor de garnizoană pentru infracțiunile săvârșite de militari în afara unităților militare. Cercetarea poate fi efectuată și personal de șefii comenduirilor de garnizoană;

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

c) ofiţerii anume desemnaţi de către comandanţii centrelor militare, pentru infracţiunile de competenţa instanţelor militare, săvârşite de persoanele civile în legătură cu obligaţiile lor militare. Cercetarea poate fi efectuată şi personal de către comandanţii centrelor militare.

La cererea comandantului centrului militar, organul de poliţie efectuează unele acte de cercetare, după care înaintează lucrările comandantului centrului militar;

[1]d) ofiţerii poliţiei de frontieră, anume desemnaţi pentru infracţiunile de frontieră;

e) căpitanii porturilor, pentru infracţiunile contra siguranţei navigaţiei pe apă şi contra disciplinei şi ordinii la bord, precum şi pentru infracţiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul, prevăzute în Codul penal, săvârşite de personalul navigant al marinei civile, dacă fapta a pus sau ar fi putut pune în pericol siguranţa navei sau a navigaţiei.

(2) În cazurile prevăzute la lit. a, b şi c, cercetarea penală se efectuează în mod obligatoriu de organele speciale acolo prevăzute.

Art. 209. Competenţa procurorului în faza urmăririi - [1](1) Procurorul supraveghează urmărirea penală; în exercitarea acestei atribuţii procurorii conduc şi controlează nemijlocit activitatea de cercetare penală a poliţiei judiciare şi a altor organe de cercetare speciale.

(2) Procurorul poate să efectueze orice act de urmărire penală în cauzele pe care le supraveghează.

[1](3) Urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror, în cazul infracţiunilor prevăzu-te în art. 155-173, 174-177, 179, 189 alin. 3 – 5, art. 190, 191, 211 alin. 4, art. 212, 236, 236[1], 239, 239[1], 250, 252, 254, 255, 257, 265, 266, 267, 267[1], 268, 273-276, 279[1], 280, 280[1], 302[2],

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

317, 323 şi 356-361 din Codul penal, în cazul infracţiunilor arătate în art. 27 pct. 1 lit. b) - e), art. 28^1 pct. 1 lit. b) şi c) şi pct. 5, art. 28^2 pct. 1 lit. b) şi art. 29 pct. 1 din acest cod, în cazul infracţiunilor împotriva protecţiei muncii, precum şi în cazul altor infracţiuni date prin lege în competenţa sa.

(4) Este competent să efectueze urmărirca penală, în cazurile prevăzute în alineatul precedent, şi să exercite supravegherea asupra activităţii de cercetare penală procurorul de la parchetul corespunzător instanţei care, potrivit legii, judecă în primă instanţă cauza.

[1](5) Atunci când urmărirea penală este efectuată de procuror, rechizitoriul este supus confirmării prim-procurorului parchetului, iar când urmărirea este făcută de acesta, confirmarea se face de procurorul ierarhic superior. Când urmărirea penală este efectuată de un procuror de la Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie, rechizitoriul este supus confirmării procurorului-şef de secţie, iar când urmărirea penală este efectuată de acesta, confirmarea se face de către procurorul general al acestui parchet.

Art. 210. Verificarea competenţei – (1) Organul de urmărire penală sesizat potrivit art. 221 este dator să-şi verifice competenţa.

(2) Dacă organul de cercetare penală constată că nu este competent a efectua cercetarea, trimite de îndată cauza procurorului care exercită supravegherea, în vederea sesizării organului competent.

Art. 211. Extinderea competenţei teritoriale - (1) Când anumite acte de cercetare penală trebuie să fie efectuate în afara razei teritoriale în care se face cercetarea, organul de cercetare penală poate să le efectueze el însuşi sau să dispună efectuarea lor prin comisie rogatorie ori delegare.

(2) În cazul în care organul de cercetare penală înţelege să

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

procedeze el însuşi la efectuarea actelor, înştiinţează în prealabil despre aceasta organul corespunzător din raza teritorială în care va efectua aceste acte.

(3) În cuprinsul aceleiaşi localităţi, organul de cercetare penală efectuează toate actele de cercetare, chiar dacă unele dintre acestea trebuie îndeplinite în afara razei sale teritoriale, cu respectarea dispoziţiei din alineatul precedent.

Art. 212. – *Abrogat (Legea nr. 45/1993)*

Art. 213. Cazuri urgente - Organul de cercetare penală este obligat să efectueze actele de cercetare ce nu suferă amânare, chiar dacă acestea privesc o cauză care nu este de competenţa lui. Lucrările efectuate în astfel de cazuri se trimit, de îndată, prin procurorul care exercită supravegherea activităţii organului ce le-a efectuat, procurorului competent.

Art. 214. Actele încheiate de unele organe de constatare – (1) Sunt obligate să procedeze la luarea de declaraţii de la făptuitor şi de la martorii care au fost de faţă la săvârşirea unei infracţiuni şi să întocmească proces-verbal despre împrejurările concrete ale săvârşirii acesteia:

a) organele inspecţiilor de stat, alte organe de stat, precum şi ale unităţilor la care se referă art. 145 din Codul penal, pentru infracţiunile care constituie încălcări ale dispoziţiilor şi obligaţiilor a căror respectare o controlează potrivit legii;

b) organele de control şi cele de conducere ale administraţiei publice, ale altor unităţi la care se referă art. 145 din Codul penal, pentru infracţiunile săvârşite în legătură cu serviciul de cei aflaţi în subordine ori sub controlul lor.

[1]c) ofiţerii şi subofiţerii din cadrul Jandarmeriei Române pentru infracţiunile constatate pe timpul executării misiunilor specifice.

(2) Organele arătate mai sus au dreptul să reţină.

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

corpurile delicte, să procedeze la evaluarea pagubelor, precum şi să efectueze orice alte acte, când legea prevede aceasta.

(3) Actele încheiate se înaintează procurorului în cel mult 3 zile de la descoperirea faptei ce constituie infracţiune, afară de cazul când legea dispune altfel.

(4) În caz de infracţiuni flagrante, aceleaşi organe au obligaţia să înainteze de îndată procurorului pe făptuitor, împreună cu lucrările efectuate şi cu mijloacele materiale de probă.

(5) Procesele-verbale încheiate de aceste organe constituie mijloace de probă.

[1]Art. 215. Actele încheiate de comandanţii de nave şi aeronave, precum şi de agenţii de poliţie de frontieră - (1) Obligaţiile şi drepturile prevăzute în art. 214. alin. 1 şi 2 le au şi următoarele organe:

a) comandanţii de nave şi aeronave pentru infracţiunile săvârşite pe acestea, pe timpul cât navele şi aeronavele pe care le comandă se află în afara porturilor sau aeroporturilor;

[1]b) agenţii de poliţie de frontieră, pentru infracţiunile de frontieră.

(2) Organele de mai sus pot efectua percheziţii corporale asupra făptuitorului şi pot verifica lucrurile pe care acesta le are cu sine.

(3) De asemenea, organele de mai sus pot prinde pe făptuitor, în care caz îl predau de îndată procurorului sau organului de cercetare penală, împreună cu lucrările efectuate şi cu mijloacele materiale de probă.

(4) În celelalte cazuri, lucrările efectuate se înaintează organului de cercetare penală competent, în cel mult 5 zile de la prima constatare efectuată, împreună cu mijloacele materiale de probă.

(5) Când infracţiunea a fost săvârşită pe o navă sau aeronavă, termenele de mai sus curg de la ancorarea navei ori de la aterizarea aeronavei pe teritoriul român.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(6) Procesele-verbale încheiate de aceste organe constituie mijloace de probă.

Capitolul III

Supravegherea exercitată de procuror în activitatea de urmărire penală

Art. 216. Obiectul supravegherii - (1) Procurorul, în exercitarea supravegherii respectării legii în activitatea de urmărire penală, veghează ca orice infracțiune să fie descoperită, orice infractor să fie tras la răspundere penală şi ca nici o persoană să nu fie urmărită penal fără să existe indicii temeinice că a săvârşit o faptă prevăzută de legea penală.

(2) De asemenea, procurorul veghează ca nici o persoană să nu fie reținută sau arestată, decât în cazurile şi în condițiile prevăzute de lege.

(3) În exercitarea activității de supraveghere procurorul ia măsurile necesare sau dă dispoziții organelor de cercetare penală ca să ia asemenea măsuri.

(4) Procurorul ia măsuri şi dă dispoziții în scris şi motivat.

Art. 217. Trecerea cauzei de la un organ la altul - (1) Procurorul poate să dispună, după necesitate, ca într-o cauză în care cercetarea penală trebuie efectuată de un anumit organ de cercetare, să fie efectuată de un alt asemenea organ.

(2) Preluarea unei cauze de către un organ de cercetare penală ierarhic superior se dispune de procurorul de la parchetul care exercită supravegherea acestuia, pe baza propunerii motivate a organului de cercetare penală care preia cauza şi după încunoştințarea procurorului care exercită supravegherea acesteia.

(3) În cauzele preluate de către un organ de cercetare penală central, supravegherea se exercită de către un procuror din Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

Scanned with OKEN Scanner

(4) În cauzele în care urmărirea penală se efectuează de către procuror, acesta poate dispune ca anumite acte de cercetare penală să fie efectuate de către organele poliției.

Art. 218. Modalități de exercitare a supravegherii - [1](1) Procurorul conduce și controlează nemijlocit activitatea de cercetare penală a poliției judiciare și a altor organe de cercetare speciale și supraveghează ca actele de urmărire penală să fie efectuate cu respectarea dispozițiilor legale.

(2) Organele de cercetare penală sunt obligate să încunoștințeze de îndată pe procuror despre infracțiunile de care au luat cunoștință.

(3) Procurorul poate să asiste la efectuarea oricărui act de cercetare penală sau să-l efectueze personal. Procurorul poate să ceară spre verificare orice dosar de la organul de cercetare penală, care este obligat să-l trimită, cu toate actele, materialele și datele privitoare la fapta care formează obiectul cercetării.

Art. 219. Dispoziții date de procuror - [1](1) Procurorul poate să dea dispoziții cu privire la efectuarea oricărui act de urmărire penală. În cazul organelor de cercetare ale poliției judiciare, organele ierarhic superioare ale acestora nu pot să le dea îndrumări sau dispoziții privind cercetarea penală, procurorul fiind singurul competent în acest sens.

(2) Dispozițiile date de procuror sunt obligatorii pentru organul de cercetare penală. Dacă acest organ are de făcut obiecții, poate sesiza pe prim-procurorul parchetului sau, când dispozițiile sunt date de acesta, pe procurorul ierarhic superior, fără a întrerupe executarea lor. În termen de 3 zile de la sesizare prim-procurorul sau procurorul ierarhic superior este obligat să se pronunțe.

[2](3) În cazul neîndeplinirii sau al îndeplinirii în mod

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

defectuos, de către orga-nul de cercetare penală, a dispoziţiilor date de procuror, acesta va sesiza conducătorul organului de cercetare penală, care are obligaţia ca în termen de 3 zile de la sesizare să comunice procurorului măsurile dispuse.

Art. 220. Infirmarea actelor sau măsurilor procesuale nelegale - Când procurorul constată că un act sau o măsură procesuală a organului de urmărire penală nu este dată cu respectarea dispoziţiilor legale, o infirmă motivat.

Capitolul IV

Efectuarea urmăririi penale

Secţiunea I

Sesizarea organelor de urmărire penală

Art. 221. Modurile de sesizare – (1) Organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunţ, ori se sesizează din oficiu când se află pe orice altă cale că s-a săvârşit o infracţiune.

(2) Când, potrivit legii, punerea în mişcare a acţiunii penale se face numai la plângerea prealabilă ori la sesizarea sau cu autorizarea organului prevăzut de lege, urmărirea penală nu poate începe în lipsa acestora.

(3) De asemenea, urmărirea penală nu poate începe fără exprimarea dorinţei guvernului străin în cazul infracţiunii prevăzute în art. 171 Cod penal.

(4) Când prin săvârşirea unei infracţiuni s-a produs o pagubă uneia din unităţile la care se referă art. 145 din Codul penal, unitatea păgubită este obligată să sesizeze de îndată organul de urmărire penală, să prezinte situaţii explicative cu privire la întinderea pagubei, date cu privire la faptele prin care paguba a fost pricinuită şi să se constituie parte civilă.

Art. 222. Plângerea - [1](1) Plângerea este încunoştinţa-rea

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

făcută de o persoană fizică sau de o persoană juridică, referitoare la o vătămare ce i s-a cauzat prin infracțiune.

(2) Plângerea trebuie să cuprindă: numele, prenumele, calitatea şi domiciliul petiționarului, descrierea faptei care formează obiectul plângerii, indicarea făptuitorului dacă este cunoscut şi a mijloacelor de probă.

(3) Plângerea se poate face personal sau prin mandatar. Mandatul trebuie să fie special, iar procura rămâne ataşată plângerii.

(4) Plângerea făcută oral se consemnează într-un proces-verbal de organul care o primeşte.

(5) Plângerea se poate face şi de către unul dintre soți pentru celălalt soț, sau de către copilul major pentru părinți. Persoana vătămată poate să declare că nu-şi însuşeşte plângerea.

(6) Pentru persoana lipsită de capacitatea de exercițiu, plângerea se face de reprezentantul său legal. Persoana cu capacitate de exercițiu restrânsă poate face plângerea cu încuviințarea persoanelor prevăzute de legea civilă.

Art. 223. Denunțul - [1](1) Denunțul este încunoştințarea făcută de către o persoană fizică sau de către o persoană juridică despre săvârşirea unei infracțiuni.

(2) Denunțul trebuie să conțină aceleaşi date ca şi plângerea.

(3) Denunțul scris trebuie să fie semnat de denunțător, iar în cazul denunțului oral, acesta se consemnează într-un proces-verbal de către organul în fața căruia a fost făcut.

(4) *Abrogat (Legea nr. 281/2003)*

Art. 224. Acte premergătoare - (1) În vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare.

(2) De asemenea, în vederea strângerii datelor necesare organelor de urmărire

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

penală pentru începerea urmăririi penale, pot efectua acte premergătoare şi lucrătorii operativi din Ministerul de Interne, precum şi din celelalte organe de stat cu atribuţii în domeniul siguranţei naţionale, anume desemnaţi în acest scop, pentru fapte care constituie potrivit legii, ameninţări la adresa siguranţei naţionale.

(3) Procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă.

[1]Art. 224[1]. Actele premergătoare efectuate de investigatorii sub acoperire - (1) În cazul în care există indicii temeinice şi concrete că s-a săvârşit sau că se pregăteşte săvârşirea unei infracţiuni contra siguranţei naţionale prevăzute în Codul penal şi în legi speciale, precum şi în cazul infracţiunilor de trafic de stupefiante şi de arme, trafic de persoane, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede sau alte valori, sau a unei infracţiuni prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea şi sancţionarea faptelor de corupţie, cu modificările şi completările ulterioare, ori a unei alte infracţiuni grave care nu poate fi descoperită sau ai cărei făptuitori nu pot fi identificaţi prin alte mijloace, pot fi folosiţi, în vederea strângerii datelor privind existenţa infracţiunii şi identificarea persoanelor faţă de care există presupunerea că au săvârşit o infracţiune, investigatori sub o altă identitate decât cea reală.

(2) Investigatorii sub acoperire sunt lucrători operativi din Ministerul de Interne, precum şi din organele de stat care desfăşoară, potrivit legii, activităţi de informaţii pentru realizarea siguranţei naţionale, anume desemnaţi în acest scop, şi pot fi folosiţi numai pe o perioadă determinată, în condiţiile prevăzute în art. 224^2 şi 224^3.

(3) Investigatorul sub acoperire culege date şi in-

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

formații în baza autorizației emise potrivit dispozițiilor prevăzute în art. 224[2], pe care le pune, în totalitate, la dispoziția organului de urmărire penală.

[1]**Art. 224[2]. Autorizarea folosirii investigatorilor sub acoperire** - (1) Persoanele prevăzute în art. 224[1] pot efectua investigații numai cu autorizarea motivată a procurorului desemnat de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel.

(2) Autorizarea este dată prin ordonanță motivată, pentru o perioadă de cel mult 60 de zile și poate fi prelungită pentru motive temeinic justificate. Fiecare prelungire nu poate depăși 30 de zile, iar durata totală a autorizării, în aceeași cauză și cu privire la aceeași persoană, nu poate depăși un an.

(3) În cererea de autorizare adresată procurorului se vor menționa datele și indiciile privitoare la faptele și persoanele față de care există presupunerea că au săvârșit o infracțiune, precum și perioada pentru care se cere autorizarea.

(4) Ordonanța procurorului prin care se autorizează folosirea investigatorului sub acoperire trebuie să cuprindă, pe lângă mențiunile prevăzute la art. 203, următoarele:

a) indiciile temeinice și concrete care justifică măsura și motivele pentru care măsura este necesară;

b) activitățile pe care le poate desfășura investiga-torul sub acoperire;

c) persoanele față de care există presupunerea că au săvârșit o infracțiune;

d) identitatea sub care investigatorul sub acoperire urmează să desfășoare activitățile autorizate;

e) perioada pentru care se dă autorizarea;

f) alte mențiuni prevăzute de lege.

(5) În cazuri urgente și temeinic justificate se poate solicita autorizarea și a altor activități decât cele pentru care

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

există autorizare, procurorul urmând să se pronunțe de îndată.

[1]Art. 224[3]. Folosirea datelor obținute de investigatorii sub acoperire - (1) Datele și informațiile obținute de investigatorul sub acoperire pot fi folosite numai în cauza penală și în legătură cu persoanele la care se referă autorizația emisă de procuror.

(2) Aceste date și informații vor putea fi folosite și în alte cauze sau în legătură cu alte persoane, dacă sunt concludente și utile.

[1]Art. 224[4]. Măsuri de protecție a investigatorilor sub acoperire - (1) Identitatea reală a investigatorilor sub acoperire nu poate fi dezvăluită în timpul ori după terminarea acțiunii acestora.

(2) Procurorul competent să autorizeze folosirea unui investigator sub acoperire are dreptul să-i cunoască adevărata identitate, cu respectarea secretului profesional.

Art. 225. Sesizarea la cererea organului competent - Când legea prevede că începerea urmăririi penale nu poate avea loc fără o sesizare specială, aceasta trebuie făcută în scris și semnată de către organul competent. În actul de sesizare trebuie să se arate în mod corespunzător datele prevăzute în art. 222 alin. 2.

Art. 226. Unele dispoziții privind urmărirea penală pentru militari – (1) Pentru infracțiunile prevăzute de Codul penal în art. 331 - 336, 348, 353 și 354, urmărirea penală poate începe numai la sesizarea comandantului.

(2) Pentru celelalte infracțiuni săvârșite de militari, organul de urmărire penală procedează potrivit regulilor obișnuite, informând pe comandant de îndată ce a început urmărirea penală.

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1]**Art. 227. Sesizări făcute de persoane cu funcţii de conducere şi de alţi funcţionari** - (1) Orice persoană cu funcţie de conducere într-o unitate la care se referă art. 145 din Codul penal sau cu atribuţii de control, care a luat cunoştinţă de săvârşirea unei infracţiuni în acea unitate, este obligată să sesizeze de îndată pe procuror sau organul de cercetare penală şi să ia măsuri să nu dispară urmele infracţiunii, corpurile delicte şi orice alte mijloace de probă.

[1](2) Obligaţiile prevăzute în alin. 1 revin şi oricărui funcţionar care a luat cunoştinţă despre săvârşirea unei infracţiuni în legătură cu serviciul în cadrul căruia îşi îndeplineşte sarcinile.

Secţiunea a II - a
Desfăşurarea urmăririi penale

Art. 228. Începerea urmăririi penale - (1) Organul de urmărire penală sesizat în vreunul din modurile prevăzute în art. 221 dispune prin rezoluţie începerea urmăririi penale, când din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor premergătoare efectuate nu rezultă vreunul din cazurile de împiedicare a punerii în mişcare a acţiunii penale prevăzute în art. 10. cu excepţia celui de la lit. b[1].

(2) În cazul arătat în art. 10 lit. b[1], organul de urmărire penală înaintează dosarul procurorului cu propunerea de a dispune scoaterea de sub urmărire penală.

(3) Când organul de urmărire penală se sesizează din oficiu, încheie un proces-verbal care constituie actul de începere a urmăririi penale.

[2](3[1]) Rezoluţia şi procesul-verbal de începere a urmăririi penale, emise de organul de cercetare penală, se supun confirmării motivate a procurorului care exercită supravegherea activităţii de

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

cercetare penală, în termen de cel mult 48 de ore de la data începerii urmăririi penale, organele de cercetare penală fiind obligate să prezinte totodată şi dosarul cauzei.

(4) Dacă din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor premergătoare efectuate după primirea plângerii sau denunţului rezultă vreunul din cazurile de împiedicare a punerii în mişcare a acţiunii penale prevăzute în art. 10, cu excepţia celui de la lit. b[1], organul de urmărire penală înaintează procurorului actele încheiate cu propunerea de a nu se începe urmărirea penală.

[1](5) Dacă procurorul constată că nu sunt întrunite condiţiile arătate în alin. 4, restituie actele organului de urmărire penală, fie pentru completarea actelor premergătoare, fie pentru începerea urmăririi penale.

(6) În cazul în care procurorul este de acord cu propunerea, o confirmă prin rezoluţie motivată şi înştiinţează despre aceasta persoana care a făcut sesizarea.

[2](6[1]) Împotriva rezoluţiei de neîncepere a urmăririi penale se poate face plângere la instanţa de judecată, potrivit art. 278[1] şi urm.

(7) Dacă ulterior se constată că nu a existat sau că a dispărut împrejurarea pe care se întemeia propunerea de a nu se începe urmărirea penală, procurorul infirmă rezoluţia şi restituie actele organului de urmărire dispunând începerea urmăririi penale.

Art. 229. Învinuitul – Persoana faţă de care se efectuează urmărirea penală se numeşte învinuit cât timp nu a fost pusă în mişcare acţiunea penală împotriva sa.

Art. 230. Scoaterea de sub urmărire când fapta nu prezintă pericolul social al unei infracţiuni - Procurorul, sesizat potrivit art. 228 alin. 2, dispune prin ordonanţă

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

scoaterea de sub urmărire penală şi înştiinţează despre aceasta, când este cazul, persoana care a făcut sesizarea.

Art. 231. Restituirea dosarului pentru continuarea cercetării penale - Dacă procurorul, sesizat potrivit dispoziţiilor art. 228 alin. 2, constată că nu este cazul să scoată de sub urmărire, restituie dosarului organului de cercetare penală pentru continuarea cercetării penale.

[1]Art. 232. Restituirea dosarului pentru începerea sau continuarea cercetării penale - Dacă procurorul i-a restituit, în temeiul art. 228 alin. 5 sau art. 231 actele şi dosarul, organul de urmărire penală continuă efectuarea actelor premergătoare sau, după caz, începe ori continuă urmărirea penală, procedând la efectuarea acestora, potrivit legii, şi ţinând seama de împrejurările speciale ale fiecărei cauze.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[1]Art. 233. Arestarea preventivă a învinuitului - (1) În cursul efectuării cercetării penale, dacă organul de cercetare consideră că sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege pentru luarea măsurii arestării preventive a învinuitului, face propuneri în acest sens şi le înaintează procurorului.

(2) Dacă procurorul, după ce examinează dosarul cauzei, constată că este cazul să se ia măsura arestării preventive a învinuitului, procedează potrivit art. 146.

Art. 234. Propuneri făcute de organul de cercetare penală - (1) Dacă organul de cercetare penală consideră că sunt temeiuri pentru punerea în mişcare a acţiunii penale, face propuneri în acest sens, pe care le înaintează procurorului.

[1](2) Organul de cercetare penală, dacă consideră că sunt întrunite şi condiţiile prevăzute de lege pentru luarea măsurii arestării preventive a

Scanned with OKEN Scanner

inculpatului, procedează în același mod.

Art. 235. Punerea în mișcare a acțiunii penale prin ordonanță - (1) Procurorul se pronunță asupra punerii în mișcare a acțiunii penale după examinarea dosarului.

(2) Dacă procurorului este de acord cu propunerea, pune în mișcare acțiunea penală prin ordonanță.

(3) Ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale trebuie să cuprindă, pe lângă mențiunile arătate în art. 203, date cu privire la persoana inculpatului, fapta pentru care este învinuit și încadrarea juridică a acesteia.

[1]**Art. 236. Arestarea preventivă a inculpatului** – Procurorul sesizat potrivit art. 234, dacă pune în mișcare acțiunea penală și dacă apreciază că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru luarea măsurii arestării preventive a inculpatului, procedează potrivit art. 149[1].

Art. 237. Continuarea cercetării și ascultarea inculpatului - (1) După aducerea la îndeplinire a dispozițiilor art. 233 - 236, procurorul dacă este cazul, dispune continuarea cercetării penale. Organul de cercetare penală continuă efectuarea actelor de cercetare, fiind obligat să respecte și dispozițiile date de procuror.

[1](2) Dacă procurorul a pus în mișcare acțiunea penală, organul de cercetare penală cheamă pe inculpat, îi comunică fapta pentru care este învinuit și îi dă explicații cu privire la drepturile și obligațiile pe care le are. Atunci când inculpatul nu locuiește în țară, organul de cercetare penală va ține sea-ma, la fixarea termenului de prezentare în fața acestuia, de reglementările speciale privind asistența judiciară internațională în materie penală.

(3) Organul de cercetare penală pune în vedere incul-

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

patului aflat în stare de libertate că este obligat să se prezinte la toate chemările ce i se vor face în cursul procesului penal şi că are îndatorirea să comunice orice schimbare de adresă.

(4) Organul de cercetare penală va continua urmărirea şi fără a-l asculta pe inculpat, când acesta este dispărut, se sustrage de la cercetare sau nu locuieşte în ţară.

[1]**Art. 238. Extinderea cercetării penale** - Organul de cercetare penală, dacă constată fapte noi în sarcina învinuitului sau inculpatului ori împrejurări noi care pot duce la schimbarea încadrării juridice a faptei pentru care s-a dispus începerea urmăririi penale ori s-a pus în mişcare acţiunea penală sau date cu privire la participa-rea şi a unei alte persoane la săvârşirea acelei fapte, este obligat să facă propuneri procurorului pentru extinde-rea cercetărilor penale sau schimbarea încadrării juridice. Propunerile se înaintează în cel mult 3 zile de la data constatării faptelor, împrejurărilor sau persoanelor noi. Procurorul va decide, prin ordonanţă, în cel mult 5 zile.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Secţiunea a III - a

Suspendarea urmăririi penale

Art. 239. Cazuri de suspendare - [1](1) În cazul când se constată printr-o expertiză medico-legală că învinuitul sau inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să ia parte la procesul penal, organul de cercetare penală înaintează procurorului propunerile sale împreună cu dosarul, pentru a dispune suspendarea urmăririi penale.

(2) Procurorul se pronunţă asupra suspendării prin ordonanţă.

Art. 240. Ordonanţa de suspendare - (1) Ordonanţa trebuie să cuprindă, pe lângă menţiunile arătate în art. 203, datele privitoare la persoana

Scanned with OKEN Scanner

învinuitului sau inculpatului, fapta de care este învinuit, cauzele care au determinat suspendarea şi măsurile luate în vederea însănătoşirii învinuitului sau inculpatului.

[1](2) Ordonanța de suspendare a urmăririi penale se comunică, în copie, învinuitului sau inculpatului şi persoanei vătămate. După comunicare, dosarul se restituie organului de cercetare penală.

Art. 241. Sarcina organului de cercetare în timpul suspendării – (1) În timpul cât urmărirea este suspendată, organul de cercetare penală continuă să efectueze toate actele a căror îndeplinire nu este împiedicată de situația învinuitului sau inculpatului.

(2) Organul de cercetare penală este obligat să se intereseze periodic dacă mai subzistă cauza care a determinat suspendarea urmăririi penale.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Secţiunea a IV - a

Încetarea urmăririi penale

Art. 242. Cazuri de încetare - (1) Încetarea urmăririi penale are loc când se constată existența vreunuia dintre cazurile prevăzute în art. 10 lit. f) - h) şi j) şi există învinuit sau inculpat în cauză.

(2) Dacă în aceeaşi cauză sunt mai mulți învinuiți sau inculpați ori dacă mai multe fapte fac obiectul aceleiaşi cauze, încetarea urmăririi se face numai cu privire la învinuiții sau inculpații, ori la faptele pentru care există cazul de încetare a urmăririi.

Art. 243. Procedura încetării - (1) Organul de cercetare penală, când constată existența vreunuia dintre cazurile prevăzute de art. 10 lit. f) - h) şi j) înaintează procurorului dosarul împreună cu propuneri de încetare a urmăririi penale.

(2) Procurorul se pronunță asupra încetării urmăririi penale prin ordonanță, dispunând

Scanned with OKEN Scanner

potrivit art. 11, pct. 1 lit. c). În cazul în care nu s-a pus în mişcare acţiunea penală, încetarea urmăririi penale se pronunţă prin rezoluţie motivată.

[1](3) Atunci când cazul de încetare a urmăririi penale priveşte un învinuit sau inculpat arestat, procurorul trebuie să se pronunţe asupra încetării urmăririi penale în aceeaşi zi în care a primit propunerea de încetare de la organul de cercetare penală. Dacă procurorul a dispus încetarea urmăririi penale, trebuie să ceară de îndată instanţei revocarea măsurii arestării preventive. În termen de 24 de ore de la primirea de la procuror a dosarului împreună cu un referat în care se menţionează cazul sau cazurile de încetare a urmăririi penale constatate, instanţa dispune, prin încheiere, revocarea măsurii şi punerea de îndată în libertate a învinuitului sau inculpatului şi restituie dosarul procurorului, în acelaşi termen, împreună cu o copie a încheierii.

Art. 244. Ordonanţa de încetare a urmăririi penale - Ordonanţa de încetare a urmăririi penale trebuie să cuprindă pe lângă menţiunile arătate în art. 203, datele privind persoana şi fapta la care se referă încetarea, precum şi arătarea temeiurilor de fapt şi de drept pe baza cărora se dispune încetarea urmăririi penale.

Art. 245. Dispoziţii complementare ale ordonanţei - (1) Prin ordonanţa de încetare a urmăririi penale se dispune totodată asupra:

[1]**a)** revocării măsurilor asigurătorii luate în vederea executării pedepsei amenzii;

b) confiscării lucrurilor care potrivit art. 118 din Codul penal sunt supuse confiscării speciale şi restituirii celorlalte.

Dacă proprietatea corpurilor delicte şi a celorlalte obiecte care au servit ca mijloace materiale de probă este contestată, ele sunt

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

păstrate de organul de cercetare penală până la hotărârea instanței civile;

c) măsurilor asigurătorii privind reparațiile civile și a restabilirii situației anterioare săvârșirii infracțiunii.

În cazul în care s-a dispus menținerea măsurilor asigurătorii privind reparațiile civile, aceste măsuri se vor considera desființate, dacă persoana vătămată nu introduce acțiune în fața instanței civile în termen de 30 de zile de la comunicarea încetării urmăririi penale;

d) cheltuielilor judiciare, stabilind cuantumul acestora, cine trebuie să le suporte și ordonând încasarea lor;

e) restituirii cauțiunii în cazurile prevăzute de lege.

(2) Dacă în cursul urmăririi penale s-a luat vreuna din măsurile de siguranță arătate în art. 162, se va face mențiune despre aceasta.

[1]**(3)** În cazul în care încetarea urmăririi penale privește un învinuit sau inculpat arestat, în ordonanță se va face mențiune și cu privire la revocarea arestării preventive dispusă de instanță, potrivit art. 243 alin. 3.

Art. 246. Înștiințarea despre încetarea urmăririi penale - **(1)** Procurorul înștiințează persoanele interesate despre încetarea urmăririi penale.

[2]**(2)** În cazul când învinuitul sau inculpatul este arestat preventiv, instanța înștiințează prin adresă administrația locului de deținere, cu dispoziția de a pune de îndată în libertate pe învinuit sau inculpat, potrivit art. 243 alin. 3.

Art. 247. – *Abrogat (Legea nr. 141/1996)*

Art. 248. Restituirea dosarului și continuarea cercetării penale - Procurorul, dacă constată că nu este cazul să dispună încetarea sau când a dispus încetarea parțial, restituie dosarul organului de cercetare penală, cu dispoziția de a continua cercetarea.

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Secţiunea a V - a

Scoaterea de sub urmărirea penală

Art. 249. Cazurile şi procedura scoaterii de sub urmărire – (1) Scoaterea de sub urmărirea penală are loc când se constată existenţa vreunuia dintre cazurile prevăzute în art. 10 lit. a-e şi există învinuit sau inculpat în cauză.

(2) Dispoziţiile art. 242 - 246 şi 248 se aplică în mod corespunzător şi în procedura scoaterii de sub urmărire.

(3) În cazul prevăzut în art. 10 lit. b[1] procurorul se pronunţă prin ordonanţă.

Art. 249[1]. Punerea în executare a ordonanţei prin care s-a aplicat o sancţiune cu caracter administrativ - (1) În cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală în temeiul art. 10 lit. b[1], executarea mustrării sau mustrării cu avertisment, prevăzute în art. 91 din Codul penal, aplicate de procuror, se face potrivit art. 487, care se aplică în mod corespunzător.

(2) Executarea sancţiunii cu caracter administrativ a amenzii se efectuează potrivit art. 442 şi 443.

[1](3) Împotriva ordonanţei prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală în temeiul art. 10 lit. b[1]) se poate face plângere în ter-men de 20 zile de la înştiinţa-rea prevăzută în art. 246.

(4) Punerea în executare a ordonanţei prin care s-a aplicat sancţiunea cu caracter administrativ a amenzii se face după expirarea termenului prevăzut în alin. 3, iar dacă s-a făcut plângere şi a fost respinsă, după respingerea acesteia.

Secţiunea a VI - a

Procedura prezentării materialului de urmărire penală

Art. 250. Prezentarea materialului - După punerea în mişcare a acţiunii penale,

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

dacă au fost efectuate toate actele de urmărire necesare, organul de cercetare penală cheamă pe inculpat în fața sa și:

a) îi pune în vedere că are dreptul de a lua cunoștință de materialul de urmărire penală, arătându-i și încadrarea juridică a faptei săvârșite;

b) îi asigură posibilitatea de a lua de îndată cunoștință de material. Dacă inculpatul nu poate să citească, organul de cercetare penală îi citește materialul;

c) îl întreabă, după ce a luat cunoștință de materialul de urmărire penală, dacă are de formulat cereri sau dacă voiește să facă declarații suplimentare.

Art. 251. Procesul - verbal de prezentare a materialului - Despre aducerea la înde-plinire a dispozițiilor prevăzute în art. 250 organul de cercetare penală întocmește proces-verbal, în care consemnează și declarațiile, cererile și răspunsurile inculpatului.

Art. 252. Cereri noi formulate de inculpat – (1) Dacă inculpatul a formulat cereri noi în legătură cu urmărirea penală, organul de cercetare penală le examinează de îndată și dispune prin ordonanță admiterea sau respingerea lor.

(2) Organul de cercetare dispune prin aceeași ordonanță completarea cercetării penale, atunci când din declarațiile suplimentare sau din răspunsurile inculpatului rezultă necesitatea completării.

Art. 253. Prezentarea din nou a materialului de urmărire penală - Organul de cercetare penală este obligat să procedeze din nou la prezentarea materialului, dacă a efectuat noi acte de cercetare penală, sau dacă con-stată că trebuie să fie schimbată încadrarea juridică a faptei.

Art. 254. Cazuri de neprezentare a materialului - [1](1) Când prezentarea materialu-lui nu a fost posibilă din cauză că inculpatul este dispărut sau s-a

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

sustras de la chemarea înaintea organului de cercetare penală în referatul care se în-tocmeşte potrivit art. 259 se arată împrejurările concrete din care rezultă cauza împiedicării.

(2) Dacă până la înaintarea dosarului la procuror inculpatul se prezintă, este prins ori adus, se procedează la prezentarea materialului de urmărire penală.

Secţiunea a VII - a

Terminarea urmăririi penale

§ 1. Urmărire fără punerea în mişcare a acţiunii penale

Art. 255. Ascultarea învinuitului înainte de terminarea cercetării – (1) În cauzele în care nu a fost pusă în mişcare acţiunea penală, organul de cercetare, după efectuarea actelor de cercetare penală potrivit art. 232, dacă există învinuit în cauză şi constată că împotriva acestuia sunt suficiente probe, procedează la o nouă ascultare a învinuitului, aducându-i la cunoştinţă învinuirea şi întrebându-l dacă are noi mijloace de apărare.

(2) Dacă învinuitul nu a produs noi probe sau propunerea sa nu a fost găsită temeinică ori dacă cercetarea a fost completată potrivit propunerilor făcute, cercetarea se consideră terminată.

Art. 256. Înaintarea dosarului privind pe învinuit - De îndată ce cercetarea penală este terminată, organul de cercetare înaintează dosarul procurorului cu un referat, în care consemnează rezultatul cercetării, spre a se decide potrivit art. 262. Referatul va cuprinde în mod corespunzător menţiunile prevăzute în art. 259 - 260.

[1]**Art. 257. Prezentarea materialului de către procuror** - Procurorul, primind dosarul, cheamă pe învinuit şi îi prezintă materialul de urmărire penală potrivit dispoziţiilor art. 250 şi urm., care se aplică în mod corespunzător.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

§ 2. Urmărire cu acțiunea penală pusă în mișcare

[1]Art. 258. Înaintarea dosarului privind pe inculpat - În cauzele în care acțiunea penală a fost pusă în mișcare, după completarea cercetării și după îndeplinirea dispozițiilor privitoare la prezentarea materialului de urmărire penală, cercetarea penală se consideră terminată. Organul de cercetare penală înaintează de îndată procurorului dosarul cauzei însoțit de un referat.

Art. 259. Cuprinsul referatului întocmit de organul de cercetare penală – (1) Referatul întocmit de organul de cercetare penală trebuie să se limiteze la fapta care a format obiectul punerii în mișcare a acțiunii penale, la persoana inculpatului și la ultima încadrare juridică a faptei.

(2) Referatul trebuie să cuprindă fapta reținută în sarcina inculpatului, probele administrate și încadrarea juridică.

(3) Când urmărirea penală privește mai multe fapte sau mai mulți inculpați, referatul trebuie să cuprindă mențiunile arătate în alineatul precedent cu privire la toate faptele și la toți inculpații și dacă este cazul, trebuie să se arate pentru care fapte ori făptuitori s-a încetat urmărirea, s-a dispus scoaterea de sub urmărire ori s-a suspendat urmărirea penală.

Art. 260. Date suplimentare - Referatul trebuie să cuprindă date suplimentare privitoare la:

a) mijloacele materiale de probă și măsurile luate referitor la ele în cursul cercetării penale, precum și locul unde se află;

b) măsurile asigurătorii privind reparațiile civile sau executarea pedepsei amenzii, luate în cursul cercetării penale;

c) cheltuielile judiciare.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul V
Trimiterea în judecată

Art. 261. Verificarea lucrărilor urmăririi penale – (1) Procurorul este obligat ca în termen de cel mult 15 zile de la primirea dosarului trimis de organul de cercetare penală potrivit art. 256 sau 258 să procedeze la verificarea lucrărilor urmăririi penale şi să se pronunţe asupra acestora.

(2) Procurorul procedează la prezentarea materialului de urmărire penală în situaţiile prevăzute de art. 254 alin. 1 dacă inculpatul se prezintă, este prins sau adus după înaintarea dosarului la parchet.

(3) Rezolvarea cauzelor în care sunt arestaţi se face de urgenţă şi cu precădere.

Art. 262. Rezolvarea cauzelor – Dacă procurorul constată că au fost respectate dispoziţiile legale care garantează aflarea adevărului, că urmărirea penală este completă existând probele necesare şi legal administrate, procedează după caz, astfel:

1. când din materialul de urmărire penală rezultă că fapta există, că a fost săvârşită de învinuit sau inculpat şi că acesta răspunde penal:

a) dacă acţiunea penală nu a fost pusă în mişcare în cursul urmăririi penale, dă rechizitoriu prin care pune în mişcare acţiunea penală şi dispune trimiterea în judecată;

b) dacă acţiunea penală a fost pusă în mişcare în cursul urmăririi penale, dă rechizitoriu prin care dispune trimiterea în judecată;

2. dă ordonanţă prin care:

a) clasează, scoate de sub urmărire sau încetează urmărirea penală potrivit dispoziţiilor art. 11.

Dacă procurorul dispune scoaterea de sub urmărire în temeiul art. 10 lit. b^1), face aplicarea art. 18^1 alin 3 din Codul penal.

b) suspendă urmărirea penală, atunci când constată existenţa unei cauze de suspendare a urmăririi.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 263. Cuprinsul rechizitoriului – (1) Rechizitoriul trebuie să se limiteze la fapta şi persoana pentru care s-a efectuat urmărirea penală şi trebuie să cuprindă, pe lângă menţiunile prevăzute în art. 203, datele privitoare la persoana inculpatului, fapta reţinută în sarcina sa, încadrarea juridică, probele pe care se întemeiază învinuirea, măsura preventivă luată şi durata acesteia, precum şi dispoziţia de trimitere în judecată.

(2) În rechizitoriu se arată de asemenea numele şi prenumele persoanelor care trebuie citate în instanţă, cu indicarea calităţii lor în proces şi locul unde urmează a fi citate.

(3) În cazul când urmărirea penală este efectuată de procuror, rechizitoriul trebuie să cuprindă şi datele suplimentare prevăzute în art. 260.

(4) Procurorul întocmeşte un singur rechizitoriu chiar dacă lucrările urmăririi penale privesc mai multe fapte ori mai mulţi învinuiţi sau inculpaţi şi chiar dacă se dau acestora rezolvări diferite, potrivit art. 262.

Art. 264. Actul de sesizare a instanţei – (1) Rechizitoriul constituie actul de sesizare a instanţei de judecată.

(2) Rechizitoriul dat de procurorul de la un parchet ierarhic inferior celui corespunzător instanţei competente să judece cauza în fond este supus confirmării procurorului de la parchetul corespunzător acestei instanţe.

(3) Sesizarea instanţei de judecată se face de către procurorul care a dat sau, după caz, a confirmat rechizitoriul potrivit alineatului precedent.

(4) În termen de 24 de ore de la darea sau, după caz, confirmarea rechizitoriului, procurorul înaintează instanţei competente dosarul împreună cu numărul necesar de copii de pe rechizitoriu, pentru a fi comunicat inculpaţilor aflaţi în stare de deţinere.

Art. 265. Restituirea cauzei sau trimiterea la alt organ de urmărire – (1) Când procu-

Scanned with OKEN Scanner

rorul constată că urmărirea penală nu este completă, sau că nu au fost respectate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, restituie cauza organului care a efectuat urmărirea penală, sau potrivit dispozițiilor art. 217 trimite cauza la alt organ de urmărire, în vederea completării sau refacerii urmăririi penale.

(2) Când completarea sau refacerea urmăririi penale este necesară numai cu privire la unele fapte sau la unii învinuiți sau inculpați, iar disjungerea lor nu este posibilă, procurorul dispune restituirea sau trimiterea întregii cauze.

Art. 266. Cuprinsul ordonanței de restituire – Ordonanța de restituire sau de trimitere cuprinde, pe lângă mențiunile arătate în art. 203, indicarea actelor de cercetare penală ce trebuie efectuate ori refăcute, a faptelor sau împrejurărilor ce urmează a fi constatate și a mijloacelor de probă ce urmează a fi folosite.

[1]**Art. 267. Dispozițiile privitoare la măsurile preventive, de siguranță sau asigurătorii** - (1) În cazul în care procurorul, la întocmirea rechizitoriului potrivit art. 262 pct. 1, consideră că este necesară arestarea inculpatului, fiind întrunite condițiile prevăzute de lege, înaintează instanței, în termen de 24 de ore, rechizitoriul și propunerea de arestare a inculpatului. În același mod procedează procurorul și în cazul în care este necesară luarea măsurilor de siguranță prevăzute în art. 113 și 114 din Codul penal. În cazul în care procurorul consideră că se impune luarea măsurilor preventive prevăzute în art. 145 și 145[1], dispune aceasta prin rechizitoriu.

[2](2) În cazurile prevăzute în art. 262 pct. 2, art. 265 și 268, procurorul trimite dosarul cauzei la instanță, pentru ca judecătorul care a dispus în cursul urmăririi penale

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

arestarea preventivă sau măsurile de siguranță prevăzute în art. 113 și 114 din Codul penal să dispună asupra prelungirii sau revocării acestora. În cazul măsurilor preventive prevăzute în art. 145 și 145[1], procurorul dispune revocarea acestor măsuri sau, după caz, trimite dosarul cauzei la instanță cu propunerea de prelungire.

(3) Încheierea prin care instanța dispune cu privire la aceste măsuri se trimite procurorului, care face mențiune despre aceasta în ordonanța de scoatere de sub urmărire penală, de încetare a urmăririi penale, de suspendare a urmării penale, de restituire sau de trimitere la organul competent. Prevederile art. 243 alin. 3 și 249 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

(4) Procurorul este obligat să dispună asupra menținerii sau revocării măsurilor de siguranță, altele decât cele prevăzute în art. 113 și 114 din Codul penal, și a măsurilor asigurătorii luate în cursul urmăririi penale, sau dacă este cazul să ia asemenea măsuri.

Art. 268. Trimiterea la organul competent – (1) Când procurorul constată că pentru vreuna din infracțiunile sau infractorii arătați în art. 207, 208 și 209 alin. 3 și 4 urmărirea penală s-a făcut de un alt organ decât cel prevăzut în textele menționate, ia măsuri ca urmărirea să fie făcută de organul competent.

(2) În cazul prevăzut de alineatul precedent rămân valabile măsurile asigurătorii luate, actele sau măsurile procesuale confirmate sau încuviințate de procuror, precum și actele procesuale care nu pot fi refăcute.

Art. 269. Obligațiile organelor competente - Organul de cercetare penală sesizat prin trimiterea cauzei potrivit art. 268 procedează la ascultarea învinuitului sau inculpatului și, ținând seama de dispozițiile art. 268 alin. 2, dispune în ce măsură trebuie refăcute celelalte acte procesuale și ce

Scanned with OKEN Scanner

anume acte mai trebuie efectuate în completarea cercetării penale.

Capitolul VI

Reluarea urmăririi penale

Art. 270. Cazurile de reluare – (1) Urmărirea penală este reluată în caz de:

a) încetare a cauzei de suspendare;

b) restituire a cauzei de către instanța de judecată în vederea refacerii sau completării urmăririi, ori ca urmare a extinderii acțiunii penale sau a procesului penal;

c) redeschidere a urmăririi penale.

(2) Reluarea urmăririi penale nu poate avea loc dacă se constată că între timp a intervenit vreunul din cazurile prevăzute în art. 10.

Art. 271. Reluarea după suspendare - Reluarea urmăririi penale după suspendare are loc când se constată că a încetat cauza care a determinat suspendarea. Organul de cercetare penală care constată că a încetat cauza de suspendare înaintează dosarul procurorului pentru a dispune asupra reluării. Reluarea se dispune prin ordonanță.

Art. 272. Reluarea în caz de restituire - Când instanța de judecată a dispus restituirea cauzei în vederea refacerii sau completării urmăririi penale, ori în caz de extindere a acțiunii penale sau a procesului penal, urmărirea se reia pe baza hotărârii prin care instanța a dispus restituirea.

Art. 273. Reluarea în caz de redeschidere a urmăririi - (1) Redeschiderea urmăririi penale în cazul în care s-a dispus încetarea urmăririi penale sau scoaterea de sub urmărire are loc dacă ulterior se constată că nu a existat în fapt cazul care a determinat luarea acestor măsuri sau că a dispărut împrejurarea pe care se întemeia încetarea sau Ascoaterea de sub urmărire.

Scanned with OKEN Scanner

[1](1[1]) Redeschiderea urmăririi penale are loc, de asemenea, când instanța de judecată, potrivit art. 278[1], a admis plângerea împotriva ordonanței, sau, după caz, a rezoluției procurorului de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale ori de clasare și a trimis cauza procuroru-lui în vederea redeschiderii urmăririi penale. În cazul în care instanța, potrivit art. 278[1], a admis plângerea împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale și a trimis cauza procurorului în vederea începerii urmăririi penale acesta poate reveni asupra neînceperii urmăririi și dispune începerea urmăririi în condițiile prevăzute de lege.

(1[2]) În cazurile prevăzute în alin. 1 și 1[1], dacă se consideră pe baza datelor din dosar că se justifică luarea unei măsuri preventive, procurorul procedează potrivit art. 233 sau 236, care se aplică în mod corespunzător. În ordonanța prin care s-a dispus reluarea urmăririi penale, se face mențiune cu privire la luarea acestor măsuri.

(2) Redeschiderea urmăririi penale se dispune de procuror prin ordonanță.

Art. 274. Durata arestării inculpatului după reluare - [2](1) În cazurile de reluare a urmăririi penale prevăzute în art. 270 alin. 1 lit. a) și c) și în art. 273, termenul privitor la măsura arestării inculpatului curge de la data luării acestei măsuri, dispozițiile art. 150 aplicându-se în mod corespunzător.

(2) În cazul restituirii cauzei de către instanța de judecată, potrivit art. 272, dacă inculpatul este arestat și instanța menține arestarea preventivă, termenul de 30 de zile curge de la data pronunțării hotărârii. Instanța trimite dosarul procurorului în termen de 10 de zile.

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(3) Durata arestării inculpatului poate fi prelungită potrivit art. 155 şi 159.

Capitolul VII

Plângerea împotriva măsurilor şi actelor de urmărire penală

Art. 275. Dreptul de a face plângere - (1) Orice persoană poate face plângere împotriva măsurilor şi actelor de urmărire penală, dacă prin acestea s-a adus o vătămare intereselor sale legitime.

(2) *Abrogat (Legea nr. 281/2003).*

(3) Plângerea se adresează procurorului care supraveghează activitatea organului de cercetare penală şi se depune fie direct la acesta, fie la organul de cercetare penală.

(4) Introducerea plângerii nu suspendă aducerea la îndeplinire a măsurii sau a actului care formează obiectul plângerii.

Art. 276. Obligaţia de înaintare a plângerii - Când plângerea a fost depusă la organul de cercetare penală, acesta este obligat ca în termen de 48 de ore de la primirea ei să o înainteze procurorului împreună cu explicaţiile sale, atunci când acestea sunt necesare.

Art. 277. Termenul de rezolvare - Procurorul este obligat să rezolve plângerea în termen de cel mult 20 de zile de la primire şi să comunice de îndată persoanei care a făcut plângerea modul în care a fost rezolvată.

[1]Art. 278. Plângerea contra actelor procurorului - (1) Plângerea împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror sau efectuate pe baza dispoziţiilor date de acesta se rezolvă de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel ori de procurorul şef de secţie al

[1]*Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

(2) În cazul când măsurile și actele sunt ale prim-procurorului ori ale procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel sau ale procurorului șef de secție al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție ori au fost luate sau efectuate pe baza dispozițiilor date de către aceștia, plângerea se rezolvă de procurorul ierarhic superior.

(3) În cazul rezoluției de neîncepere a urmăririi pena-le sau a ordonanței ori, după caz, a rezoluției de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, plângerea se face în termen de 20 zile de la înștiințarea persoanelor interesate, potrivit art. 228 alin. 6, 246 alin. 1 și 249 alin. 2.

(4) Dispozițiile art. 275-277 se aplică în mod corespunzător.

[1]Art. 278[1]. Plângerea în fața instanței împotriva rezoluțiilor sau a ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată - (1) După respingerea plângerii făcute conform art. 275-278, împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței ori, după caz, a rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, date de procuror, persoana vătămată, precum și orice alte persoane ale căror interese legitime sunt vătămate pot face plângere în termen de 20 zile de la data comunicării de către procuror a modului de rezolvare, potrivit art. 277 și 278, la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.

(2) În cazul în care prim-procurorul parchetului sau, după caz, procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție ori procurorul ierarhic superior nu a soluționat plângerea în termenul de 20 de zile prevăzut în art. 277, termenul de 20 zile prevăzut în

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

alin. 1 curge de la data expirării termenului de 20 de zile.

(3) Dosarul va fi trimis de parchet instanței în termen de 5 zile de la primirea adresei prin care se cere dosarul.

(4) Persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire sau încetarea urmăririi, precum și persoana care a făcut plângerea se citează. Neprezentarea acestor persoane legal citate nu împiedică soluționarea cauzei. Când instanța consideră că este absolut necesară prezența persoanei lipsă, poate lua măsuri pentru prezentarea acesteia.

(5) La judecarea plângerii prezența procurorului este obligatorie.

(6) La termenul fixat pentru judecarea plângerii, instanța dă cuvântul persoanei care a făcut plângerea, persoanei față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire sau încetarea urmăririi și apoi procurorului.

(7) Instanța, judecând plângerea, verifică rezoluția sau ordonanța atacată, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi prezentate.

(8) Instanța pronunță una din următoarele soluții:

a) respinge plângerea, prin sentință, menținând soluția din rezoluția sau ordonanța atacată;

b) admite plângerea, prin sentință, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și trimite cauza procurorului în vederea începerii sau a redeschiderii urmăririi penale, după caz. Dispozițiile art. 333 alin. 2 se aplică în mod corespunzător;

c) admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și, când probele existente la dosar sunt suficiente pentru judecarea cauzei, reține cau-za spre judecare, dispozițiile privind judecarea în primă instanță și căile de atac, aplicându-se în mod corespunzător.

(9) În cazul prevăzut la lit. c), actul de sesizare a instanței, ca primă instanță, îl

Scanned with OKEN Scanner

constituie plângerea persoanei la care se referă alin. 1.

(10) Hotărârea instanței pronunțată potrivit alin. 8 lit. a) și b) poate fi atacată cu recurs de procuror, de persoana care a făcut plângerea, de persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale, precum și de orice persoane ale căror interese legitime sunt vătămate.

(11) În situația prevăzută în alin. 8 lit. a) persoana în privința căreia instanța, prin hotărâre definitivă, a decis că nu este cazul să se înceapă ori să se redeschidă urmări-rea penală, nu mai poate fi urmărită pentru aceeași faptă, afară de cazul când s-au descoperit fapte sau împrejurări noi ce nu au fost cunoscute de organul de urmărire penală și nu a intervenit unul din cazurile prevăzute în art. 10.

(12) Instanța este obligată să rezolve plângerea în termen de cel mult 20 de zile de la primire și să comunice, de îndată și motivat, persoanei care a făcut plângerea, modul în care aceasta a fost rezolvată.

Capitolul VIII

Procedura plângerii prealabile

Art. 279. Organele cărora li se adresează plângerea - (1) Punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară astfel de plângere.

(2) Plângerea prealabilă se adresează:

a) instanței de judecată, în cazul infracțiunilor prevăzute de Codul penal în art. 180, 184 alin. 1, 193, 205, 206, 210, 213 și 220, dacă făptuitorul este cunoscut. Când făptuitorul este necunoscut persoana vătămată se poate adresa organului de cercetare penală pentru identificarea lui;

Scanned with OKEN Scanner

Aceste prevederi se aplică şi în cazul infracţiunilor prevăzute de art. 193, 205 şi 206 din Codul penal, săvârşite prin presă sau orice mijloace de comunicare în masă.

b) organului de cercetare penală sau procurorului, în cazul altor infracţiuni decât cele arătate la lit. a;

[1]c) organului competent să efectueze urmărirea penală, când plângerea prealabilă este îndreptată contra unui judecător, procuror, notar public, militar, judecător şi controlor financiar de la camera de conturi judeţeană, controlor financiar de la Curtea de Conturi sau contra uneia din persoanele arătate în art. 29 pct. 1.

Art. 280. Procedura în cazul infracţiunilor flagrante – (1) În caz de infracţiune flagrantă, organul de urmărire penală este obligat să constate săvârşirea acesteia, chiar în lipsa plângerii prealabile.

(2) Dacă infracţiunea săvârşită este dintre cele arătate în art. 279 alin. 2 lit. a.) constatările făcute vor fi trimise, la cerere, instanţei sesizate prin plângere.

(3) Când infracţiunea săvârşită este dintre cele arătate în art. 279 lit. b şi c, organul de urmărire penală cheamă persoana vătămată şi dacă aceasta declară că face plângere prealabilă, după caz, continuă urmărirea penală sau trimite cauza organului competent.

Art. 281. Procedura în caz de conexitate sau de indivizibilitate – (1) În caz de conexitate sau de indivizibilitate între infracţiunile arătate în art. 279 lit. a-c, dacă disjungerea nu este posibilă, se aplică procedura prevăzută în art. 35.

(3) Aceeaşi procedură se aplică şi în cazul când conexitatea sau indivizibilitatea priveşte o infracţiune pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale se face la plângerea prealabilă şi o altă infracţiune pentru care nu se cere plângere prealabilă dacă disjungerea nu este posibilă.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 282. – *Abrogat (Legea nr. 104/1992)*

Art. 283. Conținutul plângerii - Plângerea trebuie să cuprindă descrierea faptei, indicarea autorului, arătarea mijloacelor de probă, indicarea adresei părților și a martorilor, precizarea dacă persoana vătămată se constituie parte civilă și, atunci când este cazul, indicarea persoanei responsabile civilmente.

Art. 284. Termenul de introducere a plângerii – (1) În cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o plângere prealabilă, aceasta trebuie să fie introdusă în termen de 2 luni din ziua în care persoana vătămată a știut cine este făptuitorul.

(2) Când persoana vătămată este un minor sau un incapabil, termenul de 2 luni curge de la data când persoana îndreptățită a reclama a știut cine este făptuitorul.

[1]**Art. 284[1]. Lipsa nejustificată a părții vătămate** - În cazul infracțiunilor arătate în art. 279 alin. 2 lit. a, lipsa nejustificată a părții vătămate la două termene consecutive în fața primei instanțe este considerată drept retragere a plângerii prealabile.

Art. 285. Plângerea greșit îndreptată - Plângerea prealabilă greșit îndreptată la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată se trimite organului competent. În aceste cazuri, plângerea se consideră valabilă, dacă a fost introdusă în termen la organul necompetent.

Art. 286. Schimbarea încadrării faptei – (1) Dacă într-o cauză în care s-au făcut acte de cercetare penală se consideră ulterior că fapta urmează a primi o încadrare juridică pentru care este necesară plângerea prealabilă, organul de cercetare penală cheamă partea vătămată și o întreabă

[1] *Introdus prin Legea nr. 7/1973*

dacă înțelege să facă plângere. În caz afirmativ, organul de cercetare penală, după caz, continuă cercetarea sau trimite dosarul instanței competente. În caz contrar, transmite actele procurorului în vederea încetării urmăririi penale.

(2) Când schimbarea încadrării juridice se face în fața instanței, aceasta cheamă persoana vătămată și o întreabă dacă înțelege să facă plângere pentru infracțiunea respectivă și după caz, continuă sau încetează procesul penal.

TITLUL II
JUDECATA

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 287. Îndatoririle instanței de judecată – (1) Instanța de judecată își exercită atribuțiile în mod activ, în vederea aflării adevărului și a realizării rolului educativ al judecății.

(2) Instanța își formează convingerea pe baza probelor administrate în cauză.

Art. 288. Locul unde se desfășoară judecata – Judecata se desfășoară la sediul instanței. Pentru motive temeinice, instanța poate dispune ca judecata să se desfășoare în alt loc.

Art. 289. Oralitatea, nemijlocirea și contradictorialitatea - Judecata cauzei se face în fața instanței constituită potrivit legii și se desfășoară în ședință, oral, nemijlocit și în contradictoriu.

Art. 290. Publicitatea ședinței de judecată – (1) Ședința de judecată este publică. Minorii sub 16 ani nu pot asista la ședința de judecată.

(2) Dacă judecarea în ședință publică ar putea aduce atingere unor interese de stat, moralei, demnității sau vieții intime a unei persoane, instanța, la cererea procurorului, a părților ori din oficiu, poate declara ședință secretă pentru

Scanned with OKEN Scanner

tot cursul sau pentru o anumită parte a judecării cauzei.

(3) Declararea şedinţei secrete.se face în şedinţă publică, după ascultarea părţilor prezente şi a procurorului când participă la judecată.

(4) În timpul cât şedinţa este secretă, nu sunt admişi în sala de şedinţe decât părţile, reprezentanţii acestora, apărătorii şi celelalte persoane chemate de instanţă în interesul cauzei.

Art. 291. Citarea părţilor la judecată – (1) Judecata poate avea loc numai dacă părţile sunt legal citate şi procedura este îndeplinită.

(2) Neprezentarea părţilor citate nu împiedică judecarea cauzei. Când instanţa consideră că este necesară prezenţa uneia dintre părţile lipsă, poate lua măsuri pentru prezentarea acesteia amânând în acest scop judecata.

(3) Partea prezentă la un termen nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă ar lipsi la vreunul dintre aceste termene.

(4) Când judecata se amână, martorii, experţii şi interpreţii prezenţi iau în cunoştinţă noul termen de judecată.

(5) La cererea persoanelor care iau termenul în cunoştinţă, instanţa le înmânează citaţii, spre a le servi drept justificare la locul de muncă, în vederea prezentării la noul termen.

(6) Când judecata rămâne în continuare, părţile şi celelalte persoane care participă la proces nu se mai citează.

(7) Militarii sunt citaţi la fiecare termen.

(8) Deţinuţii sunt citaţi, de asemenea, la fiecare termen.

Art. 292. Compunerea in-stanţei – (1) Instanţa judecă în complet de judecată, a cărei compunere este cea prevăzută de lege.

(2) Completul de judecată trebuie să rămână acelaşi în tot cursul judecării cauzei. Când aceasta nu este posibil, completul se poate schimba până la începerea dezbaterilor.

(3) După începerea dezbaterilor orice schimbare

Scanned with OKEN Scanner

intervenită în compunerea completului atrage reluarea de la început a dezbaterilor.

Art. 293. Judecata de urgență în cauzele cu deținuți - Judecata în cauzele în care sunt inculpați arestați preventiv se face de urgență și cu precădere. Judecata se face cu precădere și atunci când unii dintre inculpați sunt deținuți în altă cauză. Când instanța găsește necesar și aceasta este posibil, face în cauză aplicația dispozițiilor cu privire la disjungere.

Art. 294. Asigurarea apă-rării – (1) În cauzele în care desemnarea unui apărător din oficiu este obligatorie, președintele instanței, odată cu fixarea termenului de judecată, ia măsuri pentru desemnarea apărătorului.

(2) Inculpatul, celelalte părți și apărătorii au dreptul să ia la cunoștință de dosar în tot cursul judecății.

(3) Când inculpatul se află în stare de deținere, președintele instanței ia măsuri ca acesta să-și poată exercita dreptul prevăzut în alineatul precedent și să poată lua contact cu apărătorul său.

Art. 295. Alte măsuri pregătitoare – (1) Președintele completului de judecată are datoria să ia din timp toate măsurile necesare, pentru ca la termenul de judecată fixat judecarea cauzei să nu sufere amânare.

(2) De asemenea, se îngrijește ca lista cauzelor fixate pentru judecată să fie întocmită și afișată la instanță, spre vedere, cu 24 de ore înaintea termenului de judecată.

(3) La întocmirea listei se ține seama de data intrării cauzelor la instanță, dându-se întâietate cauzelor în care sunt deținuți și celor cu privire la care legea prevede că judecata se face de urgență.

Art. 296. Atribuțiile președintelui completului – (1) Președintele conduce ședința, îndeplinind toate îndatoririle pe care le are de la lege și decide asupra cererilor formulate de

părți, dacă rezolvarea acestora nu este dată în căderea completului.

(2) În cursul judecății, întrebările se pun prin mijlocirea președintelui. Acesta poate încuviința ca întrebările să fie adresate direct.

Art. 297. Strigarea cauzei și apelul celor citați – (1) Președintele anunță, potrivit ordinii de pe lista de ședință, cauza a cărei judecare este la rând, dispunând facerea apelului părților și a celorlalte persoane citate și constată care dintre ele.s-au prezentat.

(2) Părțile se pot prezenta și participa la judecată chiar dacă nu au fost citate sau nu au primit citația, președintele având îndatorirea să stabilească identitatea acestora.

Art. 298. Asigurarea ordinii și solemnității ședinței – (1) Președintele veghează asupra menținerii ordinii și solemnității ședinței, putând lua măsurile necesare în acest scop.

(2) Președintele poate limita accesul publicului la ședința de judecată, ținând seama de mărimea sălii de ședință.

(3) Părțile și persoanele care asistă la ședința de judecată sunt obligate să păstreze disciplina ședinței.

(4) Când o parte sau oricare altă persoană tulbură ședința sau nesocotește măsurile luate, președintele îi atrage atenția să respecte disciplina, iar în caz de repetare ori de abateri grave, dispune îndepărtarea ei din sală.

(5) Partea îndepărtată este chemată în sală înainte de începerea dezbaterilor. Președintele îi aduce la cunoștință actele esențiale efectuate în lipsă și îi citește declarațiile celor ascultați.

Art. 299. Constatarea infracțiunilor de audiență – (1) Dacă în cursul ședinței se săvârșește o faptă prevăzută de legea penală, președintele constată acea faptă și identifică pe făptuitor. Procesul-verbal întocmit de trimite procurorului.

(2) Instanța, dacă este cazul, poate dispune arestarea preventivă a învinuitului, iar

Scanned with OKEN Scanner

preşedintele emite un mandat de arestare a acestuia. Despre luarea acestei măsuri se face menţiune în încheierea de şedinţă. Cel învinuit este trimis de îndată procurorului împreună cu procesul-verbal şi cu mandatul de arestare.

[1]**Art. 300. Verificarea sesizării instanţei** – (1) Instanţa este datoare să verifice din oficiu, la prima înfăţişare, regularitatea actului de sesizare.

(2) În cazul când se constată că sesizarea nu este făcută potrivit legii, iar neregularitatea nu poate fi înlăturată de îndată şi nici prin acordarea unui termen în acest scop, dosarul se restituie organului care a întocmit actul de sesizare, în vederea refacerii acestuia.

(3) *Abrogat (Legea nr. 281/2003)*

[2]**Art. 300[1]. Menţinerea arestării inculpatului la primirea dosarului** - (1) După înregistrarea dosarului la instanţă, în cauzele în care inculpatul este trimis în judecată în stare de arest, instanţa este datoare să verifice din oficiu, în camera de consiliu, legalitatea şi temeinicia arestării preventive, înainte de expirarea duratei arestării preventive.

(2) Dacă instanţa constată că temeiurile care au determinat arestarea preventivă au încetat sau că nu există temeiuri noi care să justifice privarea de libertate, dispune, prin încheiere, revocarea arestării preventive şi punerea de îndată în libertate a inculpatului.

(3) Când instanţa constată că temeiurile care au determinat arestarea impun în continuare privarea de libertate sau că există temeiuri noi care justifică privarea de libertate, instanţa menţine, prin încheiere motivată, arestarea preventivă. Dispoziţiile art. 159 alin. 3, 4, 5, 7 şi 11 se aplică în mod corespunzător.

(4) Încheierea poate fi atacată cu recurs, aplicându-se dispoziţiile art. 160[a] alin. 2.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003 şi modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

[1]**Art. 300[2]. Verificări privind arestarea inculpatului în cursul judecății** - În cauzele în care inculpatul este arestat, instanța legal sesizată este datoare să verifice, în cursul judecății, legalitatea și temeinicia arestării preventive, procedând potrivit art. 160[b].

Art. 301. Drepturile procurorului și ale părților în instanță - (1) În cursul judecății, procurorul și oricare dintre părți pot formula cereri, ridica excepții și pune concluzii.

(2) Partea vătămată poate formula cereri, ridica excepții și pune concluzii cu privire la latura penală a cauzei. În caz de concurs de infracțiuni sau de conexitate, dreptul părții vătămate se limitează la fapta care i-a cauzat vătămarea.

(3) Partea civilă poate formula cereri, ridica excepții și pune concluzii în măsura în care acestea au legătură cu pretențiile sale civile.

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003 și modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Art. 302. Rezolvarea chestiunilor incidente - (1) Instanța este obligată să pună în discuție cererile și excepțiile arătate în art. 301 sau excepțiile ridicate din oficiu și să se pronunțe asupra lor prin încheiere motivată.

(2) Instanța se pronunță prin încheiere motivată și asupra tuturor măsurilor luate în cursul judecății.

Art. 303. Suspendarea judecății - [2](1) Când se constată pe baza unei expertize medico-legale că inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să participe la judecată, instanța dispune, prin încheiere, suspendarea procesului penal până când starea sănătății inculpatului va permite participarea acestuia la judecată.

(2) Dacă sunt mai mulți inculpați, iar termenul suspendării privește numai pe unul dintre ei și disjungerea nu este posibilă, se dispune suspendarea întregii cauzei.

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(3) Încheierea dată în prima instanță prin care s-a dispus suspendarea cauzei poate fi atacată separat cu recurs. Recursul nu suspendă executarea.

(4) Procesul penal se reia din oficiu de îndată cu inculpatul poate participa la judecată.

(5) Instanța este obligată să se informeze periodic dacă mai subzistă cauza care a determinat suspendarea procesului penal.

[1](6) Instanța suspendă, prin încheiere motivată, judecata și în cazul în care a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate. Suspendarea se dispune până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției. Dacă inculpatul este arestat, se aplică în mod corespunzător prevederile art. 300[2], iar dacă față de acesta s-a dispus măsura obligării de a nu părăsi localitatea sau măsura obligării de a nu părăsi țara, se aplică, în mod corespunzător, art. 145 și art. 145[1]. Încheierea este supusă recursului în termen de 5 zile de la data pronunțării.

[2]**Art. 304. Note privind desfășurarea ședinței de judecată** – (1) Desfășurarea ședinței de judecată se înregistrează cu mijloace tehnice audio.

(2) În cursul ședinței de judecată grefierul ia note cu privire la desfășurarea procesului. Procurorul și părțile pot cere citirea notelor și vizarea lor de către președinte.

(3) În caz de contestare, de către participanții la proces, a notelor grefierului, acestea vor fi verificate și, eventual, completate ori rectificate pe baza înregistrărilor din ședința de judecată.

(4) După terminarea ședinței de judecată, participanții la proces primesc, la cerere, câte o copie de pe notele grefierului.

(5) Notele grefierului pot fi contestate până la termenul următor.

Art. 305. Încheierea de ședință – (1) Desfășurarea

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003 și apoi prin Legea din mai 2004*

Scanned with OKEN Scanner

procesului în şedinţa de judecată se consemnează într-o încheiere care cuprinde:

a) ziua, anul şi denumirea instanţei;

b) menţiunea dacă şedinţa a fost sau nu publică;

c) numele şi prenumele judecătorilor, procurorului şi grefierului;

d) numele şi prenumele părţilor, apărătorilor şi ale celorlalte persoane care participă în proces şi care au fost prezente la judecată, precum şi ale celor care au lipsit, cu arătarea calităţii lor procesuale şi cu menţiunea privitoare la îndeplinirea procedurii;

e) enunţarea faptei pentru care inculpatul a fost trimis în judecată şi textele de lege în care a fost încadrată fapta;

f) înscrisurile care s-au citit în şedinţă;

g) cererile de orice natură formulate de procuror, de părţi şi de ceilalţi participanţi la proces;

h) concluziile procurorului şi ale părţilor;

i) măsurile luate în cursul şedinţei.

(2) Încheierea se întocmeşte de grefier în 24 de ore de la terminarea şedinţei şi se semnează de preşedintele completului de judecată şi de grefier.

(3) Când hotărârea se pronunţă în ziua în care a avut loc judecata, nu se întocmeşte o încheiere separată.

Art. 306. Soluţionarea cauzei - Deliberarea şi pronunţarea hotărârii se fac de îndată după încheierea dezbaterilor. Pentru motive temeinice, deliberarea şi pronunţarea pot fi amânate cel mult 15 zile.

Art. 307. Deliberarea–(1) La deliberarea iau parte numai membrii completului în faţa căruia a avut loc dezbaterea.

(2) Completul de judecată deliberează în secret.

Art. 308. Luarea hotărârii – (1) Hotărârea trebuie să fie rezultatul acordului membrilor completului de judecată asupra soluţiilor date chestiunilor supuse deliberării.

(2) Când unanimitatea nu poate fi întrunită, hotărârea se ia cu majoritate.

Scanned with OKEN Scanner

(3) Dacă din deliberare rezultă mai mult decât două păreri, judecătorul care optează pentru soluția cea mai severă trebuie să se alăture celei mai apropiate de părerea sa.

(4) Motivarea opiniei separate este obligatorie.

(5) Dacă completul de judecată este format din doi judecători și unanimitatea nu poate fi întrunită, judecarea cauzei se reia în complet de divergență.

Art. 309. Minuta – Rezultatul deliberării se consemnează într-o minută, care trebuie să aibă conținutul prevăzut pentru dispozitivul hotărârii. Minuta se semnează de membrii completului de judecată.

Art. 310. Pronunțarea hotărârii – (1) Hotărârea se pronunță în ședință publică de către președintele completului de judecată asistat de grefier.

(2) La pronunțarea hotărârii părțile nu se citează. Hotărârea se redactează în cel mult 20 de zile de la pronunțare.

Art. 311. Felul hotărârilor – (1) Hotărârea prin care cauza este soluționată de prima instanță de judecată sau prin care aceasta se dezinvestește fără a soluționa cauza se numește sentință.

(2) Hotărârea prin care instanța se pronunță asupra apelului, recursului, recursului la anulare, recursului în interesul legii, precum și hotărârea pronunțată de instanța de recurs în rejudecarea cauzei se numește decizie.

(3) Toate celelalte hotărâri date de instanțe în cursul judecății se numesc încheieri.

Art. 312. Redactarea și semnarea hotărârii – (1) Sentința sau decizia se redactează de unul din judecătorii care au participat la soluționarea cauzei și se semnează de toți membrii completului și de grefier.

(1) În caz de împiedicare a vreunuia dintre membrii completului de judecată de a semna, hotărârea se semnează în locul acestuia de președintele completului. Dacă și președintele completului este împiedicat a semna, hotărârea

se semnează de preşedintele instanţei. Când împiedicare priveşte pe grefier, hotărârea se semnează de grefierul-şef. În toate cazurile se face menţiune pe hotărâre despre cauza care a determinat împiedicarea.

Capitolul II

Judecata în primă instanţă

Secţiunea I

Desfăşurarea judecării cauzelor

[1]Art. 313. Măsuri premergătoare - (1) Preşedintele instanţei, primind dosarul cauzei, fixează de îndată termen de judecată şi dispune citarea persoanelor care trebuie să fie chemate la judecată. În cazul în care inculpatul nu locuieşte în ţară, se aplică în mod corespunzător dispoziţiile art. 237 alin. 2.

(2) Citaţia trebuie să fie înmânată inculpatului cu cel puţin 5 zile înaintea termenului fixat.

(3) În cauzele în care inculpatul este trimis în judecată în stare de arest, preşedintele instanţei, la primirea dosarului, fixează un termen care, potrivit art. 300[1], nu poate fi mai mare de 48 de ore, înăuntrul căruia se comunică citaţia împreună cu o copie a actului de sesizare a instanţei.

Art. 314. Prezenţa inculpatului la judecată – (1) Judecata nu poate avea loc decât în prezenţa inculpatului, când acesta se află în stare de deţinere.

(2) Aducerea inculpatului arestat la judecată este obligatorie.

Art. 315. Participarea procurorului - [1](1) Procurorul este obligat să participe la şedinţele de judecată ale judecătoriilor, în cauzele în care instanţa de judecată a fost sesizată prin rechizitoriu, în cauzele în care legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii de 3 ani sau mai mare ori în cauzele în care unul din inculpaţi se află în stare de detenţie sau în vreuna din situaţiile prevăzute

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

în art. 171 alin. 2, precum şi în cazul în care se dispune înlocuirea pedepsei amenzii cu cea a închisorii. La şedinţele de judecată privind alte infracţiuni, procurorul participă când consideră necesar.

(2) În şedinţele de judecată ale celorlalte instanţe, participarea procurorului este obligatorie în toate cazurile.

Art. 316. Rolul procurorului – (1) În desfăşurarea cercetării judecătoreşti şi a dezbaterilor, procurorul exercită rolul său activ în vederea adevărului şi a respectării dispoziţiilor legale. Procurorul este liber să prezinte concluziile pe care le consideră întemeiate, potrivit legii, ţinând seama de probele administrate.

(2) Cererile şi concluziile procurorului trebuie să fie motivate.

(3) Când cercetarea judecătorească nu confirmă învinuirea sau când a intervenit vreuna din cauzele de încetare a procesului penal prevăzute în art. 10 lit. f - h şi j, procurorul pune, după caz, concluzii de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal.

Art. 317. Obiectul judecăţii - Judecata se mărgineşte la fapta şi la persoana arătată în actul de sesizare a instanţei, iar în caz de extindere a procesului penal şi la fapta şi persoana la care se referă extinderea.

Art. 318. Verificări privitoare la inculpat - [1](1) La termenul de judecată, după strigarea cauzei şi apelul părţilor, preşedintele verifică identitatea inculpatului. În cazul când inculpatul se află în stare de deţinere, preşedintele se încredinţează dacă a primit în termenul prevăzut în art. 313 alin. 3 copia actului de sesizare a instanţei. Când actul nu a fost comunicat, dacă inculpatul cere, judecata se amână, iar preşedintele îi înmânează o copie de pe actul de sesizare a instanţei, făcându-se menţiune despre aceasta în încheierea de şedinţă.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(2) De asemenea, judecata se amână la cererea inculpatului, când comunicarea s-a făcut cu mai puțin de 3 zile înaintea termenului de judecată.

Art. 319. Măsuri premergătoare privind martorii, experții și interpreții - (1) După apelul martorilor, experților și interpreților, președintele cere martorilor prezenți să părăsească sala de ședință și le pune în vedere să nu se îndepărteze fără încuviințarea sa.

(2) Experții rămân în sala de ședință, afară de cazul în care instanța dispune altfel.

[1](3) Martorii, experții și interpreții prezenți pot fi ascultați, chiar dacă nu au fost citați sau nu au primit citație, însă numai după ce s-a stabilit identitatea lor, ținându-se seama de dispozițiile art. 86[1] și urm.

Art. 320. Lămuriri, excepții și cereri – (1) Președintele explică persoanei vătămate că se poate constitui parte civilă sau că poate participa ca parte vătămată în proces.

(2) Președintele întreabă pe procuror și pe părți dacă au de formulat excepții, cereri sau propun efectuarea de probe noi.

(3) În cazul când se propun noi probe, trebuie să se arate faptele și împrejurările ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află aceste mijloace, iar în ceea ce privește martorii și experții, identitatea și adresa acestora.

(4) Procurorul și părțile pot cere administrarea de probe noi și în cursul cercetării judecătorești.

Art. 321. Ordinea cercetării judecătorești – (1) Instanța începe efectuarea cercetării judecătorești, când cauza se află în stare de judecată.

(2) Ordinea de efectuare a actelor de cercetare judecătorească este cea prevăzută în dispozițiile cuprinse în prezenta secțiune.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(3) Instanța poate dispune unele schimbări ale ordinii, când aceasta este necesar pentru buna desfășurare a cercetării judecătorești. Când inculpatul este prezent, schimbarea ordinii nu poate fi dispusă decât după ascultarea acestuia.

Art. 322. Începerea cercetării judecătorești - Președintele dispune ca grefierul să dea citire actului de sesizare a instanței, după care explică inculpatului în ce constă învinuirea ce i se aduce. Totodată lămurește pe inculpat cu privire la dreptul pe care îl are de a pune întrebări coinculpaților, celorlalte părți, martorilor, experților, precum și de a da explicații în tot cursul cercetării judecătorești, când socotește că este necesar.

Art. 323. Ascultarea inculpatului – (1) Instanța procedează apoi la ascultarea inculpatului.

(2) Inculpatul este lăsat să arate tot ce știe despre fapta pentru care a fost trimis în judecată, apoi i se pot pune întrebări de către președinte și ceilalți membri ai completului, precum și de către procuror, de partea vătămată, de partea civilă, de partea responsabilă civilmente, de ceilalți inculpați și de apărătorul inculpatului a cărui ascultare se face.

(3) Instanța respinge întrebările care nu sunt necesare în cauză.

(4) Inculpatul poate fi reascultat ori de câte ori este necesar.

Art. 324. Ascultarea coinculpaților – (1) Dacă sunt mai mulți inculpați ascultarea fiecăruia dintre ei se face în prezența celorlalți inculpați.

(2) Când interesul aflării adevărului cere, instanța poate dispune ascultarea vreunuia dintre inculpați, fără ca ceilalți să fie de față.

(3) Declarațiile luate separat sunt citite în mod obligatoriu celorlalți inculpați, după ascultarea lor.

(4) Inculpatul poate fi din nou ascultat în prezența celor-

Scanned with OKEN Scanner

lalți inculpați sau a unora dintre ei.

Art. 325. Citirea declarațiilor anterioare ale inculpatului – (1) Când inculpatul nu-şi mai aminteşte anumite fapte sau împrejurări sau când există contraziceri între declarațiile făcute de inculpat în instanță şi cele date anterior, președintele cere acestuia explicații, putând da citire, în întregime sau în parte, declarațiilor anterioare.

(2) Când inculpatul refuză să dea declarații, instanța dispune citirea declarațiilor pe care acesta le-a dat anterior.

Art. 326. Ascultarea celorlalte părți - După ascultarea inculpatului se procedează la ascultarea celorlalte părți. Dispozițiile art. 322-324 şi 325 alin. 1 se aplică în mod corespunzător şi la ascultarea acestora.

Art. 327. Ascultarea martorului, expertului sau interpretului - (1) Instanța trece apoi la ascultarea martorilor potrivit art. 323 şi 325, care se aplică în mod corespunzător. După ce martorului i s-au pus întrebări de instanță şi de procuror, el este întrebat de partea care l-a propus şi apoi de celelalte părți.

(2) Martorul care posedă un înscris în legătură cu depoziția făcută poate să-l citească în instanță. Procurorul şi părțile au dreptul să examineze înscrisul, iar instanța poate dispune reținerea înscrisului la dosar, în original sau în copie.

(3) Dacă ascultarea vreunuia dintre martori nu mai este posibilă, instanța dispune citirea depoziției dată de acesta în cursul urmăririi penale şi va ține seama de ea la judecarea cauzei.

(4) Instanța dispune citirea declarațiilor anterioare şi atunci când martorul face declarații care sunt în contrazicere cu cele date anterior.

(5) Dacă unul sau mai mulți martori lipsesc, instanța poate dispune motivat fie continuarea judecății, fie amânarea cauzei. Martorul a

Scanned with OKEN Scanner

cărui lipsă nu este justificată poate fi adus silit.

(6) Dispozițiile prevăzute în alineatele precedente se aplică în mod corespunzător și în caz de ascultare a expertului sau interpretului.

[1](7) Dispozițiile art. 86[1]–86[4] se aplică în mod corespunzător, atunci când este cazul.

[1]Art. 327[1]. Consemnarea declarațiilor persoanelor audiate - Declarațiile inculpaților, ale martorilor ori ale altor persoane audiate în cauză, inclusiv întrebările adresate acestora de oricare dintre părți sau de instanța de judecată se consemnează întocmai în condițiile prevăzute de art. 304.

Art. 328. Măsuri privitoare la martori – (1) Martorii ascultați rămân în sală, la dispoziția instanței, până la terminarea actelor de cercetare judecătorească care se efectuează în ședința respectivă. Dacă instanța găsește necesar, poate dispune retragerea lor sau a unora dintre ei, din sala de ședință, în vederea reaudierii ori a confruntării lor.

(2) Instanța, luând concluziile procurorului și ale părților, poate încuviința plecarea martorilor după ascultarea lor.

Art. 329. Renunțarea la martori – (1) Procurorul și părțile pot renunța la martorii pe care i-au propus.

(2) După punerea în discuție a renunțării, instanța poate dispune ca martorii să nu fie ascultați dacă audierea nu mai este necesară.

(3) Dacă în cursul cercetării judecătorești administrarea unei probe anterior admisă apare inutilă, instanța, după ce ascultă procurorul și părțile, poate dispune ca acea probă să nu mai fie administrată.

Art. 330. Prezentarea mijloacelor materiale de probă - Când în cauza supusă judecății există mijloace materiale de probă, instanța, din oficiu sau la cerere, dispune,

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

dacă este necesar, aducerea şi prezentarea acestora.

Art. 331. Amânarea pentru probe noi - Dacă din cercetarea judecătorească rezultă că pentru lămurirea faptelor sau împrejurărilor cauzei este necesară administrarea unor probe noi şi dacă nu este cazul să facă aplicarea art. 333, instanţa dispune fie judecarea cauzei în continuare, fie amânarea ei.

Art. 332. Cercetarea penală efectuată de un organ necompetent - (1) Când se constată înainte de terminarea cercetării judecătoreşti că în cauza supusă judecăţii s-a efectuat cercetare penală de un alt organ decât cel competent, instanţa se desesizează şi restituie cauza procurorului, care procedează potrivit art. 268 alin. 1.

(2) Cauza nu se restituie atunci când constatarea prevăzută în alineatul precedent are loc după începerea dezbaterilor sau când instanţa în urma cercetării judecătoreşti schimbă încadrarea juridică a faptei într-o altă infracţiune pentru care cercetarea penală ar fi revenit altui organ de cercetare.

[1](3) Împotriva hotărârii de desesizare se poate face recurs de către procuror şi de orice persoană ale cărei interese au fost vătămate prin hotărâre.

[1](4) Dosarul este trimis procurorului, imediat după rămânerea definitivă a hotărârii la prima instanţă sau în cel mult 5 zile de la pronunţarea hotărârii de către in-stanţa de recurs. În cazul în care inculpatul este arestat, dosarul va fi trimis procurorului după judecarea recursului împotriva încheierii privind arestarea preventivă.

Art. 333. Restituirea pentru completarea urmăririi – (1) În tot cursul judecăţii instanţa se poate desesiza şi restitui dosarul procurorului, când din administrarea probelor sau din dezbateri rezultă că urmărirea penală nu este completă şi că în faţa

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

instanței nu s-ar putea face completarea acesteia decât cu mare întârziere.

(2) Instanța este obligată să arate motivele pentru care, potrivit alineatului precedent, a dispus restituirea, indicând totodată faptele și împrejurările ce urmează a fi constatate și prin ce anume mijloace de probă.

(3) Dispozițiile art. 332 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.

Art. 334. Schimbarea încadrării juridice - Dacă în cursul judecății se consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, instanța este obligată să pună în discuție noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau eventual amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea.

Art. 335. Extinderea acțiunii penale pentru alte acte materiale – (1) Dacă în cursul judecății se descoperă în sarcina inculpatului date cu privire și la alte acte materiale, care intră în conținutul infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată, instanța, prin încheiere, extinde acțiunea penală cu privire și la aceste acte și procedează după caz, fie la judecarea infracțiunii în întregul ei, fie la restituirea cauzei procurorului potrivit dispozițiilor art. 333, în vederea completării urmăririi penale.

(2) Dacă cu privire la unele din actele care intră în conținutul aceleiași infracțiuni s-a pronunțat anterior o hotărâre definitivă, instanța reunește cauza cu aceea în care s-a dat hotărârea definitivă, pronunțând o nouă hotărâre în raport cu toate actele care intră în conținutul infracțiunii și desființează hotărârea anterioară.

(3) Instanța este obligată, dacă reține cauza spre judecată, să pună în discuție actele cu privire la care s-a dispus extinderea, făcând aplicația în ce privește încadrarea juridică a dispozițiilor art. 334.

Scanned with OKEN Scanner

(4) În caz de restituire se aplică dispozițiile art. 332 alin. 3 și 4.

Art. 336. Extinderea procesului penal pentru alte fapte – (1) Când în cursul judecății se descoperă în sarcina inculpatului date cu privire la săvârșirea unei alte fapte prevăzute de legea penală, având legătură cu infracțiunea pentru care este trimis în judecată, procurorul poate cere extinderea procesului penal și în ce privește această faptă, iar când instanța găsește cererea întemeiată, o admite și:

a) dacă procurorul declară că pune în mișcare acțiunea penală, procedează la judecarea cauzei și cu privire la această infracțiune;

b) dacă procurorul declară că nu pune în mișcare acțiunea penală, dar cere trimiterea cauzei la procuror în condițiile art. 333, instanța poate reveni asupra extinderii procesului penal sau poate dispune trimiterea la procuror.

(2) Dacă procurorul nu participă la judecată și sunt întrunite condițiile prevăzute în alin. 1, instanța extinde din oficiu procesul penal și procedează fie la judecarea cauzei, fie la trimiterea ei la procuror potrivit alineatului precedent.

(3) Dispozițiile art. 335 alin. 3 sunt aplicabile în mod corespunzător, iar în caz de trimitere la procuror se aplică dispozițiile art. 332 alin. 3 și 4.

Art. 337. Extinderea procesului penal cu privire la alte persoane – (1) În cursul judecății, când se descoperă date cu privire la participarea și a unei alte persoane la săvârșirea faptei prevăzute de legea penală pusă în sarcina inculpatului sau date cu privire la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală de către o altă persoană, dar în legătură cu fapta inculpatului, procurorul poate cere extinderea procesului penal cu privire la acea persoană.

(2) Dacă instanța găsește cererea întemeiată, o admite și

Scanned with OKEN Scanner

procedează potrivit dispozițiilor art. 336, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 338. Dispoziții privind măsurile preventive, de siguranță și asigurătorii - (1) În cazurile de restituire potrivit art. 332, 333 și 335 și de trimitere a dosarului la procuror în cazurile prevăzute în art. 336 și 337, instanța dispune asupra măsurilor preventive, asupra măsurilor de siguranță prevăzute în art. 113 și 114 Cod penal, asupra măsurilor asigurătorii, cu privire la persoanele în privința cărora s-a dispus restituirea cauzei sau trimiterea dosarului la procuror.

[1](2) Când inculpatul este arestat, instanța trimite dosarul la procuror cu cel puțin 8 zile înainte de expirarea mandatului de arestare. Procurorul procedează potrivit dispozițiilor art. 155, 156 și 159.

Art. 339. Terminarea cercetării judecătorești – (1) Înainte de a declara terminată cercetarea judecătorească, președintele întreabă pe procuror și pe părți dacă mai au de dat explicații ori de formulat cereri noi pentru completarea cercetării judecătorești.

(2) Dacă nu s-au formulat cereri sau dacă cererile formulate au fost respinse, ori dacă s-au efectuat completările cerute, președintele declară terminată cercetarea judecătorească.

Art. 340. Dezbaterile și ordinea în care se dă cuvântul – (1) După terminarea cercetării judecătorești se trece la dezbateri, dându-se cuvântul în următoarea ordine: procurorului, părții vătămate, părții civile, părții responsabile civilmente și inculpatului.

(2) Președintele poate da cuvântul și în replică, respectându-se aceeași ordine.

(3) Președintele are dreptul să întrerupă pe cei care au cuvântul, dacă în susținerile lor depășesc limitele cauzei ce se judecă.

(4) Pentru motive temeinice dezbaterile pot fi

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

întrerupte. Întreruperea nu poate fi mai mare de 5 zile.

Art. 341. Ultimul cuvânt al inculpatului – (1) Preşedintele înainte de a încheia dezbaterile dă ultimul cuvânt inculpatului personal.

(2) În timpul în care inculpatul are ultimul cuvânt, nu i se pot pune întrebări. Dacă inculpatul relevă fapte sau împrejurări noi, esenţiale pentru soluţionarea cauzei, instanţa dispune reluarea cercetării judecătoreşti.

Art. 342. Concluzii scrise – (1) Instanţa, când socoteşte necesar, poate cere părţilor, după închiderea dezbaterilor, să depună concluzii scrise.

(2) Procurorul şi părţile pot depune concluzii scrise, chiar dacă nu au fost cerute de instanţă.

Secţiunea a II - a

Deliberarea şi hotărârea instanţei

Art. 343. Obiectul deliberării – (1) Completul de judecată deliberează mai întâi asupra chestiunilor de fapt şi apoi asupra chestiunilor de drept.

(2) Deliberarea poartă asupra existenţei faptei şi vinovăţiei făptuitorului, asupra stabilirii pedepsei, asupra măsurii educative ori măsurii de siguranţă când este cazul să fie luată, precum şi asupra computării reţinerii şi arestării preventive.

(3) Completul de judecată deliberează şi asupra reparării pagubei produse prin infracţiune, asupra măsurilor preventive şi asiguratorii, mijloacelor materiale de probă, cheltuielilor judiciare, precum şi asupra oricărei alte probleme privind justa soluţionare a cauzei.

(4) Toţi membrii completului de judecată au îndatorirea să-şi spună părerea asupra fiecărei chestiuni.

(5) Preşedintele îşi spune părerea cel din urmă.

Art. 344. Reluarea cercetării judecătoreşti sau a dezbaterilor – (1) Dacă în cursul deliberării instanţa

Scanned with OKEN Scanner

găseşte că o anumită împrejurare trebuie lămurită şi că este necesară reluarea cercetării judecătoreşti, repune cauza pe rol.

(2) Dacă lămurirea acelei împrejurări se poate face numai prin reluarea dezbaterilor, instanța o va pune în discuție în aceeaşi şedință, dacă este posibil, sau în altă şedință în continuare.

Art. 345. Rezolvarea acțiunii penale – (1) Instanța hotărăşte prin sentință asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunțând, după caz, condamnarea, achitarea sau încetarea procesului penal.

(2) Condamnarea se pronunță dacă instanța constată că fapta există, constituie infracțiune şi a fost săvârşită de inculpat.

(3) Achitarea sau încetarea procesului penal se pronunță potrivit art. 11 pct. 2.

(4) Când instanța a constatat că există cazul prevăzut în art. 10 lit. b^1, o dată cu achitarea face şi aplicarea art. 18^1 alin. 3 din Codul penal.

(5) Dacă instanța a dispus înlocuirea răspunderii penale, o dată cu încetarea procesului penal face aplicarea art. 91 din Codul penal.

Art. 346. Rezolvarea acțiunii civile - (1) În caz de condamnare, achitare sau încetare a procesului penal, instanța se pronunță prin aceeaşi sentință şi asupra acțiunii civile.

[1](2) Când achitarea s-a pronunțat pentru cazul prevăzut în art. 10 lit. b^1) ori pentru că instanța a constatat existența unei cauze care înlătură caracterul penal al faptei sau pentru că lipseşte vreunul din elementele constitutive ale infracțiunii, instanța poate obliga la repararea pagubei materiale şi a daunelor morale, potrivit legii civile.

(3) Nu pot fi acordate despăgubiri civile în cazul când achitarea s-a pronunțat pentru că fapta imputată nu există, ori nu a fost săvârşită de inculpat.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(4) Instanța penală nu soluționează acțiunea civilă când pronunță achitarea pentru cazul prevăzut în art. 10 lit. b, ori când pronunță încetarea procesului penal pentru vreunul din cazurile prevăzute în art. 10 lit. f și j.

Art. 347. Rezolvarea separată a acțiunii civile - Instanța poate dispune disjungerea acțiunii civile și amânarea judecării acesteia într-o altă ședință, în cazul când rezolvarea pretențiilor civile ar provoca întârzierea soluționării acțiunii penale.

[1]Art. 348. Rezolvarea din oficiu a reparării pagubei - Instanța, chiar dacă nu există constituire de parte civilă, se pronunță asupra reparării pagubei materiale și a daunelor morale în cazurile prevăzute în art. 17, iar în celelalte cazuri numai cu privire la restituirea lucrului, desființarea totală sau parțială a unui înscris și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii.

Art. 349. Cheltuielile judiciare – Instanța se pronunță prin hotărâre și asupra cheltuielilor judiciare, potrivit dispozițiilor prevăzute în art. 189 - 193.

Art. 350. Măsuri cu privire la starea de libertate - [2](1) Instanța are obligația ca prin hotărâre să se pronunțe cu privire la luarea, menținerea sau revocarea măsurii arestării inculpatului.

(2) În caz de achitare sau de încetare a procesului penal, instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv.

(3) De asemenea, instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv, atunci când pronunță:

a) o pedeapsă cu închisoare cel mult egală cu durata reținerii și arestării preventive;

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003 și apoi prin Legea din mai 2004*

Scanned with OKEN Scanner

b) o pedeapsă cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ori cu suspendarea executării sub supraveghere sau cu executare la locul de muncă;

c) amenda;

[1]d) o măsură educativă.

(4) Hotărârea pronunțată în cazul alineatelor precedente cu privire la arestarea inculpatului este executorie.

(5) Când potrivit dispozițiilor prevăzute în alin. 1, 2 și 3 inculpatul este pus în libertate, instanța comunică aceasta administrației locului de deținere.

[2](6) Inculpatul condamnat de prima instanță și aflat în stare de deținere este liberat de îndată ce durata reținerii și a arestării devin egale cu durata pedepsei pronunțate, deși hotărârea nu este definitivă. Liberarea se dispune de administrația locului de deținere. În acest scop i se comunică, îndată după pronunțarea hotărârii, o copie după dispozitiv sau extras, care va cuprinde mențiunile prevăzute în art. 140 alin. 3.

(7) Când în cursul urmăririi penale sau al judecății, învinuitul sau inculpatul a fost liberat provizoriu pe cauțiune, instanța va dispune restituirea sumei depuse drept cauțiune, în cazurile prevăzute de lege. Dispozițiile art. 160^5 alin. 5 se aplică în mod corespunzător.

Art. 351. Executarea într-o închisoare militară - În cazurile prevăzute în art. 62 din Codul penal, instanța militară prin hotărârea de condamnare se pronunță și asupra executării pedepsei închisorii într-o închisoare militară.

Art. 352. – *Abrogat (Legea nr. 141/1996)*

Art. 353. Măsuri privind reparațiile civile - (1) Instanța, în cazul când admite acțiunea civilă, examinează potrivit art. 163 și următoarele necesitatea luării măsurilor asigurătorii privind reparațiile civile, dacă asemenea măsuri nu au fost luate anterior.

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*
[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(2) Dispoziţiile din hotărâre privind luarea măsurilor asigurătorii sunt executorii.

(3) Când instanţa nu s-a pronunţat asupra acţiunii civile potrivit art. 346 alin. ultim, măsurile asigurătorii se menţin. Aceste măsuri încetează de drept dacă persoana vătămată nu introduce acţiune în faţa instanţei civile în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

Art. 354. Cuprinsul hotărârii – Hotărârea prin care instanţa penală soluţionează fondul cauzei trebuie să conţină o parte introductivă, o expunere şi dispozitivul.

Art. 355. Conţinutul părţii introductive – (1) Partea introductivă cuprinde menţiunile prevăzute în art. 305.

(2) Când s-a redactat o încheiere de şedinţă, potrivit dispoziţiilor din art. 305, partea introductivă se limitează numai la următoarele menţiuni: denumirea instanţei care a judecat cauza, data pronunţării hotărârii, locul unde a fost judecată cauza, precum şi numele şi prenumele membrilor completului de judecată, ale procurorului şi ale grefierului, făcându-se menţiune că celelalte date au fost trecute în încheierea de şedinţă.

(3) În hotărârile instanţelor militare trebuie să se indice şi gradul militar al membrilor completului de judecată şi al procurorului. Când inculpatul este militar, se menţionează şi gradul acestuia.

Art. 356. Conţinutul expunerii - Expunerea trebuie să cuprindă:

a) datele privind identitatea părţilor;

b) descrierea faptei ce face obiectul învinuirii, cu arătarea timpului şi locului unde a fost săvârşită, precum şi încadrarea juridică dată acesteia prin actul de sesizare;

c) analiza probelor care au servit ca temei pentru soluţionarea laturii penale a cauzei, cât şi a celor care au fost înlăturate, motivarea soluţiei cu privire la latura civilă a cauzei,

Scanned with OKEN Scanner

precum şi analiza oricăror elemente de fapt pe care se sprijină soluţia dată în cauză.

În caz de condamnare, expunerea trebuie să mai cuprindă fapta sau fiecare faptă reţinută de instanţă în sarcina inculpatului, forma şi gradul de vinovăţie, circumstanţele agravante sau atenuante, starea de recidivă, timpul ce se deduce din pedeapsa pronunţată şi actele din care rezultă durata acesteia.

Dacă instanţa reţine în sarcina inculpatului numai o parte din faptele ce formează obiectul învinuirii, se va arăta în hotărâre pentru care anume fapte s-a pronunţat condamnarea şi pentru care încetarea procesului penal sau achitarea;

d) arătarea temeiurilor de drept care justifică soluţiile date în cauză.

Art. 357. Conţinutul dispozitivului - [1](1) Dispozitivul trebuie să cuprindă datele prevăzute în art. 70 privitoare la persoana inculpatului, soluţia dată de instanţă cu privire la infracţiune, indicându-se, în caz de condamnare, denumirea acesteia şi textul de lege în care se încadrează, iar în caz de achitare sau de încetare a procesului penal, cauza pe care se întemeiază potrivit art. 11, precum şi soluţia dată cu privire la repararea pagubei materiale şi a daunelor morale. Când instanţa face aplicarea art. 86^7 din Codul penal, dispozitivul va menţiona dacă cel condamnat va executa pedeapsa în unitatea unde îşi desfăşoară activitatea sau la altă unitate. Când instanţa face aplicarea art. 86^1 din Codul penal, dispozitivul va menţiona măsurile de supraveghere prevăzute în art. 86^3 alin. 1 din Codul penal, la care trebuie să se supună condamnatul, precum şi obligaţiile stabilite de instanţă potrivit art. 86^3 alin. 3 din Codul penal.

(2) Dispozitivul trebuie să mai cuprindă, după caz, cele hotărâte de instanţă cu privire la:

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

a) deducerea reținerii și arestării preventive, indicându-se partea din pedeapsă executată în acest mod;

b) măsurile preventive;

c) măsurile asigurătorii;

d) cheltuielile judiciare;

e) restituirea lucrurilor ce nu sunt supuse confiscării;

f) rezolvarea oricărei alte probleme privind justa soluționare a cauzei.

(3) Când instanța pronunță pedeapsa închisorii sau pedeapsa închisorii cu executare la locul de muncă, în hotărâre se face mențiune că persoana condamnată este lipsită de drepturile arătate în art. 71 din C pen pe durata prevăzută în același articol.

(4) Dispozitivul trebuie să cuprindă totdeauna mențiunea că hotărârea este supusă apelului sau, după caz, recursului, cu arătarea termenului în care poate fi exercitat și menționarea datei când hotărârea a fost pronunțată și că pronunțarea s-a făcut în ședința publică.

Art. 358. Pronunțarea dispozitivului hotărârii - (1) Dispozitivul hotărârii se pronunță potrivit art. 310 alin. 1.

(2) După pronunțare, președintele explică părților prezente că pot declara apel sau, după caz, recurs.

Art. 359. Obligații ale instanței în caz de condamnare cu suspendarea executării pedepsei sau cu executarea pedepsei la locul de muncă – (1) În caz de condamnare la pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere ori la executarea pedepsei la locul de muncă, președintele atrage atenția celui condamnat asupra dispozițiilor a căror nerespectare are ca urmare revocarea suspendării sau a executării pedepsei la locul de muncă. În cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere, președintele face cunoscut celui condamnat măsurile de supraveghere la

Scanned with OKEN Scanner

care este supus şi obligaţiile pe care trebuie să le respecte.

(2) Dacă inculpatul nu este prezent şi instanţa apreciază că nu este necesară chemarea lui, face o comunicare scrisă, în care i se atrage atenţia potrivit alineatului precedent.

(3) În toate cazurile în care s-a pronunţat condamnarea cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei ori cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, instanţa de executare aduce aceasta la cunoştinţa unităţii unde condamnatul îşi desfăşoară activitatea, iar în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere, şi organului de poliţie din localitatea unde domiciliază condamnatul.

Art. 360. Comunicarea hotărârii - (1) Copii de pe dispozitivul hotărârii se comunică părţilor care au lipsit atât la judecată cât şi la pronunţare.

[1](2) Inculpatului deţinut sau aflat în vreuna din situaţiile prevăzute în art. 171 alin. 2, care a lipsit de la pronunţarea hotărârii, i se comunică copia dispozitivului hotărârii. De asemenea, copia dispozitivului hotărârii se comunică administraţiei locului de deţinere.

(3) După redactarea hotărârii, inculpaţilor prevăzuţi în alineatul precedent li se comunică copii de pe aceasta.

Capitolul III

Căile de atac ordinare

Secţiunea I

Apelul

Art. 361. Hotărârile supuse apelului - (1) Sentinţele pot fi atacate cu apel. Nu pot fi atacate cu apel:

a) sentinţele pronunţate de judecătorii privind infracţiunile menţionate în art. 279 alin. 2 lit. a;

b) sentinţele pronunţate de tribunalele militare privind infracţiunile menţionate în art. 279 alin. 2 lit. a şi infracţiunile contra ordinii şi disciplinei

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

militare sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani;

c) sentințele pronunțate de curțile de apel și Curtea Militară de Apel;

[1]d) sentințele pronunțate de secția penală a Curții Supreme de Justiție;

e) sentințele de dezinvestire.

(2) Încheierile date în primă instanță pot fi atacate cu apel numai odată cu fondul.

(3) Apelul declarat împotriva sentinței se socotește făcut și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea sentinței.

Art. 362. Persoanele care pot face apel – (1) Pot face apel:

a) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă;

b) inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Împotriva sentinței de achitare sau de încetare a procesului penal, inculpatul poate declara apel și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal;

c) partea vătămată, în cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, dar numai în ce privește latura penală;

d) partea civilă și partea responsabilă civilmente, în ce privește latura civilă;

e) martorul, expertul, interpretul și apărătorul, cu privire la cheltuielile judiciare cuvenite acestora;

f) orice persoană ale cărei interese legitime au fost vătămate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

(2) Apelul poate fi declarat pentru persoanele prevăzute la lit. b - f și de către reprezentantul legal, de către apărător, iar pentru inculpat, și de către soțul acestuia.

Art. 363. Termenul de declarare a apelului – (1) Termenul de apel este de 10 zile, dacă legea nu dispune altfel.

(2) Pentru procuror, termenul curge de la pronunțare. În cauzele în care procurorul nu a

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

participat la dezbateri, termenul curge de la înregistrarea la parchet a adresei de trimitere a dosarului. După redactarea hotărârii, instanța este obligată să trimită de îndată dosarul procurorului, iar acesta este obligat să-l restituie după expirarea termenului de apel.

(3) Pentru partea care a fost prezentată la dezbateri sau la pronunțare, termenul curge la pronunțare. Pentru părțile care au lipsit atât la dezbateri, cât și pronunțare, precum și pentru inculpatul deținut ori pentru inculpatul militar în termen, militar cu termen redus, rezervist concentrat, elev al unei instituții militare de învățământ, ori pentru inculpatul internat într-un centru de reeducare sau într-un institut medical educativ, care au lipsit de la pronunțare, termenul curge de la comunicarea copiei de pe dispozitiv.

(4) În cazul prevăzut în art. 362 lit. e, calea de atac poate fi exercitată de îndată după pronunțarea încheierii prin care s-a dispus asupra cheltuielilor judiciare și cel mai târziu în 10 zile de la pronunțarea sentinței prin care s-a soluționat cauza. Judecarea apelului se face numai după soluționarea cauzei, afară de cazul când procesul a fost suspendat.

Art. 364. Repunerea în termen – (1) Apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de o cauză temeinică de împiedicare, iar cererea de apel a fost făcută în cel mult 10 zile de la începerea executării pedepsei sau a despăgubirilor civile.

(2) Până la soluționarea repunerii în termen, instanța de apel poate suspenda executarea hotărârii atacate.

Art. 365. Apelul peste termen – (1) Partea care a lipsit atât la judecată, cât și la pronunțare, poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu decât 10 zile de la data, după caz, a începerii executării pedepsei sau a începerii

Scanned with OKEN Scanner

executării dispozițiilor privind despăgubirile civile.

(2) Apelul declarat peste termen nu suspendă executarea.

(3) Instanța de apel poate suspenda executarea hotărârii atacate.

Art. 366. Declararea apelului – (1) Apelul se declară prin cerere scrisă. Cererea trebuie semnată de persoana care face declarația.

(2) Pentru persoana care nu poate să semneze, cererea va fi atestată de un grefier de la instanța a cărei hotărâre se atacă sau de apărător. Cererea poate fi atestată și de primarul sau secretarul consiliului local, ori de funcționarul desemnat de aceștia, din localitatea unde domiciliază.

(3) Cererea de apel nesemnată ori neatestată poate fi confirmată în instanță de parte ori reprezentantul ei.

(4) Procurorul și oricare dintre părțile prezente la pronunțarea hotărârii pot declara apel oral în ședința în care s-a pronunțat hotărârea. Instanța ia act și consemnează aceasta într-un proces-verbal.

Art. 367. Instanța la care se depune apelul – (1) Cererea de apel se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă.

(2) Persoana care se află în stare de deținere poate depune cererea de apel și la administrația locului de deținere.

(3) Dacă apelul este declarat oral, aceasta se constată într-un proces-verbal.

(4) Cererea de apel înregistrată sau atestată în condițiile art. 187 ori procesul-verbal întocmit de administrația locului de deținere se înaintează de îndată instanței prevăzute în alin. 1.

Art. 368. Renunțarea la apel – (1) După pronunțarea hotărârii și până la expirarea termenului de declarare a apelului, părțile pot renunța în mod expres la această cale de atac.

(2) Asupra renunțării, cu excepția apelului care privește latura civilă a cauzei, se poate

Scanned with OKEN Scanner

reveni înăuntrul termenului pentru declararea apelului.

(3) Renunțarea sau revenirea asupra renunțării poate să fie făcută personal de parte sau prin mandatar special.

Art. 369. Retragerea apelului – (1) Până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel, oricare dintre părți își poate retrage apelul declarat. Retragerea trebuie să fie făcută personal de parte sau prin mandatar special, iar dacă partea se află în stare de deținere, printr-o declarație atestată sau consemnată într-un proces-verbal de către conducerea locului de deținere. Declarația de retragere se poate face fie la instanța a cărei hotărâre a fost atacată, fie la instanța de apel.

(2) Reprezentanții legali pot retrage apelul cu respectarea, în ceea ce privește latura civilă, a condițiilor prevăzute de legea civilă. Inculpatul minor nu poate retrage apelul declarat personal sau de reprezentantul său legal.

(3) Apelul declarat de procuror poate fi retras de procurorul ierarhic superior.

(4) Apelul declarat de procuror și retras poate fi însușit de partea în favoarea căreia a fost declarat.

Art. 370. Efectul suspensiv al apelului -Apelul declarat în termen este suspensiv de executare, atât în ce privește latura penală, cât și latura civilă, afară de cazul când legea dispune altfel.

Art. 371. Efectul devolutiv al apelului și limitele sale – (1) Instanța judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces.

(2) În cadrul limitelor arătate în alineatul precedent, instanța este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 372. Neagravarea situației în propriul apel – (1) Instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai grea pentru cel care a declarat apel.

(2) De asemenea, în apelul declarat de procuror în favoarea unei părți, instanța de apel nu poate agrava situația acesteia.

Art. 373. Efectul extensiv - Instanța de apel examinează cauza prin extindere și cu privire la părțile care nu au declarat apel sau la care acesta nu se referă, putând hotărî și în privința lor, fără să poată crea acestor părți o situație mai grea.

Art. 374. Motivarea apelului - Motivele de apel se formulează în scris, prin cererea de apel sau printr-un memoriu separat, care trebuie să fie depus la instanța de apel cel mai târziu până în ziua judecății. Motivele de apel se pot formula și oral în ziua judecății.

Art. 375. Fixarea termenului de judecată și prezența părților - (1) Președintele instanței de apel, primind dosarul, fixează termen pentru judecarea apelului.

(2) Judecarea apelului se face cu citirea părților.

(3) Judecarea apelului nu poate avea loc decât în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de deținere.

(4) *Abrogat (Legea nr. 281/2003)*

Art. 376. Prezența procurorului - Participarea procurorului la judecarea apelului este obligatorie, oricare ar fi obiectul cauzei.

Art. 377. Ordinea în care se dă cuvântul – (1) Dacă la termenul fixat apelul este în stare de judecată, președintele completului dă cuvântul apelantului, apoi intimatului și în urmă procurorului. Dacă între apelurile declarate se află și apelul procurorului, primul cuvânt îl are acesta.

(2) În cazul în care procurorul sau părțile invocă necesitatea administrării de noi probe, apelantul trebuie să arate aceste probe și mijloacele

Scanned with OKEN Scanner

de probă cu ajutorul cărora pot fi administrate.

(3) Procurorul şi părţile au dreptul la replică cu privire la chestiunile noi ivite cu ocazia dezbaterilor.

(4) Inculpatul are cel din urmă cuvântul.

Art. 378. Judecarea apelului – (1) Instanţa, judecând apelul, verifică hotărârea atacată pe baza lucrărilor şi materialului din dosarul cauzei şi a oricăror înscrisuri noi, prezentate la instanţa de apel.

(2) În vederea soluţionării apelului, instanţa poate da o nouă apreciere probelor din dosarul cauzei şi poate administra orice noi probe pe care le consideră necesare.

(3) Instanţa este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor de apel invocate.

Art. 379. Soluţiile la judecata în apel - Instanţa, judecând apelul, pronunţă una dintre următoarele soluţii:

1. respinge apelul, menţinând hotărârea atacată:

a) dacă apelul este tardiv sau inadmisibil;

b) dacă apelul este nefondat;

2. admite apelul şi:

a) desfiinţează sentinţa primei instanţe, pronunţând o nouă hotărâre şi procedează potrivit art. 345 şi următoarele privind judecata în fond;

b) desfiinţează sentinţa primei instanţe şi dispune rejudecarea de către instanţa a cărei hotărârea a fost desfiinţată, pentru motivul că judecarea cauzei la acea instanţă a avut loc în lipsa unei părţi nelegal citate sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta şi de a înştiinţa instanţa despre această imposibilitate, ori prin hotărâre nu a fost rezolvat fondul cauzei. Dacă hotărârea a fost desfiinţată pentru caz de incompetenţă, se dispune rejudecarea de către instanţa competentă.

Art. 380. Soluţii complementare - Dacă hotărârea este desfiinţată pentru că s-a constatat existenţa vreuneia din

situațiile arătate în art. 333, se dispune restituirea cauzei procurorului, pentru a lua măsuri în vederea completării urmăririi penale.

Art. 381. Chestiuni complementare – (1) Instanța, deliberând asupra apelului, face, când este cazul, aplicația dispozițiilor privitoare la reluarea dezbaterilor și a celor privitoare la repararea pagubei, la măsurile asigurătorii, la cheltuielile judiciare și la orice alte probleme de care depinde soluționarea completă a apelului. De asemenea, instanța de apel verifică dacă s-a făcut o justă aplicare de către prima instanță a dispozițiilor privitoare la computarea reținerii și arestării și adaugă, dacă este cazul, timpul de arestare scurs după pronunțarea hotărârii atacate cu apel.

(2) Instanța deliberează și hotărăște asupra oricărei alte probleme de care depinde soluționarea completă a apelului.

Art. 382. Desființarea hotărârii – (1) În caz de admitere a apelului, hotărârea atacată se desființează în întregime, dar în limitele prevăzute în art. 371 și 373.

(2) Hotărârea poate fi desființată numai cu privire la unele fapte sau persoane, ori numai în ce privește latura penală sau civilă, dacă aceasta nu împiedică justa soluționare a cauzei.

(3) Când prima instanță a dispus arestarea inculpatului, instanța de apel poate menține măsura arestării în caz de desființare a hotărârii.

Art. 383. Conținutul deciziei – (1) Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă în partea introductivă mențiunile prevăzute în art. 355, iar în expunere, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și temeiurile care au dus la adoptarea oricăreia dintre soluțiile prevăzute în art. 379 pct. 2. Dispozitivul trebuie să cuprindă soluția dată de instanța de apel, data pronunțării deciziei și mențiunea

Scanned with OKEN Scanner

că pronunțarea s-a făcut în ședință publică.

(2) În cazul când inculpatul s-a aflat în stare de deținere, în expunere și dispozitiv trebuie să se arate timpul care se deduce din pedeapsă.

(3) Când s-a dispus rejudecarea, decizia trebuie să indice care este ultimul act procedural rămas valabil de la care procesul penal trebuie să-și reia cursul.

(4) Când s-a decis restituirea cauzei pentru completarea urmăririi penale, la redactarea deciziei se ține seama și de dispozițiile art. 333 alin. 2, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 384. Procedura de rejudecare - Judecarea în fond a cauzei de către instanța de apel sau rejudecarea cauzei după desființarea hotărârii atacate se desfășoară potrivit dispozițiilor cuprinse în partea specială, titlul II, cap. I și II, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 385. Limitele rejudecării – (1) Instanța de rejudecare trebuie să se conformeze hotărârii instanței de apel, în măsura în care situația de fapt rămâne cea avută în vedere la soluționarea apelului.

(2) Dacă hotărârea a fost desființată în apelul procurorului, declarat în defavoarea inculpatului, sau în apelul părții vătămate, instanța care rejudecă poate pronunța și o pedeapsă mai grea decât cea arătată în art. 372 alin. 2 și art. 373 alin. 2.

(3) Când hotărârea este desființată numai cu privire la unele fapte sau persoane, ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost desființată.

Secțiunea a II - a

Recursul

Art. 385[1]. Hotărârile supuse recursului - (1) Pot fi atacate cu recurs:

a) sentințele pronunțate de judecători, în cazul infracțiunilor menționate în art.

279 alin. 2 lit. a), precum şi alte cazuri prevăzute de lege;

b) sentinţele pronunţate de tribunalele militare, în cazul infracţiunilor menţionate în art. 279 alin. 2 lit. a) şi al infracţiunilor contra ordinii şi disciplinei militare, sancţionate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani;

c) sentinţele pronunţate de curţile de apel şi Curtea Militară de Apel;

[1]d) sentinţele pronunţate de secţia penală a Curţii Supreme de Justiţie;

[1]e) deciziile pronunţate, ca instanţe de apel, de tribunale, tribunale militare teritoriale, curţi de apel şi Curtea Militară de Apel, cu excepţia deciziilor prin care s-a dispus rejudecarea cauzelor.

(2) Încheierile pot fi atacate cu recurs numai o dată cu sentinţa sau decizia recurată, cu excepţia cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs.

(3) Recursul declarat împotriva sentinţei sau deciziei se socoteşte făcut şi împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost date după pronunţarea hotărârii.

[1](4) Nu pot fi atacate cu recurs sentinţele în privinţa cărora persoanele prevăzute în art. 362 nu au folosit calea apelului ori când apelul a fost retras, dacă legea prevede această cale de atac. Persoanele prevăzute în art. 362 pot declara recurs împotriva deciziei pronunţate în apel, chiar dacă nu au folosit apelul, dacă prin decizia pronunţată în apel a fost modificată soluţia din sentinţă şi numai cu privire la această modificare.

Art. 385[2]. Persoanele care pot face recurs - Pot face recurs persoanele arătate în art. 362, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 385[3]. Termenul de declarare a recursului – (1) Termenul se recurs este de 10 zile, dacă legea nu dispune altfel.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(2) Dispozițiile art. 363 - 365 privind data de la care curge termenul, repunerea în termen și declararea peste termen a căii de atac se aplică în mod corespunzător.

Art. 385[4]. Declararea, renunțarea și retragerea recursului – (1) Recursul se declară în condițiile prevăzute în art. 366 și 367, care se aplică în mod corespunzător.

(2) Părțile pot renunța la recurs potrivit dispozițiilor art. 368 și pot retrage recursul în condițiile art. 369, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 385[5]. Efectul suspensiv al recursului - Recursul este suspensiv de executare atât în ce privește latura penală, cât și latura civilă, afară de cazul când legea dispune altfel.

Art. 385[6]. Efectul devolutiv și limitele sale – (1) Instanța judecă recursul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care recurentul o are în proces.

(2) Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele motivelor de casare prevăzute în art. 385[9].

(3) Recursul declarat împotriva unei hotărâri care, potrivit legii, nu poate fi atacată cu apel, nu este limitat la motivele de casare prevăzute în art. 385[9], iar instanța este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele.

Art. 385[7]. Efectul extensiv și limitele sale – (1) Instanța de recurs examinează cauza prin extindere și cu privire la părțile care nu au declarat recurs sau la care acesta nu se referă, putând hotărî și în privința lor, fără să poată crea acestor părți o situație mai grea.

(2) Procurorul, chiar după expirarea termenului de recurs, poate cere extinderea recursului declarat de el în termen și față de alte persoane decât acelea la care s-a referit, fără a se putea crea acestora o situație mai grea.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 385[8]. Neagravarea situației în propriul recurs – (1) Instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai grea pentru cel care a declarat recurs.

(2) În recursul declarat de procuror în favoarea unei părți, instanța de recurs nu poate agrava situația acesteia.

[1]Art. 385[9]. Cazurile în care se poate face recurs – (1) Hotărârile sunt supuse casării în următoarele cazuri:

1. nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei;

2. instanța nu a fost sesizată legal;

3. instanța nu a fost compusă potrivit legii ori s-au încălcat prevederile art. 292 alin. 2 sau a existat un caz de incompatibilitate;

4. ședința de judecată nu a fost publică, în afară de cazurile când legea prevede altfel;

5. judecata a avut loc fără participarea procurorului sau a inculpatului, când aceasta era obligatorie, potrivit legii;

6. urmărirea penală sau judecata a avut loc în lipsa apărătorului, când prezența acestuia era obligatorie;

7. judecata s-a făcut fără efectuarea anchetei sociale, în cauzele cu infractori minori;

8. când nu a fost efectuată expertiza psihiatrică a inculpatului în cazurile și în condițiile prevăzute de art. 117 alin. 1 și 2;

9. hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta nu se înțelege;

10. instanța nu s-a pronunțat asupra unei fapte reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare sau cu privire la unele probe administrate ori asupra unor cereri esențiale

---

*[1] Articol modificat prin **O.U.G. nr. 207** din 15 noiembrie 2000. Prin **O.U.G. nr. 295** din 30.12.2000, prevederile O.U.G. nr. 207 din 15.11.2000 referitoare la acest articol au fost suspendate, acestea fiind abrogate expres prin **Legea 456/2001**, publicată în M. of. nr. 410 din 25.07.2001*

Scanned with OKEN Scanner

pentru părți, de natură să garanteze drepturile lor și să influențeze soluția procesului;

11. instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau introdusă tardiv;

12. când nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei infracțiuni sau când instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost trimis în judecată, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 334 - 337;

13. când inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală;

14. când s-au aplicat pedepse greșit individualizate în raport cu prevederile art. 72 din Codul penal sau în alte limite decât cele prevăzute de lege;

15. când persoana condamnată a fost înainte judecată în mod definitiv pentru aceeași faptă sau dacă există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, pedeapsa a fost grațiată ori a intervenit decesul inculpatului;

16. când în mod greșit inculpatul a fost achitat pentru motivul că fapta săvârșită de el nu este prevăzută de legea penală sau când, în mod greșit, s-a dispus încetarea procesului penal pentru motivul că există autoritate de lucru judecat sau o cauză de înlăturare a răspunderii penale ori că a intervenit decesul inculpatului sau pedeapsa a fost grațiată;

17. când faptei săvârșite i s-a dat o greșită încadrare juridică;

17[1]. când hotărârea este contrară legii sau când prin hotărâre s-a făcut o greșită aplicare a legii;

18. când s-a comis o eroare gravă de fapt;

19. când judecătorii de fond au comis un exces de putere, în sensul că au trecut în domeniul altei puteri constituite în stat;

20. când a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului;

21. când judecata în primă instanță sau în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți

Scanned with OKEN Scanner

sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta şi de a înştiinţa instanţa despre această imposibilitate.

Cazurile de casare prevăzute în alin. 1 pot fi invocate, atât cu privire la soluţionarea laturii penale cât şi a laturii civile a cauzei.

Cazurile prevăzute în alin. 1, la pct. 1-7, 10, 13, 14, 17, 19 şi 20 se iau în considerare totdeauna din oficiu, iar cele de la pct. 11, 12, 15, 17 şi 18 se iau în considerare din oficiu numai când au influenţat asupra hotărârii în defavoarea inculpatului.

Când instanţa ia în considerare motivele de casare din oficiu, este obligată să le pună în discuţia părţilor.

Art. 385[10]. Motivarea recursului - [1](1) Recursul trebuie să fie motivat.

(2) Motivele de recurs se formulează în scris prin cererea de recurs sau printr-un memoriu separat, care trebuie depus la instanţa de recurs cu cel puţin 5 zile înaintea primului termen de judecată.

[2](2[1]) În cazul în care nu sunt respectate condiţiile prevăzute în alin. 1 şi 2, instanţa ia în considerare numai cazurile de casare care, potrivit art. 385[9] alin. 3, se iau în considerare din oficiu.

(3) Dispoziţiile alineatelor precedente nu se aplică în cazul prevăzut de art. 385[6] alin. 3, când recursul poate fi motivat şi oral în ziua judecăţii.

Art. 385[11]. Prezenţa părţilor şi a procurorului - (1) Judecarea recursului se face cu citarea părţilor.

(2) Judecarea recursului nu poate avea loc decât în prezenţa inculpatului, când acesta se află în stare de deţinere.

[1](3) Dispoziţiile alin. 2 nu sunt aplicabile în judecarea recursului împotriva încheierilor privind măsurile preventive.

(4) Participarea procurorului la judecarea recursului este obligatorie în toate cazurile.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 385[12]. Raportul scris – (1) Președintele instanței de recurs, primind dosarul, fixează termen pentru judecarea recursului și poate delega, totodată, unul din judecători să facă un raport scris asupra recursului. La Curtea Supremă de Justiție, raportul poate fi întocmit de un judecător sau un magistrat asistent.

(2) Raportul trebuie să cuprindă, pe scurt, obiectul procesului, soluțiile pronunțate de instanță și faptele reținute de ultima instanță, în măsura în care sunt necesare soluționării recursului.

(3) Raportul trebuie să mai conțină observații asupra condițiilor de admisibilitate a recursului, precum și expunerea motivelor de recurs, cu referiri, dacă este cazul, la jurisprudență și doctrină, fără a se arăta opinia raportorului.

(4) În raport se semnalează din oficiu și cazurile de casare arătate în art. 385[9] alin. 2.

(5) Magistratul raportor face în mod obligatoriu parte din compunerea instanței de judecată, iar în caz de imposibilitate se numește un nou raportor cu cel puțin 48 de ore înainte de judecată.

Art. 385[13]. Dezbaterea recursului – (1) După citirea raportului, când s-a dispus întocmirea acestuia, președintele completului dă cuvântul recurentului, apoi intimatului și în urmă procurorului. Dacă între recursurile declarate se află și recursul procurorului, primul cuvânt îl are acesta.

(2) Procurorul și părțile au dreptul la replică cu privire la chestiunile noi ivite cu ocazia dezbaterilor.

(3) Inculpatul are cel din urmă cuvântul.

Art. 385[14]. Verificarea hotărârii – (1) Instanța, judecând recursul, verifică hotărârea atacată pe baza lucrărilor și materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi, prezentate la instanța de recurs.

(2) Instanța este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor de recurs invocate de procuror și de părți.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 385[15]. Soluțiile – Instanța, judecând recursul, pronunță una din următoarele soluții:

1. respinge recursul, menținând hotărârea atacată:

a) dacă recursul este tardiv sau inadmisibil;

b) dacă recursul este nefondat;

2. admite recursul, casând hotărârea atacată și:

a) menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis;

b) achită pe inculpat sau dispune încetarea procesului penal în cazurile prevăzute în art. 11;

c) dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost casată pentru vreunul din cazurile de nulitate prevăzute în art. 197 alin. 2, cu excepția cazului de incompetență, când se dispune rejudecarea de către instanța competentă. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost casată se dispune și în cazurile când judecarea la acea instanță a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate, sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate ori unei părți i s-a respins în mod nejustificat o cerere de amânare și din această cauză nu a putut să-și facă apărarea sau prin hotărâre nu a fost rezolvat fondul cauzei.

Când recursul privește atât hotărârea primei instanțe, cât și hotărârea instanței de apel, în caz de admitere și dispunerea rejudecării de către instanța a cărei hotărâre a fost casată, cauza se trimite la prima instanță, dacă ambele hotărâri au fost casate și la instanța de apel când numai hotărârea acesteia a fost casată.

În cazul în care admite recursul declarat împotriva deciziei pronunțate în apel, instanța de recurs desființează și hotărârea primei instanțe, dacă se constată aceleași încălcări de lege ca în decizia recurată.

Curtea Supremă de Justiție, dacă admite recursul, când este necesară administrarea de probe, dispune rejudecarea de

Scanned with OKEN Scanner

către instanța a cărei hotărâre a fost casată sau când interesele justiției o cer, de către o altă instanță egală în grad;

d) dispune rejudecarea de către instanța de recurs în celelalte cazuri decât cele prevăzute la lit. c).

Art. 385[16]. Soluții și chestiuni complementare – (1) Când instanța de recurs casează hotărârea și reține cauza spre rejudecare, potrivit art. 385[15] pct. 2 lit. d), se pronunță și asupra probelor ce urmează a fi administrate, fixând termen pentru rejudecare.

(2) Dispozițiile art. 380 și 381 se aplică în mod corespunzător.

Art. 385[17]. Desființarea hotărârii și conținutul deciziei – (1) În caz de admitere a recursului, hotărârea atacată se casează în întregime, dar în limitele prevăzute în art. 385[6] și 385[7].

(2) Dispozițiile art. 382 alin. 2 și 3 se aplică în mod corespunzător.

(3) Decizia instanței de recurs trebuie să cuprindă, în partea introductivă, mențiunile prevăzute în art. 355, iar în expunere, temeiurile de fapt și cele de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea recursului, precum și temeiurile care au dus la adoptarea soluțiilor prevăzute în art. 385[15] pct. 2. Dispozitivul trebuie să cuprindă soluția dată de instanța de recurs, data pronunțării deciziei și mențiunea că pronunțarea s-a făcut în ședință publică.

(4) Dispozițiile art. 383 alin. 2 - 4 se aplică în mod corespunzător.

(5) Dacă instanța reține cauza spre rejudecare, în decizie se menționează probele ce urmează a fi administrate.

Art. 385[18]. Limitele rejudecării – (1) Instanța de rejudecare trebuie să se conformeze hotărârii instanței de recurs, în măsura în care situația de fapt rămâne cea avută în vedere la soluționarea recursului.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Când hotărârea este desfiinţată numai cu privire la unele fapte sau persoane, ori numai în ce priveşte latura penală sau civilă, instanţa de rejudecare se pronunţă în limitele în care hotărârea a fost casată.

Art. 385[19]. Procedura de rejudecare - Rejudecarea cauzei după casarea hotărârii atacate se desfăşoară potrivit dispoziţiilor cuprinse în partea specială, Titlul II, Cap. I şi II, care se aplică în mod corespunzător.

Capitolul IV

Căile extraordinare de atac

Secţiunea I

Contestaţia în anulare

Art. 386. Cazurile de contestaţie în anulare - Împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestaţie în anulare în următoarele cazuri:

a) când procedura de citare a părţii pentru termenul la care s-a judecat cauza de către instanţa de recurs nu a fost îndeplinită conform legii;

b) când partea dovedeşte că la termenul la care s-a judecat cauza de către instanţa de recurs a fost în imposibilitate de a se prezenta şi de a încunoştinţa instanţa despre această împiedicare;

[1]c) când instanţa de recurs nu s-a pronunţat asupra unei cauze de încetare a procesului penal din cele prevăzute în art. 10 lit. f) - i[1]), cu privire la care existau probe în dosar;

d) când împotriva unei persoane s-au pronunţat două hotărâri definitive pentru aceeaşi faptă

Art. 387. Cererea de contestaţie – (1) Contestaţia în anulare poate fi făcută de oricare dintre părţi, iar contestaţia pentru motivele prevăzute în art. 386 lit. c şi d, şi de procuror.

(2) În cererea de contestaţie în anulare pentru motivele prevăzute în art. 386

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

lit. a - c trebuie să se arate toate cazurile de contestație pe care le poate invoca contestatorul și toate motivele aduse în sprijinul acestora.

Art. 388. Termenul de introducere – (1) Contestația în anulare pentru motivele arătate în art. 386 lit. a - c poate fi introdusă de către persoana împotriva căreia se face executarea, cel mai târziu în 10 zile de la începerea executării, iar de către celelalte părți în termen de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii a cărei anulare se cere.

(2) Contestația pentru cazul prevăzut în art. 386 lit. d poate fi introdusă oricând.

Art. 389. Instanța competentă – (1) Contestația în anulare pentru cazurile prevăzute în art. 386 lit. a - c se introduce la instanța de recurs care a pronunțat hotărârea a cărei anulare se cere.

(2) Contestația pentru cazul prevăzut în art. 386 lit. d se introduce la instanța la care a rămas definitivă ultima hotărâre.

Art. 390. Suspendarea executării - Până la soluționarea contestației în anulare, instanța sesizată, luând concluziile procurorului, poate suspenda executarea hotărârii a cărei anulare se cere.

Art. 391. Admiterea în principiu – (1) Instanța examinează admisibilitatea în principiu a cererii de contestație prevăzute în art. 386 lit. a - c, fără citarea părților.

(2) Instanța constatând că cererea de contestație este făcută în termenul prevăzut de lege, că motivul pe care se sprijină contestația este din cele prevăzute în art. 386 și că în sprijinul contestației se depun ori se invocă dovezi care sunt la dosar, admite în principiu contestația și dispune citarea părților interesate.

Art. 392. Procedura de judecare – (1) La termenul fixat pentru judecarea contestației în anulare, instanța, ascultând părțile și concluziile pro-

Scanned with OKEN Scanner

curorului, dacă găseşte contestaţia întemeiată, desfiinţează prin decizie hotărârea a cărei anulare se cere şi procedează fie de îndată, fie acordând un termen, după caz, la rejudecarea recursului, sau la rejudecarea cauzei după casare.

(2) Când condamnatul se află în stare de deţinere, dispoziţiile art. 375 alin. 2 şi 3 se aplică în mod corespunzător.

(3) Judecarea contestaţiei prevăzute în art. 386 lit. d se face cu citarea părţilor interesate în cauza în care s-a pronunţat ultima hotărâre. Instanţa, ascultând părţile şi concluziile procurorului, dacă găseşte contestaţia întemeiată, desfiinţează prin decizie, sau după caz, prin sentinţă, ultima hotărâre sau acea parte din ultima hotărâre cu privire la care există autoritate de lucru judecat.

(4) Sentinţa dată în contestaţie este supusă apelului, iar decizia dată în apel este supusă recursului.

Secţiunea a II - a

Revizuirea

Art. 393. Hotărârile supuse revizuirii – (1) Hotărârile judecătoreşti definitive pot fi supuse revizuirii, atât cu privire la latura penală cât şi cu privire la latura civilă.

(2) Când o hotărâre priveşte mai multe infracţiuni sau mai multe persoane, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.

Art. 394. Cazurile de revizuire – (1) Revizuirea poate fi cerută când:

a) s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute de instanţă la soluţionarea cauzei;

b) un martor, un expert sau un interpret a săvârşit infracţiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se cere;

c) un înscris care a servit ca temei al hotărârii a cărei revizuire se cere a fost declarat fals;

Scanned with OKEN Scanner

d) un membru al completului de judecată, procurorul ori persoana care a efectuat acte de cercetare penală a comis o infracțiune în legătură cu cauza a cărei revizuire se cere;

e) când două sau mai multe hotărâri judecătoreşti definitive nu se pot concilia.

(2) Cazul de la lit. a) constituie motiv de revizuire, dacă pe baza faptelor sau împrejurărilor noi se poate dovedi netemeinicia hotărârii de achitare, de încetare a procesului penal ori de condamnare.

(3) Cazurile de la lit. b), c) şi d) constituie motive de revizuire, dacă au dus la darea unei hotărâri nelegale sau netemeinice.

(4) În cazul prevăzut de lit. e), toate hotărârile care nu se pot concilia sunt supuse revizuirii.

Art. 395. Dovedirea unor cazuri de revizuire – (1) Situațiile care constituie cazurile de revizuire prevăzute în art. 394 lit. b, c şi d se dovedesc prin hotărâre judecătorească sau prin ordonanța procurorului, dacă prin acestea s-a dispus asupra fondului cauzei.

(2) Când organele arătate în alin. 1 nu pot sau nu au putut examina fondul cauzei, situațiile menționate se constată în procedura de revizuire.

Art. 396. Persoanele care pot cere revizuirea – (1) Pot cere revizuirea:

a) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale;

b) soțul şi rudele apropiate ale condamnatului, chiar şi după moartea acestuia.

(2) Procurorul poate din oficiu să inițieze procedura revizuirii.

(3) Organele de conducere ale unităților la care se referă art. 145 din Codul penal, care au cunoştință despre vreo faptă sau împrejurare care ar motiva revizuirea sunt obligate să sesizeze pe procuror.

Art. 397. Cererea de revizuire – (1) Cererea de revizuire se adresează procurorului

Scanned with OKEN Scanner

de la parchetul de pe lângă instanța care a judecat cauza în primă instanță.

(2) Cererea se face în scris, cu arătarea cazului de revizuire pe care se întemeiază și a mijloacelor de probă în dovedirea acestuia.

(3) Dacă cererea nu îndeplinește condițiile arătate în alin. 2, procurorul cheamă persoana care a făcut cererea în vederea completării sau precizării acesteia.

Art. 398. Termenul de introducere a cererii – (1) Cererea de revizuire în favoarea condamnatului se poate face oricând, chiar după executarea pedepsei sau după moartea condamnatului.

(2) Cererea de revizuire în defavoarea condamnatului, a celui achitat sau a celui față de care s-a încetat procesul penal, se poate face în termen de un an, care curge:

a) în cazul prevăzut în art. 394 lit. a, precum și în cazurile prevăzute la lit. b, c și d când nu sunt constatate prin hotărâre definitivă, de la data când faptele sau împrejurările au fost cunoscute de persoana care face cererea;

b) în cazurile prevăzute în art. 394 lit. b, c și d, dacă sunt constatate prin hotărârea definitivă, de la data când hotărârea a fost cunoscută de persoana care face cererea.

(3) Dispozițiile din alineatul precedent se aplică și în cazul când procurorul se sesizează din oficiu.

(4) Revizuirea în defavoarea inculpatului nu se poate face când a intervenit o cauză care împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal.

Art. 399. Efectuarea actelor de cercetare – (1) După introducerea cererii de revizuire procurorul ascultă, dacă este cazul, potrivit art. 397 alin. 3, persoana care solicită revizuirea. În cazul când este necesară efectuarea de cercetări pentru a verifica temeinicia cererii de revizuire,

Scanned with OKEN Scanner

procurorul dispune aceasta prin ordonanță.

(2) Totodată, procurorul cere, dacă este necesar, dosarul cauzei.

(3) Pentru efectuarea actelor de cercetare procurorul poate delega organul de cercetare penală. Dispozițiile art. 217 alin. ultim sunt aplicabile.

(4) Termenul de efectuarea actelor de cercetare este de 2 luni și curge de la data introducerii cererii de revizuire.

(5) După efectuarea cercetărilor, procurorul înaintează întregul material împreună cu concluziile sale instanței competente.

Art. 400. *Abrogat (Legea nr. 281/2003).*

Art. 401. Instanța competentă - Competentă să judece cererea de revizuire este instanța care a judecat cauza în primă instanță. Când temeiul cererii de revizuire constă în existența unor hotărâri ce nu se pot concilia, competența se determină potrivit dispozițiilor art. 35.

Art. 402. Măsuri premergătoare - (1) La primirea lucrărilor trimise de procuror, președintele instanței fixează termen de judecată pentru examinarea cererii de revizuire, în vederea admiterii în principiu, dispunând citarea părților interesate.

(2) Când persoana în favoarea sau defavoarea căreia s-a cerut revizuirea se află în stare de deținere, chiar într-o altă cauză, președintele dispune încunoștințarea acestei persoane despre termen și ia măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu.

[1](3) Persoana arestată este adusă la judecată.

Art. 403. Admiterea în principiu - (1) Instanța, ascultând concluziile procurorului și ale părților, examinează dacă cererea de revizuire este făcută în condițiile prevăzute de lege și dacă din probele strânse în cursul cercetării efectuate de procuror rezultă date suficiente pentru admiterea în principiu.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Instanța poate verifica oricare dintre probele pe care se întemeiază cererea sau poate, când este necesar, să administreze probe noi.

(2) Persoanele prevăzute în art. 394 lit. b și d nu pot fi ascultate ca martori în cauza supusă revizuirii.

(3) Instanța, în baza celor constatate, dispune prin încheiere admiterea în principiu a cererii de revizuire sau, prin sentință, respingerea acesteia.

(4) Când cererea de revizuire a fost făcută pentru un condamnat decedat, sau când condamnatul care a făcut cererea ori în favoarea căruia s-a făcut revizuirea a decedat după introducerea cererii, prin derogare de la dispozițiile art. 10 alin. 1 lit. g procedura de revizuire își va urma cursul, iar în cazul admiterii în principiu, după rejudecarea cauzei, instanța va hotărî potrivit dispozițiilor din art. 13 alin. 2 și 3 care se aplică în mod corespunzător.

Art. 404. Măsurile care pot fi luate după admiterea în principiu - [1](1) Odată cu admiterea în principiu a cererii de revizuire instanța poate suspenda motivat, în tot sau în parte, executarea hotărârii supuse revizuirii.

(2) Instanța poate de asemenea lua oricare dintre măsurile preventive, dacă sunt întrunite condițiile legale.

(3) În cazul admiterii în principiu a cererii de revizuire pentru existența unor hotărâri ce nu se pot concilia, cauzele în care aceste hotărâri au fost pronunțate se reunesc în vederea rejudecării.

Art. 405. Rejudecarea – (1) Rejudecarea cauzei după admiterea în principiu a cererii de revizuire se face potrivit regulilor de procedură privind judecarea în primă instanță.

(2) Instanța, dacă găsește necesar, administrează din nou probele care au fost efectuate în cursul primei judecăți sau cu

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

ocazia admiterii în principiu a cererii de revizuire.

Art. 406. Soluțiile după rejudecare – (1) Instanța, dacă constată că cererea de revizuire este întemeiată, anulează hotărârea în măsura în care a fost admisă revizuirea sau hotărârile care nu se pot concilia și pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art. 345 - 353, care se aplică în mod corespunzător.

(2) De asemenea, dispozițiile art. 373 se aplică în mod corespunzător.

(3) Totodată, instanța dispune, dacă este cazul, restituirea amenzii plătite și a averii confiscate, precum și a cheltuielilor judiciare pe care cel în favoarea căruia s-a admis revizuirea nu era ținut să le suporte, iar pentru cei condamnați la pedeapsa închisorii cu executarea la locul de muncă, restituirea cotei făcută venit la bugetul de stat și calcularea ca vechime și continuitate în muncă a duratei pedepsei executate.

(4) Dacă instanța constată că cererea de revizuire este neîntemeiată, o respinge.

Art. 407. Calea de atac - Sentințele instanței de revizuire, date potrivit art. 403 alin. 3 și art. 406 alin. 1, sunt supuse aceleași căi de atac ca și hotărârile la care se referă revizuirea, iar deciziile date în apel sunt supuse recursului.

Art. 408. Revizuirea dispozițiilor civile - Regulile cuprinse în prezenta secțiune se aplică în mod corespunzător și în ce privește revizuirea hotărârii penale cu privire la latura civilă.

Secțiunea a III - a

Recursul în anulare și recursul în interesul legii

[1]**Art. 409. Recursul în anulare** - Orice hotărâre definitivă poate fi atacată cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție de procurorul general al Parchetului de

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

pe lângă Curtea Supremă de Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției.

Art. 410. Cazurile în care se poate face recurs în anulare - (1) Hotărârile definitive de condamnare, achitare și încetare a procesului penal pot fi atacate cu recurs în anulare în următoarele cazuri:

I. Cazurile în care recursul are efect cu privire la situația părților din proces:

1. instanța nu s-a pronunțat asupra unei fapte reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare;

2. când nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei infracțiuni sau când instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost trimis în judecată, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 334 - 337;

3. când inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală;

4. când s-au aplicat pedepse greșit individualizate în raport cu prevederile art. 72 din Codul penal sau în alte limite decât cele prevăzute de lege;

5. când persoana condamnată a fost mai înainte judecată în mod definitiv pentru aceeași faptă sau dacă există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, pedeapsa a fost grațiată ori a intervenit decesul inculpatului;

6. când, în mod greșit, inculpatul a fost achitat pentru motivul că fapta săvârșită de el nu este prevăzută de legea penală sau când, în mod greșit, s-a dispus încetarea procesului penal pentru motivul că există autoritate de lucru judecat sau o cauză de înlăturare a răspunderii penale ori că a intervenit decesul inculpatului;

7. când faptei săvârșite i s-a dat o greșită încadrare juridică;

7^1. când hotărârea este contrară legii sau când prin hotărâre s-a făcut o greșită aplicare a legii de natură să influențeze soluția procesului;

Scanned with OKEN Scanner

8. când s-a comis o eroare gravă de fapt;

9. când judecătorii de fond au comis un exces de putere, în sensul că au trecut în domeniul altei puteri constituite în stat.

II. Cazurile în care recursul poate fi declarat numai în favoarea condamnatului:

1. nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei;

2. instanța nu a fost sesizată legal;

3. instanța nu a fost compusă potrivit legii ori s-au încălcat prevederile art. 292 alin. 2 sau a existat un caz de incompatibilitate;

4. ședința de judecată nu a fost publică, în afară de cazurile când legea prevede altfel;

5. judecata a avut loc fără participarea procurorului sau a inculpatului când aceasta era obligatorie, potrivit legii;

5[1]. judecata a avut loc fără citarea legală a părților sau cu procedura de citare neîndeplinită;

6. judecata a avut loc în lipsa apărătorului, când prezența acestuia era obligatorie;

7. judecata s-a făcut fără efectuarea anchetei sociale, în cauzele cu infractori minori;

8. când nu a fost efectuată expertiza psihiatrică a inculpatului în cazurile și în condițiile prevăzute de art. 117 alin. 1 și 2;

9. instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau introdusă tardiv.

(2) Hotărârile definitive, altele decât cele prevăzute la alin. 1, pot fi atacate cu recurs în anulare numai dacă sunt contrare legii.

[1](3) De asemenea, pot fi atacate cu recurs în anulare hotărârile definitive pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a unui drept prevăzut de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Instanța nu va putea obliga

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

statul la plata unor despăgubiri care au fost acordate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului şi încasate de victima încălcării unui drept prevăzut de aceasta.

[1](3[1]) În cazul în care repararea prejudiciului a fost acordată potrivit dispoziţiilor alin. 3, statul are acţiune în regres împotriva aceluia care cu rea credinţă sau din gravă neglijenţă a provocat situaţia generatoare de daune.

(4) Instanţa, soluţionând recursul în anulare, verifică hotărârile atacate sub aspectul tuturor motivelor de casare prevăzute în alineatele precedente, punându-le în prealabil în discuţia părţilor.

Art. 411. Termenul de declarare – (1) Recursul în anulare în favoarea celui condamnat poate fi declarat oricând, chiar după moartea acestuia, cu privire la latura penală, iar cu privire la latura civilă, numai dacă soluţionarea acesteia se răsfrânge asupra laturii penale.

(2) Dispoziţiile alineatului precedent se aplică şi în cazul când recursul în anulare se face în favoarea persoanei faţă de care s-a încetat procesul penal.

[2](3) În cazul prevăzut în art. 410 alin. 3, recursul în anulare se introduce în termen de un an de la data comunicării către statul român a hotărârii Curţii Europene a Drepturilor Omului.

(4) În celelalte cazuri, recursul în anulare poate fi declarat numai în termen de un an de la data când hotărârea a rămas definitivă.

(5) Instanţele de judecată sunt obligate ca în termen de 10 zile de la primirea cererii

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Introdus prin O.U.G. nr. 207/2000, suspendată prin O.U.G. nr. 295/2000, aprobată prin Legea nr. 109 din 26 martie 2001. Prin Legea nr. 456 din 18 iulie 2001 s-a aprobat O.U.G. nr. 207/2001, ceea ce înseamnă că se menţine introducerea alineatului în discuţie, iar suspendarea dispusă prin O.U.G. nr. 295/2000 nu mai operează. A operat numai până la aprobarea O.U.G. nr. 207/2000.*

Scanned with OKEN Scanner

parchetului, să trimită spre examinare dosarele în care hotărârile sunt definitive, sau, după caz, să comunice în același termen, situația judiciară a acestora.

[1]**Art. 412. Suspendarea executării** - (1) După sesizare, Curtea Supremă de Justiție poate dispune, din oficiu, la propunerea procurorului general al parchetului de pe lângă această instanță, sau la cererea părții, suspendarea executării hotărârii atacate sau poate reveni asupra suspendării acordate.

(2) Dispozițiile alin. 1 se aplică și în cazul în care cel condamnat a început executarea pedepsei.

(3) Aducerea la îndeplinire a dispozițiilor de suspendare a executării hotărârii se face prin instanța de executare.

Art. 412[1]. Extinderea recursului în anulare - Judecând recursul în anulare, instanța examinează cauza prin extindere și cu privire la părțile la care acesta nu se referă, putând hotărî și în privința lor, fără a crea acestor părți o situație mai grea.

Art. 413. Citarea părților – (1) La judecarea recursului în anulare, declarat în defavoarea condamnatului, a celui achitat sau față de care s-a încetat procesul penal, părțile se citează. Dacă recursul este declarat în favoarea condamnatului, părțile se citează când Curtea Supremă de Justiție consideră necesar, precum și în cazul când s-ar putea modifica despăgubirile civile.

(2) Părțile prezente la judecarea recursului în anulare au dreptul la cuvânt, chiar dacă nu au fost citate.

Art. 414. Retragerea recursului în anulare – (1) Până la închiderea dezbaterilor, procurorul general poate retrage recursul în anulare.

(2) Retragerea recursului în anulare trebuie motivată.

Art. 414[1]. Motivarea, judecarea și soluționarea recur-

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

sului în anulare - (1) Motivarea, judecarea şi soluţionarea recursului în anulare se fac potrivit dispoziţiilor din Capitolul III, Secţiunea II, care se aplică în mod corespunzător şi se completează cu dispoziţiile din această secţiune.

[1](1[1]) Când recursul în anulare priveşte atât hotărârea primei instanţe cât şi hotărârea instanţei de apel sau, după caz, şi hotărârea instanţei de recurs, în caz de admitere şi dispunere a rejudecării, cauza se trimite la prima instanţă, dacă toate hotărârile au fost casate, şi la instanţa de apel sau, după caz, la instanţa de recurs, când numai hotărârile acestora au fost desfiinţate.

(2) Când condamnatul se găseşte în curs de executare a pedepsei, Curtea Supremă de Justiţie, admiţând recursul în anulare şi pronunţând casarea cu trimitere, dispune asupra stării de libertate a acestuia.

(3) Când recursul în anulare este făcut în favoarea unui condamnat decedat sau când, după introducerea recursului în anulare, condamnatul în favoarea căruia a fost făcut recursul a decedat, prin derogare de la dispoziţiile art. 10 alin. 1 lit. g), recursul va fi judecat, iar în caz de admitere, Curtea Supremă de Justiţie, pe baza lucrărilor din dosar, sau instanţa de trimitere, când a fost necesară completarea probelor, va hotărî potrivit dispoziţiilor din art. 13 alin. 2 şi 3, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 414[2]. Recursul în interesul legii - [2](1) Procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie, direct, sau ministrul justiţiei, prin intermediul procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie, are dreptul, pentru a asigura interpretarea şi aplicarea unitară a legilor penale şi de procedură penală pe întreg teritoriul ţării, să ceară Curţii Supreme de Justiţie să se

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

pronunțe asupra chestiunilor de drept care au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești.

[1](2) Deciziile pronunțate de Secțiile Unite, prin care se soluționează sesizările, sunt obligatorii și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, precum și pe pagina de Internet a Curții Supreme de Justiție. Ele se aduc la cunoștința instanțelor și de Ministerul Justiției.

(3) Soluțiile se pronunță numai în interesul legii, nu au efect asupra hotărârilor judecătorești examinate și nici cu privire la situația părților din acele procese.

TITLUL III
EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR PENALE

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 415. Hotărâri executorii – (1) Hotărârile instanțelor penale devin executorii la data când au rămas definitive.

(2) Hotărârile nedefinitive sunt executorii atunci când legea dispune aceasta.

Art. 416. Rămânerea definitivă a hotărârii primei instanțe - Hotărârile primei instanțe rămân definitive:

1. la data pronunțării, când hotărârea nu este supusă apelului și nici recursului;

2. la data expirării termenului de apel;

a) când nu s-a declarat apel în termen;

b) când apelul declarat a fost retras înăuntrul termenului;

3. la data retragerii apelului, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului de apel;

4. la data expirării termenului de recurs în cazul hotărârilor nesupuse apelului sau dacă apelul a fost respins;

a) când nu s-a declarat recurs în termen;

b) când recursul declarat a fost retras înăuntrul termenului;

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

5. la data retragerii recursului declarat împotriva hotărârilor menționate la pct. 4, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului de recurs;

6. la data pronunțării hotărârii prin care s-a respins recursul declarat împotriva hotărârilor menționate la pct. 4.

Art. 416[1]. Rămânerea definitivă a hotărârii instanței de apel - Hotărârile instanței de apel rămân definitive:

1. la data expirării termenului de recurs;

a) când apelul a fost admis fără trimitere pentru rejudecare și nu s-a declarat recurs în termen;

b) când recursul declarat împotriva hotărârii menționate la lit. a) a fost retras înăuntrul termenului;

2. la data retragerii recursului declarat împotriva hotărârii menționate la lit. a), dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului de recurs.

3. la data pronunțării hotărârii prin care s-a respins recursul declarat împotriva hotărârii menționate la lit. a).

Art. 417. Rămânerea definitivă a hotărârii instanței de recurs - Hotărârea instanței de recurs rămâne definitivă la data pronunțării acesteia când:

a) recursul a fost admis și procesul a luat sfârșit în fața instanței de recurs, fără rejudecare;

b) cauza a fost rejudecată de către instanța de recurs, după admiterea recursului;

c) cuprinde obligarea la plata cheltuielilor judiciare, în cazul respingerii recursului.

Art. 418. Instanța de executare – (1) Hotărârea instanței penale, rămasă definitivă la prima instanță de judecată, la instanța de apel sau la instanța de recurs, se pune în executare de către prima instanță de judecată.

(2) Hotărârile pronunțate în primă instanță de către Curtea Supremă de Justiție se pun în executare, după caz, de Tribunalul municipiului Bucu-

Scanned with OKEN Scanner

reşti sau de tribunalul militar teritorial cu sediul în Bucureşti.

(3) Când hotărârea rămâne definitivă în faţa instanţei ierarhic superioare, aceasta trimite de îndată instanţei de executare un extras din acea hotărâre, cu datele necesare punerii în executare.

(4) Dispoziţiile alineatelor precedente sunt aplicabile şi în cazul hotărârilor nedefinite, dar executorii.

Art. 419. Judecătorul delegat cu executarea – (1) Instanţa de executare deleagă pe unul din judecătorii săi, pentru efectuarea punerii în executare.

(2) Dacă cu prilejul punerii în executare a hotărârii sau în cursul executării se iveşte vreo nelămurire sau împiedicare, judecătorul delegat poate sesiza instanţa de executare, care va proceda potrivit dispoziţiilor art. 460.

Capitolul II

Punerea în executare a hotărârilor

Secţiunea I

Punerea în executare a pedepselor principale

Art. 420. Punerea în executare a pedepsei închisorii sau a detenţiunii pe viaţă - Pedeapsa închisorii şi pedeapsa detenţiunii pe viaţă se pun în executare prin emiterea mandatului de executare. Mandatul de executare se emite de instanţa de executare, se întocmeşte în trei exemplare şi cuprinde: denumirea instanţei care a emis mandatul, data emiterii, datele privitoare la persoana condamnatului prevăzute în art. 70, numărul şi data hotărârii care se execută şi denumirea instanţei care a pronunţat-o, pedeapsa pronunţată şi textul de lege aplicat, timpul reţinerii şi arestării preventive care s-a dedus din durata pedepsei, menţiunea dacă cel condamnat este recidivist, ordinul de ares-

Scanned with OKEN Scanner

tare şi de deţinere, semnătura preşedintelui precum şi ştampila acelei instanţe.

Art. 421. Trimiterea spre executare a mandatului - Pentru aducerea la îndeplinire a mandatului de executare emis se trimit două exemplare, după caz, organului de poliţie, comandantului locului de deţinere când condamnatul este arestat, sau comandantului unităţii militare unde face serviciul militar cel condamnat.

Art. 422. Executarea mandatului - (1) Pe baza mandatului de executarea organului de poliţie procedează la arestarea condamnatului. Celui arestat i se înmânează un exemplar al mandatului şi este dus la locul de deţinere cel mai apropiat, unde organul de poliţie predă celălalt exemplar al mandatului de executare.

(2) Dispoziţiile art. 161 sunt aplicabile în mod corespunzător, obligaţia de încunoştinţare revenind organului de poliţie.

(3) Dacă persoana împotriva căreia s-a emis mandatul nu este găsită, organul de poliţie constată aceasta printr-un proces- verbal şi ia măsuri pentru darea în urmărire. Un exemplar de pe proces-verbal împreună cu un exemplar al mandatului de executare se trimit instanţei care a emis mandatul.

[1](3[1]) Dispoziţiile art. 184 alin. 3[1] se aplică în mod corespunzător.

(4) Comandantul unităţii militare primind mandatul de executare, înmânează un exemplar condamnatului şi ia măsuri pentru trimiterea acestuia la locul de executare a pedepsei.

(5) Când condamnatul se află arestat, un exemplar al mandatului de executare i se înmânează de către comandantul locului de deţinere.

(6) Comandantul locului de deţinere consemnează într-un proces-verbal data de la care condamnatul a început executarea pedepsei.

---

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(7) O copie de pe procesul-verbal se trimite instanței de executare.

Art. 422[1]. Punerea în executare a pedepsei închisorii cu executare la locul de muncă - Pedeapsa închisorii cu executarea la locul de muncă se pune în executare prin emiterea mandatului de executare. Mandatul se emite de instanța de executare, se întocmește în 4 exemplare și cuprinde, pe lângă mențiunile prevăzute în art. 420, care se aplică în mod corespunzător, și următoarele date: denumirea, sediul unității unde se execută pedeapsa, dispoziția de executare a pedepsei către conducerea unității și de reținere și vărsare la bugetul statului a cotei prevăzute de lege.

Art. 422[2]. Trimiterea spre executare a mandatului și a dispozitivului hotărârii – (1) Pentru aducerea la îndeplinire a mandatului de executare emis, se trimite câte un exemplar unității unde se va executa pedeapsa, condamnatului și organului de poliție din localitatea în care își are sediul unitatea.

(2) O copie de pe dispozitivul hotărârii se trimite de instanța de executare consiliului local în a cărui rază teritorială își are domiciliul condamnatul.

Art. 423. Obiecții privind identitatea - Dacă persoana față de care se efectuează executarea mandatului ridică obiecții în ce privește identitatea, se procedează potrivit dispozițiilor art. 153, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 424. *Abrogat (Legea nr. 45/1993)*

Art. 425. Punerea în executare a amenzii penale - (1) Persoana condamnată la pedeapsa amenzii este obligată să depună recipisa de plată integrală a amenzii la instanța de executare, în termen de 3 luni de la rămânerea definitivă a hotărârii.

(2) Când cel condamnat se găsește în imposibilitate de a achita integral amenda în termenul prevăzut în alineatul precedent, instanța de executare, la

Scanned with OKEN Scanner

cererea condamnatului, poate dispune eşalonarea plăţii amenzii, pe cel mult 2 ani în rate lunare.

(3) În caz de neîndeplinire a obligaţiei în termenul arătat în alin. 1 sau de neplată a unei rate, instanţa de executare procedează la punerea în executare a amenzii după cum urmează:

a) în cazul când cel condamnat este salariat, membru cooperator sau realizează alte venituri din muncă, ori este pensionar, comunică unităţii care face plata salariului sau a oricărui venit din muncă ori organului care dispune efectuarea plăţii pensiei, cuantumul amenzii de executat, precum şi dispoziţia de a efectua reţinerile în contul amenzii şi a le vărsa la bugetul statului;

[1]b) în cazul în care cel condamnat nu se găseşte în vreuna din situaţiile prevăzute la lit. a), comunică organului financiar al primăriei localităţii unde domiciliază condamnatul un extras de pe acea parte din dispozitiv care priveşte aplicarea amenzii.

(4) Dacă în raport de cuantumul amenzii şi de veniturile celui condamnat, în cazurile prevăzute la lit. a, rezultă că amenda nu poate fi achitată în întregime în termen de 2 ani, executarea acesteia se face şi asupra altor bunuri ale condamnatului.

(5) În situaţia prevăzută în alineatul precedent, instanţa de executare comunică organului financiar al consiliului local al localităţii în care domiciliază condamnatul un extras de pe acea parte din dispozitiv care priveşte aplicarea amenzii.

Secţiunea a II - a

Punerea în executare a pedepselor complementare

Art. 426. Interzicerea exercitiului unor drepturi – Pedeapsa interzicerii exercitiului unor drepturi se pune în executare prin trimiterea de către instanţa de executare a

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

unei copii de pe dispozitivul hotărârii, consiliului local în a cărui rază își are domiciliul condamnatul și organului care supraveghează exercitarea acestor drepturi.

Art. 427. Degradarea militară - Pedeapsa degradării militare se pune în executare, prin trimiterea de către instanța de executare a unei copii de pe hotărâre, după caz, comandantului unității militare din care a făcut parte cel condamnat sau comandantului centrului militar în raza căruia domiciliază condamnatul

Art. 428. *Abrogat (Legea nr. 141/1996)*

Secțiunea a III - a

Punerea în executare a măsurilor de siguranță

Art. 429. Obligarea la tratament medical – (1) Măsura de siguranță a obligării la tratament medical luată printr-o hotărâre definitivă se pune în executare prin comunicarea copiei de pe dispozitiv și a copiei de pe raportul medico-legal, direcției sanitare din județul pe teritoriul căruia locuiește persoana față de care s-a luat această măsură. Direcția sanitară județeană va comunica de îndată persoanei față de care s-a luat măsura obligării la tratament medical, unitatea sanitară la care urmează să i se facă tratament.

(2) Instanța de executare comunică persoanei față de care s-a luat măsura obligatorie la tratament medical, că este obligată să se prezinte de îndată la unitatea sanitară la care urmează să i se facă tratamentul, atrăgându-i-se atenția că în caz de nerespectare a măsurii luate se va dispune internarea medicală.

(3) În cazul în care obligarea la tratament medical însoțește pedeapsa închisorii ori a detențiunii pe viață sau privește o persoană aflată în stare de deținere, comunicarea prevăzută în alin. 1 se face administrației locului de deținere.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 430. Obligații în legătură cu tratamentul medical – (1) Unitatea sanitară la care făptuitorul a fost repartizat pentru efectuarea tratamentului medical este obligată să comunice instanței:

a) dacă persoana obligată la tratament s-a prezentat pentru a urma tratamentul;

b) sustragerea de la efectuarea tratamentului după prezentare;

c) când măsura impusă de instanță nu este sau nu mai este necesară, însă pentru înlăturarea stării de pericol pe care o prezintă persoana obligată la tratament este indicat un alt tratament;

d) dacă pentru efectuarea tratamentului medical este necesară internarea medicală.

(2) În cazul când unitatea sanitară nu se află în raza teritorială a instanței care a dispus executarea, comunicarea prevăzută la lit. b-d se face judecătoriei în cărei rază teritorială se află unitatea sanitară.

(3) Dispozițiile alineatelor precedente se aplică în mod corespunzător și în cazul arătat în art. 429 alin. 3.

Art. 431. Înlocuirea tratamentului medical – (1) Primind comunicarea, instanța de executare sau instanța prevăzută în art. 430 alin. 2, după ascultarea concluziilor procurorului, iar dacă consideră necesar, și a celui interesat, dispune fie înlocuirea tratamentului, fie internarea medicală.

(2) O copie de pe hotărârea definitivă a instanței prevăzute în art. 430 alin. 2 se comunică instanței de executare.

Art. 432. Internarea medicală - Măsura de siguranță a internării medicale luată printr-o hotărâre definitivă se pune în executare prin comunicarea copiei de pe dispozitiv și unei copii de pe raportul medico-legal direcției sanitare din județul pe teritoriul căruia locuiește persoana față de care s-a luat această măsură.

Art. 433. Obligații în legătură cu internarea medicală – (1) Direcția sanitară este obligată să efectueze interna-

Scanned with OKEN Scanner

rea, încunoştinţând despre aceasta instanţa de executare.

(2) Unitatea sanitară la care s-a făcut internarea are obligaţia, în cazul când consideră că internarea nu mai este necesară, să încunoştinţeze judecătoria în a cărei rază teritorială se găseşte unitatea sanitară.

Art. 434. Înlocuirea sau încetarea internării medicale – (1) Judecătoria, după primirea încunoştinţării prevăzute în art. 433 alin. 2, ascultând concluziile procurorului, ale apărătorului şi, dacă găseşte necesar, şi ale persoanei internate, dispune fie încetarea internării, fie înlocuirea acesteia cu măsura obligării la tratament medical.

(2) Încetarea sau înlocuirea măsurii internării poate fi cerută şi de persoana internată sau de procuror. În aceste cazuri instanţa cere avizul unităţii sanitare unde se află cel internat.

(3) Dacă cel internat nu are apărător, i se asigură un avocat din oficiu.

(4) O copie de pe hotărârea definitivă prin care s-a dispus înlocuirea sau încetarea internării medicale se comunică instanţei de executare.

Art. 435. Măsuri de siguranţă provizorii - [1](1) În cazul în care măsura obligării la tratament medical sau a internării medicale a fost luată în mod provizoriu în cursul urmăririi penale sau al judecăţii, punerea în executare se face de către instanţa de judecată care a luat această măsură.

(2) Dispoziţiile prevăzute în art. 430-434 se aplică în mod corespunzător.

Art. 436. Executarea altor măsuri de siguranţă – (1) Măsura de siguranţă a interzicerii unei funcţii sau profesii şi măsura de siguranţă a interzicerii de a se afla în anumite localităţi se pun în executare prin comunicarea unei copii de pe dispozitiv organului în drept să aducă la îndeplinirea aceste măsuri şi să supravegheze respectarea lor.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

(2) Acest organ are îndatorirea să asigure executarea măsurii luate şi să sesizeze organul de urmărire penală în caz de sustragere de la executarea măsurii de siguranţă.

(3) Măsura de siguranţă a interzicerii de a se afla în anumite localităţi poate fi amânată sau întreruptă de organul care are îndatorirea să asigure executarea acestei măsuri, în caz de boală sau pentru orice alt motiv care justifică amânarea sau întreruperea.

Art. 437. Revocarea măsurilor de siguranţă – (1) Persoana cu privire la care s-a luat una din măsurile prevăzute în art. 113-116 Cod penal poate cere instanţei în a cărei rază teritorială locuieşte, revocarea măsurii, când temeiurile care au impus luarea acesteia au încetat.

(2) Revocarea poate fi cerută şi de procuror. Soluţionarea cererii se face cu citarea persoanei cu privire la care este luată măsura, ascultându-se şi concluziile apărătorului şi procurorului.

(3) Dacă cel internat nu are apărător, i se asigură un avocat din oficiu.

Art. 438. Executarea expulzării – (1) Când prin hotărârea de condamnare la pedeapsa închisorii s-a luat măsura de siguranţă a expulzării, se face menţiune în mandatul de executare a pedepsei închisorii ca la data liberării, condamnatul să fie predat organului de poliţie, care va proceda la efectuarea expulzării.

(2) Dacă măsura expulzării nu însoţeşte pedeapsa închisorii, comunicarea în vederea expulzării se face organului de poliţie, imediat ce hotărârea a rămas definitivă.

Art. 439. Executarea confiscării speciale - Măsura de siguranţă a confiscării speciale luată prin ordonanţă sau hotărâre se execută după cum urmează:

a) lucrurile confiscate se predau organelor în drept a le

Scanned with OKEN Scanner

prelua sau valorifica potrivit dispoziţiilor legii;

b) când s-a dispus distrugerea lucrurilor confiscate, aceasta se face în prezenţa, după caz, a procurorului sau judecătorului, întocmindu-se proces-verbal care se depune la dosarul cauzei.

[1]**Art. 439[1]. Executarea interdicţiei de a reveni în locuinţa familiei pe o perioadă determinată** - (1) Când prin hotărârea de condamnare la pedeapsa închisorii s-a luat măsura de siguranţă prevăzută în art. 118[1] din Codul Penal, a interdicţiei de a reveni în locuinţa familiei pe o perioadă determinată, o copie de pe dispozitivul hotărârii se comunică organului de poliţie în a cărui rază teritorială se află locuinţa familiei.

(2) Dacă pedeapsa închisorii se execută într-un loc de detenţie, se face menţiune în mandatul de executare a pedepsei închisorii să i se pună în vedere condamnatului, la data liberării să se prezinte la organul de poliţie, care procedează potrivit alin. 3. Totodată, se trimite o copie de pe dispozitivul hotărârii comandantului locului de deţinere.

(3) Organul de poliţie are îndatorirea să asigure executarea măsurii luate prin supravegherea respectării interdicţiei de a nu reveni în locuinţa familiei şi să sesizeze organul de urmărire penală în caz de sustragere de la executarea măsurii.

[1] *Introdus prin Legea nr. 281/2003*

Secţiunea a IV - a

Punerea în executare a dispoziţiilor privind înlocuirea răspunderii penale

Art. 440. Înlocuirea răspunderii penale - În cazul înlocuirii răspunderii penale, executarea mustrării şi a mustrării cu avertisment se efectuează conform art. 487, care se aplică în mod corespunzător, iar executarea amenzii se efectuează potrivit art. 442 şi 443.

Art. 441. - *Abrogat (Legea nr. 104/1992)*

Scanned with OKEN Scanner

[1]Secţiunea a IV[1] – a

Punerea în executare a dispoziţiilor prin care s-au aplicat sancţiunile prevăzute de art. 18[1] din Codul penal

Art. 441[1]. Executarea sancţiunilor - Executarea măsurii şi a mustrării cu avertisment se efectuează conform art. 487, care se aplică în mod corespunzător, iar executarea amenzii se efectuează potrivit art. 442 şi 443.

Secţiunea a V - a

Punerea în executare a amenzii judiciare şi a cheltuielilor judiciare avansate de stat

Art. 442. Amenzile judiciare – (1) Amenda judiciară se pune în executare de către organul judiciar care a aplicat-o.

(2) Punerea în executare se face prin trimiterea unui extras de pe acea parte din dispozitiv care priveşte aplicarea amenzii judiciare organului care, potrivit legii, execută amenda penală.

(3) Executarea amenzilor judiciare se face de organul arătat în alineatul precedent.

Art. 443. Cheltuielile judiciare avansate de stat – (1) Dispoziţia din hotărârea penală privind obligarea la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat se pune în executare potrivit art. 442 alin. 2.

(2) Când obligarea la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat s-a dispus prin ordonanţă, punerea în executare se face de procuror, aplicându-se în mod corespunzător dispoziţiilor art. 442 alin. 2.

(3) Executarea cheltuielilor judiciare se face de către organele care, potrivit legii, execută amenda penală.

[1] *Secţiunea IV[1] din Capitolul II a fost introdusă prin Legea nr. 7/1973*

Scanned with OKEN Scanner

Secţiunea a VI - a

Punerea în executare a dispoziţiilor civile din hotărâre

Art. 444. Restituirea lucrurilor şi valorificarea celor neridicate – (1) Când prin hotărârea penală s-a dispus restituirea unor lucruri care se află în păstrarea sau la dispoziția instanței de executare, restituirea se face de către judecătorul însărcinat cu executarea, prin remiterea acelor lucruri persoanelor în drept. În acest scop, sunt încunoştinţate persoanele cărora urmează să li se restituie lucrurile.

(2) Dacă în termen de 6 luni de la primirea încunoştinţării, persoanele chemate nu se prezintă a le primi, lucrurile trec în patrimoniul statului. Instanța constată aceasta prin încheiere şi dispune predarea lucrurilor organelor în drept a le prelua sau valorifica potrivit dispozițiilor legii.

(3) Dacă restituirea lucrurilor nu s-a putut efectua, deoarece nu se cunosc persoanele cărora ar trebui să le fie restituite şi nimeni nu le-a reclamat în termen de 6 luni de la rămânerea definitivă a hotărârii, sunt aplicabile în mod corespunzător dispozițiile alineatului precedent.

(4) Când restituirea lucrurilor a fost dispusă de către procuror sau de către organul de cercetare penală, acesta procedează potrivit prevederilor din alineatele precedente.

Art. 445. Înscrisurile declarate false – (1) Dispoziția hotărârii penale care declară un înscris ca fiind fals în totul sau în parte, se execută sau se pune în executare de către judecătorul delegat.

(2) Când înscrisul declarat fals a fost anulat în totalitatea lui, se face mențiune despre aceasta pe fiecare pagină, iar în caz de anulare parțială, numai pe paginile care conțin falsul.

(3) Înscrisul declarat fals rămâne la dosarul cauzei.

(4) În cazul în care este necesar ca despre înscrisul

declarat fals să se facă mențiune în scriptele unei unități dintre cele la care se referă art. 145 din Codul penal, i se trimite acesteia o copie de pe hotărâre.

(5) Instanța poate dispune, când constată existența unui interes legitim, eliberarea unei copii cu mențiunile arătate în alin. 2, de pe înscrisul sub semnătură privată falsificat. În aceleași condiții, instanța poate dispune restituirea înscrisului oficial parțial falsificat.

Art. 446. Despăgubirile civile și cheltuielile judiciare - Dispozițiile din hotărârea penală privitoare la despăgubirile civile și la cheltuielile judiciare cuvenite părților se execută potrivit legii civile.

Capitolul III

Alte dispoziții privind executarea

Secțiunea I

Schimbări în executarea unor hotărâri

Art. 447. Revocarea sau anularea suspendării executării pedepsei – (1) Asupra revocării sau anulării suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute în art. 83 ori în art. 85 din Codul penal sau a suspendării executării pedepsei sub supraveghere, prevăzute în art. 86^4 ori în art. 86^5 din Codul penal, se pronunță, din oficiu sau la sesizarea procurorului, instanța care judecă ori a judecat în primă instanță infracțiunea ce ar putea atrage revocarea sau anularea.

(2) Dacă până la expirarea termenului de încercare nu au fost respectate obligațiile civile prevăzute în art. 84 sau cele prevăzute în art. 86^4 alin. 1 din Codul penal, partea interesată sau procurorul sesizează instanța care a pronunțat în primă instanță suspendarea, în vederea revocării suspendării executării pedepsei.

Art. 447^1. Revocarea sau anularea executării pedepsei la locul de muncă - Revocarea sau anularea executării pedepsei la locul de muncă, în

Scanned with OKEN Scanner

cazurile prevăzute în art. 86^9 și 86^{10} din Codul penal, se dispune, după caz, de către instanța de executare sau de către instanța corespunzătoare în a cărei rază teritorială se află unitatea unde se execută pedeapsa, ori de către instanța care judecă sau a judecat în primă instanță infracțiunea ce ar putea atrage revocarea sau anularea. Sesizarea instanței se face din oficiu, de către procuror, de unitate sau de organul de politie. În cazul prevăzut în art. 86^9 alin. 4, instanța poate fi sesizată și de către cel condamnat.

Art. 448. Înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață – (1) Înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață cu pedeapsa închisorii se dispune din oficiu sau la cererea procurorului ori a celui condamnat de către instanța de executare, iar dacă cel condamnat se află în stare de deținere, de către instanța corespunzătoare în a cărei rază teritorială se află locul de deținere.

(2) Hotărârea de înlocuire, rămasă definitivă, se pune în executare potrivit dispozițiilor art. 420 - 423.

Art. 449. Alte modificări de pedepse – (1) Pedeapsa pronunțată poate fi modificată, dacă la punerea în executare a hotărârii sau în cursul executării pedepsei se constată, pe baza unei alte hotărâri definitive, existența vreuncia dintre următoarele situații:

a) concursul de infracțiuni;

b) recidiva;

c) acte care intră în conținutul aceleiași infracțiuni.

(2) Instanța competentă să dispună asupra modificării pedepsei este instanța de executare a ultimei hotărâri sau, în cazul când cel condamnat se află în stare de deținere ori în executarea pedepsei la locul de muncă, instanța corespunzătoare în a cărei rază teritorială se află locul de deținere sau, după caz, unitatea unde se execută pedeapsa.

(3) Sesizarea instanței se face din oficiu, la cererea pro-

curorului ori a celui condamnat.

Art. 449[1]. Înlocuirea pedepsei amenzii – (1) Înlocuirea pedepsei amenzii în cazul prevăzut în art. 63[1] din Codul penal se dispune de instanța de executare.

(2) Sesizarea instanței se face din oficiu sau de către organul care, potrivit legii, execută amenda.

Art. 450. Liberarea condiționată - (1) Liberarea condiționată se dispune, la cererea sau la propunerea făcută potrivit dispozițiilor legii privind executarea pedepselor, de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află locul de deținere, iar în cazul prevăzut în art. 62 alin. 3 din Codul penal, de către tribunalul militar în a cărui rază teritorială se află închisoarea militară.

(2) Când instanța constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea liberării condiționate, prin hotărârea de respingere fixează termenul după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită, termen care nu poate fi mai mare de un an.

(3) Instanțele prevăzute în alin. 1 se pronunță și asupra revocării liberării condiționate, în cazul când instanța care a judecat pe condamnat pentru o altă infracțiune nu s-a pronunțat în această privință.

[1](4) Hotărârea instanței este supusă recursului. Termenul de recurs este de 3 zile. Recursul declarat de procuror este suspensiv de executare.

(5) Instanța în fața căreia hotărârea a rămas definitivă este obligată să comunice locului de deținere copie de pe dispozitivul prin care s-a dispus revocarea liberării condiționate.

Art. 450[1]. Încetarea executării pedepsei la locul de muncă – (1) Încetarea executării pedepsei la locul de muncă se dispune de judecătoria în a cărei rază teritorială se află unitatea unde condamnatul execută pedeapsa.

---

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

(2) Dispozițiile art. 450 alin. 2, 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.

(3) Instanța în fața căreia hotărârea a rămas definitivă este obligată să comunice unității unde se execută pedeapsa, precum și organului de poliție din localitatea în care își are sediul unitatea, copie de pe dispozitivul prin care s-a dispus încetarea executării pedepsei.

Art. 451. Înlocuirea executării pedepsei pentru militari – (1) Înlocuirea executării pedepsei închisorii cu executarea în închisoare militară, în cazul condamnaților care au devenit militari în termen în cursul judecății la o instanță civilă, precum și pentru cei care au devenit militari în termen după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, se dispune de către tribunalul militar în a cărui rază teritorială se găsește unitatea militară din care face parte cel condamnat, la sesizarea comandantului.

(2) Înlocuirea executării pedepsei într-o închisoare militară, cu executarea într-un loc de deținere în cazul condamnaților care au fost trecuți în rezervă înainte de începerea executării pedepsei, se dispune de către instanța prevăzută la alineatul precedent, din oficiu sau la sesizarea comandantului unității militare din care făcea parte cel condamnat.

Art. 452. Reducerea pedepsei pentru militari - (1) Reducerea pedepsei ce se execută în închisoare militară în cazul și condițiile prevăzute în art. 62 alin. 2 din Codul penal se face la sesizarea comandantului acelei închisori.

(2) Instanța competentă să reducă pedeapsa este tribunalul militar în a cărui rază teritorială se află închisoarea militară.

Secțiunea a II - a

Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață

Art. 453. Cazurile de amânare – (1) Executarea pedepsei închisorii sau a

detenţiunii pe viaţă poate fi amânată în următoarele cazuri:

a) când se constată pe baza unei expertize medico-legale că cel condamnat suferă de o boală care îl pune în imposibilitate de a executa pedeapsa. În acest caz, executarea pedepsei se amână până când condamnatul se va găsi în situaţia de a putea executa pedeapsa;

b) când o condamnată este gravidă sau are un copil mai mic de un an. În aceste cazuri, executarea pedepsei se amână până la încetarea cauzei care a determinat amânarea;

c) când din cauza unor împrejurări speciale executarea imediată a pedepsei ar avea consecinţe grave pentru condamnat, familie sau unitatea la care lucrează. În acest caz, executarea poate fi amânată cel mult 3 luni şi numai o singură dată.

(2) Cererea de amânare a executării pedepsei închisorii sau a detenţiunii pe viaţă poate fi făcută de procuror, de condamnat, de persoanele arătate în art. 362 alin. ultim, iar în cazul prevăzut la lit. c) din prezentul articol, şi de către conducerea unităţii la care lucrează condamnatul.

(3) Dispoziţiile prezentului articol se aplică şi în cazul celui condamnat la executarea pedepsei la locul de muncă. În situaţia prevăzută la lit. b), executarea pedepsei poate fi amânată pe perioada stabilită de normele legale cu privire la concediul ce se acordă salariatelor înainte şi după naştere.

Art. 454. Instanţa competentă – (1) Instanţa competentă să se pronunţe asupra acordării amânării executării pedepsei este instanţa de executare.

(2) Instanţa de executare ţine evidenţa amânărilor acordate şi la expirarea termenului ia măsuri pentru emiterea mandatului de executare, iar dacă mandatul a fost emis, ia măsuri pentru aducerea lui la îndeplinire.

Scanned with OKEN Scanner

Secţiunea a III - a

Întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detenţiunii pe viaţă

Art. 455. Cazurile de întrerupere - Executarea pedepsei închisorii sau a detenţiunii pe viaţă poate fi întreruptă în cazurile şi în condiţiile prevăzute în art. 453, la cererea persoanelor arătate în alin. 2 al aceluiaşi articol.

Art. 456. Instanţa competentă - Instanţa competentă să dispună asupra întreruperii executării pedepsei este instanţa de executare sau instanţa în a cărei rază teritorială se află locul de deţinere sau, după caz, unitatea unde se execută pedeapsa la locul de muncă, corespunzătoare în grad instanţei de executare.

Art. 457. Evidenţa întreruperii executării pedepsei – (1) Instanţa care a acordat întreruperea comunică de îndată această măsură locului de deţinere sau, după caz, unităţii unde condamnatul execută pedeapsa şi organului de poliţie, iar dacă întreruperea a fost acordată de instanţa în a cărei rază teritorială se află locul de deţinere sau unitatea, aceasta comunică măsura luată şi instanţei de executare.

(2) Instanţa de executare, administraţia locului de deţinere şi unitatea unde condamnatul execută pedeapsa ţin evidenţa întreruperilor acordate. Dacă la expirarea termenului de întrerupere cel condamnat la pedeapsa închisorii nu se prezintă la locul de deţinere, administraţia trimite de îndată o copie de pe mandatul de executare organului de poliţie, în vederea executării. Pe copia mandatului de executare se menţionează şi cât a mai rămas de executat din durata pedepsei. Dacă la expirarea termenului de întrerupere, cel condamnat la pedeapsa închisorii cu executare la locul de muncă nu se prezintă la unitate, aceasta înştiinţează de îndată instanţa de executare.

(3) Administraţia locului de deţinere sau unitatea

comunică instanței de executare data la care a reînceput executarea pedepsei.

(4) Timpul cât executarea a fost întreruptă nu se socotește în executarea pedepsei.

Secțiunea a IV - a

Înlăturarea sau modificarea pedepsei

Art. 458. Intervenirea unei legi penale noi – (1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare intervine o lege ce nu mai prevede ca infracțiune fapta pentru care s-a pronunțat condamnarea, ori o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară decât cea care se execută ori urmează a se executa, instanța ia măsuri pentru aducerea la îndeplinire, după caz, a dispozițiilor art. 12, 14 și 15 din Codul penal.

(2) Aplicarea dispozițiilor din alineatul precedent se face din oficiu sau la cererea procurorului ori a celui condamnat, de către instanța de executare, iar dacă cel condamnat se află în executarea pedepsei, de către instanța corespunzătoare în grad în a cărei rază teritorială se află locul de deținere sau unitatea unde condamnatul execută pedeapsa la locul de muncă.

Art. 459. Amnistia și grațierea - Aplicarea amnistiei, când intervine după rămânerea definitivă a hotărârii, precum și aplicarea grațierii, se fac de către un judecător de la instanța de executare iar dacă cel condamnat se află în executarea pedepsei, de către un judecător de la instanța corespunzătoare în a cărei rază teritorială se află locul de deținere sau unitatea unde se execută pedeapsa la locul de muncă.

Capitolul IV

Dispoziții comune

Art. 460. Procedura la instanța de executare – (1) Când rezolvarea situațiilor reglementate în prezentul titlu este dată în competența instanței de executare,

preşedintele dispune citarea părţilor interesate şi ia măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu, în cazurile prevăzute în art. 171.

[1](2) Condamnatul arestat este adus la judecată.

(3) Participarea procurorului este obligatorie.

(4) După concluziile procurorului şi ascultarea părţilor, instanţa se pronunţă prin sentinţă.

(5) Dispoziţiile cuprinse în partea specială, titlul II, care nu sunt contrare dispoziţiilor din acest capitol, se aplică în mod corespunzător.

(6) Dispoziţiile alineatelor precedente se aplică şi în cazul în care rezolvarea uneia din situaţiile reglementate în prezentul titlu este dată în competenţa instanţei în a cărei rază teritorială se află locul de deţinere sau unitatea unde cel condamnat execută pedeapsa. Soluţia se comunică instanţei de executare.

Art. 461. Contestaţia la executare – (1) Contestaţia contra executării hotărârii penale se poate face în următoarele cazuri:

a) când s-a pus în executare o hotărâre care nu era definitivă;

b) când executarea este îndreptată împotriva altei persoane decât cea prevăzută în hotărârea de condamnare;

c) când se iveşte vreo nelămurire cu privire la hotărârea care se execută sau vreo împiedicare la executare;

d) când se invocă amnistia, prescripţia, graţierea sau orice altă cauză de stingere ori de micşorare a pedepsei, precum şi orice alt incident ivit în cursul executării.

(2) În cazurile prevăzute la lit. a, b şi d contestaţia se face, după caz, la instanţa prevăzută în alin. 1 sau 6 al art. 460, iar în cazul prevăzut la lit. c, la instanţa care a pronunţat hotărârea ce se execută.

(3) Contestaţia împotriva actelor de executare privind confiscarea averii se

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

soluționează de instanța civilă, potrivit legii civile.

Art. 462. Rezolvarea contestației – (1) Procedura de rezolvare a contestației la executare este cea prevăzută în art. 460.

(2) În cazul arătat în art. 461 lit. d, dacă din hotărârea pusă în executare nu rezultă datele şi situațiile de existența cărora depinde soluționarea contestației, constatarea acestora se face de către instanța competentă să judece contestația.

Art. 463. Contestația privitoare la dispozițiile civile – (1) Contestația privitoare la executarea dispozițiilor civile ale hotărârii se face, în cazurile prevăzute în art. 461 lit. a şi b, la instanța de executare prevăzută în art. 460, iar în cazul prevăzut de art. 461 lit. c, la instanța care a pronunțat hotărârea ce se execută.

(2) Procedura de rezolvare a acestei contestații este cea prevăzută în art. 460 alin. 1 şi 2.

(3) Contestația împotriva actelor de executare se soluționează de către instanța civilă potrivit legii civile.

Art. 464. Contestația privitoare la amenzile judiciare - Contestația contra executării amenzilor judiciare se soluționează de către instanța care le-a pus în executare.

TITLUL IV
PROCEDURI SPECIALE

Capitolul I
Urmărirea şi judecarea unor infracțiuni flagrante

Art. 465. Infracțiunea flagrantă – (1) Este flagrantă infracțiunea descoperită în momentul săvârşirii sau imediat după săvârşire.

(2) Este de asemenea considerată flagrantă şi infracțiunea al cărei făptuitor, imediat după săvârşire, este urmărit de persoana vătămată, de martorii oculari sau de strigătul public,

ori este surprins aproape de locul comiterii infracțiunii cu arme, instrumente sau orice alte obiecte de natură a-l presupune participant la infracțiune.

(3) În cazurile de mai sus, orice persoană are dreptul să prindă pe făptuitor și să-l conducă înaintea autorității.

[1]**Art. 466. Cazuri de aplicare a procedurii speciale** - (1) Infracțiunile flagrante pedepsite prin lege cu închisoare mai mare de un an și de cel mult 12 ani, precum și formele agravate ale acestor infracțiuni, săvârșite în municipii sau orașe, în mijloace de transport în comun, bâlciuri, târguri, porturi, aeroporturi sau gări, chiar dacă nu aparțin unităților teritoriale arătate mai sus, precum și în orice alt loc aglomerat, se urmăresc și se judecă potrivit dispozițiilor prevăzute în acest capitol, care se completează cu dispozițiile din prezentul cod.

Art. 467. Constatarea infracțiunii – (1) Organul de urmărire penală sesizat întocmește un proces-verbal, în care consemnează cele constatate cu privire la fapta săvârșită. În procesul-verbal se consemnează de asemenea declarațiile învinuitului și ale celorlalte persoane ascultate.

(2) Dacă este cazul, organul de urmărire penală strânge și alte probe.

(3) Procesul-verbal se citește învinuitului, precum și persoanelor care au fost ascultate, cărora li se atrage atenția că pot completa declarațiile sau că pot face obiecții cu privire la acestea.

(4) Procesul-verbal se semnează de organele de urmărire penală, de învinuit și de persoanele ascultate.

[1]**Art. 468. Reținerea și arestarea învinuitului sau inculpatului** - [2](1) Învinuitul este reținut. Reținerea durează 24 de ore. La sesizarea organului de cercetare sau din

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

[2] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

oficiu, procurorul poate solicita judecătorului arestarea învinuitului, care nu poate depăşi 10 zile, acestea calculându-se de la data expirării ordonanţei de reţinere.

(2) Dacă procurorul apreciază că sunt suficiente dovezi pentru punerea în mişcare a acţiunii penale, dă rechizitoriu prin care pune în mişcare acţiunea penală şi dispune trimiterea în judecată şi trimite dosarul instanţei competente înainte de expirarea mandatului de arestare.

(3) În cazul în care procurorul nu a dispus trimiterea în judecată în termen de 3 zile de la data emiterii ordonanţei de reţinere, se aplică art. 146 şi urm.

Art. 469. Continuarea cercetării după restituire – [1](1) În cazul când judecătorul a emis mandat de arestare a învinuitului şi procurorul a restituit cauza, organul de cercetare este obligat să continue cercetarea şi să înainteze dosarul procurorului o dată cu învinuitul, cel mai târziu în 3 zile de la arestarea acestuia.

(2) În cazul când nu s-a putut efectua complet cercetarea în termenul arătat în alineatul precedent, continuarea cercetării penale se face potrivit dispoziţiilor procedurii obişnuite.

Art. 470. Verificarea lucrărilor de cercetare penală – (1) Procurorul, primind dosarul, procedează la verificarea lucrărilor urmăririi penale şi se pronunţă în cel mult 2 zile de la primire, putând dispune trimiterea în judecată, scoaterea de sub urmărire sau încetarea urmăririi penale, potrivit art. 262, ori restituirea cauzei potrivit art. 265.

[1](2) Când procurorul dispune trimiterea în judecată, întocmeşte rechizitoriu şi înaintează de îndată instanţei de judecată dosarul cauzei, cu propunerea de arestare preventivă a inculpatului.

(3) Dacă procurorul restituie cauza pentru completarea

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 109/2003*

Scanned with OKEN Scanner

sau refacerea urmăririi penale, urmărirea se efectuează potrivit procedurii obişnuite. Dispoziţiile art. 267 şi 268 se aplică în mod corespunzător.

Art. 471. Instanţa competentă – (1) Competenţa de judecată în cauzele privitoare la infracţiunile flagrante prevăzute în art. 466 este cea obişnuită.

(2) Pentru municipiile împărţite în sectoare, ministrul justiţiei poate desemna una sau mai multe judecătorii care să judece aceste cauze.

Art. 472. Măsuri pregătitoare - [1](1) Preşedintele instanţei fixează termenul de judecată, care nu poate depăşi 5 zile de la data primirii dosarului, dispunând totodată aducerea cu mandat a martorilor şi a părţii vătămate.

(2) Inculpatul este adus la judecată. Celelalte părţi nu se citează.

(3) Participarea procurorului la judecată este obligatorie.

(4) Instanţa verifică dacă în cauză sunt întrunite condiţiile prevăzute în art. 466.

(5) Când instanţa constată că în cauză nu sunt întrunite aceste condiţii, judecata se face potrivit procedurii obişnuite.

Art. 473. Judecata în primă instanţă – (1) Instanţa procedează la judecarea cauzei ascultând pe inculpat, martorii prezenţi, precum şi persoana vătămată dacă este de faţă. Judecata se face pe baza acestor declaraţii şi a lucrărilor din dosar.

(2) Instanţa poate dispune, din oficiu sau la cerere, administrarea de probe noi, în care scop ia măsurile corespunzătoare, pe care le aduce la îndeplinire în mod direct sau prin organele de poliţie.

(3) Pentru administrarea probelor instanţa poate acorda termene, care în total nu trebuie să depăşească 10 zile.

Art. 474. Măsuri cu privire la starea de libertate - Când instanţa se desesizează pentru incompetenţă sau reţine

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

cauza pentru a fi judecată potrivit procedurii obişnuite, ori amână judecarea cauzei potrivit art. 473 alin. ultim, trebuie să dispună asupra stării de libertate a inculpatului.

Art. 475. Hotărârea instanței – (1) Instanța este obligată să se pronunțe asupra cauzei în aceeași zi în care s-au încheiat dezbaterile, sau cel mai târziu în următoarele 2 zile.

(2) Inculpatul aflat în stare de deținere este adus la pronunțare.

(3) Hotărârea trebuie redactată în cel mult 24 de ore.

(4) Când inculpatul a fost pus anterior în libertate, dacă instanța pronunță pedeapsa închisorii, poate dispune arestarea acestuia.

(5) Instanța este obligată a dispune punerea în libertate a inculpatului arestat, în cazurile prevăzute în art. 350 alin. 2 şi 3, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 476. Acțiunea civilă – (1) Instanța examinează acțiunea civilă numai dacă persoana vătămată este prezentă şi se constituie parte civilă, iar pretențiile acesteia pot fi soluționate fără amânarea judecății.

(2) Dacă persoana vătămată este o unitate dintre cele la care se referă art. 145 din Codul penal ori o persoană lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, instanța examinează acțiunea civilă chiar în lipsa acestora şi chiar dacă nu s-au constituit parte civilă, iar soluționarea acțiunii civile nu duce la amânarea cauzei.

(3) Dacă nu sunt întrunite condițiile alineatelor precedente, instanța rezervă soluționarea acțiunii civile pe calea unei acțiuni separate, care este scutită de taxe de timbru.

Art. 477. Apelul şi recursul – (1) Termenul de apel şi cel de recurs sunt de 3 zile de la pronunțare.

(2) Dosarul cauzei se înaintează instanței de apel sau, după caz, instanței de recurs în următoarele 24 de ore de la

Scanned with OKEN Scanner

declararea apelului ori a recursului.

(3) Judecarea în apel şi în recurs se face de urgenţă.

Art. 478. Cazul infracţiunilor concurente, indivizibile sau conexe – (1) În caz de concurs de infracţiuni, când procedura prevăzută în prezentul capitol se aplică numai unora dintre infracţiunile concurente, se procedează la disjungere, urmărirea şi judecarea infracţiunilor făcându-se separat.

(2) În caz de indivizibilitate sau conexitate, dacă procedura prevăzută în prezentul capitol se aplică numai unora dintre fapte ori unora dintre infractori, iar disjungerea nu este posibilă, urmărirea şi judecata se fac potrivit procedurii obişnuite.

Art. 479. Cazuri când nu se aplică procedura specială – (1) Procedura prevăzută în prezentul capitol nu se aplică infracţiunilor săvârşite de minori.

(2) În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, dacă acestea sunt flagrante şi săvârşite în condiţiile prevăzute în art. 466, constatarea săvârşirii lor este obligatorie şi se face potrivit art. 467. Procedura de urmărire şi judecare prevăzută în acest capitol se aplică numai în cazul infracţiunilor arătate în art. 279 alin. 2 lit. b şi c şi dacă persoana vătămată a introdus în termen de 24 de ore de la săvârşirea infracţiunii flagrante plângerea prealabilă la organul de urmărire penală. În acest scop persoana vătămată este chemată şi întrebată de organul de urmărire penală dacă înţelege să facă plângere în termenul mai sus arătat.

Capitolul II

Procedura în cauzele cu infractori minori

[1]**Art. 480. Dispoziţii generale** - Urmărirea şi judecarea

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

infracțiunilor săvârșite de minori, precum și punerea în executare a hotărârilor privitoare la aceștia se fac potrivit procedurii obișnuite, cu completările și derogările din prezentul capitol și din secțiunea IV[1] a capitolului I din titlul IV al părții generale.

Art. 481. Persoanele chemate la organul de urmărire – (1) Când învinuitul sau inculpatul este un minor ce nu a împlinit 16 ani, la orice ascultare sau confruntare a minorului, dacă organul de urmărire penală consideră necesar, citează pe delegatul autorității tutelare precum și pe părinți, iar când este cazul, pe tutore, curator sau persoana în îngrijirea ori supravegherea căreia se află minorul.

(2) Citarea persoanelor prevăzute în alineatul precedent este obligatorie la efectuarea prezentării materialului de urmărire penală.

(3) Neprezentarea persoanelor legal citate la efectuarea actelor arătate în alin. 1 și 2 nu împiedică efectuarea acelor acte.

Art. 482. Obligativitatea anchetei sociale – (1) În cauzele cu infractori minori, organul de urmărire penală sau instanța de judecată are obligația să dispună efectuarea anchetei sociale.

(2) Ancheta socială constă în strângerea de date cu privire la purtarea pe care minorul o are în mod obișnuit, la starea fizică și mintală a acestuia, la antecedentele sale, la condițiile în care a fost crescut și în care a trăit, la modul în care părinții, tutorele sau persoana în îngrijirea căreia se află minorul își îndeplinesc îndatoririle lor față de acesta și în general cu privire la orice elemente care pot servi la luarea unei măsuri sau la aplicarea unei sancțiuni față de minor.

(3) Ancheta socială se efectuează de către persoane desemnate de către autoritatea tutelară a consiliului local în a cărui rază teritorială domiciliază minorul.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 483. Compunerea instanței - [1](1) Cauzele în care inculpatul este minor se judecă potrivit regulilor de competență obișnuite, de către judecători anume desemnați potrivit legii.

(2) Instanța compusă potrivit dispozițiilor alineatului precedent rămâne competentă să judece și face aplicația dispozițiilor procedurale speciale privitoare la minori, chiar dacă între timp inculpatul a împlinit vârsta de 18 ani.

(3) Inculpatul care a săvârșit infracțiunea în timpul când era minor, este judecat potrivit procedurii obișnuite, dacă la data sesizării instanței împlinise vârsta de 18 ani.

Art. 484. Persoane chemate la judecarea minorilor - (1) Judecarea cauzei privind o infracțiune săvârșită de un minor se face în prezența acestuia, cu excepția cazului când minorul s-a sustras de la judecată.

[1](2) La judecarea cauzei se citează, în afară de părți, autoritatea tutelară și părinții, iar dacă este cazul, tutorele, curatorul, persoana în îngrijirea ori supravegherea căreia se află minorul și serviciul de reintegrare socială a infractorilor și de supraveghere a executării sancțiunilor neprivative de libertate de pe lângă acea instanță, precum și alte persoane a căror prezență este considerată necesară de către instanță.

(3) Persoanele arătate în alineatul precedent au dreptul și îndatorirea să dea lămuriri, să formuleze cereri și să prezinte propuneri în privința măsurilor ce ar urma să fie luate.

(4) Neprezentarea persoanelor legal citate nu împiedică judecarea cauzei.

Art. 485. Desfășurarea judecății – (1) Ședința în care are loc judecarea infractorului minor se desfășoară separat de celelalte ședințe.

(2) Ședința nu este publică. La desfășurarea judecății pot asista persoanele arătate în arti-

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

colul precedent, apărătorii părților, precum și alte persoane cu încuviințarea instanței.

(3) Când inculpatul este minor sub 16 ani, instanța după ce îl ascultă poate dispune îndepărtarea lui din ședință, dacă apreciază că cercetarea judecătorească și dezbaterile ar putea avea o influență negativă asupra minorului.

Art. 486. Inculpați minori cu majori - Când în aceeași cauză sunt mai mulți inculpați, dintre care unii minori și alții majori și nu este posibilă disjungerea, instanța judecă în compunerea prevăzută în art. 483 și după procedura obișnuită, aplicând însă cu privire la inculpații minori dispozițiile cuprinse în acest capitol.

Art. 487. Executarea mustrării – (1) În cazul când s-a luat față de minor măsura educativă a mustrării, aceasta se execută de îndată, în ședința în care s-a pronunțat hotărârea.

(2) Când din orice împrejurări măsura mustrării nu poate fi executată îndată după pronunțare, se fixează un termen pentru când se dispune aducerea minorului, citându-se totodată părinții, ori dacă este cazul, tutorele sau curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află minorul.

Art. 488. Punerea în executare a libertății supravegheate – (1) Când instanța a luat față de minor măsura libertății supravegheate, această măsură se pune în executare chiar în ședința în care este pronunțată, dacă minorul și persoana sau reprezentantul instituției sau unității speciale căreia i s-a încredințat supravegherea sunt de față.

(2) Când punerea în executare nu se poate face în aceeași ședință, se fixează un termen pentru când se dispune aducerea minorului și chemarea persoanelor prevăzute în alineatul precedent.

Art. 489. Revocarea și înlocuirea libertății supravegheate - Revocarea măsurii

Scanned with OKEN Scanner

libertății supravegheate pentru vreuna din cauzele prevăzute în art. 108 din Codul penal, cu excepția cazului când minorul a săvârșit din nou o infracțiune, precum și înlocuirea libertății supravegheate se dispun de instanța care a pronunțat această măsură.

Art. 490. Internarea minorului – (1) În cazul când s-a luat față de minor măsura educativă a internării într-un centru de reeducare, instanța poate dispune, prin aceeași hotărâre, punerea în executare de îndată a măsurii luate. Punerea în executare se face prin trimiterea unei copii de pe hotărâre organului de poliție de la locul unde se află minorul.

(2) Organul de poliție ia măsuri pentru internarea minorului.

(3) Copia de pe hotărâre se predă centrului de reeducare în care minorul este internat.

(4) Centrul de reeducare comunică instanței efectuarea internării.

Art. 491. Schimbări privind măsura internării – (1) Liberarea minorului dintr-un centru de reeducare înainte de a deveni major, revocarea liberării înainte de a deveni major, precum și ridicarea sau prelungirea măsurii internării într-un centru de reeducare se dispun din oficiu sau la sesizare de judecătoria sau tribunalul care a judecat în primă instanță pe minor.

(2) Aceeași instanță este competentă să dispună ridicarea, prelungirea sau înlocuirea măsurii internării într-un institut medical-educativ.

Art. 491[1]. Amânarea sau întreruperea executării măsurii internării - Executarea măsurii educative a internării într-un centru de reeducare poate fi amânată sau întreruptă în cazurile și în condițiile prevăzute în art. 453 și 455.

Art. 492. Revocarea măsurilor luate față de minor - Revocarea sau menținerea măsurilor educative precum și a măsurii liberării minorului

dintr-un centru de reeducare înainte de a deveni major, sau dintr-un institut medical-educativ, când minorul a săvârşit din nou o infracţiune, se dispune de instanţa competentă să judece acea infracţiune.

Art. 493. Dispoziţii privind apelul şi recursul – Dispoziţiile art. 483 - 489 se aplică în mod corespunzător şi la judecata în instanţa de apel şi de recurs, în cauzele privitoare la infracţiuni săvârşite de minori.

Capitolul III

Procedura reabilitării judecătoreşti

Art. 494. Instanţa competentă – Competentă să se pronunţe asupra reabilitării judecătoreşti este fie instanţa care a judecat în primă instanţă cauza în care s-a pronunţat condamnarea pentru care se cere reabilitarea, fie instanţa corespunzătoare în a cărei rază teritorială domiciliază condamnatul.

Art. 495. Cererea de reabilitare – (1) Cererea de reabilitare judecătorească se face de condamnat, iar după moartea acestuia, de soţ sau de rudele apropiate. Soţul sau rudele apropiate pot continua procedura de reabilitare pornită anterior decesului.

(2) În cerere trebuie să se menţioneze:

a) adresa condamnatului, iar când cererea este făcută de altă persoană, adresa acesteia;

b) condamnarea pentru care se cere reabilitarea şi fapta pentru care a fost pronunţată acea condamnare;

c) localităţile unde condamnatul a locuit şi locurile de muncă pe tot intervalul de timp de la executarea pedepsei şi până la introducerea cererii, iar în cazul când executarea pedepsei a fost prescrisă, de la data rămânerii definitive a hotărârii şi până la introducerea cererii;

d) temeiurile cererii;

e) indicaţii utile pentru identificarea dosarului şi orice alte date pentru soluţionarea cererii.

Scanned with OKEN Scanner

(3) La cerere se anexează actele din care reiese că sunt îndeplinite condițiile reabilitării.

Art. 496. Măsuri premergătoare - Președintele instanței, fixând termenul pentru soluționarea cererii de reabilitare, dispune citarea petiționarului și a persoanelor a căror ascultare o consideră că ar fi necesară, ia măsuri pentru aducerea dosarului în care se găsește hotărârea de condamnare și cere o copie de pe fișa cu antecedente penale ale condamnatului.

Art. 497. Respingerea cererii pentru lipsa condițiilor de formă – (1) Cererea de reabilitare se respinge pentru neîndeplinirea condițiilor de formă în următoarele cazuri:

a) când a fost introdusă înainte de termenul legal;

b) când lipsește mențiunea prevăzută în art. 495 alin. 2 lit. a și petiționarul nu s-a prezentat la termenul de înfățișare;

c) când lipsește vreuna din mențiunile prevăzute în art. 495 alin. 2 lit. b-e și petiționarul nu a completat cererea la prima înfățișare și nici la termenul ce i s-a acordat în vederea completării.

(2) În cazul prevăzut la lit. a, cererea poate fi repetată după împlinirea termenului legal, iar în cazurile prevăzute la lit. b și c, oricând.

Art. 498. Soluționarea cererii - La termenul fixat instanța ascultă persoanele citate, concluziile procurorului și verifică dacă sunt îndeplinite condițiile cerute de lege pentru admiterea reabilitării. Când din materialul aflat la dosar nu rezultă date suficiente cu privire la îndeplinirea condițiilor de reabilitare, instanța dispune completarea materialului de către persoana interesată, iar dacă consideră necesar, cere de la organele competente relații cu privire la comportarea celui condamnat.

Art. 499. Situații privind despăgubirile civile – (1) Când condamnatul sau persoana care a făcut cererea de

Scanned with OKEN Scanner

reabilitare dovedeşte că nu i-a fost cu putinţă să achite despăgubirile civile şi cheltuielile judiciare, instanţa, apreciind împrejurările, poate dispune reabilitarea sau poate să acorde, în vederea soluţionării cererii, un termen pentru a achita în întregime sau în parte suma datorată. Acest termen nu poate 6 luni.

(2) În caz de obligaţie solidară, instanţa fixează suma ce trebuie achitată, în vederea reabilitării, de condamnat sau de urmaşii săi.

(3) Drepturile acordate părţii civile prin hotărârea de condamnare nu se modifică prin hotărârea dată asupra reabilitării.

Art. 500. Suspendarea examinării cererii - Dacă înainte de soluţionarea cererii de reabilitare a fost pusă în mişcare acţiunea penală pentru o altă infracţiune săvârşită de condamnat, examinarea cererii se suspendă până la soluţionarea definitivă a cauzei privitoare la noua învinuire.

Art. 501. Apelul şi recursul - Hotărârea prin care instanţa rezolvă cererea de reabilitare este supusă apelului, iar hotărârea pronunţată de instanţa de apel este supusă recursului.

Art. 502. Menţiuni despre reabilitare - După rămânerea definitivă a hotărârii de reabilitare, instanţa dispune să se facă menţiune despre aceasta pe hotărârea prin care s-a pronunţat condamnarea pentru care s-a admis reabilitarea.

Art. 503. Anularea reabilitării – (1) Anularea reabilitării se hotărăşte la cererea procurorului, de către instanţa prevăzută în art. 494.

(2) Procedura prevăzută pentru soluţionarea cererii de reabilitare se aplică în mod corespunzător şi pentru soluţionarea cererii de anulare.

Scanned with OKEN Scanner

[1] Capitolul IV

Repararea pagubei materiale sau a daunei în cazul condamnării pe nedrept sau al privării ori restrângerii de libertate în mod nelegal

[1]**Art. 504. Cazuri care dau dreptul la repararea pagubei** - (1) Persoana care a fost condamnată definitiv are dreptul la repararea de către stat a pagubei suferite, dacă în urma rejudecării cauzei s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare.

(2) Are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată de libertate ori căreia i s-a restrâns libertatea în mod nelegal.

(3) Privarea sau restrângerea de libertate în mod nelegal trebuie stabilită, după caz, prin ordonanță a procurorului de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin ordonanță a procurorului de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j) ori prin hotărâre a instanței de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin hotărâre definitivă de achitare sau prin hotărâre definitivă de încetare a procesului penal pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j).

(4) Are drept la repararea pagubei suferite și persoana care a fost privată de libertate după ce a intervenit prescripția, amnistia sau dezincriminarea faptei.

[1]**Art. 505. Felul și întinderea reparației** - (1) La stabilirea întinderii reparației se ține seama de durata privării de libertate sau a restrângerii de libertate suportate, precum și de consecințele produse asupra persoanei ori asupra familiei celui privat de libertate sau a cărui libertate a fost restrânsă.

(2) Reparația constă în plata unei sume de bani sau, ținându-se seama de condițiile

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

celui îndreptățit la repararea pagubei și de natura daunei produse, în constituirea unei rente viagere ori în obligația ca, pe cheltuiala statului, cel privat de libertate sau a cărui libertate a fost restrânsă să fie încredințat unui institut de asistență socială și medicală.

(3) Persoanelor îndreptățite la repararea pagubei, care înainte de privarea de libertate erau încadrate în muncă, li se calculează, la vechimea în muncă stabilită potrivit legii, și timpul cât au fost private de libertate.

(4) Reparația este, în toate cazurile, suportată de stat, prin Ministerul Finanțelor Publice.

[1]**Art. 506. Acțiunea pentru repararea pagubei** - (1) Acțiunea pentru repararea pagubei poate fi pornită de persoana îndreptățită, potrivit art. 504, iar după moartea acesteia poate fi continuată sau pornită de către persoanele care se aflau în întreținerea sa.

(2) Acțiunea poate fi introdusă în termen de 18 luni de la data rămânerii definitive, după caz, a hotărârilor instanței de judecată sau a ordonanțelor procurorului, prevăzute în art. 504.

(3) Pentru obținerea reparării pagubei, persoana îndreptățită se poate adresa tribunalului în a cărui circumscripție domiciliază, chemând în judecată civilă statul, care este citat prin Ministerul Finanțelor Publice.

(4) Acțiunea este scutită de taxa judiciară de timbru.

[1]**Art. 507. Acțiunea în regres** - În cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art. 506, statul are acțiune în regres împotriva aceluia care, cu rea-credință sau din gravă neglijență, a provocat situația generatoare de daune.

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul V

Procedura în caz de dispariție a înscrisurilor judiciare

Art. 508. Constatarea dispariției – (1) În cazul dispariției unui dosar judiciar sau a unui înscris care aparține unui astfel de dosar, organul de urmărire penală sau președintele instanței la care se găsea dosarul sau înscrisul întocmește un proces-verbal, prin care constată dispariția și arată măsurile care s-au luat pentru găsirea lui.

(2) Pe baza procesului-verbal se procedează potrivit dispozițiilor prevăzute în prezentul capitol.

Art. 509. Obiectul procedurii speciale – (1) Când dosarul sau înscrisul dispărut este reclamat de un interes justificat și nu poate fi refăcut potrivit procedurii obișnuite, procurorul prin ordonanță sau instanța de judecată prin încheiere, dispune, după caz, înlocuirea sau reconstituirea dosarului ori înscrisului dispărut.

(2) Încheierea instanței se dă fără citarea părților, afară de cazul când instanța consideră necesară chemarea acestora. Încheierea nu este supusă nici unei căi de atac.

Art. 510. Efectuarea procedurii speciale – (1) Înlocuirea sau reconstituirea se efectuează de organul de urmărire penală ori de instanța de judecată înaintea căreia cauza se găsește pendinte, iar în cauzele definitiv soluționate, de instanța la care dosarul se găsește în conservare.

(2) Când constatarea dispariției s-a făcut de un organ de urmărire penală sau de o instanță de judecată, altele decât cele arătate în alineatul precedent, organul de urmărire penală sau instanța de judecată care a constat dispariția trimite organului de urmărire penală sau instanței de judecată competente toate materialele necesare efectuării înlocuirii ori reconstituirii înscrisului dispărut.

Art. 511. Înlocuirea înscrisului – (1) Înlocuirea înscri-

Scanned with OKEN Scanner

sului dispărut are loc atunci când există copii oficiale de pe acel înscris. Organul de urmărire penală sau instanța de judecată ia măsuri pentru obținerea copiei.

(2) Copia obținută ține locul înscrisului original până la găsirea acestuia.

(3) Persoanei care a predat copia oficială i se eliberează o copie certificată de pe aceasta.

Art. 512. Reconstituirea înscrisului – (1) Când nu există o copie oficială de pe înscrisul dispărut, se procedează la reconstituirea acestuia. Reconstituirea unui dosar se face prin reconstituirea înscrisurilor pe care le conținea.

(2) În vederea reconstituirii pot fi folosite orice mijloace de probă.

(3) Rezultatul reconstituirii se constată, după caz, prin ordonanța organului de urmărire penală confirmată de procuror sau prin hotărârea instanței dată cu citarea părților.

(4) Hotărârea de reconstituire este supusă apelului, iar hotărârea pronunțată de instanța de apel este supusă recursului.

Capitolul VI

Asistența judiciară internațională

Secţiunea I

Dispoziţii generale

[1]**Art. 513. Condițiile și modalitățile de realizare** – Condițiile și modalitățile de realizare a asistenței judiciare internaționale în materie penală sunt cele stabilite prin dispozițiile cuprinse în legea specială și în prezentul capitol, dacă prin convențiile internaționale nu se prevede altfel.

Secţiunea a II - a

Comisia rogatorie

Art. 514-518. *Abrogate (Legea nr. 704/2001)*

[1] *Modificat prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

Secţiunea a III - a

Recunoaşterea hotărârilor penale sau a altor acte judiciare străine

Art. 519. Cazuri de recunoaştere - (1) Hotărârile penale definitive pronunţate de instanţele judecătoreşti din străinătate, precum şi actele efectuate de organele judiciare penale din străinătate, dacă sunt de natură să producă, potrivit legii penale române, efecte juridice penale, pot fi recunoscute.

(2) Recunoaşterea se poate face pe cale incidentală în cadrul unui proces penal în curs, de către procuror în faza de urmărire sau de către instanţa de judecată în faţa căreia cauza este pedinte.

(3) Recunoaşterea hotărârilor penale pronunţate de instanţele judecătoreşti din străinătate sau a altor acte judiciare străine se poate face şi pe cale principală, de către instanţa de judecată sesizată în acest scop.

Art. 520. Condiţiile de recunoaştere - (1) Recunoaşterea hotărârii sau a actelor judiciare străine are loc numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiţii:

a) hotărârea a fost pronunţată de o instanţă competentă sau actul emană de la un organ judiciar competent;

b) hotărârea sau actul nu contravine ordinii publice din România;

c) hotărârea sau actul judiciar poate produce efecte juridice în ţară, potrivit legii penale române.

(2) Îndeplinirea condiţiei prevăzute la lit. a se constată pe baza certificării autorităţii competente a statului străin.

Art. 521. Recunoaşterea pe cale principală - (1) Recunoaşterea pe cale principală a hotărârii judecătoreşti şi a actelor judiciare străine se face la sesizarea procurorului, de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află condamnatul.

(2) Condamnatul se citează, iar odată cu citaţia i se comunică hotărârea străină împreună cu actele ce o însoţesc, în traducere română.

Scanned with OKEN Scanner

(3) Instanța, ascultând concluziile procurorului și declarațiile condamnatului, dacă constată că sunt întrunite condițiile legale, recunoaște hotărârea penală străină și actele judiciare străine, iar în cazul când pedeapsa pronunțată prin acea hotărâre nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, substituie pedepsei neexecutate sau restului de pedeapsă o pedeapsă corespunzătoare potrivit legii penale române.

Art. 522. Executarea dispozițiilor civile – Executarea dispozițiilor civile dintr-o hotărâre judecătorească penală străină se face potrivit regulilor prevăzute pentru executarea hotărârilor civile străine.

[1]Secțiunea IV

Rejudecarea în caz de extrădare

Art. 522[1]. Rejudecarea celor judecați în lipsă în caz de extrădare - (1) În cazul în care se cere extrădarea unei persoane judecate și condamnate în lipsă, cauza va putea fi rejudecată de către instanța care a judecat în primă instanță, la cererea condamnatului.

(2) Dispozițiile art. 405 – 408 se aplică în mod corespunzător.

DISPOZIȚII FINALE

Art. 523. Termenii explicați în Codul penal - Termenii sau expresiile al căror înțeles este anume explicat în Codul penal au același înțeles și în Legea de procedură penală.

Art. 524. - Prezentul cod intră în vigoare pe data de 1 ianuarie 1969.

NOTĂ:

I. Dispoziții prevăzute prin Legea nr. 141/1996

Art. II

- următorii termeni din Codul de procedură penală și din alte legi cu dispoziții procesuale penale se înlocuiesc astfel: "organizații de stat

[1] *Secțiunea IV a fost introdusă prin Legea nr. 281/2003*

Scanned with OKEN Scanner

sau obşteşti", "organizaţii cooperatiste sau alte organizaţii obşteşti", "întreprinderi şi organizaţii economice de stat, cooperatiste sau alte organizaţii obşteşti", "organizaţi obşteşti", "organizaţii prevăzute în art. 145 din Codul penal", "unităţi ale unei organizaţii din cele prevăzute în art. 145 din Codul penal" se înlocuiesc cu "unităţi la care se referă art. 145 din Codul penal". Termenul "organizaţie" se înlocuieşte cu "unitate";

- prevederile din Codul de procedură penală referitoare la pedeapsa complementară a confiscării averii, cu excepţia art. 406 alin. (3) şi art. 461 alin. (3), se abrogă.

II. Dispoziţii prevăzute prin O.U.G. 207/2000

Art. III "cauzele penale aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă vor continua să fie judecate de instanţele legal investite.

III. Dispoziţii prevăzute prin Legea nr. 456/2001

- „Infracţiunile prevăzute la art. 209 alin. 3 din Codul penal se urmăresc şi se judecă potrivit procedurii stabilite la art. 467-479 din Codul de procedură penală."

- „Hotărârile pronunţate înainte de data intrării în vigoare a legii de aprobare a O.U.G. nr. 207/2000, sunt supuse căilor de atac ordinare prevăzute în această lege."

IV. Dispoziţii prevăzute de Legea nr. 281/2003

Art. II. Următorii termeni din Codul de procedură penală şi din alte legi cu dispoziţii de procedură penală se înlocuiesc astfel:

- "rază teritorială", cu "circumscripţie", ori de câte ori se referă la instanţele judecătoreşti şi la parchetele de pe lângă acestea;

- "organe de cercetare ale poliţiei", cu "organe de cercetare ale poliţiei judiciare".

Art. IX. pct. 5. În cazul rezoluţiilor de neîncepere a urmăririi penale, al ordonanţelor ori, după caz, al rezoluţiilor de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, date de procuror până la intrarea în vigoare a prezentei legi, termenul de introducere a plângerii prevăzute în art. 278^1 din Codul de procedură penală este de un an şi curge de la intrarea în vigoare a prezentei legi, dacă nu s-a împlinit termenul de prescripţie a răspunderii penale.

Art. XI. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării ei în

Scanned with OKEN Scanner

Monitorul Oficial al României, Partea I, şi se pune în aplicare după cum urmează:

1. dispoziţiile privind arestarea preventivă şi percheziţia, de la data intrării în vigoare a legii;

2. celelalte dispoziţii, de la data de 1 ianuarie 2004.

V. Dispoziţii prevăzute de O.U.G. nr. 109/2003

Art. II. (1) Ori de câte ori în Codul de procedură penală şi în alte legi cu dispoziţii de procedură penală termenul de "instanţă" se referă la percheziţia domiciliară sau la dispunerea arestării preventive, acesta se înlocuieşte cu termenul de "judecător".

(2) Ori de câte ori legile speciale cu dispoziţii de procedură penală se referă la percheziţia domiciliară şi la arestarea preventivă dispuse de către procuror, trebuie înţeles că aceste legi speciale se referă la percheziţia domiciliară şi la arestarea preventivă dispuse de către judecător.

Art. III. Dispoziţiile prezentei ordonanţe de urgenţă se aplică de la data intrării în vigoare a Legii de revizuire a Constituţiei României.

Scanned with OKEN Scanner

INDICE ALFABETIC AL CODULUI DE PROCEDURĂ PENALĂ

A

Abateri judiciare, 198.

Abţinerea, 50; procedura de soluţionare a declaraţiei de abţinere, 52,53.

Achitare, măsuri cu privire la starea de libertate, 350;

- plata cheltuielilor avansate de stat, 192;

- soluţia dată procesului penal de instanţă, 11, 12, 13, 140, 345, 379, 385^{15}, 406, 414.

Acoperirea cheltuielilor judiciare, 189.

Acte de inculpare, 9;

- care intră în conţinutul aceleiaşi infracţiuni. Modificare de pedeapsă, 449;

- considerate ca făcute în termen, 187;

- de urmărire penală. Efectuarea lor în incinta unei organizaţii, 111, 204;

- de urmărire penală. Păstrarea unora din acestea, 205;

- încheiate de comandanţii de nave şi aeronave şi de subofiţerii trupelor de grăniceri, 215;

- încheiate de unele organe de constatare, 214;

- premergătoare, 224;

- procedurale. Comunicarea acestora, 175-184;

- procesuale nelegale. Infirmarea lor, 220;

- de sesizare a instanţei. Rechizitoriul, 264.

Acţiune civilă, adresată instanţei civile, 19, 20;

- exercitare din oficiu, 17;

- exercitare de către sau faţă de succesori, 21;

- în cazul infracţiunilor flagrante, 476;

- obiectul şi exercitarea ei, 14;

- scutire de taxe de timbru, 15;

- rezolvarea de către instanţă, 246;

- rezolvarea separată de către instanţă, 347;

- susţinerea ei de către procuror, 18.

Acţiune, în regres împotriva celui care a provocat situaţia generatoare de pagube. Condamnarea sau luarea unei măsuri preventive pe nedrept, 507;

- pentru repararea pagubei în cazul condamnării sau arestării pe nedrept, 505.

Acţiune penală, cazurile în care punerea în mişcare sau exercitarea

Scanned with OKEN Scanner

acesteia este împiedicată, 10;
- exercitarea în tot cursul procesului penal, 9;
- extinderea acesteia pentru alte acte materiale, 335;
- obiectul acesteia, 9;
- organul de urmărire penală poate face propuneri pentru punerea în mişcare a acţiunii penale de către procuror, 234;
- punere în mişcare, 10, 235, 262;
- punere în mişcare faţă de militari, 226;
- rezolvarea de către instanţă, 345.

Administrarea probelor. Cine este obligat să administreze probele, 65.

Administrarea în principiu, a cererii de revizuire, 403;
- a cererii de revizuire. Măsurile care pot fi luate ulterior, 404;
- a contestaţiei în anulare, 391.

Aflarea adevărului, obligaţia organelor judiciare de a lămuri cauza pe bază de probe, 62;
- regulă de bază a procesului penal, 3.

Amendă judiciară, contestaţie contra executării acesteia, 464;
- procedura privitoare la aceasta, 199;
- punerea în executare, 442.

Amendă penală, înlocuire cu închisoarea, 449[1];
- garantarea executării prin măsuri asiguratorii, 163, 260;
- înlocuirea cu închisoarea. Participarea obligatorie a procurorului la şedinţa de judecată, 315;
- punerea în executare, 425.

Amânarea executării pedepsei, cazuri, 453;
- cu detenţiunea pe viaţă, 453;
- închisorii cu executarea pedepsei la locul de muncă, 453, 454;
- instanţa competentă să dispună amânarea, 454;

Amânarea executării măsurii internării, 491[1].

Amânarea cauzei de către instanţă pentru probe noi, 331.

Amnistie, continuarea procesului penal la cererea învinuitului sau inculpatului, 13;
- cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale, 10;
- aplicare când intervine după rămânerea definitivă a hotărârii, 459;
- plata cheltuielilor judiciare avansate de stat, 192.

Ancheta socială. Obligativitatea în cauzele cu minori, 482.

Anularea, obligării la muncă corecţională, 447[1];
- reabilitării, 503;
- suspendării condiţionate a executării pedepsei, 447.

Apărarea, orânduirii sociale şi de stat. Scop al procesului penal, 1;
- garantarea dreptului de apărare, 6.

Apărător, abateri judiciare, 198;

Scanned with OKEN Scanner

- drepturile sale, 172.
Apel, conținutul deciziei instanței de apel, 383;
- contra hotărârii instanței care a judecat o infracțiune flagrantă. termen, 477;
- declararea apelului, 366;
- dezbaterea apelului, 377;
- efectul devolutiv și limitele sale, 371;
- efectul extensiv, 373;
- efectul suspensiv, 370;
- fixarea termenului de judecată și prezența părților, 375;
- hotărâri supuse apelului, 361;
- instanța la care se depune, 367;
- judecarea lui în cauzele cu minori. Dispoziții aplicabile, 493;
- motivare, 374;
- neagravarea situației în propriul apel, 372;
- persoanele care pot face apel, 362;
- peste termen, 365;
- prezența procurorului, 376;
- renunțarea la calea apelului, 368;
- repunerea în termen, 364;
- retragerea apelului, 369;
- soluțiile la judecata în apel, 379 – 382;
- termenul de apel, 363;
- termenul de apel și de recurs împotriva hotărârii de revocare a liberării condiționate, 450;
- verificarea legalității și temeiniciei hotărârii, 378;
- contra hotărârii prin care se rezolvă cererea de reabilitare, 501;
- a celor citați și strigarea cauzei, 297;
- peste termen, 365.
Aplicarea procedurii speciale în cazul infracțiunilor flagrante, 446.
Aprecierea probelor, 63.
Arestarea inculpatului, ascultarea acestuia, 150;
- condiții și cazuri în care se dispune arestarea, 148, 236;
- conținutului mandatului de arestare, 151;
- după reluarea urmăririi penale. Durata, 274;
- durata, 149;
- executarea mandatului de arestare, 152;
- negăsirea persoanei prevăzute în mandat, 154;
- obiecții în ce privește identitatea, 153;
- prelungirea arestării inculpatului de către instanță, 159-160;
- propunerea făcută de organul de cercetare penală pentru prelungirea arestării, 156;
- procedura prelungirii de către instanță, 159, 160;
- verificarea de către instanță, 300.
Arestarea învinuitului, în cursul urmăriri penale, 146, 233;
- la instanța de judecată, 147, 299.
Arestarea învinuitului sau inculpatului în cazul infracțiunilor flagrante, 468.
Arestarea preventivă, 136, 146-

Scanned with OKEN Scanner

160;
- măsuri de ocrotire ce se iau, 161;
- ţinerea separată a femeilor şi a minorilor, 142;
- a militarilor, 226.

Arestaţi, asistenţa juridică obligatorie, 58, 171;
- rezolvarea de către procuror a cauzelor cu arestaţi, 261.

Ascultarea, inculpatului în cursul urmăririi penale şi a judecăţii, 150, 237;
- coinculpaţilor la instanţă, 326;
-celorlalte părţi la instanţă, 326;
-învinuitului sau inculpatului. Modul de ascultare, 71;
- învinuitului înainte de terminarea cercetării, 255;
- învinuitului sau inculpatului, 74;
- martorului, expertului sau interpretului, la instanţă, 327;
- părţii vătămate, părţii civile şi părţii responsabile civilmente, în cursul urmăririi penale şi a judecăţii, 75-77;
- soţului şi a rudelor apropiate ca martori, 80;
- ca martor a persoanei obligate să păstreze secretul profesional, 79.

Asigurarea apărării în faţa instanţei, 294.

Asigurarea ordinii şi solemnităţii şedinţei de judecată, 298.

Asistenţa, învinuitului sau inculpatului în cursul procesului penal, 171;
- celorlalte părţi decât învinuitul sau inculpatul, în cursul procesului penal, 173

Atribuţiile preşedintelui completului de judecată, 296.

Autoritate de lucru judecat. Cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunilor penale, 10;
- a hotărârii penale în civil şi efectele celei civile în penal, 22.

Avizul comandantului pentru efectuarea urmăririi penale contra militarilor. În ce cazuri este necesar, 226.

B

Boală gravă. a inculpatului. Suspendarea judecăţii, 303;
- a învinuitului sau inculpatului. Suspendarea urmăririi penale, 239.

Bolnavi mintal. Luarea măsurii de siguranţă a internării, 162.

Bunurile, care nu pot fi sechestrate, 163;
- imobile sechestrate. Luarea inscripţiei ipotecare, 166;
- învinuitului sau inculpatului. Indisponibilizarea în vederea executării pedepsei amenzii, 163;
- mobile şi imobile. Indisponibilizarea lor prin sechestru, 163;
- perisabile. Obligativitatea ridicării şi predării acestora unităţilor comerciale, 165;
- sechestrate. Descrierea lor în

Scanned with OKEN Scanner

procesul-verbal de sechestru, 166;
- sechestrate. Obligaţia de a le identifica şi evalua, 165.

C

Calcularea, termenelor în cazul măsurilor preventive, 188;
- termenelor procedurale, 186.
Calea de atac, împotriva hotărârilor date asupra revizuirii, 407;
- împotriva încheierii privind măsurile preventive, 141.
Casarea hotărârilor în caz de admitere a recursului, 385[15].
Categoriile măsurilor preventive, 136.
Cauză care înlătură caracterul penal al faptei. Împiedicarea punerii în mişcare sau exercitarea acţiunii penale, 10;
Cazul infracţiunilor concurente indivizibile sau conexe cu infracţiunile flagrante, 478.
Cazuri, care dau dreptul la reparaţii pentru pagube. Condamnare sau arestare pe nedrept, 504;
- când nu se aplică procedura specială pentru urmărirea şi judecarea unor infracţiuni flagrante, 479;
- de aplicare a procedurii speciale în infracţiuni flagrante, 466;
- de recunoaştere a hotărârilor penale străine, 519;
- de reluare a urmăririi penale, 270;
- de suspendare a urmăririi penale, 239;
- de amânare a executării pedepsei închisorii, 453;
- de conexitate. Reunirea cauzelor, 34, 37;
- în care se poate face contestaţie la executare, 461;
- de indivizibilitate, 33;
- de întrerupere a executării pedepsei, 455;
- de revizuire, 394;
- în care se poate dispune arestarea inculpatului, 148;
- şi procedura de folosire a interpreţilor, 128;
- de încetare a urmăririi penale, 242;
- şi procedura scoaterii de sub urmărire, 249;
- speciale de rezolvare a acţiunii civile, 20;
- de neprezentare a materialului de urmărire penală, 254;
- urgente. Organul de cercetare penală este obligat să efectueze acte de cercetare chiar dacă nu este competent, 213.
Căpitanii porturilor. Organe de urmărire penală speciale, 208.
Cercetarea judecătorească, începerea ei, 322;
- ordine, 321;
- dezbateri. Reluare după deliberare, 344;
- terminare, 339.
Cercetarea la faţa locului, 129;
- proces verbal încheiat, 131
Cercetarea penală, efectuare,

233;
- extindere, 238;
- făcută de un organ necompetent, 268, 332;
- terminare. Ascultarea învinuitului, 255.

Cercetări în vederea înmânării citației, 180;

Cererea, de contestație, 387;
- de reabilitare, 495;
- de revizuire, 397;
- de strămutare și efectele ei, 56;
- de strămutare. Înștiințarea părților. Examinarea și soluționarea cererii. Repetarea cererii. 58-61;
- de strămutare. Procedura de informare, 57;
- de reabilitare respinsă pentru lipsa condițiilor de formă, 497;
- de reabilitare. Soluționare, 498;
- de reabilitare. Suspendarea examinării cererii, 500.

Cereri, formularea lor în cursul judecății, 320;
- noi formulate de inculpat la prezentarea materialului de urmărire penală, 252.

Cheltuieli judiciare, acoperire, 189;
- avansate de stat. Plata lor în caz de condamnare, 191;
- avansate de stat. Plata lor în celelalte cazuri, 192;
- avansate de stat. Punere în executare, 443;
- cuvenite părților. Executare, 446;
- dispoziții cu privire la acestea, în hotărârea instanței de recurs, 385[16];
- făcute de părți. Plata lor, 193;
- stabilite de instanța de fond, 349;
- trebuie prevăzute în referatul către procuror al organului de cercetare penală, 260;
- suportate de către persoana căreia i s-a respins ori și-a retras apelul, recursul sau cererea, 192.

Chestiuni, complementare asupra cărora se pronunță instanța de apel, 381;
- complementare asupra cărora se pronunță instanța de recurs 385[16];
- incidente. Rezolvarea la prima instanță, 302;
- prealabile. Instanța competentă să le soluționeze, 44.

Citarea, părților la judecarea recursului în anulare, 413;
- părților la judecată, 291;
- persoanelor în fața organelor judiciare. Modul de citare, 175;
- locul de citare, 177;
- conținut, 176.

Citație, cercetări în vederea înmânării, 180;
- dovada de primire și procesul verbal de predare, 181;
- înmânarea acesteia altor persoane decât celui citat, 179.

Citirea la instanță a declarațiilor anterioare ale inculpatului, 325.

Clasare, soluție dată procesului penal, 11, 12, 262.

Scanned with OKEN Scanner

Coinculpaţi, ascultare la instanţă, 324.

Comandanţi de nave şi aeronave. Acte încheiate de aceştia, 215.

Comisie rogatorie, condiţii pentru dispunerea acesteia, 132;

- acte care nu pot forma obiectul acesteia, 132;
- conţinut, 133;
- drepturile părţilor, 134.

Competenţă, excepţie de necompetenţă, 39;

- conflict, 43;
- declinare, 42;
- după teritoriu. Determinare pentru infracţiunile săvârşite în ţară, 30;
- instanţa competentă a hotărî reunirea cauzelor în caz de indivizibilitate sau conexitate, 36;
- în caz de indivizibilitate sau conexitate, 35;
- în caz de schimbare a calităţii inculpatului, 40;
- în caz de schimbare a încadrării juridice sau a calificării, 41;
- organelor de cercetare ale poliţiei, 207;
- organelor de cercetare speciale, 208;
- organelor de urmărire penală, 45;
- pentru infracţiunile săvârşite în străinătate, 31;
- pentru judecarea chestiunilor prealabile, 44;
- prezenţa inculpatului arestat la apelul împotriva hotărârii prin care s-a soluţionat un conflict de competenţă, 375;
- prezenţa inculpatului arestat la recursul împotriva hotărârii prin care s-a soluţionat un conflict de competenţă 385^{11};
- procurorului în faza de urmărire penală, 209;
- teritorială. Extindere, 211;
- judecătoriei, 25;
- tribunalului, 27;
- tribunalului militar, 26;
- tribunalului militar teritorial, 28;
- Curţii de Apel, 28^{1};
- Curţii Militare de Apel, 28^{2};
- Curţii Supreme de Justiţie, 29;
- verificare. Obligaţie a organului de urmărire penală, 210.

Completarea urmăririi. Restituire de către instanţă în acest scop, 333.

Compunerea instanţei, 292;

- competente să judece pe minori, 483.

Computarea reţinerii şi arestării preventive. Chestiuni complementare ale hotărârii, instanţei de apel, 381;

- instanţei de recurs, 385^{16}.

Comunicarea, actelor procedurale, 182;

- hotărârii, 360.

Concludenţa şi utilitatea probelor, 67.

Concluzii scrise, 342.

Concursul de infracţiuni. Modificarea pedepsei, 449.

Scanned with OKEN Scanner

Condamnare, soluție dată procesului penal de către instanță, 345;
- plata cheltuielilor avansate de către stat, în caz de condamnare, 191.

Condiții, de recunoaștere a hotărârilor străine, 520;
- pentru arestarea învinuitului, 146;
- pentru dispunerea comisiei rogatorii, 132;
- în care se ia măsura reținerii, 143;
- și cazuri când poate fi arestat inculpatul, 148.

Conexitate, în cazul infracțiunilor cu privire la care se aplică procedura plângerii prealabile, 281;
- reunirea cauzelor, 32, 37.

Confiscarea specială. Executare, 439.

Conflictul de competență, 43;
- între organele de urmărire penală. Rezolvare, 45;
- prezență inculpatului arestat la apelul împotriva hotărârii prin care s-a soluționat un conflict de competență, 375;
- prezența inculpatului arestat la recursul împotriva hotărârii prin care s-a soluționat un conflict de competență, 385[11]

Confruntare, obiect, 87;
- procedură, 88.

Consecințele nerespectării terenului procedural, 185.

Consemnarea declarațiilor învinuitului sau inculpatului, 73.

Conservarea obiectelor ridicate, 110.

Constatarea, dispariției înscrisului judiciar, 508;
-infracțiunilor de audiență, 299;
- infracțiunilor flagrante, 467;
- medico-legală. În ce cazuri se dispune, 114;
- medico-legală. Raportul de comportare, 115;
- tehnico-științifică. Când se dispune, 112;
- tehnico-științifică. Obiectul și materialul constatării, 113;
- tehnico-științifică. Raportul de constatare. Constituirea ca parte civilă în contra învinuitului sau inculpatului. Până când se poate face, 15.

Contestația contra executării hotărârii, cazuri, 461;
- rezolvare, 462.

Contestația în anulare, admiterea în principiu, 391;
- instanța competentă să o judece, 389;
- procedura de judecare, 392;
- suspendarea executării, 390;
- termen de introducere, 388.

Contestația privitoare la dispozițiile civile ale hotărârilor penale, 463.

Continuarea cercetării, în cazul infracțiunilor flagrante după restituirea dosarului, 469;
- penale după restituirea dosarului

Scanned with OKEN Scanner

de către procuror, 248, 231, 232;
- penale şi ascultarea inculpatului, 237.

Contradictorialitatea. Judecata se desfăşoară contradictoriu, 289.

Conţinutul , citaţiei, 176;
- comisiei rogatorii, 133;
- deciziei luate în apel, 383;
- deciziei luate în recurs, 385[16];
- dispozitivului hotărârii, 357;
- expunerii hotărârii, 356;
- mandatului de arestare a inculpatului, 151;
- măsurii obligatorii de a nu părăsii localitatea, 145;
- părţii introductive a hotărârii, 355;
- plângerii prealabile, 283;
- raportului de expertiză, 123.

Corespondenţa şi obiectele învinuitului sau inculpatului. Reţinerea şi predarea lor, 98.

Corpuri delicte. Mijloacele materiale de probă, 95.

Cuprinsul, actului prin care se ia măsura preventivă, 137;
- hotărârii, 354;
- ordonanţei de restituire, 266;
- rechizitorului, 263;
- referatului întocmit de organul de cercetare penală, 259, 260;
- şi forma procesului verbal, 91.

D

Date suplimentare ale referatului întocmit de organele de cercetare penală, 260.

Decesul făptuitorului. Cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale, 10.

Decizia, instanţei de apel. Conţinut, 383;
- instanţei de recurs. Conţinut. 385[17]

Declararea, apelului, 366;
- recursului, 385[4].

Declaraţiile, anterioare ale inculpatului. Citire, 325;
- învinuitului sau inculpatului. Mijloace de probă, 69;
- învinuitului sau ale inculpatului. Consemnarea, 73;
- părţii vătămate, părţii civile şi a părţii responsabile civilmente. Mijloace de probă, 75.

Declaraţie scrisă personal de învinuit. Obligaţia organului de urmărire de a cere o astfel de declaraţie, 70.

Declinarea de competenţă, 42.

Degradarea militară. Punerea în executare, 427.

Delegarea, 135.

Deliberarea, completului de judecată, 307;
- obiectul acesteia, 343.

Denunţul. Mod de sesizare a organelor de urmărire penală, 223, 221.

Desfăşurarea, judecăţii în cauzele cu infractori minori, 485;
- procesului. Note privind desfăşurarea acesteia, 304.

Scanned with OKEN Scanner

Despăgubiri civile, executare, 446;
- în cauzele cu minori, 499.
Deţinuţii, se citează la fiecare termen, 291;
- în cauzele cu deţinuţi, judecata se face de urgenţă, 293.
Dezbaterea, apelului, 377;
- recursului, 385^{13};
- în faţa instanţei şi ordinea în care se dă cuvântul, 340;
- în faţa instanţei. Reluarea acestora după deliberare, 344.
Disjungerea cauzei, 38.
Dispariţia înscrisului dintr-un dosar. Constatare, 508.
Dispozitivul hotărârii. Conţinut, 357.
Dispozitiv, menţiuni ce se fac în dispozitiv când instanţa pronunţă pedeapsa închisorii cu executarea pedepsei la locul de muncă, 357;
- pronunţarea acestuia, 358.
Dispoziţii civile ale hotărârii penale, contestaţia cu privire la executarea lor, 463;
- revizuire, 408;
Dispoziţii civile ale hotărârii penale străine. Executarea, 522.
Dispoziţii, complementare ale ordonanţei de încetare a urmăririi, 245;
- date de procuror în cursul urmăririi penale, 219;
- generale cu privire la judecare infractorilor minori, 480;
-privind măsurile preventive, de siguranţă, asiguratorii, confiscare specială, cheltuieli judiciare şi corpurile delicte, 245, 207, 338;
- privind percheziţia şi ridicare de obiecte şi înscrisuri de la organizaţii publice, 111;
- privind apelul şi recursul contra hotărârilor în cauzele cu minori, 493;
- privind urmărirea penală a militarilor, 226;
- finale ale Codului penal, 523, 524.
Dovada de primire şi procesul-verbal de predare a citaţiei, 181.
Dovedirea unor cazuri de revizuire, 395.
Dreptul, la apărare. Garantare. Regulă de bază a procesului penal, 6;
- la reparaţii. Cazuri ale dreptului la repararea pagubelor. Condamnarea sau arestarea pe nedrept, 594;
- de a face plângere împotriva măsurilor şi actelor de urmărire penală, 275;
- apărătorului, 172;
- expertului, 121;
- părţilor în cazul comisiei rogatorii, 134;
- procurorului şi ale părţilor în instanţă, 301.
Durata, arestării inculpatului, 149;
- arestării preventive. Prelungirea de către instanţă, 159;
- reţinerii, 144.

Scanned with OKEN Scanner

E

Educarea cetăţenilor în spiritul respectării legilor şi a normelor de convieţuire socială. Scop al procesului penal, 1;

Efectele hotărârii penale în civil şi efectele hotărârii civile în penal, 22.

Efectuarea, actelor de cercetare în legătură cu cererea de revizuire, 399;

- cercetării penale, 232;
- percheziţiei corporale, 106;
- percheziţiei domiciliare, 105;
- procedurii speciale în cazul dispariţia înscrisurilor judiciare, 510;
- unei noi expertize, 125;
- unor acte de urmărire penală în incinta unei organizaţii, 111, 204.

Efectul devolutiv, al apelului şi limitele sale 371;

- al recursului şi limitele sale, 385^{6}.

Efectul extensiv, al apelului, 373;

- al recursului şi limitele sale, 385^{7}.

Efectul suspensiv, al apelului, 370;

- al recursului, 385^{5},

Erori materiale. Îndreptare, 195.

Evidenţa întreruperii executării pedepsei, 457.

Examinarea cererii de strămutare, 59.

Excepţii de necompetenţă. Când se pot ridica şi de către cine, 39.

Executarea, confiscării speciale, 439;

- cheltuielilor judiciare, 446;
- despăgubirilor civile, 446;
- dispoziţiilor civile din hotărârile penale străine, 522;
- expulzării, 438;
- hotărârii. Contestaţie, 461;
- hotărârii. Procedura la instanţa de executare, 460;
- mandatului de aducere, 184;
- mandatului de arestare, 152, 422;
- măsurii educative a mustrării, 487;
- pedepsei amenzii. Garantarea acesteia prin măsuri asigurătorii, 163, 260.

Executarea pedepsei închisorii, cazuri de întrerupere, 455;

- întreruperi. Evidenţa întreruperilor, 457;
- întrerupere. Instanţa competentă să dispună întreruperea, 456;
- într-o închisoare militară, 351.

Executarea pedepsei la locul de muncă, competenţă în cazul intervenirii unei noi legi penale, 458;

- competenţă în caz de aplicare a amnistiei sau graţierii, 459;
- instanţa pune în libertate pe inculpatul arestat preventiv, când pronunţă o pedeapsă cu executare la locul de muncă, 350;
- încetare, 450^{1};
- întreruperea executării, 455-457;

Scanned with OKEN Scanner

- menţiuni care se fac în dispozitiv când instanţa pronunţă pedeapsa închisorii cu executarea pedepsei la locul de muncă, 357;
- obligaţii ale instanţei în caz de condamnare cu executare la locul de muncă, 359;
- obligaţiile judecătorului delegat cu punerea în executare, 419, 422[1], 422[2];
- revocare sau anulare, 477[1].

Executarea sancţiunilor cu caracter administrativ, aplicate de procuror, 249[1];
- aplicate de instanţă, 441[1].

Exercitarea acţiunii civile de către persoana vătămată, 14;
- acţiunii civile de către sau faţă de succesori, 21;
- acţiunii penale, 9;
- recursului în anulare, 409;
- supravegherii urmăririi penale. Modalităţi, 218.

Experţi, ascultare la instanţă, 327;
- drepturi, 121;
- incompatibilitate, 54;
- măsuri premergătoare luate de instanţă, 319;
- sumele cuvenite acestora, 190.
- oficiali, 119.

Expert şi părţi. Lămuriri date acestora de organele judiciare, 120.

Expertiză, conţinutul raportului de expertiză, 123;
- efectuarea unei noi expertize, 125;
- obligatorie, 117;
- ordonarea efectuării, 116;
- procedură, 118;
- raport, 122;
- supliment, 124.

Explicaţii prealabile ascultării persoanei vătămatei şi a persoanei civilmente responsabile, 76.

Expulzarea. Executare, 438. Expunerea hotărârii Conţinut, 356.

Extinderea, acţiunii penale pentru alte acte materiale, 335;
- cercetării penale, 238;
- competenţei teritoriale, 211;
- procesului penal cu privire la alte persoane, 337;
- procesului penal pentru alte fapte, 336.

F

Fapta, nu a fost săvârşită de învinuit sau de inculpat. Caz de împiedicare a punerii în mişcare sau a exercitării acţiunii penale, 10;
- nu este prevăzută de legea penală. Caz de împiedicare a punerii în mişcare sau a exercitării acţiunii penale, 10;
- nu există. Caz de împiedicare a punerii în mişcare acţiunii penale sau a exercitării acesteia, 10.
- îi lipseşte unul din elementele constitutive ale infracţiunii. Caz de împiedicare a punerii în mişcare a acţiunii penale sau a exercitării acesteia, 10;

Scanned with OKEN Scanner

- nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni. Caz de împiedicare a punerii în mişcare a acţiunii penale sau de exercitare a acesteia, 10.

Felul hotărârilor, 311.

Femei. Ţinerea lor separată în timpul arestării, 142.

Fixarea termenului de judecată, pentru judecarea apelului, 375;

- pentru judecarea recursului, 385^{12}.

Flagrantă infracţiune. Constatare, 465.

Folosirea, interpreţilor, 128;

- limbii oficiale prin traducător, 8;

- limbii române în desfăşurarea procesului penal, 7;

- unor specialişti, 112-115.

Forma procesului verbal, 91.

G

Garantarea, dreptului de apărare. Regulă de bază a procesului penal, 6;

- executării pedepsei amenzii. Măsuri asiguratorii, 163, 260;

- libertăţii persoanei. Regulă de bază a procesului penal, 5.

Graţiere. Aplicare când intervine după rămânerea definitivă a hotărârii, 459.

Grefier, abţinere sau acuzare. Procedura de soluţionare, 52;

- pronunţarea hotărârii, 310, 358;

- incompatibilitate, 49;

- semnarea hotărârii, 312;

- note cu privire la desfăşurarea procesului, 304;

- încheierea de şedinţă, 305.

H

Hotărârea, de declinare a competenţei, 42;

- instanţei care a judecat infracţiunea flagrantă, 475;

- instanţei de apel. Când rămâne definitivă, 416^{1};

- instanţei de recurs. Când rămâne definitivă, 417;

- primei instanţe. Când rămâne definitivă, 416;

- prin care se rezolvă cererea de reabilitate. Apel şi recurs, 501;

- desfiinţare în caz de admitere a apelului, 382;

- casare în caz de admitere a recursului, 385^{17};

- comunicare, 360;

- cuprins, 354;

- pronunţarea acesteia, 310;

- executorie, 415;

- felul acesteia, 311;

- instanţa poate suspenda executarea hotărârii a cărei anulare se cere, 390;

- suspendarea executării hotărârii înainte de introducerea recursului în anulare, 411;

- penală pronunţată în străinătate. Recunoaştere, 419-421;

- penală pronunţată în străinătate.

Scanned with OKEN Scanner

executarea dispoziţiilor civile, 422;
- supusă revizuirii, 393;
- supusă apelului, 361;
- supusă recursului, 385[1].

I

Identificarea şi păstrarea obiectelor şi a înscrisurilor, 107.
Identitatea celui arestat. Obiecţii, 153, 423.
Incompatibilitatea, expertului şi interpretului, 54;
- judecătorilor, 46-48;
- procurorului, grefierului şi a organului de cercetare penală, 49;
- persoana incompatibilă trebuie să declare că se abţine, 50.
Inculpat, arestarea preventivă, 236, 150-160, 468;
- arestat. Prelungirea mandatului de arestare de către instanţă, 159-160;
- ascultarea lui de către instanţă, 323;
- ascultarea înainte de arestare, 150;
- ascultarea lui la locul unde se află, 74;
- asistenţa lui de către apărător în cursul procesului penal, 171;
- cazuri de neprezentare a materialului de urmărire penală, 254;
- citirea la instanţă a declaraţiilor anterioare, 325;
- consemnarea declaraţiilor date, 73;
- declaraţiile în cursul procesului penal, 69;
- formularea de cereri noi la prezentarea materialului de urmărire penală, 252;
- înaintarea de către organul de cercetare penală a dosarului privind pe inculpat la procuror, 258;
- întrebări ce i se pun cu privire la faptă, 72;
- întrebări prealabile ascultării, 70;
- mod de ascultare, 71;
- parte în procesul penal, 23;
- prezentarea materialului de urmărire penală, 250-253, 257, 261;
- prezenţa la judecată, 314;
- reprezentare în cursul procesului penal, 174.
-ultimul cuvânt al acestuia, 341;
- verificări în instanţă privitoare la inculpat, 318.
Indivizibilitate, cazuri, 33;
- infracţiuni cu privire la care se aplică procedura plângerii prealabile, 281;
- reunirea cauzelor, 32, 37.
Infirmarea de către procuror a actelor sau măsurilor procesuale nelegale, 220.
Infracţiuni. Faptă care nu prezintă gradul de pericol social al acesteia. Împiedicare punerii în mişcare sau a exercitării acţiunii penale, 10.
Infracţiune flagrantă, 465;
- acţiune civilă, 476;

Scanned with OKEN Scanner

- cazuri când nu se aplică procedura specială, 479;
- constatare, 467;
- continuarea cercetării după restituirea cauzei de către procuror, 469;
- instanța competentă, 471;
- măsuri pregătitoare. Judecata, 472-475;
- procedura în cazul infracțiunilor pentru care acțiune penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, 280;
- procedura specială, 466;
- apelul și recursul, 477;
- reținerea și arestarea inculpatului, 468;
- verificare lucrărilor de cercetare penală, 470.

Infracțiuni, concurente, indivizibile sau conexe cu infracțiuni flagrante, 478;
- săvârșite de minori. Nu se aplică procedura specială pentru infracțiunile flagrante, 479;
- săvârșite pe nave sau aeronave. Competență de judecată, 31.

Inscripții ipotecare, 166.

Instanța care judecă pe minori. Compunere, 483.

Instanța competentă să dispună reunirea cauzelor, 36;
- să dispună amânarea executării pedepsei, 454;
- să dispună întreruperea executării pedepsei, 456;
- să judece cererea de revizuire, 401;
- să judece contestația în anulare, 389;
- să se pronunțe asupra reabilitării judecătorești, 494;
- să soluționeze cererea de reparare a pagubelor în cazul condamnării sau a arestării pe nedrept, 506.

Instanță, de judecată. Compunere, 292;
- de executare, 418;
- de executare. Procedura în fața acesteia, 460;
- îndatoririle acesteia, 287;
- la care se depune apelul, 367;
- la care se depune recursul, 385[4];
- obligații ale acesteia in caz de condamnare cu suspendare condiționată sau cu executarea pedepsei la locul de muncă, 359.

Institutul de emisiune. Lămuriri cerute de la aceasta în caz de falsificare de monedă sau de alte valori, 126.

Internarea medicală, înlocuire sau încetare, 434;
- luarea măsurilor de siguranță. Căi de atac, 162;
- obligații în legătură cu aceasta, 433;
- punerea în executare, 432.

Internarea minorului, 490, 491.

Internare provizorie. Aducere la îndeplinire, 162.

Interpreți, incompatibilitate, 54;
- sumele cuvenite acestuia, 190;
- ascultarea la instanță, 327;

Scanned with OKEN Scanner

- cazuri şi procedura de folosire a interpreţilor, 128;
- măsuri premergătoare luate de instanţă, privind pe interpreţi, 319.

Intervenirea unei legi penale noi, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare. Înlăturarea sau modificarea pedepsei, 458.

Interzicerea exercitiului unor drepturi. Punere în executare, 426.

Interzicerea folosirii mijloacelor de constrângere, în scopul de a obţine probe, 68.

Î

Împăcarea părţilor. Cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale, 10.

Înaintarea de către organul de cercetare penală la procuror a dosarului, privind pe inculpat, 258;
- privind pe învinuit, 256.

Încadrarea juridică. Schimbare de către instanţă, 334.

Încălcări care atrag nulitatea, 197.

Începerea, cercetării judecătoreşti, 322;
- urmăririi penale, 228.

Încetarea, cauzei de suspendare. Caz de reluare a urmăririi penale, 270;
- de drept a măsurilor preventive, 140;
- obligării la muncă corecţională, 450[1];
- procesului penal. Măsuri cu privire la starea de libertate, 350;
- procesului penal. plata cheltuielilor avansate de stat, 192;
- procesului penal. Soluţie dată de instanţă procesului penal, 11, 13, 140, 345, 403, 414;
- urmăririi penale, 11, 13, 140, 242-248, 262, 273;
- urmăririi penale. Cazuri de încetare, 242;
- urmăririi penale. Înştiinţarea persoanelor interesate, 246;
- urmăririi penale. Ordonanţa de încetare, 244, 245;
- urmăririi penale. Procedură, 243;
- urmăririi penale. Redeschiderea urmăririi penale, 273;
- urmăririi penale. Restituirea dosarului şi continuarea cercetării penale, 248.

Încheierea, pronunţată la plângerea împotriva măsurilor preventive luate de procuror, 140[1];
- de şedinţă. Conţinutul acesteia, 305.

Încuviinţarea percheziţiei domiciliare, 101.

Îndatoririle instanţei de judecată, 287.

Îndreptarea erorilor materiale, 195.

Înlăturarea unor omisiuni vădite, 196.

Înlocuirea, executării pedepsei pentru militari, 451;
- înscrisului dispărut, 511;

Scanned with OKEN Scanner

- libertății supravegheate, 489;
- pedepsei amenzii cu cea a închisorii, 449[1];
- pedepsei amenzii cu cea a închisorii. Participarea procurorului la ședința de judecată, 315;
- pedepsei cu detențiunea pe viață, 448;
- răspunderii penale, 262;
- răspunderii penale. Cauză care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale, 10;
- răspunderii penale. Punere în executare, 440;
- sau încetarea internării medicale, 434;
- sau revocarea măsurilor preventive, 139;
- tratamentului medical, 431.

Înmânarea citației, 178.
- altor persoane decât celui citat, 179;
- cercetări în vederea înmânării citației, 180.

Înregistrări audio-video, 91[1]-91[5]

Înscris declarat fals. Punerea în executare a hotărârii care-l declară fals, 445.

Înscris judiciar, dispariție. Constatarea dispariției înscrisului, 508;
- dispărut. Procedura specială, 509, 510;
- înlocuirea lui în cazul dispariției, 511;
- reconstituire, 512.

Înscrisuri, identificarea și păstrarea lor, 107;
- mijloace de probă, 89;
- predarea lor, 97;
- procesul-verbal de ridicare a înscrisurilor, 108.
- ridicarea lor, 96.
- ridicarea lor silită, 99.

Înștiințarea, despre încetarea urmăririi penale, 246;
- părților despre introducerea cererii de strămutare, 58.

Întărirea legalității. Scop al procesului penal, 1.

Întrebări, prealabile puse martorului, 84;
- puse învinuitului sau inculpatului cu privire la faptă, 72;
- și lămuriri prealabile ascultării învinuitului sau inculpatului, 70.

Întreruperea executării pedepsei închisorii, cazuri de întrerupere, 455;
- evidența întreruperilor, 457;
- instanța competentă să dispună întreruperea, 456.

Întreruperea executării pedepsei închisorii cu executarea pedepsei la locul de muncă, 455-457.

Întreruperea executării măsurii internării, 491[1].

Învinuit, 229;
- arestarea lui preventivă, 233;
- ascultarea acestuia înainte de terminarea cercetării penale, 255;
- ascultarea lui la locul unde se află, 74;
- asistența acestuia de către apărător, 171;

Scanned with OKEN Scanner

- consemnarea declaraţiilor date, 73;
- înaintarea la procuror a dosarului privind pe învinuit, 256;
-întrebări cu privire la faptă, 72;
- întrebări prealabile ascultării, 70;
- mod de ascultare, 71;
- declaraţii în cursul procesului penal, 68;

J

Judecarea, minorilor. Persoanele chemate la judecarea acestora, 484;
- procedura de judecare a contestaţiei în anulare, 392;
- apelului, 378;
- recursului, 385^{14};
- dispoziţii generale, 287-312;
- în prima instanţă, 313-360;
- în căile de atac, 361-414;
- de urgenţă în cauzele cu deţinuţi, 293;
- în cauzele cu inculpaţi minori şi majori, în care nu este posibilă disjungerea, 486;
- în cauzele cu minori. Desfăşurarea, 485;
- în primă instanţă a infracţiunilor flagrante, 473;
- locul unde se desfăşoară, 288.
- obiectul acesteia, 317;
- percheziţie domiciliară în timpul judecăţii, 102;
- suspendare, 303.

Judecător, cui se adresează plângerea prealabilă când este îndreptată contra unui judecător, 279;
- delegat cu executarea, 419;
- incompatibilitate, 46-48.

Judiciare. Abateri, 198.

Jurământul martorului, 85.

L

Lămurirea cauzei pe bază de probe, în vederea aflării adevărului, 62.

Lămuriri, cerute institutului de emisiune, în caz de falsificare de monedă, sau alte valori, 126;
- date experţilor şi părţilor de către organele judiciare, 120;
- excepţii şi cereri la instanţă, 320;
- suplimentare cerute expertului, institutului medico-legal, laboratorului de expertiză criminalistică sau institutului de specialitate care a efectuat expertiza, 124.

Legalitatea, procesului penal, 2.

Legalitatea şi temeinicia hotărârii, verificarea în apel, 378;
- verificarea în recurs, 385^{14}.

Lege penală nouă. Intervenirea după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, 458.

Liberare condiţionată. Când se dispune, 450;
- revocare, 450.

Liberare provizorie, Modalităţi, 160^{1}.

Liberare provizorie pe cauţiune. Condiţiile liberării, 160^{4};

Scanned with OKEN Scanner

- examinarea şi admiterea cererii, 160[8];
- măsuri premergătoare, 160[7];
- noţiunea de cauţiune, 160[5];
- organul competent să o rezolve, 160[6];
- respingerea cererii, 160[9];
- revocare, 160[10].

Liberarea provizorie sub control judiciar. Condiţiile liberării, 160[2];
- examinarea şi admiterea cererii, 160[8];
- măsuri premergătoare, 160[7];
- organul competent să o rezolve, 160[6];
- respingerea cererii, 160[9];
- revocare, 160[10];
- ridicare, 160[3].

Lipsa nejustificată a apărătorului, 198.

Limitele rejudecării, în apel, 385;
- în recurs, 385[18]

Locul, de citare, 177;
- săvârşirii infracţiunii. Înţeles, 30;
- unde se desfăşoară judecata, 288.

Luarea în cunoştinţă a termenului de judecata, 291.

Luarea hotărârii de către completul de judecată, 308.

Luarea măsurilor de siguranţă în cursul procesului penal, 162.

Lucruri, restituirea lor prin hotărâre şi valorificarea celor neridicare de către părţi, 444;
- ridicate de la învinuit sau inculpat. Când se restituie, 169.

M

Mandat de aducere, 183.
- executare, 184.

Mandat de arestare, a inculpatului. Conţinut, 151;
- a învinuitului, 146, 147, 233, 299;
- executare, 152, 422;
- obiecţii privind identitatea, 153, 423;
- trimiterea spre executare, 421.

Martori, cine poate fi martor, 78;
- ascultarea la instanţă, 327;
- asistenţi. Cine poate fi, 92;
- asistenţi. Stabilirea identităţii, 93;
- întrebări prealabile puse martorului, 84;
- jurământ, 85;
- măsuri premergătoare privind pe martori luate la instanţă, 328;
- renunţarea de către procuror şi părţi la martor, 329;
- minori. Mod de ascultare, 81;
- modul şi limitele de ascultare a martorului, 86;
- obligaţia de prezentare, 83;
- persoana obligată de a păstra secretul profesional. În ce condiţii poate fi ascultată, 79;
- când poate fi ascultată ca martor persoana vătămată, 82;
- soţ sau rudă apropiată.

Scanned with OKEN Scanner

Ascultare, 80;
- sumele cuvenite martorului, 190.
Măsura de siguranță, a internării medicale. Punere în executare, 432;
- a obligării la tratament medical. Punere în executare, 429.
Măsura internării minorului. Schimbări privind măsura internării, 491.
Măsuri asigurătorii, când și de cine se iau, 163;
- contestarea lor, 168;
- dispoziții privitoare la măsurile asigurătorii în hotărârea instanței de apel, 381;
- dispoziții privitoare la măsurile asigurătorii în hotărârea instanței de recurs, 385[16];
- dispoziții luate de instanță, 338;
- dispoziții luate de procuror, 267;
- organele care le aduc la îndeplinire, 164;
- pentru garantarea executării pedepsei amenzii, 163, 260;
- revocare, 245;
- trebuie prevăzute în referatul organului de cercetare penală, 160.
Măsuri, care pot fi luate după admiterea în principiu a cererii de revizuire, 404;
- luate de instanță cu privire la starea de libertate, 350;
- cu privire la starea de libertate în cazul infracțiunilor flagrante, 474;
- de ocrotire în caz de reținere sau de arestare preventivă, 161.
Măsuri de siguranță, Dispoziții luate de instanță, 338;
- dispoziții luate de procuror, 267;
- luarea lor în tot cursul procesului penal, 162;
- provizorii. Punerea în executare, 435;
- punerea în executare, 429-436.
- revocare, 437.
Măsuri pregătitoare pentru judecarea infracțiunilor flagrante, 472;
- în vederea soluționării cererii de reabilitare, 496.
Măsuri premergătoare judecății;
- luate de președintele instanței în vederea judecării cererii de revizuire, 402;
- luate de instanță privind martori, experți, interpreți, 319.
Măsuri preventive, 136-160;
- cuprinsul actului prin care se iau acestea, 137;
- calcularea termenului în cazul luării acestora, 188;
- căi de atac contra încheierii prin care se iau, 141;
- dispoziții luate de instanță, 338;
- încetarea lor de drept, 140;
- înlocuire sau revocare, 139;
- prezența inculpatului arestat la recursul împotriva încheierii privind măsurile preventive, 140[1];
- sesizarea procurorului de către organul de cercetare penală, pentru a le lua, 138;
- scop și categorii, 136.
Măsuri, privind obiectele ridicate, 109;

Scanned with OKEN Scanner

- luate de instanță privind reparațiile civile, 353;
- luate de instanță privitoare la martori, 328;
- procesuale nelegale. Infirmare, 220.

Material de urmărire penală. Prezentare de către organul de cercetare penală, 250, 253;
- cazuri de neprezentare a acestuia, 254;
- prezentare de către procuror, 257, 261;
- prezentare. Proces-verbal de prezentare a acestuia, 251.

Mențiuni despre reabilitare făcute de instanță pe hotărâre, 502.

Mijloace de constrângere. Interzicerea folosirii, 68.

Mijloace de probă. Care sunt, 64;
- de probă. Înregistrări audio-video, 91^1-91^5;
- de probă. Procesul-verbal ca mijloc de probă, 90;
- de probă scrise, 89.

Mijloace materiale de probă, corpurile delicte, 95;
- obiectele ca mijloc de probă, 94;
- prezentare la instanță, 330;
- trebuie prevăzute în referatul organului de cercetare penală, 260.

Militarii se citează la fiecare termen, 291.

Militari, cui se adresează plângerea prealabilă când este îndreptată împotriva unui militar, 279;
- reducerea pedepsei, care se execută într-o închisoare militară, 452;
- unele dispoziții privind urmărirea penală a militarilor, 226;
- în termen. Asistența juridică este obligatorie, 171.

Minori, asistența juridică este obligatorie, 171;
- compunerea instanței care judecă pe minorii infractori, 483;
- desfășurarea judecății, 485;
- dispoziții generale cu privire la judecarea lor, 480;
- inculpații minori cu majori. Judecare, 496;
- infracțiuni săvârșite de minori. Nu se aplică procedura specială pentru infracțiunile flagrante, 470;
- internarea medicală, 490;
- judecarea lor în apel și recurs, 493;
- obligativitatea efectuării anchetei sociale în cauzele cu infractori minori, 482;
- persoane chemate la judecarea acestora, 484;
- persoane chemate de organul de urmărire penală care cercetează o cauză cu minori, 481;
- punerea în executare a libertății supravegheate față de minori, 488;
- revocarea măsurilor luate față de aceștia, 492;
- revocarea și înlocuirea libertății supravegheate, 489;
- ținerea lor separată în timpul executării pedepsei, 142.

Scanned with OKEN Scanner

Minuta, 309.

Modalităţi, de executare a supravegherii urmăririi penale, 218;

- de reglementare a asistenţei juridice internaţionale, 513.

Modificări de acte procedurale, 194.

Modul de ascultare, a învinuitului sau inculpatului, 71;

- a părţii civile, părţii vătămate şi a părţii responsabile civilmente, 77.

Modul de citire, 175.

Modul şi limitele de ascultare a martorului, 86.

Modurile de sesizarea a organelor de urmărire penală, 221.

Motivarea, apelului, 374;

- recursului, 385^{10}.

Mustrare. Măsură educativă. Executare, 487.

N

Neagravarea situaţiei, în propriul apel, 372;

- în propriul recurs, 385^{8}.

Necompetenţa, după calitatea persoanei, Excepţii. Când se pot ridica, 39;

- materială. Excepţie. Când se pot ridica, 39;

- teritorială. Excepţie. Când se pot ridica, 39.

Negăsirea persoanei prevăzute în mandatul de arestare, 154, 422.

Nemijlocire. Judecata se desfăşoară nemijlocit, 289.

Neprezentarea părţilor la judecată. Când se poate amâna cauza, 291.

Nerespectarea termenelor procesuale. Consecinţe, 185.

Nevinovăţie. Prezumţia de nevinovăţie, 66.

Notar de stat. Cui se adresează plângerea prealabilă când este îndreptată contra unui notar de stat, 279.

Note privind desfăşurarea procesului, 304.

Nulităţi. Încălcări care atrag nulitatea, 197.

O

Obiectele, ca mijloace de probă, 94;

- identificare şi păstrare, 107;

- predare, 97;

- aparţinând învinuitului sau inculpatului. Reţinere şi predare, 96;

- ridicare, 96;

- ridicate. Conservare sau valorificare, 110;

- ridicate. Măsuri privind aceste obiecte, 109;

- procesul-verbal de ridicare, 108;

- ridicarea silită, 99.

Obiecţii privind identitatea celui arestat, 153, 423.

Obiectul, confruntării, 87;

- deliberării, 343;

- judecăţii, 317;

- procedurii speciale, în caz de

Scanned with OKEN Scanner

dispariție a înscrisurilor judiciare, 509;
- supravegherii urmăririi penale de către procuror, 216;
- și exercitarea acțiunii penale, 9;
- și exercitarea acțiunii civile, 14;
- și materialul constatării tehnico-științifice, 113;
- urmăririi penale, 200.

Obligarea, de a nu părăsi localitatea, conținutul măsurii, 145;
- măsură preventivă, 136.

Obligarea la tratament medical. Punere în executare, 429.

Obligativitatea anchetei sociale în cauzele cu minori, 482.

Obligația, organului de cercetare penală de a înainta plângerea la procuror, 276;
- de înfățișare a probelor, 65;
- de prezentare a martorului, 83;
- persoanei incompatibile de a declara că se abține, 50;
- instanței în caz de condamnare cu suspendarea executării pedepsei sau cu executarea pedepsei la locul de muncă, 359;
- apărătorului, 173;
- unităților sanitare în legătură cu internarea medicală, 433;
- unităților sanitare în legătură cu tratamentul medical, 430;
- organelor de cercetare penală competente, sesizate de procuror, 269.

Oficialitatea procesului penal, 2;

Ofițeri anume desemnați de comandanții unităților militare. Organe de urmărire speciale, 208;

Ofițeri anume desemnați de șefii comenduirilor de garnizoană. Organe de urmărire speciale, 208;

Ofițeri de grăniceri. Organe de urmărire speciale, 208.

Ofițeri din Ministerul de Interne. Organe de urmărire speciale, 208.

Omisiuni vădite. Înlăturare, 196.

Oralitatea. Judecata se desfășoară oral, 189.

Ordinea, cercetării judecătorești, 321;
- în care se dă cuvântul părților la judecată, 340;
- în care se dă cuvântul în apel, 377;
- în care se dă cuvântul în recurs 385^{13};
- și solemnitatea ședinței. Asigurare, 298.

Ordonarea efectuării expertizei, 116.

Ordonanța, de clasare, de scoatere de sub de sub urmărire, de încetare a urmăririi penale, 262;
- de încetare a urmăririi penale, 244, 245;
- de luare a măsurii asigurătorii, 164;
- de punere în mișcare acțiunii penale, 235;
- procurorului de scoatere de sub urmărire penală în cazul când fapta nu prezintă gradul de pericol social

Scanned with OKEN Scanner

al unei infracţiuni, 249;
- de redeschidere a urmăririi penale, 173;
- de restituire sau de trimitere a organului de urmărire penală, de către procuror. Cuprins, 266;
- de suspendare a urmăririi penale, 240;
- organului de urmărire penală, 203.

Organe competente să efectueze urmărirea în cazul când plângerea prealabilă priveşte pe un judecător, procuror, notar de stat sau militar, 279.

Organ, competent. Sesizări la cererea acestuia, 225;
- de cercetare penală. Cuprinsul referatului pe care-l înaintează procurorului
- de cercetare penală. În ce cazuri plângerea prealabilă trebuie adresată acestuia, 279;
- de urmărire penală. Incompatibilitatea, 49;
- de urmărire penală. Sarcina lui în timpul suspendării urmăririi penale, 241;
- de urmărire penală. Explicaţii ce trebuie date persoanei vătămate înainte de ascultare, 76;
- de urmărire penală. Cazuri urgente, 213;
- de urmărire penală. Persoanele pe care le cheamă la cercetarea minorilor infractori, 481;
- de urmărire penală. Rol activ, 202;
- necompetent. Cercetare făcută de acestea, 268, 332.

Organe, cărora li se adresează plângerea prealabilă, 279;
- de cercetare penală competente, sesizate de procuror. Obligaţiile acestora, 269;
- de cercetare ale poliţiei. Competenţă, 201, 207;
- de cercetare speciale. Competenţă, 201, 208;
- de constatare. Acte încheiate de acestea, 214;
- care aduc la îndeplinire măsurile asigurătorii, 164.

P

Pagube produse prin infracţiune. Reparare, 14.

Partea introductivă a hotărârii. Cuprins, 355.

Parte civilă, asistenţa acesteia de apărător în cursul procesului penal, 173;
- constituire, 15;
- declaraţie. În ce condiţii poate constitui mijloc de probă, 75;
- parte în procesul penal, 24.

Parte civilmente responsabilă, asistenţa acesteia de apărător în cursul procesului penal, 173;
- declaraţie. În ce condiţii poate constitui mijloc de probă, 75;
- introducere în procesul penal, 16, 24.

Scanned with OKEN Scanner

Parte vătămată, asistența acesteia de apărător în cadrul procesului penal, 173;
- declarație. În ce condiții poate constitui mijloc de probă, 75;
- parte civilă, parte civilmente responsabilă. Mod de ascultare, 76;
- parte în procesul penal, 24.

Participarea procurorului la judecată, 315.

Părți, ascultare la instanță, 326;
- cheltuielile judiciare făcute de acestea. Plata lor, 193;
- drepturile acestora în cazul comisiei rogatorii, 134;
- drepturile acestora în instanță, 301;
- inculpatul, 23;
- alte părți în procesul penal decât inculpatul, 24;
- lămurirea acestora de către organele judiciare care dispun efectuarea expertizei, 120;
- reprezentarea lor în cursul procesului penal, 174.

Păstrarea, de către procuror a unor acte de urmărire penală, 205;
- obiectelor sau înscrisurilor, 107;

Pedeapsa amenzii, înlocuirea cu închisoarea, 449[1];
- înlocuirea cu închisoarea. Participarea procurorului la ședința de judecată, 315;
- punerea în executare, 425.

Pedeapsa închisorii cu executarea pedepsei la locul de muncă. Punerea în executare, 422[1], 422[2];
- punerea în executare, 420.

Pedeapsa, cu detențiunea pe viață. Înlocuire, 448;
- executarea acesteia într-o închisoare militară, 351;
- modificare când se constată existența anumitor situații, 449.

Percheziția, 100;
- corporală. Efectuarea, 106;
- domiciliară. Încuviințare, 101;
- domiciliară. Când nu este necesară autorizarea, 101;
- domiciliară în cursul judecății, 102;
- efectuarea, 105;
- timpul de efectuare, 103;
- procedură, 104;
- și ridicare de obiecte și înscrisuri. Proces-verbal, 108.

Pericol social, faptă care nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni. Caz în care punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale este împiedicată, 10.

Persoană, civilmente responsabilă. Până când poate interveni în procesul penal, 16;
- prevăzută în mandat. Negăsirea acesteia, 154;
- vătămată. Ascultarea ca martor, 82;
- cu funcții de conducere. Sesizări făcute de acestea, 227.

Persoanele, care pot cere revizuirea, 396;
- care pot face apel, 362;

- care pot face recurs, 385[2];
- chemate de organul de urmărire care cercetează o cauză cu minori, 481;
- chemate la judecarea minorului, 484.

Plata cheltuielilor, avansate de stat, în caz de condamnare, 191;
- avansate de stat, în celelalte cazuri, 192;
- judiciare în căile de atac, 192;
- judiciare făcute de părţi, 193.

Plângerea, mod de sesizare a organului de urmărire penală, 222, 221;
- contra actelor procurorului, 278;
- împotriva măsurilor preventive luate de procuror, 140[1];
- împotriva ordonanţei prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală, când fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni, 249[1];
- dreptul de a face plângere împotriva măsurilor şi actelor de urmărire penală, 275;
- formulată de apărător, 173;
- obligaţia organului de urmărire penală de a înainta plângerea la procuror, 276;
- termenul de rezolvare a plângerii înaintate la procuror, 277.

Plângere prealabilă, conţinutul acesteia, 283;
- termen de introducere, 284;
- greşit îndreptată, 285;
- organele cărora li se adresează plângerea, 279;
- retragere. Cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale, 10;
- se consideră retrasă prin lipsa nejustificată a părţii vătămate la două termene consecutive, 284[1];
- supusă procedurii de împăciuire. Nu se aplică procedura specială pentru urmărirea şi judecarea unor infracţiuni flagrante, 479.

Poprirea, 167.

Predarea obiectelor şi înscrisurilor, 97.

Prelungirea, arestării inculpatului. Propunerea făcută de organul de cercetare penală, 156;
- duratei arestării inculpatului de către instanţă, 159-160;
- duratei arestării inculpatului în cauzele cu mai mulţi arestaţi, 160.

Prescripţie, continuarea procesului penal la cererea învinuitului sau inculpatului, 13;
- cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale, 10;
- plata cheltuielilor judiciare, 192.

Preşedintele completului de judecată. Atribuţii, 296.

Prevenirea infracţiunilor. Scop al procesului penal, 1.

Prezentarea materialului de urmărire penală, de către organul de urmărire penală, 250, 253;
- procesul verbal de prezentare, 251;

- de către procuror, 257, 261.
Prezentarea mijloacelor materiale de probă, 330.
Prezentarea scriptelor de comparaţie, 127.
Prezentarea inculpatului, la judecată, 314;
- arestat la judecarea apelului, 375;
- arestat la judecarea recursului, 385^{11}.
Prezentarea martorilor asistenţi, la efectuarea unui act procedural, 92.
- la efectuarea unui act procedural, 92.
Prezenţa procurorului, la judecata în apel, 376;
- la judecata în recurs, 385^{11}
Prezumţia de nevinovăţie, 66.
Probe, concludentă şi utilitate, 67;
- sarcina administrării lor, 65;
- ce urmează a fi administrate. Instanţa de apel trebuie să se pronunţe asupra acestora, 378;
- ce urmează a fi administrate. Instanţa de recurs trebuie să se pronunţe asupra acestora, 385^{14};
- noi. Amânarea cauzei, 331;
- şi aprecierea lor, 63;
- aflarea adevărului, 62.
Procedura, confruntării, 88;
- de rezolvare a contestaţiei la executare, 462;
- de judecare a contestaţiei în anulare, 392;
- de folosire a interpreţilor, 128;
- de rejudecare în apel, 384;
- de rejudecare în recurs, 385^{19};
- de scoatere de sub urmărire penală, 249;
- de soluţionare a abţinerii şi recuzării în cursul urmăririi penale, 53;
- expertizei, 118;
- împăcării penale, 243;
- la instanţa de executare, 460;
- percheziţiei, 104;
- plângerii prealabile în caz de indivizibilitate şi conexitate, 281;
- plângerii prealabile în cazul infracţiunilor flagrante, 280;
- prelungirii arestării inculpatului de către instanţă, 159;
- prelungirii arestării inculpatului în cauzele cu mai mulţi arestaţi, 160;
- privitoare la amenzile judiciare, 199;
- sechestrului, 165;
- specială pentru infracţiunile flagrante. Cazuri când nu se aplică această procedură, 479;
- specială în cazul dispariţiei înscrisurilor judiciare. Efectuarea, 510;
- specială în cazul dispariţiei înscrisurilor judiciare. Obiect, 509.
Proces penal, extinderea cu privire la alte persoane, 337;
- extinderea pentru alte fapte, 336.
Procesul verbal, ca mijloc de probă, 90;
- încheiat de organele de

constatare constituie mijloace de probă, 214, 215;
- de predare a citației, 181;
- de prezentare a materialului de urmărire penală, 251;
- de sechestru și inscripția ipotecară, 166;
- cuprins și formă, 91;
- de constatare la fața locului, 131;
- de începere a urmăririi penale, 228;
- de percheziție și de ridicare a obiectelor și înscrisurilor, 108.

Procuror, care nu participă la judecată. Instanța extinde procesul penal, 336;
- care deși participă la judecată nu pune în mișcare acțiunea penală, 336;
- incompatibilitate, 4;
- competența lui în faza urmăririi penale, 209;
- conflict de competență între doi procurori. Rezolvare, 45;
- cui se adresează plângerea prealabilă când este îndreptată împotriva unui procuror, 279;
- dispoziții date în cursul urmăririi penale, 219;
- drepturile acestuia în instanță, 301;
- efectuarea obligatorie a urmăririi penale, 209;
- în ce cazuri plângerea este adresată acestuia, 279;
- obligația de rezolvare a plângerii împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală, 277;
- organ de urmărire penală, 201, 209;
- participarea la judecată, 315;
- plângerea împotriva măsurilor preventive luate de acesta, 140^1;
- prezența procurorului la judecarea în apel, 376;
- prezența procurorului la judecarea în recurs, 385^{11};
- redeschiderea urmăririi penale prin ordonanță, 273;
- rolul lui în desfășurarea cercetării judecătorești și a dezbaterilor, 316;
- sesizarea acestuia pentru a lua măsuri preventive, 138, 233.

Pronunțarea, dispozitivului hotărârii, 358;
- hotărârii, 310.

Propuneri, făcute de organul de cercetare penală pentru punerea în mișcare a acțiunii penale și pentru arestarea preventivă, 234;
- motivate ale organului de cercetare penală pentru luarea unor măsuri, 203;
- făcute de organul de urmărire penală procurorului, de a nu începe urmărirea penală, 288;
- făcute de organul de urmărire penală procurorului, de scoatere de sub urmărire, când fapta nu reprezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni, 228;
- ale organului de cercetare penală pentru prelungirea arestării, 156;

Scanned with OKEN Scanner

Publicitatea şedinţei de judecată, 290.

Punerea în executare, a altor măsuri de siguranţă, 436;
- a amenzilor judiciare, 442;
- a amenzii penale, 425;
- a cheltuielilor judiciare avansate de stat, 443;
- a degradării militare, 427;
-a dispoziţiilor hotărârii prin care se declară un înscris fals, 445;
- a interzicerii exerciţiului unor drepturi, 426;
- a hotărârii instanţei privitoare la înlocuirea răspunderii penale, 440;
- a libertăţii supravegheate, 488;
- a măsurilor de siguranţă provizorii, 435;
- a obligării la tratament medical, 429;
- a ordonanţei prin care s-a aplicat de către procuror o sancţiune cu caracter administrativ, 249[1];
- a pedepsei cu detenţiunea pe viaţă, 420;
- a pedepsei închisorii, 420;
- a pedepsei închisorii cu executarea pedepsei la locul de muncă, 422[1], 422[2];
- a pedepsei închisorii cu la executarea pedepsei la locul de muncă. Judecător delegat, 419;
- a sancţiunilor cu caracter administrativ, pronunţate de instanţă, 441[1].

Punerea în mişcare a acţiunilor penale prin ordonanţă, 235.

R

Raportul, de constatare tehnico-ştiinţifică şi medico legală, 115;
- de expertiză, 122;
- de expertiză. Conţinutul acestuia, 123.

Rămânerea definitivă a hotărârii, instanţei de apel, 416[1];
- instanţei de recurs, 417;
- primei instanţe, 416.

Răspunderea penală. Înlocuirea de către instanţă. Punerea în executare, 440.

Reabilitare, anulare, 503;
- cerere, 495;
- hotărârea prin care se acordă reabilitarea este supusă apelului şi recursului, 501;
- instanţa competentă să se pronunţe, 494.
- măsuri pregătitoare judecării cererii de reabilitare, 496.
- menţiuni despre acordarea reabilitării, 502;
- respingerea cererii pentru lipsa condiţiilor de formă, 497;
- situaţii privind despăgubirile civile, 499;
- soluţionarea cererii de reabilitare, 498;
- suspendarea examinării cererii, 500.

Rechizitoriul, constituie actul de sesizare a instanţei, 264;
- cuprinsul acestuia, 263;
- cu punere în mişcare a acţiunii

Scanned with OKEN Scanner

penale şi de trimitere în judecată, 262;
- de trimitere în judecată, dacă acţiunea penală a fost anterior pusă în mişcare, 262.
Recidivă. Situaţie care justifică modificarea pedepsei, 449.
Reconstituirea, 130;
- înscrisului dispărut, 512;
- hotărârilor pronunţate în străinătate, 519-521.
Recurs, conţinutul deciziei instanţei de recurs, 385^{17};
- şi apel contra hotărârii instanţei care a judecat o infracţiune flagrantă. Termen, 477;
- declararea recursului, 385^{4};
- dezbaterea recursului, 385^{13};
- efectul devolutiv şi limitele sale, 385^{6};
- efectul extensiv, 385^{7};
- efectul suspensiv, 385^{5};
- în anulare. Exercitare de către procurorul general, 409;
- în anulare. Citarea părţilor, 413;
- în anulare. Motivare şi judecare, 414^{1};
- în anulare. Suspendarea executării, 412;
- în anulare. Termen de declarare, 411;
- în interesul legii, 414^{2};
- fixarea termenului de judecată 385^{12};
- prezenţa părţilor, 385^{11};
- hotărâri supuse recursului, 385^{1};
- instanţa la care se depune, 385^{4};
- judecarea lui în cauzele cu minori. Dispoziţii aplicabile, 493;
- motivare, 385^{10};
- neagravarea situaţiei în propriul recurs, 385^{8};
- persoanele care pot face recurs, 385^{2};
- peste termen, 385^{3};
- prezenţa procurorului, 385^{11};
- renunţarea la calea recursului, 385^{4};
- repunerea în termen, 385^{3};
- retragerea recursului, 385^{4};
- soluţiile la judecata în recurs, 385^{15} - 385^{18};
- termenul de recurs, 385^{3};
- termenul de recurs împotriva hotărârii de revocare a liberării condiţionate, 450;
- verificarea legalităţii şi temeiniciei hotărârii, 385^{14};
- şi apel contra hotărârii prin care se rezolvă cererea de reabilitare, 501.
Recuzare, Persoana incompatibilă care nu a declarat că se abţine, poate fi recuzată, 51;
- procedura de soluţionare a cererii de recuzare, 52, 53.
Redactarea şi semnarea hotărârii, 310, 312.
Redeschiderea urmăririi penale, caz de reluare a urmăririi penale, 273;
- după suspendarea urmăririi, 271;
- se dispune de procuror prin ordonanţă, 273.
Reducerea pedepsei pentru

Scanned with OKEN Scanner

militari, 452.

Referat întocmit de organul de cercetare penală, cuprins, 259;

- date suplimentare, 260.

Reglementarea asistenței judiciare internaționale. Modalități, 513.

Regres. Acțiune contra celui care a provocat situația generatoare de pagube, 507.

Regulile de bază ale procesului penal, 2 - 8.

Rejudecarea, cauzei după admiterea în principiu a cererii de revizuire, 405;

- după casare. Procedură, 384;

- după casare. Limite, 385;

- după casare. Soluții la judecata în recurs, 385^{15};

- soluții ce se dau cererii de revizuire, 406.

Reluarea, cercetărilor judecătorești sau a dezbaterilor, 344;

- urmăririi penale. Cazuri când se reia, 270;

- urmăririi penale. Durata arestării inculpatului, 274;

- urmăririi penale în caz de restituire de către instanță, 272.

Renunțarea, la apel, 368;

- la recurs, 385^{4};

- în instanță la martori, 329.

Repararea pagubei, în cazul condamnării sau a luării unei măsuri preventive pe nedrept. Acțiune pentru reparare, 505;

- în cazul condamnării sau a luării unei măsuri preventive pe nedrept. Instanța competentă să soluționeze cererea, 506;

- produsă prin infracțiune. Cum se face, 14;

- produsă prin infracțiune. Dispoziții privind repararea pagubei, 346, 381.

Reparații civile. Măsuri privind reparațiile civile, 353.

Repetarea cererii de strămutare, 61.

Reprezentarea inculpatului și a celorlalte părți în cursul procesului penal, 174.

Repunerea în termenul de apel, 364.

Respectarea demnității umane. Regulă de bază a procesului penal, 5^{1}.

Respingerea, cererii de reabilitare pentru lipsa condițiilor de formă, 497;

- recursului. Când se pronunță, 385^{15}.

Restabilirea situației anterioare de către organul de cercetare penală, 170.

Restituirea actelor de către procuror organului de urmărire penală, pentru continuarea urmăririi penale, 231, 232;

- pentru începerea urmăririi penale, 228, 232.

Restituirea, cauzei de către instanță. Caz de reluare a urmăririi, 270;

- dosarului de către instanță pentru completarea urmăririi penale, 333;

- cauzei de către instanță. Reluarea urmăririi penale după

Scanned with OKEN Scanner

restituire, 272;
- cauzei de către procuror sau trimiterea la alt organ de urmărire penală, 265;
- dosarului şi continuarea cercetărilor penale, 248;
- lucrurilor ridicate de la învinuit sau inculpat, 169;
- prin hotărâre a lucrurilor şi valorificarea celor neridicare de către părţi, 444.

Retragerea plângerii prealabile, cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale, 10;
- continuarea procesului penal la cererea învinuitului sau inculpatului, 13;
- plata cheltuielilor avansate de stat, 192.

Retragerea, apelului, 369;
- recursului, 385^4;
- recursului în anulare, 414.

Reţinerea, măsură preventivă, 136, 142 – 144;
- învinuitului în cazul infracţiunilor flagrante, 468;
- şi predarea corespondenţei şi obiectelor învinuitului sau inculpatului, 98;
- măsurile de ocrotire în caz de reţinere, 161.

Reunirea cauzelor, 32, 36.

Revizuirea, admiterea în principiu, 403;
- căi de atac, 407;
- hotărâri supuse revizuirii, 393;
- cazuri de revizuire, 394, 395;
- cerere, 397;
- efectuarea actelor de cercetare, 399;
- instanţa competentă să judece cererea de revizuire, 401;
- măsuri ce se pot lua după admiterea în principiu, 404;
- măsuri premergătoare luate de preşedintele instanţei in vederea judecării cererii de revizuire, 402;
- persoanele care pot cere revizuirea, 396;
- procurorul poate să iniţieze procedura de revizuire din oficiu, 396;
- rejudecarea după admiterea în principiu, 405;
- soluţii după rejudecare, 406;
- termenul de introducere a cererii de revizuire, 398.

Revocarea, liberării condiţionate, 450;
- măsurilor asiguratorii, 245;
- măsurilor luate faţă de minori, 492;
-măsurilor preventive, 139, 245;
- obligării la muncă corecţională, 447^1;
- sau anularea suspendării condiţionate a executării pedepsei, 447;
- şi înlocuirea libertăţii supravegheate, 489.

Rezoluţie, de începere a urmăririi penale, 228;
- motivată. Organele de urmărire penală iau măsuri prin rezoluţie motivată sau ordonanţă, 203;
- procurorului de încetare a urmă-

Scanned with OKEN Scanner

ririi penale, în cazul în care nu s-a pus în mişcare acţiunea penală, 243.

Rezolvarea de către instanţă a acţiunii, civile, 346;

- civile, când constată că fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni, 346;

- penale, 345;

- penale, când constată că fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni, 345.

Rezolvarea de către procuror a cauzelor cu arestaţi, 261.

Rezolvarea cauzelor de către procuror, 262.

Rezolvarea, chestiunilor incidente de către instanţă, 302;

- contestaţiei contra executării hotărârii, 462;

- de către instanţă, din oficiu, a reparării pagubei produse prin infracţiune, 348;

- separată de către instanţă a acţiunii penale, 347.

Ridicarea, de obiecte şi înscrisuri de la persoane particulare, 96;

- de obiecte şi înscrisuri de la organizaţii publice, 111;

- silită a obiectelor şi înscrisurilor, 99.

Rolul activ, al organului de urmărire penală, 202;

- regulă de bază a procesului penal, 4.

Rolul procurorului, 316.

Rude apropiate. Ascultarea lor ca martori, 80.

S

Sancţiuni cu caracter administrativ, aplicate de instanţă. Executare, 441[1];

- aplicate de procuror. Executare, 249[1].

Salariaţi. Sesizări făcute de aceştia, 227.

Sarcina administrării probelor, 65.

Sarcina organului de urmărire penală în timpul suspendării urmăririi penale, 241.

Schimbarea încadrării faptei într-o cauză pentru care este necesară plângerea prealabilă, 286;

- de către instanţă a încadrării juridice a faptei, 334;

- privind măsura internării minorului, 491.

Scoaterea de sub urmărire penală, cazuri şi procedură, 249;

- când fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni, 228, 230, 262;

- redeschiderea urmăririi penale de către procuror, 273;

- soluţie dată procesului penal de către procuror, 11-13, 140, 262, 273.

Scopul procesului penal, 1.

Scopul şi categoriile măsurilor preventive, 136.

Scripte de comparaţie. Prezentare, 127.

Sechestru, procedură, 165;

Scanned with OKEN Scanner

- proces-verbal de sechestru, 166.
Semnarea hotărârii, 312.
Sesizarea, altor organe decât cele judiciare, 12;
- la cererea organului competent, pentru începerea urmăririi penale, 225;
- instanței. Actul de sesizare, 264;
- instanței. Verificare, 300;
- organelor de urmărire penală. Moduri, 221;
- procurorului de către organul de cercetare penală, pentru a lua măsurile preventive, 138;
- făcută de persoane cu funcții de conducere și de către salariați, 227.
Situație anterioară. Restabilire, 170;
- privind despăgubirile civile în cazul soluționării cererii de reabilitare, 499.
Solemnitatea ședinței. Asigurare, 298.
Soluții, complementare la judecata în apel, 380;
- complementare la judecata în recurs, 385[16];
- după rejudecarea cauzei în cererea de revizuire, 406;
- după rejudecarea cauzei în cererea de revizuire, cu privire la cei condamnați la pedeapsa închisorii cu obligare la muncă corecțională, 406;
- la judecata în recurs, 385[15];
- la judecata în apel, 379;
- la judecata în recurs când fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni, 385[15].
Soluționarea, cauzei de către instanța de judecată, 306;
- cererii de reabilitare, 498.
Soț. Ascultare ca martor, 80.
Stabilirea identității martorilor asistenți, 93.
Starea de libertate, măsuri ale instanței cu privire la aceasta, 350;
- măsuri ale instanței cu privire la aceasta în cazul infracțiunilor flagrante, 474;
Strămutare, cererea de strămutare și efectele ei, 56;
- obligația de a înștiința părțile, 58;
- procedura de examinare a cererii, 59;
- procedura de informare, 57;
- repetarea cererii, 61;
- soluționarea cererii, 60;
- temeiul strămutării, 55.
Strigarea cauzei și apelul celor citați de instanță, 297.
Subofițerii trupelor de grăniceri. Actele încheiate de aceștia, 215.
Succesori. Exercitarea acțiunii civile de către aceștia sau față de aceștia, 21.
Sumele cuvenite martorilor, experților sau interpreților, 190.
Suplimentul de expertiză, 124.
Supravegherea urmăririi penale, de către procuror, 216;
- modalități de exercitare, 218;

- trecerea cauzei de la un organ de urmărire penală la altul, 217.

Suspendarea, condiționată a executării pedepsei, anulare sau revocare, 447;

- condiționată a executării pedepsei. Obligațiile instanței, 359;

- examinării cererii de reabilitare, 500;

- executării hotărârii judecătorești înainte de introducerea recursului în anulare, 412;

- executării până la soluționarea contestației în anulare, 390;

- judecății, 303;

- urmăririi penale. Cazuri de suspendare, 239, 262;

- urmăririi penale. Ordonanța procurorului, 240;

- urmăririi penale. Reluarea urmăririi după suspendare, 271;

- urmăririi penale. Sarcina organului de cercetare în timpul suspendării, 241.

Susținerea acțiunii civile de către procuror, 18.

Ș

Ședința, de judecată. Publicitatea acesteia, 290;

- secretă. Declarare, 290.

T

Temeinicia hotărârii. Verificarea în recurs a temeiniciei și legalității, 385^{14}.

Temeiul strămutării cauzelor, 55.

Termen, acte considerate ca făcute în termen, 187;

- de judecată. Fixare, 313;

- calcularea termenelor în cazul măsurilor preventive, 188;

- procedurale. Nerespectarea acestora. Consecințe, 185;

- repunerea în termen, 364;

- de declarare a apelului, 363;

- de introducere a cererii de revizuire, 398;

- de introducere a contestației în anulare, 388;

- de introducere a plângerii prealabile, 284;

- de recurs, 385^{3};

- de rezolvare de către procuror a plângerii împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală, 277.

Termeni explicați în Codul penal. Înțelesul lor în Codul de procedură penală, 523.

Terminarea cercetării judecătorești, 339.

Timpul de efectuare a percheziției, 103.

Tratament medical, înlocuire, 431;

- obligare. Punere în executare, 429;

- obligații în legătură cu tratamentul medical, 430.

Trecerea cauzei de la un organ de urmărire penală la altul.

Scanned with OKEN Scanner

Atribut al procurorului care exercită supravegherea, 217.

Trimiterea, cauzei de către procuror la un alt organ de urmărire, 265;

- cauzei de către procuror la organul competent pentru efectuarea urmăririi penale, 268;
- spre executare a mandatului de arestare, 421.

U

Ultimul cuvânt al inculpatului, 341.

Urmărire penală, acte de urmărire efectuate cu încălcarea legii se infirmă, 220;

- păstrarea unor acte de urmărire penală, 205;
- dispoziţii date de procuror, 219;
- dispoziţii privind competenţa organelor de urmărire penală, 45;
- efectuarea obligatorie a acesteia de către procuror, 209;
- efectuarea unor acte în incinta unei organizaţii, 204;
- începere, 228;
- încetare. Cazuri, 242;
- înştiinţarea despre încetare, 246;
- obiect, 200;
- ordonanţă de încetare, 244;
- organele care o efectuează, 201;
- organele de urmărire iau măsuri prin ordonanţă, 203;
- pentru militari. Unele dispoziţii derogatorii, 226;
- procedura încetării, 243;
- procurorul supraveghează ca actele de urmărire să fie efectuate potrivit legii, 218;
- reluare. Cazuri, 270;
- reluare. Durata arestării inculpatului, 274;
- restituirea dosarului pentru continuare, 231;
- verificarea lucrărilor de către procuror, 261.

Utilitatea şi concludenţa probelor, 67.

V

Valorificarea, lucrurilor neridicate, 444;

- obiectelor ridicate care au servit ca mijloc de probă, 110.

Verificarea competenţei. Obligaţia organului de urmărire penală, 210.

Scanned with OKEN Scanner

LEGI SPECIALE

CARE PREVĂD SANCŢIUNI PENALE

- EXTRASE –

1. ACTIVITATEA BANCARĂ

LEGEA NR. 58/1998

(Publicată în M. of. nr. 121 din 23 martie 1998)

[1]**Art. 74.** (1) Constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amenda săvârşirea de către persoanele fizice a faptelor prevăzute la secţiunea a 3-a din cap. I.

(2) Persoanele juridice care se fac vinovate de încălcarea dispoziţiilor cuprinse în secţiunea a 3-a a cap. I vor fi sancţionate în condiţiile prevăzute de legislaţia privind desfăşurarea de activităţi comerciale ilicite. Dacă persoana juridică desfăşoară în principal activităţile interzise, potrivit dispoziţiilor art. 4 şi 7, sau dacă aceasta, deşi sancţionată, continuă desfăşurarea activităţilor respective, instanţa judecătorească competentă poate hotărî dizolvarea, respectiv intrarea în lichidare.

(3) Banca Naţională a României este împuternicită să determine dacă o activitate reprezintă ori nu atragere de depozite sau alte fonduri rambursabile de la public, activitate bancară, activitate de emitere de monedă electronică ori activitate de atragere şi/sau administrare a unor sume de bani rezultate din asocierea în vederea economisirii şi acordării de credite într-un sistem colectiv. În acest caz decizia Băncii Naţionale a României este obligatorie pentru părţile interesate.

Art. 74[1]. Deschiderea de conturi bancare sub nume fictive constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

---

[1] *Legea nr. 485/2003 completează art. 74 cu alin 2 şi 3 şi introduce art. 74[1] (M. of. nr. 876 din 10 decembrie 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

2. ACTIVITĂŢI NUCLEARE

LEGEA. NR. 111/1996

(Republicată în M. of. nr. 78 din 18 februarie 1998)

[1]**Art. 44.** (1) Efectuarea unei activităţi dintre cele prevăzute la art. 2, la art. 24 alin. (1), la art. 28 alin. (2) şi la art. 38 alin. (1), fără a avea autorizaţia corespunzătoare prevăzută de lege, constituie infracţiune şi se pedepseşte după cum urmează:

a) cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă, activităţile prevăzute la: art. 2 lit. a) privitoare la cercetarea, proiectarea, deţinerea, amplasarea, construcţia sau montajul, conservarea instalaţiilor nucleare; art. 2 lit. b); art. 2 lit. d) privitoare la mijloacele de containerizare sau de transport al materialelor radioactive, special amenajate în acest scop; art. 2 lit. g); art. 24 alin. (1) şi la art. 38 alin. (1);

b) cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi, pentru efectuarea neautorizată a unor activităţi prevăzute la: art. 2 lit. a) privitoare la punerea în funcţiune, funcţionarea de probă, exploatarea, modificarea, dezafectarea, importul şi exportul instalaţiilor nucleare; art. 2 lit. c), dacă instalaţiile radiologice, materialele nucleare sau radioactive, deşeurile radioactive şi generatoarele de radiaţii prezintă un risc nuclear ori radiologic deosebit; art. 2 lit. e) şi f); art. 28 alin. (2), dacă materialele nucleare sau radioactive, deşeurile radioactive şi generatoarele de radiaţii prezintă un risc nuclear ori radiologic deosebit.

(2) Tentativa la infracţiunile prevăzute la alin. (1) lit. b) se pedepseşte.

Art. 45. (1) Scoaterea din funcţiune, în totalitate sau în parte, a echipamentelor de supraveghere şi control instalate în condiţiile art. 31 alin. (1) lit. b) şi alin. (2), fără a avea motive ce decurg din cerinţele de securitate nucleară sau de radioprotecţie, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este săvârşită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amendă.

(3) Împiedicarea prin orice mijloace a accesului reprezentan-

---

[1] *Legea nr. 193/2003 modifică art. 44 alin. 1, introduce la art. 45 alin. 3-8 şi art. 46[1] (M. of. nr. 343 din 20 mai 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

ților comisiei la orice loc în care se desfășoară activitățile supuse controlului constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 5 ani sau cu amendă.

(4) Împiedicarea fără drept în caz de accident nuclear a pătrunderii personalului de intervenție în perimetrul zonelor în care se desfășoară activități nucleare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(5) Pătrunderea fără drept, în orice mod, într-un spațiu, încăpere sau zonă delimitată și marcată în care se desfășoară activitățile nucleare prevăzute la art. 2 lit. a)-f), fără consimțământul persoanei care le folosește, sau refuzul de a le părăsi la cererea acesteia constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 5 ani.

(6) În cazul în care fapta prevăzută la alin. (5) se săvârșește de o persoană înarmată, de două sau mai multe persoane împreună, în timpul nopții ori prin folosirea de calități mincinoase, pedeapsa este închisoare de la 5 la 10 ani.

(7) Amenințarea unei persoane ori colectivități, prin orice mijloace, cu răspândirea de materiale radioactive sau folosirea unor instalații nucleare ori dispozitive generatoare de radiații ionizante de natură să pună în pericol sănătatea oamenilor sau a animalelor ori mediul constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(8) Alarmarea, fără un motiv întemeiat, a unei persoane sau a publicului, a organelor specializate pentru a interveni în caz de accident nuclear ori a organelor de menținere a ordinii publice, direct, prin corespondență, telefon sau orice alte mijloace de transmitere la distanță, care privește răspândirea sau folosirea unor materiale radioactive ori folosirea unor instalații nucleare de natură să pună în pericol sănătatea oamenilor sau a animalelor ori mediul, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

Art. 46. (1) Dezvoltarea, fabricarea, deținerea, importul, exportul, tranzitul sau detonarea armelor nucleare sau a oricăror dispozitive explozive nucleare se pedepsește cu închisoare de la 10 ani la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au avut ca urmare decesul uneia sau mai multor persoane ori alte consecințe deosebit de grave, pedeapsa este detențiunea pe viață sau închisoarea de

Scanned with OKEN Scanner

la 15 ani la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Tentativa se pedepseşte.

Art. 46[1]. (1) Următoarele fapte constituie acte de terorism în domeniul nuclear şi se pedepsesc după cum urmează:

a) răspândirea sau introducerea în atmosferă, apă, pe sol ori în subsol a unor materiale radioactive, de natură să pună în pericol sănătatea oamenilor sau a animalelor ori mediul, cu închisoare de la 5 la 20 de ani;

b) ameninţările cu explozii nucleare sau accident nuclear, dacă acestea au ca scop tulburarea gravă a ordinii publice prin intimidare, prin teroare sau prin crearea unei stări de panică, cu închisoare de la 5 la 20 de ani;

c) utilizarea materialelor radioactive, a instalaţiilor nucleare sau a dispozitivelor generatoare de radiaţii ionizante în scopul tulburării grave a ordinii publice prin intimidare, prin teroare sau prin crearea unei stări de panică, cu închisoare de la 5 la 20 de ani;

d) distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare a unei instalaţii nucleare ori radiologice ce conţine materiale radioactive, aparţinând făptuitorului sau altuia, ori împiedicarea luării măsurilor de conservare sau de securitate nucleară a unei astfel de instalaţii nucleare ori radiologice, atunci când sunt săvârşite în scopul tulburării grave a ordinii publice prin intimidare, prin teroare sau prin crearea unei stări de panică, cu închisoare de la 3 la 15 ani;

e) dacă fapta prevăzută la lit. d) se săvârşeşte prin incendiere, explozie sau alt asemenea mijloc şi rezultă un pericol public, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 20 de ani.

(2) Tentativa se pedepseşte.

(3) Se consideră tentativă şi producerea sau procurarea materialelor ori instalaţiilor nucleare sau radiologice, precum şi luarea de măsuri în vederea comiterii infracţiunilor prevăzute la alin. (1).

3. ACTIVITĂŢI COMERCIALE ILICITE

LEGEA NR. 12/1990

(Republicată în M. of. nr. 133 din 20 iunie 1991)[1]

Art. 1. Constituie activităţi comerciale ilicite şi atrag răspunderea contravenţională sau penală, după caz, faţă de cei care le-au săvârşit, următoarele fapte:

---

[1] *O.U.G. nr. 126/1998, aprobată de Legea nr. 243/1998, modifică art. 1 lit. e, (M. of. nr. 328 din 29 august 1998)*

Scanned with OKEN Scanner

a) efectuarea de acte sau fapte de comerț de natura celor prevăzute în Codul comercial sau în alte legi, fără îndeplinirea condițiilor stabilite prin lege;

b) vânzarea ambulantă a oricăror mărfuri în alte locuri decât cele autorizate de primării sau prefecturi;

c) condiționarea vânzării unor mărfuri de cumpărarea altor mărfuri;

d) expunerea spre vânzare sau vânzarea de mărfuri sau orice alte produse fără specificarea termenului de valabilitate ori cu termenul de valabilitate expirat;

e) efectuarea de acte sau fapte de comerț cu bunuri a căror proveniență nu este dovedită, în condițiile legii. Documentele de proveniență vor însoți mărfurile, indiferent de locul în care acestea se află, pe timpul transportului, al depozitării sau al comercializării. Prin documente de proveniență se înțelege, după caz, factura fiscală, factura, avizul de însoțire a mărfii, documentele vamale, factura externă sau orice alte documente stabilite prin lege;

f) nedeclararea de către agenții economici la organele fiscale, înainte de aplicare, a adaosurilor comerciale și a celor de comision;

g) cumpărarea de mărfuri sau produse în scop de revânzare, de la unitățile de desfacere cu amănuntul, de alimentație publică, cantine, unități de turism și alte unități similare;

h) omisiunea întocmirii și afișării, în unitate, la locurile de desfacere sau servire, de către agenții economici a prețurilor și tarifelor, a categoriei de calitate a produselor sau serviciilor ori, acolo unde este cazul, a listei de prețuri și tarife;

i) refuzul furnizorului de a încheia contractul pentru livrarea produselor necesare consumului populației, stabilite prin hotărâri ale Guvernului și repartizate pe bază de balanță;

j) livrarea sau cumpărarea, fără repartiție, a produselor prevăzute la lit. i), în defavoarea titularilor de repartiție;

k) neexpunerea la vânzare a mărfurilor existente, vânzarea preferențială, refuzul nejustificat al vânzării acestora sau al prestării de servicii cuprinse în obiectul de activitate al agentului economic;

l) acumularea de mărfuri de pe piața internă în scopul creării unui deficit pe piață și revânzării lor ulterioare sau al suprimării concurenței loiale;

m) depășirea, de către agenții economici cu capital majoritar

Scanned with OKEN Scanner

de stat, a nivelurilor maxime de preţuri de vânzare cu ridicata sau de tarife stabilite prin hotărâri ale Guvernului;

n) depăşirea de către orice agent economic a adaosurilor maxime stabilite prin hotărâri ale Guvernului, la formarea preţurilor de vânzare cu amănuntul, indiferent de numărul verigilor prin care circulă mărfurile, cât şi depăşirea adaosurilor comerciale şi celor de comision stabilite şi declarate de către agenţii economici la organele fiscale;

o) vânzarea cu lipsă la cântar sau măsurătoare;

p) falsificarea ori substituirea de mărfuri sau orice alte produse, precum şi expunerea spre vânzare sau vânzarea de asemenea bunuri, cunoscând că sunt falsificate sau substituite.

.....

Art. 5. (1) Faptele prevăzute la art. 1 lit. l)- p) constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani, dacă prin legea penală nu se prevede o pedeapsă mai mare.

(2) Hotărârile de condamnare privind pe comercianţi se comunică la registrul comerţului.

Art. 7. Infracţiunile de luare de mită, trafic de influenţă şi primire de foloase necuvenite, comise de agenţii constatatori, organele de urmărire penală sau de judecată a faptelor ce constituie contravenţii sau infracţiuni prevăzute de prezenta lege, se pedepsesc în conformitate cu dispoziţiile art. 254, 256 şi 257 din Codul penal, ale căror minim şi maxim se majorează cu câte 2 ani.

Art. 8. (1) Prevederile prezentei legi se completează cu dispoziţiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea şi sancţionarea contravenţiilor, ale Codului penal şi ale Codului de procedură penală.

(2) Infracţiunile prevăzute de art. 5 se urmăresc şi se judecă după procedura de urgenţă prevăzută pentru infracţiunile flagrante.

Art. 9. Aplicarea sancţiunilor prevăzute de prezenta lege nu înlătură răspunderea disciplinară a făptuitorilor.

4. ALEGEREA AUTORITĂŢILOR ADMINISTRAŢIEI PUBLICE LOCALE

LEGEA NR. 67/2004

(Publicată în M. of. nr. 271 din 29 martie 2004)

Art. 102. (1) Menţionarea în declaraţia de acceptare a candida-

turii a unor date neadevărate constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Înscrierea, cu știință, în copia de pe lista electorală permanentă a unor persoane care nu sunt înscrise în lista electorală permanentă constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Art. 103. (1) Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) În cazul în care prin fapta prevăzută la alin. (1) s-a pricinuit o vătămare a integrității corporale sau a sănătății, care necesită pentru vindecare îngrijiri mai mult de 60 de zile sau care a produs una dintre următoarele consecințe: pierderea unui simț sau a unui organ, încetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, sluțirea, avortul ori punerea în primejdie a vieții persoanei, pedeapsa este închisoare de la 3 la 10 ani.

(3) Tentativa se pedepsește.

Art. 104. (1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului de către membrii biroului electoral al secției de votare ori de către alte persoane constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 105. (1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani, bunuri ori alte foloase în timpul campaniei electorale, precum și în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat pentru funcția de primar sau de consilier, precum și primirea acestora de către alegători constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Pedeapsa prevăzută la alin. (1) se aplică și persoanei care votează fără a avea drept de vot ori alegătorului care votează de mai multe ori în ziua alegerilor.

(3) Tentativa se pedepsește.

Art. 106. (1) Tipărirea și utilizarea de buletine de vot false, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine față de cele votate de alegători, falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale, precum și utilizarea unui act de identitate nul sau fals constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 107. (1) Atacul prin orice mijloace asupra localului secţiei de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale, ruperea sigiliilor constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 108. (1) Deschiderea urnelor înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, precum şi utilizarea urnei speciale în alte condiţii decât cele prevăzute la art. 83 constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 109. (1) Încredinţarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secţiei de votare constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 1 an la 5 ani.

(2) Aceeaşi pedeapsă se aplică şi persoanei care transportă urna specială fără a face parte din biroul electoral al secţiei de votare.

(3) Tentativa se pedepseşte.

Art. 110. Limitele pedepselor pentru infracţiunile prevăzute în Codul penal ori în legile penale speciale, săvârşite în legătură cu desfăşurarea alegerilor, se majorează cu jumătatea maximului special.

Art. 111. Pentru toate infracţiunile prevăzute în prezenta lege, săvârşite în legătură cu alegerea consilierilor şi a primarilor, acţiunea penală se pune în mişcare din oficiu.

Art. 112. Bunurile destinate sau folosite la săvârşirea contravenţiilor prevăzute la art. 99 lit. i) şi r) ori a infracţiunilor prevăzute la art. 105 şi 106 sau rezultate din comiterea acestora se confiscă.

5. APELE

LEGEA NR. 107/1996

(Publicată în M. of. nr. 244 din 8 octombrie 1996)

Art. 92. (1) Evacuarea, aruncarea sau injectarea în apele de suprafaţa sau subterane, în apele maritime interioare sau în apele marii teritoriale de ape uzate, deşeuri, reziduuri sau produse de orice fel, care conţin substanţe în stare solida, lichida sau gazoasa, bacterii şi microbi, în cantităţi sau concentraţii care pot schimba caracteristicile apei, făcând-o astfel dăunătoare pentru sănătatea şi

Scanned with OKEN Scanner

integritatea corporala a persoanelor, pentru viata animalelor și mediul înconjurător, pentru producția agricola sau industriala ori fondul piscicol, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani.

(2) Săvârșirea din culpă a faptei se pedepsește cu închisoare de la un an la 3 ani sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

Art. 93. (1) Executarea, modificarea sau extinderea lucrărilor, construcțiilor sau instalațiilor pe ape sau care au legătura cu apele, fără avizul de gospodărire a apelor fără notificarea unor astfel de lucrări, și darea în exploatare de unități fără punerea în funcțiune concomitenta a rețelelor de canalizare și a stațiilor și instalațiilor de epurare a apelor uzate, potrivit prevederilor autorizației de gospodărire a apelor, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

(2) Săvârșirea din culpă a faptei se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei.

Art. 94. (1) Utilizarea resurselor de apa în diferite scopuri fără autorizația de gospodărire a apelor, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 9 alin. (2), sau fără notificarea activității, după caz, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

(2) Săvârșirea din culpa a faptei se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amenda de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei.

Art. 95. (1) Exploatarea sau întreținerea lucrărilor construite pe ape sau care au legătura cu apele, desfășurarea activităților de topire a teiului, cânepii, inului și a altor plante textile, de tăbăcire a pieilor și de extragere a agregatelor minerale, fără autorizația de gospodărire a apelor, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

(2) Săvârșirea din culpă a faptei se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei.

Art. 96. (1) Exploatarea de agregate minerale în zonele de protecție sanitara a surselor de apa, în zonele de protecție a

Scanned with OKEN Scanner

albiilor, malurilor, construcţiilor hidrotehnice, construcţiilor şi instalaţiilor hidrometrice sau instalaţiilor de măsurare automata a calităţii apelor constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

(2) Săvârşirea din cuplă a faptei se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei.

Art. 97. (1) Utilizarea fără autorizaţia de gospodărire a apelor a albiilor minore, precum şi a plajei şi ţărmului marii în alte scopuri decât cele de îmbăiere sau plimbare constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

(2) Săvârşirea din culpă a faptei se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei.

Art. 98. (1) Continuarea activităţii după pierderea drepturilor obţinute în baza prezentei legi constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

(2) Săvârşirea din culpă a faptei se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei.

Art. 99. (1) Restrângerea utilizării apei potabile pentru populaţie în folosul altor activităţi sau depăşirea cantităţii de apa alocate, daca are un caracter sistematic sau a produs o perturbare în activitatea unor unităţi de ocrotire sociala ori a creat neajunsuri în alimentarea cu apa a populaţiei, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă de la 1.500.000 lei la 5.000.000 lei.

(2) Săvârşirea din culpă a faptei se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 1.000.000 lei la 3.000.000 lei.

Art. 100. (1) Poluarea în orice mod a resurselor de apă, dacă are un caracter sistematic şi produce daune utilizatorilor de apă din aval, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

(2) Săvârşirea din culpă a faptei se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 101. (1) Depozitarea şi folosirea de îngrăşăminte chimice, pesticide sau alte substanţe toxice periculoase în zonele de protecţie, instituite conform prevederilor prezentei legi, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

(2) Săvârşirea din culpă a faptei se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei.

Art. 102. (1) Depozitarea în albia majora a combustibilului nuclear sau a deşeurilor rezultate din folosirea acestuia constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la un an la 5 ani.

(2) Săvârşirea din culpă a faptei se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 3.000.000 lei la 10.000.000 lei.

Art. 103. (1) Distrugerea, deteriorarea sau manevrarea de către persoane fizice neautorizate a stăvilarelor, grătarelor, vanelor, barierelor, altor construcţii şi instalaţii hidrotehnice constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă de la 1.500.000 lei la 5.000.000 lei.

(2) Săvârşirea din culpă a faptei se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă de la 1.000.000 lei la 3.000.000 lei.

Art. 104. (1) Efectuarea de săpături, gropi sau şanţuri în baraje, diguri sau în zonele de protecţie a acestor lucrări, ca şi extragerea pământului sau a altor materiale din lucrările de apărare, fără avizul de gospodărire a apelor sau cu nerespectarea acestuia, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă de la 1.500.000 lei la 5.000.000 lei.

(2) Săvârşirea din culpă a faptei se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 6 luni sau cu amendă de la 1.000.000 lei la 3.000.000 lei.

Art. 105. (1) Fapta săvârşită contra unei colectivităţi, prin otrăvire în masa, provocare de epidemii sau de alte consecinţe deosebit de grave, ca urmare a otrăvirii sau a infectării apei, se pedepseşte potrivit Codului penal.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 106. Infracţiunile prevăzute la prezenta lege se consta-

tă de către organele abilitate, precum şi de către personalul prevăzut la art. 90, care înaintează actul de constatare la organul local de cercetare penală.

6. ARHIVELE NAŢIONALE

LEGEA NR. 16/1996

(Publicată în M. of. nr. 71 din 9 aprilie 1996)

Art. 27. Sustragerea, distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuinţare a documentelor care fac parte din Fondul Arhivistic Naţional al României constituie infracţiune şi se pedepseşte conform prevederilor Codului penal.

Art. 28. Scoaterea peste graniţa a documentelor care fac parte din Fondul Arhivistic Naţional al României sau înstrăinarea acestora către persoane fizice sau persoane juridice străine, fără autorizarea Arhivelor Naţionale, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.

Tentativa se pedepseşte.

7. ARMELE CHIMICE

LEGEA NR. 56/1997

(Republicată în M. of. nr. 116 din 10 februarie 2004)

Art. 55. (1) Fapta de a folosi arme chimice constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) În cazul în care fapta a avut consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este detenţiunea pe viaţă sau închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Tentativa se pedepseşte.

Art. 56. (1) Dezvoltarea, producerea, dobândirea, deţinerea sau transferul, direct ori indirect, de arme chimice constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Sustragerea de substanţe chimice toxice sau de precursori pentru folosirea lor în scopurile armelor chimice constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Tentativa se pedepseşte.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 57. (1) Amenințarea adresată unui stat, unei organizații internaționale sau unei persoane fizice ori juridice cu folosirea armelor chimice, în scopul de a provoca moartea, incapacitatea temporară sau vătămări permanente unor persoane, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este condiționată de îndeplinirea sau neîndeplinirea unui act ori când, prin amenințare sub orice formă, se pretinde a se da ori a se preda arme chimice, în scopul de a provoca moartea, incapacitatea temporară sau vătămări permanente unor persoane, pedeapsa este închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Tentativa se pedepsește.

Art. 58. (1) Producerea substanțelor chimice înscrise în lista nr. 1, în cantități peste limitele sau în alte condiții decât cele prevăzute la art. 16-19, precum și importul, exportul, deținerea sau folosirea acestora, fără respectarea prevederilor art. 16 alin. (1) și ale art. 23, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Importul și exportul de substanțe chimice înscrise în listele nr. 2 și 3, cu încălcarea prevederilor art. 24, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(3) Neîndeplinirea obligației de a transmite declarațiile conform prevederilor prezentei legi, dacă aceasta aduce prejudicii grave îndeplinirii obligațiilor României către Organizație, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 3 ani sau cu amendă.

(4) Refuzul de a permite accesul membrilor corpului de control al Agenției, împreună cu echipele de inspecție ale Organizației, la obiectivele și instalațiile care fac obiectul prezentei legi, împiedicarea acestora, în orice mod, de a-și exercita atribuțiile legale, precum și ascunderea unor date și informații relevante referitoare la acestea constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(5) Tentativa se pedepsește.

Art. 59. (1) Urmărirea penală în cazurile infracțiunilor prevăzute în prezenta lege se efectuează în mod obligatoriu de către procuror.

(2) Competența de a judeca în primă instanță infracțiunile revine tribunalelor.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 60. Dispoziţiile Codului penal privind confiscarea specială se aplică în mod corespunzător.

8. AUDIOVIZUALUL

LEGEA NR. 504/2002

(Publicată în M. of. nr. 534 din 22 iulie 2002)[1]

Art. 96. (1) Constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu amendă penală între 10.000.000 lei şi 50.000.000 lei următoarele fapte:

a) emiterea sau retransmiterea de programe fără licenţă audiovizuală, licenţă de emisie, autorizaţie tehnică de funcţionare sau autorizaţie de retransmisie;

b) emiterea pe altă frecvenţă, emiterea dintr-un alt amplasament sau nerespectarea parametrilor ori a condiţiilor din licenţa de emisie sau din autorizaţia tehnică de funcţionare, dacă autorul faptei nu se conformează somaţiei emise de Ministerul Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiei;

c) producerea, importul, distribuirea, vânzarea, închirierea, deţinerea, instalarea, întreţinerea şi înlocuirea, în mod ilicit, a dispozitivelor de decodificare utilizate pentru serviciile audiovizuale cu acces condiţionat.

(1[1]) În cazul nerespectării reglementărilor sau a normelor tehnice aplicabile, Ministerul Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiei va dispune şi confiscarea echipamentului tehnic.

(2) Somarea se poate face prin orice mijloc de comunicaţie şi prin difuzare, de cei care exploatează reţele publice de radiodifuziune şi televiziune.

(3) Difuzarea se face în mod gratuit, în cel mult 30 de minute de la solicitare.

(4) În cazul săvârşirii infracţiunilor prevăzute la alin. (1) lit. a) şi c) instanţa poate dispune şi confiscarea echipamentului tehnic.

9. AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ ŞI BIROURILE ELECTORALE

LEGEA NR. 68/1992

(Publicată în M. of. 164 din 16 iulie 1992)[2]

Art. 75. (1) Împiedicarea

---

[1] *Legea nr. 402/2003 **modifică** art. 96 alin. 1 şi **introduce** alin. 1[1] (M. of. nr. 709 din 10 octombrie 2003)*

[2] *Legea nr. 286/2003 modifică titlul legii şi **introduce** art. 80[1] (M. of. nr. 473 din 2 iulie 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

prin orice mijloace a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) În cazul în care, prin fapta prevăzută în alin. (1), s-a pricinuit o vătămare a integrității corporale sau a sănătății care necesită pentru vindecare îngrijiri mai mult de 60 de zile sau care au produs vreuna din următoarele consecințe: pierderea unui simț sau organ, încetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, sluțirea, avortul ori punerea în primejdie a vieții persoanei, pedeapsa este închisoare de la 3 la 10 ani.

(3) Tentativa la infracțiunea prevăzută la alin. (1) și (2) se pedepsește.

Art. 76. (1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului de membrii biroului electoral al secției de votare ori de alte persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 77. (1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze pentru o anumită listă de candidați sau candidat independent, precum și primirea acestora de către alegător, în același scop, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârșită de un observator intern, pedeapsa este închisoare de la 2 la 7 ani.

(3) Pedeapsa prevăzută la alin. (1) se aplică și persoanei care votează fără a avea drept de vot ori alegătorului care votează a doua oară sau de mai multe ori în ziua alegerilor. Tentativa se pedepsește.

Art. 78. (1) Utilizarea unei cărți de alegător nule sau a unei cărți de alegător ori buletin de vot false, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine decât cele la care are dreptul un alegător sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 79. (1) Atacul prin orice mijloace asupra localului secției de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 80. Deschiderea urnei înainte de ora stabilită pentru încheierea votării se pedepsește

cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Art. 80[1]. (1) Introducerea în uz şi folosirea unui program de calculator cu vicii aparente sau ascunse, care alterează înregistrarea rezultatelor obţinute în secţiile de votare, totalizează cu erori sau duce la repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează introducerea de date, informaţii sau proceduri care duc la alterarea sistemului informaţional naţional.

(3) Tentativa infracţiunilor prevăzute la alin. (1) şi (2) se pedepseşte.

Art. 81. Pentru infracţiunile prevăzute la art. 75- 80, acţiunea penală se pune în mişcare din oficiu.

10. ASIGURAREA UNUI CLIMAT DE ORDINE ŞI LEGALITATE

DECRET – LEGE NR. 41/1990

(Publicat în M. of. nr. 16 din 27 ianuarie 1990)

Art. 1. (1) Insulta, calomnia ori ameninţarea săvârşită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directa contra unui ofiţer, maistru militar, subofiţer sau militar în termen din cadrul Ministerului Apărării Naţionale, politiei sau al altor unităţi ale Ministerului de Interne, aflat în executarea unei misiuni de asigurare a ordinii şi liniştii publice, de apă-rare a avuţiei Naţionale, a vieţii, integrităţii corporale şi a bunurilor cetăţenilor ori în legătura cu activităţi îndeplinite în executarea unei asemenea misiuni, se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Lovirea sau orice acte de violenţă, precum şi vătămarea corporală, săvârşite împotriva uneia dintre persoanele şi în condiţiile arătate în alin. 1, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(3) Faptele prevăzute în alin. 1 şi 2 îndreptate împotriva judecătorilor sau procurorilor, militari ori civili, sau a membrilor tribunalelor extraordinare aflaţi în exerciţiul funcţiunii sau în legătura cu activităţi îndeplinite în exerciţiul funcţiunii, se sancţionează cu pedepsele prevăzute în acele alineate.

(4) Persoanele aflate în stare legală de reţinere sau deţinere care produc acte de dezordine şi se manifestă violent împotriva cadrelor militare cu atribuţii de comandă, pază şi supraveghere se pedepsesc

Scanned with OKEN Scanner

cu închisoare de la 3 la 10 ani. Pedeapsa aplicată se adaugă la pedeapsa ce se execută, fără a se putea depăşi maximum general al închisorii prevăzut de Codul penal.

Art. 2. Urmărirea şi judecarea infracţiunilor prevăzute în art. 1 se fac de urgenţă, potrivit procedurii privind infracţiunile flagrante.

11. BANII. SPĂLARE

LEGEA NR. 656/2002

(Publicată în M. of. nr. 904 din 12 dec. 2002)[1]

Art. 23. (1) Constituie infracţiunea de spălare a banilor şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani:

a) schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârşirea de infracţiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri sau în scopul de a ajuta persoana care a săvârşit infracţiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei;

b) ascunderea sau disimularea adevăratei naturi a provenienţei, a situării, a dispoziţiei, a circulaţiei sau a proprietăţii bunurilor ori a drepturilor asupra acestora, cunoscând că bunurile provin din săvârşirea de infracţiuni;

c) dobândirea, deţinerea sau folosirea de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârşirea de infracţiuni.

(2) *Abrogat (Legea nr. 39/2003)*

(3) Tentativa se pedepseşte.

Art. 24. Nerespectarea obligaţiilor prevăzute la art. 18 constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Art. 25. (1) În cazul infracţinilor prevăzute la art. 23 şi 24 se aplică dispoziţiile art. 118 din Codul penal privind confiscarea bunurilor.

(2) Dacă bunurile care fac obiectul infracţiunii prevăzute la art. 23 nu se găsesc, se confiscă echivalentul lor în bani sau bunurile dobândite în locul acestora.

(3) Pentru a garanta aducerea la îndeplinire a confiscării bunurilor se pot lua măsurile asigurătorii prevăzute de Codul de procedură penală.

Art. 26. În cazul infracţiunilor prevăzute la art. 23 şi 24,

---

[1] *Legea nr. 39/2003 abrogă art. 23 alin. 2 (M. of. nr. 50 din 29 ian. 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

secretul bancar şi secretul profesional nu sunt opozabile organelor de urmărire penală, după începerea de către procuror a urmăririi penale, şi nici instanţelor de judecată. Datele şi informaţiile solicitate de procuror sau de instanţa de judecată se comunică de către persoanele prevăzute la art. 8, la cererea scrisă a procurorului, în cursul urmăririi penale, sau a instanţei, în cursul judecăţii.

12. CADASTRU

LEGEA NR. 7/1996

(Publicată în M. of. nr. 61 din 26 martie 1996)

Art. 67.

(3) Degradarea sau distrugerea bornelor, reperelor, mărcilor de nivelment şi a semnalelor geodezice din reţeaua Naţională, amplasate pe sol sau pe clădiri, sau împiedicarea unor măsuri de conservare a acestor bunuri, constituite infracţiune de distrugere şi se pedepseşte potrivit prevederilor art. 217 din Codul penal.

(4) De asemenea, constituie infracţiune de tulburare de posesie şi se pedepseşte potrivit prevederilor art. 220 din Codul penal înfiinţarea sau mutarea semnelor de hotar şi a reperelor de marcare a limitelor de zone a căii ferate, drumurilor, canalelor, aeroporturilor, porturilor, căilor navigabile, delimitărilor silvice, geologice şi miniere, fără aprobarea prevăzută de lege.

13. CIRCULAŢIA PE DRUMURILE PUBLICE

O.U.G. NR. 195/2002

(Publicată în M. of. nr. 958 din 28 dec. 2002)

Art. 76. Încălcarea dispoziţiilor prevăzute în prezenta ordonanţă de urgenţă atrage răspunderea civilă, administrativă şi contravenţională sau penală, după caz.

Art. 77. (1) Punerea în circulaţie sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori remorci neînmatriculate sau a unui tramvai neînregistrat se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(2) Punerea în circulaţie sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul cu număr fals de înmatriculare ori tractarea unei remorci cu număr fals de înmatriculare se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Scanned with OKEN Scanner

(3) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul care nu are drept de circulație în România sau a unui autovehicul al cărui certificat de înmatriculare a fost reținut pentru defecțiuni tehnice grave la sistemul de direcție ori frânare și ale cărui plăcuțe cu numerele de înmatriculare au fost retrase se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.

Art. 78. (1) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană fără permis de conducere se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tramvai, de către o persoană al cărei permis de conducere este necorespunzător categoriei din care face parte vehiculul respectiv ori acesta i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(3) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (2) se sancționează și persoana care încredințează cu știință un autovehicul sau tramvai, pentru conducerea pe drumurile publice, unei persoane care se află în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) și (2) sau unei persoane care suferă de o boală psihică ori se află sub influența unor produse ori substanțe stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora.

Art. 79. (1) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tramvai de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge ori o concentrație ce depășește 0,40 mg/l alcool pur în aerul expirat sau care se află sub influența unor substanțe ori produse stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Lista substanțelor cu efect psihoactiv contraindicate conducătorilor de autovehicule și tramvaie se stabilește de către Ministerul Sănătății și Familiei și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Dacă persoana aflată în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) și (2) efectuează transport public de persoane ori transportă substanțe sau produse periculoase, pedeapsa este închisoare de la 2 la 7 ani.

(4) Refuzul, împotrivirea sau sustragerea unei persoane care

Scanned with OKEN Scanner

conduce pe drumurile publice un autovehicul sau tramvai de a se supune recoltării probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei ori a consumului de produse sau substanţe stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora sau testării aerului expirat se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Art. 80. (1) Stabilirea concentraţiei de alcool în sânge se face în instituţiile medico-legale, în conformitate cu normele metodologice elaborate de Ministerul Sănătăţii şi Familiei şi avizate de Ministerul de Interne, iar în aerul expirat, de către poliţia specializată, cu ajutorul unui mijloc tehnic certificat, potrivit legii.

(2) Conducătorul auto testat cu un mijloc tehnic certificat poate solicita şi recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei.

(3) Starea de influenţă a produselor ori substanţelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora se constată de către personal medical autorizat.

Art. 81. (1) Părăsirea locului accidentului fără încuviinţarea poliţiei ori a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, precum şi modificarea sau ştergerea urmelor accidentului de către conducătorul oricărui vehicul angajat într-un accident de circulaţie de pe urma căruia a rezultat uciderea sau vătămarea integrităţii corporale ori a sănătăţii uneia sau mai multor persoane ori dacă accidentul s-a produs ca urmare a unei infracţiuni se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Pot părăsi locul accidentului fără încuviinţarea prevăzută la alin. (1):

a) conducătorii autovehiculelor aparţinând poliţiei, serviciului de ambulanţă, pompierilor, apărării civile, Ministerului Apărării Naţionale (destinate controlului circulaţiei vehiculelor din parcul propriu sau care însoţesc coloane militare), jandarmeriei, unităţilor speciale ale Serviciului Român de Informaţii şi Serviciului de Protecţie şi Pază, care au în funcţiune dispozitivele de avertizare sonoră şi luminoasă şi se află în misiune;

b) conducătorii vehiculelor care, în lipsa altor mijloace de transport, ei înşişi transportă persoanele rănite la cea mai apropiată unitate sanitară în măsură a da asistenţă medicală necesară, dacă se înapoiază imediat la locul accidentului.

Scanned with OKEN Scanner

(3) Conducătorii vehiculelor prevăzute la alin. (2) lit. a) vor anunța de îndată unitatea de poliție pe a cărei rază s-a produs accidentul, urmând ca după terminarea misiunii să se prezinte la sediul acesteia în vederea întocmirii actelor de constatare.

Art. 82. (1) Consumul de alcool sau de produse ori substanțe stupefiante sau al medicamentelor cu efecte similare acestora, după producerea unui accident de circulație de pe urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, până la testarea alcoolului în aerul expirat sau recoltarea probelor biologice, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Nu constituie infracțiune consumul de medicamente cu efecte similare produselor sau substanțelor stupefiante, după producerea accidentului de circulație și până la sosirea poliției la fața locului, dacă acestea sunt administrate de personal medical autorizat, în cazul în care acestea sunt impuse de starea de sănătate sau de vătămarea corporală a conducătorului auto.

Art. 83. Neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 21 alin. (1) de către cadrele medicale abilitate, în cazul producerii unui accident de circulație de pe urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, ca urmare a afecțiunilor medicale ale conducătorului auto, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Art. 84. (1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare, cu intenție, a indicatoarelor, semafoarelor, amenajărilor rutiere sau a vehiculelor ori crearea de obstacole pe carosabil, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranța circulației pe drumurile publice, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Instalarea de mijloace de semnalizare rutieră sau modificarea pozițiilor acestora, fără autorizație eliberată de autoritățile competente, de natură să inducă în eroare participanții la trafic, dacă prin aceasta s-a cauzat producerea unui accident de circulație, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(3) Organizarea sau participarea la concursuri neautorizate, precum și blocarea cu intenție a drumului public cu obiecte sau vehicule ori de către

Scanned with OKEN Scanner

una ori mai multe persoane, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranţa circulaţiei ori se aduce atingere dreptului la liberă circulaţie a celorlalţi participanţi la trafic, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani.

Art. 85. (1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a atribuţiilor de verificare tehnică ori inspecţie tehnică a autovehiculelor, remorcilor sau tramvaielor, de către cei care au asemenea îndatoriri ori a celor referitoare la efectuarea unor reparaţii sau intervenţii tehnice, în cazul în care au avut ca urmare producerea unui accident de circulaţie, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Repararea autovehiculelor având urme de accident, fără autorizaţia eliberată de poliţie, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 86. (1) Eliberarea autorizaţiei pentru lucrări de construire, modificare, modernizare sau de reabilitare a drumului public, amplasarea unor construcţii, panouri sau reclame publicitare în zona drumului, fără acordul poliţiei specializate, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se sancţionează şi persoana care nu respectă condiţiile stabilite de poliţia specializată pentru amenajarea accesului rutier la drumul public, în cazul construcţiilor amplasate în zona acestuia, dacă prin aceasta se pun în pericol fluenţa şi securitatea rutieră.

(3) Neluarea măsurilor pentru semnalizarea trecerilor la nivel cu calea ferată, precum şi modificarea acestora fără acordul poliţiei specializate se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

14. CODUL SILVIC

LEGEA NR. 26/1996

(Publicată în M. of. nr. 93 din 8 mai 1996)

Art. 96. Ocuparea fără drept, în întregime sau în parte, a unor păduri, terenuri sau ape din fondul forestier naţional, precum şi distrugerea, degradarea sau mutarea semnelor de hotar, a împrejmuirilor ori a reperelor de marcare, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Art. 97. Tăierea sau scoaterea din rădăcini, fără drept, de

Scanned with OKEN Scanner

arbori, puieți sau lăstari din fondul forestier național sau de pe terenurile cu vegetație forestieră prevăzute la art. 6, dacă valoarea pagubei este de peste 5 ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior sau dacă valoarea pagubei este sub această limită, dar fapta a fost săvârșită de cel puțin două ori în interval de 2 ani, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.

Dacă fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 20 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 1 la 5 ani.

Când fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 50 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Maximele pedepselor prevăzute la alin. (1) – (3) se majorează cu 3 ani în cazul în care faptele au fost săvârșite în următoarele împrejurări:

a) de două sau mai multe persoane împreună;

b) de o persoană având asupra sa o armă sau substanțe chimice periculoase;

c) în timpul nopții;

d) în arii forestiere protejate.

Tentativa se pedepsește.

Art. 98. Furtul de arbori doborâți sau rupți de fenomene naturale, ori de arbori, puieți sau lăstari care au fost tăiați sau scoși din rădăcini, cu sau fără drept, din fondul forestier național sau de pe terenurile cu vegetație forestieră prevăzute la art. 6, dacă valoarea pagubei este de peste 5 ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, ori dacă valoarea pagubei este sub această limită, dar fapta a fost săvârșită de cel puțin două ori în interval de 2 ani, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani sau cu amendă.

Dacă fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 20 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Când fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 50 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

În cazul în care furtul a fost săvârșit în împrejurările menționate la art. 97 alin. (4), maximul

Scanned with OKEN Scanner

pedepselor prevăzute în alineatele precedente se majorează cu 3 ani.

Mijloacele de transport şi uneltele folosite care au servit la săvârşirea infracţiunii sunt supuse confiscării speciale în condiţiile prevăzute la art. 118 din Codul penal.

Tentativa se pedepseşte.

Art. 99. Falsificarea ciocanului silvic de marcat se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 100. Folosirea fără drept sau contrar dispoziţiilor legale specifice a ciocanului silvic de marcat se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

Dacă, prin marcare, s-a folosit un ciocan silvic de marcat fals ori alte obiecte cu mijloace potrivite, pedeapsa este închisoare de la 1 la 5 ani.

Art. 101. Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare, prin incendiere, a unor păduri de pe suprafeţe întinse de terenuri constituie infracţiune de distrugere calificată care a avut ca urmare un dezastru şi se pedepseşte potrivit dispoziţiilor prevăzute în Codul penal.

Art. 102. Distrugerea sau vătămarea arborilor, puieţilor ori lăstarilor prin păşunare în păduri sau zone în care păşunatul este interzis, dacă valoarea pagubei este de 5 ori mai mare decât preţul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Art. 103. Distrugerea sau vătămarea, în orice mod, a jnepenişurilor se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Art. 104. Când infracţiunile prevăzute la art. 97 şi 98 sunt săvârşite de personalul silvic cu atribuţii de constatare a infracţiunilor şi a contravenţiilor, maxi-mul pedepselor se majorează cu 2 ani.

Art. 105. Pe lângă organele de urmărire penală, sunt competenţi să constate infracţiunile prevăzute la art. 96-103 pădurarii, brigadierii, şefii districtelor silvice, inginerii şi tehnicienii silvici, de la ocoalele silvice, unităţile silvice, Regia Naţională a Pădurilor şi autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură.

Art. 106. Organele prevăzute la art. 105 au obligaţiile organelor de constatare a infracţiunilor, prevăzute de Codul de procedură penală.

Organele de constatare, însoţite de un poliţist, sunt autori-

Scanned with OKEN Scanner

zate să identifice şi să inventarieze, la locurile unde se află materialele lemnoase provenite din infracțiuni, cu respectarea dispozițiilor Codului de procedură penală privind percheziția.

Procesul–verbal de constatare a infracțiunii se trimite, în termen de cel mult 5 zile de la data constatării, ocolului silvic de pe raza teritorială a locului unde a fost săvârşită fapta, pentru calcularea pagubei.

Şeful ocolului silvic trimite procesul-verbal de constatare a infracțiunii, împreună cu calculul valorii pagubei, procurorului competent, în termen de cel mult 5 zile de la primirea acestuia de la organul constatator.

Art. 107. Evaluarea pagubelor cauzate fondului forestier prin infracțiuni şi contravenții se face potrivit criteriilor şi cuantumurilor stabilite de autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură şi aprobate de lege.

De asemenea, se stabilesc prin lege şi criteriile de evaluare a pagubelor care se produc din cauza personalului unităților silvice, care nu constituie infracțiuni sau contravenții, în ceea ce priveşte arborii pe picior, puieții sau lăstarii şi pentru care răspunderea materială este reglementată potrivit legislației muncii.

Valoarea pagubelor se recuperează prin organele Ministerului Finanțelor şi se varsă în fondul de conservare şi regenerare a pădurilor.

Art. 108. Stabilirea şi sancționarea contravențiilor silvice se reglementează prin lege specială.

Art. 109. Prevederile prezentului titlu se completează cu dispozițiile C. pen. şi ale C. proc. pen.

15. CODUL VAMAL

LEGEA NR. 141/1997

(Publicată în M. of. nr. 180 din 1 august 1997)

Art. 175. Trecerea peste frontieră prin alte locuri decât cele stabilite pentru controlul vamal de mărfuri sau de alte bunuri constituie infracțiunea de contrabandă şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 176. Trecerea peste frontieră, fără autorizație, a armelor, muniților, materiilor explozive sau radioactive, produselor şi substanțelor stupefiante şi psihotrope, precursorilor şi substanțelor chimice esențiale, produselor şi

Scanned with OKEN Scanner

substanţelor toxice constituie infracţiunea de contrabandă calificată şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi, dacă legea penală nu prevede o pedeapsă mai mare.

Art. 177. Folosirea, la autoritatea vamală, a documentelor vamale, de transport sau comerciale, care se referă la alte mărfuri sau bunuri decât cele prezentate în vamă, constituie infracţiunea de folosire de acte nereale şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 178. Folosirea, la autoritatea vamală, a documentelor vamale, de transport sau comerciale falsificate constituie infracţiunea de folosire de acte falsificate şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 179. Faptele prevăzute la art. 175-178, săvârşite de una sau de mai multe persoane înar-mate ori constituite în bandă, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 180. Dacă faptele prevăzute la art. 175-179 sunt săvârşite de angajaţi sau reprezentanţi ai unor persoane juridice care au ca obiect de activitate operaţiuni de import-export ori în folosul acestor persoane juridice se poate aplica şi interdicţia exercitării ocupaţiei, potrivit art. 64 din Codul penal, republicat.

Art. 181. Tentativa la infracţiunile prevăzute la art. 175-179 se pedepseşte.

Art. 182. În cazul în care trecerea peste frontieră a unor anumite mărfuri sau bunuri constituie infracţiuni cuprinse în alte legi, fapta se pedepseşte în condiţiile şi cu sancţiunile prevăzute în acele legi, dacă sunt mai aspre.

Art. 183. Când mărfurile sau alte bunuri care au făcut obiectul infracţiunii nu se găsesc, infractorul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

16. CONVIEŢUIRE SOCIALĂ. ÎNCĂLCAREA ORDINII ŞI LINIŞTII PUBLICE

LEGEA NR. 61/1991

(Republicată în M. of. nr. 387 din 18 august 2000)[1]

Art. 1[1]. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închi-

---

[1] *Legea nr. 169/2002 introduce art. 1[1] (M. of. nr. 261 din 18 aprilie 2002)*

soarea de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă, următoarele fapte:

1. portul, fără drept, în locurile și împrejurările în care s-ar putea primejdui viața sau integritatea corporală a persoanelor ori s-ar putea tulbura ordinea și liniștea publică, a cuțitului, pumnalului, șișului, boxului, castetului ori a altor asemenea obiecte fabricate sau confecționate anume pentru tăiere, împungere sau lovire, precum și folosirea în asemenea locuri sau împrejurări a armelor cu aer comprimat sau cu gaze comprimate, a obiectelor confecționate pe bază de amestecuri pirotehnice ori a dispozitivelor pentru șocuri electrice;

2. importul sau procurarea din țară, în vederea comercializării, de arme cu aer comprimat sau cu gaze comprimate care imprimă proiectilului o viteză mai mare de 220 m/s, cu excepția celor destinate pentru a fi folosite la antrenamente și competiții de către Federația Română de Tir, de cluburile și asociațiile sportive cu secții de tir afiliate la această federație, care pot dobândi, deține și folosi arme din această categorie, conform standardelor sportive internaționale;

3. neasigurarea de către responsabili sau patroni, prin personal propriu ori specializat, a ordinii publice în localuri publice, hoteluri, moteluri, campinguri, cluburi, pensiuni, discoteci și în alte locuri de distracție sau de agrement pe care le conduc, precum și refuzul acestora de a acorda sprijin organelor în drept pentru restabilirea în locurile respective a ordinii publice sau pentru luarea măsurilor împotriva persoanelor care au încălcat legea;

4. împiedicarea, sub orice formă, a organului de urmărire penală sau de menținere a ordinii publice de a-și îndeplini obligațiile de serviciu privind legitimarea sau conducerea unei persoane la sediul poliției ori al altui organ de stat, de a lua măsurile necesare pentru menținerea ori restabilirea ordinii publice.

Portul sau folosirea, fără drept, de obiecte din cele prevăzute la alin. 1 pct. 2, în localul autorităților publice, instituțiilor publice, instituțiilor sau altor persoane juridice de interes public, la întruniri publice ori în localuri de alegeri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Scanned with OKEN Scanner

17. COOPERAŢIA DE CONSUM ŞI COOPERAŢIA DE CREDIT

LEGEA NR. 109/1996

(Publicată în M. of. nr. 252 din 18 octombrie 1996)

Art. 182. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni refuzul administratorilor, lichidatorilor sau al funcţionarilor de a preda patrimoniul organizaţiei cooperatiste sau fapta de a continua exercitarea funcţiei după suspendarea sau îndepărtarea din aceasta.

Art. 183. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă de la 500.000 lei la 1.000.000 lei întrebuinţarea ca titlu în firme, acte sau corespondenţă a denumirilor "cooperativa de consum", "consumcoop", "cooperativă de credit - bancă populară", "casa teritorială a cooperativelor de credit", "federala teritorială a cooperativelor de consum şi de credit", "FEDERALCOOP", "Casa Cooperativelor de Credit", "CREDITCOOP", "Uniunea Naţională a Cooperativelor de Consum şi de Credit", "CENTROCOOP" sau a abreviaţiei "Coop.", de către persoane fizice sau persoane juridice care nu îndeplinesc condiţiile din prezenta lege.

Art. 184. Faptele prevăzute la art. 182 şi 183 se urmăresc la sesizarea organelor de control ale organizaţiilor cooperaţiei de consum şi ale cooperaţiei de credit.

18. CONCURENŢA

LEGEA NR. 21/1996

(Publicată în M. of. nr. 88 din 30 aprilie 1996)

Art. 63. (1) Participarea cu intenţie frauduloasă şi în mod determinant a unei persoane fizice la conceperea, organizarea sau realizarea practicilor interzise de art. 5 alin. (1) şi de art. 6 şi care nu sunt exceptate conform prevederilor art. 5 alin. (2) sau ale art. 8 constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la sesizarea Consiliului Concurenţei.

(3) Instanţa judecătorească poate dispune publicarea, în presă, pe cheltuiala celui vinovat, a hotărârii definitive.

.....

Scanned with OKEN Scanner

Art. 65. Orice persoană care utilizează sau divulgă, în alte scopuri decât cele prevăzute de prezenta lege, documente sau informații cu caracter de secret profesional, primite sau de care a luat cunoștință în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu serviciul, răspunde potrivit legii penale, putând fi obligată și la repararea prejudiciului cauzat.

19. CONSTRUCȚII. AUTORIZARE

LEGEA NR. 50/1991

(Republicată în M. of. nr. 3 din 13 ianuarie 1997)

[1]**Art. 21.** (1) Constituie infracțiuni următoarele fapte:

a) executarea, fără autorizație de construire sau de desființare, ori cu nerespectarea prevederilor acesteia, a lucrărilor prevăzute la art. 3 lit. b);

b) continuarea executării lucrărilor după dispunerea opririi acestora de către organele de control;

c) întocmirea ori semnarea proiectelor tehnice, precum și a proiectelor pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții pentru alte specialități decât cele certificate prin diplomă universitară, în condițiile prevăzute la art. 6^2.

(2) Infracțiunile prevăzute la alin. (1) se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă de la 1.000.000 lei la 50.000.000 lei.

20. CONSTRUCȚII. CALITATE

LEGEA NR. 10/1995

(Publicată în M. of. nr. 12 din 24 ianuarie 1995)

Art. 31. Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani și interzicerea unor drepturi proiectarea, verificarea, expertizarea, realizarea unei construcții ori executarea de modificări a acesteia, fără respectarea reglementarilor tehnice privind stabilitatea și rezistenta, dacă acestea ar produce una sau mai multe dintre următoarele consecințe: pierderi de vieți omenești, vătămare gravă a integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, distrugerea totală sau parțială a construcției, distrugerea ori degradarea unor instalații sau utilaje importante, ori alte consecințe deosebit de grave.

---

[1] *Legea nr. 453/2001 a modificat art. 21 (M. of. nr. 431 din 1 august 2001)*

Scanned with OKEN Scanner

Fapta prevăzută în alineatul precedent se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi, în cazul în care a avut drept urmare distrugerea totală sau parţială a construcţiei, moartea sau vătămarea gravă a integrităţii corporale ori a sănătăţii uneia sau mai multor persoane, distrugerea ori degradarea unor instalaţii sau utilaje importante, ori alte consecinţe deosebit de grave.

Art. 32. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă continuarea lucrărilor de construcţii executate necorespunzător şi oprite prin dispoziţii ale organelor de control, în toate cazurile în care acestea le afectează rezistenta şi stabilitatea.

21. CARTEA DE IDENTITATE

LEGEA NR. 105/1996

(Publicată în M. of. nr. 237 din 30 septembrie 1996)

Art. 38. Declararea necorespunzătoare a adevărului privind domiciliul sau reşedinţa constituie infracţiunea de fals în declaraţii şi se pedepseşte potrivit dispoziţiilor din Codul penal.

22. CONCURENŢA NELOIALĂ

LEGEA NR. 11/1991

(Publicată în M. of. nr. 24 din 30 ianuarie 1991)

[1]**Art. 5.** (1) Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei:

a) folosirea unei firme, invenţii, mărci, indicaţii geografice, unui desen sau model industrial, unor topografii ale unui circuit integrat, unei embleme sau unui ambalaj de natură să producă confuzie cu cele folosite legitim de alt comerciant;

b) punerea în circulaţie de mărfuri contrafăcute şi/sau pirat, a căror comercializare aduce atingere titularului mărcii şi induce în eroare consumatorul asupra calităţii produsului/serviciului;

c) folosirea în scop comercial a rezultatelor unor experimentări a căror obţinere a necesitat un efort considerabil sau a altor informaţii secrete în legătură cu acestea, transmise autorităţilor competente în scopul

---

[1] *Legea nr. 298/2001 a modificat art. 5 – 8 (M. of. nr. 313 din 12 iunie 2001)*

Scanned with OKEN Scanner

obținerii autorizațiilor de comercializare a produselor farmaceutice sau a produselor chimice destinate agriculturii, care conțin compuși chimici noi;

d) divulgarea unor informații prevăzute la lit. c), cu excepția situațiilor în care dezvăluirea acestor informații este necesară pentru protecția publicului sau cu excepția cazului în care s-au luat măsuri pentru a se asigura că informațiile sunt protejate contra exploatării neloiale în comerț, dacă aceste informații provin de la autoritățile competente;

e) divulgarea, achiziționarea sau utilizarea secretului comercial de către terți, fără consimțământul deținătorului său legitim, ca rezultat al unei acțiuni de spionaj comercial sau industrial;

f) divulgarea sau folosirea secretelor comerciale de către persoane aparținând autorităților publice, precum și de către persoane împuternicite de deținătorii legitimi ai acestor secrete pentru a-i reprezenta în fața autorităților publice;

g) producerea în orice mod, importul, exportul, depozitarea, oferirea spre vânzare sau vânzarea unor mărfuri/servicii purtând mențiuni false privind brevetele de invenții, mărcile, indicațiile geografice, desenele sau modelele industriale, topografiile de circuite integrate, alte tipuri de proprietate intelectuală cum ar fi aspectul exterior al firmei, designul vitrinelor sau cel vestimentar al personalului, mijloacele publicitare și altele asemenea, originea și caracteristicile mărfurilor, precum și cu privire la numele producătorului sau al comerciantului, în scopul de a-i induce în eroare pe ceilalți comercianți și pe beneficiari.

Prin mențiuni false asupra originii mărfurilor, în sensul alin. 1 lit. g), se înțelege orice indicații de natură a face să se creadă că mărfurile au fost produse într-o anumită localitate, într-un anumit teritoriu sau într-un anumit stat. Nu se socotește mențiune falsă asupra originii mărfurilor denumirea unui produs al cărui nume a devenit generic și indică în comerț numai natura lui, în afară de cazul în care denumirea este însoțită de o mențiune care ar putea face să se creadă că are acea origine.

Art. 6. Persoana care săvârșește un act de concurență neloială va fi obligată să înceteze sau să înlăture actul, să

restituie documentele confidenţiale însuşite în mod ilicit de la deţinătorul lor legitim şi, după caz, să plătească despăgubiri pentru daunele pricinuite, conform legislaţiei în vigoare.

Art. 7. Acţiunile izvorând dintr-un act de concurenţă neloială sunt de competenţa tribunalului locului săvârşirii faptei sau în a cărui rază teritorială se găseşte sediul pârâtului sau inculpatului; în lipsa unui sediu este competent tribunalul domiciliului pârâtului sau inculpatului.

La cererea deţinătorului legitim al secretului comercial instanţa poate dispune măsuri de interzicere a exploatării industriale şi/sau comerciale a produselor rezultate din însuşirea ilicită a secretului comercial sau distrugerea acestor produse. Interdicţia încetează atunci când informaţia protejată a devenit publică.

Art. 8. Acţiunea penală în cazurile prevăzute la art. 5 se pune în mişcare la plângerea părţii vătămate ori la sesizarea camerei de comerţ şi industrie teritoriale sau a altei organizaţii profesionale ori la sesizarea persoanelor împuternicite de Oficiul Concurenţei.

În aplicarea prezentei legi Oficiul Concurenţei va avea puterile de investigaţie prevăzute la art. 39-46 din Legea concurenţei nr. 21/1996.

Art. 9. (1) Dacă vreuna dintre faptele prevăzute de art. 4 sau 5 cauzează daune patrimoniale sau morale, cel prejudiciat este în drept să se adreseze instanţei competente cu acţiune în răspundere civilă corespunzătoare.

(2) Dacă fapta prevăzută de această lege a fost săvârşită de un salariat în cursul exercitării atribuţiilor sale de serviciu, comerciantul va răspunde solidar cu salariatul pentru pagubele pricinuite, afară de cazul în care va putea dovedi că, potrivit uzanţelor, nu era în măsură să prevină comiterea faptei.

(3) Persoanele care au creat împreună prejudiciul răspund solidar pentru actele sau faptele de concurenţă neloială săvârşite.

(4) Pentru luarea unei măsuri ce nu suferă amânare se pot aplica dispoziţiile art. 581 şi art. 582 din Codul de procedură civilă.

Art. 10. Prin hotărârea dată asupra fondului, instanţa poate dispune ca mărfurile sechestrate să fie vândute, după distrugerea falselor menţiuni.

Scanned with OKEN Scanner

Din suma obținută în urma vânzării se vor acoperi mai întâi despăgubirile acordate.

Art. 11. O dată cu condamnarea ori obligarea la încetarea faptei ilicite sau repararea daunei, instanța poate obliga la publicarea hotărârii, în presă, pe cheltuiala făptuitorului.

Art. 12. Dreptul la acțiune prevăzut de art. 9 se prescrie în termen de un an de la data la care păgubitul a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască dauna și pe cel care a cauzat-o, dar nu mai târziu de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

Art. 13. Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Codului de procedură civilă sau, după caz, ale Codului de procedură penală.

Art. 14. Dispozițiile prezentei legi se aplică și persoanelor fizice sau juridice străine care săvârșesc acte de concurență neloială pe teritoriul României.

23. CONFLICTELE COLECTIVE DE MUNCĂ

LEGEA NR. 168/1999

(Publicată în M. of. nr. 582 din 29 noiembrie 1999)

Art. 83. Neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive privind plata salariilor în termen de 15 zile calculate de la data cererii de executare adresate unității de partea interesată constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 6 luni ori cu amendă.

Art. 84. Neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive privind reintegrarea în muncă a unui salariat constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 1 an ori cu amendă.

Art. 85. Răspunderea pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 83 și 84 revine persoanelor care aveau obligația de a dispune plata salariilor sau, după caz, reintegrarea salariatului respectiv.

Art. 86. (1) În cazul infracțiunilor prevăzute la art. 83 și 84 acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea persoanei vătămate.

(2) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 87. Declararea grevei de către organizatori, cu încălcarea condiţiilor prevăzute la art. 50 alin. (1) sau la art. 63- 66, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 6 luni sau cu amendă, dacă fapta nu întruneşte elementele unei infracţiuni pentru care legea penală prevede o pedeapsă mai gravă.

24. CONTABILITATE

LEGEA NR. 82/1991

(Republicată în M. of. nr. 629 din 26 august 2002)

Art. 37. Efectuarea cu ştiinţă de înregistrări inexacte, precum şi omisiunea cu ştiinţă a înregistrărilor în contabilitate, având drept consecinţă denaturarea veniturilor, cheltuielilor, rezultatelor financiare, precum şi a elementelor de activ şi de pasiv ce se reflectă în bilanţ, constituie infracţiunea de fals intelectual şi se pedepseşte conform legii.

25. CONTROLUL AVERII DEMNITARILOR, MAGISTRAŢILOR, A UNOR PERSOANE CU FUNCŢII DE CONDUCERE ŞI DE CONTROL ŞI A FUNCŢIONARILOR PUBLICI

LEGEA NR. 115/1996

(Publicată în M. of. nr. 263 din 28 octombrie 1996)

Art. 35. (1) Fapta aceluia care, în sesizarea adresată persoanelor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. a) şi la art. 22 lit. a), face afirmaţii mincinoase cu privire la caracterul ilicit al provenienţei bunurilor unei persoane fizice ce ocupă una dintre funcţiile prevăzute la art. 2, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Procedura ori ticluirea de probe mincinoase cu privire la caracterul ilicit al provenienţei bunurilor unei persoane ce ocupă una dintre funcţiile publice prevăzute la art. 2 se pedepseşte cu închisoare de la un an la 5 ani.

Art. 36. Fapta persoanelor prevăzute la art. 2, de a face declaraţii de avere care nu corespund adevărului, constituie infracţiunea de fals în declaraţii şi se pedepseşte potrivit Codului penal.

Art. 37. *Abrogat (Legea nr. 161/2003)*

Scanned with OKEN Scanner

26. CORUPȚIE. DEMNITĂȚI PUBLICE, FUNCȚII PUBLICE ȘI MEDIUL DE AFACERI. PREVENIRE ȘI SANCȚIONARE

LEGEA NR. 161/2003

(Publicată în M. of. nr. 279 din 21 aprilie 2003)

CAPITOLUL III

SECȚIUNEA 1

Infracțiuni contra confidențialității și integrității datelor și sistemelor informatice

Art. 42. (1) Accesul, fără drept, la un sistem informatic constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită în scopul obținerii de date informatice, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(3) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) sau (2) este săvârșită prin încălcarea măsurilor de securitate, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani.

Art. 43. (1) Interceptarea, fără drept, a unei transmisii de date informatice care nu este publică și care este destinată unui sistem informatic, provine dintr-un asemenea sistem sau se efectuează în cadrul unui sistem informatic constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și interceptarea, fără drept, a unei emisii electromagnetice provenite dintr-un sistem informatic ce conține date informatice care nu sunt publice.

Art. 44. (1) Fapta de a modifica, șterge sau deteriora date informatice ori de a restricționa accesul la aceste date, fără drept, constituie infracțiune și de pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Transferul neautorizat de date dintr-un sistem informatic se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(3) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (2) se sancționează și transferul neautorizat de date dintr-un mijloc de stocare a datelor informatice.

Art. 45. Fapta de a perturba grav, fără drept, funcționarea unui sistem informatic, prin introducerea, transmiterea, modificarea, ștergerea sau deteriorarea datelor informatice sau prin restricțio-narea

Scanned with OKEN Scanner

accesului la aceste date constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani.

Art. 46. (1) Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 6 ani:

a) fapta de a produce, vinde, de a importa, distribui sau de a pune la dispoziţie, sub orice altă formă, fără drept, a unui dispozitiv sau program informatic conceput sau adaptat în scopul săvârşirii uneia dintre infracţiunile prevăzute la art. 42-45;

b) fapta de a produce, vinde, de a importa, distribui sau de a pune la dispoziţie, sub orice altă formă, fără drept, a unei parole, cod de acces sau alte asemenea date informatice care permit accesul total sau parţial la un sistem informatic în scopul săvârşirii uneia dintre infracţiunile prevăzute la art. 42-45.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi deţinerea, fără drept, a unui dispozitiv, program informatic, parolă, cod de acces sau dată informatică dintre cele prevăzute la alin. (1) în scopul săvârşirii uneia dintre infracţiunile prevăzute la art. 42-45.

Art. 47. Tentativa infracţiunilor prevăzute la art. 42-46 se pedepseşte.

SECŢIUNEA a 2-a

Infracţiuni informatice

Art. 48. Fapta de a introduce, modifica sau şterge, fără drept, date informatice ori de a restricţiona, fără drept, accesul la aceste date, rezultând date necorespunzătoare adevărului, în scopul de a fi utilizate în vederea producerii unei consecinţe juridice, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Art. 49. Fapta de a cauza un prejudiciu patrimonial unei persoane prin introducerea, modificarea sau ştergerea de date informatice, prin restricţionarea accesului la aceste date ori prin împiedicarea în orice mod a funcţionării unui sistem informatic, în scopul de a obţine un beneficiu material pentru sine sau pentru altul, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani.

Art. 50. Tentativa infracţiunilor prevăzute la art. 48 şi 49 se pedepseşte.

SECŢIUNEA a 3-a

Pornografia infantilă prin sisteme informatice

Art. 51. (1) Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu în-

Scanned with OKEN Scanner

chisoare de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi producerea în vederea răspândirii, oferirea sau punerea la dispoziție, răspândirea sau transmiterea, procurarea pentru sine sau pentru altul de materiale pornografice cu minori prin sisteme informatice ori deținerea, fără drept, de materiale pornografice cu minori într-un sistem informatic sau un mijloc de stocare a datelor informatice.

(2) Tentativa se pedepseşte.

27. CORUPȚIE. PREVENIRE, DESCOPERIRE ŞI SANCȚIONARE

LEGEA NR. 78/2000

(Publicată în M. of. nr. 219 din 18 mai 2000)[1]

CAPITOLUL III
Infracțiuni

SECŢIUNEA 1
Categorii de infracţiuni

Art. 5. (1) În înțelesul prezentei legi, sunt infracțiuni de corupție infracțiunile prevăzute la art. 254-257 din Codul penal, la art. 6^1 şi 8^2 din prezenta lege, precum şi infracțiunile prevăzute în legi speciale, ca modalități specifice ale infracțiunilor prevăzute la art. 254-257 din Codul penal, şi la art. 6^1 şi 8^2 din prezenta lege.

(2) În înțelesul prezentei legi, sunt infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție infracțiunile prevăzute la art. 10-13.

(3) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile şi infracțiunilor menționate la art. 17, care sunt în legătură directă cu infracțiunile de corupție sau cu cele asimilate acestora.

(4) Dispozițiile prezentei legi sunt aplicabile şi infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene prevăzute la art. 18^1-18^5 prin sancționarea cărora se asigură protecția fondurilor şi a resurselor Comunităților Europene.

SECŢIUNEA a 2-a
Infracţiuni de corupţie

Art. 6. Infracțiunile de luare de mită - prevăzută la art. 254 din Codul penal, de dare de mită - prevăzută la art. 255 din Codul penal, de primire de foloase

---

[1] *Legea nr. 161/2003 modifică art. 5 alin. 1, art. 7 alin. 3, art. 8, art. 13, art. 17 lit. e, g, i, art. 18 alin. 1, 2, 4, 6, art. 22 introduce art. 5 alin. 4, art. 6^1, art. 8^1-8^2, art. 13^1, art. 17 lit. d^1, j, şi k, art. 18 alin. 7 şi 8 şi secț. 4^1 (M. of. nr. 279 din 21 apr.2003)*

Scanned with OKEN Scanner

necuvenite - prevăzută la art. 256 din Codul penal şi de trafic de influenţă - prevăzută la art. 257 din Codul penal se pedepsesc potrivit acelor texte de lege.

Art. 6[1]. (1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani, de daruri ori alte foloase, direct sau indirect, unei persoane care are influenţă sau lasă să se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar, pentru a-l determina să facă ori să nu facă un act ce intră în atribuţiile sale de serviciu, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 10 ani.

(2) Făptuitorul nu se pedepseşte dacă denunţă autorităţii fapta mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea faptă.

(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri care au făcut obiectul infracţiunii prevăzute la alin. (1) se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

(4) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat în cazul prevăzut la alin. (2).

Art. 7. (1) Fapta de luare de mită, prevăzută la art. 254 din Codul penal, dacă a fost săvârşită de o persoană care, potrivit legii, are atribuţii de constatare sau de sancţionare a contravenţiilor ori de constatare, urmărire sau judecare a infracţiunilor, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută la art. 254 alin. 2 din Codul penal privind săvârşirea infracţiunii de către un funcţionar cu atribuţii de control.

(2) Fapta de dare de mită săvârşită faţă de una dintre persoanele prevăzute la alin. (1) sau faţă de un funcţionar cu atribuţii de control se sancţionează cu pedeapsa prevăzută la art. 255 din Codul penal, al cărei maxim se majorează cu 2 ani.

(3) Dacă infracţiunile prevăzute la art. 256 şi 257 din Codul penal, precum şi infracţiunile prevăzute la art. 6^1 şi 8^2 din prezenta lege au fost săvârşite de una dintre persoanele menţionate la alin. (1) şi (2), maximul special al pedepsei se majorează cu 2 ani.

Art. 8. Constituie infracţiunile prevăzute la art. 254-257 din Codul penal, art. 6^1 şi 8^1 din prezenta lege şi faptele incriminate în aceste texte săvârşite de manageri, directori, administratori, cenzori sau alte persoane cu atribuţii de control la societăţile comerciale, companiile şi societăţile naţionale, regiile autonome şi la orice alţi agenţi economici.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 8^1. Prevederile art. 254-257 din Codul penal și ale art. 6^1 și 8^2 din prezenta lege se aplică în mod corespunzător și următoarelor persoane:

a) funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare în cadrul unei organizații publice internaționale la care România este parte;

b) membrilor adunărilor parlamentare ale organizațiilor internaționale la care România este parte;

c) funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare în cadrul Comunităților Europene;

d) persoanelor care exercită funcții judiciare în cadrul instanțelor internaționale a căror competență este acceptată de România, precum și funcțio-narilor de la grefele acestor instanțe;

e) funcționarilor unui stat străin;

f) membrilor adunărilor parlamentare sau administrative ale unui stat străin.

Art. 8^2. Promisiunea, oferirea sau darea, direct ori indirect, de bani sau alte foloase unui funcționar al unui stat străin ori al unei organizații publice internaționale, pentru a îndeplini sau a nu îndeplini un act privitor la îndatoririle sale de serviciu, în scopul obținerii unui folos necuvenit în cadrul operațiunilor economice internaționale, se pedepsește cu închisoare de la unu la 7 ani.

Art. 9. În cazul infracțiunilor prevăzute în prezenta secțiune, dacă sunt săvârșite în interesul unei organizații, asociații sau grupări criminale ori al unuia dintre membrii acesteia sau pentru a influența negocierile tranzacțiilor comerciale internaționale ori schimburile sau investițiile internaționale, maximul pedepsei prevăzute de lege pentru aceste infracțiuni se majorează cu 5 ani.

SECȚIUNEA a 3-a

Infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție

Art. 10. Sunt pedepsite cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi următoarele fapte, dacă sunt săvârșite în scopul obținerii pentru sine sau

Scanned with OKEN Scanner

pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite:

a) stabilirea, cu intenţie, a unei valori diminuate, faţă de valoarea comercială reală, a bunurilor aparţinând agenţilor economici la care statul sau o autoritate a administraţiei publice locale este acţionar, comisă în cadrul acţiunii de privatizare sau cu ocazia unei tranzacţii comerciale, ori a bunurilor aparţinând autorităţilor publice sau instituţiilor publice, în cadrul unei acţiuni de vânzare a acestora, săvârşită de cei care au atribuţii de conducere, de administrare sau de gestionare;

b) acordarea de credite sau de subvenţii cu încălcarea legii sau a normelor de creditare, neurmărirea, conform legii sau normelor de creditare, a destinaţiilor contractate ale creditelor sau subvenţiilor ori neurmărirea creditelor restante;

c) utilizarea creditelor sau a subvenţiilor în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate.

Art. 11. (1) Fapta persoanei care, în virtutea funcţiei, a atribuţiei ori a însărcinării primite, are sarcina de a supraveghea, de a controla sau de a lichida un agent economic privat, de a îndeplini pentru acesta vreo însărcinare, de a intermedia sau de a înlesni efectuarea unor operaţiuni comerciale sau financiare de către agentul economic privat ori de a participa cu capital la un asemenea agent economic, dacă fapta este de natură a-i aduce direct sau indirect foloase necuvenite, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârşită într-un interval de 5 ani de la încetarea funcţiei, atribuţiei ori însărcinării, aceasta se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Art. 12. Sunt pedepsite cu închisoarea de la 1 la 5 ani următoarele fapte, dacă sunt săvârşite în scopul obţinerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri ori alte foloase necuvenite:

a) efectuarea de operaţiuni financiare, ca acte de comerţ, incompatibile cu funcţia, atribuţia sau însărcinarea pe care o îndeplineşte o persoană ori încheierea de tranzacţii financiare, utilizând informaţiile obţinute în virtutea funcţiei, atribuţiei sau însărcinării sale;

b) folosirea, în orice mod, direct sau indirect, de informaţii ce nu sunt destinate publicităţii ori permiterea accesului unor persoane neautorizate la aceste informaţii.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 13. Fapta persoanei care îndeplineşte o funcţie de conducere într-un partid, într-un sindicat sau patronat ori în cadrul unei persoane juridice fără scop patrimonial, de a folosi influenţa ori autoritatea sa în scopul obţinerii pentru sine ori pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

Art. 13[1]. Infracţiunea de şantaj, prevăzută la art. 194 din Codul penal, în care este implicată o persoană dintre cele prevăzute la art. 1, se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Art. 14. Dacă faptele prevăzute la art. 12 şi 13 sunt săvârşite în condiţiile art. 9, maximul pedepsei prevăzute de lege se majorează cu 3 ani.

Art. 15. Tentativa la infracţiunile prevăzute în prezenta secţiune se pedepseşte.

Art. 16. Dacă faptele prevăzute în prezenta secţiune constituie, potrivit Codului penal sau unor legi speciale, infracţiuni mai grave, acestea se pedepsesc în condiţiile şi cu sancţiunile stabilite în aceste legi.

SECŢIUNEA a 4-a

Infracţiuni în legătură directă cu infracţiunile de corupţie

Art. 17. În înţelesul prezentei legi, următoarele infracţiuni sunt în legătură directă cu infracţiunile de corupţie sau cu infracţiunile asimilate acestora, prevăzute la art. 10-13:

a) tăinuirea bunurilor provenite din săvârşirea unei infracţiuni prevăzute în secţiunile a 2-a şi a 3-a, precum şi favorizarea persoanelor care au comis o astfel de infracţiune;

b) asocierea în vederea săvârşirii unei infracţiuni prevăzute în secţiunile a 2-a şi a 3-a sau la lit. a) din prezentul articol;

c) falsul şi uzul de fals săvârşite în scopul de a ascunde comiterea uneia dintre infracţiunile prevăzute în secţiunile a 2-a şi a 3-a sau săvârşite în realizarea scopului urmărit printr-o asemenea infracţiune;

d) abuzul în serviciu contra intereselor publice, săvârşit în realizarea scopului urmărit printr-o infracţiune prevăzută în secţiunile a 2-a şi a 3-a;

d[1]) şantajul, săvârşit în legătură cu infracţiunile prevăzute în secţiunile a 2-a şi a 3-a;

Scanned with OKEN Scanner

e) infracţiunile de spălare a banilor, prevăzute în Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea şi sancţionarea spălării banilor, atunci când banii, bunurile sau alte valori provin din săvârşirea unei infracţiuni prevăzute în secţiunile a 2-a şi a 3-a;

f) contrabanda cu bunuri provenite din săvârşirea unei infracţiuni prevăzute în secţiunile a 2-a şi a 3-a sau săvârşită în realizarea scopului urmărit printr-o asemenea infracţiune;

g) infracţiunile prevăzute în Legea nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare, săvârşite în legătură cu infracţiunile prevăzute în secţiunile a 2-a şi a 3-a;

h) infracţiunea de bancrută frauduloasă şi celelalte infracţiuni prevăzute în Legea nr. 31/1990 privind societăţile comerciale, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, săvârşite în legătură cu infracţiunile prevăzute în secţiunile a 2-a şi a 3-a;

i) traficul de droguri, traficul de substanţe toxice şi nerespectarea regimului armelor de foc şi al muniţiilor, săvârşite în legătură cu o infracţiune prevăzută în secţiunile a 2-a şi a 3-a;

j) infracţiunile de trafic de persoane, prevăzute în Legea nr. 678/2001 privind prevenirea şi combaterea traficului de persoane, săvârşite în legătură cu o infracţiune prevăzută în secţiunile a 2-a şi a 3-a;

k) infracţiunea prevăzută în Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 159/2001 pentru prevenirea şi combaterea utilizării sistemului financiar-bancar în scopul finanţării de acte de terorism, aprobată prin Legea nr. 466/2002, săvârşită în legătură cu o infracţiune prevăzută în secţiunile a 2-a şi a 3-a.

Art. 18. (1) Infracţiunile prevăzute la art. 17 lit. a)-d[1]) se sancţionează cu pedepsele prevăzute în Codul penal pentru aceste infracţiuni, al căror maxim se majorează cu 2 ani.

(2) Infracţiunile prevăzute la art. 17 lit. e) se sancţionează cu pedepsele prevăzute în Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea şi sancţionarea spălării banilor, al căror maxim se majorează cu 3 ani.

(3) Infracţiunile prevăzute la art. 17 lit. f) se sancţionează cu pedepsele prevăzute în Legea nr. 141/1997 privind Codul vamal al României, al căror maxim se majorează, în cazul contrabandei

Scanned with OKEN Scanner

simple, cu 3 ani, iar în cazul contrabandei calificate, cu 5 ani.

(4) Infracţiunile prevăzute la art. 17 lit. g) se sancţionează cu pedepsele prevăzute în Legea nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare, al căror maxim se majorează cu 2 ani.

(5) Infracţiunile prevăzute la art. 17 lit. h) se sancţionează cu pedepsele prevăzute în Legea nr. 31/1990, republicată, al căror maxim se majorează cu 2 ani.

(6) Infracţiunile prevăzute la art. 17 lit. i) privind traficul de droguri se sancţionează cu pedepsele prevăzute în Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului şi consumului ilicit de droguri, al căror maxim se majorează cu 2 ani, infracţiunea privind traficul de substanţe toxice se sancţionează cu pedeapsa prevăzută la art. 312 din Codul penal, al cărei maxim se majorează cu 2 ani, iar infracţiunea de nerespectare a regimului armelor şi muniţiilor se sancţionează cu pedepsele prevăzute la art. 279 din Codul penal al căror maxim se majorează cu 2 ani.

(7) Infracţiunile prevăzute la art. 17 lit. j) privind traficul de persoane se sancţionează cu pedepsele prevăzute în Legea nr. 678/2001 privind prevenirea şi combaterea traficului de persoane, al căror maxim se majorează cu 2 ani.

(8) Infracţiunea prevăzută la art. 17 lit. k) se sancţionează cu pedeapsa prevăzută în Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 159/2001 pentru prevenirea şi combaterea utilizării sistemului financiar-bancar în scopul finanţării de acte de terorism, aprobată prin Legea nr. 466/2002, al cărei maxim se majorează cu 2 ani.

SECŢIUNEA 4

Infracţiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităţilor Europene

Art. 18. (1) Folosirea sau prezentarea de documente ori declaraţii false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obţinerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităţilor Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează omisiunea de a furniza, cu ştiinţă, datele cerute potrivit legii pentru obţinerea de

Scanned with OKEN Scanner

fonduri din bugetul general al Comunităţilor Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, dacă fapta are ca rezultat obţinerea pe nedrept a acestor fonduri.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) şi (2) au produs consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 18². (1) Schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinaţiei fondurilor obţinute din bugetul general al Comunităţilor Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a produs consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(3) Schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinaţiei unui folos legal obţinut, dacă fapta are ca rezultat diminuarea ilegală a resurselor din bugetul general al Comunităţilor Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută la alin. (1).

Art. 18³. (1) Folosirea sau prezentarea de documente ori declaraţii false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat diminuarea ilegală a resurselor din bugetul general al Comunităţilor Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează omisiunea de a furniza, cu ştiinţă, datele cerute potrivit legii, dacă fapta are ca rezultat diminuarea ilegală a resurselor din bugetul general al Comunităţilor Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) şi (2) au produs consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

Art. 18⁴. Tentativa infracţiunilor prevăzute la art. 18¹-18³ se pedepseşte.

Art. 18⁵. Încălcarea din culpă, de către director, administrator sau persoana cu atribuţii de decizie sau de control în cadrul unui agent economic, a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplini-

Scanned with OKEN Scanner

rea ei defectuoasă, dacă a avut ca rezultat săvârşirea uneia dintre infracţiunile prevăzute la art. 18^1-18^3 sau săvârşirea unei infracţiuni de corupţie ori de spălare a banilor în legătură cu fondurile Comunităţilor Europene, de către o persoană care se află în subordinea sa şi care a acţionat în numele acelui agent economic, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani şi interzicerea unor drepturi.

SECŢIUNEA a 5-a
Dispoziţii comune

Art. 19. În cazul săvârşirii infracţiunilor la care se referă prezentul capitol, banii, valorile sau orice alte bunuri care au fost date pentru a determina săvârşirea infracţiunii sau pentru a răsplăti pe infractor ori cele dobândite prin săvârşirea infracţiunii, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate şi în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia, se confiscă, iar dacă bunurile nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

Art. 20. În cazul în care s-a săvârşit o infracţiune dintre cele prevăzute în prezentul capitol, luarea măsurilor asigurătorii este obligatorie.

CAPITOLUL IV
Dispoziţii procedurale

SECŢIUNEA 1
Dispoziţii generale

Art. 21. (1) Infracţiunile prevăzute de prezenta lege ca infracţiuni de corupţie sau ca infracţiuni asimilate acestora ori ca infracţiuni în legătură directă cu infracţiunile de corupţie, dacă sunt flagrante, se urmăresc şi se judecă potrivit dispoziţiilor art. 465 şi art. 467-479 din Codul de procedură penală.

(2) Dacă infracţiunile prevăzute la alin. (1) nu sunt flagrante, urmărirea penală şi judecata se efectuează potrivit procedurii de drept comun.

Art. 22. În cazul infracţiunilor prevăzute în prezenta lege, urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de către procuror.

28. CORUPŢIE. PROCEDURĂ URGENTĂ. JUDECARE

LEGEA NR. 83/1992

(Publicată în M. of. nr. 173 din 22 iulie 1992)

Art. 1. Infracţiunile prevăzute în art. 254, 255, 256 şi 257 din

Codul penal, dacă sunt flagrante, se urmăresc şi se judecă potrivit dispoziţiilor art. 465 şi 467- 479 din Codul de procedură penală.

Art. 2. (1) În cazurile în care infracţiunile prevăzute la art. 1 nu sunt flagrante, urmărirea penală se efectuează în termen de cel mult 10 zile de la data sesizării organului de urmărire penală. Dacă urmărirea penală nu se poate efectua în acest termen datorită complexităţii cauzei, procurorul şef al judeţului sau al municipiului Bucureşti, ori procurorul ierarhic superior, când urmărirea penală este efectuată de un procuror din Procuratura Generală, poate dispune motivat prelungirea duratei urmăririi penale, de cel mult două ori, fiecare prelungire neputând depăşi 15 zile.

(2) Când urmărirea penală este efectuată de organul de cercetare penală, acesta este obligat să înainteze dosarul procurorului cu cel puţin 2 zile înainte de expirarea termenelor prevăzute în alin. (1).

(3) Judecata se face potrivit art. 471- 479 din Codul de procedură penală, cu derogările şi completările prevăzute în alineatele următoare.

(4) Pentru administrarea probelor, instanţa poate acorda termene, care în total nu pot să depăşească 15 zile.

(5) În cursul urmăririi penale şi al judecăţii, asistenţa juridică a învinuitului sau inculpatului este obligatorie; dacă acesta nu şi-a ales apărător, se iau măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu.

29. CRIMINALITATEA ORGANIZATĂ. PREVENIRE ŞI COMBATERE

LEGEA NR. 39/2003

(Publicată în M. of. nr. 50 din 29 ianuarie 2003)

Art. 7. (1) Iniţierea sau constituirea unui grup infracţional organizat ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a unui astfel de grup se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.

(2) Pedeapsa pentru faptele prevăzute la alin. (1) nu poate fi mai mare decât sancţiunea prevăzută de lege pentru infracţiunea cea mai gravă care intră în scopul grupului infracţional organizat.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au fost urmate de săvârşirea unei infracţiuni grave,

Scanned with OKEN Scanner

se aplică regulile de la concursul de infracțiuni.

Art. 8. Inițierea sau constituirea ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a unui grup, în vederea săvârșirii de infracțiuni, care nu este, potrivit prezentei legi, un grup infracțional organizat, se pedepsește, după caz, potrivit art. 167 sau 323 din Codul penal.

Art. 9. (1) Nu se pedepsește persoana care, săvârșind una dintre faptele prevăzute la art. 7 alin. (1), denunță autorităților grupul infracțional organizat mai înainte de a fi fost descoperit și de a se fi început săvârșirea infracțiunii grave care intră în scopul acestui grup.

(2) Persoana care a săvârșit una dintre faptele prevăzute la art. 7 alin. (1) sau (3) și care, în cursul urmăririi penale sau al judecății, denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a unuia sau mai multor membri ai unui grup infracțional organizat beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.

Art. 10. (1) Infracțiunea de tăinuire, prevăzută la art. 221 din Codul penal, dacă bunul provine dintr-o infracțiune gravă săvârșită de unul sau mai mulți membri ai unui grup infracțional organizat, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani, fără ca sancțiunea aplicată să poată depăși pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea gravă din care provine bunul tăinuit.

(2) Tăinuirea săvârșită de soț sau de o rudă apropiată nu se pedepsește.

30. DATORIA PUBLICĂ

LEGEA NR. 81/1999

(Publicată în M. of. nr. 215 din 17 mai 1999)

Art. 49. Constatarea și pedepsirea infracțiunilor

(1) Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani următoarele fapte:

a) utilizarea fondurilor în lei și în valută, provenite din contractarea datoriei publice, în alte scopuri decât cele pentru care au fost aprobate;

b) furnizarea de date eronate pentru fundamentarea documentației prezentate, în vederea obținerii avizelor necesare pentru contractarea sau garantarea de împrumuturi externe, care face obiectul prezentei legi.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Constatarea faptelor prevăzute la alin. (1) se face de către Ministerul Finanţelor, unităţile sale teritoriale, precum şi de către organele abilitate în acest scop prin lege.

31. DEMNITARI. DECLARAREA ŞI CONTROLUL AVERII

LEGEA NR. 115/1996

(Publicată în M. of. nr. 263 din 28 octombrie 1996)

[1]**Art. 35.** (1) Fapta aceluia care, în sesizarea adresată persoanelor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. a) şi la art. 22 lit. a), face afirmaţii mincinoase cu privire la caracterul ilicit al provenienţei bunurilor unei persoane fizice ce ocupă una dintre funcţiile prevăzute la art. 2, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Procedura ori ticluirea de probe mincinoase cu privire la caracterul ilicit al provenienţei bunurilor unei persoane ce ocupa una dintre funcţiile publice prevăzute la art. 2 se pedepseşte cu închisoare de la un an la 5 ani.

[1] *Legea nr. 161/2003 a abrogat art. 37 (M. of. nr. 279 din 21 aprilie 2003)*

Art. 36. Fapta persoanelor prevăzute la art. 2, de a face declaraţii de avere care nu corespund adevărului, constituie infracţiunea de fals în declaraţii şi se pedepseşte potrivit Codului penal.

Art. 37. *Abrogat (Legea nr. 161/2003).*

32. PROTECŢIA DESENELOR ŞI MODELELOR INDUSTRIALE

LEGEA NR. 129/1992

(Republicată în M. of. nr. 193 din 26 martie 2003)

Art. 49. Însuşirea fără drept, în orice mod, a calităţii de autor al desenului sau modelului industrial constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă de la 15 milioane lei la 30 milioane lei.

Art. 51. Reproducerea, fără drept, a desenului sau modelului industrial în scopul fabricării de produse cu aspect identic, fabricarea, oferirea spre vânzare, vânzarea, importul, folosirea sau stocarea unor astfel de produse în vederea punerii în circulaţie ori folosirii, fără acordul titularului

Scanned with OKEN Scanner

certificatului de înregistrare a desenului sau modelului industrial, în perioada de valabilitate a acestuia, constituie infracțiunea de contrafacere a desenului sau a modelului industrial și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă de la 15 milioane lei la 30 milioane lei.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate sau din oficiu.

Pentru prejudiciile cauzate titularul are dreptul la despăgubiri, potrivit dreptului comun; și poate solicita instanței judecătorești competente să dispună măsura confiscării sau, după caz, a distrugerii produselor contrafăcute; aceste dispoziții se aplică și materialelor și echipamentelor care au servit nemijlocit la săvârșirea infracțiunii de contrafacere.

33. DONAREA DE SÂNGE

LEGEA NR. 4/1995

(Publicată în M. of. nr. 9 din 19 ianuarie 1995)

Art. 36. Constituie infracțiuni următoarele fapte:

a) nedeclararea internațională, de către donator, a bolilor transmisibile și a factorilor de risc cunoscuți, la prealabila informare în cadrul examenului medical;

b) acțiunea de a determina o persoană să doneze sânge în schimbul unor drepturi bănești, în scopul comercializării sângelui donat sau a derivatelor sale;

c) acțiunea de a determina o persoană, prin constrângere fizica sau morală, să doneze sânge;

d) distribuirea unui produs sanguin care nu figurează pe lista produselor autorizate de Ministerul Sănătății;

e) recoltarea sau încercarea de a recolta sânge de la o persoana fără consimțământul acesteia;

f) recoltarea sau încercarea de a recolta sânge de la un minor sau de la o persoană majoră lipsită de discernământ în afara indicațiilor medicale specifice;

g) organizarea transfuziei în scopul obținerii de profit realizat pe seama sângelui, a plasmei și a derivatelor sanguine de origine umană;

h) utilizarea cu intenție sau distribuirea de produse sanguine, fără a fi procedat la analizele biologice regulamentare pentru depistarea bolilor transmisibile prin sânge;

Scanned with OKEN Scanner

i) divulgarea datelor legale de depozitele de sânge şi de derivatele acestuia, de interes Naţional strategic.

Art. 37. (1) Infracţiuni prevăzute la art. 36 lit. a), b), c) şi d) se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda.

(2) Infracţiunile prevăzute la art. 36 lit. e), f), g), h) şi i) se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

34. DREPTUL DE AUTOR ŞI DREPTURILE CONEXE

LEGEA NR. 8/1996

(Publicată în M. of. nr. 60 din 26 martie 1996)

Art. 140. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă de la 200.000 lei la 3.000.000 lei, dacă nu constituie o infracţiune mai gravă, fapta persoanei care, fără a avea autorizarea sau, după caz, consimţământul titularului drepturilor recunoscute prin prezenta lege:

a) aduce o operă la cunoştinţă publică;

b) reprezintă scenic, recită, execută sau prezintă direct, în orice altă modalitate publică, o operă;

c) permite accesul public la bazele de date pe calculator, care conţin sau constituie opere protejate;

d) traduce, publică în culegeri, adaptează sau transformă o operă, pentru a obţine o operă derivată;

e) fixează pe un suport prestaţia unui artist interpret sau executant;

f) emite ori transmite prin radiodifuziune sau prin televiziune o prestaţie, fixată ori nefixată pe un suport, sau o retransmite prin mijloace fără fir, prin fir, prin cablu, prin satelit ori prin orice alt procedeu similar sau prin orice alt mijloc de comunicare către public;

g) prezintă într-un loc public înregistrările sonore ale unui producător;

h) emite ori transmite prin radiodifuziune sau prin televiziune înregistrările sonore ale unui producător ori le retransmite prin mijloace fără fir, prin fir, prin cablu, prin satelit sau prin orice alt procedeu similar ori prin orice

Scanned with OKEN Scanner

alt mijloc de comunicare către public;

i) fixează programe de radio sau de televiziune sau le retransmite prin mijloace fără fir, prin fir, prin cablu, prin satelit sau prin orice alt procedeu similar ori prin orice alt mijloc de comunicare către public;

j) comunică, într-un loc accesibil publicului cu plata intrării, programe de radio sau de televiziune.

Art. 141. Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 5 ani sau cu amendă de la 500.000 lei la 10.000.000 lei fapta persoanei care își însușește, fără drept, calitatea de autor al unei opere sau fapta persoanei care aduce la cunoștință publică o operă sub un alt nume decât acela decis de autor, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

Art. 142. Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă de la 700.000 lei la 7.000.000 lei, dacă nu constituie o infracțiune mai gravă, fapta persoanei care, fără a avea consimțământul titularului drepturilor recunoscute prin prezenta lege:

a) reproduce integral sau parțial o operă;

b) difuzează o operă;

c) importă, în vederea comercializării pe teritoriul României, copii de pe o operă;

d) expune public o operă de artă plastică, de artă aplicată, fotografică sau de arhitectură;

e) proiectează public o operă cinematografică sau altă operă audiovizuală;

f) emite o operă prin orice mijloc ce servește la propagarea fără fir a semnelor, sunetelor sau imaginilor, inclusiv prin satelit;

g) transmite o operă către public prin fir, prin cablu, prin fibră optică sau prin orice alt procedeu similar;

h) retransmite o operă prin orice mijloc ce servește la propagarea fără fir a semnelor, sunetelor sau imaginilor, inclusiv prin satelit, sau retransmite o operă prin fir, prin cablu, prin fibră optică sau prin orice alt procedeu similar;

i) emite sau transmite într-un loc accesibil publicului o operă radiodifuzată sau televizată;

j) reproduce prestația unui artist interpret sau executant;

Scanned with OKEN Scanner

k) difuzează prestaţia unui artist interpret sau executant;

l) reproduce înregistrările sonore ale unui producător;

m) difuzează înregistrările sonore ale unui producător, inclusiv prin închiriere;

n) importă, în vederea comercializării în România, înregistrările sonore ale unui producător;

o) reproduce programe de radio sau de televiziune, fixate pe orice fel de suport;

p) difuzează, inclusiv prin închiriere, programe de radio sau de televiziune fixate pe orice fel de suport;

r) importă, în vederea comercializării în România, programe de radio sau de televiziune fixate pe orice fel de suport.

Art. 143. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă de la 500.000 lei la 5.000.000 lei, dacă nu constituie o infracţiune mai gravă, fapta persoanei care:

a) pune la dispoziţia publicului prin vânzare sau prin orice alt mod de transmitere cu titlu oneros ori cu titlu gratuit mijloace tehnice destinate ştergerii neautorizate sau neutralizării dispozitivelor tehnice care protejează programul pentru calculator;

b) refuză să declare organelor competente proveniența exemplarelor unei opere sau proveniența suporturilor pe care este înregistrată o prestaţie ori un program de radio sau de televiziune, protejate în temeiul prezentei legi, aflate în posesia sa în vederea difuzării.

Art. 144. Acţiunea penală se pune în mişcare în cazul infracţiunilor prevăzute la art. 140, 141 şi 142 lit. a), c), j), l), n) şi o), la plângerea prealabilă a persoanei vătămate în sensul prezentei legi.

Art. 145. Actele încheiate de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor în exercitarea atribuţiilor sale de control, conform art. 138 lit. d) şi f), urmează regimul prevăzut de art. 214 din Codul de procedură penală.

35. EVAZIUNEA FISCALĂ

LEGEA NR. 87/1994

(Republicată în M. of. nr. 545 din 29 iulie 2003)

Art. 9. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de

Scanned with OKEN Scanner

la 6 luni la 3 ani sau cu amendă refuzul de a prezenta organelor de control, împuternicite conform legii, documentele justificative şi actele de evidenţă contabilă, precum şi bunurile materiale supuse impozitelor, taxelor şi contribuţiilor la fondurile publice, în vederea stabilirii obligaţiilor bugetare.

Art. 10. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani şi interzicerea unor drepturi sau cu amendă neîntocmirea, întocmirea incompletă sau necorespunzătoare a documentelor primare ori acceptarea de astfel de documente în scopul împiedicării verificărilor financiar-contabile, dacă fapta a avut drept consecinţă diminuarea veniturilor sau surselor impozabile.

Cu pedeapsa prevăzută la alin. 1 se sancţionează şi punerea în circulaţie, în orice mod, fără drept, sau deţinerea în vederea punerii în circulaţie, fără drept, a documentelor financiare şi fiscale.

Art. 11. Constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 8 ani şi interzicerea unor drepturi următoarele fapte:

a) sustragerea de la plata obligaţiilor fiscale prin neînregistrarea unor activităţi pentru care legea prevede obligaţia înregistrării sau prin exercitarea de activităţi neautorizate, în scopul obţinerii de venituri;

b) sustragerea în întregime sau în parte de la plata obligaţiilor fiscale, în scopul obţinerii de venituri, prin nedeclararea veniturilor impozabile, ascunderea obiectului ori a sursei impozabile sau taxabile ori prin diminuarea veniturilor ca urmare a unor operaţiuni fictive;

c) omisiunea, în tot sau în parte, a evidenţierii, în acte contabile sau în alte documente legale, a operaţiunilor comerciale efectuate sau a veniturilor realizate ori înregistrarea de operaţiuni sau cheltuieli nereale, în scopul de a nu plăti ori a diminua impozitul, taxa sau contribuţia;

d) organizarea şi conducerea de evidenţe contabile duble, alterarea sau distrugerea de acte contabile, memorii ale aparatelor de taxat ori de marcat electronice fiscale sau alte mijloace de stocare a datelor, în scopul diminuării veniturilor sau surselor impozabile;

e) emiterea, distribuirea, cumpărarea, completarea ori

Scanned with OKEN Scanner

acceptarea cu ştiinţă de documente fiscale false.

Tentativa se pedepseşte.

Art. 12. Constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi următoarele fapte:

a) sustragerea de la plata obligaţiilor fiscale prin cesionarea părţilor sociale deţinute într-o societate comercială cu răspundere limitată, efectuată în acest scop;

b) sustragerea de la efectuarea controlului financiar-fiscal prin declararea fictivă cu privire la sediul unei societăţi comerciale, la sediile subunităţilor sau la sediile punctelor de lucru, precum şi la schimbarea acestora fără îndeplinirea condiţiilor prevăzute de lege, efectuată în acest scop.

36. FONDUL FUNCIAR

LEGEA NR. 18/1991

(Republicată în M. of. nr. 1 din 5 ianuarie 1998)

Art. 107. Degradarea terenurilor agricole şi silvice, a împrejurimilor acestora, distrugerea şi degradarea culturilor agricole, a lucrărilor de îmbunătăţiri funciare, a bornelor şi semnelor topografice sau geodezice, a monumentelor istorice şi ansamblurilor şi siturilor arheologice, ori împiedicarea luării măsurilor de conservare a unor astfel de bunuri, precum şi înlăturarea acestor măsuri, constituie infracţiuni de distrugere şi se pedepsesc potrivit prevederilor Codului penal.

Art. 108. (1) Ocuparea în întregime sau în parte a terenurilor de orice fel, înfiinţarea sau mutarea semnelor de hotar şi a reperelor de marcare, fără aprobarea primită în condiţiile legii, sau refuzul de a elibera terenul astfel ocupat fără drept constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) se săvârşeşte prin violenţă, ameninţări ori de două sau de mai multe persoane împreună, pedeapsa este închisoare de la 2 la 7 ani.

[1]**Art. 109.** (1) Fapta persoanei fizice care are calitatea de membru al comisiei locale sau judeţene de aplicare a prezentei legi de a împiedica în orice mod

---

[1] *Modificat prin O.U.G. nr. 102/2001 şi apoi prin Legea nr. 400/2002 care modifică şi aprobă ordonanţa citată.*

Scanned with OKEN Scanner

sau de a întârzia nejustificat reconstituirea sau constituirea, după caz, a dreptului de proprietate ori eliberarea titlului de proprietate către persoanele îndreptățite, precum și eliberarea nejustificată a titlului de proprietate sau pe baza unor mărturii despre care a avut cunoștință ca fiind false constituie abuz în serviciu și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Prefectul, în calitatea sa de reprezentant al Guvernului și de președinte al comisiei județene, va decide sancționarea primarilor care în exercitarea mandatului lor întârzie sau blochează în mod nejustificat aplicarea legii, mergând până la suspendarea acestora din funcție.

Art. 110. Încălcarea prevederilor art. 9 alin. (5) lit. c) și ale art. 10, prin declararea unor suprafețe de teren mai mici decât suprafețele pe care le dețin sau nedeclararea unor suprafețe de teren, deținute efectiv, constituie infracțiune de fals în declarații și se pedepsește potrivit prevederilor art. 292 din Codul penal.

37. FONDUL CINEGETIC. PROTECȚIA VÂNATULUI

LEGEA NR. 103/1996

(Republicată în M. of. nr. 328 din 17 mai 2002)

Art. 35. (1) Constituie infracțiune de braconaj la vânătoare și se pedepsește cu închisoare de la un an la 3 ani sau cu amendă de la 50.000.000 lei la 250.000.000 lei fapta săvârșită:

a) fără permis de vânătoare și autorizație legală sau, după caz, fără autorizație legală;

b) asupra animalelor a căror vânare este interzisă sau în perioade în care, potrivit legii, vânarea lor nu este permisă;

c) prin folosirea ogarilor sau a metișilor de ogari;

d) noaptea, prin utilizarea autovehiculelor și farurilor sau a dispozitivelor care permit ochirea și tragerea pe întuneric;

e) prin utilizarea curentului electric, a explozibililor, otrăvurilor, narcoticelor, aparaturii electronice capabile să ucidă, a capcanelor neautorizate, a armelor altfel decât ținute în mână și a altor arme decât cele

Scanned with OKEN Scanner

autorizate sau omologate, după caz, pentru vânătoare în România.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) se pedepsesc cu închisoare de la 2 ani la 5 ani, dacă au fost săvârşite:

a) în timpul nopţii, cu excepţia speciilor de vânat la care vânătoarea este permisă conform reglementărilor privind organizarea şi practicarea vânătorii;

b) de două sau mai multe persoane împreună;

c) de o persoană cu atribuţii de serviciu sau atribuţii publice în domeniul vânătorii, precum şi de reprezentanţii persoanelor juridice care au în obiectul de activitate ocrotirea vânatului sau vânătoarea;

d) în rezervaţii cinegetice.

Art. 36. (1) Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la un an la 2 ani sau cu amendă de la 50.000.000 lei la 150.000.000 lei:

a) scoaterea din ţară a trofeelor medaliabile de vânat sau a vânatului viu fără respectarea dispoziţiilor legale;

b) transportul vânatului dobândit în condiţiile art. 35;

c) eliberarea şi folosirea permiselor sau a autorizaţiilor de vânătoare în alte condiţii decât cele prevăzute la art. 27 şi 28;

d) depăşirea cotei de recoltă aprobate pentru fiecare gestionar;

e) eliberarea de autorizaţii pentru vânătoare în rezervaţii cinegetice fără aprobarea autorităţii publice centrale care răspunde de silvicultură;

f) vânarea speciilor de vânat strict protejate fără aprobarea autorităţii publice centrale care răspunde de silvicultură;

g) vânătoarea în parcurile naturale;

h) vânătoarea cu vânători străini în rezervaţiile cinegetice şi în fondurile de vânătoare destinate cercetării ştiinţifice.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 37. (1) Bunurile care au servit la săvârşirea infracţiunilor prevăzute la art. 35 şi 36, inclusiv mijloacele de transport, se confiscă.

(2) Trofeele de vânat şi vânatul care fac obiectul infracţiunilor prevăzute la art. 35 şi 36 se confiscă.

Art. 38. (1) Permisul de vânătoare al celui care a săvârşit una dintre faptele prevăzute la art. 35 şi 36 se retrage şi se anulează, în condiţiile legii, de către unitatea care are vânătorul în evidenţă.

(2) Agentul constatator este obligat, în asemenea cazuri, să

Scanned with OKEN Scanner

reținã permisul de vânătoare şi să îl transmită imediat unității care l-a vizat.

Art. 39. Constatarea faptelor ce constituie infracțiunile prevăzute la art. 35 şi 36 se face în afara organelor de urmărire penală şi de către personalul organismului specializat prevăzut la art. 7 alin. (2), de către personalul salariat, cu atribuții de ocrotire a vânatului, al persoanelor juridice care gestionează fonduri de vânătoare, precum şi de alt personal de specialitate împuternicit în acest scop de către conducătorul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură.

38. FONDUL SILVIC ŞI FORESTIER NAȚIONAL

O.G. NR. 96/1998

(Republicată în M. of. nr. 122 din 26 februarie 2003)[1]

Art. 31. (1) Încălcarea prevederilor art. 9 alin. (1) lit. a) constituie infracțiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 ani la 10 ani şi cu interzicerea unor drepturi.

(2) Materialul lemnos rezultat se confiscă, iar dacă acesta nu se găseşte, infractorul este obligat la plata contravalorii acestuia.

(3) Infractorul este obligat, de asemenea, să aducă terenul forestier în starea de a fi plantat şi să asigure plantarea acestuia, conform documentației tehnice de specialitate, ambele operațiuni făcându-se pe cheltuiala sa.

(4) ***Abrogat*** *(Legea nr. 33/2004)*

Art. 32. (1) Tăierea sau scoaterea din rădăcini, fără drept, de arbori, puieți sau lăstari din fondul forestier național, indiferent de forma de proprietate, de către proprietari, deținători sau de către oricare altă persoană, dacă valoarea pagubei este de peste 5 ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior sau dacă valoarea este sub această limită, dar fapta a fost săvârşită de cel puțin două ori în interval de 2 ani, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de 20 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă

---

*[1] - O.U.G. nr. 98/2003 **modifică** art. 31 (M. of. nr. 744 din 23 oct. 2003)*
*- Legea nr. 33/2004 aprobă O.U.G. nr. 98/2003 şi **abrogă** art. 31 alin. 4 (M. of. nr. 237 din 17 martie 2004)*

Scanned with OKEN Scanner

lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 1 la 5 ani.

(3) Când fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 50 de ori mai mare decât preţul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(4) Maximul pedepselor prevăzute la alin. (1)-(3) se majorează cu 3 ani în cazul în care faptele au fost săvârşite în următoarele împrejurări:

a) de două sau mai multe persoane împreună;

b) de o persoană având asupra sa o armă sau substanţe chimice periculoase;

c) în timpul nopţii;

d) în arii forestiere protejate.

(5) Tentativa se pedepseşte.

Art. 33. Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare a unor suprafeţe de păduri de către proprietari, deţinători sau de oricare altă persoană, precum şi incendierea acestora constituie infracţiunea de distrugere şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani.

39. FRONTIERA DE STAT A ROMÂNIEI

O.U.G. NR. 105/2001

(Publicată în M. of. nr. 352 din 30 iunie 2001)[1]

Art. 70. (1) Intrarea sau ieşirea din ţară prin trecerea ilegală a frontierei de stat constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârşită în scopul sustragerii de la executarea unei pedepse, fapta se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(3) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (1) şi (2) se pedepseşte.

Art. 71. (1) Racolarea, îndrumarea sau călăuzirea uneia sau mai multor persoane în scopul trecerii frauduloase a frontierei de stat, precum şi organizarea acestor activităţi constituie infracţiunea de trafic de migranţi şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

---

[1] - *Legea nr. 243/2002 aprobă O.U.G. nr. 105/2001 (M. of. nr. 302 din 8 mai 2002)*
- *Legea nr. 39/2003 introduce la art. 70 alin. 3, modifică art. 71 şi abrogă art. 72 (M. of. nr. 50 din 29 ian. 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este de natură a pune în pericol viaţa sau securitatea migranţilor ori a-i supune pe aceştia unui tratament inuman sau degradant, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani.

(3) Dacă fapta prevăzută la alin. (2) a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani.

(4) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (1) şi (2) se pedepseşte.

Art. 72. *Abrogat (Legea nr. 39/2003)*

Art. 73. Bunurile şi valorile care au servit sau care au fost destinate să servească la săvârşirea infracţiunilor prevăzute la art. 70 şi 71 ori care au fost obţinute prin săvârşirea acestor infracţiuni, dacă sunt ale infractorului, se confiscă.

Art. 74. Orice utilizare a datelor din SIF care nu este conformă cu dispoziţiile legii constituie abuz în serviciu contra intereselor persoanelor şi se pedepseşte conform Codului penal.

40. GESTIONARI. ANGAJARE. RĂSPUNDERE

LEGEA NR. 22/1969

(Publicată în B. of. nr. 132 din 18 noiembrie 1969)

Art. 35. Crearea de plusuri în gestiune prin mijloace frauduloase se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuşi o infracţiune, se aplică regulile privind concursul de infracţiuni.

Art. 36. (1) Nedeclararea în scris, în termenul prevăzut de dispoziţiile legale, de către gestionar, a plusurilor din gestiunea sa despre a căror cantitate sau valoare are cunoştinţă, provenite în orice alt mod decât acela arătat în art. 35, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an.

(2) Dacă fapta prevăzută în alineatul precedent a avut consecinţe grave, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(3) Nu se pedepseşte acela care, mai înainte de începerea oricărui control, declară plusurile despre a căror cantitate sau valoare are cunoştinţă.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 37. Înstrăinarea bunurilor mobile constituite garanţie potrivit art. 10, fără înştiinţarea prealabilă a instituţiei publice, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an.

41. INVENŢIE. BREVET. TITLU DE PROTECŢIE

LEGEA NR. 64/1991

(Republicată în M. of. nr. 752 din 15 octombrie 2002)

Art. 57. Însuşirea fără drept, în orice mod, a calităţii de inventator constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei.

Art. 58. (1) Constituie infracţiunea de contrafacere, în sensul prezentei legi, fabricarea, folosirea sau punerea în circulaţie fără drept a obiectului unui brevet de invenţie sau orice altă încălcare a drepturilor conferite conform art. 33 alin. 1, dacă aceste încălcări au fost săvârşite după data publicării cererii de brevet de invenţie, şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă de la 100.000.000 lei la 300.000.000 lei.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a părţii vătămate.

(3) Pentru prejudiciile cauzate titularul are dreptul la despăgubiri, potrivit dreptului comun, şi poate solicita instanţei judecătoreşti competente să dispună măsura confiscării sau, după caz, a distrugerii produselor contrafăcute. Aceste dispoziţii se aplică şi materialelor şi echipamentelor care au servit nemijlocit la săvârşirea infracţiunii de contrafacere.

(4) Încălcarea drepturilor prevăzute la art. 34 de către terţi atrage pentru persoanele vinovate obligaţia de despăgubire potrivit dreptului comun, titlul pentru plata despăgubirilor fiind executoriu după eliberarea brevetului.

.....

Art. 61. (1) Divulgarea, de către personalul OSIM, precum şi de către persoanele care efectuează lucrări în legătură cu invenţiile, a datelor cuprinse în cererile de brevet, până la publicarea lor, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă de la 15.000.000 lei la 50.000.000 lei.

(2) OSIM răspunde faţă de inventator pentru prejudiciile

Scanned with OKEN Scanner

aduse ca urmare a săvârşirii infracţiunii prevăzute la alin. 1.

42. ÎMBUNĂTĂȚI FUNCIARE

LEGEA NR. 84/1996

(Publicată în M. of. nr. 159 din 24 iulie 1996)

Art. 30. Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de nefuncționare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare sau împiedicarea accesului la conservarea sau salvare acestora constituie infracțiune de distrugere şi se pedepseşte conform art. 217 din Codul penal.

43. JOCURI DE NOROC. REGIMUL DE AUTORIZARE

O.U.G. NR. 69/1998

(Publicată în M. of. nr. 515 din 30 decembrie 1998)

Art. 9. (1) Desfăşurarea fără licență a oricăreia dintre activitățile din domeniul jocurilor de noroc constituie infracțiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.

(2) Bunurile şi valorile care au servit la săvârşirea sau care rezultă din exercitarea activităților ilicite prevăzute la alin. 1 se confiscă.

(3) .....

44. LOCUINȚE. OCUPARE ABUZIVĂ

DECRET-LEGE NR. 24/1990

(Publicată în M. of. nr. 10 din 15 ianuarie 1990)

Art. 1. Ocuparea unei locuințe din fondul locativ de stat înainte de încheierea contractului de închiriere constituie infracțiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 3 ani.

Art. 2. Unitatea care are în administrare ori care urmează să preia în administrare locuința ocupată abuziv are obligația să aducă la cunoştința organelor de urmărire penală că s-a săvârşit fapta prevăzută la art. 1, ori de câte ori o constată.

Art. 3. Urmărirea şi judecarea persoanelor care au săvârşit infracțiunea prevăzută la art. 1 se fac de urgență, potrivit procedurii prevăzute pentru infracțiunile flagrante.

Dacă persoanele prevăzute la alin. 1 eliberează locuința din proprie inițiativă, în timpul proce-

Scanned with OKEN Scanner

sului penal, urmărirea sau judecata încetează, iar dacă eliberarea s-a făcut după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, pedeapsa nu se mai execută.

45. MATERII EXPLOZIVE

LEGEA NR. 126/1995

(Publicată în M. of. nr. 298 din 28 decembrie 1995)

Art. 31. (1) Producerea, experimentarea, prelucrarea, deţinerea, transportul, folosirea sau orice altă operaţiune cu materii explozive, efectuate fără drept, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Când fapta prevăzută în alineatul precedent se referă la o cantitate mai mare de 1 kg echivalent trotil sau când cantitatea de exploziv este însoţită de materiale de iniţiere, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Tentativa se pedepseşte.

46. MĂSURI DE OCROTIRE A ORGANELOR DE STAT, A INSTITUŢIILOR PUBLICE, A SEDIILOR PARTIDELOR ŞI FORMAŢIUNILOR POLITICE, A LINIŞTII CETĂŢENILOR ŞI A ORDINII DE DREPT

DECRET – LEGE NR. 88/1990

(Publicat în M. of. nr. 31 din 26 februarie 1990)

Art. 2. Fapta persoanei de a pătrunde, fără drept, în sediile organelor centrale şi locale de stat, ale altor instituţii publice, ale partidelor şi formaţiunilor politice, tulburând desfăşurarea normală a activităţii acestora, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

În cazul în care fapta se săvârşeşte de o persoană înarmată, de două sau mai multe persoane împreună, în timpul nopţii ori prin violenţă sau efracţie, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Tentativa se pedepseşte.

Art. 3. Distrugerea, degradarea ori aducerea in stare de neîntrebuinţare a sediilor organelor centrale şi locale de stat, ale altor instituţii publice, ale partidelor şi formaţiunilor politice ori a bunurilor aflate la aceste sedii se sancţionează cu pedepsele prevăzute de legea penala, iar daca maximul special nu este îndestulător, se poate spori cu până la 5

Scanned with OKEN Scanner

ani, fără a se depăşi maximul general al pedepsei închisorii.

Tentativa se pedepseşte.

Art. 4. Infracţiunile contra vieţii, integrităţii corporale, sănătăţii sau libertăţii persoanei, săvârşite împotriva reprezentanţilor organelor de stat, instituţiilor publice şi a reprezentanţilor partidelor politice aflaţi în exercitarea activităţii lor sau în legătura cu aceasta activitate, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârşită, al cărei maxim se poate spori cu până la 5 ani, fără a se depăşi maximul general al închisorii prevăzut de Codul penal.

Art. 5. Urmărirea şi judecarea infracţiunilor prevăzute în art. 2, 3 şi 4 se fac de urgenţă, potrivit procedurii privind infracţiunile flagrante.

47. MĂRCILE ŞI INDICAŢIILE GEOGRAFICE

LEGEA NR. 84/1998

(Publicată în M. of. nr. 161 din 23 aprilie 1998)

Art. 83. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă de 15 milioane lei:

a) contrafacerea, imitarea sau folosirea fără drept a unei mărci în scopul inducerii în eroare a publicului asupra calităţii produselor sau serviciilor la care se refera marca;

b) punerea în circulaţie, fără drept, a unui produs purtând o marcă identică sau similară cu o marcă înregistrată pentru produse identice sau similare şi care prejudiciază pe titularul mărcii înregistrate;

c) punerea în circulaţie a produselor care poartă indicaţii geografice care indică sau sugerează că produsul în cauză este originar dintr-o regiune geografică, alta decât locul adevărat de origine, în scopul inducerii în eroare a publicului cu privire la originea geografică a produsului.

Săvârşirea de către un terţ a oricărui act prevăzut la art. 35 alin. 2, fără consimţământul titularului mărcii înregistrate, constituie infracţiune de contrafacere.

Nici un act din cele prevăzute la art. 35 alin. 2 nu constituie contrafacere, daca a fost efectuat înainte de data publicării mărcii.

Scanned with OKEN Scanner

O acţiune în contrafacere poate fi pornita de titularul mărcii numai după data înregistrării mărcii în Registrul Naţional al Mărcilor.

Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a părţii vătămate.

Art. 84. Titularul mărcii sau, după caz, Ministerul Agriculturii şi Alimentaţiei poate solicita instanţei judecătoreşti competente să dispună măsura confiscării şi, după caz, a distrugerii produselor care poartă mărci sau indicaţii geografice prevăzute la art. 83.

Dispoziţiile alin. 1 se aplică şi materialelor sau echipamentelor care au servit nemijlocit la comiterea infracţiunilor prevăzute la art. 83.

Art. 85. Pentru prejudicii cauzate prin săvârşirea faptelor prevăzute la art. 83, persoanele vinovate pot fi obligate la despăgubiri, potrivit dreptului comun.

Art. 86. Orice utilizare a mărcilor sau indicaţiilor geografice, contrara practicilor loiale în activitatea industriala sau comerciala, în scopul de a induce în eroare consumatorii, constituie un act de concurenta neloială şi se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă de 15 milioane lei.

Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

48. MEDIUL. PROTECŢIE

LEGEA NR. 137/1995

(Republicată în M. of. nr. 70 din 17 februarie 2000)

[1]**Art. 85.** Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 3 luni sau cu amendă de la 50.000.000 lei la 75.000.000 lei continuarea activităţii după aplicarea sancţiunii contravenţionale prevăzute de art. 83 alin. 1 lit. a), fără obţinerea acordului şi/sau autorizaţiei de mediu prevăzute de art. 80 lit. a).

Constituie infracţiuni următoarele fapte, dacă au fost de natură să pună în pericol viaţa ori sănătatea umană, animală sau vegetală:

a) defrişarea vegetaţiei lemnoase din afara fondului

---

[1] - *O.U.G. nr. 91/2002 modifică art. art. 85 şi art. 86 (M. of. nr. 465 din 28 iunie 2002)*

- *Legea nr. 294/2003 modifică art. 85 (M. of. nr. 505 din 14 iulie 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

forestier, situată pe terenuri cu pante foarte mari sau la limita superioară de altitudine a vegetației forestiere, cu încălcarea prevederilor art. 53 lit. e);

b) provocarea de poluare accidentală datorită nesupravegherii executării lucrărilor noi, funcționării instalațiilor, echipamentelor tehnologice și de tratare și neutralizare, menționate în prevederile acordului și/sau autorizației de mediu, cu încălcarea prevederilor art. 80 lit. e);

c) provocarea de poluare prin evacuarea, cu știință, în apă, în atmosferă sau pe sol a unor deșeuri sau substanțe periculoase, cu nerespectarea prevederilor art. 80 lit. i);

d) nerespectarea restricțiilor sau interdicțiilor stabilite pentru protecția apei și a atmosferei, potrivit prevederilor art. 40 lit. a)-g) și ale art. 47 lit. a)-d);

e) folosirea de momeli periculoase și de mijloace electrice pentru omorârea animalelor sălbatice și a peștilor, în scopul consumului sau al comercializării, cu încălcarea prevederilor art. 29 alin. 1 lit. g) și alin. 2;

f) producerea de zgomote peste limitele admise, dacă prin aceasta se pune în pericol grav sănătatea umană, cu nerespectarea prevederilor art. 47 lit. e);

g) nerespectarea restricțiilor și a interdicțiilor la vânat și pescuit ale unor specii protejate sau oprite temporar prin lege și în zonele cu regim de protecție integrală, potrivit prevederilor art. 53 lit. h), h^1 și h^2;

h) continuarea activității după suspendarea acordului sau autorizației de mediu, cu încălcarea prevederilor art. 10 alin. 2;

i) nesupravegherea și neasigurarea depozitelor de deșeuri și substanțe periculoase, precum și nerespectarea obligației de depozitare a îngrășămintelor chimice și produselor de uz fitosanitar numai ambalate și în locuri protejate, potrivit art. 29 alin. 1 lit. c) și alin. 2;

j) prezentarea în lucrările privind evaluarea impactului asupra mediului a unor concluzii și informații false, cu încălcarea prevederilor art. 12 alin. 6;

k) producerea și/sau importul în scopul introducerii pe piață și utilizarea unor substanțe și preparate chimice periculoase fără respectarea prevederilor art. 21 lit. e) și introducerea pe teritoriul României a deșeurilor de orice natură în scopul eliminării și/sau

Scanned with OKEN Scanner

valorificării acestora, fără respectarea prevederilor art. 23;

l) importul şi exportul unor substanţe şi preparate chimice periculoase interzise sau restricţionate în baza art. 17^2

m) transportul şi tranzitul de substanţe şi preparate chimice periculoase fără respectarea prevederilor art. 17^1 sau a prevederilor art. 23^1, în cazul deşeurilor periculoase;

n) omisiunea de a raporta prompt despre orice accident major, cu încălcarea prevederilor art. 21 lit. d) şi ale art. 80 lit. f);

o) producerea, livrarea şi utilizarea îngrăşămintelor chimice şi a produselor de uz fitosanitar neautorizate, cu nerespectarea prevederilor art. 26;

p) nerespectarea interdicţiilor în legătură cu utilizarea pe terenuri agricole de produse de uz fitosanitar sau îngrăşăminte chimice, potrivit prevederilor art. 29 alin. 1 lit. d)-f) şi alin. 2;

q) provocarea datorită nesupravegherii surselor de radiaţii ionizante a contaminării mediului şi/sau a expunerii populaţiei la radiaţii ionizante, omisiunea de a raporta prompt creşterea peste limitele admise a contaminării mediului, aplicarea necorespunzătoare sau neluarea măsurilor de intervenţie în caz de accident nuclear, cu încălcarea prevederilor art. 34 lit. c)-e);

r) descărcarea apelor uzate şi a deşeurilor de pe nave sau platforme plutitoare direct în apele naturale sau provocarea, cu ştiinţă, de poluare prin evacuarea sau scufundarea în apele naturale, direct sau de pe nave ori platforme plutitoare, a unor substanţe sau deşeuri periculoase, cu încălcarea prevederilor art. 40 lit. d);

s) ascunderea unor date sau difuzarea de către funcţionarii publici de informaţii false în legătură cu calitatea mediului şi sănătatea umană, cu încălcarea prevederilor art. 69;

t) continuarea activităţii după dispunerea încetării acesteia, cu încălcarea prevederilor art. 80 lit. c);

u) luarea măsurilor de eliminare totală a substanţelor şi preparatelor chimice periculoase care au devenit deşeuri, cu nerespectarea prevederilor art. 21 lit. c);

v) refuzul intervenţiei în cazul poluării accidentale a apelor şi a zonelor de coastă, potrivit prevederilor art. 40 lit. c);

x) controlul, la introducerea şi scoaterea din ţară a substanţelor şi preparatelor chimice pericu-

Scanned with OKEN Scanner

loase, pe baza reglementărilor autorității publice centrale pentru protecția mediului și a celor privind transportul internațional al mărfurilor periculoase, introducerea în țară a culturilor de microorganisme, plante și animale vii din flora și fauna sălbatică fără acordul eliberat de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, cu încălcarea prevederilor art. 20 și ale art. 35 alin. 5.

Infracțiunile menționate la alin. 2 se pedepsesc după cum urmează:

a) cu închisoare de la 3 luni la 1 an sau cu amendă de la 40.000.000 lei la 60.000.000 lei, dacă faptele săvârșite au fost de natură să pună în pericol viața ori sănătatea umană, animală sau vegetală, pentru cele prevăzute la lit. a)-d);

b) cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă de la 50.000.000 lei la 75.000.000 lei, pentru cele prevăzute la lit. e)-j);

c) cu închisoare de la 1 la 5 ani, pentru cele prevăzute la lit. k)-t);

d) cu închisoare de la 2 la 7 ani, pentru cele prevăzute la lit. u)-x).

Dacă infracțiunile pedepsite conform alin. 3 lit. c) și d) au pus în pericol sănătatea sau integritatea corporală a unui număr mare de persoane, au avut vreuna dintre urmările prevăzute în art. 182 din Codul penal ori au cauzat o pagubă materială importantă, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi, iar în cazul în care s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane ori pagube importante economiei naționale, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

Tentativa se pedepsește.

Art. 86. Constatarea și cercetarea infracțiunilor se fac din oficiu de către organele de urmărire penală, conform competențelor legale.

Descoperirea, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, de către personalul împuternicit din cadrul autorităților competente pentru protecția mediului, a săvârșirii oricăreia dintre infracțiunile prevăzute la art. 85 se aduce de îndată la cunoștință organului de urmărire penală competent, potrivit legii de procedură penală.

Scanned with OKEN Scanner

49. PISCICULTURA ŞI PESCUITUL

LEGEA NR. 192/2001

(Republicată în M. of. nr. 627 din 2 septembrie 2003)[1]

Art. 61. (1) Constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei următoarele fapte:

a) prinderea peştelui cu unelte de plasă şi cu pripoane în râurile şi lacurile din zona de munte, precum şi în râurile colinare şi de şes, cu excepţia Dunării şi Prutului;

b) pescuitul prin orice metode şi mijloace al peştilor sau al altor vieţuitoare acvatice şi al reproducătorilor, în perioada de prohibiţie, precum şi distrugerea pontelor depuse în zonele de reproducere naturală;

c) reducerea debitului şi a volumului de apă în amenajările piscicole şi pe cursurile de apă, în scop de furt sau braconaj;

d) producerea, importul, comercializarea, deţinerea sau folosirea la pescuit de către persoane neautorizate a năvoadelor, voloacelor, crâsnicelor, setcilor, avelor, prostovoalelor, vârşelor, vintirelor sau a altor unelte de pescuit în scop comercial;

e) importul, confecţionarea, producerea, deţinerea sau comercializarea uneltelor de pescuit din plasă monofilament;

f) pescuitul comercial pe cursul Dunării şi Prutului, în zona de 500 metri în aval de baraj, precum şi pe toate apele curgătoare;

g) pescuitul comercial cu unelte de pescuit având ochiul de plasă sub dimensiunile minime prevăzute de lege;

h) deschiderea, închiderea, obturarea, bararea cu garduri pescăreşti sau cu unelte de pescuit de orice fel a canalelor şi a gârlelor de legătură cu lacurile, bălţile sau terenurile inundabile, fără autorizarea administratorilor statului;

i) procurarea, transportul sau comercializarea peştelui, icrelor şi produselor din peşte fără documente legale, dacă legea nu prevede circumstanţe agravante;

j) furtul de peşte prin orice mijloace şi metode din amenajările piscicole.

(2) Tentativa se pedepseşte.

---

[1] *Legea nr. 481/2003 completează art. 62 cu lit. a[1] (M. of. nr. 836 din 25 noiembrie 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

Art. 62. (1) Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 5 ani la 10 ani următoarele fapte:

a) pescuitul electric, cu excepția celui practicat în scop științific, pescuitul cu materiale explozibile, cu substanțe toxice sau narcotice, pescuitul cu unelte de plasă monofilament, pescuitul neautorizat în timpul nopții cu unelte de plasă;

a[1]) pescuitul cu ostia, sulița, țepoaia, japca și cu orice alte unelte înțepătoare și agățătoare, prin greblare sau harponare;

b) pescuitul sturionilor sau al lostriței sub dimensiunile legale în alt scop decât de repopulare;

c) deținerea, transportul sau comercializarea sturionilor, icrelor negre sau lostriței, fără documente legale.

(2) Tentativa se pedepsește.

(3) Urmărirea și judecarea infracțiunilor prevăzute la alin. (1) se fac în regim de urgență, potrivit procedurii privind infracțiunile flagrante.

Art. 63. Când infracțiunile prevăzute la art. 61 și 62 sunt săvârșite de persoane cu atribuții de constatare a infracțiunilor și contravențiilor, pedepsele se majorează cu 2 ani.

Art. 64. Orice hotărâre judecătorească care pronunță o condamnare pentru infracțiune în materie de pescuit poate exclude autorul infracțiunii din asociațiile de pescuit pe o durată ce nu poate fi mai mică de un an și mai mare de 3 ani.

50. PRELEVAREA ȘI TRANSPLANTUL DE ȚESUTURI ȘI ORGANE UMANE

LEGEA NR. 2/1998

(Publicată în M. of. nr. 8 din 13 ianuarie 1998)

[1]**Art. 14.** Prelevarea sau transplantul de țesuturi și/sau organe umane fără consimțământ și în afara condițiilor prezentei legi, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 ani la 5 ani.

Art. 15. Fapta persoanei care a dispus sau a efectuat prelevarea atunci când prin aceasta se compromite o autopsie medico-legală, solicitată în condițiile legii, constituie infracțiune și se

---

[1] *Legea nr. 39/2003 modifică art. 17 (M. of. nr. 50 din 29 ianuarie 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

pedepseşte cu închisoare de la un an la 3 ani.

Art. 16. (1) Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la un an la 3 ani fapta persoanei de a dona ţesuturi şi/sau organe umane în scopul obţinerii unor foloase.

(2) Determinarea cu rea-credinţă sau constrângerea unei persoane să doneze ţesuturi şi/sau organe umane, indiferent sub ce formă, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la un an la 3 ani.

Art. 17. (1) Organizarea sau efectuarea prelevării ori transplantului de ţesuturi sau organe umane, în scopul obţinerii vreunui profit din vânzarea acestora, constituie infracţiunea de trafic de ţesuturi sau organe umane şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi cumpărarea de ţesuturi sau organe umane în scopul revânzării în vederea obţinerii unui profit.

(3) Tentativa se pedepseşte.

Art. 18. Încălcarea dispoziţiilor art. 10 alin. (2) constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 ani la 6 ani.

51. PROTECŢIA MUNCII

LEGEA NR. 90/1996

(Republicată în M. of. nr. 47 din 29 ianuarie 2001)

Art. 34. Neluarea vreuneia dintre măsurile prevăzute de dispoziţiile legale referitoare la protecţia muncii, de către persoana care are îndatorirea de a lua aceste măsuri la locul de muncă, dacă prin aceasta se creează un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 35. Neluarea vreuneia dintre măsurile prevăzute de dispoziţiile legale referitoare la protecţia muncii, de către persoana care are îndatorirea de a lua aceste măsuri, la locurile de muncă ce prezintă un pericol deosebit, dacă prin aceasta se creează posibilitatea producerii unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Art. 36. Nerespectarea de către orice persoană a măsurilor

Scanned with OKEN Scanner

stabilite cu privire la protecţia muncii, dacă prin aceasta se creează un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Art. 37. Nerespectarea de către orice persoană a măsurilor stabilite cu privire la protecţia muncii, la locurile de muncă ce prezintă un pericol deosebit, dacă prin aceasta se creează posibilitatea producerii unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 38. Repunerea în funcţiune a instalaţiilor, maşinilor şi utilajelor anterior eliminării tuturor deficienţelor pentru care s-a dispus oprirea acestora constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 39. Dacă faptele prevăzute la art. 34 - 38 sunt săvârşite din culpă, minimul şi maximul special al pedepsei se reduc la jumătate.

52. PROTECŢIA PERSOANELOR ÎNCADRATE ÎN MUNCĂ

LEGEA NR. 130/1999

(Publicată în M. of. nr. 355 din 27 iulie 1999)[1]

Art. 19. Încălcarea repetată de către angajator a prevederilor prezentei legi, constând în neîndeplinirea obligaţiilor referitoare la încadrarea în muncă a persoanelor, precum şi la transmiterea obligatorie a unor date către inspectoratele teritoriale de muncă, prin care s-a urmărit acordarea unor venituri sub nivelul salariului minim garantat pe ţară, precum şi sustragerea de la plata obligaţiilor privind plata contribuţiilor la fondul de asigurări sociale sau la Fondul pentru plata ajutorului de şomaj constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă.

Art. 20. *Abrogat (Legea nr. 577/2003)*

---

[1] *Legea nr. 577/2003 abrogă art. 20 (M. of. nr. 1 din 5 ianuarie 2004)*

Scanned with OKEN Scanner

53. RECHIZIŢIILE DE BUNURI ŞI PRESTĂRILE DE SERVICII ÎN INTERES PUBLIC

LEGEA NR. 132/1997

(Publicată în M. of. nr. 161 din 18 iulie 1997)

Art. 33. (1) Refuzul de a pune la dispoziţie bunurile rechiziţionabile, sustragerea de la îndeplinirea acestor obligaţii ori nedeclararea la inventariere a bunurilor supuse rechiziţionării se pedepseşte potrivit legii penale.

(2) Încălcarea cu intenţie sau din culpă de către un funcţionar public a îndatoririlor sale de serviciu prevăzute în prezenta lege constituie infracţiune şi se pedepseşte potrivit legii penale.

54. REGISTRUL COMERŢULUI

LEGEA NR. 26/1990

(Republicată în M. of. nr. 49 din 4 februarie 1998)

Art. 48. (1). Persoana care, cu rea - credinţă, a făcut declaraţii inexacte, în baza cărora s-a operat o înmatriculare ori s-a făcut o menţiune în registrul comerţului, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă de la 1.000.000 lei la 5.000.000 lei, dacă, potrivit legii, fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.

(2). Prin hotărârea pronunţată, instanţa va dispune şi rectificarea sau radierea înmatriculării ori menţiunii inexacte.

55. RESPONSABILITATEA MINISTERIALĂ

LEGEA NR. 115/1999

(Republicată în M. of. nr. 334 din 20 mai 2002)[1]

Art. 7. (1) Intră sub incidenţa prezentei legi faptele săvârşite de membrii Guvernului în exerciţiul funcţiei lor şi care, potrivit legii penale, constituie infracţiuni.

(2) Pentru săvârşirea altor infracţiuni, în afara exerciţiului funcţiei lor, membrii Guvernului răspund potrivit dreptului comun.

(3) Persoanele prevăzute la art. 6 răspund penal pentru faptele săvârşite în exerciţiul funcţiei lor,

---

[1] *Legea nr. 161/2003 introduce la art. 16 alin. 1^1, alin. 1^2, la alin. 3 două teze finale, şi alin. 3^1 (M. of. nr. 279 din 21 aprilie 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

potrivit normelor de procedură stabilite prin prezenta lege.

Art. 8. (1) Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 12 ani următoarele fapte săvârșite de membrii Guvernului în exercițiul funcției lor:

a) împiedicarea, prin amenințare, violență ori prin folosirea de mijloace frauduloase, a exercitării cu bună-credință a drepturilor și libertăților vreunui cetățean;

b) prezentarea, cu rea-credință, de date inexacte Parlamentului sau Președintelui României cu privire la activitatea Guvernului sau a unui minister, pentru a ascunde săvârșirea unor fapte de natură să aducă atingere intereselor statului.

(2) Constituie, de asemenea, infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani următoarele fapte săvârșite de către un membru al Guvernului:

a) refuzul nejustificat de a prezenta Camerei Deputaților, Senatului sau comisiilor permanente ale acestora, în termen de 30 de zile de la solicitare, informațiile și documentele cerute de acestea în cadrul activității de informare a Parlamentului de către membrii Guvernului, potrivit art. 110 alin. (1) din Constituție;

b) emiterea de ordine normative sau instrucțiuni cu caracter discriminatoriu pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, vârstă, sex sau orientare sexuală, apartenență politică, avere sau origine socială, de natură să aducă atingere drepturilor omului.

(3) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (1) se pedepsește.

Art. 9. (1) În cazul săvârșirii de către membrii Guvernului a unor infracțiuni în exercițiul funcției lor, altele decât cele prevăzute la art. 8, se aplică pedeapsa prevăzută de legea penală pentru acele infracțiuni.

(2) În cazurile prevăzute la art. 7 alin. (1) și la art. 8, pe lângă pedeapsa principală se va aplica și pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a mai ocupa o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de conducere pe o perioadă de la 3 la 10 ani.

Art. 10. Răspunderea penală este personală și ea privește pe fiecare membru al Guvernului în parte, pentru faptele comise în exercitarea funcției sale.

Art. 11. Membrii Guvernului răspund penal pentru faptele să-

Scanned with OKEN Scanner

vârşite în exerciţiul funcţiei lor, de la data depunerii jurământului şi până la încetarea funcţiei, în condiţiile prevăzute de Constituţie.

Art. 12. Numai Camera Deputaţilor, Senatul şi Preşedintele României au dreptul să ceară urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârşite în exerciţiul funcţiei lor.

Art. 13. (1) Dezbaterea propunerii de începere a urmăririi penale în Camera Deputaţilor sau în Senat se face pe baza raportului întocmit de o comisie permanentă care, în cadrul competenţei sale, a efectuat o anchetă privitoare la activitatea desfăşurată de Guvern sau de un minister ori de o comisie specială de anchetă constituită în acest scop.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) se înscrie cu prioritate pe ordinea de zi a Camerei Deputaţilor sau a Senatului, după caz.

(3) După începerea urmăririi penale membrul Guvernului care este şi deputat sau senator poate fi reţinut, arestat, percheziţionat sau trimis în judecată numai cu încuviinţarea Camerei din care face parte, cu respectarea prevederilor art. 69 alin. (1) din Constituţie şi a regulilor de procedură cuprinse în regulamentele celor două Camere ale Parlamentului.

Art. 14. (1) La dezbaterile din cele două Camere ale Parlamentului prezenţa celui în cauză este obligatorie. Lipsa nejustificată a membrului Guvernului nu împiedică desfăşurarea lucrărilor.

(2) În situaţia în care cel în cauză se află în imposibilitate obiectivă de a se prezenta, Camera Deputaţilor sau Senatul, cu prilejul dezbaterilor, va fixa un nou termen.

(3) Cel în cauză are dreptul să îşi expună punctul de vedere cu privire la fapta ce constituie obiectul cererii de a fi urmărit penal, precum şi asupra cererii de ridicare a imunităţii parlamentare, atunci când este cazul.

Art. 15. Cererea de urmărire penală a membrilor Guvernului şi, după caz, de ridicare a imunităţii parlamentare se adoptă cu respectarea prevederilor art. 64 şi ale art. 74 alin. (2) din Constituţie. Votul este secret şi se exprimă prin bile.

Art. 16. (1) În exercitarea dreptului de a cere urmărirea penală a unui membru al Guvernului, Preşedintele României, la propunerea comisiei

Scanned with OKEN Scanner

speciale instituite pentru analiza sesizărilor cu privire la săvârşirea unei infracţiuni în exerciţiul funcţiei de către membrii Guvernului, adresează ministrului justiţiei o cerere în acest scop, pentru a proceda potrivit legii.

(1^1) Preşedintele României este sesizat pentru a cere urmărirea penală a unui membru al Guvernului de către primul-ministru, procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie sau de procurorul general al Parchetului Naţional Anticorupţie.

(1^2) Orice cetăţean care are cunoştinţă despre săvârşirea unei fapte penale de către membrii Guvernului în exerciţiul funcţiei lor se poate adresa primului-ministru, procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie sau procurorului general al Parchetului Naţional Anticorupţie, pentru a solicita sesizarea Preşedintelui României.

(2) Comisia specială prevăzută la alin. (1) este formată din 5 membri, iar componenţa acesteia se aprobă prin decret al Preşedintelui României, la propunerea ministrului justiţiei şi a ministrului de interne, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României.

(3) Pe baza analizei sesizării, a probelor depuse în susţinerea acesteia, a declaraţiilor şi a probelor invocate de membrul Guvernului faţă de care se solicită urmărirea penală, comisia specială prevăzută la alin. (1) va prezenta Preşedintelui României un raport cu propuneri privind urmărirea penală sau clasarea sesizării. Şedinţele comisiei nu sunt publice. Membrul Guvernului pentru care s-a făcut sesizarea are dreptul de a fi audiat de comisie înaintea întocmirii raportului acesteia.

(3^1) Preşedintele României hotărăşte asupra raportului prezentat de comisia specială prevăzută la alin. (3) şi dispune comunicarea soluţiei mijloacelor de informare în masă.

(4) Dacă membrul Guvernului pentru care Preşedintele României a cerut urmărirea penală este şi deputat sau senator, ministrul justiţiei sau, după caz, primul-ministru va solicita Camerei competente să declanşeze procedura de adoptare a cererii de începere a urmăririi penale. Dispoziţiile art. 13-15 se aplică în mod corespunzător.

Scanned with OKEN Scanner

(5) În situaţia în care cel în cauză este ministrul justiţiei, cererea se adresează primului-ministru.

Art. 17. Preşedintele României va fi înştiinţat despre înscrierea pe ordinea de zi a şedinţei Camerei Deputaţilor sau a Senatului a raportului prevăzut la art. 13 alin. (1).

Art. 18. Dacă una dintre cele două Camere ale Parlamentului sau Preşedintele României a cerut urmărirea penală, dosarul cauzei se trimite, de îndată, ministrului justiţiei sau, după caz, primului-ministru, pentru a proceda potrivit legii.

Art. 19. Până la începerea urmăririi penale Camera Deputaţilor, Senatul sau Preşedintele României poate să retragă, motivat, cererea prin care a solicitat urmărirea penală împotriva membrilor Guvernului.

Art. 20. Urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârşite în exerciţiul funcţiei lor se efectuează de către Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie, iar judecarea acestora, de către Curtea Supremă de Justiţie, potrivit legii.

Art. 21. În cazul în care s-a cerut urmărirea penală împotriva unui membru al Guvernului, Preşedintele României poate dispune suspendarea acestuia din funcţie.

Art. 22. În cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată a unui membru al Guvernului, ministrul justiţiei sau, după caz, primul-ministru comunică Preşedintelui României data la care a fost sesizată Curtea Supremă de Justiţie, în vederea suspendării din funcţie a acestuia.

Art. 23. (1) În caz de infracţiuni flagrante, persoanele prevăzute la art. 6 pot fi reţinute şi percheziţionate. Ministrul justiţiei îl va informa neîntârziat pe preşedintele Camerei din care face parte membrul Guvernului sau, după caz, pe Preşedintele României.

(2) În situaţia în care cel în cauză este ministrul justiţiei, sesizarea prevăzută la alin. (1) se face de către primul-ministru.

56. REZERVELE DE STAT

LEGEA NR. 82/1992

(Republicată în M. of. nr. 354 din 11 decembrie 1997)[1]

Art. 9. Diminuarea sub orice formă, fără aprobare legală, a

---

[1] *O.U.G. nr. 99/2001 aprobată prin Legea nr. 248/2002 modifică art. 9 (M. of. nr. 350 din 29 iunie 2001)*

Scanned with OKEN Scanner

cantităților de produse rezervă de stat încredințate spre păstrare agenților economici constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 4 la 18 ani, în măsura în care nu constituie o infracțiune mai gravă.

57. SINDICATE. FEDERAȚII. FORME DE ASOCIERE

LEGEA NR. 54/2003

(Publicată în M. of. nr. 73 din 5 februarie 2003)

Art. 53. (1) Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă de la 20.000.000 lei la 50.000.000 lei următoarele fapte:

a) împiedicarea exercițiului dreptului de liberă organizare sau asociere sindicală, în scopurile și în limitele prevăzute de prezenta lege;

b) condiționarea sau constrângerea, în orice mod, având ca scop limitarea exercitării atribuțiilor funcției membrilor aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale;

c) furnizarea de date neconforme cu realitatea la dobândirea personalității juridice a organizației sindicale, precum și în timpul ființării acesteia.

(2) Acțiunea penală este pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură penală, cu excepția infracțiunii prevăzute la alin. (1) lit. c).

58. SIGURANȚA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

LEGEA NR. 51/1991

(Publicată în M. of. nr. 163 din 7 august 1991)

Art. 19. Inițierea, organizarea sau constituirea pe teritoriul României a unor structuri informative care pot aduce atingere siguranței Naționale, sprijinirea în orice mod a acestora sau aderarea la ele, deținerea, confecționarea sau folosirea ilegală de mijloace specifice de interceptare a comunicațiilor, precum și culegerea și transmiterea de informații cu caracter secret ori confidențial, prin orice mijloace, în afara cadrului legal, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

Tentativa se pedepsește.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 20. Desfăşurarea, fără mandat, a activităţilor supuse autorizării în condiţiile art. 13, cu excepţia celor întreprinse în situaţiile arătate în art. 15, sau depăşirea mandatului acordat se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.

Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi fapta funcţionarului care divulgă, refuză sau împiedică, în orice mod, aducerea la îndeplinire a mandatului eliberat în condiţiile prevăzute în art. 13.

Tentativa se pedepseşte.

Art. 21. Informaţiile privind viaţa particulară, onoarea sau reputaţia persoanelor, cunoscute incidental în cadrul obţinerii datelor necesare siguranţei Naţionale, nu pot fi făcute publice.

Divulgarea sau folosirea, în afară cadrului legal, de către salariaţii serviciilor de informaţii, a datelor prevăzute în alin. 1, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Tentativa se pedepseşte.

Art. 22. Urmărirea penală a infracţiunilor prevăzute în prezenta lege se efectuează de către organele procuraturii.

59. SPECULA. URMĂRIRE, JUDECARE ŞI PEDEPSIRE

DECRETUL–LEGE NR. 15/1990

(Publicat în M. of. nr. 7 din 12 ianuarie 1990)

Art. 1. Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani confiscarea parţială a averii şi interzicerea unor drepturi, comercializarea oricăror bunuri primite în cadrul acţiunii de ajutorare internaţională a statului, obţinute prin sustragere sau în orice mod, fără drept.

Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează vânzarea cu supraprеţ a oricăror mărfuri.

Dacă modul de obţinere a bunurilor constituie prin el însuşi o infracţiune, se aplică regulile de la concursul de infracţiuni.

Prin derogare de la dispoziţiile legii penale, tăinuirea şi favorizarea la infracţiunile prevăzute în alin. (1) şi (2) se sancţionează cu pedeapsa arătată în acele alineate.

Tentativa se pedepseşte.

Art. 2. Faptele prevăzute în art. 1, săvârşite până la data adoptării prezentului decret - lege, se pedepsesc potrivit prevederilor în vigoare la data comiterii lor.

Scanned with OKEN Scanner

Art. 3. Urmărirea şi judecarea infracţiunilor prevăzute în art. 1 şi 2 se fac de urgenţă, potrivit procedurii privind infracţiunile flagrante.

60. SOCIETĂȚILE COMERCIALE

LEGEA NR. 31/1990

(Republicată în M. of. nr. 33 din 29 ianuarie 1998)

[1]**Art. 265.** Se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani fondatorul, administratorul, directorul, directorul executiv sau reprezentantul legal al societăţii, care:

1. prezintă, cu rea - credinţă, în prospectele, rapoartele şi comunicările adresate publicului, date neadevărate asupra constituirii societăţii ori asupra condiţiilor economice ale acesteia sau ascunde, cu rea-credinţă, în tot sau în parte, asemenea date;

2. prezintă, cu rea-credinţă, acţionarilor/asociaţilor o situaţie financiară inexactă sau cu date inexacte asupra condiţiilor economice ale societăţii, în vederea ascunderii situaţiei ei reale;

3. refuză să pună la dispoziţia experţilor, în cazurile şi în condiţiile prevăzute la art. 25 şi 37, documentele necesare sau îi împiedică, cu rea-credinţă, să îndeplinească însărcinările primite.

Art. 266. Se pedepseşte cu închisoare de la unu la 3 ani fondatorul, administratorul, directorul, directorul executiv sau reprezentantul legal al societăţii, care:

1. dobândeşte, în contul societăţii, acţiuni ale altor societăţi la un preţ pe care îl ştie vădit superior valorii lor efective sau vinde, pe seama societăţii, acţiuni pe care aceasta le deţine, la preţuri despre care are cunoştinţă că sunt vădit inferioare valorii lor efective, în scopul obţinerii, pentru el sau pentru alte persoane, a unui folos în paguba societăţii;

2. foloseşte, cu rea – credinţă, bunuri sau creditul de care se bucură societatea, într-un scop contrar intereselor acesteia sau în folosul lui propriu ori pentru a favoriza o altă societate în care are interese direct sau indirect;

---

[1] *Legea nr. 161/2003 modifică art. 265 pct. 2, art. 266 pct. 5, art. 268 partea introductivă, art. 269 alin. 1 partea introductivă, art. 270, art. 273 alin. 1 partea introductivă, art. 273 alin. 2, art. 276 lit. a (M. of. nr. 279 din 21 aprilie 2003)*

Scanned with OKEN Scanner

3. se împrumută, sub orice formă, direct sau printr-o persoană interpusă, de la societatea pe care o administrează, de la o societate controlată de aceasta ori de la o societate care controlează societatea pe care el o administrează sau face ca una dintre aceste societăţi să îi acorde vreo garanţie pentru datorii proprii;

4. răspândeşte ştiri false sau întrebuinţează alte mijloace frauduloase care au ca efect mărirea sau scăderea valorii acţiunilor sau a obligaţiunilor societăţii ori a altor titluri ce îi aparţin, în scopul obţinerii, pentru el sau pentru alte persoane, a unui folos în paguba societăţii;

5. încasează sau plăteşte dividende, sub orice formă, din profituri fictive sau care nu puteau fi distribuite, în lipsă de situaţie financiară ori contrarii celor rezultate din aceasta;

6. încalcă dispoziţiile art. 178.

Art. 267. Se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani administratorul, directorul, directorul executiv sau reprezentantul legal al societăţii, care:

1. emite acţiuni de o valoare mai mică decât valoarea lor legală ori la un preţ inferior valorii nominale sau emite noi acţiuni în schimbul aporturilor în numerar, înainte ca acţiunile precedente să fi fost achitate în întregime;

2. se foloseşte, în adunările generale, de acţiunile nesubscrise sau nedistribuite acţionarilor;

3. acordă împrumuturi sau avansuri asupra acţiunilor societăţii;

4. predă titularului acţiunile înainte de termen sau predă acţiuni liberate în total sau în parte, în afară de cazurile stabilite de lege, ori emite acţiuni la purtător fără a fi achitate integral;

5. nu respectă dispoziţiile legale referitoare la anularea acţiunilor neachitate;

6. emite obligaţiuni fără respectarea dispoziţiilor legale sau acţiuni fără să cuprindă menţiunile cerute de lege.

Art. 268. Se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă administratorul, directorul, directorul executiv sau reprezentantul legal al societăţii, care:

1. îndeplineşte hotărârile adunării generale referitoare la schimbarea formei societăţii, la fuziunea ori la divizarea acesteia sau la reducerea capitalului social, înainte de expirarea termenelor prevăzute de lege;

Scanned with OKEN Scanner

2. îndeplineşte hotărârile adunării generale referitoare la reducerea capitalului social, fără ca asociaţii să fi fost executaţi pentru efectuarea vărsământului datorat ori fără hotărârea adunării generale care îi scuteşte de plata vărsămintelor ulterioare.

Art. 269. (1) Se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă administratorul care:

1. încalcă, chiar prin persoane interpuse sau prin acte simulate, dispoziţiile art. 145;

2. nu convoacă adunarea generală în cazurile prevăzute de lege sau încalcă dispoziţiile art. 188 alin. (2);

3. începe operaţiuni în numele unei societăţi cu răspundere limitată, înainte de a se fi efectuat vărsământul integral al capitalului social;

4. emite titluri negociabile reprezentând părţi sociale ale unei societăţi cu răspundere limitată;

5. dobândeşte acţiuni ale societăţii în contul acesteia, în cazurile interzise de lege.

(2) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se pedepseşte şi asociatul care încalcă dispoziţiile art. 126 sau ale art. 188 alin. (2).

Art. 270. (1) Se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă cenzorul care nu convoacă adunarea generală în cazurile în care este obligat prin lege.

Art. 271. (1) Se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani persoana care a acceptat sau a păstrat însărcinarea de cenzor, contrar dispoziţiilor art. 156 alin. (2), sau persoana care a acceptat însărcinarea de expert, cu încălcarea dispoziţiilor art. 38.

(2) Hotărârile luate de adunările generale în baza unui raport al unui cenzor sau expert, numit cu încălcarea dispoziţiilor art. 156 alin. (2) şi ale art. 38, nu pot fi anulate din cauza încălcării dispoziţiilor cuprinse în acele articole.

(3) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se pedepseşte şi fondatorul, administratorul, directorul, directorul executiv şi cenzorul care exercită funcţiile sau însărcinările lor cu încălcarea dispoziţiilor prezentei legi referitoare la incompatibilitate.

Art. 272. (1) Dispoziţiile art. 265-271 se aplică şi lichidatorului, în măsura în care se referă la obligaţii ce intră în cadrul atribuţiilor sale.

Scanned with OKEN Scanner

(2) Se pedepseşte cu pedeapsa prevăzută la art. 269 lichidatorul care face plăţi asociaţilor cu încălcarea dispoziţiilor art. 250.

Art. 273. (1) Se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă acţionarul sau deţinătorul de obligaţiuni care:

1. trece acţiunile sau obligaţiunile sale pe numele altor persoane, în scopul formării unei majorităţi în adunarea generală, în detrimentul altor acţionari sau deţinători de obligaţiuni;

2. votează, în adunări generale, în situaţia prevăzută la pct. 1, ca proprietar de acţiuni sau de obligaţiuni care în realitate nu-i aparţin;

3. în cazurile nepermise de lege, îşi ia - în schimbul unui avantaj material - obligaţia de a vota într-un anumit sens în adunările generale sau de a nu lua parte la vot.

(2) Persoana care determină pe un acţionar sau pe un deţinător de obligaţiuni ca, în schimbul unei sume de bani sau al unui alt avantaj material, să voteze într-un anumit sens în adunările generale ori să nu ia parte la vot se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Art. 274. Se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani, în afară de răspunderea pentru daunele pricinuite, prin operaţiunile sale, statului român şi terţilor, cel care exercită un comerţ în favoarea şi pe seama unor societăţi constituite în ţară străină, în cazurile în care nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege pentru funcţionarea acelor societăţi în România.

Art. 275. Faptele prevăzute în prezentul titlu, dacă constituie - potrivit Codului penal sau unor legi speciale - infracţiuni mai grave, se pedepsesc în condiţiile şi cu sancţiunile acolo prevăzute.

Art. 276. Se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 12 ani persoanele vinovate de bancrută frauduloasă, constând în una dintre următoarele fapte:

a) falsificarea, sustragerea sau distrugerea evidenţelor societăţii ori ascunderea unei părţi din activul societăţii, înfăţişarea de datorii inexistente sau prezentarea în registrul societăţii, în alt act ori în situaţiile financiare a unor sume nedatorate, fiecare dintre aceste fapte fiind săvârşit în vederea diminuării aparente a valorii activelor;

b) înstrăinarea, în frauda creditorilor, în caz de faliment al unei societăţi, a unei părţi însemnate din active.

Scanned with OKEN Scanner

61. STAREA DE ASEDIU ȘI STAREA DE URGENȚĂ

O.U.G. NR. 1/1999

(Publicată în M. of. nr. 22 din 21 ianuarie 1999)

Art. 31. (1). Fapta personalului militar în activitate sau mobilizat, care manifestă atitudine de defetism, incită la insubordonare sau nu execută ordinele primite, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu închisoare pe viață.

(2). Comandantul suprem al forțelor armate și membrii Consiliului Suprem de Apărare a Țării răspund pentru ordinele date și pentru efectele executării acestora.

62. STRĂINI. REGIMUL ÎN ROMÂNIA

O.U.G. NR. 194/2002

(Republicată în M. of. nr. 201 din 8 martie 2004)

Art. 128. Sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României - Sustragerea cu rea-credință de la executarea obligațiilor instituite de autoritățile competente de către străinul față de care s-a dispus măsura expulzării, a returnării ori a fost dispusă una dintre măsurile de interzicere a dreptului de a rămâne pe teritoriul țării sau de stabilire temporară a domiciliului ori a reședinței în anumite zone sau localități constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Art. 129. Intrarea frauduloasă a străinului declarat indezirabil sau împotriva căruia s-a dispus măsura interzicerii intrării pe teritoriul României - (1) Intrarea pe teritoriul României prin trecerea ilegală a frontierei de stat de către străinul declarat indezirabil ori căruia i-a fost interzis în orice mod dreptul de intrare sau de ședere în țară constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 6 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârșită în mod repetat, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 7 ani.

Art. 130. Desfășurarea unor activități interzise de lege - (1) Organizarea de către străini, pe teritoriul României, a unui

Scanned with OKEN Scanner

partid politic sau a altei organizaţii ori grupări dintre cele prevăzute la art. 4 alin. (2), aderarea unui străin la acestea, precum şi iniţierea, organizarea şi participarea la manifestaţii sau întruniri care aduc atingere ordinii publice şi siguranţei naţionale constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se sancţionează şi fapta străinului de a finanţa un partid politic, organizaţie, grupare sau manifestaţie ori o întrunire dintre cele prevăzute la art. 4 alin. (3).

(3) Sumele de bani, bunurile de orice fel sau alte valori primite cu încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3) se confiscă.

63. SUBSTANŢE STUPEFIANTE

LEGEA NR. 73/ 1969

(Publicată în B. of. nr. 154 din 29 decembrie 1969)

Art. 16 (1) Nerespectarea art. 1 alin. (1) se pedepseşte potrivit dispoziţiilor art. 312 din codul penal.

(2) Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu pedeapsa prevăzută în art. 312 din codul penal, nerespectarea dispoziţiilor art. 1 alin. (2).

64. ŞOMAJUL. PROTECŢIE SOCIALĂ

LEGEA NR. 76/2002

(Publicată în M. of. nr. 103 din 6 februarie 2002)

Art. 111. Încălcarea de către angajator a obligaţiilor prevăzute la art. 26 alin. (1) şi la art. 27, constând în sustragerea de la obligaţia privind plata contribuţiilor la bugetul asigurărilor pentru şomaj, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 1 an sau cu amendă.

Art. 112. Reţinerea de către angajator de la salariaţi a contribuţiilor datorate bugetului asigurărilor pentru şomaj şi nevirarea acestora în termen de 15 zile în conturile stabilite potrivit reglementărilor în vigoare constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 6 luni sau cu amendă.

Scanned with OKEN Scanner

65. TOPOGRAFII. CIRCUITE INTEGRATE

LEGEA NR. 16/1995

(Publicată în M. of. nr. 45 din 9 martie 1995)

Art. 40. Încălcarea drepturilor titularului, prin exploatarea, fără autorizația acestuia, a unei topografii înregistrate, constituie infracțiune de contractare sau, după caz, de vânzare de produse contrafăcute și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amenda de la 500.000 lei la 1.000.000 lei. Acțiunea penala se pune în mișcare la plângerea prealabilă a părții vătămate.

Pentru prejudiciile cauzate titularului, acesta are dreptul la despăgubiri, potrivit dreptului comun, iar produsele contrafăcute pot fi confiscate potrivit legii penale.

66. VALORI MOBILIARE ȘI BURSELE DE VALORI

O.U.G. NR. 28/2002

(Publicată în M. of. nr. 238 din 9 aprilie 2002)

Art. 181. (1) Săvârșirea cu intenție a faptelor prevăzute la art. 130, 131, 133, 150 alin. (3) și la art. 155 constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă în limitele prevăzute la art. 176 lit. b) și cu pedeapsa accesorie a interdicției prevăzute la art. 173 lit. b) pct. 4.

(2) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă în limitele prevăzute la art. 176 lit. b) accesarea cu intenție de către persoane neautorizate a sistemelor electronice de tranzacționare.

67. VIA ȘI VINUL

LEGEA NR. 244/2002

(Publicată în M. of. nr. 333 din 20 mai 2002)

Art. 57. Constituie infracțiuni următoarele fapte:

a) defrișarea viilor nobile în suprafață mai mare de 0,1 ha de agent economic sau de familie, fără autorizație, se pedepsește potrivit art. 217 din Codul penal;

b) falsificarea sau substituirea vinurilor ori a băuturilor pe bază de must, vin, distilat și subproduse vinicole, conform art.

Scanned with OKEN Scanner

19 şi art. 26 alin. (4), precum şi vânzarea acestora, cunoscând că sunt falsificate sau substituite, se pedepsesc potrivit art. 297 şi 313 din Codul penal.

Art. 58. (1) Pentru prejudicii cauzate prin săvârşirea faptelor prevăzute la art. 57 persoanele vinovate pot fi obligate la despăgubiri, potrivit dreptului comun.

(2) În cazul săvârşirii faptelor prevăzute la art. 57 lit. b) se aplică şi măsura confiscării întregii cantităţi fraudate.

68. ZONELE LIBERE

LEGEA NR. 84/1992

(Publicată în M. of. nr. 182 din 30 iulie 1992)

Art. 26. Introducerea, în zonele libere, de bunuri al căror import este prohibit pe teritoriul României constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani, în afară de cazurile în care, pentru fapta săvârşită, Codul penal sau altă lege specială prevede o pedeapsă mai mare.

Tentativa se pedepseşte.

Tipărit la C.N.I. „Coresi" S.A.

Scanned with OKEN Scanner